

ماهیگیری در ایران

Fishing in Iran

مولف : محمود صبوری

چاپ پنجم

شامل بیش از ۴۰۰ نکته فنی

دریاچه سد لار

عکس : مجید یاسینی

ماهیگیری در ایران

سرشناسه : صبوری، محمود، ۱۳۳۷ –
عنوان و نام پدیدآورنده : ماهیگیری در ایران/ مولف محمود صبوری،
مشخصات نشر : تهران، محمود صبوری، ۱۳۸۹ ،
مشخصات ظاهری : ۴۹۶ ص ، مصور، نقشه ،
شابک : 978-964-04-6567-7 ویرایش جدید
قیمت : ۲۵/۰۰۰ تومان
یادداشت : پشت جلد انگلیسی : Mahmoud Sabori, Fishing in Iran
یادداشت : چاپ پنجم
یادداشت : کتابنامه : ص ، ۴۹۶ ،
موضوع : ماهیگیری – ابزار و وسایل
موضوع : ماهیگیری – ایران
موضوع : ماهی ها – ایران
رده بندی کنگره : ۱۳۸۹ ۲ م ۲ ص ۴۴۳ SH
رده بندی دیویی : ۷۹۹ / ۱۲
شماره کتابشناسی ملی : ۲۱۹۸۲۷۰

(ویرایش جدید)

ناشر : مولف ، محمود صبوری
تصحیح : مهندس محسن معظمی گودرزی
ویراستار : مهندس رضا فرجی
چاپ و صحافی : رشدیه
لیتوگرافی : تندیس گرافیک
نوبت چاپ : پنجم زمستان ۱۳۸۹
تعداد : ۵۰۰۰ جلد
قیمت : ۲۶/۰۰۰ تومان
صفحه آرائی : حمید محمودی کیا ، حمید رضا درویش
امور رایانه : سپهر معظمی گودرزی
تهیه نقشه : شرکت سیمای کوچ
شابک : ۷–۶۵۶۷–۰۴–۹۶۴–۹۷۸ ISBN : 978 – 964 – 04 – 6567 - 7

مرکز پخش : تهران، خیابان فردوسی جنوبی ، پلاک ۲۰۹ (صبوری)

تلفن : ۳۳۱۱۳۷۰۲ فاکس : ۳۳۹۳۶۰۴۶ کد پستی : ۱۱۴۴۶۱۴۴۸۱

ماهی گیری در ایران

مولف :

محمـود صبـوری

زمستان ۱۳۸۹

پیشگفتار

مجموعه ای که هم اکنون پیش روی شما قرار دارد، شامل گزیده ای از مقالات آموزشی،تجربیات متعدد اینجانب و همچنین بررسی برخی منابع و مآخذی است که تا کنون کمتر مورد توجه قرار گرفته است .به همین خاطر اگر علاقه مندان به ماهیگیری ،این کتاب را به دقت مطالعه نمایند،از کم و کیف انجام این ورزش به خوبی آگاه خواهند شد.کتاب «ماهیگیری در ایران» که اولین کتاب منتشره در خصوص«ماهیگیری ورزشی » در کشورمی باشد، مشتمل بر چندین فصل است که در هرکدام از آنها اصول مهم این ورزش به زبانی ساده بیان شده است .همچنین در خلال مطالب این کتاب، با صدها نکته فنی و خاطرات مختلف ومتعددی از اساتید و ماهیگیران به نام این رشته مفرح آشنا می شوید که اگر با دقت آنها را مطالعه نمائید متوجه خواهید شد که بدون آنکه کنار آب باشید، کلاس درس بسیار شیرینی را تجربه می کنید. به علت اینکه تنها چند دهه از ورود «ماهیگیری ورزشی » به ایران می گذرد،تا چندی پیش آشنایی مناسبی در جامعه نسبت به این ورزش وجود نداشت. اما با گذشت زمان،نه تنها همه روزه جمع کثیری از مردم به این رشته مفرح علاقه مند می شوند. بلکه سطح آگاهی و علاقه آحاد مردم بیشتر نیز می گردد.با این حال نیاز به فرهنگ سازی مناسب و موثر در سایه توجه به آموزش و آشنایی صحیح هنوز احساس می شود.زیرا سهم قابل ملاحظه ای از تجهیزات «ماهیگیری ورزشی » از خارج به کشور وارد می گردد. به همین خاطر ، اقتباس و انتقال تجارب اساتید با تجربه ای که سالیان دراز در این راه زحمت کشیده اند بسیار ضروری است.تا مادامی که امکان فرهنگسازی موثری در این راه وجود نداشته باشد، نه تنها

هیچگاه معرفی صحیح و اصولی از «ماهیگیری ورزشی » وجود نخواهد داشت، بلکه به علت تعبیر گاهاً نادرستی که از این ورزش درمیان عده ای از مردم وجود دارد ،هر روز شاهد افول و پس رفت آن نیز خواهیم بود.از این رو اینجانب که تقریباً تمام عمر خود را در رشته «ماهیگیری ورزشی» صرف نموده ام، با تهیه این کتاب قصد آن دارم تا با آموزش به آحاد مختلف جامعه (خصوصاً جوانان فعال و پر انرژی ایران اسلامی)، سهم کوچکی در این راه ایفا نمایم

نه تنها نسخه پیشین کتاب «ماهیگیری در ایران» ، در حاشیه مراسمی مورد توجه آقای دکتر احمدی نژاد رئیس جمهور کشورمان نیز قرار گرفت بلکه این کتاب در سال ۱۳۸۶ نیز از سازمان محیط زیست موفق به اخذ تقدیر نامه شد.به همین خاطر اینجانب با کمک آقای مهندس محسن معظمی گودرزی که از مهندسان خوش آتیه کشور می باشد،تصمیم به بازنویسی مجدد این کتاب گرفتم تا با رفع نقایص و تقویت نقاط مثبت ،تلاش بیشتری به جهت شناساندن «ماهیگیری ورزشی » داشته باشم.

در پایان از تمامی عزیزانی که در امر تهیه این کتاب حقیر را یاری کرده اند قدردانی کرده و از درگاه احدیت موفقیت و پیروزی را برایشان خواستارم.

محمود صبوری

پاییز۱۳۸۹

آشنایی با مؤلف کتاب؛ استاد محمود صبوری

ایشان متولد سال ۱۳۳۷ در تهران است . زمانی که تنها ۱۶ سال بیشتر نداشت وارد حرفه مفرح «ماهیگیری ورزشی» شد و تا کنون این روند را با علاقه و پشتکار فراوان ادامه داده است. استاد صبوری که به اذعان بسیاری از علاقه مندان «ماهیگیری ورزشی » جزء معدود اساتید مهربان ، باتجربه و دلسوز این رشته می باشد ،تقریباً تمام عمر مفید خود را در این راه صرف کرده و از تجارب بسیار زیاد و منحصر به فردی برخوردار می باشد.به گونه ای که با انجام سفرهای متعدد به نقاط مختلف ایران و بازدید از اکثر نقاطی که امکان «ماهیگیری ورزشی » در آنجا وجود داشته است،نکات تازه و جدیدی را به دست آورده اند که تلفیق آن تجارب با علم روز«ماهیگیری ورزشی » نتایج بسیار پر باری را به جامعه ماهیگیری ورزشی نشان داده است.به علت علاقه بسیار زیاد ایشان به این رشته ،با صرف هزینه قابل توجهی اقدام به بازدید از سایر نقاط دنیا که «ماهیگیری ورزشی » را به صورت حرفه ای تر ازدیگرکشورها انجام می دادند نمود . از جمله کشورهایی که ایشان با سفر به آنجا تجارب ارزنده ای را کسب کرده اند می توان به آلمان،مصر،ژاپن وکره جنوبی اشاره کرد. استاد صبوری از ماهیگیری در رود نیل خاطرات بسیار زیادی دارد که برای علاقه مندان به این حرفه بسیارشنیدنی و پر سود است.

ایشان علیرغم چالش های متعدد، در سال ۱۳۶۰با تاسیس فروشگاهی به نام «فروشگاه صبوری» در خیابان فردوسی تهران فعالیتهای خود را وارد فاز جدیدی ساخت که تا امروز به حول و قوه الهی ادامه دارد است .با همه سختی های موجود ،آقای صبوری در سال۱۳۵۹ از شرکت دایوا ژاپن ،سال ۱۳۶۵ از شرکت میشل فرانسه و این اواخر از کارخانه یون سونگ کره جنوبی که از مهمترین شرکتهای تولید کننده لوازم ماهیگیری در دنیا هستند بازدید هایی را انجام داد است.

بی اغراق می توانم بگویم که استاد صبوری عاشق بی چون و چرای «ماهیگیری ورزشی » است . زیرا وقتی در مورد شرایط بازار با ایشان صحبت می کردم و متذکر می شدم که بازار ماهیگیری ورزشی ممکن است تغییراتی را به چشم ببیند ایشان با لبخندی می گفت: این حرفه را با پر زرق و برق ترین کسب و کارها عوض نمی کنم......

صرف نظر از «ماهیگیری ورزشی » ، استاد صبوری علاقه بسیار زیادی به محیط زیست و استفاده صحیح از طبیعت دارد، به گونه ای که همواره یکی از بزرگترین دغدغه های فکری خود را تخریب محیط زیست و استفاده ناصحیح برخی افراد بی توجه از منابع خدادادی می داند.

آقای صبوری می گوید: هر وقت برای ماهیگیری به کنار آب می روم ،منتظر تجربه جدیدی هستم....تجربه امروز در ماهیگیری با فردا متفاوت است.

پاسخگویی به سئوالات

در کتابی که پیش رو دارید ،صدها نکته فنی ماهیگیری گردآوری شده است که با مطالعه دقیق آنها می توانید به ماهیگیری بپردازید.اما با این وجود اگر در مورد «ماهیگیری ورزشی» سئوال خاصی داشتید، می توانید با ارسال پرسش خود به ایمیل mahigiri.dar.iran@gmail.com در مدت زمان مشخصی پاسخ سئوالات خود رادریافت کنید.همچنین کلیه کسانی که عکس و یا خاطره ای در مورد ماهیگیری ورزشی دارند می تواند آنها فوق را به این آدرس فوق ارسال نمایند تا در جلدهای بعدی کتاب به نام خودشان به چاپ برسد ولذت خاطرات ماهیگیری برایشان دو چندان شود.

نگارش کتاب

استاد صبوری همواره بر این اعتقاد است که انتقال تجارب و آموخته های تجربی به نسل های بعدی جامعه جز وظایف اصلی هر فرد ایرانی است .به همین خاطرایشان اقدام به گرد آوری مطالب مفید وارزنده ای در خصوص «ماهیگیری ورزشی » نمود که ماحصل آنرا در قالب کتابی که پیش رو دارید ملاحظه می فرمائید.علاقه ایشان به ترویج این ورزش کاملاً پویا و مهیج تا بدآنجا است که در آینده ای نزدیک قصد دارند کتب دیگری نیز در این رابطه تالیف کرده و به جامعه «ماهیگیران ورزشی» ارائه نمایند. به امید موفقیت همه کسانی که سعی بر آن دارند تا با ورود سیستم های جدید و احیاء برخی حرفه ها که تا کنون کمتر مورد توجه قرار گرفته است، راه را برای آینده بهتر کشورمان هموار سازند.به امید ان روز

مهندس محسن معظمی گودرزی

مقدمه

امروزه حفظ سلامتی و ارتقاء توان فکری و جسمی انسان،ازضروریات اصلی یک زندگی سالم به شمار می رود و انجام مستمر ورزش در کلیه رشته ها به عنوان ابزاری مهم در راستای ارتقاء این مسئله بسیار مهم مورد تاکید و توجه ویژه قراردارد.خوشبختانه با افزایش سطح آگاهی و دانش مردم ،شناخت عمومی نسبت به ورزش هر روز بیشتر می شود. اما در این بین برخی رشته های ورزشی وجود دارند که علیرغم تاثیرات بسیار مثبتی که می تواند در این شرایط برای ما به همراه داشته باشد، تا چند دهه پیش شناخت کامل و جامعی از آنها در جامعه وجود نداشت. ولی امروزه شاهد آن هستیم که خیل کثیری از مردم، با درک خواص بسیار مطلوب موجود در آن رشته ها ، مشتاقانه به سمت این ورزش های احیا شده در حرکت اند.توجه به این موضوع آنجا برجسته می گردد که انسان قرن ۲۱، آنچنان با زندگی ماشینی آمیخته شده است که انگار خود متولد ماشین است.هر چند که فواید گسترده ای که در عصر حاضر توسط انسان تجربه می شود بسیار زیاد و کاملا جدید است،اما استفاده از مزایای این سبک و سیاق زندگی ،به منزله تخریب محیط زیست آدمی و دوری از اصالت واقعی وی در دامان طبیعت خلاصه می شود.زندگی در برجهای بسیار عظیم چند ده طبقه که بر خلاف طبیعت انسان است،شهرهای آغشته به مواد سمی و آلاینده های نفتی ،افزایش برخی بیماری ها مانند افسردگی،کاهش عاطفه و گرایش به برخی مواد مخدر صنعتی خطرناک تنها گوشه کوچکی از شرایط نامطلوب انسان عصر حاضر است .

لذا در این میان باید به دنبال راه حلی گشت که مضرات ناشی از ماشین زدگی در وجود انسان کاهش پیدا کند و افقهای آینده بهتری پیش روی وی قرار بگیرد.

در این بین «ماهیگیری ورزشی» جزء بارزترین رشته های ورزشی است که علاوه بر ایجاد نشاط در وجود افراد،روح و جسم انسان را برای مدتها تحت تاثیر قرار داده،با خارج نمودن انرژی های منفی و ایجاد پیوند عمیق میان وی و طبیعت ، فرصت تفکر و تعقل بیشتری را به انسان می دهد .

به دفعات مختلف دیده شده است کسانی که تا پیش از آشنایی با ورزش ماهیگیری، بی محابا طبیعت

را تخریب کرده و با آسیب رساندن به منابع طبیعی و ریختن زباله ،محیط را آلوده می کردند،بعد از آشنایی، نه تنها با جمع آوری زباله های خود در حفظ منابع طبیعی بیش از پیش کوشیده اند،بلکه با هرگونه بی انضباطی در طبیعت نیز برخورد می نمایند.

اگر برای اولین بار است که توجه شما به «ماهیگیری ورزشی» جلب شده است و انجام صید در کنار آب برایتان بسیار هیجان انگیز می باشد، باید از طرف جامعه ماهیگیران ورزشی ایران به شما تبریک بگوئیم و ضمن خوش آمد گویی به شما ، این نوید را نیز بدهیم که در صورت انجام مداوم ورزش ماهیگیری، همواره خونی تازه در رگهای شما به جریان خواهد افتاد و زندگی لذت بخش تر از گذشته خواهد بود.

اگر هم جز کسانی هستید که علاقه ای به «ماهیگیری ورزشی» ندارید و خیلی اتفاقی این کتاب در دست شما قرار گرفته است، به شما توصیه می کنیم که نگاهی گذارا به آن داشته باشید و از کم و کیف مطالب این مجموعه آگاهی پیدا کنید.

زیرا با توجه به استقبال گسترده ای که هر روز از این ورزش می شود،نزدیک است روزی که اگر شخصی در مورد «ماهیگیری ورزشی» چیزی نداند، مانند فردی دیده می شود که از ورزش هایی مثل شطرنج و دو میدانی هیچ اطلاع ندارد .

این ورزش،به جهت آنکه انسان را وادار به تکاپو و حرکت در دامان طبیعت می کند بسیار حائز اهمیت است و تفاوتهای فاحشی با سایر ورزشها دارد.زیرا اکثر ورزش های متداولی که امروزه مورد توجه مردم است ،در محیط بسته شهر انجام پذیر می باشد.اما ماهیگیری، بر خلاف سایر ورزشهای متداول،انسان را از شرایط کسل کننده زندگی شهری آزاد می کند.هرچند که امروزه به علت استقبال فراوان علاقه مندان، مناطق مصنوعی در برخی کلان شهرها برای این کار در نظر گرفته می شود اما باز هم ماهیگیر خود را در شرایط کاملا طبیعی احساس نمی کند.

فراموش نکنید که نگاه کردن به دریا ها،رودخانه های خروشان،زیبایی های سواحل ، کناره های رودها و....برای هر بیننده ای قدرت نا محدود خداوند متعال را تداعی می کند .

ماهیگیری با اقلیم خشک و نیمه خشک ایران، چگونه؟

شاید برخی ها از خود بپرسند کشور ما که از اقلیم خشک و نیمه خشکی برخوردار است،چگونه می توان «ماهیگیری ورزشی» را به نحو موثری انجام داد؟!

در پاسخ به این افراد باید گفت که امروزه این رشته در تمام نقاط دنیا که آب و ماهی وجود دارد ، به نحو فراگیری انجام می شود . شاید برای بعضی از خوانندگان تازه کار این نکته جالب باشد که بدانند در کشورهای خارجی افرادی وجود دارند که برای اینکه نوع بخصوصی از ماهی را صید نمایند ،حاضر به انجام مسافرت به نقاط بسیار دورتر از محل زندگی خود بوده و با صرف هزینه فراوان، اوقاتی را در کنار رودخانه و یا دریاچه ها سپری نمایند.به همین خاطر،علیرغم اینکه اقلیم خشک و نیمه خشکی در کشورمان حاکم است،امکان توسعه «ماهیگیری ورزشی»به نحو قابل توجهی میسر است.سواحل مدیترانه ای دریاچه خزر ، خلیج همیشه فارس ،رودخانه های خروشان تالابهای زیبای شمال ،مرکز و جنوب غربی کشور،دریاچه های طبیعی مانند زریوار مریوان و گهر

لرستان،سواحل دریای عمان ، دریاچه های سدها ، نهرهای جاری از کوهساران ، دریاچه های مصنوعی وحتی برخی مناطق موجود در شمال اقیانوس هند، شرایطی را به وجود آورده است که ده ها گونه ازانواع و اقسام ماهی ها در وسعتی بسیار زیاد، پراکنده شوند و اقلیم نسبتا خشک ایران ،خود را در گستره ای وسیع از منابع آبی گم کند.

ماهیگیری و کاهش اعتیاد

بدون شک اعتیاد به مواد مخدر در هر جامعه ای، جزء بدترین و مخربترین آفاتی است که میتواند سلامت اجتماع را با خطرات غیر قابل جبرانی تهدید نماید. این معضل بسیار خطرناک برای کشورهایی مانند میهن عزیزمان که از قشرجوان زیادی برخوردار است،بسیار بیشتر و برجسته تر از سایرکشورها است.از طرفی ،دشمنان قسم خورده این آب و خاک،از هر کوششی برای ضربه زدن به جامعه جوان ایران اسلامی ما فرو گذاری نمی کنند.به همین خاطر یافتن راه مناسبی که بتواند با این پدیده شوم به مبارزه بر خیزد بسیار مهم است.

یکی از روش های موثری که می تواند بر کاهش معضلات و مشکلاتی مانند اعتیاد واقعا مثمر ثمر واقع شده و نقش بسزایی در سلامت اجتماع داشته باشد «ورزش » است.

به نحوی که طرح های کلان و بهینه ورشی توسط مسئولان و انجام منظم و دقیق رشته های ورزشی در کلیه سنین توسط مردم ، کاهش حتمی اعتیاد را به همراه خواهد داشت.در عین حال، از میان خیل عظیم رشته های ورزشی ،باید سراغ رشته هایی رفت که در درمان معضلات مختلف، از تاثیر گذاری بیشتری برخوردار بوده و بتواند پاسخگوی نیاز عمده مردم نیز باشد.

«ماهیگیری ورزشی » جزء رشته های ورزشی است که می تواند در این راستا نقش ارزنده ای ایفا نماید .زیرا تنها زمانی یک ماهیگیر می تواند نتایج دلخواه را به دست آورد که با تمرکز بسیار بالا ،تعقل و نهایتا بر قرار نمودن انضباط فکری به انجام آن بپردازد.به همین خاطربه مرور زمان،

تاثیرات شگرفی بر قدرت تصمیم گری افراد به وجود می آورد که می تواند در کنار سایر نکات تربیتی، کمک شایانی به افراد نماید.

متاسفانه مهمترین معضل بعضی جوانان امروز جامعه ایران که در دام اعتیاد گرفتار می شوند مسئله آشفتگی ذهنی و عدم قدرت تصمیم گیری است.از این رو این ورزش میتواند کمک شایانی در این زمینه نموده وبا توکل بر خداوند متعال در کنار نظم و انضباط مستمر فکری ، به عنوان سد محکمی در برابر اعتیاد خانمان سوز عمل نماید.

اگر ماهیگیری را هنر مبارزه و گول زدن حریفی بسیار زیرک در نظر بگیریم، می توان گفت ماهیگیری موفق خواهد بود که مانند نیروی نفوذی باهوش در قلمرو دشمن، اطلاعات مناسبی رابه دست آورده و سپس با اجرا کردن نقشه، دشمن را در زمان مشخص به دام بیاندازد.به همین خاطردر هر کجا که امکان ماهیگیری وجود دارد، حتما ابتدا باید اقدامات لازم را در این خصوص انجام داده و اطلاعاتی همچون نوع ماهیان، ساعت جزرو مد، نوع ساحل (شنی یا صخره ای. . .)، شیب ساحل، طعمه مناسب و . . .را به دست آورید. هر چه اطلاعات بیشتری داشته باشید، نتایج بهتری نیز می گیرید.حال قضاوت با خودتان.اگر فردی با این ذهنیت به صید ماهی بپردازد و فکرخود را برای پاسخ دادن به این پرسش ها به کار بندد،آیا به مرور زمان قدرت تفکر وتحلیل بیشتر در مورد شکستها و پیروزی های زندگی را به دست نخواهد آورد؟

در ادامه این کتاب خواهید دید که برای صید برخی ماهی ها با استفاده از چه ترفندهای جالبی وارد میدان مبارزه شد.آیا کسی که ذهن خود را در چنین شرایطی قرار می دهد،از رفتن به سمت مواد مخدر که جز ضربه زدن به روح ،جسم و موقعیت اجتماعی او و اطرافیانش چیز دیگری را به ارمغان نمی آورد ،خودداری نخواهد کرد؟؟

آیا «ماهیگیری ورزشی» اعتیاد آوراست؟!

در کنار همه محاسن این ورزش بسیار مفید،ممکن است عده ای در انجام آن دچار افراط بشوند و بیش از حد خود را وقف این کار نمایند.لذا با توجه به اینکه زیاده روی در هر ورزشی ممکن است فرد را دچار مشکلاتی بنماید،باید مواظب بود تا در انجام آن اعتدال را رعایت کرد.با وجود احترام زیادی که برای تمام ماهیگیران قائل هستیم ،به آنها گوش زد می شود که هدف از «ماهیگیری ورزشی» به دست آوردن آسایش روحی و جسمی است و هیچ وقت نباید به علت علاقه فراوان، تمام زندگی خود را برای این ورزش بگذارند.

جالب است بدانید اشخاصی در این ورزش وجود دارند که فراتر از حد تصور دچار زیاده روی شده اند. به طوری که در برخی موارد دیده شده است که فردی با استفاده از یک دوچرخه، در برخی مناطق صعب العبور(نقاط کوهستانی) به دنبال صید و شکار ماهی، از این دره به آن دره در حرکت است و اصلا متوجه نیست که با این امکانات نقلیه ممکن است دچار مشکلات فراوانی بشود!

« خاطره:

ماهیگیری می گفت:چندین سال پیش،حال و هوای ماهیگیری ذهنم را شدیداً به خود مشغول کرده بود.من هم از دار دنیا فقط یک موتور سیکلت داشتم که به سختی راه می رفت.هر چه کردم دیدم نمی توانم به ماهیگیری نروم.به همین خاطر دل را به دریا زده و ساعت ۳ صبح از تهران به سمت سد ۱۵ خرداد راه افتادم.در طی راه چند بار موتور خراب شد اما به راهم ادامه دادم.ساعت۳بعد از ظهر کنار سد رسیدم و ماهیگیری آغاز شد.بعد از گذشت چند ساعت هیچ صیدی به قلاب نیافتاد و چون هوا تاریک بود شب را در آنجا سپری کردم!!!!!!

وقتی که صبح شد ،از خس خس سینه ام فهمیدم که سرمای شدیدی خوردم.با هزار بدبختی وسایل را جمع کرده و به سمت منزل راه افتادم.در اتوبان تهران قم، موتور دچار نقص فنی شد و دیگر نتوانستم با آن به سمت تهران ادامه مسیر بدهم.به همین خاطر ناچارا ما بقی راه را با اتوبوس طی نمودم».

هر چند که رفتارهای اینچنینی بسیار نادر و انگشت شمار است،اما متاسفانه برخی ها بدون در نظر گرفتن جوانب امر ،آنچنان محو لذتهای این ورزش می شوند که از توجه به برخی نکات عملا قافل اند.

اگر در مناطقی زندگی می کنید که دسترسی به نقاط ماهیگیری به راحتی میسر است،می توانید حداکثر ۱الی ۳ بار در هفته برای این کار وقت بگذارید.البته گاهی اوقات هم ممکن است که به علت برخی مسائل و شرایط خاص،تعداد دفعات بیشتر نیز شود.در چنین مواقعی باید حتما توجه داشته باشید که حد اعتدال را رعایت نمائید.

کسانی که در کلان شهرهایی مانند تهران زندگی می کنند و علاقه فراوانی به این ورزش از خود نشان می دهند ،می توانند در فصل صید ،با رعایت اصول کلی ماهیگیری به انجام این ورزش مبادرت کنند.انجام ۱ الی ۴ بار ماهیگیری در ماه برای این افراد می تواند مفید و موثر باشد.

توجه داشته باشیدهنگامی که در ابتدای شروع فصل ماهیگیری(شش ماه اول سال) قرار دارید،بر اساس جدول برنامه ریزی شده مشخصی به «ماهیگیری ورزشی» بروید.زیرا این عمل روحیه نشاط و شادکامی را در شما تقویت خواهد کرد و موجب می شود که شما تمام وقت خود را برای انجام آن صرف نکنید.

مثلا اینگونه برنامه ریزی کنید که هر جمعه به اتفاق دوستان و یا خانواده به دامان طبیعت بروید و یا اینکه هر ماه یک روز را برای ماهیگیری اختصاص دهید.

چون شرایط هر فرد با دیگری متفاوت است،نمی توان جدول مشخصی را در این باره ارائه نمود. اما شما می توانید با تحلیل از وقتی که در اختیار دارید،ساعات مناسبی را برای این کار در نظر بگیرید

موارد ممنوعه در ماهی گیری

در ورزش جذاب ماهیگیری ضمن توجه و اجرای کلیه آموزش هایی که در فصول مختلف این کتاب به آنها پرداخته شده است رعایت برخی موارد از اهمیت بالایی برخوردار می باشد که لازم است کلیه ماهیگیران نسبت به آنها توجه نشان داده و آنها را رعایت نمایند . بدیهی است هنگام ماهیگیری علاوه بر رعایت روش هایی که شرح آن درکتاب آمده است، پسندیده است ماهیگیران از روش های غیر ورزشی استفاده ننمایند . لذا لازم است به برخی از مهمترین آن ها اشاره ای کوتاه و گذرا داشته باشیم . تا با حفاظت از ماهیان، نسل های آینده نیز بتوانند از ماهیگیری لذت ببرند .

۱- صید در ساعات ممنوعه (ساعات مجاز از طلوع آفتاب تا غروب آن می باشد)

۲- صید با دام و تور

۳- صید با برق

۴- صید با دینامیت

۵- صید با مواد شیمیایی

۶- صید از طریق برگردان آب

۷- صید در فصل تخم ریزی و ممنوعه

((برای آنکه فرزندان ما هم بتوانند ماهیگیری کنند ماهی های صید شده کوچک را به آب برگردانید))

فهرست مطالب **صفحه**

فهرست مطالب **صفحه**

انه هراز

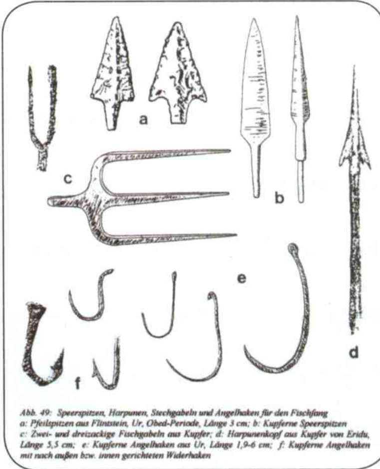
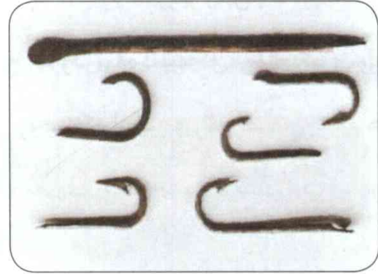

Abb. 49: Speerspitzen, Harpunen, Stechgabeln und Angelhaken für den Fischfang
a: Pfeilspitzen aus Flintstein, Ur, Obed-Periode, Länge 3 cm; b: Kupferne Speerspitzen
c: Zwei- und dreizackige Fischgabeln aus Kupfer; d: Harpunenkopf aus Kupfer von Eridu, Länge 5,5 cm; e: Kupferne Angelhaken aus Ur, Länge 1,9-6 cm; f: Kupferne Angelhaken mit nach außen bzw. innen gerichteten Widerhaken

تاریخچه ماهیگیری ورزشی

بر اساس برخی کتیبه ها و اسناد به جای مانده از دوران باستان، ماهیگیری با قلاب دارای قدمت بسیار زیادی است. شاید برای خیلی از افراد و حتی ماهیگیران حرفه ای نیز جالب توجه باشد که بدانند ماهیگیری با قلاب از پراکندگی نسبتا متنوعی نیز برخوردار است و محصور به یک نقطه نمی شود.به طوری که بر اساس برخی مستندات، اولین اقوامی که ماهیگیری با قلاب را ابداع کردند «ژرژهای» فرانسوی بودند که غریب به هفت هزار سال پیش در فرانسه امروزی زندگی می کردند. بر اثر حفاری های به عمل آمده در شهر « اور » که در نزدیکی فرات کنونی قرار دارد، قلابهایی به دست آمده که قدمتی در حدود ۵ هزار سال را به دانشمندان نشان داده است. از بعضی تصاویر به جای مانده فراعنه مصر اینگونه استنباط می شود که مصریان باستان غریب به دوهزار سال پیش

از میلاد حضرت مسیح با قلاب و ماهیگیری آشنا بوده اند.خاندان « چو » که نزدیک به چهار هزار سال پیش در کشور چین امروزی حاکم بوده اند، اوقات فراغت خود را با استفاده از «ماهیگیری ورزشی» سپری میکردند.

وفور ماهیگیری با قلاب در چین از آن جهت اهمیت دارد که این کشور از زمان باستان تا کنون به عنوان کشوری پیشرو در مسیر تولید نخهای ابریشمی معروف بوده است که در ماهیگیری ورزشی آن زمان جز ملزومات اصلی محسوب می شد.آرامش روحی که از این ورزش نصیب چینی ها می گردید تا بدآنجا لذت بخش بود که «تزویا» فیلسوف معروف چینی اشعار مختلفی در این زمینه سروده است!

قلابهای ابتدائی نیز مانند چوبهای ماهیگیری باید دارای خصوصیات مهمی می بود که امکان کنترل لازم را به ماهیگیر بدهد.با وجود اینکه این قلابها در ابتدا کمی درشت تر از نمونه های ظریف

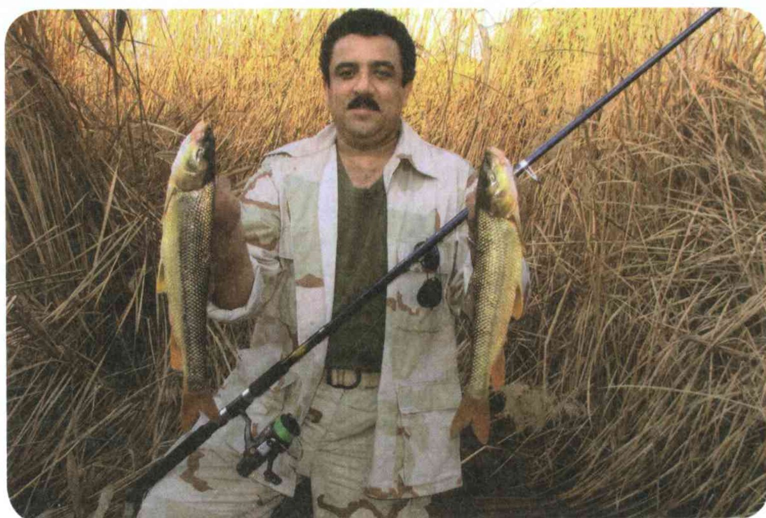

امروزی ساخته می شد، اما تولید کننده باید زحمت زیادی را متحمل می شد تا نتیجه دلخواه به دست آید.بدینصورت که اکثر قلابهای ساخته شده از بعضی سنگهای نوک تیز بخصوص و یا قسمتهایی از استخوان حیوانات تولید می شد و فرد سازنده با دقت فراوانی باید نوک آنها را تیز می نمود.با پیشرفت دانش ساخت قلاب،برخی اقوام اقدام به تولید اولین طعمه های مصنوعی کردند.به نحوی که بر اساس اسناد به جای مانده، رومی ها اولین کسانی بودند که صید قزل آلای وحشی را با استفاده از پشه ساخته شده توسط انسان انجام دادند!

سابقه چوبهای ماهیگیری به تمدنهای قدیم مصر، چین، یونان و روم باز می گردد. چوبهای ماهیگیری ابتدائی بیشتر از موادی مانند استخوان برخی حیوانات، نی خیزران، نی و چوب درختان نرم ولی مقاوم درختانی مانند آلبالو و حتی زبان گنجشک که قابل دسترس بودند ساخته می شدند. علت اینکه این نوع مواد برای ساخت چوب ماهیگیری استفاده می شد، انعطاف و قوی بودن آنها در برابر فشارهای وارده از سوی صید بوده است. دسته چوب ماهیگیری خیلی اوقات از

چوب درختانی مانند افراساخته می شد. جنس روکش دسته ها معمولاً از موادی مانند چوب پنبه بود.چوبهای ماهیگیری امروزی کمتر از مواد طبیعی ساخته می شوند و بیشتر از مواد صنعتی و شیمایی با ماهیت کربن و یا ترکیباتی از آن تولید می شوند.

با ظهور گرافیت محکم و انعطاف پذیر، تکنولوژی چوبهای قابل حمل و نقل جهش بسیاری پیدا کرد و باعث بوجود آمدن چوبهای قابل حمل چند تکه گردید که می توانستند در چمدان یا کوله

پشتی حمل شوند.

ماهیگیری ورزشی در ایران

«ماهیگیری ورزشی » در ایران طی دهه های ۲۰الی ۴۰ هجری شمسی به شکل امروزی و رسمی وارد ایران شد که تا کنون نیز ادامه یافته است.در ابتدای ورود این حرفه، به علت بالا بودن قیمت وسایل مختلف، طیف خاصی (عمدتاً افراد متمول) از مردم که به خارج از کشور سفر کرده و از نزدیک با این ورزش آشنا بودند ، نسبت به انجام آن از خود علاقه نشان می دادند.اما با گذشت زمان ، گسترش

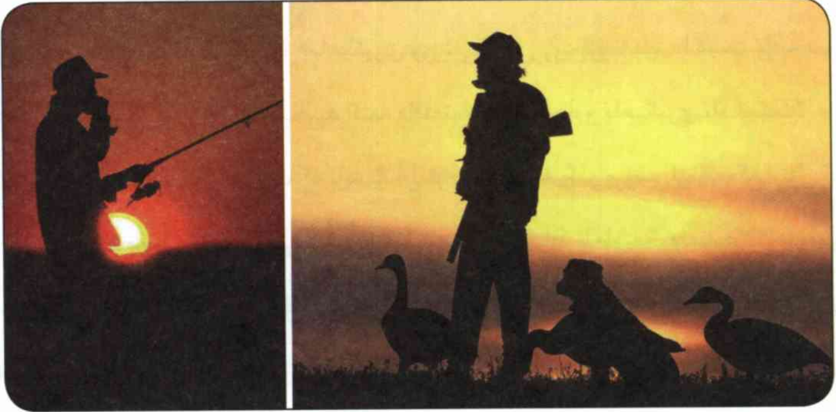
منابع آبی جدید (سدها) و آشنا تر شدن مردم با مزایای این ورزش، علاقمندان آن بیشتر شد.

تعریف ماهیگیری ورزشی

ماهیگیری ورزشی، هنری از صیادی است که در آن انواع ماهی های رودخانه ای و دریایی با ابزاری سبکتراز صید صنعتی مانند چوب و چرخ ماهیگیری، قلاب ، وزنه و شناور صید شده و جنبه غیر اقتصادی(شغل نباشد) دارد. البته در برخی مناطق، صیادان ماهری نیزوجود دارند که با وسایل مخصوص صید ورزشی ، ماهی های بازار پسند را صید کرده و به فروش می رسانند.از آن جمله می توان به مناطق ساحلی جنگل سی سنگان در شمال کشور(در صورت مجاز بودن ماهیگیری) و یا نوار ساحلی جنوب ، خصوصاً در مناطقی مانند چابهار ، بندرعباس ، قشم،چارک و... اشاره کرد.

متاسفانه به علت اینکه عده ای از مردم شناخت مناسبی از «ماهیگیری ورزشی »ندارند،گاهی اوقات تعابیر نادرستی از آن را بیان می دارند که اصلاً مناسب نیست. به گونه ای که این عده به محض شنیدن واژه ماهیگیری به یاد سرزمین های گرم جنوب و یا مناطق خوش آب و هوای شمال و مردمی سخت کوش با دستان پینه بسته می افتند که پهنه دریا را شکافته و با تورهای عظیم خود ماهی ها را صید کرده و خرج خانواده را تامین می کنند. به همین خاطر زمانی که می شنوند در کنار این صنعت بسیار پرزحمت امکان استفاده کاملاً تفریحی از آن وجود دارد،سوالات زیادی در ذهنشان مطرح می گردد .اما حقیقت امر چیزی کاملا متفاوت از این مسئله است و به آنها توصیه می شود که با دقت بیشتری به این ورزش توجه نمایند.

تفاوتهای میان شکار و ماهیگیری

شاید بعضی ها اینگونه فکر کنند که شکار همان ماهیگیری است و تفاوتی میان این دو وجود ندارد.البته این نگرش شاید در نگاه اول درست به نظر برسد،اما باید بگوییم که میان ماهیگیری و شکار تفاوتهایی وجود دارد که موجب می گردد هر کدام از این رشته ها جایگاه ویژه ای برای خود داشته باشند.

نخست آنکه ماهیگیری ورزشی برخلاف شکار، نه تنها از خونریزی کمتری برخوردار است، بلکه در برخی موارد فاقد هر گونه مرگ و میر است .زمانی که شما با تفنگ به شکارگاه می روید و در آنجا به دنبال پرنده ،کل یا بز کوهی می گردید،بعد از کمی جستجو و یافتن شکار ،مجبور به شلیک بوده و به احتمال بسیار قوی حیوان جان خود را از دست خواهد داد.اما در «ماهیگیری ورزشی»،بدون استفاده از باروت و تفگ می توانید به گونه ای آنرا اجرا کنید که نه تنها قطره ای خون از بدن ماهی خارج نگردد(در صورت هدایت صحیح صید به ساحل)بلکه با بخشیدن زندگی مجدد به آن،لذت بسیار بیشتری نسبت به زمانی که جان او را می گیرید نصیبتان گردد.به همین خاطر انجام این عمل،آرامشی در دامان طبیعت به شما می دهد که با هیچ ورزشی قابل مقایسه نیست. اما متاسفانه چون فرهنگ سازی مناسبی درباره این ورزش تا کنون در ایران وجود نداشته است، عامه مردم بر

این باور هستند زمانی که فردی به «ماهیگیری ورزشی » می رود لزوما باید با دست پر به سمت منزل حرکت کند و اگر نتواند ماهی صید کند، فاقد توانمندی بوده و ماهیگیری بلد نیست!

ولی حقیقت امر چیزی دیگری است که باید به آن توجه کرد.ماهیگیر ورزشی زمانی که منزل خود را به سمت مقصد مورد نظر ترک می کند ،در اصل به دنبال ارتباط با طبیعت و سپری کردن اوقات فراغت در دامان آن به محل مورد نظر می رود و هدف اصلی وی در درجه اول همین مسئله است. صید ماهی در مراحل بعدی این ورزش در نظر گرفته می شود و اگر فردی دست خالی برگشت یا ماهی های صید شده را مجدداً به دامان طبیعت بازگرداند، به هیچ عنوان منافاتی با هدف وی ندارد.

مسلماً به دامان طبیعت رفتن و استفاده از موهبتهای خداوند ،به مراتب ارزشمندتر از ماهی هایی است که قرار است توسط وی صید شود.

دوم آنکه بر خلاف شکار که شما مجبور هستید ساعتها و یا روزها به دنبال شکار در صحرا حرکت کنید،می توان در نقطه ای متمرکز و به صورت ثابت به انجام ماهیگیری پرداخت .به همین خاطر هر شخصی با هر توان بدنی می تواند در این ورزش شرکت کند.

سوم آنکه لازمه «ماهیگیری ورزشی» در ارتباط بودن با آب رودخانه و یا دریاست که همین مسئله تاثیرات مثبت بسیار زیادی را برای انسان خواهد داشت.اما زمانی که شخصی به شکار می رود، باید مسافتهای زیادی را در منطقه ای مشخص حرکت کند تا به شکار خود برسد.اگر منطقه مورد نظر دارای رودخانه و درخت بود،خوشا به حال شکار چی .اما اگر منطقه در شرایط بیابانی نسبتا خشکی وجود داشت ،شکارچی باید با صبر و حوصله بیشتری به کار خود ادامه دهد.

چهارم اینکه معمولا هنگامی که شما به شکار می روید،مجبور هستید هر چه زودتر فکری به حال گوشت شکار خود بکنید.زیرا ممکن است فاسد شده و تمام زحمات شما را هدر بدهد.اما در «ماهیگیری ورزشی»،راههای متعددی وجود دارد که صید خود را تا مدتها سالم و حتی زنده نگه دارید.

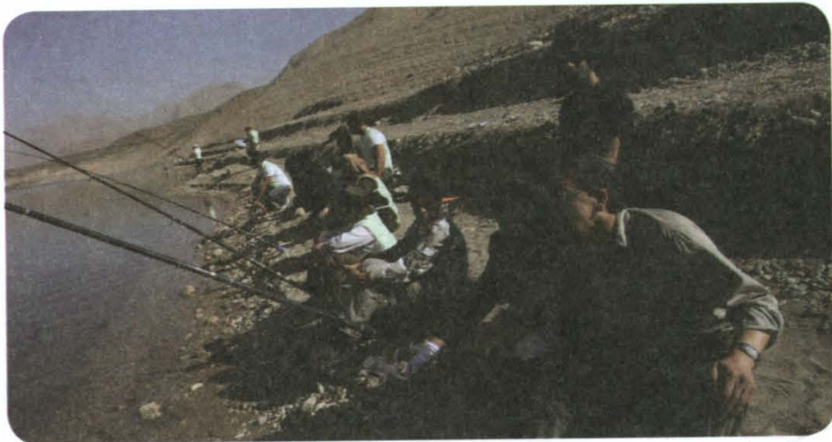
باید توجه داشته باشید که شکار،یکی از بهترین رشته های ورزشی به حساب می آید و انسان را به نحو کاملا ملموسی با برخی واقعیت های زندگی آشنا می سازد.آنچه که در اینجا بدان اشاره شد،ذکر برخی تفاوتها و مزیتهای موجود در «ماهیگیری ورزشی» نسبت به شکار است برای کسانی که شکار و ماهیگیری را عیناً شبیه هم می دانند.از طرفی نیز این دو رشته ورزشی در بسیاری از نقاط دارای وجوه مشترک می باشند که باید به آن توجه کرد.مثلا در هر دو رشته رفتن به طبیعت،برقرار نمودن ارتباط با دنیای خارج از هیاهوی انسانها،برپا نمودن کمپ و مسائل بسیاردیگری مشترک است.

مزایای این ورزش

ممکن است این سئوال پیش آید که اگر «ماهیگیری ورزشی» نوعی رشته ورزشی است ، چه مزایایی برای انسان می تواند به همراه داشته باشد؟

در پاسخ به این سئوال مهم می توان مزایای بیشماری را برشمرد که احتمالا خیلی از ماهیگیران نیز تا کنون کمتر به آن توجه کرده اند نخست آنکه همانطور که گفته شد، مهمترین خاصیتی که این ورزش بسیار مفرح را از تمام ورزش ها جدا می سازد رفتن به طبیعت و مکانهای باصفا است.

چرا که هر جا آب وجود داشته باشد قطعا درختان زیبا و محیطی بسیار آرام در انتظار انسان خواهد بود تا اوقات فراغت را در آنجا گذران کند.به عقیده روان شناسان نگاه کردن به مناطق طبیعی که طیفهای مختلفی از رنگهای سبزدرختان و آبی آسمان و آب را در خود جای داده اند می تواند در کنار استنشاق هم زمان هوای پاک، در روحیه افراد تاثیرات بسیار مفیدی را به همراه داشته باشد .به همین خاطر در میان همه ورزش ها این ورزش در این زمینه سرآمد است. سایر ورزشهای مشابه مانند کُوهپیمایی و شکار نیز دارای خاصیت منحصر به فرد اینچینی هستند.با این حال تفاوت عمده ای که میان این دو ورزش و «ماهیگیری ورزشی» وجود دارد آن است که امکان استفاده همه افراد از ماهیگیری وجود دارد اما در دو مورد اخیر محدودیتهای مختلفی را باید در نظر گرفت.مثلا افراد سالخورده و کودکان ممکن است نتوانند به ارتفاعات بلند صعود نمایند و یا به پیاده روی های طولانی و تعقیب شکار مشغول شوند، اما با انتخاب محیطی مناسب در کنار آب می توان به صورت ثابت اوقات خوبی را تجربه نمایند. به همین خاطر امکان مشارکت و بهره بردن از فواید آن برای همه افراد خانواده از کوچک تا بزرگ امکان پذیر است و با ایجاد حس نوع دوستی و هم گرایی اوقات بسیار خوبی را در کنار یکدیگر سپری می نمایند.

خاطره :

خاطره : «ماهیگیری می گفت: تصمیم گرفتم که همراه خانواده در آخر هفته به ماهیگیری بروم.چون که چندین ماه فشار شدید مالی و کاری به ما تحمیل شده بود نیاز به یک روز گردش و تفریح را واقعاً احساس می کردم.به همین خاطر در اواسط هفته خبر رفتن به دریاچه زریوار را به اهالی خانه دادم.همسرم خوشحال از اینکه آخر هفته به دامان طبیعت می رود هفته را به اتمام رساند و فرزندانم با اشتیاق بیشتری خود را برای آخر هفته خوب مهیا ساختند .خود من هم به امید اینکه خستگی چند ماه کار مداوم را از تن به در می‌کنم

منتظر جمعه بودم.وسایل را از شب قبل آماده و صبح زود به سمت دریاچه حرکت کردیم. قلاب را به آب انداختم و مشغول ماهیگیری شدم.آنروز همسرم خیلی هیجان زده از من می خواست که فنون بیشتری از ماهیگیری را به او یاد بدهم. فرزندان هم با اشتیاق ما را نگاه می کردند.مدتی گذشت تا به خاطر اصرارهای پیاپی همسرم تصمیم گرفتم که قلاب را به او بدهم اما درست در هنگام تحویل قلاب «ماهی فیتوفک » بسیار بزرگی طعمه را گاز گرفت و بعد از کمی مبارزه من و همسرم با کمک یکدیگر ماهی را از آب خارج کردیم .همه کسانی که به دریاچه زریوار آمده بودن دور ما حلقه زده و این صحنه را نگاه می کردند .بچه هایم نیز با گرفتن عکس یکی از خاطرات به یاد ماندنی عمر خود را ثبت نمودند.وزن ماهی در حدود ۶ کلیوگرم بود که در نوع خود یک رکورد به حساب می آید.»

مزیت دیگر و بسیار مهم ماهیگیری ورزشی آن است که تا حدود بسیار زیادی به کنترل اعصاب ، افزایش فوق العاده زیاد حس اعتماد به نفس افراد و «تقویت حس صبوری » در انسان کمک شایانی می نماید . داشتن صبر برای هر انسان فضلیتی بزرگ محسوب می شود .به نحوی که دارا بودن چنین روحیه ای تا آنجا مهم است که در قرآن کریم و در احادیث به جای مانده از ائمه معصوم به کرات مشاهده می شود که خدا همراه و یاور کسی است که در زندگی صبر پیشنه کند و از این فضیلت است که انسان موفق می شود(ان الله مع الصابرین).فردی که ذاتا انسان عجولی است و نسبت به انجام مسائل گوناگون زندگی بسیار شتابزده عمل می کند هیچ گاه نتایج دلخواه را نمی تواند به دست آورد .این ورزش می تواند تمرین بسیار خوبی برای افراد عجول باشد تا آنها را به سمت تقویت حس شکیبایی سوق دهد.

در «ماهیگیری ورزشی» خبری از خشکی ،سقوط از ارتفاع و ....نیست. غیر از برخی موارد خاص

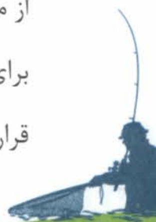

،افراد می توانند در محیطی آرام کنار آب مستقر شده و ضمن استفاده از هوای پاک به تقویت قوای روحی و جسمی خود مشغول شوند.هر چند که ورزشهای کوه نوردی وشکار جزء بهترین ورزشها به حساب می آیند اما از میان ورزشهایی که انسان با طبیعت در ارتباط است، ماهیگیری از این نقطه نظر برتری هایی دارد. تنها خطری که ماهیگیر را تهدید کند،در اثر سهل انگاری وی و شنا در مناطق ممنوعه یا سقوط در آب (در سواحل صخره ای و اسکله های بسیار بلند) می باشد که با کمی دقت می توان این تهدید را به صفر رساند.

از مزیتهای منحصر به فرد این ورزش آن است که هر کسی که به انجام این ورزش مفرح روی آورد،می تواند با استفاده از فکر و اندیشه خود به نحو شایسته ای از کلیه ابزارآلات موجود استفاده کرده و به انجام آن بپردازد.

از محاسن دیگر «ماهیگیری ورزشی» می توان به افزایش ضریب هوشی اشاره کرد.زیرا کسانی که برای صید ماهی اقدام می کنند بدون اینکه خود بدانند دائما ذهن و فکر خود را در حالت فعالیت قرار داده و مانند کسانی که علاقمند به شرکت در مسابقات فکری هستند با تمرکز بسیار زیاد و

انتخاب روش های گوناگون صید ، سعی دارند تا ماهی که با قدرت آیرودینامیک بسیار بالا در زیر آب به شنا می پردازند را به دام بیاندازند.

ماهی یکی از بهترین و باهوش ترین جانداران در روی کره زمین است (خصوصاً خانواده آزاد ماهیان و در راس آن «قزل آلا»). به همین خاطر اگر فردی با درایت کامل ،انضباط و همچنین محاسبه و ارزیابی کاملی وارد این معرکه نشود قطعا صید مناسبی نمی تواند داشته باشد.از این رو رفتن به «ماهیگیری ورزشی» به انسان کمک می کند تا تدریجاً نحوه برنامه ریزی های انجام شده را منسجم تر و آگاهانه تر در نظر بگیرد.

از تاثیرات دیگر این حرفه، گردش مالی و رونق اقتصادی مناسب است. به طوری که این مسئله مهم در کشورهای نروژ،فرانسه و انگلیس که از مهمترین کشورهای پیشرو در این ورزش به شمار می آیند بسیار چشم گیر است. این کشورها علاوه بر تولید انواع و اقسام چوبهای ماهیگیری ،چرخ،قلاب ،لوازم جانبی، قایقهای مخصوص ماهیگیری و... با پذیرش گردشگرانی از سایرنقاط جهان، مقادیر قابل ملاحظه ای درآمد نیز عایدشان می شود.در آسیا کشورهای ژاپن و کره از پیشتازان این صنعت به شمار می روند.با وجود اینکه کشور چین تولیداتی در این خصوص دارد اما کیفیت محصولات ژاپن و کره بسیار بهتر است ولی کالاهای چینی این مزیت را به همراه دارند که با قیمت کمتر،میزان انتخاب خریدار را افزایش می دهند .در کشورما متاسفانه علیرغم اینکه ظرفیتهای گوناگونی خصوصاً در جنوب و شمال کشور برای توسعه این صنعت وجود دارد به غیر ازلوازم جانبی مانند انواع پایه های چوب ماهیگیری، نوعی نخ ،کیف ، وزنه و وسایلی اینچنینی چیز دیگری تولید نمی شود. به همین خاطراکثر فعالان این صنعت ترجیح می دهند که بیشتر وارد کننده باشند تا تولید کننده.اما با توجه به استقبال بسیار زیادی که از این ورزش انجام می گیرد،امید آن می رود که صنعتگران علاقه مند،در آینده ای نه چندان دور صنایع وابسته به این رشته مفرح را در کشورمان پایه گذاری کنند.

مسئله بسیار مهمی که در طی انجام ماهیگیری ورزشی ممکن است اتفاق افتد ترشح مقدار زیادی آدرنالین بر اثر بروز هیجانات ناشی از این ورزش در بدن است.به واسطه ترشح هورمون آدرنالین، برونشها ((BRONCHS)) . که از مجاری انتقال اکسیژن در بدن هستند باز شده و توانایی رساندن اکسیژن به اعضاء بدن افزایش می یابد.این مسئله از آن جهت اهمیت دارد که هوای کنار رودخانه

و یا دریا، به مراتب بیشتر از سایر نقاط اکسیژن به همراه دارد و عاری از آلاینده هایی مانند سرب است. به همین خاطر اکسیژن بیشتری در اختیار اندام مختلف بدن قرار می گیرد.همچنین در اثر ترشح این هورمون توانایی خون رسانی به اعضاء مهمی مانند مغز نیز تا حد زیادی سرعت گرفته و گلوکز بیشتری در خون آزاد می شود که انرژی نسبتاً زیادی در اختیار سلول ها قرار می گیرد.گفتنی است به خاطر برخی مسائلی که ایجاد هیجانات و نهایتاً ترشح آدرنالین در بدن به همراه دارد، این ورزش برای خانم های باردار و کسانی که دچار عارضه های گوناگون قلبی هستند توصیه نمی گردد.

حُسن دیگر این ورزش آن است که هنگام به دام افتادن ماهی تمام اعضاء بدن ماهیگیر به حرکت می افتد.به طوری که چشم باید به دقت تکانهای نوک چوب را زیر نظر بگیرد،مغز باید از آنچنان کارایی برخوردار باشد تا در لحظه مورد نظر پیام عصبی مناسب را به ماهیچه دست بدهد،دست ها باید

ورزیده بوده و آمادگی کشش به موقع را داشته باشد،پاها باید در جهت مناسب قرار گرفته و امکان مانور بیشتر را به ماهیگیر بدهد.البته باید توجه داشت قبل از اینکه ماهی به قلاب بیافتد، پرتاب ریسمان ماهیگیری نیز موجب چرخش مناسب عضلات کمر و ماهیچه دستان در جهت مورد نظر می گردد.در صورت استمرار این حرکت، عضلات مذکور تقویت شده و قدرت تمرکز انسان بالا می رود.

از دیگر مزایای این ورزش آن است که اگر فردی همراه با فرزندان و اعضاء خانواده همواره به دامان طبیعت بروند ،به ارزش واقعی این نعمت الهی پی برده و خود به خود برای حفاظت از آن تلاش می کنند.مسلماً فرزندانی که در چنینی محیطی بزرگ شوند ارزش منابع طبیعی کشورشان را بیش از سایرین حس می کنند و نسبت به آن احساس مسئولیت می نمایند.

آیا این ورزش دارای اولویت بندی است ؟

انجام «ماهیگیری ورزشی» برای تمام افراد جامعه امکان پذیر است و هر کس با هر تفکر،شغل و جایگاه اجتماعی (بر اساس امکاناتی که در اختیار دارد) می تواند به انجام آن مبادرت نماید.اما با این حال انجام «ماهیگیری ورزشی» را می توان در چهار اولویت بندی مشخص قرار داد.

۱-کلیه افرادی که به هر دلیلی از فکر و ذهن خود استفاده های فراوانی می نمایند،می توانند با انجام منظم این ورزش ،انضباط فکری خود را تا حدود بسیار زیادی افزایش داده و با تمرکز بیشتری به انجام کار و حرفه خود بپردازند.مهندسان،پزشکان،کارمندان بانکها،حسابدارها،صرافها وصاحبان شرکتها در این دسته قرار دارند.

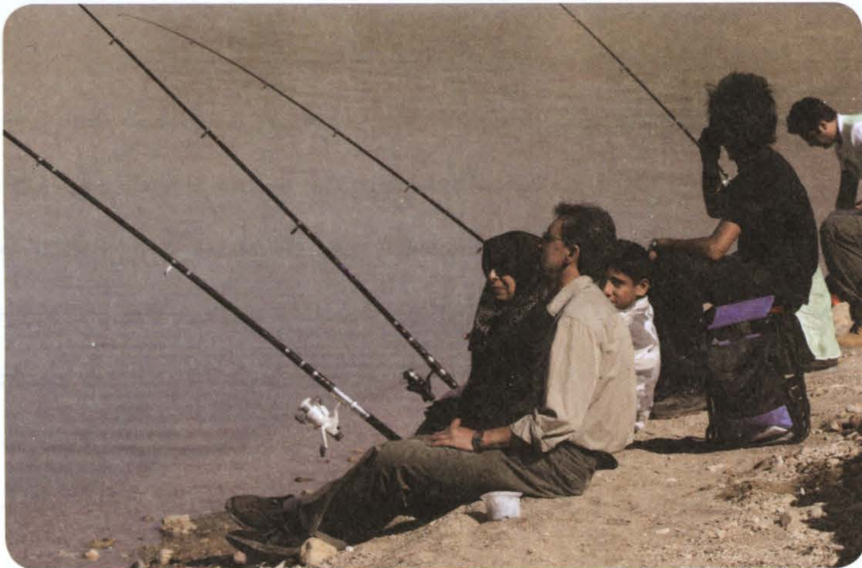
۲-به علت آرامش بسیار زیادی که در این ورزش وجود دارد،کلیه افرادی که در محیط های بسیار پر استرس کار می کنند نیز می توانند با انجام «ماهیگیری ورزشی»،آرامش بیشتری را کسب کرده و به فعالیت خود ادامه دهند.گویندگان،خوانندگان،افراد شاغل در قسمت تولید برنامه های رادیویی و تلویزیونی، تکنسین های اتاق عمل،پرستاران دلسوز،نیروهای نظامی مانند پلیس زحمت کش و

خلبانان نمونه هایی از این دسته می باشند.

۳-افرادی که در محیط های معمولی مشغول به فعالیت هستند نیز می توانند به صورت تفریحی به انجام «ماهیگیری ورزشی» بپردازند و با دریافت انرژی مضاعف،به فعالیتهای روزانه خود ادامه دهند. صاحبان مشاغل آزاد،کارمندان،تکنسین های فنی،رانندگان زحمت کش و حتی زنان خانه دار را می توان در این گروه قرار داد.

۴- برخی بیماران که هیجان زیاد برای آنها مشکلاتی را به وجود نمی آورد ،در صورت عدم منع پزشکان می توانند به طبیعت رفته و علاوه بر استفاده از آب و هوای پاک،به ماهیگیری مشغول شوند و روحیه خود را تا حدود بسیار زیادی بالا ببرند.افرادی مانند مبتلایان به برخی ناملایمات روحی مثل افسردگی و بیماران ریوی در این دسته قرار می گیرند.

ارزش غذایی گوشت ماهی در تغذیه انسان

امروزه به علت اینکه مضرات فراوانی در استفاده از گوشتهای قرمز وجود دارد و همواره وجود میزان بالای کلسترول و اوره در این قبیل منابع پروتئینی احساس می شود ،توجه به ماهیان و مصرف مداوم آبزیان جزء مهمترین ارکان اصلی سلامت هر فرد در جامعه به حساب می آید.به طوری که تقریبا امروزه آبزیان حدود ۲۰ درصد از پروتئین حیوانی مورد نیاز بشر را تامین می کنند .گوشت ماهی، دارای پروتئین مرغوب با قابلیت هضم آسان و ضریب هضمی ۹۶% می باشد. همچنین دارای کلیه اسید امینه های ضروری بدن مانند: لیزین ، لوسین، آرژنین، هیستیدین ، متیونین و تریپتوفان می باشد .در صد زیادی از چربی های گوشت ماهی از نوع اشباع نشده بوده و میزان چربی اشباع گوشت ماهی خیلی پایین است . چربی امگا ۳ موجود در گوشت ماهی باعث کاهش میزان چربی و کلسترول بدخون می شود . بنابراین گوشت ماهی در پیشگیری از بروز بیماریهای قلبی و عروقی نقش مهمی دارد .گوشت ماهی و سایر آبزیان سرشار از ویتامین های مختلف است . مواد معدنی موجود در گوشت ماهی شامل فسفر ، کلسیم ، آهن ، سلنیوم ، منیزیوم ، فلوئور ، ید و سایر میکروالمنت های غنی می باشد که اثر مهمی در سلامتی انسان دارد .مصرف گوشت ماهی در درمان بسیاری از امراض چون افزایش کلسترول خون ، تصلب شرائین ، افزایش فشار خون ، ناراحتی های عصبی ، بیماری گواتر و غیره موثر است .

راهنمای تشخیص ماهی سالم و تازه

شرط اصلی حداکثر استفاده غذایی از ماهی ، سالم و تازه بودن آن است . هر چه ماهی تازه تر باشد به همان اندازه ارزش غذایی آن بهتر است .از این رو برخی از مهمترین علائم تازه گی ماهی را بیان می کنیم:

۱ – بدن ماهی به طور طبیعی با لایه نازکی از ماده لیز و چسبنده ای به نام مخاط پوشیده است که شفاف و بدون بوی نامطبوع است .

۲ – چشمان ماهی تازه و شفاف است و همواره برق می زند . همچنین چشمها کمی برجسته است .

۳ – آبشش های ماهی تازه و سالم به رنگ قرمز روشن بوده و با لایه ای از مخاط شفاف پوشیده شده است . همچنین این اندام بدون له شدگی یا بوی نامطبوع است .

۴ – اگر ماهی تازه را از وسط بدن در کف دست قرار دهیم، بخش سر و دم ماهی خم نمی‌شود و حالت ارتجاعی دارد.

۵– اگر با انگشت روی بدن ماهی تازه فشار وارد کنیم جای انگشت روی بدن ماهی نمی ماند و به حالت اول خود بر می گردد.تقریبا مهمترین عاملی که در تشخیص ماهی سالم و تازه از ناسالم و مانده مد نظر قرار می گیرد، توجه به این نکته است.

۶ – فلس ماهی تازه ،شفاف و درخشان است و به آسانی از بدن ماهی کنده نمی شود .

۷ – ماهی تازه آبچک (آبی که با خونابه از ماهی ترشح می شود) ندارد .

۸ – مخرج ماهی تازه کاملاً بسته و فاقد مدفوع است .

۹ – بدن ماهی تازه فاقد هر گونه آسیب دیدگی پوستی ، آبششی و دهانی است

۱۰ – گوشت ماهی تازه کاملاً به استخوانها چسبیده و سفت است .

راهنمای تشخیص ماهی منجمد سالم

از آن جا که استفاده از ماهی تازه برای همه مصرف کنندگان میسر نیست ، لذا بخش زیادی از ماهی مورد استفاده به صورت منجمد می باشد . به همین خاطر هنگام خرید باید دقت فراوانی داشته باشید تا ماهی مناسبی را تهیه نمائید.مشخصات ماهی منجمد مناسب و سالم به این صورت است :

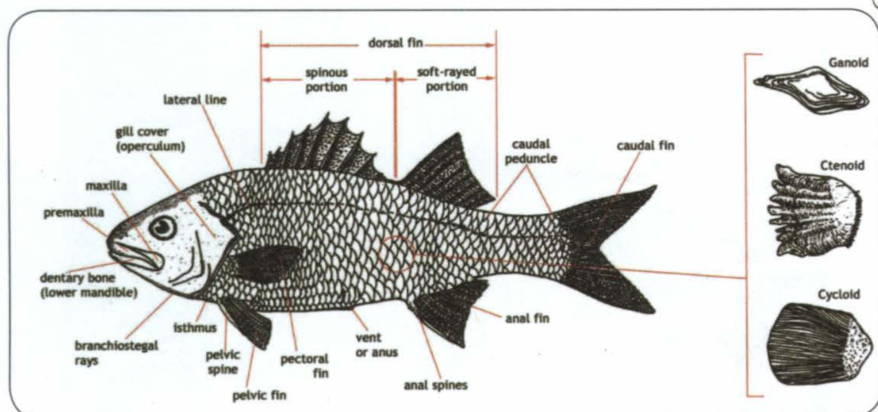
۱ - بدن ماهی پس از رفع انجماد هنوز حالت درخشندگی دارد و فاقد تیرگی یا کمرنگی است.

۲ - حالت ارتجاعی و سفت بودن گوشت ماهی بعد از انجماد نیز حفظ می شود. به طوری که فشار انگشت روی گوشت آن سبب فرو رفتگی دائمی نمی شود.

۳ - گوشت سالم منجمد، هنگام پخته شدن یا سرخ کردن از هم وانرفته و سفت می باشد.

۴ - ماهی منجمد سالم،پس از رفع انجماد آبچک چندانی ندارد و گوشت آن آبدار است.

۵ - هنگام خالی کردن امعا و احشای ماهی ، بوی نامطبوع به مشام نمی رسد و گوشت آن خشک نیست.

مشخصات عمومی ماهیان

برای اینکه انواع و اقسام گونه های ماهی را به دام اندازید،حتما باید شناخت دقیقی از نوع دستگاه گوارش و غذای مورد استفاده آن،دمای حرارت مورد نیازو...را داشته باشید و بر اساس این مبانی به صید بپردازید.به همین خاطر در این قسمت قصد داریم تا با معرفی برخی خصوصیات ماهیان شما را بیشتر با این جانداران آشنا سازیم.

چرا هنگام ماهیگیری باید سکوت حکم فرما باشد؟

تقریباً همه ما از روی پلی بر بالای یک رودخانه،ماهی هایی را دیده ایم که زیر آن به آرامی شنا می کنند .در این حالت با تعجب از خود سوال می پرسیم که آیا این جانداران صدای آمد و شد خودروها دربالای سرشان، یا قدم زدن مردم و بوق زدن اتومبیل را می شنوند؟!

این سئوال آنجا پر رنگتر می شود که ماهیان فاقد اندامی مانند گوش در انسان و یا پستانداران هستند اما هنگام ماهیگیری همواره بر این موضوع تاکید می شود که رعایت سکوت یکی از ارکان اصلی موفقیت در امر ماهیگیری است.حال این جانداران چگونه می توانند اصوات گوناگون را تجزیه و تحلیل نمایند؟!

تقریباً اولین تلاش ها برای پاسخ دادن به این سئوال و درک نحوه شنیدن ماهی ها صدها سال قبل به وسیله راهبی که حوضچه کوچک پرورش قزل آلا داشت انجام گرفت. او هر روز زنگی را به صدا در می آورد و به قزل آلاها غذا می داد. به همین خاطر نتیجه گرفت که ماهی ها می شنوند. تحقیقات علمی بعدی ثابت کرد که ماهی ها دارای گوش هستند ولی برخلاف گوش های بسیاری از جانداران، این اندام داخلی است وهیچ اتصالی با بیرون ندارد. به همین علت سایر محققین شیوه ای را ابداع کردند که در آن یک ماهی را معرض مجموعه ای از اصواتی که در محدوده شنوایی انسان است قرار داده و معما را حل کردند. آنها متوجه شدند که چون آب به خوبی صدا را منتقل می کند به همین علت ماهی برای جمع آوری اصوات نیاز به گوش ندارد.بلکه ارتعاشات صوتی از طریق آب و استخوان های جمجمه عبورکرده و به گوش داخلی ماهی منتقل می شوند. تحقیقات بعدی ثابت کرد که برخی ماهی ها بهتر از سایرین می شنوند. به طوری که انواعی از ماهی های قنات فقط قادرند تا ۷۰۰۰ ارتعاش در ثانیه را بشنوند ولی اسبله اصواتی تا ۱۳۰۰۰ ارتعاش را که تقریباً برابر با آستانه شنوایی انسان(۱۸۰۰۰ تا ۲۰۰۰۰) است را می تواند تحلیل کرده و درک نماید. جالب است بدانید برخی دیگر از گونه های ماهی ها که دارای جمجمه غضروفی هستند از قدرت شنوایی کمتری برخوردار اند(کوسه ها و سپر ماهی ها). زیرا غضروف به خوبی استخوان اصوات را به گوش داخلی منتقل نمی کند.ولی در عوض این جانداران از قدرت بویایی فوق العاده ای برخوردار هستندکه جبران این نقیصه را می نماید.به هر حال عملکرد ماهی در محدوده های شنوایی پایین بسیار بهتر از گوش های انسان است. در واقع اغلب ماهی ها (بعضی ها معتقد اند همه آنها)اصواتی را احساس می کنند که از حد قابل شنیدن برای انسان پایین تر است. این دسته از اصوات شنیده نمی شنوند ، بلکه بیشتر آنها را ماهی از طریق خط جانبی احساس می کند.

خط جانبی چیست؟

تمام ماهی ها در دو طرف بدن دارای یک خط سراسری باریک هستند که از پشت سر تا دم آن ها امتداد یافته که به خط جانبی معروف است . این اندام عصبی می تواند اصوات بسیار پایین تر از آستانه شنوایی انسان را دریافت نماید. ارتعاشاتی که توسط خط جانبی احساس می شود معمولا به صورت مجموعه ای از ضربه های منقطع منتقل می شود.

نکته فنی۱: «به کرات دیده شده است ماهیان مهاجم،زمانی به سمت طعمه خود حمله ور می شوند که آن طعمه حالتی شبیه به پر پر زدن ماهی به قلاب افتاده را داشته باشد.»

این موضوع شاید علت برخی حملات کوسه به شناگران را مشخص کند . ولی تمام چیزهایی که درباره توانایی شنیدن ماهی ها آموخته ایم چه کاربردی برای ماهیگیران دارد؟

نکته فنی۲: «مهم ترین نکته ای که در این رابطه باید به خاطر سپرد آن است که اصوات عبوری از هوا به سادگی به داخل آب نفوذ نمی کنند، به همین دلیل است که حتی با وجودی که صدای انسان به خوبی در آستانه شنوایی اکثر ماهی ها قرار دارد، به احتمال قوی صدا با قدرت کافی به آن ها نمی رسد تا سبب ایجاد واکنش شود .»

نکته فنی۳: «یک گام اشتباهی در ساحل یک نهر ممکن است تمام ماهی های آن ناحیه را فراری دهد. چون صدا از طریق زمین به طور مستقیم به آب منتقل می شود و ارتعاشات حاصل

از قدم برداشتن درمحدوده ای است که ماهی حساسیت بیشتری دارد. نظیر این حالت برای صداهای ایجاد شده در قایق نیز صادق است. هر سر و صدا و یا صدای تیزی که به آب منتقل می شود حتما ماهی ها را هشیار می کند.حال گمان می کنیم که اکثر ماهیگیران پاسخ سئوال خود مبنی بر علت رعایت سکوت هنگام ماهیگیری را آموخته باشند.»

نکته فنی۴: از نقطه نظر تجاری، دانش حاصل از مطالعه درباره نحوه شنیدن ماهی در ساخت قاشقک و پروانه های صدا دار طعمه های ماهیگیری مصنوعی کاربرد دارد . این لوازم طوری طراحی می شوند که صداهای وزوز مانند با دامنه های صوتی مختلف را تولید کنند تا صدای حاصل از آن ها در زیر آب نفوذ داشته باشد. به همین خاطر طعمه هایی را خریداری کنیدکه

صدای استاندارد را تولید کند.

نکته فنی۵: «یک ظرف شیشه ای پر از زنبور های زنده که در زیر آب قرار گرفته است، سبب جلب توجه برخی از انواع گونه های ماهی ها می شود. حتی غواصان آموخته اند که در زیر آب

زدن دو تکه سنگ به یکدیگر ماهی را جذب می کند .اما به یاد داشته باشید که این اصوات همه ماهیان را به خود جلب می کند.از جمله کوسه ماهی و مارما هی های سمی در آبهای آزاد!خط جانبی در ماهیان،نقش راداری بسیار قوی و پیشرفته را بازی می کند که ماهی را به سمت هدف هدایت می نماید.»

زیست سنجی بدن ماهیان

برای شناسایی برخی از ماهیان و درک عوامل زیستی حاکم بر محیط زیست، اندازه گیری فاصله قسمتهای مختلف بدن ماهیان و طول هر یک از آنها از اهمیت ویژه ای برخودار است. به خصوص در بررسی های آماری و تجزیه و تحلیل داده ها ، اندازه گیری دقیق این قسمتها، کمک شایانی در رسیدن به اهداف مورد نظر می نماید. به عنوان مثال طول کل بدن یک گونه ماهی در محیطهای مختلف که از نظر میزان مواد غذایی متفاوتند، بسیار متغیر خواهد بود و می توان با اندازه گیری طول کل بدن ماهی حدس زد که محیط زندگی آن چگونه بوده است.

لازمه این کار، علاوه بر اندازه گیری قسمتهای مختلف که در زیر آمده است نیازمند شناخت خصوصیات زیستی گونه های مختلف ماهیان می باشد.

به طور کلی در بدن یک ماهی می توان سر، تنه، دم و باله ها را از یکدیگر تشخیص داد. سر از نوک پوزه تا انتهای سرپوش آبششی است، تنه از انتهای سرپوش تا امتداد مخرج و دم از مخرج اندازه گیری قرار می گیرند که عبارتست از:

*طول کل :شامل فاصله بین نوک پوزه تا انتهای باله دمی است.

*طول استاندارد : فاصله بین نوک پوزه تا انتها ساقه دمی یا ابتدای باله دمی است.

*طول سر: عبارت از فاصله بین نوک پوزه تا انتهای سرپوش آبششی است.

*ارتفاع بدن : فاصله عمومی جلوی باله پشتی تا زیر شکم است.

*طول پوزه: فاصله نوک پوزه تا ابتدای حدقه چشمی را می گویند.

*فاصله دو چشم :فاصله بین قسمتهای فوقانی دو چشم است.

*قطر چشم : بزرگترین فاصله موجود در حدقه یک چشم است.

*قطر مردمک: اندازه داخلی مردمک چشم را گویند.

تغذیه ماهیان

در ماهیان رقابت شدیدی برای به دست آوردن مواد غذایی و زیستگاه دیده می شود. این جانداران از تمامی امکانات خویش جهت به دست آوردن طعمه سود می جویند. تقریباً در تمامی محیط های آبی ماهیان مشاهده می شوند و در چنین زیستگاههایی رقابت برای ادامه حیات بسیار زیاد است. به طور کلی تمامی ماهیان جزء دگر پروران می باشند و بر حسب رژیم غذائی می توان آنها را به صورت زیر تقسیم کرد.

الف) گیاهخواران:

ماهیانی که در این دسته قرار می گیرند، بیشتر از گیاهان،استفاده غذائی می کنند . این گیاهان شامل جلبکها ، گیاهان عالی آبزی و برخی گیاهان بسیار ریز می باشند.

نکته فنی۶: «در مورد ماهیان به طور قطع نمی توان گفت که یک ماهی فقط و فقط پلانکتون گیاهی مصرف می کند. چرا که در محیط آب ،انواع پلانکتون های جانوری و گیاهی دیده می شود و خواه نا خواه ممکن است که تعدادی پلانکتون های جانوری نیز در این غذا وارد شود. بنابراین اگر رژیم غذایی یک ماهی، علفخوار ذکر شده نشان دهنده آن است که غذای ترجیحی و بیشترین ماده غذایی مصرف شده در این ماهی، گیاهان می باشند نه اینکه صرفا فقط از گیاه تغذیه می کند.»

از متداولترین ماهیانی که در صید ورزشی جای داشته و از گیاهان تغذیه می کنند می توان به خانواده کپور ماهیان و خصوصا کپور نقره ای که از جلبکها تغذیه می کند و ماهی علفخوار که از گیاهان عالی آبزی استفاده می کند اشاره کرد.

ب) گوشتخواران:

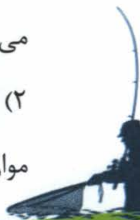
گوشتخواران را به دو گروه می توان تقسیم می شوند:

۱) ماهیان پلانکتون خوار یا ریزه خوار

۲) ماهیان غارتگر

۱) ماهیان پلانکتون خوارمعمولاً از پلاکتون های جانوری ، کرمها، لاروحشرات، نرم تنان و سخت پوستان تغذیه می کنند. ماهی کپور سرگنده یا big head با رژیم غذایی زئوپلانکتون خواری را می توان در این گروه قرار داد.

۲) ماهیان غارتگر از جمله ماهی سوف و اردک ماهی از ماهیان ریز، دو زیستان و حتی در برخی موارد جوجه پرندگان آبزی و یا هم نوعان خود تغیه می کنند.

پ) همه چیز خواران :

تعدادی از ماهیان، تغذیه خود را محدود به یک افق غذایی ساده نمی کنند.از این دسته می توان به ماهیان کپوری که از موجودات کفزی مانند کرمها ، نرمتنان و همچنین از گیاهان آبزی تغذیه می کند اشاره کرد.برخی از ماهیان عادت همنوع خواری نیز دارند. آنها گوشت همنوعان خود را نه تنها در مواقع کم غذایی بلکه غالباً برای تکمیل جیره غذایی خود می خورند. در ماهیان خانواده آزاد ماهیان و خصوصا قزل آلا که به صورت فشرده و متراکم در استخرها پرورش داده می شوند ، هنگامی که اندازه های آنها هماهنگ نباشد، ماهیان بزرگتر، کوچکتر ها را مورد حمله قرار داده و نوش جان می کنند. همچنین طی تحقیقات به دست آمده در مورد تکثیر مصنوعی و پرورش ماهیان قرمز در آکواریوم بارها بچه ماهیان قرمز بزرگتر، کوچکترها را هنگام کم غذایی مورد حمله قرار داده، و میل کرده اند.رژیم غذایی ماهیان، بر حسب سن و مراحل مختلف دوره زندگی دچار تغییراتی می شود. مثلاً یک ماهی ممکن است ابتدا در مرحله نوزادی از زئوپلانکتون ها، سپس از پلانکتون ها ، ماهیان کوچک و در مراحل بلوغ از جانوران کوچک و بزرگ کفزی و سطح زی تغذیه کند.

طعمه یابی

لارو ماهیان به محض اینکه امکان تغذیه را پیدا می کنند، به صورت دسته هائی در سطح آب جمع می شوند تا بتوانند به نحو بهتری موجودات بسیار ریز آبزی از قبیل لارو حشرات و سخت پوستان را صید نمایند. ماهیان برای صید طعمه معمولاً از حس بینایی خود استفاده می کنند. به علاوه از اندامهای جانبی که بر روی تنه و سر ماهیان مستقر هستند و دارای ارزش زیست شناسی خاصی به خصوص در رابطه با جستجوی طعمه و صید می باشند نیز سود می جویند.بچه ماهیانی که به صورت کف زی زندگی می کنند،حس بینایی در آنها به تدریج کاهش یافته و بر عکس اندام های حسی ، چشایی و بویایی آنها رشد قابل ملاحظه ای می یابند.بیشتر ماهیان کفزی و گونه هایی که معمولاً در نزدیکی بستر آب به سر می برند دارای سبیلک بوده که به خاطر وجود غنچه های

چشایی زیاد بر روی آنها، به دنبال طعمه رهسپار می شوند.گربه ماهی و مار ماهی معمولاً شب گردند و با کمک اندام بویای خود طعمه را صید می کنند. ولی ماهیانی که بیشتر از اندام بینایی خود برای صید استفاده می کنند روزها به شکار می روند.

میزان مصرف مواد غذایی در ماهیان

غذایی در بدن ماهیان تبدیل به انرژی و مواد مغذی قابل استفاده می گردند و مابقی آن برای ساخت اندام های بدن به کار گرفته می شود. میزان رشد، بستگی به میزان کالری مواد غذایی مصرف شده دارد.به طوری که میزان مصرف مواد غذایی ماهیان آب شیرین در ایام نوجوانی غالباً در حدود نیمی از وزن بدن می باشد. بیشتر این مواد غذایی جهت رشد مصرف می گردند. اگر مواد غذایی دارای آب فراوان و از نظر میزان کالری نیز فقیر باشند مانند شپش آبی، ماهیان ناچار خواهند بود بیش از چند برابر حد معمول غذا مصرف کنند .ضریب تبدیل(نسبت بین میزان مصرف ماده غذایی به رشد) نشان می دهد چه اندازه (گرم یا کیلوگرم) ماده غذایی برای افزایش یک کیلوگرم وزن بدن ماهی لازم است. با افزایش سن ماهی ضریب تبدیل نیز افزایش می یابد.بدین معنی که بخشی از موارد غذایی که جهت رشد به کار می رفتند ثابت مانده و یا حتی کاهش می یابند. در عوض بخشی از مواد غذایی صرف رشد اندامهای تناسلی و اعمال تولید مثل شده و بخش دیگری که برای تولید انرژی و حرکت لازم است،در ماهیان مسن نسبت به ماهیان جوان افزایش می یابد.مثلا بچه اردک ماهیان برای افزایش ۱ کیلوگرم وزن به ۶/۸ کیلوگرم مواد غذایی نیازمندند در حالی که اردک ماهیان مسن برای چنین افزایش وزنی نیاز به ۱۰/۳۰ کیلوگرم مواد غذایی دارند. بنابراین در کارگاههای پرورش ماهی قزل آلای رنگین کمان نیز رسم معمول پروار بندی ماهیان تا وزن ۲۵۰ گرم می باشد.نمودار رشد این ماهیان نسبت به زمان تا وزن مذکور صعودی و دارای شیب تندی است ولی بعد از هنگامی که وزن آنها به ۲۵۰ گرم رسید شیب منحنی کاهش می یابد. بنابراین از نظر اقتصادی تولید ماهی

قزل آلا رنگین کمان گوشتی فقط تا وزن ۲۵۰ گرمی مقرون به صرفه است.همچنین ضریب تبدیل به میزان مواد غذائی مصرف شده بستگی دارد. تغذیه بیش از حد باعث عدم هضم و جذب آن قسمت از ماده غذایی که بیش از اندازه بوده می گردد و مستقیماً از دستگاه گوارش خارج می شود.پس از یک دوره گرسنگی و یا هنگامی که مواد غذایی کمی در اختیار ماهیان است، مواد غذایی، بهتر مورد استفاده قرار می گیرند.مهمترین غذاهای طبیعی ماهیان انواع موجوداتی را که مورد تغذیه ماهیان قرار می گیرند می توان به دو دسته گیاهان و جانوران تقسیم نمود:

مهمترین غذاهای طبیعی ماهیان

انواع موجوداتی را که مورد تغذیه ماهیان قرار می گیرند می توان به دو دسته گیاهان و جانوران تقسیم نمود:

گیاهان

گیاهان آبزی به دو دسته جلبکها و گیاهان عالی آبزی تقسیم می شوند.

به طور کلی از مهمترین جلبکهای آب شیرین که از نظر تغذیه ماهی مهم می باشند می توان به جنسهای زیر اشاره کرد:

Flagilaria، Euglena، Microcystis، Anabaena
Chlorella - Ankistrodesmus، Scenedesmus Asterionella

پر ارزش ترین گیاه عالی آبزی برون آبی از نظر تغذیه ماهی GLyceria است. غذای اصلی ۴۷ گونه و زیر گونه ماهیان گیاهان عالی آبزی با برگهای شناور و غوطه ور مانند Lemna minor، Elodea، Ceratophyllum، Potamogeton n و Lemna Trisulca هستند. یکی از گونه‌های بارزی که در این راستا قرار دارد و جهت مصارف ورزشی نیز مورد استفاده قرار می گیرد ماهی آمرو است. همچنین سهم مهمی از غذای ماهی کپور وحشی و پرورشی را در بهار و اوائل تابستان، قطعات تازه رشد کرده Typha latifolia تشکیل می دهند.

جانوران آبزی

جانوران آبزی تغذیه ماهیان را می توان به گردانتنان، کرمها، نرمتنان، سخت پوستان و حشرات تقسیم کرد.

گردانتنان

گردانتنان شنای فعالی نداشته و به دور خود می چرخند و از این رو غذای بسیار مناسبی برای نوزادان بسیاری از ماهیان می باشند.

کرم ها: مهمترین کرمهائی که ماهیان از آنها تغذیه می کنند. رده کم تاران Oligocheta هستند که از جمله آنها می توان به Tubifex tubifex و Stylaria و Nais اشاره کرد.

نرمتنان: نرمتنان به دو دسته شکم پایان و دو کفه ای ها تقسیم می شوند.

سخت پوستان: سخت پوستان از غذاهای عمده ماهیان به شمار می روند. سخت پوستان به دو دسته سخت پوستان پست و سخت پوستان عالی تقسیم می شوند. سخت پوستان اولیه به نوبه خود، به سه دسته مهم پاروپایان ،زره داران و شاخی سیخکان تقسیم کرد.از سخت پوستان عالی می توان به دو نمونه اشاره کرد که یکی در استخرها و آبهای جاری وجود دارد و دیگری Asellus که بیشتر در آبهای راکد و گل آلود و یا آبهای بدون رویش گیاهی زندگی می کند .

حشرات

اغلب لاروها و حشرات آبزی، مورد استفاده غذائی ماهیان قرار می گیرند که از جمله آنها می توان

به راسته یک روزه ها، راسته بال چین خورده ها، راسته سنجاقک ها، زیر راسته بزرگ بالان، راسته بال موداران، راسته دو بالان، راسته نیم سخت بالان (سنها) و راسته قاب بالان اشاره نمود.

مهمترین حشرات مورد تغذیه ماهیان را راسته یک روزه ها و لاروهای شیر تشکیل می دهند.

محیط زیست ماهیان

زیست گاههای ماهیان در آبهای داخلی از نظر شرایط زیستی یکسان نمی باشند و هر ماهی بر اساس نوع خوراک،دمای حرارت،شوری یا شیرینی آب،عمق مورد نیاز و عواملی از این دست نیاز به منطقه ای به خصوص دارد. لذا بر اساس این تفاوتها، در هر یک از زیستگاه ها ماهیان مختلفی زندگی می کنند. اما گاهی اوقات در برخی شرایط اکولوژیکی ،چندین نوع ماهی مختلف با نیازهای حیاتی کاملا متفاوت، کنار هم جمع شده و به زندگی مشغول می باشند.

جویبار (چشمه)

به آب سرازیر شده از کوهستانها که ناشی از ذوب برف و یا خروج آب زیر زمینی می باشد ،جویبار می گویند. به علت اینکه قسمت زیادی از منابع تامین کننده آب جویبار از مناطق بکر به دست می آید،آبی کاملا پاک، شفاف ،زلال و فاقد آلودگی هستند. جویبارها معمولاً پس از طی مسیرهای پر پیچ و خم ، در اثر تماس با هوا داری اکسیژن محلول بالائی نیز می شوند که در مورد صید ماهی قزل آلا بسیار حائز اهمیت است.

درجه حرارات این آبها در تابستان به ندرت از ۹ درجه سانتیمتری گراد بیشتر می گردد و در

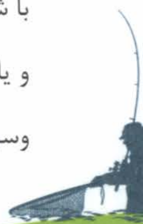

ارتفاعات بالاتر، حتی از این مقدار کمتر نیز می شود. بستر جویبارها از ماسه های ریز و سنگریزه هایی که در میان آنها قطعات سنگی بزرگتر هم دیده می شود، پوشیده شده است.عمق این آبها اصلا زیاد نیست و معمولاً دارای آبشارهای متعددی نیزمی باشد.

نکته فنی۷: باید توجه داشته باشید در صورتی که به وسیله انسان و یا موانع طبیعی موجود،سدی در برابر مسیر حرکت جویبارها پدید آید و محل مورد نظر نیز از شیب مناسب با کناره های مرتفع برخوردار باشد،آب تجمع پیدا کرده و عمق آب بیشتر نیز می شود.در این شرایط که عمق آب بیشتر وجریان آن نیز کندتر شده است،محل مناسبی برای زندگی ماهیان پدید می آید که شما می توانید به صید آنها بپردازید.البته نباید فراموش کنید که در این حالت،خس و خاشاک زیادی در حاشیه جویبار جمع می شود وممکن است قلاب شما گیر کند.»

گیاهان اندکی در اطراف این جویبارها مشاهده می شوند و موجودات آبزی آن هر یک به نحوی با شرایط محیط سازش یافته اند. این موجودات معمولاً دارای اندامهایی از قبیل باد کش هستند و یا غلافهایی برای خود می سازند تا به این طریق از شسته شدن به وسیله آب یا شکار شدن به وسیله موجودات دیگر در امان باشند. گاهی نیز این موجودات تا حداکثر ممکن بدن خود را تخت

می کنند و واقعاً به سطح سنگهای بستر می چسبند تا از فشار آب جاری بر روی بدن خود بکاهند. در این آبها معمولاً ماهیان خانواده آزاد ماهیان از جمله قزل آلای خال قرمز وجود دارد و به همین دلیل منطقه ای با ویژگیهای مذکور را منطقه قزل آلا می نامند.معمولاً تا ارتفاع ۲۰۰۰ متری جزء منطقه قزل آلا محسوب می شود البته چشمه ها و جویبارهای مناطق مسطح تر نیز می توانند جزء این منطقه به شمار آیند، مشروط بر آنکه آب پاک ، شفاف و دارای اکسیژن محلول زیادی باشد. علاوه بر قزل آلای خال قرمز ماهیان دیگری مانند ماهی کوهستان ، ماهی لوچ سبیلک دار ماهی کپور کفزی و دهان گرد جویباری نیز در این منطقه می توانند وجود داشته باشند.

نهرها

جویبارهای کوچک به هم پیوسته، نهرها را به وجود می آورند. در نهرها کمتر به آبشارهایی که در جویبارها وجود داشت، برخورد می کنیم. بستر نهرها معمولاً از ماسه های نرم پوشیده شده است و در طول مسیر، فرورفتگیهای متعددی در آن به چشم می خورد.در نهرها گیاهان آبزی بیشتر از جویبارها وجود دارند. آب نهرها مانند جویبارها سرد و دارای اکسیژن محلول بالایی است. مهمترین ماهیان این منطقه آنهایی هستند که خصوصیت رفتاریشان بسیار شبیه ماهی بلند باله لوچ سبلیک دار، ماهی کوهستان، ماهی کپور پوزه دار، ماهی سرمخروطی، ماهی کپور کفزی و ماهی خیاطه می باشند. مهمان نا خوانده ای که گه گاه در این منطقه دیده می شود اردک ماهی است که معمولاً در نقاطی که سرعت آب کم و دارای عمق بیشتری می باشد مشاهده می گردد.

رودخانه ها

نهرها درمسیر جریان خود عریض تر و عمیق تر می گردند و رودخانه های کوچک را به وجود می آورند. بستر رودخانه ها پوشیده از ماسه نرم، سنگریزه و گل است . همچنین دارای گیاهان آبزی فراوانی می باشند. در کنار رودخانه ها نقاطی آرام وجود دارند که آب آنها تیره رنگ است ولی با این وصف همچنان دارای اکسیژن محلول فراوانی هستند.ماهیانی که در این منطقه انتشار دارند بیشتر متعلق به خانواده کپور ماهیان می باشند. به همین دلیل این منطقه از آبهای جاری را ناحیه کپور ماهیان می نامند. از مهمترین ماهیان این ناحیه می توان به سس ماهی، کپوره پوزه دار، ماهی نخ و سرخ باله اشاره نمود. به علاوه در این ناحیه اردک ماهی و سوف نیز به چشم می خورند. اردک ماهی، ماهیان پهن و برخی از دهان گردان را نیز می توان در این ناحیه مشاهده نمود. همچنین این ناحیه گذرگاه تمامی ماهیان مهاجر بالا رو که برای تخم ریزی و تولید مثل از دریا وارد آب شیرین می شوند، می باشد که بر حسب گونه های مختلف، این ناحیه برای تولید مثل برخی از آنها نیز محل مناسبی می باشد.

رودخانه هراز

وسایل ماهیگیری

این ورزش مانند بسیاری از ورزش های دیگر ،وسایل و ابزارهایی دارد که باید از نحوه عملکرد و کاربرد هر کدامشان اطلاعات مناسبی داشته باشید و با استفاده از چینش مناسب این وسایل در کنارهم به ماهیگیری بروید.اگر هنگام انتخاب وسایل از آگاهی لازمی برخوردار نباشید ممکن است در کنار هزینه زیادی که برای این کار متحمل شده اید هیچگونه نتیجه ای هم به دست نیاورید و با روحیه ای نا مناسب به منزل بازگردید.

برای فهم بیشتر مطلب به این مثال توجه کنید. اگر شما فقط قصد تماشای برنامه های عادی تلویزیون را داشته باشید می توانید از نمونه های معمولی موجود در بازار استفاده کنید.اما اگر می خواهید که گیرنده شما از چندین خروجی برخوردار باشد تا به وسیله آنها از سایر امکانات جدید مانند ویدیو و اتصال به رایانه استفاده کنید، دیگر نمی توانید با نمونه قبلی این عمل را انجام دهید. حال اگر تلویزیونی تهیه نموده اید که بسیار پیشرفته است ولی شما فقط قصد تماشای برنامه های روزانه را دارید،قطعا ضرر کرده اید.

ماهیگیری ورزشی نیز چنین حالتی را دارد .به گونه ای که ماهیگیر به فراخور شرایط ،نوع ماهی موجود در محل و توانایی مالی خود باید اقدام به تهیه وسایل مورد نظر کند و از پرداخت هزینه های بی مورد جدا باید پرهیز کرد.

به مجموعه نخ،قلاب،چوب،وزنه و.....در اصطلاح واحد« قلاب ماهیگیری» گفته می شود که با سر هم کردن اجزاء و و سایل مختلف می توانید به صید انواع و اقسام ماهی ها بپردازید.

نکته فنی ۸: «در این ورزش به هیچ عنوان پرداخت هزینه های سرسام آور به عنوان عامل موفقیت در نظر گرفته نمی شود.به همین خاطر باید لوازم مورد نیاز را به نحوی انتخاب کرد که بیشترین کاربردها را برای ماهیگیر داشته باشد.»

بخش اول

چوب ماهیگیری

چوب ماهیگیری

تقریباً ستون فقرات یک قلاب ماهیگیری را چوب آن تشکیل می دهد از این رو باید چوبی مناسب با نوع صید انتخاب نمائید. این دسته از چوبها که توسط شرکتهای بزرگ و صاحب نام تولید می شوند دارای مزیتهای ثانویه فراوانی نسبت به چوبهای سنتی هستند. به نحوی که از یک بدنه اصلی ،دسته،محل اتصال چرخ و حلقه های عبوری نخ درست شده اند و کاربردهای بسیار وسیعی را در مناطق مختلف مانند نهرها،برکه ها،دریاچه ها،دریاها،اقیانوسها و ....از آنها می توان متصور شد.

تکنولوژی ساخت چوبهای حرفه ای در برخی موارد بسیار پیچیده و با امکانات محدود غیر قابل کپی کردن است.اما با این حال برخی کشورها موفق به تولید نمونه هایی از آنها شده اند که در برخی موارد عملکردهای نسبتاً خوبی نیز از خود نشان می دهند مثلا در بازار، چوبهای متعدد ساخت کشورچین وجود دارد که علاوه بر ارزان بودن ،امکان ماهیگیری در بسیاری از مناطق را به

ماهیگیر می دهند.ساختار چوبهای ماهیگیری اینگونه است که هر چه قدر از سمت دسته چوب به طرف نوک نگاه کنید،قطر چوب ماهیگیری کاهش می یابد.جنس این ابزار معمولا از کربن،فایبر گلاس و گرافیت می باشد.به طور کلی هر چوب ماهیگیری از قسمتهای زیر تشکیل شده است.

۱- محل اتصال چرخ ماهیگیری

۲- دسته

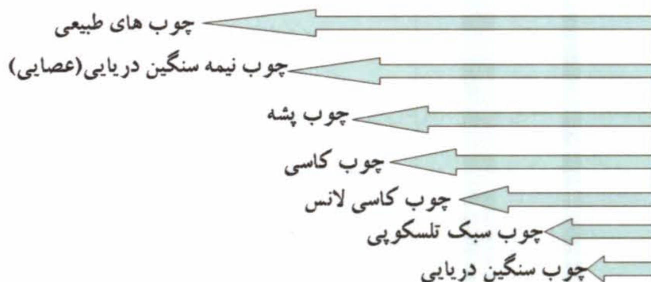
۳- بدنه اصلی

۴- حلقه های عبوری نخ

از یک دیدگاه چوبهای ماهیگیری را می توان در چند دسته تقسیم بندی کرد

۱- چوبهای کاسی ساده ۲-چوبهای کاسی لانس ۳- چوبهای سنگین دریایی.۴- چوبهای نیمه سنگین دریایی (دسته عصایی). ۵- چوبهای تلسکوپی سبک ۶- چوبهای چند تکه.۷- چوبهای پشه

۱- چوبهای کاسی

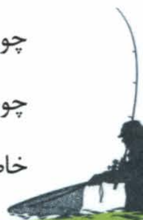
چوبهای کاسی معمولی ، بدنه ای کاملا ساده و کشیده دارند که عملا فاقد محل اتصال چرخ و حلقه عبوری نخ می باشند . این دسته از چوبها تاشو بوده و سطح وسیعی را پوشش می دهند.بیشترین کار برد چوبهای کاسی معمولی در رودخانه های نسبتا عریض با جریانی آرام،دریاچه های نسبتا کوچک ،آبگیرها ،کانالها و آبندها است.اتصال نخ به چوبهای کاسی معمولی از محل نوک چوب صورت می گیرد.

چوبهای کاسی معمولی از طول بیشتری نسبت به سایر چوبها برخوردار هستند.این ابزار جنسی از گرافیت،فایبرگلاس و کربن دارند که بر اساس قدرت و استحکام خود می توانند اوزان مختلفی را تحمل نمایند.اگر قصد خرید و استفاده از چوبهای کاسی را دارید حتماً باید بر اساس نوع نیاز خود اقدام به تهیه این قبیل چوبها بنمائید.

نکته فنی ۹: «طول چوبهای کاسی معمولا از۴تا ۷ متر به بالا است. معمولاً افرادی که به تازگی ماهیگیری را شروع کرده اند می توانند از چوبهای کاسی سبک استفاده نمایند و ریزه کاری های این ورزش را با استفاده از این چوبها و یا چوبهای طبیعی به دست آورند.»

چوبهای کاسی از انعطاف نسبتاً بالایی برخورداراند و به خاطر این مسئله هنگام ماهیگیری باید دقت کنید که اگر

ماهی درشتی به قلاب شما افتاد خونسردی خود را حفظ کرده و به آرامی با ماهی بازی کنید تا چوب شما صدمه نبیند. کولی ،کلمه،شاه کولی ،کیلکا،کپورهای سبک و... بیشترین ماهیانی هستند که به وسیله این چوبها صید می شوند و لذت بسیار زیادی در این مواقع توسط ماهیگیر احساس می شود.با این حال ماهی های نسبتا درشت نیز گاهاً به قلاب می افتند.»

نکته فنی ۱۰: «برخی افراد به محض اینکه ماهی بزرگی به قلاب می افتد سعی دارند به صورت شلاقی(بیرون انداختن یکباره ماهی از آب) آن را خارج نمایند.این کارغیر از برخی موارد اضطراری در هیچکدام از روش های ماهیگیری مناسب نیست و به هیچ عنوان توصیه نمی شود.حال اگر چوب مورد استفاده کاسی باشد ممکن است در اثر افزایش فشار ناخواسته ماهی از دست برود .از طرفی نیز ممکن است چوب شما بشکند.»

نکته فنی ۱۱: اگر قصد دارید با صرف هزینه چوب کاسی مناسبی تهیه نمائید،بهتر آن است که براساس فاصله محلی که از کنار آب می خواهید مستقر شوید تا بهترین نقطه برای ماهیگیری در آب،طول چوب کاسی را در نظر بگیرید.بدین صورت که اگر مثلا عرض رودخانه ای که قصد صید در آنجا را دارید ۵۰ متر و شما در اسکله ای مستقر هستید که در حدود ۲۰ متر در آب پیشروی کرده است، لازم نیست از چوبهای کاسی بسیار طویل ۶ یا ۸ متر که کنترلشان نیاز به مهارت بیشتری دارد استفاده کنید. زیرا می توانید با استفاده از یک چوب کاسی۵ /۴ متری که کنترل راحتر قلاب را به شما می دهد، به عمق مورد نظرتان برسید.ولی اگر در منطقه ای قصد انجام صید را دارید که با وجود نرده،جلبک ،سنگهای نسبتا بزرگ و برخی موانع امکان دسترسی شما را به مناطق مختلف آب محدود می سازد باید از چوبهای کاسی طویل استفاده نمائید. »

نکته فنی ۱۲: «طول نخ قلابتان باید حداکثر ۱۰ سانتیمتر بیشتر از چوب کاسی باشد. زیرا اگر طول نخ قلاب بسیار بلندتر از طول چوب شما باشد ،به هیچ عنوان نمی توانید نخ و قلاب را مدیریت نمائید.»

نکته فنی ۱۳: «برای ماهیگیری بهتر به وسیله چوبهای کاسی، از نخهای نسبتاً سبک «شماره

۱۸ تا ۲۵ » که دارای انعطاف مناسب بوده و از نرمی متعادلی برخوردار هستند به همراه قلابهای شماره ۸ تا ۱۴ استفاده شود.»

۲- چوبهای کاسی لانس

به علت استقبال زیاد از چوبهای کاسی ،اخیراً تولید کنندگان وسایل ماهیگیری، چوبی را به بازار عرضه کرده اند که بسیار جالب و شبیه چوبهای کاسی است.به این چوبها که کاسی لانس می‌گویند ، به گونه ای طراحی شده اند که بر خلاف مدل کاسی معمولی، از حلقه های عبوری نخ و محل اتصال چرخ ماهیگیری نیز برخوردار است.این دسته از چوبها،به خاطر اینکه امکان پرتابهای بلند را به ماهیگیر داده و همچنین منطقه وسیعتری را پوشش می دهد،می تواند به عنوان ابزار

مهمی در ماهیگیری مطرح شود.خصوصا در مواقعی که محل ماهیگیری از عرض نسبتاً زیاد و عمق کمتری برخوردار است، بیشترین کارایی را از نشان می دهد. صرف نظر از حلقه های عبوری نخ و اتصال چرخ ماهیگیری، مهمترین مزیت این دسته از چوبها نسبت به چوبهای کاسی معمولی را می توان در قدرت و اکشن مناسبشان بیان کرد. در صورتی که ماهی به قلاب بیافتد،با لرزشهای ممتد سر چوب کاسی لانس،ماهیگیر را مطلع ساخته و صید راحتر به دام می افتد.چوبهای کاسی لانس، در اندازه های ۳ تا ۶ متر قرار دارند .حلقه های عبوری نخ این دسته از چوبها به گونه ای است که قدرت پرتاب و کنترل نخ را به نحو فزاینده ای افزایش می دهد.استفاده ازاین دسته از چوبها در شمال کشور رواج بیشتری دارد و ماهیگیران با استفاده از این ابزار به صید انواع و اقسام ماهی می پردازند.شاید برای شما جالب باشد که بدانید چوبهای کاسی لانس به گونه ای طراحی شده اند که ماهیان بزرگ چندین کیلویی را به راحتی مهار کرده و بدون اینکه ماهیگیر دچار مشکل و یا به صید صدمه ای وارد شود،آنرا به ساحل هدایت می کنند.در نظر داشته باشید که چوبهای کاسی لانس مانند چوبهای کاسی نخ شماره ۱۸ تا ۳۰ را به خوبی پشتیبانی می کند.خوشبختانه با ورود چوبهای کاسی لانس ،لوازم یدکی مربوط به آن نیز در بازار یافت می شود و ماهیگیر بدون دغدغه می تواند،روز خوبی را پشت سر بگذارد.

۳- چوبهای سنگین دریایی

استفاده از این چوبها معمولاً در مکانهایی که دارای ماهی های بسیار بزرگ است کارایی دارد. اقیانوسها ، دریاها و برخی دریاچه های وسیع با ماهیان بسیار بزرگ امکان استفاده بهینه از این چوبها را میسر می سازد. به عبارت بهتر، کاربرد اصلی چوبهای سنگین که به BIG GAME نیز معروف هستند در آبهای آزاد خلاصه می شود.در کشور ما استفاده از این نوع چوبهای ماهیگیری بیشتر در خلیج همیشه فارس و دریای عمان رواج بیشتری دارد و با گسترده شدن شناخت مردم از این ابزار هر روز استفاده بسیار زیادتری از آن می شود . اما این چوبها در سایر کشورهایی که فرهنگ ماهیگیری ورزشی کاملاً جا افتاده دارند و به آبهای آزاد نیز راه دارند بیشتر مورد توجه عموم قرار دارد .به طوری که برخی ماهیگیران ورزشی در سواحل فلوریدای ایالات متحده آمریکا با این چوب ها به صید ورزشی ماهی های بسیار قدرتمندی مانند تارپون می پردازند که واقعا سراسر لذت و هیجان است.در برخی دیگر از نقاط دنیا با استفاده از چوبهای سنگین دریایی اقدام به صید ماهی های بزرگ و تنومندی مانند کوسه،سفره ماهی ، باراکودا،ماهی تن و حتی برخی نهنگ ها می کنند.به خاطر حجم فوق العاده زیاد نیروی کششی ماهی به دام افتاده ،این چوبها یک تکه و مستقیم هستند و یا به صورت دو تکه تولید می شوند که با خاصیت تو پری همراه هستند.اندازه این دسته از چوبها معمولا بین ۱/۵۰ الی ۲/۴۰

قرار دارد.کربن تیتانیوم که یکی از مواد بسیار مقاوم در علم شیمی به حساب می آید از اجزاء تشکیل دهنده چوبهای سنگین دریایی می باشد که خود این مسئله یکی از دلائل گرانی این ابزار نیز به حساب می آید.همانطور که گفته شد به علت وجود فشار بسیار زیاد در این نوع ماهیگیری ورزشی معمولاً حلقه های عبوری نخ ساخته شده برای این چوبها بسیار قوی تراز سایر حلقه های چوبهای ماهیگیری است و مهندسی ساخت آن نیز تا حدودی متفاوت از بقیه است.

این چوبها را می توان به قایق متصل ساخت ودر صید ماهی هایی که گفته شد به صورت ترولینگ استفاده کرد.بر روی این چوبهای سنگین،چرخهای قدرتمند بیت کاستینگ نصب می شود.

ممکن است بعضی ماهی ها مانند ماهی تن ،هامورهای بسیار بزرگ ،باراکودا وحتی کوسه ماهی فشار وارده را آنقدر زیاد نمایند که امکان کنترل مناسب از ماهیگیر گرفته شود.از این رو کمر بندهای چرمی و یا پلاستیکی بسیار محکمی توسط ماهیگیر به دور کمر بسته می شود و دسته چوب را در ناحیه جلویی آن قرار می دهند تا هم فشار وارده کنترل شده تر باشد و هم اینکه با اطمینان خاطر بیشتری ماهیگیر صید به دام افتاده خود را هدایت کند.

۳- چوبهای تلسکوپی نیمه سنگین دریایی (دسته عصایی)

تقریباً طیف وسیعی از چوبهای ماهیگیری ورزشی جزء چوبهای تلسکوبی نمیه سنگین یا دسته عصایی هستند و ماهیگیران کشورمان نسبت به این ابزار علاقه فراوانی نشان می دهند. چوبهای نیمه سنگین بیشتر در رودخانه ها ی عریض، دریاچه های سدها وبرخی نقاط سواحل دریای خزر ، خلیج فارس و دریای عمان کاربرد دارند.البته این دسته از چوبها در مکانهای مصنوعی مخصوص ماهیگیری نیز استفاده می شود.بیشترین کاربرد چوبهای نیمه سنگین دریایی در سواحل دریا است.به گونه ای که به علت اکشن بسیار خوبشان ، می توانند عملکردهای مناسبی را از خود به جای بگذارند. معمولاً چوبهای دسته عصایی در اندازه های مختلف و متغیر ۳/۶۰ تا ۶ متری تقسیم بندی و توسط چرخهای اسپیلینگ و یا فیکس اسپول مجهز می شوند.مهمترین مزیت این دسته از چوبها اشکن بالایی است که امکان پرتابهای بلند را به ماهیگیر می دهد و با این مزیت،به اعماق بیشتر آب دست پیدا خواهید کرد.

نکته فنی ۱۴: «افزایش طول چوبهای دسته عصایی، به ماهیگیر امکان پرتاب آسان تر ،سریع و بلند را میدهد.از این رو اگر قصد ماهیگیری در نقاط مرتفع و سواحل دریا را دارید می توانید از چوبهای بلند استفاده نمائید.نوک این چوبها که به« «سره»»نیز معروف هستند بسیار حساس و مقاوم بوده و از جنس فایبرگلاس یا ترکیبی از فایبرگلاس و کربن تهیه می شوند.اگر قصد استفاده از این چوبها در سواحل را دارید دقت داشته باشید که حتماً هنگام صید به صورت «آنتن» شده در کناره های سواحل

قرار می گیرد (یعنی به صورت افقی چوب را در نیاورید.)

نکته فنی ۱۵: «اگر قصد دارید که در مناطق جنوبی کشور و در سواحل خلیج فارس ماهیگیری نمائید ،قبل از خرید چوب مورد نظر با افراد محلی گفتگو کرده و در خصوص وضعیت منطقه ای که قصد ماهیگیری دارید اطلاعاتی را جویا شوید.چرا که هر منطقه از سواحل جنوبی کشورمان ممکن است در اثر پدیده های مختلف به اشکال متنوعی در آمده باشد که ماهیگیری را دچار دشواری های متعدد نمائید.لذا ممکن است به علت شرایط خاص منطقه موفقیت چندانی در انتظار شما نباشد و با گیر کردن مداوم قلاب به صخره ها و موانع زیر آب روز بدی را پشت سر بگذارید .از طرفی نیز ممکن است به چوب و چرختان نیز آسیب برسد.برای اینکه این مطلب بهتر بیان شود به این مثال توجه کنید.فرض کنید که شما قصد ماهیگیری در جزیره کیش را دارید.چون اساساً این منطقه از صفحات مرجانی مختلفی پوشیده شده است باید دقت بسیار زیادی در انتخاب نوع طعمه،چوب و چرخ ماهیگیری نمایید.زیرا ممکن است علیرغم هزینه بالا امکان استفاده از همه روشهای متداول ماهیگیری وجود نداشته باشد و دائما هنگام ماهیگیری با مشکلاتی روبرو شوید. به همین خاطر استفاده از چوبهای دسته عصایی طویل که قدرت مانور بیشتری را به ماهیگیر می دهد در این مناطق بسیار کاربردی‌تر است.»

نکته فنی ۱۶:« در مناطقی از جنوب کشورمان که احتمال صید ماهیان سنگینی مانند هامور و باراکودا وجود دارد ، حتماً چوبی را انتخاب نمائید که از اکشن بالایی برخوردار بوده و امکان نصب چرخ های متناسب را به راحتی میسر ساخته باشد.زیرا در صورتی که با قلاب ضعیفی به ماهیگیری بپردازید ممکن است در اثر شکستن چوب و ضربه دیدن چرخ ، شاهد ضرر وزیان مالی بشوید و هم ماهی را ازدست بدهید.در اینگونه مناطق توجه به قدرت چوب نمیه سنگین شما در اولویت قرار دارد.

چوبهای سبک تلسکوپی

این دسته از چوبها بیشتر در رودخانه ها ،نهرها و یا مکانهای مصنوعی مخصوص ماهیگیری استفاده می شود.معمولاً اندازه این ابزار از ۱/۸۰ تا ۳/۶۰ مترقرار دارد و امکان مانور بالا را در رودخانه ها و دریاچه های کم عرض به ماهیگیر می دهد.معمولا قدرت تحمل این دسته از چوبها نسبت به نمونه های نیمه سنگین کمتر بوده و به همین خاطر به آنها چوبهای سبک تلسکوپی می گویند.

نکته فنی ۱۷: «عمدتاً بیشترین کاربرد چوبهای سبک تلسکوپی که در اندازه های ۱/۸۰ الی ۲/۴۰ متر قرار دارند در روش لانسه کشی است و سایر چوبهای این دست که از ۲/۴۰ متر به بالا می باشد را می توان در صید انواع ماهی(زیاد سنگین نباشد) استفاده کرد.»

امروزه با گسترده شدن مناطق پرورش ماهیان سردآبی مانند قزل آلا وحتی پرورش ماهی آزاد

دریای خزر ،موجب هر چه فراگیر شدن «ماهیگیری ورزشی» هستیم.لذا به موازات این مسئله بسیار مهم،کاربرد این دسته از چوبها بسیار بیشتر از گذشته شده است و مردم اشتیاق بیشتری به چوبهای سبک تلسکوپی ازخود نشان می دهند.مهمترین مزیت این دسته از چوبها در آن است که در محیطهایی که از موانع زیاد و عرض کم برخوردار است می توانید با مدیریت صحیح چوب به ماهیگیری بروید.

خاطره: چندین سال پیش که امکان ماهیگیری در رودخانه شهرستانک مهیا بود با اعضاء خانواده به آن محل رفته بودیم تا هم آب و هوایی عوض شود و هم دستی به قلاب بزنم.با وجود اینکه اواسط تیرماه به آنجا رفته بودیم، درجه آب رودخانه شهرستانک آنچنان کم بود که اگر بدون چکمه وارد آب می شدیم اعضاء بدنمان سست می شد.اما به عشق ماهیگیری به داخل آب رفتم. قسمتی از رودخانه که ازعمق بیشتری برخوردار بود را انتخاب کرده و با استفاده از لانسه وچوب ۱/۸۰ متری سبک چندین بار پرتابهایی را انجام دادم .همانطور که به این کار مشغول بودم یکباره احساس کردم ماهی به قلاب افتاده است.با تمام تلاش سعی کردم که ماهی را مهارکنم اما چونکه اطراف محل ماهیگیری از شاخ و برگ درختان پر بود مهار کردن ماهی کمی سخت به نظر می رسید.با این حال به علت اینکه چوبم نسبتاً سبک و کوتاه بود توانستم صید را کنترل کرده و آنرا به خارج از آب هدایت کنم.در کمال ناباوری در نقطه ای که عرضی کمتر از ۲ متر داشت ،ماهی قزل آلای خال قرمزی یک و نیم کیلویی به قلاب افتاده بود.

جای شما خالی .آنروز ماهی صید شده را با سبزی پلوئی که از گیاهان کوهی و طبیعی درست شده بود در کنار خانواده خوردیم.اما هرگز فراموش نمی کنم که اگر چوب ماهیگیری بلندتری را برای اینکار استفاده می‌کردم هرگز موفق نمی شدم.در مورد رودخانه شهرستانک باید به این نکته هم توجه داشته باشید که معمولاً ماهی ها این رودخانه کوچک جثه هستند و به ندرت وزن بالاتر از نیم کیلو برخوردارند.

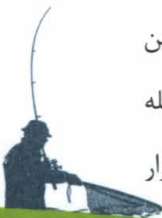
چوبهای چند تکه

چوبهای چند تکه از قدمت بیشتری نسبت به سایر چوبهای ماهیگیری برخوردارند.بعضی ماهیگیران معتقد اند که چوبهای چند تکه از استحکام و قدرت بیشتری برخوردار اند .لذا این دسته از افراد تمایل بیشتری نسبت به اینگونه از ابزار نشان می دهند.شاید یکی از عواملی که موجب شده است بازار چوبهای چند تکه نسبت به انواع تلسکوپی قدری در میان افراد جوان ماهیگیر از اقبال کمتری

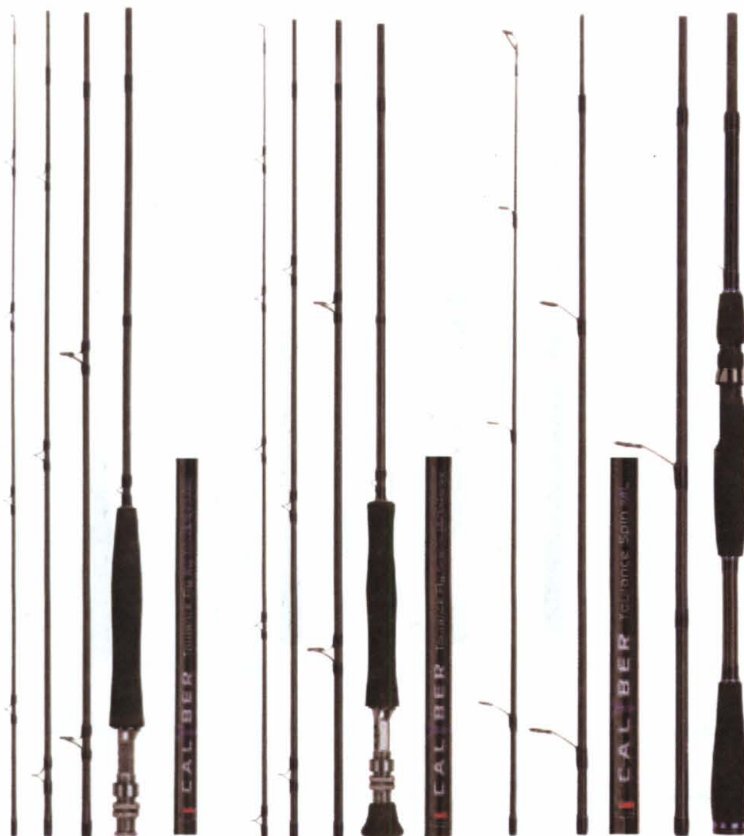

برخوردار باشد،به نحوه باز و بسته شدن آنها برگردد.زیرا چوبهای سبک تلسکوپی در مقایسه با این دسته از چوبها،راحتر جمع می شود و امکان ضربه خوردن آنها کمتر است.اما علیرغم این مسئله نباید فراموش کرد که چوبهای چند تکه استحکام بیشتری داشته و ماهیگیر هنگام صید با این ابزار

،از لذت بیشتری برخوردار خواهد بود.طول این دسته از چوبها معمولا از ۱/۸۰ تا ۲/۷۰ متغیر است. هر چند که ممکن است برخی نمونه های تولید شده از ۱/۸۰ نیز کوچکتر باشد.

معمولا چوبهای دو تکه مخصوص لانسه کشی با اکشن پائین در اندازه های ۱/۸۰ الی ۲/۷۰ قرار دارد که می توان با استفاده از این ابزار به صید ماهیانی همچون قزل آلا پرداخت.چوبهای سه تکه ای که در اندازه ۱/۸۰ تا ۲/۷۰ قرار دارند را می توان در صید ماهیان قدرتمندتری مانند اردک ماهی به کار برد.چوبهای سه تکه ای که در اندازه ۳/۶۰ الی ۴/۵۰ قرار دارند نیز می توان در صید انواع و اقسام ماهیان از جمله کپور،آمور و...استفاده کرد.

چوبهای پشه

چوبهای پشه برخلاف سایر چوبها، از قرقره های مخصوصی استفاده میکنند که مکان نصبشان پایین تر از دسته است. تا چندی پیش این دسته از چوبها مانند چوبهای سبک تلسکوپی، علیرغم همه هیجانات زیادی که ماهیگیری با آنها به همراه داشت، کمتر مورد توجه ماهیگیران قرارمی گرفت و آشنایی کاملی از چوبهای پشه در دسترس نبود. اما به مرور زمان استفاده از این ابزار میان ماهیگیران بیشتر مطرح گردید و هر روز شمار علاقمندان زیادتر می شود. با این حال کار کردن

با چوبهای پشه لازمه دانستن برخی فنونی است که تا حدودی دارای تفاوتهایی با سایر نمونه ها دارد. هر چند از چوبهای پشه می توان در برخی روش های دیگر ماهیگیری نیز استفاد کرد اما اساس ساخت آنها بر پایه استفاده از طعمه های مصنوعی حشرات است که میان ماهیگیران به طعمه پشه شهرت دارد.

چگونه از چوبها حفاظت کنیم؟

اگراز چوبهای طبیعی استفاده می کنید تا آنجا که امکان دارد محلی را برای نگهداری از آنها انتخاب کنید که از تماس مستقیم نور خورشید به دور باشد.بدین صورت که اگر برای چندین هفته قصد رفتن به ماهیگیری را ندارید،چوبهای طبیعی را باید در محل هایی به دور از آفتاب و فشار سایر وسایل قرار دهید.در نظر داشته باشید که هنگام ماهیگیری از تماس مستقیم این چوبها با آب ممانعت به عمل آید.زیرا با نفوذ تدریجی آب در دراز مدت ممکن است پوسیده شده و زمانی که ماهی بزرگی به قلاب بیافتد احتمال شکسته شدن آن زیاد است.به همین خاطر هر وقت که از ماهیگیری با این چوبها برگشتید سعی کنید در ابتدا آنرا خشک کرده و در جای محفوظی نگه داری نمائید.

نکته فنی ۱۸: چنانچه چوب طبیعی شما خوش دست است و به آن عادت کرده اید، برای افزایش طول عمر آن می توانید هر ماه یکبار آن را با روغن پارافین صنعتی چرب کرده و حدود ۱۲ ساعت کناری بگذارید تا روغن به خورد چوب برود .»

چوبهای حرفه ای ماهیگیری، علیرغم اینکه قادراند فشارهای بسیار بالایی را تحمل کنند ولی در برابر شن و آب شور دارای حساسیت هستند.لذا هر موقع که از ماهیگیری ورزشی قصد بازگشت به منزل را داشتید حتماً چوبها را به دقت با دستمالی خشک کرده و در ساک مخصوصی قرار دهید تا ضربه نخورد.»

نکته فنی ۱۹: همانطور که انسان از تمامی ورزش ها خسته می شود، ماهیگیری ورزشی نیز خستگی های جسمی خاص خودش را دارد.به همین خاطر بعد از ماهیگیری، ممکن است خیلی

با عجله و بسیار بی نظم وسایل را سوار ماشین کنید.جالب است بدانید عده ای بعد از مراجعت به منزل و با وجود استراحت و رفع خستگی، تا هفته ها و حتی ماهها وسایل ماهیگیری خود را به همان صورت شن آلود و کثیف در ساکی رها می کنند.اینکار موجب می شود چوب ماهیگیری به مرور فرسوده شده و بعد از مدتی کارآیی خودش را از دست بدهد.به همین خاطر بهتر آن است که حتماً بعد از هر بار ماهیگیری کلیه شن های چسبیده به آنرا با دستمالی جدا سازید.»

نکته فنی ۲۰: «چوبهای تلسکوپی را باید با دقت و حوصله فراوان از قسمت بالایی باز نمود.به این صورت که ابتدا بالایی ترین قسمت چوب را به صورت آهسته و در یک امتداد باز نمائید.اصلا لازم نیست که هر کدام از قسمتهای چوب را با فشار شدید باز کنید.زیرا ممکن است که قسمتهای مختلف چوب در هم گیر کرده و اصطلاحا تکه های چوب در هم «گیری پاچ» کند.از طرفی ممکن است اعمال فشار زیاد موجب خراب شدن چوب ماهیگیری شده و نا امید به سمت منزل برگردید.»

نکته فنی ۲۱: « اطمینان خاطر پیدا کنید که محل اتصال چوب و چرخ کاملاً سالم و فاقد هر گونه ساییدگی باشد .زیرا ممکن است به مرور زمان این قسمت دچار فرسایش شده و هنگام ماهیگیری به یکباره چوب از چرخ جدا گردد.»

نکته فنی ۲۲: «موقعی که قصد دارید چوب را جمع کنیداین کار را آهسته و از قسمت پائین انجام دهید. بدین صورت که از آخرین قسمت که قطورترین بخش چوب نیز به حساب می آید آنرا جمع کنید.

نکته فنی ۲۳: «اگر از روش پرتابی استفاده می کنید حتماً دقت داشته باشید که به اندازه قدرت ،طول و ظرفیت چوبتان به آن سرب (وزنه) اضافه کنید.زیرا این کار نه تنها در دراز مدت به افزایش عمر مفید چوب ماهیگیری کمک شایانی می نماید،بلکه وقتی که ماهی به قلاب شما گیر کند راحتر می توانید صید را مهار کرده و آنرا به سمت ساحل هدایت کنید.به کرات دیده شده است که سربهای بسیار سنگینی که هیچگونه تناسبی با موقعیت ماهیگیری و نوع ماهیان موجود در آنجا نداشته است،ماهیگیر را دچار مشکلاتی می نماید.»

نکته فنی ۲۴:«اگر چوبتان جنسی از کربن یا گرافیت دارد،هنگام رعد و برق مطلقاً به آن دست نزنید. چرا که کربن خاصیت رسانائی جریان برق را دارد و ممکن است خطراتی شما را تهدید کند.»

نکته فنی ۲۵: هنگام به دام افتادن ماهی ، بدون اینکه دست و پای خودتان را گم کنید(خصوصاً خانم ها) چوب را به صورت مایل در آورده و ماهی را به سمت ساحل هدایت کنید.توجه داشته باشید که هر چه قدر چوب را به صورت مایل قرار بدهید،فشار مضاعف بسیار زیادی را به ماهی وارد می نمائید.»

نکته فنی ۲۵: حتماً دقت داشته باشید که غیر از برخی موارد خاص، به هیچ عنوان ضربات یکباره به چوبتان وارد نکرده و هنگامی که ماهی به قلاب افتاد با شتابی متعادل چوب را بکشید.از جمله مواردی که ممکن است ماهیگیر یکمرتبه چوب را بکشد،آن است که در یک لحظه ، ماهی به قلاب بیافتد و به شدت نخ را بکشد.در اینگونه موارد، باید خیلی سریع چوب را کشیده و ماهی را کنترل کرد.اما در سایر موارد باید با دقت و حوصله فراوان چوب را بکشید.»

خاطره؛

ماهیگیری تعریف می کرد؛بعد از مدتها انتظار برای ماهیگیری به سد طرق(واقع در مشهد) رفته بودم.خوشحال از اینکه بعد از چند ماه ماهیگیری توانستم قلابی به آب بیا ندازم وسایل را آماده و ریسه را به داخل آب پرتاب کردم. چند دقیقه ای گذشت و من تمام حواسم به نوک چوب بود که چه موقع کپورهای زیبای سد به قلاب نوک می زند و موجب لرزیدن «نوک چوب» می گردد.در این حین یکباره سر چوب به نحو عجیبی خم و راست شد.من هم به این خیال که ماهی بزرگی به قلاب افتاده با تمام قدرت چوب را به سمت خودم کشاندم . ناگهان چوب شکست.من هم بدون توجه به این موضوع با تمام قدرت نخ را کشیدم!

فکر می کنید بعد از این همه درد سر چه چیزی به قلاب افتاده بود؟

یک گونی پر از زباله!!!

آنچنان ناراحت بودم که نمی توانستم حرکت کنم.از شانس بد هم آن روز فقط یک چوب همراهم بود و هیچکس غیر از من به آنجا نیآمده بود که لا اقل کمک بخواهم.با ناراحتی تمام وسایل را جمع کرده و به منزل برگشتم.

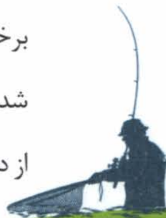

حلقه های چوبهای تلسکوپی

حلقه های عبوری نخ نقش مهمی در موفقیت شما دارد و باید با دقت فراوان از آنها نگهداری کنید.زیرا حرکت نخ قلاب از طریق همین حلقه ها میسر می شود و تمام موفقیت شما در ماهیگیری به آنها بستگی دارد.

معمولاً حلقه های چوبهای ماهیگیری بر اساس نوع چوب ،قدرت و کارایی آن دارای تقسیمات متعددی هستند.این اجزاء در صورتی که به درستی محافظت شوند ، آسیب دیدگی خاص متوجه شان نمی گردد و عمری طولانی خواهند داشت .

اما با این حال معمولا حلقه های آخری که به «سره» چوب نزدیک تر بوده و از حساسیت نسبتا زیادی برخوردار می باشند زودتر از سایر حلقه ها فرسوده شده و آسیب می بیند .خصوصا به دفعات زیاد دیده شده است زمانی که چوب بر روی زمین قرار دارد و ماهیگیر مشغول طعمه زدن به قلاب،درآوردن قلاب از دهان ماهی و...است پای افراد بر روی این حلقه قرار گرفته و موجب شکسته شدن آن می شود.

نکته فنی ۲۶:«همیشه سعی کنید زمانی که به ماهیگیری می روید از حلقه «سره» چوب خود تعدادی تهیه نموده و به همراه یک قرقره نخ خیاطی و چسب قطره ای در وسایل داشته باشید.این کار برای این منظور است که اگر حلقه نوک دچار صدمه شد، شما قادر به تعویض آن باشید.دقت داشته باشید که حتماً حلقه ای را انتخاب کنید که دقیقاً هم اندازه «سره » چوبتان باشد.

نحوه تعویض حلقه نوک چوب نیز بسیار ساده و آسان است. برای این منظور اگر حلقه ای در دست دارید که دقیقا هم اندازه چوب است، پس از قرار دادن تمامی حلقه ها در یک امتداد، چسب قطره را به روی نوک «سره» ریخته و حلقه را جاسازی کنید.

نکته فنی ۲۷: «اگر حلقه شما بزرگتر از چوب است، با استفاده از قرقره نخ خیاطی ، چندین دور نخ را حول چوب چرخانده تا هم اندازه قطر چوب شود .در این زمان چسب قطره ای را روی آن ریخته و به آرامی حلقه را در امتداد سایر حلقه فیکس کنید.

این روش معمولاً برای چوب های غیر سنگین کارایی فراوان دارد و به راحتی می توانید حلقه آسیب دیده را تعویض نمائید.اما اگر چوب ماهیگیری شما از نمونه های سنگین دریایی است که بیشتر در روش ترولینگ و یا در ماهیگیری های سنگین کاربرد دارد و دچار شکستگی حلقه ها شده ، بهتر است از افراد خبره برای تعویض آنها استفاده کنید.البته چوبهایی سنگین اینچنینی کمتر دچار شکست حلقه ها می شوند. »

در صورت شکسته شدن سایر حلقه ها چه کار کنیم؟

امیدوارم که هیچگاه این مشکل برای شما پیش نیاید.اما اگر دچار این معضل شدید و نزدیک مراکز تعمیر هم نبودید و قصد انجام ادامه ماهیگیری را داشتید باید خودتان اقدام به تعمیر کنید. اگر حلقه های بالایی شکسته باشد، به ترتیب اولویت اندازه ابتدا حلقه های بزرگتر و سپس کوچکترها را مانند آنچه که گفته شد جا بزنید.اما اگر بر فرض مثال حلقه ها یکی در میان شکسته شده باشد

باید بدین صورت عمل کنید که ابتدا حلقه های بزرگتر را با دقت بسیار زیاد و بدون آنکه به چوب صدمه وارد شود، با حرارتی ملایم گرما می دهیم(حرارتی مانند فندکهای معمولی اجاق گاز مناسب است)تا تدریجاً حلقه از جای خود سست شده و جدا شود.بعد از اینکه حلقه ها را خارج کردید به ترتیب اولویت اندازه از بزرگتر به کوچکتر آنها را وارد چوب کرده و پس از این که مقداری چسب قطره ای به محل مورد نظر زدید آنها را در جای خود فیکس کنید.

بخش دوم

چرخ‌های ماهیگیری

چرخ های ماهیگیری

همانطور که گفته شد چوبهای ماهیگیری در حقیقت حکم ستون فقرات یک قلاب ماهیگیری را دارند و اگر این ستون فقرات توسط عامل مناسبی تغذیه نشود کارآیی چندانی را هرگز نمی تواند داشته باشد.از این رو چرخهای ماهیگیری حکم قلب یک قلاب ماهیگیری را دارند و به همین خاطر انتخاب یک چرخ متناسب با شرایط محلی که قصد دارید در آنجا ماهیگیری کنید نقش تعیین کننده‌ای در موفقیت شما خواهد داشت.

چرخ ماهیگیری وسیله ای است که با انبار کردن نخ ماهیگیری ، امکان پرتاب وجمع نمودن آنرا به فواصل دور یا نزدیک را به ماهیگیرمی دهد . مزیت عمده این ابزار را می توان در مدیریت بهتر قلاب در نظر گرفت.ازطرف دیگر با استفاده از چرخ ماهیگیری می توانید فشار وارده بر ماهی به دام افتاده را افزایش داده و اصطلاحاً آنرا خسته سازید.این وسیله بسیار مهم معمولا در چند نوع سبک و سنگین خلاصه می شوند.

۱-چرخهای اسپینینگ اسپول ثابت ومتحرک(اسپول به قرقره‌ای که نخ به دور آن پیچیده می شود گفته می شود)

۲- چرخهای بیت کاستینگ نقاب دار و ساده

۳- چرخهای پشه

هر چند که چرخهای ماهیگیری دارای انواع و اقسام سبک و سنگین متعددی هستند اما به طور کلی عمده چرخهای ماهیگیری از قسمتهای مهمی از جمله اسپول،کمان،بلبرینگ،هدایت کننده چرخ ،ضامن،دسته،«کلاج» ، بدنه و پایه اتصال تشکیل شده اند.

این وسیله غالباً از مواد ضد آب ساخته می شوند و ممکن است یک چرخ ماهیگیری ازترکیب مواد مختلفی مانند پلاستیک ، برخی مواد کامپوزیتی و فلزات ضد آب با ترکیبهای متنوع تولید شده باشند.اخیرا هم به علت علاقه بسیار زیاد برخی افراد، سازندگان این وسیله در ساخت آن از برخی فلزات گران بهاء مانند تیتانیوم که بسیار سبک ولی واقعاً مقاوم است استفاده میکنند.

چرخهای اسپینینگ

بدون شک متداولترین چرخی که در کشورمان توسط ماهیگیران ورزشی مورد استفاده قرار می گیرد، چرخهای اسپینیگ هستند.البته در بیشتر مناطقی که ماهیگیری ورزشی برقرار است، این قبیل چرخها کاربردهای نسبتاً بیشتری دارند.

چرخهای اسپینیگ در سایزهای مختلفی ساخته می شوند که بر حسب کیفیت و کاربردهایی که دارند سبک و سنگین هستند.برای اینکه در یک روز ماهیگیری، لذت مضاعفی را تجربه کنید، بهتر است که لوازم خود را بر اساس سیستم ماهیگیری خود تنظیم نمائید.از این رو به صورت عمومی می توانید از چرخهای چند بولبرینگ استفاده کنید.اگر هم می خواهید در سیستم انتظاری ماهیگیری نمائید(مانند صید کپور) حتماً باید از چرخهای سنگین تر بهره ببرید.معمولا هر چه قدر که اندازه چرخ بزرگتر

باشد،ظرفیت تحمل فشار توسط اهرم های داخلی آن بیشتر است.

هنگام خرید چرخهای اسپینیگ ،سعی کنید که چندین بار دسته چرخ را چرخانده و از روان بودن آن مطمئن شوید.زیرا اگر چرخ ماهیگیری به خوبی روان نباشد و اجزاء داخلی آن به شکل مطلوبی کار نکنند،قطعا هنگام ماهیگیری شما را دچار مشکل خواهند کرد.

کلاج از پشت

کلاج از جلو

آشنایی با اجزای چرخ اسپینینگ

پایه چرخ ماهیگیری

محل هدایت نخ به سمت حلقه های چوب

اسپول (محل جمع آوری نخ) اندازه قرقره مقدار ریسمانی را که دور قرقره پیچیده می شود را تعیین می کند.

با حرکت دادن این دسته هنگامی که ماهی به قلاب افتاده است می توان میزان کشش را تنظیم کرد.

کمان چرخ این قسمت هنگام پرتاب قلاب اجازه می دهد ریسمان آزاد شود و هنگامی که دسته قرقره به سمت جلو پیچیده می شود باید به سر جای اول خود باز گردد.

روتور: باعث چرخیدن هدایت کننده نخ و جمع کردن نخ روی اسپول می گردد.

با چرخاندن این قسمت می توان چرخش قرقره را آسان تر کرد و ریسمان را آزاد کرد. برای کم کردن فشار ماهی که بر روی نخ و چوب وارد می آورد استفاده می شود که کار عمده آن خسته کردن ماهی می باشد.

کنترل کشش

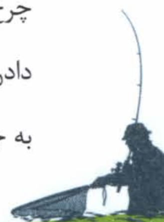
دسته دوسل : بسیاری از قرقره ها یک دسته متعادل متقارن دارند که حرکت را آسان می کند. به ویژه در ماهیگیری از فاصله دور.

چرخهای بایت رانر

این دسته از چرخها که به چرخهای چند «کلاجه » نیز معروف هستند یکی از بهترین چرخهای ماهیگیری در روش پرتابی - انتظاری به حساب می آیند.به گونه ای که با داشتن چند «کلاج»،احتمال به دام افتادن ماهی را تا حدود بسیار زیادی افزایش داده و موجب موفقیت شما در ماهیگیری می شوند.چرخهای بایت رانر به گونه ای طراحی شده اند که پس از به قلاب افتادن ماهی «کلاج» چرخ به صورت اتوماتیک بسته شده و ماهی زودتر خسته می شود.برای این منظور بعد از پرتاب و دادن کمی قوس در طول نخ، منتظر به دام افتادن ماهی شده و بعد از به دام افتادن ماهی شروع به جمع نمودن نخ نمائید.

چرخ های بیت کاستینگ

این چرخها را می توان علاوه بر ماهیگیری سنگین در سواحل دریاهای آزاد بر روی چوبهای سنگین دریایی مستقر در قایق نیز سوار کرد و با استفاده از روش ترولینگ به ماهیگیری پرداخت. تا چندی پیش در ایران شناخت کاملی از ماهیگیری ورزشی در دریاهای آزاد وجود نداشت و به علت مسائل عدیده، این قبیل ماهیگیری بسیار سخت بود (کرایه قایق،استفاده از برخی طعمه ها

و...) به همین خاطر طیف کمی از مردم امکان استفاده از این روش را داشتند و جنبه عمومی این چرخها کمتر بود. اما امروزه شناخت بیشتری از بیت کاستینگها وجود دارد و ماهیگیران زیادی برای صید با این چرخ از خود علاقه نشان می دهند.نا گفته نماند که این روش ماهیگیری جزء بهترین شیوه های ماهیگیری در تمام دنیا می باشد و اکثر ماهیگیران حرفه ای تمایل بسیاری

برای انجام آن دارند.

به علت اینکه چرخهای ماهیگیری بیت کاستینگ با صیدهای بسیار سنگین مواجه می شود، کارخانجات تولید کننده این چرخها از قطعات بسیار قوی با آلیاژهای به خصوصی استفاده می کنند.

نکته فنی ۲۸: «توصیه اکید می شود که اگر قصد ماهیگیری با چرخهای بیت کاستینگ را دارید

به هیچ عنوان از نمونه های نسبتاً ارزانی که در بازار وجود دارد استفاده نکرده و به دنبال چرخهای فابریک باشید.زیرا این قبیل چرخها باید از دندانه های بسیار قوی و دقیق با ساختار کششی روان و قابل اعتمادی ساخته شده باشند که زمان درگیری با ماهی قدرت مانور بالا با حاشیه امنیت مناسب را داشته و ماهیگیر هنگام صید دغدغه پاره شدن نخ را نداشته باشد .»

کشش نخ در این قبیل چرخها در دو حالت خلاصه می شود.کشش ستاره ای و کشش اهرمی.

اگر چرخ شما جزء دسته اهرم کششی است باید دقت داشته باشید که اهرم را به سمت جلو هدایت کنید (هل دهید) تا مقاومت کششی چرخ و نخ افزایش پیدا کند و اگر اهرم را به سمت عقب بکشید این مقاومت کم می‌شود.

نکته فنی ۲۹: «باید به این نکته مهم توجه داشته باشید که چرخهای کشش ستاره ای عملکردی متفاوتی از کشش اهرمی دارند.زیرا چرخهایی که با سیستم کشش ستاره ای مجهز شده اند مقاومت کششی مورد نظر ماهیگیر را نه تنها تند تر می شود بلکه از دقت ماهیگیر نیز واقعاً کاسته می گردد.به همین خاطر استفاده از چرخهای مقاومت ستاره ای زیاد به کاربران تازه کار توصیه نمی شود و استفاده از این وسیله بیشتر برای نواحی خاص و افراد باتجربه تر مناسب است.»

علاقمندان ماهیگیری به خوبی واقف هستند هنگامی که ماهی بزرگی به قلاب افتاده و نخ قلاب پاره شود آنچنان حس بدی به انسان دست می دهد که شاید فراموش کردن آن تا مدتهای مدیدی به طول بکشد.به همین خاطر باید دقت کافی در این خصوص را مد نظر داشت که کدام سیستم چرخ بیت کاستینگ مناسب است.

نکته فنی ۳۰: «اگر قصد دارید از چرخهای بیت کاستینگ در ماهیگیری ترولینگ استفاده نمائید باید حتماً در نظر داشته باشید که نحوه پر کردن نخ در این چرخها بسیار مهم است .به طوری که حتماً باید تا سقف ۲ میلی متری از لبه با نخ پر شود.»

چرخهای پشه

این دسته از چرخهای ماهیگیری عملکرد بسیار ساده و سبکی دارند که تا حدود بسیار زیادی متفاوت از سایر چرخها ست. امروزه در مناطق مختلف کوهستانی کشورمان استفاده از این چرخها بسیار متداول و مرسوم شده است.

چرخهای پشه برخلاف سایر چرخها امکان پرتابهای بسیار وسیع با پوشش دهی گسترده را ندارند. بلکه این ابزار به گونه ای ساخته شده اند که نخ مخصوص چرخ پشه را به فواصل مشخص و معینی از ساحل پرتاب و جمع آوری می نمایند.چرخهای پشه از استوانه ای که حول محور مشخصی در گردش است ساخته شده و فاقد قفل می باشد.چرخهای پشه قابلیت صدای چرخ دنده را دارند

که به وسیله دسته به حرکت در می آید و نخ پشه را به دور خودش به چرخش در می آورد.

معمولا جنس این دسته از چرخها از پلاستیک،فلز و تیتانیوم است.اما برای اینکه هنگام ماهیگیری دچار مشکل نشوید و روز بسیار خوبی را پشت سربگذارید،بهتراست که فقط از نمونه های فلزی موجود در بازار استفاده کنید.زیرا این چرخها،از استحکام بسیار زیاد و بالایی برخوردارانـد که کمک بسیار زیادی هنگام ماهیگیری به شما می کنند.

نگهداری چرخهای ماهیگیری

چرخهای ماهیگیری،مانند سایر لوازم مکانیکی نیاز به نگهداری و سرویس دارند.در حقیقت همانطور که بعد از گذشت چند هزار کیلومتر باید روغن خودروی خود را تعویض کنید و با نصب فیلتر هوای جدید،عملکرد اتوموبیل خود را بالاببرید، باید چرختان را در فواصل زمانی مشخص سرویس کنید. مهمترین نیاز یک چرخ ماهیگیری در درجه اول تمیز و عاری بودن از ذرات گرد و غبار (خصوصا شن) و روغن کاری به موقع می باشد. هر موقع احساس کردید که در اثر چرخاندن دسته،عملکرد روانی از چرخ مشاهده نمی کنید باید حتما آنرا روغن کاری نمائید.حال ممکن است که چرخی بعد از گذشت چندین سال هم نیاز به روغن کاری نداشته باشد و یا برعکس.به گونه ای که برخی نمونه هایی که بیش از حد کار می نمایند را ظرف یکسال باید روغن کاری کرد.

نکته فنی۳۱: «اگر تازه کار هستید توصیه می شود که انجام سرویس چرخ خود را به افراد خبره و با تجربه بسپارید و از انجام این کار توسط خودتان یا افرادی که تخصصی در این زمینه ندارند و بیشتر در امور مشابه فعالیت می کنند جدا خوداری کنید.دلیل این مسئله آن است که مکانیزم چرخهای ماهیگیری در عین سادگی بسیار حساس و آسیب پذیر است.از این رو ممکن است در اثر کوچکترین سهل انگاری ،عملکرد مکانیکی چرخ را به نحو غیر قابل برگشتی بر هم بزنید.»

معمولا همراه چرخ ماهیگیری، نقشه ای از عملکرد مکانیکی آن نیز وجود دارد که باید بر اساس آن

قطعاتی که نیاز به گریس کاری دارد

چرخ دنده های چرخ را سرویس نمائید.برای این کار باید یک گوش پاک کن ،پیچ گوشتی و کمی گریس تهیه کنید.در ابتدا با دقت در پوش چرخ را برداشته و سپس مقدار بسیار کمی گریس را با کمک گوش پاک کن، فقط به قسمتهای محور،قرقره و جمع کننده نخ بمالید.در این مرحله به هیچ عنوان نباید به مکانیزم داخلی چرخ دست بزنید.

نکته فنی ۳۲:«اگر فکر می کنید که با استفاده از حجم زیادی گریس ، عملکرد چرختان را تا حدود بسیار زیادی افزایش می دهید در اشتباه محض هستید.زیرا این کار نه تنها باعث خراب شدن چرخ شما در مدت زمان بسیار کمی می شود،بلکه در حین ماهیگیری باعث لغزش بیش از

اندازه دسته نیز می گردد.لذا از انجام این کار باید جدا خودداری نمائید. »

نکته فنی ۳۳: «اگر چرخ شما در اثر ماهیگیری خیس شد یا اینکه در آب افتاد، حتما باید آنرا با استفاده از جریان هوای گرم مانند سشوار خشک نمائید. زیرا وجود مواد نمکی باعث خوردگی فلزات شده و قطعا چرخ شما را دچار آسیب می نماید. »

اسپول ها

اسپول قرقره ای است که تمام حجم توپی نخ به روی آن نصب می شود. این قطعه از چرخهای ماهیگیری به فراخور نوع چرخ ، دارای انواع مختلفی است که هر کدام از آنها شیارهای ویژه ای را به همراه دارد که با استفاده از آنها می توان نخی که قرار است در چرخ به کار رود به صورت منظم بر روی آن قرار گیرد.تقریبا هر نوع چرخ اسپول مخصوص به خودش را دارد و نمی توان به طور معمول هر اسپولی را به هر چرخی نصب کرد.اخیراً بعضی از چرخهای ماهیگیری به بازار آمده اند که همراه خود یک عدد اسپول اضافی نیز در اختیار دارند.لذا هنگام خرید سعی کنید چرخهایی را تهیه نمائید که اسپول یدکی به همراه داشته باشد یا اینکه اسپول یدکی آنها راحت تر در بازار پیدا شود.بر اساس نوعی تقسیم بندی ،اسپول چرخها را به دو نوع ثابت و متحرک تقسیم بندی می کنند.در نوع ثابت اسپول از چرخ جدا نمی شود ولی در نوع متحرک اسپول از روی چرخ جدا می شود.

توجه به نقش «کلاج»

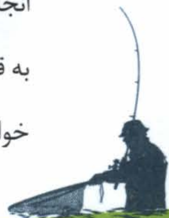
وقتی که صحبت از «کلاج» می شود، افرادی که کمتر با ماهیگیری ورزشی آشنا هستند نا خودآگاه به یاد ،ترمز و تعویض دنده در اتومبیل می افتند .در حقیقت اگر «کلاج» ماشین را به عنوان عامل مهم مدیریت منسجم کنترل خودرو در نظر بگیریم ،«کلاج های» چرخ ماهیگیری نیز چنین کاربردی را در چرخهای ماهیگیری دارند.واژه «کلاج» چرخ ماهیگیری برای برخی ها که به تازگی ماهیگیری خود را آغاز کرده اند ممکن است کمی نامفهوم باشد و کار با آن را چندان مفید فایده احساس نکنند.اما اهمیت این قطعه را زمانی می توانید احساس کنید که یک ماهیگیر حرفه ای و یک ماهیگیر تازه کار ماهی سنگینی را به قلاب خود ببینند.یکی از دلائل مهمی که ماهیگیر حرفه ای می تواند راحت تر صید خود را به ساحل بکشاند نحو کار با «کلاج» چرخ است و ماهیگیر آماتور هم به خاطر عدم اطلاع از اهمیت این قطعه ماهی سنگین خود را از دست بدهد.

مدتها باید تلاش کرد تا اینکه کار با «کلاج» را یاد بگیرید و بر این اساس ماهیگیری موفقتری را

انجام دهید . اما با این حال اگر اولاً نحوه کار با این قطعه را خوب بدانید و ثانیاً هنگامی که ماهی به قلاب شما افتاده است با خونسردی چوب وچرخ خود را کنترل کنید،نه تنها در ماهیگیری موفق خواهید شد بلکه به سرعت کار با «کلاج»ملکه ذهنتان می شود .

نکته فنی ۳۴: « با استفاده از «کلاج» می توانید فشار زیادی که توسط ماهی به همه اجزاء چوب و چرخ و ریسمان شما وارد شود را کنترل و سپس کاهش دهید.»

نحوه عملکرد «کلاج» بدین صورت است که بدون اینکه فشاری به اسپول وارد شود ،موجب آن می گردد که اسپول به راحتی لغزش کرده و نخ بیشتری در اختیار ماهی به دام افتاده قرار گیرد.مسلماً اجرای این عمل علاوه بر اینکه عمر قلاب ماهیگیری شما را به مرور زمان افزایش می هد، سبب می شود که ماهی به دام افتاده زودتر خسته شده و نهایتاً به دام افتد.

بر اساس نوع «کلاج»، چرخهای ماهیگیری را میتوان به دو دسته مستقل تقسیم بندی کرد.

چرخهای «کلاج» جلو؛ چرخهایی که «کلاج» آنها در ناحیه جلو قرار دارد و عمدتاً در چرخهای نسبتاً سبک ، کوچک و یا برخی چرخهای دریایی سنگین دیده می شود. با توجه به نوع ماهیگیری تعبیه نمودن «کلاج» در جلوی چرخ موجب کنترل بهتر صید می گردد.

چرخهای «کلاج» عقب؛ به چرخهایی اطلاق می شود که «کلاج» در قسمت عقبی ان قرار گرفته است. بیشتر چرخهای اسپینیگ دارای این ویژگی هستند.

نحو کار و تنظیم نمودن «کلاج» ماهیگیری

وقتی که قلاب خود را به آب می اندازید، لازم نیست که «کلاج» خود را کاملاً باز(شل) نمائید. کافی است چند درجه آنرا شل کنید.این اندازه باید به گونه ای باشد که اگر قصد جمع کردن نخ را داشتید و یا اینکه در اثر تلاطم جریان آب ، ریسمان شما در آب کمی جابه جا شد نخ اضافی از چرخ خارج نگردد. زمانی هم که ماهی به دام افتاد با حوصله و بدون دست پاچگی «کلاج» را آهسته سفت کنید وآن را به سمت ساحل هدایت می کنید.

مواظب چرخ خود باشید

از ورود خاک و یا شن به داخل «کلاج» جدا خودداری نمایئد. زیرا اگر شن و خاک وارد «کلاج» شما شود به مرور زمان ممکن است عملکرد آن مشکل پیدا کرده و در اثر خراب شدن چرخ دچار ضررو زیان مالی نیز بشوید. خصوصاً برای چرخهای «کلاج» عقب که احتمال تماس آنها با شن و خاک زمین زیاد است، این مشکل بیشتر پیش می آید.

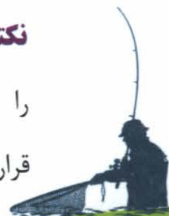
نکته فنی ۳۵: «حتماً دقت کنید که اگر قصد دارید چوب خود را روی زمین قرار دهید، سطح مورد نظر فاقد شن باشد و یا ترتیبی را در نظر بگیرید که از تماس چرخ با سطح زمین جلوگیری به عمل آید. برای این منظور بهترین کار استفاده از پایه است که می توانید در اعماق مختلف خاک آنرا جا سازی نمائید و چوبتان را روی آن قرا دهید.»

نکته فنی ۳۶: «اگر احساس کردید که «کلاج» چرخ شما به هر دلیلی کار نمی کند از باز و بسته نمودن چرخ برای تعمیر «کلاج» جدا بپرهیزید.چرا که سیستم چرخهای ماهیگیری از پیچیدگی خاصی برخوردار اند و این احتمال وجود دارد که در اثر این کار کل چرخ شما دچار آسیب شده و امکان استفاده از آن از بین برود.در نظر داشته باشید که با وجود نقش بسیار حیاتی این قطعه ، «کلاج» چرخ در حدود ۳۰ درصد از کل عملکرد چرخ شما را شامل می شود و اگر به هردلیلی دچار مشکل شد نباید با باز کردن ۷۰ درصد کارایی دیگر را به خطر اندازید.

نکته فنی ۳۷ : « در تمام مراحل ماهیگیری به یکباره «کلاج» را از کم (شل) به زیاد (سفت) تغییر وضعیت ندهید.این کار ممکن است فشار وارده به چرخ را افزایش دهد و قطعات داخلی «کلاج» و نهایتاً چرخ آسیب ببینند.»

نکته فنی ۳۸: « اگر قصد ماهیگیری در رودخانه هایی که سنگ یا شاخه زیادی در آن وجود دارد را دارید (هراز،بازوفت،کرج و...)«کلاج» به صورت عادی در وضعیت متوسط (نه شل نه سفت) قرار بگیرد.این عمل امکان مدیریت بهتر قلاب را در آبهای اینچنینی به شما می دهد. اگر «کلاج»

شما کاملادر این نواحی شل و یا سفت باشد ممکن است در اثر حرکت آب ماهی به دام افتاده به سادگی از دست برود.

خاطره:

«دوستی تعریف می کرد؛سال ۸۷ به انزلی سفر کرده بودم.برنامه کاری ما در شهرک صنعتی انزلی بود و خیلی زود تمام شد.من که خیلی هوس ماهیگیری کرده بودم و مدتها به خاطر مشغله کاری فرصتی برای این کار نیز نداشتم دل را به دریا زده و ساعت ۲ بعد از ظهر از هتل محل اقامتم خارج شدم.با خود گفتم بهتر است که از این فرصت نهایت استفاده را ببرم. به همین خاطر با مراجعه به مغازه لوزام ماهیگیری و تنها با پرداخت ۱۴ هزارتومان چوب و چرخ نه چندان مناسبی را تهیه نمودم. به کنار دهانه رودخانه انزلی رفتم و قبل از اینکه قلاب را پرتاب نمایم از آن همه زباله‌ای که برخی افراد بی توجه در کنار رودخانه رها کرده بودند خیلی ناراحت شدم.اما به هر حال چاره ای نبود و ریسه کپوری را با دوقلاب اضافه تر به داخل آب پرت کردم.ساعت نزدیک ۵ بود و به غیر از چند نوک کوچک چیزی نصیبم نشده بود. اما از اینکه توانسته بودم

چند ساعتی را به ماهیگیری بپردازم خوشحال بودم.کم کم باید محل را ترک می کردم و می رفتم اما زمانی که قصد جمع آوری لوازم را داشتم یکباره چوب دچار قوس بسیار شدیدی شد که تا به حال مانند آن را به چشم ندیدم.با سرعت بسیار زیاد به سمت قلاب رفتم و محکم آنرا در دستم گرفتم.خش خش چوب نامرغوبی که در دستانم بود مرا متوجه ساخت که ماهی به دام افتاده بسیار سنگین بوده و ممکن است هر لحظه چوب بشکند. به همین خاطر «کلاج» چرخ را به صورت آزاد قرار دادم تا بدون اینکه فشار بیشتری به چوب ،چرخ و ریسمان اعمال شود فرصت تقلای بیشتری برای صید پیدا شود.افراد محلی هم که این صحنه را دیده بودند اطرافم جمع شده و دائما مرا تشویق می کردند.ساعت حدود ۵:۳۰ بود که ماهی تقریباً خسته شده بود و کمتر تکان می خورد.من هم با آرامی «کلاج» را سفت کرده و بدون اینکه دست و پای خود را گم کنم آهسته نخ را جمع می کردم تا اینکه ماهی به دومتری من رسید . به کمک یکی از افراد محلی آنرا از آب بیرون کشیدم.شاید باورش برای شما عزیزان سخت باشد اما از هیبت آن کپوری که به قلابم افتاده بود هیجان تمام وجودم را گرفت. زمانی این هراس بیشتر شد که تصمیم گرفتم قلاب را از دهان ماهی بیرون بکشم. در حدود ۶ قلاب زنگ زده در دهان آن کپور قرا داشت که هر کدام از آنها در ناحیه ای از دهانش گیر کرده بود .وقتی که ماهی نگون بخت را به دقت بررسی کردم معلوم شد که اکثر ماهیگیرانی که آن کپور به قلابشان گیر کرده بود نتوانسته بودند «کلاج» چرخ را به خوبی تنظیم نمایند و به همین خاطر ماهی را از دست داده بودند.من هم از اینکه اشتباه صیادان قبلی را تکرار نکرده بودم، خوشحال به سمت هتل حرکت کردم.

بخش سوم

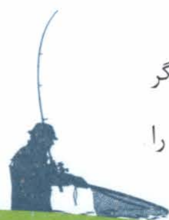
نخ های ماهیگیری

همانطورکه تمام اجزاء بدن کاربردهای خاص خود را دارند ،اجزاء تشکیل دهنده قلاب ماهیگیری نیز چنین ویژگی را به همراه دارند.نخ های ماهیگیری در حقیقت حکم رگهای یک قلاب را بازی می کنند و به وسیله آن امکان قرار دان طعمه در نقاط ،فواصل و موقعیتهای مختلف فراهم می‌گردد.به همین خاطر نخ مخصوص ماهیگیری بسیار پر اهمیت بوده و براساس روش ماهیگیری باید ریسمان های متناسب با نخ تهیه نمود.

اگر نخی که برای ماهیگیری انتخاب کرده اید با شرایط مکانی که قرار است درآن ماهیگیری نمائید همخوانی لازم و کافی نداشته باشد مطلقاً روز مناسبی را در پیش نخواهید داشت.

نخ های ماهیگیری براساس جنس،قطر (ضخامت) و حتی شرکت سازنده دارای تفاوتهایی با یکدیگر می باشند.ریسمان های ماهیگیری در طی دوران اولیه پیدایش ماهیگیری تا کنون، تغییراتی را

شامل شده که بسیار جالب است.به گونه ای که اولین ریسمان های مرغوب صید،از ابریشم چینی یا از پنبه تهیه می شد که ممکن بود ماهیگیر را با چالش های متعددی روبرو سازد.اما با آغاز قرن بیستم و تحول علوم،نخ وارد مرحله تازه ای گردید.زیرا در طی قرن گذشته با ورود کالاهایی با منشاء پلاستیک تمام صنایع از جمله ماهیگیری ورزشی دچار تحول اساسی شد.

نکته فنی ۳۹: «دقت کنید نخهایی که زیاد نرم نیستند معمولاً دچار پیچ خوردگی شده و ماهیگیر را با مشکلات متعددی روبرو می کند.پس باید ریسمانی را انتخاب نمائید که به فراخور موقعیت زمانی – مکانی نرمی مورد نظر را به همراه داشته باشد.متاسفانه برخی از فروشندگان سودجو و بی تفاوت هنگام پرسش های احتمالی شما در خصوص ریسمان مورد نظرتان ممکن است سکوت اختیار کرده و یا با لحنی بسیار خشن با شما برخورد کنند.لذا برای رفع این مشکل تلاش کنید تا آنجا که ممکن است با فرد مطلعی برای خرید نخ و سایر لوازم ماهیگیری بروید و اگر هم امکان چنین چیزی وجود ندارد قبل از ورود به مغازه بررسی های قبلی خود را انجام دهید.البته طیف بسیاری از فروشندگان لوازم ماهیگیری ورزشی نیز وجود دارند که هنگام خرید با صبرو حوصله برخوردی شایسته دارند و با آغوشی باز با مشتریان خود برخورد می کنند.»

خاطره:

دوستی می گفت.سال ۷۸ برای اولین بار توجهم به لانسه جلب شد .اما چون تجربه کافی در این رابطه نداشتم نمی دانستم که چه کار باید بکنم.آن موقع اینترنت هم مثل امروز فراگیر و گسترده نبود که به راحتی دنبال راه حل بروم .اما جسته و گریخته چیزهایی را از دیگران می پرسیدم.تا اینکه روزی به یکی از شهرهای شمالی سفر کردم و سراغ مغازه لوازم ماهیگیری فروشی را گرفتم.

هیچ وقت یادم نمی رود که آن فروشنده تا چه حد با صبر و حوصله سئوالات مرا پاسخ داد و برای اولین بار او مرا با لانسه و نخ مناسب آن آشنا کرد. وقتی از او پرسیدم

که چرا اینقدر با حوصله پاسخ سئوالات مرا می دهد به من گفت اگر شما خریداران نباشید من هم نمی توانم به کار خود ادامه دهم. اکنون چندین سال است که ازآن زمان می گذرد و میان من و او دوستی بسیار محکمی به وجود آمده و هر وقت که به شمال می روم یا او به تهران می آید به خانه یکدیگر می رویم و اگر وقت یاری کند به ماهیگیری.

مهمترین نخهای ماهیگیری که باید بر اساس روش ماهیگیری از آنها استفاده کنید به شرح ذیل است:

- نخهای مونوفیلامنت
- نخهای لیدر (leader Lines)
- نخهای پشه (fly Lines)
- نخهای بافته شده (Braided Lines)

نخ های نایلونی یا مونو فیلامنت(Monofilament Lines)

DUPONT اولین شرکتی بود که طی دهه ۳۰ قرن بیستم، موفق به اختراع نایلون شد.با پیشرفته شدن دامنه تحقیقات و همچنین استقبال گسترده از این محصول، در سال ۱۹۳۹ اولین نمونه از نخ های نایلونی کنونی به بازار نیز عرضه گردید.

نخهای مونوفیلامنت ریسمانهای نازکی هستند که بصورت تک رشته ساخته می شوند. به همین دلیل مونوفیلامنتها مقاوم و ارزان اند و بیشتر نخهای ماهیگیری را تشکیل می دهند.این نخ ها از ذوب و اختلاط پلیمرهای پلاستیکی تهیه می شود و محصول نهایی آن از میان سوراخهای ریز عبور کرده و با چرخش به دور قرقره های مخصوص با ضخامتهایی متفاوت به شکل نخ، فرم می گیرند.

امروزه معضل مهمی که این قبیل نخها به همراه دارند آن است که وقتی ضایعات آن به محیط زیست وارد می شود مشکلات بسیار زیادی را به وجود می آورند. زیرا این نخها وقتی در آب فرو می روند

بشدت سخت می گردند و می توانند برای ماهیها، پرندگان و موجودات آبزی براحتی مشکل ساز شوند. همچنین این نخها برای شناگران و لوازم غواصان مشکلاتی جبران ناپذیر را بوجود می آورد.
نخهای نایلونی به جهت آنکه نسبت به سایر نمونه ها ازقیمت مناسب،اطمینان خاطر بیشتر و همخوانی زیادی با اکثر چوب و چرخهای رایج دارند، بسیار پر کاربرد می باشند.دقت کنید که هنگام خرید نخ از مقاومت کششی(بیشترین وزن قابل تحمل قبل از پاره شدن نخ) آن مطلع شوید.
اگر قصد صید در آبهای غیر عمیق را داشته باشید عمدتاً در اثر نوک زدن های ماهی و نیز ارتعاشاتی که توسط نخ در طور چوب ماهیگیری به وجود می آید و موجب تکانهای سر چوب می گردد، به راحتی می توانید حضور ماهی را احساس کنید.اما متاسفانه این قبیل نخ ها اگر در اعماق آبها مورد استفاده قرار گیرند و ماهی به قلاب نوک بزند ارتعاشات کمتری را به چوب منتقل می سازند.در نظر داشته باشید که این دسته از نخ ها اگر گره بخورند و یا در اثر کشش نسبتاً زیاد فشار مضاعفی را تحمل کنند، ممکن است تدریجاً فرسوده شده و در مقطعی از زمان دچار پارگی گردد.

نقطه ضعف این نخ ها بدینجا ختم نمی گردد .بلکه اگر نخ های نایلونی در اثر تابش نور خورشید قرار گیرند ضعیف شده و موجب پوسیدگی زودتر آن می شود. هر چقدر در حفظ و نظارات بر نخ های نایلونی کوشا باشید باز هم مسئله پوسیدگی و تضعیف آنها امری قطعی است.به همین خاطر بعد از چند مدت

زمان مشخصی نسبت به تعویض نخ ماهیگیری باید اقدام نمائید.

نکته فنی ۴۰:« ۱- تا آنجایی که امکان دارد نخهای ماهیگیری را در محل هایی خنک نگه دارید.»

۲- برای حراست بیشتر ازنخهای ذخیره، در صورت امکان آنها را به دور از رطوبت در محیط هایی مانند یخچال نگه داری کنید.(البته اگر همسرشما اجازه این کار را بدهد)

۳- از گره زدن های بی مورد و تحت فشار قرار دادن نخها جدا خودداری نمائید.

۴- در صورت امکان بعد از انجام ماهیگیری و قبل از جمع آوری وسایل، نخهای مربوطه را از میان پارچه ای رد کنید و بعد از خشک نمودن آن را جمع کنید.

۵- اگر احساس کردید که نخ شما در بعضی قسمتها تغییراتی مثل کم رنگ و یا نازک شدن دارد حتماً نسبت به تعویض آن اقدام نمائید.

۶- معمولاً در ماهیگیری ورزشی چسب قطره ای کاربردهای متنوعی داشته و ماهیگیران آنرا به همراه دارند.به هیچ عنوان چسب قطره ای را روی نخ نریزید.زیرا این ماده منجر به خوردگی و از بین رفتن نخ شما می شود.

۷- اگر در محل ماهیگیری چادر زده اید، مراقب باشد که جرقه های آتش به نخها سرایت نکند. چون اگر آتش به نخ چرخ شما برسد تمام آن را باید دور بریزید.

۸- اگر به صورت مداوم ماهیگیری می روید بهترآن است که حداقل سالی یکبار نخ های قلابتان را تعویض کنید.»

نخ های هیبرونی

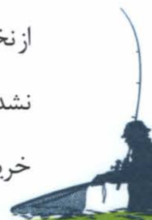
همانطور که گفته شد، برای موفقیت هر چه بیشتر در ماهیگیری باید بر اساس ماهی های موجود در منطقه و همچنین شرایط آب و هوایی آنجا نخ مناسبی را انتخاب نمائید.بر این اساس باید دقت داشته باشید که نخ انتخابی شما از چه جنسی است و توانایی حمل چه ماهیانی را دارد.

اگر قصد صید ورزشی در آبهای جنوب کشور را دارید .بهتر است که از نخهایی موسوم به نخهای هیبرونی استفاده کنید.جنس اینگونه از نخها به گونه ای است که فلزات نازک ولی بسیار محکمی در آنها به کار برده شده است و توانایی حمل ماهی چند ده کیلویی نیز در آنها وجود دارد.نخهای هیبرونی که اخیراً به بازار آمده است می تواند در ماهیگیری های ورزشی سنگین نقش مهمی را ایفا نماید و تا مدتهای نسبتا طولانی از آن استفاده کرد .

نکته فنی ۴۱:«هیچگاه اینگونه فکر نکنید که اگر به قلاب خود نخهای بسیار قطور متصل سازید در ماهیگیری موفق خواهید شد.زیرا نخ های قطور صرف نظر از مقاومتی که هنگام درگیری با ماهی به همراه دارند، نمی توانند در عمق های مختلف لرزش های ناشی از نوک های ماهی را به به صورت کاملا واضح به چوب منتقل سازند.استفاده از نخهای قطور فقط در آبهای آزاد و در مناطق خاص می تواند موفقیت شما را حاصل نماید.»

نکته فنی ۴۲: «برای صید مناسب قزل آلا توصیه می شود نخهایی را انتخاب نمائید که قدرت کششی مناسبی داشته و از قطر کمی نیز برخوردار باشند.زیرا ماهی قزل آلا (خصوصاً خال قرمز) بسیار با هوش است و ممکن است در اثر نوع نخ و حرکتهای آن به طعمه شک کند.برای اینکه نخ مناسبی تهیه کنید می توانید از فروشندگان با تجربه مقصود خود را مطرح و نخ مورد نظر را دریافت نمائید.اما اگر امکان آن مهیا نشد .قسمتی از نخی که قصد خرید آنرا دارید به دور مچ دستتان بپیچید و با تمام قدرت به سمت خودتان بکشید.اگر نخ پاره نشد و یا اینکه حالت کششی مناسبی داشت آنرا بخرید و در صید قزل آلا استفاده کنید در غیر این صورت از خرید آن منصرف شوید.»

نکته فنی ۴۳: هر چه قدر رنگ نخ شما با رنگ آب همخوانی داشته باشد میزان موفقیت بیشتر خواهد بود.مثلا در آبهای بسیار شفاف انتخاب نخ روشن و در رودخانه هایی که دارای آب گل آلود و تیره است از نخ تیره.»

خاطره :

رامین پورمهدی می گوید ؛ چندی پیش با عده ای از دوستانم برای ماهیگیری به سد طالقان رفته بودم.روز بسیار خوبی بود و تقریباً هر کدام از ما حدوداً ۵ ماهی صید کرده بودیم.اما یکی از بچه ها با وجود اینکه از لوازم بسیار مرغوبی هم استفاده میکرد ، فقط توانسته بود یک ماهی صید کند.او که از این وضعیت کمی خسته شده بود به گوشه ای رفت تا زیر سایه درخت استراحت کند. من هم که دیدم همه ما موفق شده بودیم چندین ماهی بگیریم و او در مقابل اعضاء خانواده اش موفق نشده بود، تصمیم گرفتم کمکش کنم. نگاهی به قلابش انداختم.انصافاً خیلی خوش دست بود وهمه چیز آن از مرغوبترین اجناس بازار تهیه و درست چیده شده بود به غیر از یک چیز!! نخ آن.

نخ قلاب او ۴۵ بود.من هم که متوجه این اشتباه شدم سریع از لوازمی که همراه داشتم نخ ۳۰ را با نخ قبلی جایگزین کردم و به ماهیگیری پرداختم.در حدود ۲۰ دقیقه چندین ماهی صید کردم و آنها را به دوستم دادم.او که شگفت زده شده بود قلاب را از دستم گرفت و به ماهیگیری پرداخت.تا موقع رفتن در حدود ۵ ماهی توانست صید کند.بعد از ماهیگیری به من گفت که دست تو عجب برکتی داشت.من هم به او گفتم که این لطف شماست اما به نخ قلابت نگاه کردی؟؟؟

دوستم وقتی متوجه اشتباه خود شد گفت ؛ زمانی که خیلی کوچک بوده یک کپور

بسیار بزرگ را به خاطر نازک بودن نخ از دست داده است و هر وقت به ماهیگیری می رود از نخهای قطور استفاده می کندتا آن خاطره تکرار نشود اما الان متوجه شد که نخ ماهیگیری قطور نمی تواند ضامن موفقیت در ماهیگیری باشد.

توازن وزن ماهی و نخ

هر نوع نخ بر حسب قدرت کششی می تواند اوزان مختلفی را تحمل کند.البته گاهی اوقات نیز ممکن است نخ انتخابی شما همخوانی کاملی با وزن ماهی به دام افتاده داشته باشد اما بعد از کشمکش پاره شده است.آیا می دانید علت این مسئله چیست؟

برای موفقیت در ماهیگیری تنها رعایت کردن توازن میان نخ ،محیط ماهیگیری و وزن ماهی به دام

افتاده ملاک نیست،بلکه به عملکرد ماهیگیری که در حال مبارزه با صید خود است نیز بستگی دارد.

۱- اگر ماهی به دام افتاده بتواند خود را در زیر آب به شاخ و برگهایی برساند و در حول آنها بپیچد نیروی وارد شده از سوی شما و از سوی ماهی مانند قبل نیست. بلکه علاوه بر این دونیرو، نیروی مضاعفی که از سوی موانع زیر آب (سنگ، شاخه برگ و...) به وجود می آید عاملی است که موجب پاره شدن نخ شما شده و تمام زحمات را به هدر می دهد.

نکته فنی ۴۴: «اگر ماهی به قلاب شما بیافتد،در اثر درد شدیدی که در ناحیه دهان خود احساس می کند، به صورت غریزی تمایل دارد به زیر شاخ و برگها ،سنگها و یا اجسامی که به داخل آب افتاده است (لاستیک، پلاستیک و...)برود و خود را مخفی کند .به همین خاطر باید مراقب این وضعیت باشید و اگر در محلی که قصد صید در آنجا را دارید،ماهی های بزرگی وجود دارد، سعی کنید از نقاطی برای پرتاب قلاب استفاده کنید که فاقد خس و خاشاک باشد.اگر هم به محلی رفته اید که شناخت کامل از آنجا برای شما میسر نیست، سعی کنید که با چندین بار پرتاب مشخصاتی نظیر عمق،موانع زیر آبی،وجود خزه و گیاهان آبی را تا فواصلی که قصد ماهیگیری را دارید به دست آورید و با در نظر گرفتن این فاکتورها به ماهیگیری بپردازید.»

شاید کسانی که آشنایی کمی با ماهیگیری دارند، از خود بپرسند که لابد برای هر بار ماهیگیری باید یک قواص و یک دبیرخانه را همراه خود کنار آب ببریم تا این مشخصات را به دست آورده و ثبت کنند.

در صورتی که اصلا چنین چیزی نیست. اندازه گیری مشخصات زیر آب را به صورت کاملاً ذهنی می توان انجام داد و فقط با انجام چند پرتاب و نحو غوطه وری ریسه در آب می توانید مشخصات را به دست آورید.به عبارت بهتر هر چه قدر ریسه شما زودتر در کف آب قرار گرفت نشان از کم عمق بودن آن نقطه دارد اما هر چه قدر که ریسه مدت زمان بیشتری طول کشید که در کف آب قرار گیرد، بدین معناست که آب از عمق بیشتری برخوردار است.

۲-گاهی اقات ممکن است نخ شما بر اثر عوامل مختلف،فرسوده شده و در اثر کشش های مستمر پاره شود.

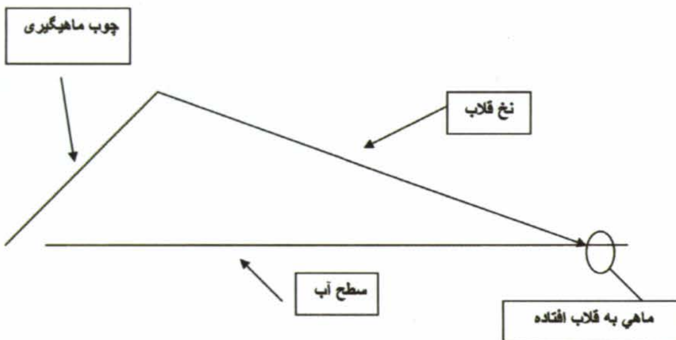

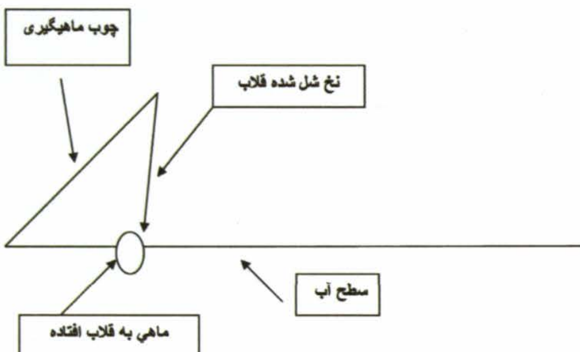
۳- متاسفانه زمانی که ماهی به قلاب می افتد،عده ای به جای آنکه با صبر و حوصله صید خود را مهار نمایند،بسیار شتابزده عمل کرده و یکباره چوب خود را با قدرت فراوان می کشند.در اینگونه مواقع ممکن است علیرغم هم خوانی نخ و وزن ماهی صید شده در اثر نیروی مضاعف ریسمان ،پاره شده و صید از کف برود.

نکته فنی ۴۵:

«اکثر ماهیگیران بر این باوراند که هر وقت ماهی به قلاب بیافتد می توان از روی دو نشانه این موضوع رافهمید. یا چوب پنبه زیر آب فرو می رود و یا اینکه نوک چوب تکانهایی می خورد.اما این همه ماجرا نیست.بلکه گاهی اوقات نیز وجود دارد که بدون کوچکترین تکان، ماهی های بسیار بزرگی به قلاب می افتد که نظیرش را در هیچ کجا نمی توانید پیدا کنید.برای پاسخ به این مسئله باید به ذکر نکته ای اشاره

کنیم .اگر مسیر حرکت ماهی به سمت چپ،راست و یا بالا باشد، نخ قلاب نا خودآگاه شروع به حرکت کرده و در اثر آن نوک چوب یا چوب پنبه تکان میخورد و ماهیگیر متوجه به دام افتادن صید می شود.

خاطره:

مهندس محسن معظمی می گوید؛ چند سال پیش که امکان ماهیگیری ورزشی در دریاچه مجموعه آزادی مهیا شده بود برای ماهیگیری سری به آنجا زدم.تا بعد از ظهر نتوانستم ماهی صید کنم ولی روز خوبی بود.تصمیم گرفتم به سمت انتهای دریاچه که سکوی بزرگی هم آنجا قرار داشت برویم.ساعت حدود ۶ عصر بود که قلابم را در حدود ۵ متر دور تر از سکو پرتاب کردم. سپس از سکو پائین آمده تا یک لیوان چای تازه دم کنار دریاچه بخورم.هیچ خبری نبود و اصلا زنگوله قلاب به صدا در نیآمده بود.من که کمی خسته شده بودم تصمیم گرفتم که به منزل برگردم.ساعت حدود هفت و نیم بود که تصمیم گرفتم وسایل را جمع کنم وقتی به سمت قلاب رفتم دیدم که نخ آن کاملاً شل شده و به جای آنکه حالت مستقیم داشته باشد کاملا به چوب ماهیگیری چسبیده شده است. هاج و واج در روی آب به دنبال امتداد نخ می گشتم .هیچ اثری نبود. من هم که کلی خسته بودم کاملا بی تفاوت نسبت به این قضیه نخ را جمع کرده ودائماً به ترافیکی که در انتظارم بود فکر می کردم.اصلا حواسم نبود که ممکن است ماهی به قلاب افتاده باشد.اما زمانی به خودم آمدم که قزل آلای بسیار بزرگی در حالی که قلاب به دهان داشت حدود ۱ متر از سطح آب بیرون پرید.من که کاملاً دست و پای خود را گم کرده بودم با سختی تمام قلاب را به سمت خودم کشیدم و ماهی را به کنار سکو هدایت کردم.اما از شانس بد من به یکباره قلاب از دهان ماهی باز و تمام خستگی آنروز به بدنم کوبیده شد.اگر موقع شل شدن نخ حواسم رابیشتر جمع می کردم شاید یکی از رکوردهای قزل آلا در دریاچه آزادی به نام خودم ثبت می شد.

اما در این بین حالت دیگری وجود دارد که برای خیلی ها سراسر هیجان انگیزاست.گاهی اوقات ماهی به دام افتاده به جای آنکه به سمت بالا و چپ و راست حرکت کند.باسرعت بسیار زیادی به سمت ساحل و در امتداد طول نخ حرکت می کند.در این حال بدون آنکه کوچکترین تکانی چوب به خود ببیند، نخ طوری شل شده و می افتد که انگار اصلا چیزی به آن متصل نبوده است .برخی اوقات در اثر حرکت ماهی به سمت ساحل نخ آنقدر خودش را ول می کند که بسیار جای تعجب دارد.در اینگونه مواقع ماهیگیر با سرعت بیشتر ولی با شتاب کم نخ را جمع کرده و ماهی را از آب بیرون بکشد.عجله و تعلل در این زمان ممکن است به قیمت از دست دادن ماهی تمام شود.»

نکته فنی ۴۶: «اگر نخ انتخابی شما از قدرت شناوری بیشتری برخوردار باشد ، می توانید با کمک آن به صید انواع پرندگان دریایی نیز بپردازید.می پرسید چگونه؟؟؟

تقریباً در اکثر نقاطی که ماهی صید می شود، مرغان دریایی ماهیخوار نیز وجود دارند.شما می توانید بدون اینکه کار خاصی انجام دهید، با استفاده از یک ماهی مرده به عنوان طعمه توجه مرغان ماهی خوار را جلب کرده و زمانی که به سمت طعمه حمله ور می شوند آنها را به دام بیاندازید.البته توجه داشته باشید در مکانی که قصد انجام این کار را دارید ممنوعیت قانونی برای صید پرندگان ماهی خوار وجود نداشته باشد و قبل از انجام این کار حتما با مسئولان سازمان محیط زیست هماهنگی های لازم انجام شود.(مرغان ماهی خوار حرام گوشت بوده و بیشتر برای تاکسیدرمی یا جهت نگهداری به صورت زنده شکار می شنوند).

سایر نخهای ماهیگیری

صرف نظر از نخهای مونو فیلامنت (نایلونی) وهیبرونی، چند نمونه دیگر از نخ های ماهیگیری ورزشی نیز وجود دارند که عبارتند از نخهای لیدر،نخ بافته یا براید و نخهای پشه.

نخهای لیدر بیشتر برای صید ماهی ها مهاجمی مانند اردک ماهی ،روش ترولینگ و یا ماهیگیری در آبهای آزاد که ماهی هایی با داندان های تیز دارند، استفاده می شود.معمولاً این نخها از جنس فولاد ضد زنگ بوده و در حد فاصل نخ و طعمه نصب می شود.

اگراز نخ لیدر سبک استفاده کنید، طعمه در وضعیت ضعیفی ارائه می شود.

نخهای بافته یا براید در گذشته بسیار مورد استفاده قرار داشت .اما در رقابت با نخهای نایلونی فعلی نتوانست موفقیت مورد نظر را به دست آورد.علیرغم اینکه این نخها مزیتهای منحصر به فردی مانند استقامت و طول عمر بیشتر،را به همراه داشتند .اما مهمترین مزیت آنها این است که نخهای براید کش نمی آیند و با استفاده از این خاصیت می توانید در اعماق آب برای رقصاندن طعمه ها با شناور استفاده کنید.»

وزن قابل تحمل بر حسب کیلو گرم	ضخامت نخ بر حسب میلی متر
٠/٥	٠/٠٨
٠/٧	٠/١٠
١/٠	٠/١٢
١/٢	٠/١٤
١/٤	٠/١٥
١/٦	٠/١٦
٢/٠	٠/١٧
٢/١	٠/١٨
٢/٤	٠/٢٠
٢/٧	٠/٢٣
٣/٥	٠/٢٥
٤/٠	٠/٢٧
٤/٣	٠/٢٨
٤/٥	٠/٣٠
٥/٥	٠/٣٢
٦/٥	٠/٣٥
٧/٠	٠/٣٧
٨/٥	٠/٤٠
١٠/٠	٠/٤٢
١١/٠	٠/٤٥
١٢/٥	٠/٥٠
١٦/٠	٠/٥٥
١٧/٠	٠/٥٧

وزن قابل تحمل بر حسب کیلو گرم	ضخامت نخ بر حسب میلی متر
١٨/٠	٠/٦٠
٢١/٠	٠/٦٥
٢٣/٠	٠/٧٠
٢٥/٠	٠/٧٥
٢٧/٠	٠/٧٧
٣٠/٠	٠/٨٠
٣٢/٠	٠/٨٥
٣٦/٠	٠/٩٠
٤١/٠	٠/٩٥
٤٥/٠	١/٠٠
٥٩/٠	١/٢٠
٦٨/٠	١/٣٠
٨٢/٠	١/٤٠
٩٠/٠	١/٥٠
١٠٤/٠	١/٦٠
١١٧/٠	١/٧٠
١٣٥/٠	١/٨٠
١٨٢/٠	٢/٥٠
٢٢٧/٠	٣/٠٠

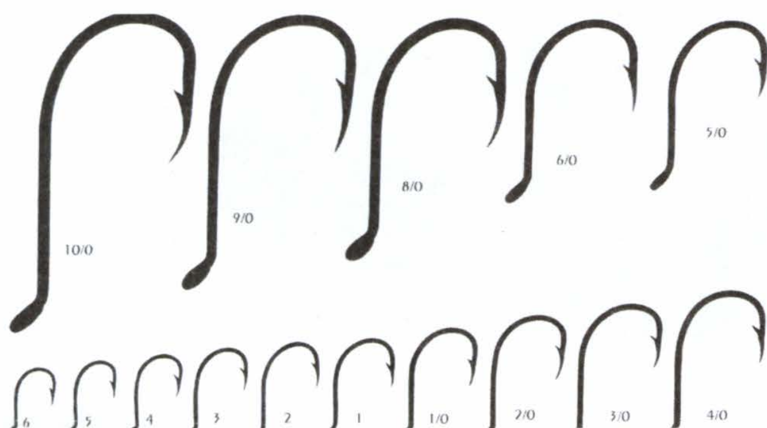
قلابهای ماهیگیری

قلاب، حکم نوک پیکان ورزش ماهیگیری را دارد.معمولاً قلابها نسبت به سایر اجزاء از قیمت کمتری برخوردار هستند ولی تمام زحمات ،تقبل هزینه ها و.....توسط آن به بار می نشیند.به همین خاطر باید در انتخاب قلاب مناسب و همچنین نگهداری آنها نهایت دقت را به خرج داد و با استفاده از تجربیات افراد خبره، انواع مختلف آنرا بر حسب نوع سیستم ماهیگیری تهیه نمود.هر قلاب از قسمتهای مختلفی تشکیل شده است که عبارتند از ؛بدنه،قوس قلاب،محل اتصال به نخ (چشم قلاب) ، نیش قلاب و خار قلاب.

نکته فنی ۴۷: «بعضی قلابها وجود دارند که فاقد خار بوده و یا اینکه چشم قلاب را همراه ندارند.باید توجه داشته باشید که استفاده از این قلابها در مکانهای به خصوص با شرایط منحصر به فرد امکان پذیر است و بهتر آن است که به صورت عمومی از قلابهای خار دار استفاده شود.»

قلابها بر اساس کاربردی های مختلفی که دارند دارای اندازه ها و سایزهای متفاوتی می باشند. عمدتاً قلابهای ماهیگیری از شماره یک آغاز و تا شانزده ختم می شوند.البته برخی قلابها نیز وجود دارند که سایز بندی آنها کمی تفاوت است.اما اکثر قلابها در این رنج قرار می گیرند.

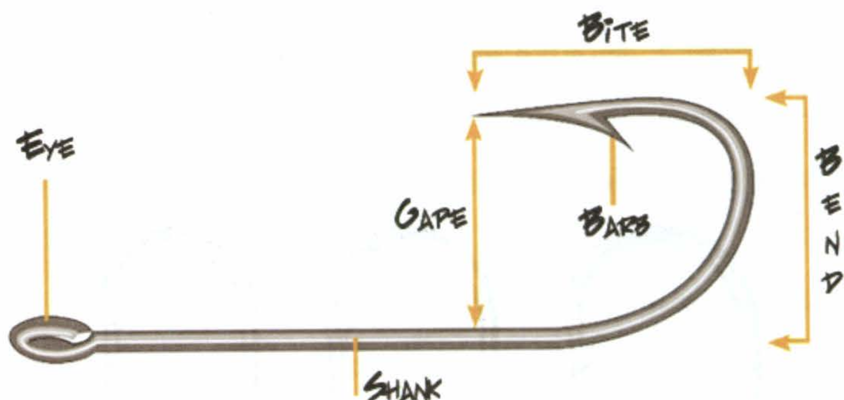

قلاب پایه کوتاه کپوری

روش شماره گذاری قلابها با اندازه آنها رابطه معکوس دارد.یعنی هر چه قدر که اندازه یک قلاب بزرگتر باشد شماره کوچکتری شامل آن می شود و هر قدر هم که قلاب کوچکتر باشد شماره بزرگتری برای آن در نظر گرفته می شود.با این حساب قلاب شماره یک بزرگترین و قلاب شماره ۱۶ کوچکترین خواهد بود.اکثر قلابها در رنگهای طلائی،نقره ای (سیلور)،مشکی و برنزه ساخته می شوند .

نکته فنی ۴۸: «قلابهای نقره ای عمده ترین نوع قلابها هستند .از یک منظر ،قلابهای ماهیگیری را می توان در دو گروه تقسیم بندی کرد.

۱- قلابهایی طعمه طبیعی.۲- قلابهای طعمه مصنوعی

قلابهایی طعمه طبیعی

قلابهای طعمه طبیعی دارای تقسیمات متعددی می باشند.اما بر اساس نوع کاربرد، می توان آنها را دو تقسیم بندی مجزا در نظر گرفت که عبارتند از قلابهای پایه کوتاه و قلابهای پایه بلند.

قلابهای پایه بلند معمولاً دارای یک الی سه نیش می باشند . معمولاً طعمه های نسبتاً درشت مانند قورباغه و برخی ماهی ها به وسیله قلابهای چند شاخه متصل می گردند.قلابهای تک نیش (تک شاخه) انواع طعمه های طبیعی مانند کرم،خمیر،ماهی های کوچک و نان لواش را حمل می کنند و تقریباً کاربرد عمومی دارند.

قلابهای پایه کوتاه بیشتر برای صید کپور ماهی ها استفاده می شوند و یکی از قلابهای بسیار مهم «ماهیگیری ورزشی»در ایران نیز به حساب می آیند.زیرا طیف قابل ملاحظه‌ای از ماهیان آبهای داخلی ایران در خانواده کپور ماهیان جای می گیرند و به همین خاطر استفاده از قلابهای پایه کوتاه در صید کپور بسیار مفید است.

دلیل اینکه قلابهای پایه کوتاه در صید ماهی کپور کاربرد بسیار زیاد دارد، به شکل دهان این

جاندار مربوط می شود. به خاطر این مسئله قلابهای پایه کوتاه به راحتی در دهان آنها فرو می رود .این موضوع آنجا اهمیت بیشتری پیدا می کند که ماهی کپورمعمولاً از مواد غذایی کف آب تغذیه کرده و در این حالت فرم قوسی این قلابها موجب می شود هنگام نوک زدن،ماهی به سادگی گول

خورده و قلاب در دهانش فرو رود.

نکته فنی ۴۹:« اگر قصد دارید در مناطقی به ماهیگیری بپردازید که ماهیان کپور بزرگی در آنجا هستند، حتماً باید از قلاب پایه کوتاه استفاده کنید.زیرا همانطور که گفته شد اولا ماهی کپور راحتر به دام می افتد و ثانیا بیشتر کپورهای درشت که در دام صیادان بی تجربه گرفتار شده و موفق به پاره کردن نخ و نهایتا فرار گردیده اند ،به محض اینکه قلابی را در میان طعمه

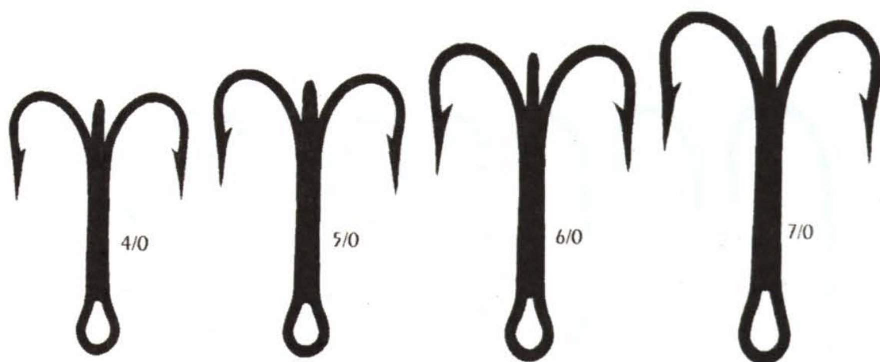
احساس می کنند احساس خطر کرده و آنرا را به بیرون می اندازند.به همین خاطر باید در نظر داشته باشید که کپور های درشت را باید در یک لحظه به دام بیاندازید و مجالی برای تعلل وجود ندارد.از این رو قلابهای پایه کوتاه، آن لحظه طلایی مورد نظر را در کنار تجربه به شما تقدیم خواهند کرد.

قلابهای طعمه مصنوعی

این دسته از قلابها می تواند تک نیش،دو نیش و سه نیش باشند و مانند قلابهای طعمه طبیعی دارای اندازه های مختلف هستند.قلابهای طعمه مصنوعی بیشتر برای لانسه ،قاشقک، اسپینر و تهیه طعمه های پشه کاربرد دارند.

قلاب۳ شاخه

نکته فنی ۵۰: « اگر به مکانی برای ماهیگیری رفته اید که موانع زیادی در آب وجود دارد و قلاب شما به کرات با آن موانع درگیر شده است، توصیه می گردد که آنرا تعویض کنید.چونکه نیش قلاب شما به مرور دچار کندی شده و مانع از به دام افتادن ماهی می گردد. »

نکته فنی ۵۱: « سعی کنید بعد از هر بار ماهیگیری، قلاب خود را تمیز کرده و اجازه ندهید که طعمه ای به آن باقی مانده باشد.چون در اثر این کار قلاب شما خاصیت خود را از دست می دهد. »

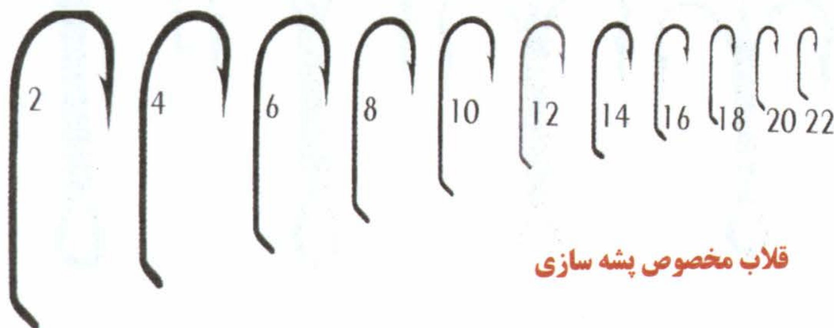

نکته فنی ۵۲: « اگر قصد صید در مناطق جنوبی کشور را دارید، از قلابهای پایه بلند و درشت (شماره ۵ به پایین) استفاده کنید. »

نکته فنی ۵۳: « حتماً سعی کنید که بعد از ماهیگیری قلابهای خود را کاملاً خشک کرده و در محل های مناسبی دور از رطوبت نگه دارید.به یاد داشته باشید که قلاب از تیز ترین چاقوهایی که فکرش را می کنید قدرت فرو روی بیشتری دارد. به همین خاطر جداً لوازم ماهیگیری وخصوصاً قلاب را دور از دسترس اطفال کوچک قرار دهید. »

نکته فنی ۵۴:« قلابهای سه شاخه لانسه را بعد از مدت مشخصی تعویض نمائید.زیرا امکان دارد به مرور زمان دچار فرسودگی شده و کارآیی خود را ازد ست بدهد.حال ممکن است هنگام ماهیگیری که به موانع خاصی هم بر خورد نکرده باشد،اما برای اینکه درصد به دام افتادن ماهی را بالا ببرید ،حتمابايد بعد از مدتی آنها را تعویض کنید.»

قلاب مخصوص پشه سازی

نکته فنی ۵۵:

« اگر قصد دارید که خودتان طعمه پشه بسازید، از قلابهای برنزی استفاده کنید.»

نکته فنی ۵۶: « برای صید قزل آلا از قلابهای ۵ تا ۹(متوسط۸) استفاده کرده و اگر به صورت انتظاری قصد دارید ماهیگیری کنید قلاب را به وسیله طعمه به گونه ای بپوشانید که در حمله اول ماهی ،صید به دام بیافتددر حقیقت اگر قصد صید با طعمه های طبیعی را دارید، قلاب باید

در داخل طعمه استتار شود.در حقیقت اگر قصد صید با طعمه های طبیعی را دارید ،قلاب باید در داخل طعمه استتار شود .»

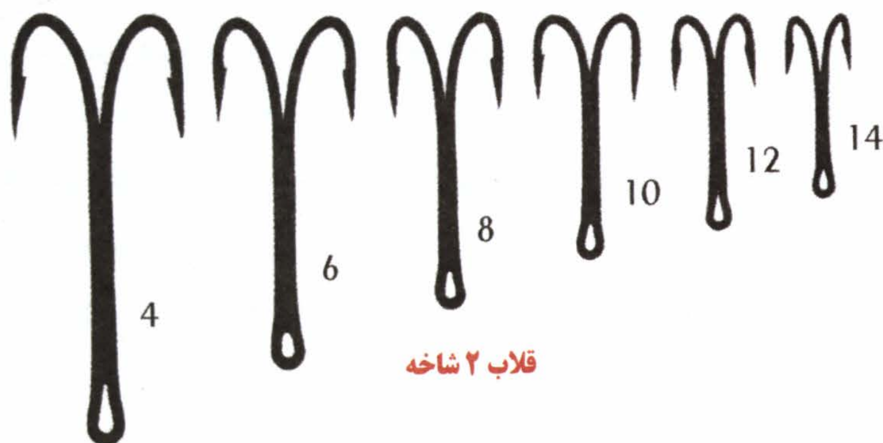
نکته فنی ۵۷: « اگر قلاب شما در اثر سهل انگاری به لباستان گیر کرد، به هیچ عنوان با فشار سعی نکنید که آنرا خارج نمائید. هر چه قدر برای خارج کردن قلاب از لباس فشار بیشتری وارد کنید خروج آن سخت تر خواهد شد.برای این منظور با آهستگی و نرمی بسیار زیاد سعی کنید که ابتدا نیش قلاب را آزاد کرده سپس مابقی آنرا خارج کنید.»

نکته فنی۵۸ : «اگر در اثر ماهیگیری احساس کردید که قلاب شما به شیئی در داخل آب گیر کرده است ابتدا خونسردی خود را حفظ کرده وبه هیچ عنوان نا امید نشوید سپس با کشیدن چوب به سمت چپ و راست و ایجاد کشش های ممتد سعی کنید قلاب آزاد شود.اگر احساس کردید که با این روش امکان قلاب خارج نمی شود، به ناچار باید چوب را به صورت راست و افقی در آورده و به موازات زمین آنرا به طرف عقب بکشید.در اکثر موارد با این کار قلاب آزاد می شود اما به احتمال قوی در اثر اعمال فشار قلاب گیرکرده،سرب و حتی ریسه شما کنده و یا آسیب خواهد دید.»

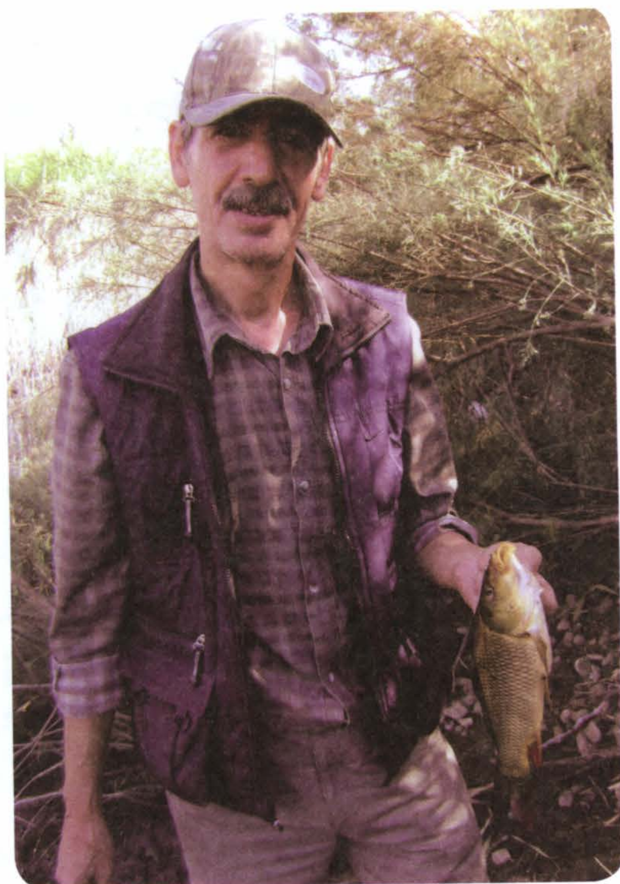

نکته فنی ۵۹: « تقریبا برای هر منطقه و هر ماهی باید از قلاب بخصوص آنجا استفاده کرد اما به صورت عمومی می توانید بدین صورت از قلابهای ماهیگیری استفاده نمائید.برای صید در دریاچه ها و رودخانه های عریض از قلابهای شماره ۷ الی ۹ ،ماهی سفید قلاب شماره ۱ تا۳، آبگیرها ،کانال ها و رودخانه های کم عرض که ماهیان نسبتا کوچکی دارد قلابهای ۱۰ به بالا،ماهیگیری با چوب کاسی قلابهای شماره ۱۲ تا ۱۶ و در دریاچه های ماهیگیری مصنوعی معمولاً قلاب شماره ۷ تا ۱۰ بیشترین کاربرد را دارند.»

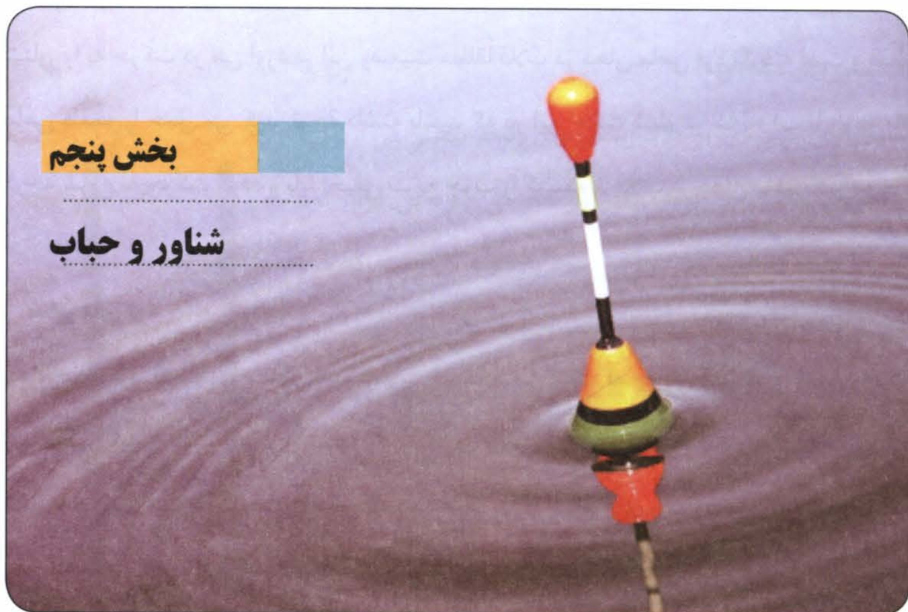

قلاب ۲ شاخه

شناور و حباب(فلوتر)

آشنا ترین ابزار در ماهیگیری ورزشی شناور است.این وسیله که برای ماهیگیری در اعماق نسبتاً کم استفاده می شود، یکی از قدیمی ترین اجزاء ماهیگیری ورزشی است که قدمتی بیش از ده ها قرن دارد.شناور وسیله ای است که در اثر نوک زدنهای مداوم ماهی تکانهای ناشی از این وضعیت را در سطح آب به ماهیگیر نشان می دهد و برحَسَب نوع لغزش ها و فرورفتگی های شناور در سطح آب، ماهیگر اقدام به کشیدن قلاب می کند.جنس شناور معمولاً از چوب،پلاستیک ،یونولیت و چوب پنبه است.شناورها بر اساس سلیقه ها و روش های صید دارای اشکال متنوعی هستند اما بیشترین نوع شناورها ،گرد یا میله ای می باشد.

اگر ماهی در اثر نوک زدن به طعمه،نیش قلاب را کاملاً در دهانش جای دهد و به حرکت درآید شناور قطعا زیر آب رفته وماهیگیر متوجه می شود که صید به دام افتاده است.اما گاهی اوقات که ماهی طعمه را به دهان می گیرد و از ترس اینکه سایر ماهی ها آنرا بخورند به سرعت فرار می کندو

شناور را به حرکت در می آورد.در این وضعیت مطلقاً قلاب در دهان ماهی فرو نگرفته است و فقط ماهی طعمه را حمل می کند. توجه داشته باشید که در این حالت شناوردر سطح آب با زاویه ۳۰ درجه شروع به حرکت کرده و باید خیلی سریع چوب را کشیده تا قلاب در دهان ماهی گیر دهید.

شناورهای گرد

شناورهای گرد یا بیضوی بیشتر در مکانهایی استفاده می شود که جریان آب دارای نوسان است و ماهیگیر باید با دقت بیشتری شناور را ببیند. در برخی سواحل و دریاچه های سدها این قبیل شناورها بیشتر استفاده می شوند اما به یاد داشته باشید که شناورهای میله ای نمی توانند انتظارات یک ماهیگیر را در سواحل دریا مانند شناور گرد برآورده سازند.شناورهای گرد کوچک در رودخانه و شناورهای گرد بزرگ در ساحل دریا و یا دهانه رودخانه کاربرد بیشتری دارد.شناورهای گرد بر خلاف میله ای نسبتاً ارزان تر هستند و نحوه اتصال آسانتری نیز دارند.بدین صورت که نخ را از آن عبور می دهیم و به راحتی چوب باریکی که هم عرض دهانه شناور است را درون آن قرار میدهیم. معمولا شناورها همراه خود میله ای پلاستیکی یا چوبی دارند که می توان آنرا درون خود شناور فرو کرد اما اگر شناور فاقد میله بود از چوب کبریت استفاده کرده و با فیکس کردن آن درون شناور به ماهیگیری بپردازید.

شناورهای میله ای

شناورهای میله ای برخلاف شناورهای گرد، بیشتر در آبهایی با جریان راکد و یا بسیار کند استفاده می شود.این ابزار که تقریباً فقط از چوب ساخته می شود به گونه ای است که در اثر کوچکترین ضربات ماهی، در سطح آب عکس العمل نشان می‌دهد.شناورهای میله ای به علت نوع ساخت از شناورهای گرد معمولی گرانتر است و نحوه اتصالی متفاوتی از آنها دارد.بدین صورت که نخ را به قسمت بالایی آن گره زده و یا اینکه با کمک کرکمک تیوپ دوچرخه یا نوار پلاستیکی شبیه به آن ،قسمت بالایی را متصل سازید و اگر در قسمت انتهائی شناور میله ای، گیره نخ وجود داشت با یک گره ساده آنرا ثابت می کنید.برخی ها که شناخت کمتری نسبت به شناورهای میله ای دارند اینگونه فکر می کنند که بعد از نصب ،امکان جابه جایی آن وجود ندارد. در صورتی که این فکر درست نیست. برای انجام این کار با باز کردن نخ ها و جابه جایی شناور میله ای به راحتی می توانیدآنرا جا به جا کنید .فقط باید دقت کنید که مجدداً گره های مربوطه را صحیح به آن وصل کنید.

نکته فنی ۶۰: « معمولاً شناورها دارای تنوع بسیار زیادی هستند و بعضی از آنها دارای قیمتهای نسبتاً گرانی نیز می باشند. اگر قصد خرید شناوری را دارید حتماً از نحوه عملکرد آن آگاهی داشته باشید و امکان استفاده موثر آن برای شما وجود داشته باشد.این مطلب از آن جهت اهمیت دارد که هنگام خرید محو زیبایی شناورهای موجود در بازار نشوید و بر اساس نیاز ،تجربه و هدف مورد نظرتان آنرا خریداری کنید.»

نکته فنی ۶۱: « حتماً هنگام ماهیگیری با شناور، وزن شناور با سرب (وزنه) هم خوانی داشته باشد.زیرا اگر توازنی میان این دو قطعه وجود نداشته باشد ممکن است در اثر سنگینی بیش از حد وزنه،شناور در سطح آب باقی نماند و به اعماق فرو برود.اگر هم وزنه بیش از حد سبک باشد ثبات طعمه در آب از تعادل خارج شده و ماهی ها به قلاب نمی افتند.»

نکته فنی ۶۲: «اگر متوجه شدید که شناورتان به صورت افقی بر روی سطح آب قرار گرفته ، بدین معنی است که قلاب شما درکف آب خوابیده است .اگر هم دیدید که شناور به صورت عمودی در آب مستقر می باشد، بدین معنی است که ریسمان ماهیگیری در یک راستا بوده و قلاب در کف آب نخوابیده است.توجه به این مطلب بسیار مهم است.زیرا علاوه بر تخمین میزان عمق آب،می توانید محل قرار گیری طعمه در عمق آب را نیز به درستی تخمین بزنید.»

نکته فنی ۶۳: « شناورهای چوب پنبه ای گرد، تقریباً بیشتر از سایر گونه ها استفاده می شوند و شناورهای میله ای بیشتر مورد توجه ماهیگیران حرفه ای است.مزیت عمده شناورهای میله نسبت به گرد آن است که لغزش قلاب در دهان ماهی را بهتر نشان می دهد.»

نکته فنی ۶۴: « اگر قصد ماهیگیری در رودخانه های آرام را دارید سعی کنید از شناورهای ریز با سرب زیتونی استفاده کنید.زیرا شناورهای کوچک به خاطر قدرت مانور بالا راحت تر لحظه به قلاب افتادن صید را به ماهیگیر نشان می دهد. در رودخانه هایی که ماهیانی مانند کولی ،کلمه و کپورهای ریز وجود دارد،حتما از شناورهای ریز باید استفاده شود و اگر شناور شما قدری درشت باشد،به هیچ عنوان نتایج مطلوب و دلخواهی نصیبتان نمی گردد.»

نکته فنی ۶۵: «اگر شناور شما در معرض فشار قرار بگیرد و یا دچارترک خوردگی های احتمالی گردد، مسلماً عملکرد مناسبی را نخواهد داشت.به همین خاطر مکان نگهداری شناور باید به دور از هر گونه فشار باشد.»

نکته فنی ۶۶: «اگر در مکانی قصد ماهیگیری دارید که امکان قرار دادن مستقیم شناور در آب میسر نیست، جریان متلاطم آب حاکم است و از چوبهای طبیعی و یا کاسی استفاده می کنید ،می توانید با بالا آوردن شناور تا ارتفاع یک وجبی نوک چوب، قلاب را به درون آب پرت کنید. بدین صورت که اگر از روی سکو ماهیگیری می کنید به اندازه ۲۰ درجه چوب را به سمت آب

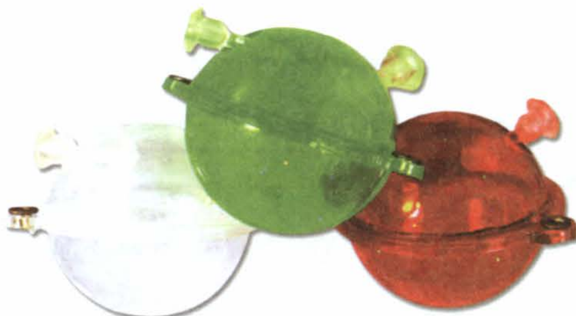
کج کنید و اگر هم سطح آب هستید چوب را به صورت مستقیم نگه دارید.هنگامی که ماهی به قلاب نوک بزند شناور شما با اینکه در آب نیست لرزش هایی را نشان می دهد و به سمت پائین نخ حرکت می کند.در این زمان شما باید چوب خود را بکشید.عیب این روش آن است که طعمه به اعماق آب می رود و امکان ماهیگیری در سطوح بالاتر از بین می رود.اما اگر آب دارای موجهای متعدد و یا در اثر حرکتهای مستمر قایقهای موتوری آب دارای موج باشد از این روش می توان استفاده کرد.»

نکته فنی ۶۷: «بعضی اوقات در روش پرتابی- انتظاری به خاطر دلائل متعدد لرزش های ناشی از ضربات ماهی به خوبی به چوب منتقل نمی شود .در این هنگام می توانید با استفاده از یک شناور مشکل را تا حدود بسیار زیادی حل کنید.می پرسید چگونه ممکن است در روش پرتابی شناور کمک نماید؟

به این صورت است که بعد از اینکه نخها را از حلقه های چوب رد کردید ،یک عدد شناور نوک تیز را به اندازه نیم متر پایین تر از نخ قرار می دهید.سپس با استفاده از یک سوزن بزرگ خیاطی سوراخی را در عرض آن ایجاد می کنید و نخی را از آن رد کرده و به نوک چوب طوری گره می زنید که با نخ اصلی هیچگونه درگیری پیدا نکند.بعد از این مراحل ریسه را به قلاب وصل کرده و به فواصل مورد نظر پرتاب کنید.در این حالت بعد از هر بار پرتاب ،شناور ثابت در محل خود باقی می ماند و ریسه به فواصل بسیار دور پرتاب می شود.در این حالت اگر ماهی به قلاب نوک بزند و یا باعث کشش نخ بشود شناور تکانهای ریز خرده و شما را متوجه می سازد.این روش و روش قبلی که در نکته ۶۸ گفته شد، بیشتر برای صید خانواده کپور ماهی ها کاربرد دارد و در شمال کشور بیشتر رایج است. »

حباب(فلوتر) چیست؟

در فصل ماهیگیری ،مواقعی پیش می آید که قزل آلا تمایل کمتری به لانسه نشان می دهد.این مسئله ممکن است به خاطر چند دلیل به وجود آید.نخست آنکه احتمالا لانسه انتخابی شما بیش از حد بزرگ و یا کوچک است.دوم آنکه رنگ لانسه شما مناسب با شرایط آب و موقعیت ماهیگیری نباشد.سوم آنکه همه فاکتورهای اصلی توسط شما رعایت شده است اما لانسه انتخابی هیچگونه شباهتی به حشرات و یا ماهیان موجود در منطقه ندارد و ماهی به آن حمله نمی کند.برای حل این مشکل می توانید به دو صورت عمل کنید:

۱-اگر در محل ماهیگیری حشراتی مانند ملخ،جیرجیرک ،زنبور،پروانه... وجود داشت میتوانید آنها را به گونه ای که ماهی گمان کند زنده و طبیعی است به عنوان طعمه به قلاب زده و استفاده کنید.

۲-از طعمه های مصنوعی پشه ای که از همخوانی بالایی با محیط ماهیگیری شما دارند بهره ببرید. برای اتصال بهتر و موثر طعمه های پشه،باید از چوب و چرخ پشه و یا در صورت فقدان این سیستم از ابزاری به نام فلوتر استقاده شود.فلوتر وسیله ای است که به شما کمک می کند تا در فواصل مشخص و معینی پشه را به حالت کاملاً واقعی در جریان آب به حرکت در آورید و توجه ماهی ها را جلب نمائید.این ابزاربسیار ساده اما موثر، از دو قسمت بدنه و نوار پلاستیکی تشکیل شده است . برای اینکه با فلوتر راحت تر کار کنید باید از مجرای تعبیه شده در روی آن آب کافی را وارد آن نمائید. بدین صورت که در ابتدا فلوتر را کاملاً پر کرده تا وزن مخصوص آن هم اندازه وزن مخصوص آب

شود.سپس در فواصل مختلف قلاب را پرتاب کنید.در صورتی که چنین حرکتی را انجام دهید بخش اعظمی از فلوتر زیر آب می رود و طعمه ها نیز در سطوح زیرین غوطه ور می شوند.اگر جواب مناسب را نگرفتید کمی آب درون آن را خالی کرده و در سطوح بالاتر آب قلابتان را امتحان کنید.

در صورتی که از طعمه‌های طبیعی استفاده می‌کنید (لارو حشرات،کرم،ملخ و...)بهتر است به اندازه‌ای آب درون فلوتر بریزید که به صورت شناور در سطح آب باقی بماند.این عمل باعث می‌شود که ماهی طعمه را گرفته ، مقاومت یا کشش مضاعفی را احساس نکند و راحت تر طعمه را گاز بزند.

نکته فنی ۶۸: « بیشترین کارایی فلوتر مربوط به پشه های روی آبی است.»

نکته فنی ۶۹: « یکی از معضلاتی که ممکن است هنگام کار با فلوتر برای شما پیش آید،به نحوه اتصال نوار پلاستیکی مربوط می شود.یعنی اینکه بعد از پر کردن فلوتر به وسیله آب،باید با دقت نوار پلاستیکی را جا بزنید و از اعمال فشار مضاعف خودداری نمائید.زیرا ممکن است در اثر فشار بیش از حد نوار پلاستیکی خراب شده و مانع از ادامه کار توسط شما گردد.»

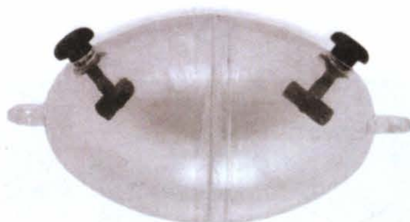

نکته فنی ۷۰: « اگر در مکانی ماهیگیری می کنید که عمق آب بسیار کم و سطح رودخانه یا نهر پوشیده از سنگ است،بهتر است که از فلوتر استفاده نکنید.زیرا احتمال ترک خوردن آن زیاد است.»

حباب (فلوتر) متداول در ایران

شناور گرد

حباب (فلوتر)

فلوتر

شناور میله ای

بخش ششم

وزنه ماهیگیری

وزنه ها

وزنه ها ابزاری هستند که به کمک آنها می توانید قلاب را تا فواصل دلخواه دور یا نزدیک پرتاب کنید. علاوه بر این امکان، شما می توانید به کمک وزنه ثبات بیشتری برای طعمه درون آب مهیا سازید. از طرفی نیز به خاطر وزن سرب ، سبکی نیش قلاب برای فرو رفتن در دهان ماهی جبران می شود و ماهی آسانتر به دام می افتد. (وقتی که ماهی از تیزی قلاب آگاه شد و قصد فرار داشت ،وزنه مانند لنگری سنگین عمل کرده و موجب فرورفتن قلاب در دهان صید می شود.)

وزنه ها اصولا از جنس سرب هستند اما در صورتی که شما دسترسی به وزنه مورد نظر نداشتید میتوانید از برخی لوازمی که در اطرافتان وجود دارد و با ابتکاری که به کار می برید وزنه مناسبی تهیه کنید.

خاطره:

«آقای مهندس کهنوجی می گوید: چند سال پیش برای ماهیگیری به دریاچه گهر رفته بودم.جای شما خالی . آب و هوای ملایم و تمیزی آنجا جریان داشت.ماشین را در شهرستان درود پارک و وسایلم را جمع آوری کردم تا به اتفاق دوستانی که قرار بود به من بپیوندند به سمت دریاچه راه بیافتیم.از شانس بد متوجه شدم که جعبه سرب همراهم نیست.از این بی توجهی ناراحتی مرا فرا گرفت .با خودم گفتم حالا چه باید کرد؟ نمی شود که از دوستان دائم سرب قرض کنم.باید به فکر راه چاره گشت. همانطور که در این افکار بودم، نا گهان جسم سفیدی توجهم را جلب کرد.به سمتش رفتم و متوجه شدم که شمع فرسوده خودرویی در آنجا رها شده است.آنرا برداشتم و بعد از کمی بررسی فکری در ذهنم جرقه خورد.با استفاده از آچار شمع کلیه شمع های ماشین را با شمعهای نویی که در جعبه ابزار همراهم بود تعویض و از آنها برای ماهیگیری استفاده کردم.آن سال کلی ماهیگیری به ما خوش گذشت و خاطره شمع های ماشین آنچنان برایم جالب شد که هر وقت به ماهیگیری می روم چند شمع فرسوده اتومبیل نیز در وسایلم پیدا می شود.»

نکته فنی ۷۱: «اگر شما قصد دارید در مناطقی ماهیگیری کنید که احتمال گیر کردن ریسه ماهیگیری زیاد است، در صورت امکان از سربهای ماهیگیری کمتر استفاده کنید و به جای آن از ابزاری مانند : شمع های فرسوده ماشین کمک بگیرید.زیرا علاوه بر اینکه ممکن است وزنه شما از دست برود و دچار ضرروزیان مالی شوید، در اثر آزاد شدن تکه های سرب عواقب نا خوش آیندی نصیب محیط زیست بی زبان نیز می شود.هر چند که شمع های فرسوده مشکلات زیست محیطی خاص خود را

وزنه‌های پرسی و زیتونی برای صید با شناور

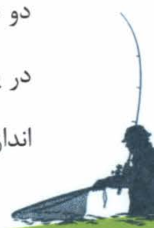

دارند،اما به علت اینکه در شمع های ماشین برخی عایق ها مانع از تماس فوری میان آب و عناصر موجود در آن می شود، می توان از آنها استفاده کرد.گفتنی است یکی از نقاط منفی سرب های ماهیگیری آن است که بدون هیچگونه پوششی ،مستقیما در آب قرار می گیرندکه این مسئله برای محیط زیست زیان بار است.

تقسیم بندی وزنه ها

وزنه ها را می توان در چند دسته؛ وزنه های مخصوص سیستم شناور،وزنه های پرتابی و وزنه های ترولینگ تقسیم بندی کرد .

بیشتر وزنه هایی که درماهیگیری با روش شناور استفاده می شوند معمولاً به صورت ریز بوده و در دو حالت زیتونی و پرسی تقسیم می شوند. وزنه های زیتونی به علت اینکه وزن مشخصی را در یک امتداد کاملاً صاف محقق می سازد معمولاً بیشترین کاربرد را دارد.وزنه های زیتونی را به اندازه یک وجب بالاتر از قلاب و به وسیله چوب کبریت یا چیزی شبیه به آن ، در امتدا نخ فیکس

وزنه گیره دار

وزنه زیتونی

وزنه پرسی

می شود.که حتماً وزنه انتخابی شما نسبت به شناوری که قصد ماهیگیری با آن را دارید از تناسب کافی برخوردار باشد.وزنه های پرسی به علت اینکه بعد از قرار دادن نخ باید بوسیله انبردست بسته شود، تقریباً نمیتوان بیشتر از یک بار از آن استفاده کرد و همانطور که گفته شد به علت اینکه اکسید شدن سرب در طبیعت مناسب نیست بهتر است از سرب های زیتونی که قابلیت چندین بار استفاده را به ماهیگیر می دهد بیشتر استفاده شود.

وزنه های پرتابی بیشتر در سیستم انتظاری کاربرد دارند و مانند قلابها دارای شماره بندی هستند. اما برخلاف آنها هر چه قدر شماره سرب بزرگتر باشد اندازه آن نیز بزرگتر خواهد بود.بیشترین کاربرد اینگونه سربها در اندازهای ۱ تا ۵ متغیر است.هر چند که در برخی روشها و یا شرایط خاص، می توانید از سربهای بزرگتر نیز استفاده کنید اما کاربرد اصلی این وزنه ها در این رنج است.

نکته فنی ۷۲: « اگر قصد ماهیگیری در سواحل دریا را دارید سربهای شماره ۴ و ۵ مناسب است. در رودخانه های عریض ،دریاچه سدها و مکانهایی از این دست سرب شماره ۳ ایده آل تر می باشد و در آبگیرها و کانال ها سربهای شماره ۲ به پائین کاربرد بیشتری دارد.»

نکته فنی ۷۳: « در صورتی که در سواحل جنوبی کشورمان قصد ماهیگیری دارید و با محل زیاد آشنا نیستید، قبل از انجام ماهیگیری به دقت موقعیت را بررسی نمائید.زیرا در صورت صخره

ای بودن منطقه نه تنها تمام ریسه های ساخته شده را از دست می دهید، بلکه روز بسیار بدی را پشت سرخواهید گذاشت.پیشنهاد می شود در صورت صخره ای بودن منطقه از شناورهای گرد بزرگ با ارتفاع کم و سربهای زیتونی یا پرسی سنگین در کنار طعمه های طبیعی مانند ماهی استفاده کنید.

نکته فنی ۷۴: « سنگینی سرب موجب ایجاد اخلال در عملکرد چوب ماهیگیری شود نتایج مناسبی را به دست نخواهید آورد.به همین خاطر باید دقت کنید که اگر از چوبهای سبک تلسکوپی که بیشتر برای لانسه کشی مناسب هستند، ناچارا در حال استفاده در سایر روشها مانند انتظاری می باشید، به این مسئله توجه کنید.»

نکته فنی ۷۵:

« اگر قصد ماهیگیری در سواحل دریا را دارید ، حتماً به یاد داشته باشید که استقرار قلاب در کف آب به گونه ای باید باشد که در مواجهه با امواج طعمه از آن جدا نشود.به همین خاطر وزنه های ساعتی که از مدل های مخصوص وزنه است استفاده نمائید.

نکته فنی ۷۶: « اگر در مناطقی ماهیگیری میکنید که بستر آب سنگلاخی است، مواظب باشید که در اثر برخورد سرب با کف آب ، دچار شکستگی و یا ضربه خوردگی نگردد.زیرا ممکن است

سرب در اثر اصابت ضربات متعدد،تدریجا دچار فرسودگی شده و یکباره از قلاب جدا شود.»

نکته فنی ۷۷: « برای اینکه بتوانید در دریاها به راحتی ماهیگیری کنید و در مقابل آب های عمیق پرتابهای بلند و موثری را انجام دهید باید از وزنه ای برای این کار استفاده کنید که بتواند در برابر جریانهای شدید آب مقاومت کرده و طعمه را به راحتی در آب مستقر سازد.وزنه های استند آف بهترین انتخاب برای شما خواهد بود.این گونه از وزنه ها خطر تخریب طعمه را نیز کاهش می دهند.»

نکته فنی ۷۸: « نوع دیگری از وزنه ها وجود دارند که می توانند هنگام ماهیگیری در دریا به شما کمک مضاعفی بنمایند.این دسته از وزنه ها که به وزنه های مفصلی معروف هستند طعمه را به نحو بسیار مفیدی در بستر دریا لنگر می کنند.وزنه های مفصلی به علت دارا بودن چندین رشته سیم به شکل حرف V انگیسی و یا هفت فارسی می باشد.»

انواع سرب های پرتابی

بخش هفتم

هرزه گردو چند راهی ها

هرزه گرد، چند راهی ها و سیم بکسل

هرزه گرد و چند راهی ها ابزاری در ماهیگیری هستند که فواید بسیار زیادی را برای یک ماهیگیر به همراه دارند.معمولاً این وسیله به گونه ای است که علاوه براینکه مانع از تابیده شدن نخ، هنگام درگیری با صید می شود،بلکه موجب آن می شود که نیروی ماهی تعدیل شده تر در طول نخ،چوب و دستان ماهیگیر پخش شود.هرزه گردها کمک شایانی به خسته شدن ماهی های به دام افتاده می نمایند. این وسیله از سه قسمت بدنه، چشمی و گیره اتصال تشکیل شده است در حالی که چند راهی ها فقط از چشمی و بدنه درست شده اند.تفاوت هرزه گرد و چند راهی در آن است که با استفاده از هرزه گرد می توان ریسه های ساخته شده را به راحتی به نخ ماهیگیری متصل کرد ولی چند راهی ها فقط برای دادن انشعابات گوناگون یا جلوگیری از تابیده شدن نخ در

فاصله مابین اتصالات به کار می رود .

نکته فنی۷۹: « هرزه گردها و چند راهی ها در مدلها و اشکال متنوعی تولید می شوند.از این رو زمانی می توان ادعا کرد که یک هرزه گرد و یا چند راهی در ساختار یک قلاب مفید فایده بوده و به نحو شایسته ای انتخاب شده است که بر اساس اندازه و حجم سایر اجزا و همچنین طعمه مورد نظر در نظر گرفته شده باشد .»

نکته فنی ۸۰ : «سه راهی برای ایجاد انشعابات استفاده می شود ولی دو راهی ها در مواقعی که احتمال تابیده شدن نخ در طول ماهیگیری به کرات وجود دارد به ریسه متصل می شود.»

نکته فنی۸۱: « برای صید ماهیان بزرگ نیاز به هرزه گرد بزرگتر و برای صید ماهیان کوچکتر باید از سایزهای کوچکتر هرزه گرد استفاد کرد.زیرا هر چه قدر جثه ماهی بزرگتر باشد،نیروی وارده از سوی آن بیشتر می گردد.»

گاهی اوقات به علت اینکه ماهی مورد نظر شما از نوع شکارچی بوده و به طرز بسیار خشنی قلاب را گرفته و ممکن است در اثر ضربات وارده شده به نخ،آنرا پاره کند ، قبل از طعمه مصنوعی و یا ریسه سیمی را نصب می کنند که به سیم بکسل معروف است.این سیم آنچنان محکم و در عین حال نرم است که برای ماهیگیران تازه کار بسیار جالب به نظر می رسد.

این وسیله از چشمی عبوری نخ و حلقه اتصال درست شده و در سایزهای مختلف مورد استفاده قرار می گیرد.استفاده از سیم بکسل نیز دقیقا شبیه هرزه گردها است فقط باید دقت داشته باشید که کاربرد اصلی و مهم این وسیله در آبهای شیرین بیشتر برای اردک ماهی اهمیت دارد و در آبهای شور و آزاد کاربرد عمومی دارد.

نکته فنی۸۲: «سیم بکسل موجب می شود هنگامی که قلابتان در زیر آب به برخی گیاهان و برخی موانع گیر کرد، آنها را پاره کرده و موجب آزاد شدن نخ شما شود.به خاطر داشته باشید که استفاده از سیم بکسل فقط برای ماهی های مهاجم مانند اردک ماهی میسر است و به هیچ عنوان نباید با آنها به صید سایر گونه های غیر مهاجم رفت.

سیم بکسل

بخش هشتم

GPS و قطب نما

برای تعیین موقعیت دقیقتان،نیازمند ابزاری هستید که قابل اطمینان باشد. به همین خاطر در اینجا قصد داریم شما را با ابزاری از این دست آشنا سازیم که علاوه بر مطمئن بودن به جهت تعیین مسیر حرکت صحیح، گاهی اوقات موجب نجات انسان می شود.لذا به همه ماهیگیرانی که قصد دارند با پیاده روی در کوهستان و صحرا خود را به کناره های آب برسانند توصیه می شود که حتما وسیله مناسب جهت یابی نظیر GPS و قطب نما را در اختیار داشته باشند.

GPS چیست و چگونه عمل می کند؟

یک سیستم ناوبری ماهواره ای است که شامل شبکه ای از دهها ماهواره واقع شده درمدار زمین است. این سیستم ابتدا برای مقاصد نظامی در نظر گرفته شده بود ولی در دهه هشتاد در دسترس همگان جهت استفاده های غیر نظامی نیزقرار گرفت. GPS در هر شرایط آب و هوایی و تقریبا در هر کجای دنیا به صورت شبانه روزی کار می کند .این وسیله هیچ هزینه اضافی یا حق عضویتی بر عهده استفاده کننده قرار نمی دهد.ماهواره های پوشش دهنده GPS ، در طول ۲۴ ساعت ۲ بار کره زمین را در یک مدار بسیار دقیق دور می زنند و سیگنالهای اطلاعاتی را به زمین ارسال می کنند.گیرنده های زمینی این اطلاعات را گرفته و با ایجاد مثلث و حل آنها، موقعیت دقیق و صحیح خود را اعلام می کنند.در حقیقت گیرنده GPS زمان بین ارسال سیگنال از ماهواره و دریافت آن توسط گیرنده را مقایسه می کند.اختلافات حاصله بیانگر فاصله گیرنده زمینی از ماهواره است. حال با اندازه گیری فاصله بین چندین ماهواره گیرنده، قادر به تعیین موقعیت خود و نمایش آن بر روی صفحه نقشه می باشد.

یک گیرنده GPS ،جهت محاسبه موقعیت دو بعدی باید حداقل بر روی سیگنال سه ماهواره قفل کند. با وجود چهار ماهواره یا بیشتر، گیرنده قادر به تعیین موقعیت سه بعدی (عرض جغرافیایی، طول جغرافیایی و ارتفاع) می باشد. وقتی که موقعیت گیرنده محاسبه شد، GPS می تواند اطلاعات دیگری را نیز مانند سرعت حرکت، زمان، بعد مساحت، فاصله تا مقصد، طلوع و غروب خورشید و ماه و . . . . را محاسبه نماید.

این وسیله می تواند کمک بسیار زیادی به شما کرده و موقعیت مکانی شما را دقیقا مشخص نماید.

قطب نما

قطب نما یکی از ساده ترین وسایل تعیین جهت حرکت می باشد که از دیر باز تا کنون مورد استفاده بشر بوده است. ساختمان قطب نما به طور کلی عبارت از محفظه مدرجی که در داخل آن یک عقربه مغناطیسی (آهن ربا) روی پایه نوک تیز و لغزانی نصب گردیده است. دو سر این عقربه در حالت رهائی، جهت قطب شمال و جنوب مغناطیسی کره زمین را نشان می دهد.قطب نماهائی که در کارهای نقشه خوانی و نقشه برداری به کار می روند ، دارای ساختمان مفصل تر و کامل تری هستند، به طوری که علاوه بر سمت شمال، آزیموت مغناطیسی (رجوع شود به آزیموت یا گرای) امتدادها را نیز مشخص می سازند.

یکی از ساده ترین نمونه های این گونه قطب نماها، قطب نمای آینه دار است که به شرح زیر است:

این قطب نما از یک صفحه مدور که در جهت گردش عقربه های ساعت از صفر تا ۳۶۰ درجه (و یا از صفر تا ۴۰۰ گراد و گاه از صفر تا ۶۴۰۰ میلی ام) مدرج گردیده، تشکیل یافته است. در میان صفحه مزبور عقربه ای از جنس آهن ربا که معمولاً یک سر آن به وسیله رنگ های شب نما مشخص گردیده است، روی پایه ای به حالت تعادل سوار شده و همواره نوک رنگین آن رو به سمت شمال مغناطیسی زمین می ایستد.

درب قطب نما از داخل مجهز به آینه ای است که صفحه مدرج و عقربه را در خود منعکس می سازد. در جلو و عقب جعبه قطب نما دو قطعه نسبتاً برجسته نصب شده که روی آنها معمولاً به وسیله موادی از جنس فسفر خط کوتاه مستقیمی رسم گردیده است قطعات مزبور در واقع دستگاه نشانه روی قطب نما را تشکیل می دهند.هنگامی که درب قطب نما به اندازه حدود ۴۵ درجه باز شود، قطعات نشانه روی ظاهر شده و صفحه مدرج و عقربه مغناطیسی در آینه نمایان می شوند و دراین هنگام دستگاه برای تعیین جهت مهیاست.

بخش نهم

طعمه های ماهیگیری

در طبیعت آن چیزی که باعث می شود جانوران ،گیاهان و ماهی ها به حرکت و تکاپو وادار شوند مسئله تامین غذاست.به گونه ای که در سیر طبیعی ممکن است جانداری برای حفظ و بقاء خود همه خطرات را به جان بخرد تا شکمش را سیر کند. لذا از این نقطه ضعف حیوانات می توان در جهت به دام انداختنشان استفاده کرد.

طعمه ماهیگیری چیست؟

به ماده ای که از نظر ماهی غذا تلقی شده و به سمت آن حمله ور شود، ولی در حقیقت دامی برای او است طعمه می گویند.

طعمه های را می توان در دو دسته مجزاء طبیعی و مصنوعی تقسیم بندی کرد.

طعمه های طبیعی

طعمه های طبیعی آن دسته از مواد است که ماهی اگر آنها را به صورت آزاد در طبیعت پیدا کند می تواند به عنوان ماده غذایی از آنها استفاده کرده و تغذیه نماید.

این دسته از طعمه ها بر اساس نوع دستگاه گوارش ،برای هر خانواده ای از ماهی ها متفاوت است و می توان آنها را تفکیک نمود.

دسته اول؛طعمه های گوشتی

طعمه های گوشتی شامل ماهی های ریز(سگ ماهی،کولی و کیلکا و..)،کرمها (خاکی ،درخت بید) قورباغه،حشرات آبزی (سوسک آبی،زالو و....)،میگوی آب شیرین (روش)،ملخ ،سنجاقک ،جگر،اندام و احشای داخلی مانند روده برخی حیوانات،صدفهای ریز و تکه های برخی ماهی ها مانند ماهی مرکب می باشد.

نکته فنی ۸۳: «طعمه های گوشتی بیشتر برای صید ماهی‌های مهاجم و گوشتخوار مانند،سوف،اردک ماهی،گونه های مختلف قزل آلا و اسبله ماهی استفاده می شود.صید اکثر ماهی ها جنوب کشور از نوار ساحلی بوشهر تا بندر گواتر در سیستان و بلوچستان بیشتر توسط این قبیل طعمه ها میسر است اما سایر طعمه های غیر گوشتی نیز کاربرد مخصوص به خود را دارد. «

نکته فنی ۸۴: «برای تهیه ماهی ها ریزی مانند کلیکا می توانید به ماهی فروشی‌ها مراجعه کرده وآنرا تهیه کنید . اما محلی که قرار است از طعمه ماهیان ریز مانند کیلکا استفاده شود، مجوز لازم صادر شده و به کار گیری این طعمه مغایرتی با قوانین نداشته باشد.»

سگ ماهی را می توانید از مغازه های آکواریوم فروشی تهیه کنید.این ماهی می‌تواند در برخی اوقات نقش بسیار مهمی در ماهیگیری ورزشی داشته باشد.به گونه ای که برای صید ماهی ها مهاجمی مانند قزل آلا و اردک ماهی بسیار مفید است.اما در مورد استفاده از این طعمه حتماً باید از مراکز محیط زیست ،پرس و جو های لازم را انجام دهیدو در صورت قانونی بودن از آن استفاده کنید.

گاهی اوقات هنگام ماهیگیری در سواحل می توان از بچه ماهی هایی که به صورت دسته جمعی

به شنا مشغول هستند نیز به عنوان طعمه استفاده کرد. معمولاً بچه ماهی ها خوراک مناسبی برای ماهی های بزرگتر به حساب می آیند و به خاطر شرایط فیزولوژیک معمولاً تمایل دارند در نقاط کم عمق به شنا مشغول شوند تا مناطق عمیق.لذا شما می توانید این طعمه های خوش خوراک را به قلاب زده و به اعماق آب که ماهیان بزرگتر بیشتر تمایل به تردد در آن مناطق دارند را بفرستید.

نکته فنی۸۵: « ماهی های کوچک را به گونه ای به قلاب متصل سازید که به راحتی از آن جدا نشوند.برای این منظور بهترین راه آن است که قلاب را از میان دوچشم ماهی رد کنید.»

نکته فنی۸۶: « برای اینکه بچه ماهی های کنار ساحل را به دام اندازید، بهتر است که یک ظرف پلاستیکی نوشابه خانواده را انتخاب کنید.سپس کمی سنگ به همراه چند تکه نان یا خمیر درون آن قرار دهید .با رشته نخی بلند که از دوسوی آن رد شده است ظرف پلاستیکی را کنترل کرده به سمت آب پرتاب کنید واجزاه دهید در آب فرو رود.بعد از گذشت ۲۰ دقیقه نخ را جمع کرده و بچه ماهی ها را از آن خارج نمائید.فقط فراموش نکنید که بعد از پایان ماهیگیری حتما ظرف پلاستیکی را از آب خارج نمائید تا آسیبی به محیط زیست وارد نشود.»

نکته فنی۸۷: « اگر در مناطقی هستید که ماهیان بزرگ به سختی تحریک می شوند می توانید با استفاده از قلابهای بسیار ریز و عبور دادن آن از پوست سر بچه ماهی (در این حالت بچه ماهی نمرده و در آب به شدت تکان می خورد)توجه ماهیان بزرگتر را بیش از پبش جلب می کند.»

نکته فنی۸۸: معمولاً صید با چربی حیوانات غیر ممکن است و هیچگاه سعی نکنید که از دنبه و یا اجزائی مانند آن برای ماهیگیری استفاده کنید.»

نکته فنی۸۹: «اگر قصد دارید در فصل ماهیگیری ورزشی به دریاچه سد لار بروید، نباید به یک طعمه بسنده کرد و حتماً چندین نوع طعمه گوشتی از قبیل «کرم، رش....»برای صید قزل آلای خال قرمز در نظر بگیرید.» تقریباً انواع کرم و خصوصاً کرمهای خاکی بیشترین کاربرد را در ماهیگیری دارند و اگر قصد صید در دریاچه ها و رودخانه ها را داشتید می توانید از این طعمه به صورت عمومی استفاده کنید.این

طعمه به اشکال مختلف در زیر آب وجود دارد و به خاطر بافت پروتئینی که به همراه دارد همیشه مورد توجه ماهی ها است.

کرمها خود شامل چندین دسته می شوند که مهمترین آنها عبارتند ازکرم خاکی،کرم بید و کرم سفید. البته در این تقسیم بندی زالو ها را نیز جزء گروه کرمها قرار داده و به بررسی آن می پردازیم.

نحوه تهیه کرم خاکی

این دسته از کرمها نقش بسیار مهمی در زندگی گیاهان و بقاء حیات در روی کره زمین دارند. کرمهای خاکی با سوراخ کردن زمین امکان رسیدن آب ،هوا و مواد مغذی را به ریشه گیاهان می دهند. این جانداران علاقه بسیار زیادی به مکانهای مرطوب و مواد فساد پذیر با منشاء گیاهی مانند برگها،چوبهای پوسیده و کود حیوانات دارند.

نکته فنی۹۰: «اگر در محلی زندگی می کنید که دسترسی به کود فراوان است، می توانید هنگامی که دمای هوا در بیشترین حد خود قرار دارد روی کودها آب بریزید تا با بلند شدن بوی نم کرمها به سمت محل مورد نظر حرکت کنند.اگر هم قصد دارید که از خاک باغ و یا باغچه برای به دست آوردن کرم اقدام نمائید سعی کنید مکانهایی را بکنید که دارای رطوبت باشد وبه هیچ عنوان سراغ محل هایی که خاک خشک دارد نروید.زیرا کرمهای خاکی فقط در محیطهای مرطوب زندگی می کنند و به هیچ عنوان در خاکهای فاقد رطوبت فعالیتی ندارند.»

نکته فنی۹۱:« سعی کنید حد اکثر در حدود ۲ ساعت بعد از ریختن آب برای سرکشی و جمع کردن کرمهااقدام کنید.»

نکته فنی۹۲:

« در صورت امکان سعی کنید مقدار کمی چربی به آب اضافه کرده و مخلوط آب و چربی را به محل مورد نظر بریزیدتا توجه کرم ها بیشتر جلب شود.»

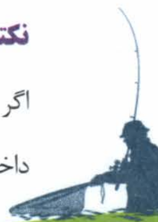

نکته فنی۹۳: « اگر محلی که قصد ریختن آب را دارید، به گونه ای ایست که مجاور دیوار قرار دارد،سعی کنید طوری آب را بریزید که با دیوار حتما برخورد کند.چرا که در اثر تماس با دیوار بوی نم زودتر و بهتر در محیط پخش می شود.»

نکته فنی۹۴: « اگر در محل زندگی شما باغچه وجود دارد می توانید به روشی ساده کرمها را جمع آوری نمائید که نیازی به حفر گسترده زمین هم ندارد.برای اینکار در قسمت نور گیر،کمی خاک باغچه را به صورت تپه درآورده و روی آن کمی خون و یا لخته خون بریزید.سپس سطل بزرگی را روی آن قرار داده و اجازه دهید تا بوی حاصل از تعفن خون کرمها را به محل مورد نظر بکشاند. بعد از گذشت دو ساعت ظرف را کنار زده کرمها را جمع آوری کنید.»

نکته فنی۹۵:

اگر هم به علت زندگی آپارتمانی دسترسی به باغچه و یا کود را ندارید می توانید از کنار شمشادهای داخل خیابان کرمها را به دست آورید.به گونه ای که به اندازه چند سانتیمتر زمین را حفر کرده و کرمهای

خاکی را بیرون بکشید.فقط به یاد داشته باشید که چون گیاهان داخل خیابان متعلق به همه مردم است بعد از برداشت کرمها حتماً خاکها را به محل قبل بازگردانده و از آسیب زدن به درختان و شمشادها جدا خوداری کنید.اگر در وضعیتی به سر می برید که امکان هیچ کدام از این اقدامات میسر نیست باید به فکر تهیه محلی باشید که کرمهای خاکی در آنجا زندگی کرده و از تکثیر آنها استفاده کنید.»

زاغه کرم خاکی

برای تهیه زاغه کرم خاکی ابتدا با ید با همسر خود مشورت کرده و موافقت وی را برای این منظور به دست آورید(اگرمی خواهید لوازم ماهیگیری شما سالم بماند).بعد از انجام این کار، محلی را در نظر بگیرید که دارای سایه بوده و از برخورد حرارت مستقیم به دور باشد.سپس محفظه ای را انتخاب کنید که امکان نگه داشتن رطوبت را میسر کرده باشد.معمولاً انواع گلدان های سفالی برای این کار مناسب است اما شما می توانید از هر وسیله ای مانند آن استفاده نمائید.کف ظرف را با گونی برنجی که کاملاً خیس شده است می پوشانید و اندکی کود گاوی،خاک برگ،مقدار بسیار کمی چربی،ضایعات گیاهان و کمی خاک باغچه را مخلوط کرده درون ظرف می ریزید.بعد از انجام این عمل روی ظرف را کمی ضایعات سبزی ریخته و در حدود ۳۰ الی ۵۰ کرم خاکی را در آن رها کرده و ظرف را مرطوب کنید.سپس زاغه را در محل مورد نظر قرار داده و روی آنرا مجدداً با گونی کاملاً خیسی بپوشانید. در صورتی زاغه کرم خاکی شما می تواند به تکثیر و حیات خود ادامه دهد که از رطوبت کافی برخوردار باشد.

نکته فنی۹۶: «اگر محل زندگی شما جزء مناطق گرمسیر است معضل رطوبت خاک بیشتر است و باید دقت زیادی در این خصوص داشته باشید.ولی به طور متوسط هر ۳۰ ساعت یکبار کمی آب به ظرف خود اضافه کنید.دقت کنید که میزان آب مورد نیاززاغه شما نباید آنچنان زیاد باشد که کرمها در محیطی گل مانند زندگی کنند بلکه تا حدی که رطوبت خاک تامین شده باشد کافی است.»

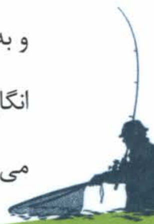
نکته فنی۹۷: «بیشترین کاربرد کرمهای خاکی زمانی است که آب محلی که قرار است در آن به ماهیگیری بپردازید گل آلود و کدر شده باشد.اگر در منطقه بارندگی شدیدی اتفاق افتاده است و جریان سیلابها گل را به داخل دریاچه و یا رودخانه وارد نموده اند، بهترین زمان برای ماهیگیری با کرم خاکی مهیا شده است.زیرا در اثر شستن خاکهای اطراف دریاچه حجم زیادی از کرم نیز داخل آب شده و ماهی ها بیشتر با این غذای لذیذ آشنا می شوند.»

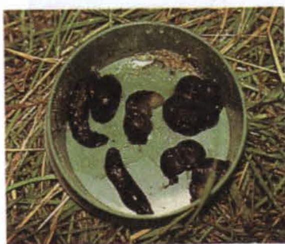

نکته فنی ۹۸: « زاغه کرم خاکی به صورت بسته نباید نباشد و امکان تبادل هوا را برای آن حتما در نظر بگیرید زیرا اگر چنین شود، قطعا کرم ها خواهند مرد.»

نکته فنی۹۹: « اگر قصد دارید از کرم خاکی برای ماهیگیری استفاده کنید ،هنگام عزیمت به محل صید، حتماً از ظرفهایی استفاده کنید که امکان تبادل هوا با محیط را داشته و از رطوبت متعادلی هم برخوردار باشد.برای این کار باید از ظرفهای مخصوص حمل کرم خاکی یا اینکه از برخی ظروف مانند ظروف فلزی مخصوص شیر خشک،ماست و.... استفاده شود .برای این منظور کرمها را با کمی خاک باغچه مرطوب مخلوط نموده و در ظرف مورد نظر بریزید.به یاد داشته باشید که چندین سوراخ در درپوش ظرف تان ایجاد کنید تا تبادل هوا به راحتی امکان پذیر باشد.»

نکته فنی۱۰۰: دقت کنید که بعد از هر ماهیگیری کرمهای باقی مانده را حتماً از ظرف خود خارج کرده و به طبیعت بازگردانید.زیر اگر چنین نکنید نه تنها کرمهای باقی مانده می میرند، بلکه در اثر سهل انگاری شما در خصوص تخلیه کرمهای خاکی باقی مانده، بوی بسیار متعفنی از آن به محیط سرایت می کند که موجب آزار همه می شود.شاید باورش برای تازه کارها کمی سخت است که اگر بدانند بوی

تفعن ناشی از اجساد کرم خاکی فراتر از حد تصور می تواند باشد .لذا حتماً نسبت به تخلیه ظرف کرمها اقدام نمائید.

نکته فنی۱۰۱:«محیط زاغه کرم خاکی یک اکوسیستم دینامیک ،زنده و فعال است .لذا تا مادامی که آب و غذا در آن وجود داشته باشد و با در نظر گرفتن ضرورت تبادل هوا و دمای معتدل می تواند تا مدتها پا برجا باقی بماند.به همین خاطراگر بوی بد متعفنی اطراف زاغه بلند شد بدین معناست که اکوسیستم داخل آن از بین رفته است و باید به دنبال سیستمی جدید باشید.»

نکته فنی۱۰۲: «هر چند هفته یکبار به زاغه کرم خاکی سرکشی کنید و از مقدار غذای کرمها مطلع شوید.اگر احساس کردید که گیاهان موجود در زاغه کم شده است، به آرامی قسمتی از آن را کنار زده و ضایعات میوه را درآنجا دفن کنید.»

نکته فنی۱۰۳:«هنگامی که قصد برداشت کرم از زاغه را دارید، به هیچ عنوان کل سطح را زیر رو نکنید. بلکه برای برداشت کرمها تنها کافی است گوشه ای از زاغه را به اندازه چند سانتیمتر کنار زدن و کرمها را خارج‌نمائید.»

نکته فنی۱۰۴: سعی کنید ظرفی را برای زاغه انتخاب نمائید که کرمهای خاکی به راحتی نتوانند

از کناره های آن به سمت بالا حرکت کنند.

سایر کرمها

در برخی مناطق، این امکان وجود دارد که از نوع خاصی کرم برای ماهیگیری استفاده شود.این قبیل کرمها با وجود اینکه قلاب در بدن آنها فرو می رود اما از تحرک مناسبی در زیر آب برخوردار هستند. برای به دست آوردن این دسته از کرمها باید در فصول گرم سال تکه ای از جگر سفید گوسفند را درون ظرفی قرار داده و آنرا در زیر مکانی که سایه است قرار دهید(زیر کولر در پشت بام بسیار مناسب است)طی چند روز به آن سرکشی کنید و سعی کنید کمی آنرا مرطوب نگه دارید. اگر لارو مورد نظر در منطقه وجود داشته باشد، بعد از مدتی کرمهای سفید رنگی در روی باقی مانده جگر به وجود می آیند که جزء مقاومترین کرمها هستند.بعد از برداشتن این کرمها و انجام ماهیگیری ، دستهای خود را با مواد ضد عفونی کننده بشوئید و از خوردن مواد خوراکی با دستان آلوده به کرم جدا بپرهیزید.

روش دیگری نیز برای تهیه کرمهای سفید در ماهیگیری وجود دارد.برای این منظور باید استخوان

مرغ و یا ضایعاتی از گوشت را در زیر خاک باغچه مدفون سازید و بعد از اینکه چند روز به آن آب پاشیدید ،خاک را کنار زده و کرمهای سفید رنگ را برای ماهیگیری جمع آوری نمائید.

اگر در مناطق شمالی کشور قصد ماهیگیری دارید حتماً از افراد محلی در مورد نوک زدن ماهی به زالو پرس و جو کنید.زیرا اگر ماهی ها ی منطقه تمایلی به زالو نداشته باشند به سختی می توانید با آن ماهیگیری کنید.

نکته فنی۱۰۵: «برای به دست آوردن زالو می توانید با استفاده از جوراب زنانه ای که آنرا پای یک تکه چوب کرده اید این جانداران را شکار کنید. بدین صورت که کمی لخته خون را به جوراب آغشته می کنید و آنرا در محلی که زالوها تردد دارند (شالیزارها) قرار دهید.بعد از چند ساعت به سراغ جوراب بروید و آنرا از پای چوب در بیاورید.با حرکت معکوسی که انجام می دهید تقریباً تمام زالوهایی که حول جوراب جمع شده اند به دام می افتند.

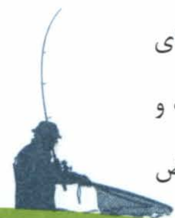

رُش

این جانداران نقش مهمی در ماهیگیر ورزشی دارند.خصوصاً زمانی که قصد ماهیگیری در سواحل دریا را دارید می توانید ازرُش و سایر میگوهای آب شیرین به بهترین حالت ممکن استفاده نمائید. به دست آوردن این جانداران بسیار ساده است .

برای اینکار کافی است با استفاده از یک صافی توری کاملاً ساده به محل برخورد موج با ساحل بروید و شنهای مرطوب را درون صافی قرار داده و آنرا در آب دریا بشویید تا شنها شسته شده و رُش ها باقی بماند.

به یاد داشته باشید که رُش ها نیز مانند کرمها نیاز به مکان مرطوب دارند .لذا برای نگهداری بیشتر این جانداران بهتر است مانند کرم خاکی عمل کنید اما به جای استفاده از خاک، شن دریا را جای گزین آن نمائید.اگر هم در کنار خود ساحل به ماهیگیری می پردازید نیازی به این کار نیست و فقط هر از گاهی روی رُش ها را آب دریا بریزید.این جانداران واقعاً خجالتی هستند و به محض

اینکه از زیر شن بیرون بیایند، مجدداً به زیر آن فرار می کنند.برای ماهیگیری با طعمه رُش فقط کافی است یکبار صافی را در شن دریا فرو کرده و حجم قابل ملاحظه ای از طعمه را به دست آورید. در حقیقت استفاده از رُش در ساحل خزر ساده تر و راحتر ازسایر نمونه های مشابه است .

نکته فنی۱۰۶: «برای اینکه ماهیگیری موفقی با رُش داشته باشید، حتماً قلابتان چندین رُش را باید داشته باشد(بین ۴ تا ۱۰عدد).در حقیقت انجام این عمل مانند سیخ کردن کباب است که در آن چندین تکه گوشت، یک سیخ چنجه را تشکیل می دهد.»

نکته فنی۱۰۷: برای موفقیت هر چه بیشتر با طعمه رُش، حتماًباید تمام سطح قلاب پوشیده از آن باشد(خصوصا نیش قلاب).بهترین روش صید استفاده از روش آن است که کوچکترین سایز قلاب ۱۲ تا۱۶ سه شاخه را انتخاب کرده و در هر شاخه تعدادی رُش بگذارید. شاید بعد از نتایج حاصله از این روش تا مدتها حیران باشید.

نکته فنی۱۰۸: «معمولاً ماهی سیم دریایی،بچه ماهی سفید کولی،گربه ماهی و کفال به این

خاطره:

دوستی تعریف می کرد؛چند سال پیش با جمعی از فامیل به شمال کشور سفر کرده بودم.دست بر قضا عده ای از همراهان ما نه تنها ماهیگیری با قلاب را کاری بیهوده تصور می کردند، بلکه دائم مرا نیز نصحیت می‌کردند که انجام این کار اشتباه است.اما من به آنها می گفتم که شما فقط یکبار با من به ماهیگیری بیائید، نظرتان عوض می شود.هتلی که ما در آن مستقر بودیم بین نور و محمود آباد واقع شده بود.من هم هر روز برای ماهیگیری به دریا می رفتم و چون صیدی به قلاب نمی افتاد و کاملا تفریحی این کار را می‌کردم، دست خالی بر می گشتم. یکی از همراهان ما که خیلی پاپی من می شد و در میان جمع همراهان به من جملات نامناسبی می گفت ،دست از سر ما بر نمی‌داشت ودائم مرا تحقیر می کرد.

اما من صبر می‌کردم و پاسخ او را اصلا نمی‌دادم. تا اینکه یکروز به او گفتم هدف من از ماهیگیری اول آرامش است بعد صید. من اگر می‌خواستم که از بازارهای تهران خرید کنم دیگر لازم نبود که این همه راه به شمال کشور بیائیم. شما که تمام وقت خود را در بازارها تلف می‌کنید، خود را از نعمت آب وهوای پاک دریا محروم می‌سازید. ضرر می کنید.

اما او گوشش بدهکار این حرفها نبود و تا کنار هم می‌نشستیم، با لحن بدی به من می‌خندید.به همین خاطر تصمیم گرفتم برای اینکه به او ثابت کنم که من ماهیگیر حرفه ای هستم و صید کردن ماهی برای من امری ساده و عادی است، تصمیم خود را گرفتم .ساعت ۶ بود که بعد از نماز صبح، به سمت دریا رفتم. قلاب اول را خمیر زدم و پرتاب کردم. اما ریسه دوم را که مجهز به قلابهای شماره شش و پوشیده از دها رُش بود

را به سمت دریا پرت نمودم.ساعت از هفت گذشته بود و غیر از چند نوک ریز چیزی نصیبم نشده بود.اما یکباره قلابی که طعمه رُش را به همراه داشت،تکان خورد وبه زمین افتاد.من هم سریع به سمتش رفتم.یک ماهی سیم دریایی۲ کیلویی به قلاب افتاده بود.کلی خوشحال شدم و مجدداً قلاب را با طعمه رُش مجهز کردم.تا ساعت ۹ چندین ماهی با استفاده ا ز رُش گرفتم و آنها را به داخل ویلا بردم .همه هاج و واج مرا نگاه می کردند. به او گفتم ؛ این همه ماهی‌های صید شده تازه دریایی. اگر می‌توانی برو و چند تا از بازار برای خودت بخر!

احمد آقا تا آخر مسافرت نه تنها به من چیزی نمی‌گفت، بلکه هم اکنون او یکی از طرفداران پر و پا قرص ماهیگیری نیز شده است.!!!

در بعضی از مناطق که لارو میگوی آب شیرین وجود دارد، می توانید با جستجو در میان برخی سنگ‌ها ،این جاندار را شناسائی کرده و به عنوان طعمه موثری در ماهیگیری استفاده نمائید.برای این منظور باید صبر و حوصله فراوانی نیز داشته باشید. زیرا این جاندار بسیار خجالتی بوده و پیدا کردن آن ممکن است کمی دشوار باشد.اما به خاطر نتایج بسیار خوبی که در ماهیگیری نصیب شما می کند ارزش جستجو را دارد.

در جنوب کشور که امکان دسترسی به میگو راحتر است،می توانید به سادگی آنرا تهیه کرده و صید انواع و اقسام ماهی ها بپردازید.زیرا این طعمه مورد علاقه طیف بسیار زیادی از ماهیان جنوب می‌باشد.به طعمه حمله ور می شوند و با اشتیاق فراوان به آن نوک می زنند.»

صدفهای ریز دریایی

یکی دیگر از طعمه هایی که در ماهیگیری ورزشی مورد استفاده قرار می گیرد صدفهای دریایی است. این جانداران که جزء سخت پوستان به حساب می آیند مورد علاقه طیفی از ماهی‌ها قرار دارند. برای به دست آوردن صدفهای ریز باید به دنبال صخره هایی بروید که در طول ساحل دریا و در تماس مستقیم با آب قرار دارند.اینگونه صخره ها به صورتی هستند که صدفها به زیر آن می چسبد و شما می توانید آنها را بکنید.صدفها نیز مانند رُش وکرمهای خاکی، باید در محیط مرطوب نگهداری شوند. شما می توانید برای این منظور آنها را در ظرفی پر از آب تا مدت محدودی نگهداری کنید.

نکته فنی۱۰۹: « برای اینکه صدفها را به قلاب بزنید، باید حتماً قبل از انجام این کار سوراخی نسبتاً

ریز(در حد عبور قلاب از آن) در صدف تعبیه کرده و قلاب را از آن رد کنید.»

نکته فنی۱۱۰: « به هیچ عنوان سعی نکنید که صدفها را با استفاده از قلاب سوراخ کنید.زیرا اینکار باعث کند شدن نیش قلاب می گردد و احتمال فرار ماهی به دام افتاده زیاد می شود.»

نکته فنی۱۱۱: «بهترین وسیله برای سوراخ کردن صدف، میخ و یا درفش های ظریف است.زیرا این ابزار امکان عبور نخ را به راحتی میسر گردد.»

نکته فنی۱۱۲: «سعی کنید که صدفها به گونه ای سوراخ شوند که شکل ظاهری آنها کاملا متلاشی نشده و فقط کمی از گوشت آن خارج گردد.»

طعمه های غیر گوشتی

مهمترین طعمه‌های غیر گوشتی که در ماهیگیری ورزشی مورد استفاده قرار می گیرند عبارتند از؛نان و مشتقات آن ،برخی گیاهان،دانه ها و جوشانده ها. این دسته از طعمه ها برای ماهیان غیر مهاجم کاربرد دارند اما با این حال امکان استفاده از آنها در مکانهایی که به صورت مصنوعی به ماهیگیری ورزشی پرداخته می شود و ماهیان مهاجمی مانند قزل آلا در آنجا رها شده اند نیز وجود دارد.

نان و مشتقات آن

نه تنها انسانها بلکه بیشتر موجودات زنده می توانند از نان و مشتقات آن استفاده کنند.اما شاید از یک دیدگاه علاقه ماهی ها به خمیر و نان مثال زدنی باشد.

شما برای اینکه بتوانید طعمه مناسبی از نان و مشتقاتش برای ماهیگیری داشته باشید باید با حوصله فراوان مواد اولیه این کار را با هم ترکیب نمائید.روش اولی که می تواند به شما کمک نماید

آن است که انواع نان را به صورت آزاد استفاده کنید.در این روش معمولاً نان لواش ،تافتون، بربری و باگت کارآیی بیشتری دارند.برای انجام صحیح این کار باید نان را اصطلاحا به صورت بقچه کوچکی در آورده و قلاب را در میان آن جای دهید.

نکته فنی ۱۱۳: «بهترین نانی که در این روش می تواند به شما کمک اساسی نماید لواش است.معمولاً در این حالت ماهی‌های گرسنه بیشتر به قلاب حمله ور می شوند و بعد از چند بار نوک زدن طعمه را می بلعند.»

روش دوم تهیه خمیر است که در ماهیگیری نقش بسیار مهمی را ایفا می نماید. به علت آنکه این ماده قابلیت شکل پذیری بیشتری نسبت به نان آزاد دارد وهمچنین می تواند برخی اسانس های مورد علاقه ماهی ها را در خود جای دهد مورد توجه است.

خمیرهای متداول در ماهیگیری را می توان به دو صورت کلی تقسیم کرد:

تبدیل مستقیم نان به خمیر و تبدیل آرد به خمیر.البته محتوای داخلی نان باگت که به خمیر نان باگت نیز معروف است در اصل جزء نان های آزاد به حساب می آید اما چون با افزودن کمی آب به راحتی تبدیل به خمیر می شود مورد توجه قراردارد.

تبدیل مستقسیم نان به خمیر

گاهی اوقات پیش می آید که دسترسی به آرد و یا نان تازه میسر نیست.برای رفع این مشکل می توانید نان خشکهای موجود را در آب کم خیس کرده و به آرامی شروع به ورز دادن آن بکنید. دقت داشته باشید این خمیر که معمولاً از چندین نوع مختلف نان به دست می آید، علیرغم شکل ظاهری و یا ذهنیت احتمالی شما در ماهیگیری بسیار مفید است.

نکته فنی ۱۱۴: «معمولاً در سفرها که لواش بیشتر از سایر نانها مصرف می شود، برخی افراد همسفر بدون توجه به اینکه نان برکت خداوند است تمام لبه های آنرا به بهانه خام بودن دور می ریزند.در حالی که یک ماهیگیر ورزشی باهوش باید از امکانات کم بیشترین استفاده را ببرد.کناره

خاطره:

«دوستی تعریف می کرد: سال ۸۵ که ماهیگیری ورزشی در دریاچه مجتمع ورزشی آزادی میسر شده بود برای ماهیگیری به آنجا رفتم.حدود ۶۰ تا ۷۰ نفر برای ماهیگیری به آنجا آمده بودند و روز واقعا شلوغی بود. من هم مانند بقیه به ماهیگیری مشغول شدم اما چون فاصله میان ماهیگیر ها بسیار کم بود با سختی تمام قلاب را به دریاچه پرت کردم.مدتی نگذشته بود که قلاب من و ماهیگیر کناری تکان خورد. من می کشیدم او نیز می کشید.در ابتدا فکر کردیم که قلابها به هم گیر کرده است اما وقتی ریسه به ساحل نزدیک شد متوجه شدیم که قزل آلای درشتی هم زمان قلاب من و هم قلاب ماهیگیر کناری را یکجا بلعیده است.تعجب من آنجا بیشتر شد که طعمه هر دو قلاب خمیر بود.

های نان لواش به علت اینکه نرمتر از سایر نقاط است، اگر با مقدار کمی آب مخلوط شود به بهترین خمیر برای ماهیگیری تبدیل می گردد.دقت داشته باشید که برای تهیه این نوع خمیر حتماً به اندازه کافی آنرا ورز بدهید و از افزودن آب زیاد جداً خودداری کنید .»

تبدیل آرد به خمیر

اگر دسترسی به آرد داشتید، می توانید با افزودن کمی آب و ورز دادن مداوم آن ،خمیر مناسبی را به دست آورید.به وفور پیش آمده است که ماهیگیر به خاطر برخی مسائل و کمی حواس پرتی، آب بیشتری به محتوای خمیر اضافه می کند.به همین خاطر خمیرهای به دست آمده از این روش معمولاً کمی شل می شوند .لذا حتماً باید کمی آرد را کنار بگذارید تا اگر خمیر شما شل شد با افزودن آرد به آن موجب سفتی آن بشود.اگر دسترسی به آرد بیشتر میسر نبود،باید خمیر را در مجاورت حرار ت قرار داده و یا در دستگاه ماکروویو به مدت ۲ دقیقه قرار دهید تا آب اضافی آن

خارج شود. زیر نور خورشید و در مجاورت جریان هوا قرار دادن نیز می‌تواند کمک شایانی به کاهش رطوبت خمیر بنماید.اما قطعا از استحکام آن می کاهد.

نکته فنی۱۱۵: « اگر قصد دارید ماهیگیری موفقتری با خمیر انجام دهید، سعی کنید در طی مراحل تولید آن حتماً از برخی اسانسها استفاده شود.مهمترین اسانس هایی که می تواند برای یک خمیر مناسب در نظر گرفته شود عبارتند از؛دارچین، برخی هورمونهای ماهی ها که در مغازه ها به فروش می رسد، و زردچوبه . اگر طی یک روز ماهیگیری توفیق چندانی حاصل شما نشده است حتماً با افزودن این اسانس ها شانس خود را امتحان کنید.»

برای تهیه خمیر مناسب در ابتدا کمی آب از محلی که قرار است در آنجا ماهیگیری کنید به آرد یا تکه های نانی که باید خمیر شوند،اضافه کنید.سپس کمی اسانس(دارچین ،زردچوبه ،اسانس های شیمیایی و..) به اضافه اندکی وانیل را به همراه یک عدد تخم مرغ خام به مخلوط اضافه کنید و آنرا به مدت ۱۵ دقیقه ورز دهید. در پایان کار کمی پنبه جدا شده را تدریجاً به خمیر اضافه کنید. مخلوط به دست آمده را به مدت ۵ ساعت در مکانی قرار داده تا محتوای آن به طور کامل با یکدیگر

آمیخته شده و به عنوان طعمه ای مناسب استفاده نمائید.

نکته فنی۱۱۶: «علت افزودن پنبه آن است که طعمه در اثر تماس با آب،نوک زدنهای بچه ماهی ها و یا تلاطم جریان آب از قلاب جدا نگردد.پنبه در حقیقت حکم لنگر طعمه شما را دارد که می

خاطره:

ماهیگیری تعریف کرد؛ برای ماهیگیری به سد طالقان رفته بودیم.ساعت ۷ صبح قلابها درون آب بود اما تا ساعت ۱۱ هیچ چیزی نصیبمان نشد.تا اینکه مرد میانسالی لنگان لنگان خود را کنار آب رساند و با افزودن کمی آب به پلاستیک آردی که در دست داشت خمیر نسبتاً سفتی تهیه کرد .آنرا از پلاستیک بیرون آورد و با کمی دارچین مخلوط نمود.در فاصله یک ساعتی که آنجا بود حدود ۵ ماهی گرفت و با گفتن خدا را شکر به سمت منزل حرکت کرد.

تواند محتوای آنرا راحت تر نگه داری کند.»

نکته فنی۱۱۷: «اگر دسترسی به پنبه نبود،می توانید از تخم مرغ خام برای چسبندگی بیشتر خمیر استفاده کنید.»

نقاط ضعف خمیرها

صرف نظر از تمام مزایایی که این دسته از طعمه ها به همراه دارند ،مشکلاتی هم در پس آن وجود دارد که می تواند شما را هنگام ماهیگیری با چالش هایی روبرو سازد.مهمترین مشکلی که این طعمه برای ماهیگیر به وجود می آورد، شل شدن تدریجی آن در آب است.لذا این مشکل با تهاجم ماهی های ریز به نوک قلاب بیشتر نیز می گردد و زمانی که ماهیگیر از روش انتظاری در اعماق نسبتاً کم استفاده می کند تشدید می شود.در این حالت ممکن است در اثر تکانهای متعدد سر چوب گول بخورید و دائما قلاب را جمع کنید.تداوم حالت فوق به مرور ذهن ماهیگیر را درگیر و

او را عصبی می کند.

از طرفی شل بودن طعمه ممکن است در اثر پرتابها بلند وممتد و قبل از ورود به آب منجر به جدا شدن در هوا شود.

نکته فنی۱۱۸:« اگر محلی که برای ماهیگیری رفته اید، ماهیان مهاجمی مانند اردک ماهی و قزل آلا دارد و پر از بچه ماهی است حتما از آنها به جای طعمه استفاده کرده اما به هیچ عنوان فقط به بچه ماهی اکتفا نکنید.شما باید در اینگونه مواقع با پرتابهای بلند،طعمه را به اعماق آب بفرستید.در ثانی اگر از خمیر استفاده می کنید حتما مقداری پنبه در آن قرار دهید تا در اثر نوک زدنهای مداوم بچه ماهی ها در آب وا نرود.»

نکته فنی۱۱۹:« برای رفع لرزشهای نوک چوب که بچه ماهی ها در اثر نوک زدنهای مداوم به طعمه ایجاد می کنند، از زنگوله استفاده نمائید و سعی کنید فقط وقتی چوب را بکشید که صدای زنگوله توجه شما را جلب کند.»

نکته فنی۱۲۰: « خمیر را آنچنان باید ورز داد که حالتی شبیه به مایه آبنبات ویا مایه سوهان سفت پیدا کند.در این حالت بیشترین حالت ماندگاری خمیر بر سر قلاب به وجود می آید.»

دانه ها و انجیر

بیشترین دانه هایی که در ماهیگیری مورد استفاده قرار می گیرند عبارتند از نخود،لوبیا و ذرت.

از میان دانه های فوق ذرت بیشترین کاربرد را در ماهیگیری دارد.زیرا بافت آن به گونه ای است که اکثر ماهی ها آنرا به عنوان خوراک لذیذی در نظر گرفته و به آن حمله ور می شوند».

معمولاً در کشورمان آنگونه که طعمه هایی نظیر کرم،انواع خمیر و بچه ماهی برای ماهیگیری معروف و شناخته شده هستند دانه ها کمتر مورد توجه و شناخت مردم قرار دارند.در صورتی که این مواد می توانند کمک بسیاری به ماهیگیر بنمایند».

نکته فنی۱۲۱: «اگر قصد صید ماهی زردپر را دارید، می توانید از ترفندی جالب برای صید آن استفاده کنید.برای این منظور نخود و لوبیا را در ظرفی ریخته و آنرا تا زمانی که به صورت نیم پز در بیاید بجوشانید.سپس نخود و لوبیا را از روی اجاق برداشته و آنرا در ظرف آب سردی بریزید تا دمای پائین تری پیدا کند.حال می توانید از این مخلوط به عنوان طعمه مناسبی برای صید زرد پر استفاده کنید.البته استفاده از نخود و لوبیا در همه جا کاربرد ندارد ولی در دریاچه سدهایی که ماهی زرد پر در آنجا زندگی می کند بسیار مناسب است.»

نکته فنی۱۲۲: «اگر قصد صید ماهی کپور را دارید، هنگام عزیمت به سمت محل مورد نظرتان همیشه به یک طعمه بسنده نکنید و در صورت امکان دو یا سه نوع طعمه به همراه داشته باشید.از این رو در میان طعمه هایی که به همراه دارید حتما ذرت کنسرو شده را در نظر بگیرید.توصیه می شود که اگر قصد استفاده از ذرت یا دانه ها را برای ماهیگیری داشتید به نحوی طعمه را سر قلاب بزنید که نیش قلاب پوشیده و مستور باقی بماند.ولی اگر احتمال صید ماهیان درشت نیز وجود دارد لزومی به انجام این کار نیست.

انجیر هم مانند دانه ها کاربرد خاص خود را دارد.این طعمه می تواند در صید ماهی اورنگ موثر باشد.معمولاً ماهی اورنگ در سد قائم شهر ،برخی نقاط نمرود ، نواحی مخصوصی از دریای خزر و بعضی از رودخانه های اطراف آن وجود دارد. این ماهی به علت اینکه درشت تر از سایرماهی ها می باشد صید آن لذت بخش است . برای اینکه انجیر به راحتی به قلاب متصل شود باید از

نمونه های تازه آن استفاده کنید.البته انجیرهای خشکی که فاقد افزودنی بوده و از انعطاف مناسبی برخوردار هستند نیز می تواند به شما کمک کند.استفاده از قلاب های ۴ تا ۶ برای اتصال انجیر مناسب است.

جوشانده ها

جوشانده ها که به بویله نیز معروف هستند معمولاً ترکیبی از تخم مرغ ، پودر های پروتئینی ، چاشنیها و آرد دارند. این مخلوط به شکل گلوله های کوچکی در آورده و جوشانده می شوند. مزیت این طعمه‌ها در آن است که ماهی های کوچک نمی توانند در اثر حمله به آن ،به یکباره موجب وار رفتن طعمه در آب شوند .از طرفی وجود اسانس‌ها در اینگونه طعمه ها ،موجب جذب هر چه بیشتر ماهی ها به آن می شود.

نکته فنی۱۲۳: «با طعمه هایی همچون جوشانده ها، می توان صید موفقی را پشت سر بگذارید. از این رو در بیشتر دریاچه های اروپا و آمریکا از جوشانده ها در دامنه های وسیعی از بویلی ها و مزه های متنوع آن استفاده می شود.در ایران اینگونه طعمه ها جای خود را در میان ماهیگیران باز کرده است و تمایل به استفاده از آنها بسیار وجود دارد.اما هنگام صید ، چند نوع جوشانده با اسانس‌های مختلف را همراه خود ببرید.»

برای تهیه جوشانده های استاندارد و موثر به مغازه های فروش لوازم ماهیگیری مراجعه نمائید.زیرا اکثر

این مغازه ها جوشانده هایی را عرضه می کنند که در ماهیگیری بسیار موثر بوده و جواب خود را به نحو شایسته ای داده اند.با این حال بعضی از ماهیگیران نیز خودشان اقدام به تهیه جوشانده میکنند .

برای این کار شما باید از علاقه ماهیان منطقه به جوشانده ها با خبر باشید.زیرا اگر چاشنی های به کار برده شده در تهیه جوشانده تناسبی با علاقه ماهیان منطقه نداشته باشد هیچگونه نتیجه ای نمی گیرید.

چاشنی‌هایی که در جوشانده ها مورد استفاده قرار می گیرد عبارتند از : آب گوشت(اینجا به‌عنوان چاشنی در نظر گرفته می شود) ، برخی شکلات ها، کنجد ، آب گیلاس ، آب توت فرنگی ، بعضی از میوه ها ، ماهیهای مرکب ، روغن یا خمیر بادام زمینی ، ذرت و حتی سخت پوستان و نرم تنانی مانند خرچنگ و حلزون نیز می تواند به شما کمک نماید.

در کنار چاشنی‌های به کار رفته در تهیه جوشانده ها ،از موادی که تحت عنوان محرک نیز شناخته می شوند نیز استفاده می‌گردد. این مواد،ترکیبات شیمیایی هستند که اشتهای ماهی‌ها را تحریک می کنند و آن را به سوی طعمه می کشاند.

تهیه جوشانده

برای تهیه جوشانده باید مخلوطی از انواع آرد،تخم مرغ، اسانس های مایع یا پودری،مواد رنگی مایع یا پودری و مواد شیرین کننده را با هم ترکیب کرده و سپس آنها رابجوشانید.

نکته فنی۱۲۴:

» استفاده از شیرین کننده ها در جوشانده امری قطعی نیست و لزوما نباید از آن استفاده کرد. در حقیقت مقدار این مواد در جوشانده باید بسیار کم باشد. زیرا اگر مقدار آن زیاد باشد خوش خوراکی خود را از دست می دهد.از طرفی نیز استفاده از مواد شیرین کننده مانند شکر،نتایج بسیار خوبی را در ماهیگیری به شما می دهد.«

طرز تهیه نمونه ای از جوشانده ها

۱- آرد گندم ۳۵۰ گرم

۲- آرد برنج ۲۰۰گرم

۳- آرد سویا۲۰۰ گرم

۴- آرد ذرت۲۰۰ گرم

۵- تخم مرغ ۵ عدد

۶- ماده رنگی خوراکی یک قاشق

۷- اسانس محلول ۱۰ میلی لیتر

۸- شیرین کنند ۵ میلی لیتر

در ابتدا کلیه مواد آردی را در ظرفی بریزید وحدودا یک قاشق غذا خوری از ماده رنگی خوراکی مانند توت فرنگی و آلبالو را به آن اضافه کرده و خوب آنها را با هم مخلوط کنید.توجه داشته باشید که در این مرحله هیچگونه رطوبتی نباید وارد ترکیبتان بشود و مواد رنگی پودری را باید استفاده کنید.

سپس در ظرفی دیگر تخم مرغ ها،اسانس و شیرین کننده را اضافه کرده و به مدت ۵ دقیقه کاملا آنها را به هم بزنید.اگر از همزن برقی استفاده می کنید باید در حدود ۲ دقیقه این کار انجام شود.

نکته فنی۱۲۵:« اگر از مواد رنگی مایع استفاده می کنید باید آنها را در این مرحله اضافه نمائید.»

در این مرحله باید مخلوط آردی خود را به ترکیب اضافه کرده و خوب آنها را به هم بزنید. برای اینکه ترکیبتان گلوله نشود باید تدریجا آرد ها را اضافه کنید و به مدت ۱۰ دقیقه مواد را ورز دهید. البته این مدت زمان ممکن است تغییر کند و تا زمانی که مخلوط کاملا سفت نشده است باید آنرا ورز دهید.

وقتیکه خمیر آماده شد آنرا بشکل گلوله درآورید. برای این کار می توانید از قالب های فلافل و یا سایر قالب های شیرینی فروشی ها استفاده کنید.سپس گلوله ها را در آب جوش ریخته و آنها را به خوبی بجوشانید.

نکته فنی۱۲۶:« برای تهیه جوشانده ها باید ظرف بزرگی را انتخاب کرده و محتویات را در داخل آن بریزید.از طرفی نیز باید توجه داشته باشید که تعداد گلوله هایی که داخل ظرف آب جوش باید بریزید نباید زیاد باشد.زیرا ممکن است گلوله ها وا رفته و از بین برود.»

بعد از اینکه طعمه ها حدود ۳ دقیقه در آب جوشانده شدند آنها را از آب خارج کرده وبه مدت ۱۵ دقیقه بر روی توری فلزی قرار دهید تا آب اضافی آن کاملا خارج شود.

نکته فنی۱۲۷: « اگر جوشانده ها را به صورت داغ و با رطوبت بسته بندی کرده و فریز نمائید قطعا ترک می خورد و بسیار ناپایدار خواهد شد.به همین خاطر حتما باید آنها را خشک کرده و سپس بسته بندی نمائید .»

بعد از اینکه جوشانده ها خشک شدند آنها را در کیسه فریزری بریزید و تا هنگام استفاده به هیچ عنوان آنرا از فریزر خارج ننمائید.

طعمه های مصنوعی

طعمه های مصنوعی به موادی گفته می شود که ماهی ها به صورت آزاد نمی توانند از آن به عنوان غذا استفاده نمایند. اما حرکت و فرم قرار گرفتن آنها در آب به گونه ای است که ماهی گمان می کند که طعمه غذای طبیعی اوست و به آن حمله ور می شود.

تقریباً تمام ماهی های مهاجم مانندانواع گونه های آزاد ماهی ها از جمله قزل آلا ،اردک ماهی ،باراکودا، سوف،هامور، جاش،نیزه ماهی و..... جزء قربانیان طعمه های مصنوعی به شمار می روند و ماهی‌های غیر مهاجمی که از فیتو پلانکتون ها و یا گیاهان تغذیه ی کنند در این دسته قرار ندارند (هرچند که برخی ماهیگیران حرفه ای با استفاده از طعمه های مصنوعی می توانند این دسته از ماهی‌های را شکار نمایند اما معمولاً بیشترین روش صید ماهی ها غیر مهاجم به وسیله طعمه های طبیعی میسر است).

طعمه های مصنوعی در قدیم کاربردهای محدودتری نسبت به امروز داشته اند اما با گذشت زمان ، فراگیر تر شدن ماهیگیری ورزشی و توسعه کارخانجاتی که به صورت صنعتی اقدام به تولید طعمه های مصنوعی کرده اند، دامنه استفاده از آنها تا حدود بسیار زیادی افزایش یافته است.

جنس طعمه های مصنوعی امروزی بیشتر از پلاستیک(ژله ای و غیر ژله ای)،مواد پلیمری، ،اجزاء بدن جانداران مثل پر پرندگان ،فلزات ضد آب و برخی ترکیبات مشابه می باشد که به صورت ترکیب یا مستقل، تولید می شوند.نحوه کار با اکثر این طعمه ها به اینگونه است که بعد ازمتصل ساختن آن به قلاب تنها کافی است که آنرا پرت کرده سپس بر اساس منطقه و نوع ماهیان موجود در آنجا نخ را با شدتهای مختلف (تند یا کند) جمع کنید.در این حالت ماهی مهاجم طعمه را به عنوان غذای لذیذی در نظر گرفته و به آن حمله ور می شود.

در نوعی تقسیم بندی طعمه های مصنوعی را در دو دسته ساده و پیشرفته تقسیم می کنیم(این نوع تقسیم بندی فقط برای فهم بهتر و کار برد راحت تر این طعمه هاست).هر کدام از این طعمه ها عملکردهای مخصوص به خود را دارد که بر اساس نیاز ماهیگیر باید از آنها استفاده شود.

طعمه های ساده

به طعمه های مصنوعی گفته می شود که معمولاً از یک جنس (بیشتر پلاستیک ژله ای) ساخته شده و ممکن است بدون قلا ب بوده یا اینکه با یک قلاب مجهز شده باشند.انواع و اقسامی از کرمها ،ماهی های ریز ، ماهی مرکب کوچک در رنگهای مختلف ، قورباغه ، انواع سوسکها ، جیرجیرک و موارد اینچنینی در این بخش قرار می گیرند.

نکته فنی۱۲۸: «اگر طعمه مورد نظر قلاب به همراه داشت، به راحتی نخ را به آن متصل می سازید و به ماهیگیری می روید.اما اگر طعمه فاقد قلاب بود و خود شما باید ابتدا قلاب و سپس نخ را به آن متصل سازید، به راحتی طعمه های طبیعی نمی توانید آنها را به قلاب وصل نمائید. زیرا برخلاف طعمه های طبیعی که برای تهیه آنها قیمت بسیار اندکی را می پردازید و از مقاومت کمتری هم در آب برخوردار هستند ،این دسته از طعمه ها از استحکام و هزینه بیشتری برخوردار می باشند وباید بر اساس نوع طعمه ای که خریداری نموده اید قلاب را با دقت به آن متصل سازید. سهل انگاری در نحوه بستن قلاب به طعمه مصنوعی موجب می شود که ماهیگیری خوبی را انجام ندهید و همچنین با وجود پرداخت هزینه طعمه مصنوعی را خراب کنید.

نکته فنی۱۲۹: « هنگام اتصال قلاب به طعمه مصنوعی ساده نهایت دقت را داشته باشید که قلاب را از قسمتهای نازکتر طعمه وارد آن کرده و بعد از چرخش مناسب نیش قلاب را در طعمه مخفی سازید.البته پوشاندن نیش قلاب جنبه عمومی دارد و در برخی روش های صید مخفی کردن آن فاقد ضرورت است.مثلا اگر قصد صیادی در سواحل جنوبی کشور را دارید نیازی به مخفی نمودن نیش قلاب نیست. بلکه برای اطمینان بیشتر اتصال صحیح طعمه بیشتر مد نظر قرار دارد.»

نکته فنی۱۳۰: «بهترین راه اتصال قلاب به ماهی های ریز طبیعی و ماهی ها فاقد قلاب مصنوعی آن است که قلاب را از میان دو چشم رد نمائید.این قاعده شامل ماهی مرکب نیز می شود. برای چرخش بیشتر و بهتر ماهی مرکب در آب این اتصال به خوبی عمل می کند .

نکته فنی۱۳۱: «طعمه های ساده مصنوعی نسبت به انواع پیشرفته استفاده کمتری دارند. اما این مسئله دلیل بر عدم کارآیی آنها نیست.البته هنری که در ماهیگیری ورزشی نهفته است و آنرا با تمام ورزش ها متمایز می سازد آن است که فرد ماهیگیر می تواند با استفاده از فکر و خلاقیت خود بهترین نتیجه را به دست آورد. حال آنکه در محل ماهیگیری از ابزار و لوازم مناسبی هم برخوردار نباشد.»

خاطره:

«آقای مهندس الماسی از ماهیگیران ورزشی می گوید؛برای حل مشکل دوستم به کلاردشت رفته بودم.خوشبختانه مسئله ختم بخیر شد وبرای اینکه دوستم از من تشکر کرده باشد نهاری را تهیه نمود و به من پیشنهاد داد که برای لذت بیشتر به دریاچه ولشت برویم.من هم از خدا خواسته،چون آن سال ماهیگیری در ولشت آزاد بود دعوتش را قبول کردم.اما یادم افتاد که هیچگونه طعمه ای همراه ندارم و به غیر از یک چوب کاسی با چند قلاب که در صندوق عقب ماشین همیشه همراهم بود چیز مناسبی را با خود نداشتم.در ثانی اردک ماهی روش ها و ابزارهای صید مخصوص به خودش را نیاز دارد و با این شرایط که نمی توان موفق شد.اما با خود گفتم که اگر کمی فکر کنم حتماً می توانم راه مناسبی را پیدا کنم.به اطرافم نگاه کردم تا اینکه مغازه اسباب بازی فروشی توجهم را جلب کرد.داخل مغازه رفتم و با دقت وسایل را نگاه کردم و نهایتا یک بسته پر از حیوانات کوچک پلاستیکی را خریدم و به همراه دوستم به دریاچه رفتیم.با کمک شعله فندک ماهی پلاستکی که در جعبه وجود داشت را کمی خم و سوراخی در سر آن ایجاد کردم تا قلاب راحت وطبیعی در آن فرو برود.ریسه محکمی را تهیه نمودم و در کناره های آب که گیاهان بیشتری وجود داشت آنرا پرت کرده و به آرامی چوب را به سمت چپ می کشیدم.چند بار قلابم به گیاهان گیر کرد و انرژی زیادی از من گرفته شد.دو ساعتی به این کار مشغول شدم و در این مدت دوستم به طعنه می گفت: اگر اینقدر قتل عام در دریاچه راه بیاندازی ممکن است محیط زیست حکم تیرت را بدهد. اما من بدون اینکه به او گوش بدهم با دقت زیاد نقاطی که ماهی ممکن بود کمین کرده باشد را طعمه می زدم.تا اینکه نا گهان اردک ماهی نسبتاً بزرگی طعمه را گاز گرفت و با کمی دشواری و بدون داشتن چاک آنرا به سمت ساحل کشانده و صید نمودم.دوستم

که گیج و گنگ مرا نگاه می کرد گفت بابا تو دیگر چه موجودی هستی!

اکنون چندین سال است که آن ماهی پلاستیکی را به یادگار به همراه دارم و در چندین ماهیگیری نیز به من کمک کرده است.»

طعمه های مصنوعی پیشرفته

دسته دیگری از طعمه های مصنوعی نیز وجود دارند که ازترکیب چند ماده با یکدیگر به دست می آید و بر خلاف نمونه های قبلی استفاده های بسیار زیادی را می توان از آنها داشت.این طعمه ها که طیف وسیعی را شامل می شوند عمدتاً توسط کشورهای صاحب صنعت ماهیگیری ورزشی مانندفرانسه،نروژ،آمریکا،کره جنوبی و ژاپن تولید می شوند.از مهمترین این طعمه ها می توان به موارد ذیل اشاره کرد:

۱- لانسه،۲- پلوک یا ماهی نماها،۳- طعمه های پشه، ۴-قاشقکها.

معمولاً طعمه های پیشرفته به نحوی تولید می شوند که هنگام حرکت در زیر آب طبیعی ترین حرکات را از خود نشان داده و براساس نوع عملکرد کاربردهای متفاوتی دارند.

این دسته از طعمه ها به نحوی ساخته می شوند که در اعماق مختلف دارای تحریک پذیری های متنوع و متعددی هستند.لذا بر این اساس باید طعمه مورد نظر را انتخاب کرد.

نکته فنی۱۳۲:« اگر در منطقه ای که قصد ماهیگیری دارید، ماهی های مهاجم تمایل بیشتری به حرکت در سطح آب را دارند باید از طعمه هایی استفاده کنید که بیشترین تحریک پذیری و لغزش را بر روی سطوح بالایی آب ایجاد می نمایند و با ساختار خود توجه ماهی ها را به خود جلب می کنند. اگر هم که ماهی ها در منطقه زیرین آب قرار دارند ،طعمه های موثر آنهایی هستند که توجه ماهی ها را در اعماق به خود جلب می نمایند.توجه کنید که استفاده غلط و نا صحیح از طعمه های مصنوعی نمی تواند زحمات شما را به بار بنشاند.به همین خاطر مثلا در همین مورد باید قبل از

عزیمت به ماهیگیری حداقل از دو نوع طعمه سطحی و عمقی استفاده نمائید تا اگر یکی جواب نداد از دیگری برای اینکار استفاده کنید. »

نکته فنی ۱۳۳: « اگر قصد استفاده از طعمه های پشه را دارید و ماهی ها در اعماق بیشتری از آب قرار دارند موفقیت چندانی شامل حال شما نمی شود.زیرا عملکرد مثبت و موثر اینگونه طعمه ها در سطوح بالاتر آب می باشد.البته برخی از طعمه های پشه نیز وجود دارند که در اعماق آب غوطه‌ور می‌شوند اما کاربرد اصلی و اساسی پشه ها معمولا در سطوح بالایی آب است تا اعماق.»

خاطره :

« ماهیگیری می گفت، مدتی پیش برای ماهیگیری به سد لار رفته بودم . آن روز ماهیگیری نسبتاً خوبی را پشت سر گذاشتم.اما علاقه فراوان من به قزل آلاهای خال قرمز آنچنان بود که نمی توانستم به سادگی دل بکنم.به همین خاطر در اقدامی ابتکاری تصمیم گرفتم که در بالای ریسه خود پشه مصنوعی را وصل نمایم و آنرا به همراه ریسه که به اعماق فرستاده می شد و طعمه طبیعی رش را به همراه داشت پرتاب نمایم. هر چند می دانستم که اینکار اصولی نیست اما تصمیم گرفتم این کار را انجام دهم. مدتی گذشت و خبری از نوک زدن نشد.با خود گفتم لابد رش‌ها از قلاب جدا شده است به همین خاطر نخ را جمع کردم تا وضعیت طعمه ها را بررسی کنم.چند ثانیه ای نگذشته بود که یکمرتبه قلاب فشار بسیار زیادی به دستانم وارد کرد و مرا به این سو و آن سو کشاند.«کلاچ» قلاب که کمی شل بود را سفت کردم و با کمی تقلا ماهی را به ساحل آوردم .یک قزل آلای بزرگ، طعمه پشه را گاز گرفته بود و وزنی در حدود ۱ کیلو داشت.جای شما خالی. خیلی لذت بردم.اما از اینکه این روش به نتیجه رسیده بود بسیار خوشحال بودم.»

لانســـه هـا

لانسه‌ها طعمه‌هایی هستند که از یک میله نازک، قلاب سه شاخه و اجزاء تحریک کننده‌ای مانند پولکهای براق، و رشته‌هایی از پلاستیک درست شده‌اند.این طعمه ها با حرکتهای بسیار تند، مارپیچ و گول زننده در زیر آب موجب تحریک ماهی‌های مهاجم و حمله آنها می شوند.لانسه‌ها به گونه ای ساخته شده اند که در سطوح مختلف عمقی دارای حرکتهای بسیار طبیعی بوده و در بعضی از گونه های ساخته شده به نحو بسیار زیبا و جذابی نور خورشید را منعکس می سازند.توجه داشته باشید که برای موفقیت بیشتر در ماهیگیری با این ابزار نسبت به نوع ماهی ،محل زندگی آن،چوب و چرخ مناسب و موقعیت قرار گرفتنتان در کنار آب آگاهی لازم را داشته باشید.لانسه ها نیز مانند بسیاری از لوازم ماهیگیری ورزشی از شماره بندی خاصی پیروی می کنند.به گونه ای که معمولاً از شماره های ۱تا ۵ متغیر اند.به طور کلی برای ماهیگیری در مناطقی که احتمال وجود ماهی‌ها مهاجم بزرگ را میدهید از لانسه های شماره ۲ به بالا(رودخانه ها) و در مناطقی که ماهی‌های کوچکتری وجود دارد شماره های ۲ به پائین را انتخاب کنید.

نکته فنی۱۳۴:« اگر قصد ماهیگیری با طعمه های پیشرفته(لانسه ، قاشقک و...) را دارید توجه داشته باشید که سرعت حرکت دسته چرخ ماهیگیری نقش تعیین کننده ای در موفقیت شما دارد. بدین صورت که اگر هنگام ماهیگیری با لانسه،بعد از پرتاب کردن نخ با سرعت بسیار بالایی دسته چرخانده و نخ را جمع کنید به صورت ناخودآگاه لانسه شما به سطوح فوقانی و بالایی آب می رسد و اگر این حرکت کند تر صورت گیرد در سطوح پایین تر حرکت می کند.»

نکته فنی۱۳۵: « برای اینکه لانسه شما در عمقی متعادل حرکت کند ،بهتر آن است که هنگام جمع کردن نخ به ازاءهر ۳ الی ۵ بار چرخش چند ثانیه(۱ الی ۳ ثانیه) صبر کرده و مجدداً نخ را جمع کنید.»

نکته فنی۱۳۶: «هنگامی که قصد دارید با استفاده از این قبیل طعمه ها ماهیگیری کنید به هیچ

انواع لانســه

Vibrax Fluorescent
Sizes: 1-5

BFR
BT
CFR
FT
GFR
OCW
RT
SFR
YT

Vibrax Shad
Sizes: 1-5

BS
GSD
P
SSD
RS
TR

عنوان چوب را به صورت عمودی نگه ندارید.زیرا حرکت لانسه را در زیر آب به نحو بسیار بدی در می آورد و توجه صید را جلب نمی کند. مناسب ترین حالت آن است که چوب ماهیگیری را به صورت افقی مایل به سمت پائین قرار داده و نخ را جمع کنید.»

نکته فنی۱۳۷: «سعی کنید هنگام استفاده از لانسه در محیط هایی که پوشیده از خزه است، به شکلی لانسه کشی کنید که طعمه شما در میان خزه ها گیر نکند.زیرا احتمال از دست دادن آن بسیار است.از طرفی نیز به علت اینکه ماهی ها تمایل زیادی به استقرار در این نقاط پوشیده از علف دارند(خصوصا اردک ماهی)طعمه خود را در موقعیتی پرتاب کنید که در نزدیکترین فاصله با گیاهان باشد. «

نکته فنی۱۳۸: «گاهی اوقات برای جلب توجه بیشتر ماهی ها و عدم حصول نتیجه مناسب می تواند هنگام جمع کردن نخ، تکانهای تیز و تندی را به چوب بدهید تا طعمه شما در زیر آب به نحو خیر کننده تری حرکت کند.این حالت برای صید ماهی هایی مانند اردک ماهی و سوف بیشتر رایج است .البته مواقعی هم که لانسه سنگین است نیز می توان این روش را به کار برد.»

نکته فنی۱۳۹: «سعی کنید هنگام پرتاب کردن های لانسه قدرت خود را بر اساس مکانی که قرار است طعمه را پرتاب کنید در نظر گرفته و از اعمال نیروی بیشتر جدا خودداری کنید.»

خاطره:

«دکتر علی سلمان پور از ماهیگیران علاقه مند می گوید؛ برای ماهیگیری به رودخانه کرج رفته بودم.از شانس بد ما تا ساعت ۱۰ هیچی نصیبمان نشد.من هم که خیلی خسته بودم وسایل را جمع کرده و به دو آب (محل اتصال رودخانه شهرستانک به رودخانه کرج) رفتم و چون آن سال منع قانونی برای صید در آن مکان وجود نداشت با خیال راحت مشغول ماهیگیری شدم.در تمام مناطق لانسه کشیدم اما موفق نشدم. لانسه ای که با آن مشغول ماهیگیری بودم توسط دوستی از آمریکا برایم آورده شده

بود و ارزش زیادی داشت.اما هر چه سعی می کردم موفق نمی شدم.یکمرتبه تصمیم گرفتم لانسه خود را به فواصل دورتری پرتاب و شانسم را در نقاط گسترده تری از رودخانه امتحان کنم .اما ناگهان در اثر اعمال نیروی بسیار زیاد از طرف من ، لانسه به بالای یکی از درختان آنجا رفت. هر چه قد تلاش کردم که طعمه را پائین بیاورم نشد که نشد.زیرا طعمه در ارتفاع ۵ متری قرار داشت و درست در زیر آن هم جریان تند رودخانه بود.اکنون چندین سال است که آن طعمه به شاخه درخت گیر کرده و هر بار که به آنجا می روم با نگاه به آن یاد آن روز می افتم.»

نکته فنی۱۴۰: « اگر لانسه در اثر ماهیگیری زیاد و یا گیر کردن های متناوب قلاب به موانع کند شده است حتماً نسبت به تعویض قلاب اقدام نمائید.هر لانسه یک روش برای جدا کردن قلاب سه شاخه خود دارد اما تقریبا همه آنها را می توانید با جدا کردن ضامن لانسه تعویض کنید.»

نکته فنی۱۴۱: «ممکن است به مرور زمان، لانسه شما در بعضی از قسمتها دچار فرسایش شده باشد.معمولاً اگر این فرسایش ها در قسمتهایی مانند پولک با جنسی از استیل نقره ای بود ، می توانید با استفاده از کمی پلیش آنرا براق نمائید.برخی از لانسه ها به گونه ای ساخته شده اند که بر روی پولک خود مواد ویا برچسبهای منعکس کننده ی نور دارند و با استفاده از آن موجب انعکاس بیشتر نور و تحریک ماهی می شوند.اگر این قسمتها فرسایش پیدا کرده بود می توانید با استفاده از برچسبهای مرغوبی که مخصوص مات کردن شیشه است ،قسمتهای فرسوده را جایگزین نمائید.»

نکته فنی۱۴۲: «مواقعی که قصد استفاده از لانسه را دارید، سعی کنید که حتماً قبل از چشمی آن یک هرزه گرد به فراخور اندازه لانسه نصب کنید.اگر به خاطر داشته باشید هرزه گردها مانع از تابیده شدن بی مورد نخ ماهیگیری می شود .از طرفی نیز چون ممکن است هنگام ماهیگیری به مکانهایی بروید که آب دارای تلاطم شدید باشد، حتماً از هرزه گرد استفاده کنید تا از تابیده شدن

نخ شما تا حدود بسیار زیادی جلوگیری شود.»

نکته فنی ۱۴۳:«سعی کنید هنگامی که قصد ماهیگیری با لانسه را دارید چند قلاب اضافی همراه وسایل خود همراهتان باشد.»

نکته فنی ۱۴۴: «زمانی که از طعمه هایی مانند لانسه استفاده می کنید و مشغول جمع کردن نخ هستید حرکت لانسه در زیر آب ارتعاشاتی را به قلاب شما منتقل می سازد که شباهت زیادی به زمانی که ماهی به قلاب افتاده، دارد.لذا اگر ارتعاشات یک مرتبه قطع شد بدین معنا است که لانسه

انواع دیگر لانسه

در اثر مشکلی از حرکت چرخشی خود در زیر آب باز مانده است.در این حالت ممکن است که پولک لانسه دچار مشکل شده باشد.اگر هم هنگام لانسه کشی فشار مضاعفی به قلاب وارد شد به معنی گرفتار شدن ماهی در قلاب است که باید با خونسردی آنرا به سمت ساحل هدایت کنید.»

نکته فنی۱۴۵: «اگر قصد دارید در آبهایی با جریان ملایم ماهیگیری [illegible] لانسه های سنگین در این آبها به نحو شایسته ای عمل می کنند و مانع از تابیده شدن نخ [illegible] درجریانهای سریع اقدام به ماهیگیری نمائید احتمال پیچ خوردن نخ با این [illegible] حام خرید بسیار است.»

۱۷۸ انتخاب لانسه

در مغازه های لوازم ماهیگیری فروشی تعداد بسیار زیادی لانسه وجود دارد که در رنگها،طرحها،شکلها و مدلهای گوناگونی تولید شده اند.شما برای اینکه بتوانید صید مناسبی داشته باشید حتماً بایستی دو مورد بسیار ضروری را هنگام خرید رعایت کنید.نخست آنکه نوع و رنگ لانسه را بر اساس موقعیت مکانی که قصد ماهیگیری در آنجا دارید را انتخاب نمائید و دوم آنکه حتما شکل و شمایل حشراتی که در حاشیه منطقه مورد نظرتان در حال زندگی کردن هستند را به خاطر سپرده و لانسه هایی انتخاب نمائید که متناسب با آن حشرات باشند.دلیل این مسئله آن است که اساس مهندسی ساخت لانسه ها بر مبنای حشرات ،ماهی ها و جانداران حاشیه سواحل در نظر گرفته شده است و باید دقت فراوانی در این مورد داشته باشید که شباهت لازم رعایت شود.یکی از دلایل مهمی که ماهیگیران تازه کار استفاده از لانسه را به دلیل عدم به دست آوردن نتیجه ترجیح نمی دهند عدم رعایت این دو نکته است.

حال پرسشی که پیش می آید آن است که چگونه از میان این همه لانسه، مدل مناسب را انتخاب نمائیم؟

برای پاسخ دادن به این پرسش با یک تقسیم بندی ساده می توانید مورد مناسب را انتخاب کنید.

۱- کلیه لانسه هایی که پولک آنها استیل براق است در آبهای نسبتاً تیره تر عملکرد مناسبی را از

خود نشان می دهند. اگر آب محل مورد نظرتان گِلی باشد، نمی توانید موفقیت کامل را به دست آورید و برای اینکه ماهی مناسب را صید کنید بهتر آن است که در اینگونه آبها از طعمه های طبیعی مانند کرم استفاده نمائید.

زیرا معمولاً در اثر بارندگی ها خاک زمینهای اطراف رودخانه شسته شده و با خود حجم زیادی از کرم را وارد آب می کنند و چشمان ماهی با این طعمه آشنایی بیشتری پیدا می کند.البته اگر غیر از لانسه طعمه دیگری در اختیار نداشیتد می تواند از لانسه های مسی رنگ هم استفاده کنید،اما نباید انتظار چندانی داشته باشید.شما می توانید از لانسه های استیل در صبحهای نسبتاً زود نیز استفاده کرده و نتایج خوبی به دست آورید.

۲-لانسه هایی که دارای رنگ طلائی هستند معمولاً هنگام عصر و از ساعات ۵ به بعد کارآیی بسیار خوبی را نشان می دهد.

۳- لانسه های نقره ای رنگ زمانی بیشترین کاربرد را دارند که آفتاب خورشید شدیداً به آب می تابد.در اینگونه مواقع می توانید از این لانسه استفاه مناسبی را داشته باشید.

۴-لانسه هایی که از چندین رنگ تشکیل شده اند معمولا در مناطقی بیشترین کاربرد را دارند که تنوع ، تعداد حشرات و جانداران نزدیک به ساحل بسیار بالا است.

توجه به رنگ لانسه بسیار مهم و اساسی است.مثلا اگر در منطقه ای مانند گهر که تعداد زنبوران عسل در ساحل بیشتر است، لانسه ای را انتخاب نمائید که شباهت زیادی به زنبور داشته باشد. ولی اگر جیرجیرک یا ملخ بیشتر وجود دارد لانسه ای هم رنگ آن انتخاب کنید.

۵- زمانی که درجه حرارت بالاتر از حد معمول است حشرات جنب و جوش بیشتری پیدا می کنند. به همین خاطر لانسه هایی که همراه خود کمی پر(پشه) دارند ،بیشترین کاربرد رادر این شرایط آب و هوایی خواهتد داشت.

۶- لانسه خال دار در آبهایی که جریان آب نسبتاً تند است ،بیشترین کاربردها را از خود نشان می دهند.

۷- در مناطقی مانند سد لار و یا دریاچه گهر که تنوع ماهیان کمتر است، می توانید از لانسه هایی استفاده کنید که شبیه به گونه غالب در منطقه باشد.مثلا لانسه های خال قرمز و کمی براق(استیل یا نقره ای) می تواند عملکرد خوبی را در سد لار از خود نشان دهند.

ماهیگیرانی که به صورت حرفه ای لانسه کشی می کنند واقف اند که در رودخانه هایی مانند رودخانه کرج که ارتفاع آب نسبتاً کم،بستر پوشیده از سنگ و درجه آب سرد است لانسه های ساده مطلقاً جواب مناسب را نمی دهد و بهتر آن است که از لانسه های پرچمی استفاده بیشتر شود.

در دریاچه ها یی که «ماهیگیری ورزشی» به صورت مصنوعی میسر است، بهترین و مناسبترین لانسه ای که می تواند به شما کمک کند لانسه های شماره ۳ از نوع خال قرمز ، خال دارمعمولی و یا سوسکی می باشد.

هنگام خرید و تهیه لانسه رعایت این هفت مورد به همراه نکات فنی همراه آنها می تواند تا حدود بسیار زیاد و چشمگیری موفقیت شما در لانسه کشی را تضمین نماید و اگر این نکات را به دقت مرور نمائید به هیچ عنوان تعداد و تنوع لانسه ها نمی تواند شما را سردر گم کند .

خاطره:

آقای نوریک تعریف می کرد؛ برای ماهیگیری به رودخانه کرج رفته بودم.آنروز هوا کمی سردتر از سایر روزها بود و جریان آب شدت بیشتری داشت.مشغول لانسه کشی شده بودم که یکمرتبه ماهی بزرگی لانسه را زد.قلاب را می کشیدم و اجازه نمی دادم که

وارد جریان شدید آب بشود.ماهی به سختی می جنگید و اجازه نمی داد که به سمت ساحل هدایتش کنم.اما بالاخره قزل را داخل چاک انداختم .وقتی خواستم لانسه را از دهان حیوان بیرون بیاورم متوجه شدم که چندین لانسه از رنگها و شکلهای مختلف در دهان ماهی گیر کرده است که در جای خود بسیار عجیب و جالب بود.

هیچگاه فکر نکید که بعد از رسیدن لانسه به فاصله دو و حتی یک متری شما ، باید نخ را جمع کرده و منتظر پرتاب بعدی باشید.زیرا ممکن است در فاصله بسیار نزدیک و حتی خارج از آب نیز ماهی به طعمه شما حمله ور شود.می پرسید چگونه؟؟؟این موردی است که به اشکال مختلف اتفاق افتاده است.

خاطره:

استاد صبوری تعریف می کرد:این اتفاق بسیار جالب در سال ۱۳۸۴ و در کمپ ماهیگیری سد لار افتاد.آنروز هوا خیلی خوب بود و بر اساس برنامه ریزی های انجام شده سر ساعت مقرر کنار رودخانه لار بودیم.من در حال آموزش به ماهیگیران بودم. لانسه خال قرمزی را به آب پرتاب نموده و به توضیح جزئیات مربوط به لانسه کشی برای ماهیگیران می پرداختم .وقتی که نخ را جمع کردم و حدود ۱۰ سانتیمتری نیز از سطح آب فاصله گرفت ، با خود گفتم که مجددا لانسه را در قسمت دیگری پرتاب کنم تا ماهیگیران راحتر نحوه صید با این طعمه را بیاموزند.همینکه در این فکر بودم، یکباره قزل آلای خال قرمزی از آب بیرون پرید و با یک جهش سریع لانسه را گاز گرفت.دیدن این صحنه برای اکثر ماهیگیران آنچنان جالب بود که تا ساعتها بعد از این قضیه با چهره های بهت زده و حیران به من،لانسه و قلاب ما هیگیری نگاه می کردند.

آن روز ماهیگیرانی که همراهم بودند ،آموحتند که در لانسه کشی ممکن است در هر لحظه،ماهی طعمه را مورد حمله قرار داده و باید تازمانی که قصد پرتاب مجدد را دارید مواظب قلاب خود باشید.این اتفاق هم به من درس بزرگی داد و متوجه شدم که انسان تا آخرین دقایق باید امیدوار بود.زیرا وقتی که ظاهرا همه چیز به پایان رسیده، ممکن است آغاز و شروعی نو در انتظار باشد.

خاطره:

آقای نوریک از ماهیگیران بسیار با سابقه می گوید؛ چند سال پیش برای ماهیگیری و صید اردک ماهی به منطقه آب کنار رفته بودم.طعمه قلاب یک قاشقک مناسب بود.بعد از چند بار پرتاب کردن، در اثر جریان آب طعمه به سمت توده ای از گیاهان رفت و من از ترس اینکه مبادا به گیاهان گیر کند به سرعت نخ را جمع کرده و با نوک چوب در خلاف جهت گیاهان آنرا هدایت کردم.همه چیز در یک لحظه اتفاق افتاد.وقتی که طعمه کاملا جمع شد، اردک ماهی بسیار بزرگ و البته طعمکاری به دنبال طعمه، آنچنان از آب پرید که مستقیم در خشکی و روی چمنها فرود آمد.من هم که اول از دیدن این صحنه به شدت جا خورده بودم فوری به سمت ارک ماهی رفته و مانع از فرار آن شدم.شاید باور نکید اما اندازه آن ماهی در حدود ۶۰ سانتیمتر بود.

خاطره:

ماهیگیری تعریف می کرد؛آن سال که ماهیگیری در دریاچه اوان آزاد شده بود ،برای صید اردک ماهی به آنجا رفته بودم.بعد از پرتاب طعمه مشغول جمع کردن آن بودم. مدتی که گذشت احساس کردم که اردک ماهی طعمه را گاز گرفته است.به همین خاطر شوکی به قلاب وارد (هنگام صید اردک ماهی دادن کمی شوک لازم است اما فراموش نکنید که موقع صید قزل آلا نیازی به این کار نیست)و نخ را جمع کردم.وقتی که قلاب از آب خارج شد متوجه شدم یک اردک ماهی کوچک به آن حمله ور شده و به قلاب افتاده است.با خود گفتم که زودتر این ماهی را آزاد کرده و قلاب را مجددا پرتاب نمایم که ناگهان اردک ماهی بسیار بزرگی در هوا به ماهی نگون بخت گرفتار شده حمله کرد و آنچنان در هوا آنرا قاپید که نخ قلاب را پاره کرد و ماهی به دام افتاده را با قلاب برد.

قاشقکها

این نوع از طعمه های مصنوعی نیز مانند لانسه ها دارای حرکات بسیار گول زننده ای هستند و بیشتر برای صید ماهیان مهاجم در اعماق آب کاربرد دارند.برتری این دسته از طعمه های مصنوعی آن است که بر خلاف سایر طعمه ها ،فلزات به خصوصی در ساخت آنها به کار رفته است و به خاطر این خاصیت مهم پرتابهای ممتد بلند خوبی را می توان با آنها انجام داد .شکل قاشقکها بیشتر شبیه حالت تخم مرغ(بیضی) است و با استفاده از این خاصیت ،حرکتهای بسیار طبیعی با حالت آیرودینامیک بالا ایجاد می گردد که موجب جلب توجه ماهیان مهاجم می شود.

از یک دیدگاه قاشقکها را می توان به سه دسته مجزا تقسیم بندی کرد. قاشقکهای ضد خزه یا حفاظ دار، قاشقکهای پهن، سنگین و قاشقکهای باریک.

قاشقک ضد خزه

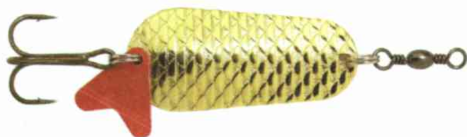

انواع قاشقک

قاشقکهای حفاظ دار تقریبا مانند سایر نمونه های قاشقک است، اما این حُسن را دارد که در محیط‌هایی که خزه،جلبک و گیاهان دریایی اینچنینی رشد می کنند عملکرد بهتری از خود نشان می دهند.البته این بدان معنی نیست که این دسته از قاشقکها مطلقاً به گیاهان گیر نمی کنند،بلکه قاشقکهای حفاظ دار بر خلاف سایر قاشقکها سطح تماس کمتری با گیاهاند دارند.این دسته از قاشقکها اگر با گیاهان درگیر شوند، آنها را کمتر به دنبال خود در زیر آب می کشند و محیطی که تحت پوشش آنهاست رابهتر مدیریت کرد. بهترین راه استفاده از قاشقکهای حفاظ دار این است که آن را در امتداد گیاهان و خزه ها هدایت کنید تا توجه ماهیان جلب شده و به آن حمله ور شوند.دقت کنید که قاشقکهای ضد خزه یا حفظ دار را می‌توانید در میان گیاهان آبی حرکت دهید.بدین صورت که شما هنگام پرتاب باید به نحوی این طعمه را درمیان آب قرار دهید که دقیقاً از میان آبراه ها یا محل هایی که طرف چپ و راست پوشیده از گیاه بوده و فاصله مشخصی میان این دو خالی از علف می باشد.مسلماً در چنین حالتی نیازبه چوبهای بلند دارید و بهترین انتخابی که می‌تواند نقش مهمی در موفقیت شما داشته باشد. چوبهای ۲/۷۰متری است که به راحتی طعمه شما را هدایت می کند.

تقریبا تمام ماهیانی که به قلاب گیر می‌کنند تمایل بسیار زیادی به فرار واختفا در زیر سنگها،موانع زیر آب و یا گیاهان از خود نشان می‌دهند. لذا اگر در محیط‌هایی با پوشش گیاهی وسیع و طعمه حفاظ‌دار به ماهیگیری می پردازید توجه داشته باشید که استفاده مناسب از چوب و چرخ ماهیگیری می تواند کمک شایانی به شما بنماید.بدین صورت که اگر ماهی به دام افتاده با حرکات ضربدری خود را به زیر گیاهان رساند و به نوعی نخ شما درگیر موانع زیر آب شد، با اعمال فشار از سوی چرخ و چوب، ماهی را به سمت ساحل هدایت کنید. هنگام ماهیگیری در محیط‌های اینچنینی، حتماً از سیم بکسل نیز استفاده نمائید. زیرا این وسیله به علت خاصیت برندگی زیادی که ایجاد می‌کند می‌تواند به بردین گیاهان درگیر شده با قلاب و آزاد کردن نخ نیز کمک فراوانی به شما بنماید. مضاف براینکه اگر ماهی در آن شرایط نخ قلاب شما را در دهان بگیرد ممکن است موجب پارگی آن شود . ولی سیم بکسل مانع از این کار می گردد.

خاطره:

مهندس سهیل گودرزی می گفت؛ مدتی پیش برای ماهیگیری به آب کنار رفته بودم. روز خیلی خوبی بود. قاشقک سبک ضد خزه را به هوای صید اردک ماهی به قلاب زده و به آب پرتاب می کردم.چندین مرتبه این کار را در نقطه ای انجام دادم و موفق به صید نشدم.کمی پائین تر رفته ومجدداً شروع به پرتاب کردم که یکمرتبه اردک ماهی بزرگی طعمه مرا گاز گرفت و با شدت فراوانی خود را به سمت نیزار کشاند.من هم با قدرت چوب ماهیگیری را در جهت مخالف قرار داده و با بستن «کلاج» چرخ مانع از خارج شدن نخ به داخل آب شدم.ماهی تقلا می کرد و خود را به زیر نیزار فرو می برد.من هم که خیلی هیجان زده شده بودم تا کمر وارد آب شدم و چوب را می کشیدم. اما دقایقی که گذشت، متوجه شدم که نخ میان علفها گیر کرده و دیگر نمی توان آن را جمع کرد. امواج به وجود آمده ناشی از حرکات متعدد ماهی روی آب در جریان بود و هیجان مرا بیشتر می کرد.چون عمق آب در حال افزایش بود و امکان حرکت به سمت گیاهان عملاً برایم میسر نبود.به همین خاطر دل را به دریا زده و با حرکت منظم چوب ماهیگیری به طرفین نیروی زیادی را به آن وارد کردم. تا اینکه بعد از چند دقیقه قلاب آزاد شد و ماهی را به سمت ساحل کشاندم. اردک ماهی بزرگی بود.شاید ۲ کیلو گرم می شد.وقتی به سمتش فتم تا طعمه را از دهانش خارج کنم متوجه شدم غیر از قاقشک من لانسه کوچکی در دهانش گیر کرده است. از شکل و شمایل لانسه معلوم بود که تازه دردهان ماهی گیر کرده است.با خود گفتم که ماهیگیر قبلی، حتماً نتوانسته از کلک اردک ماهی در امان بماند و ماهی با رفتن به زیر علفها موجب پارگی نخ آن ماهیگیر شده است.من هم خوشحال از صید

مانند یک دندان پزشک قلابهای فرو رفته در دهان ماهی را خارج کرده و آنرا مجدداً به آب بازگرداندم.»

بیشترین ماهیان آب های شیرین که می توان به وسیله قاشقکهای حفاظ دار صید کرد،شامل اردک ماهی و خانواده آزاد ماهیان می شود.این دسته از ماهیان معمولاً در نقاطی که پر از انواع و اقسام گیاهان است زندگی کرده و به شکار ماهیان کوچکتر مشغول می شوند.از خانواده آزاد ماهیان، قزل آلای خال قرمزو رنگین کمان بیشترین طیف ماهیان را در ایران تشکیل می دهند.به یاد داشته باشید که این دو گونه از آزاد ماهیان تمایل بسیار زیادی به زندگی در کناره های رودخانه هایی که پوشیده از گیاهان است دارند.لذا برای به صید آنها به فراخور مکان و موقعیت ماهیگیری می توانید از قاشقکهای حفاظ‌دار و در امتداد حاشیه های رودخانه استفاده نمائید.

نکته فنی۱۴۶: « مهمترین عیبی که قاشقکهای حفاظ دار دارند آن است که احتمال گیر کردن قلاب در دهان ماهی، به علت نوع و ساختار قالب آن کمتر از سایر طعمه ها ست. اما یکی از تحریک پذیر ترین طعمه ها برای صید ماهیان مهاجم به حساب می آید. »

نکته فنی۱۴۷:« قاشقکهای باریک معمولاً از وزن کمتری برخوردار هستند و حرکت آنها درون آب به گونه ای است که ماهی های مهاجم گمان می کنند که طعمه شما در اصل یک ماهی بیمار است.لذا به آن حمله می کنند.این دسته از قاشقکها با حرکات نا منظم هم به دور محور خود می پیچند و هم با حرکات نا منظمی که در آب ایجاد می کنند بیش از پیش توجه ماهیان را به خود جلب می نمایند. بهترین حالت قاشقکهای باریک آن است که شکلی دقیقاً شبیه به قاشق داشته باشند.یعنی سطح بیضوی و انتهای باریک.»

نکته فنی۱۴۸: « قاشقکهای سنگین و بزرگ، در برخی اوقات چندین قلاب سه شاخه را نیز با خود

انواع قاشقک

حمل می کنند و به همین خاطر بیشتر در روش ترولینگ یا ماهیگیری با قایق کارآیی بیشتری دارند.»

نکته فنی۱۴۹: « اگر قصد دارید در اعماق آب با طعمه های مصنوعی ماهیگیری کنید ، لانسه ها به علت حرکت پولکی که به همراه دارند و همچنین جهت و سرعت کشش نخ تمایل بسیار زیادی به بالا آمدن از سطح آب از خود نشان می دهند.به همین خاطر برای ماهیگیری در آبهای عمیق بهتر آن است که از قاشقکهایی استفاده نمائید تا روان تر سطح زیرین آب را پوشش دهند.»

نکته فنی۱۵۰:«زمانی که قاشقکها به طرف اعماق آب پرتاب می شوند ،حالتی شبیه به پرپر زدن ماهی به دام افتاده از خود نشان داده و بیشتر جلب توجه می کند.تجربه نشان داده است هنگام

ماهیگیری با قاشقکها ،بیشترین حمله از سوی ماهیان مهاجم در این حالت است.»

نکته فنی۱۵۱: «قاشقک نیز مانند لانسه می تواند موجب پیچ خوردن نخ بشوند.لذا هنگام استفاده از این طعمه ها حتماً ضامن یا هرزه گرد مناسبی به فراخور اندازه ،جنس نخ و موقعیت محل ماهیگیری متصل سازید.»

نکته فنی۱۵۲:« اگر قصد دارید در آبهای تیره به ماهیگیری بپردازید،بهتر آن است که از طعمه های روشن یا منعکس کننده نور استفاده نمائید و اگر هم قصد ماهیگیری در آبهای روشن را دارید سعی کنید از طعمه‌های تیره برای این منظور استفاده کنید.ممکن است هنگام ماهیگیری با قاشقکها ،طعمه شما در اعماق بیشتری فرو برود.به همین خاطر برای موفقیت بیشتر، قاشقکهای منعکس کننده نور و یا روشنتر را انتخاب نمائید.»

نکته فنی۱۵۳: «گاهی اوقات ممکن است در اثر اضطرار در امر ماهیگیری ،مجبور بشوید برای موفقیت بهتر و بیشتر رنگ قاشک خود را تغییر دهید.برای این منظور می توانید با استفاده از شعله ملایم فندک یا شمع و به آرامی این کار را انجام دهید.در این مورد مطلقاً از جریان مستقیم و سوزان برخی فندکهای جدید استفاده نکنید.زیرا در اثر حرارت فوق العاده بالا به طعمه شما آسیب وارد شده و نهایتا بر نحوه حرکت آن در زیر آب تاثیر منفی می گذارد.مطمئناً در این حالت طعمه شکل و شمایل قبل را ازدست می دهد و هیچگاه مانند اولش نخواهد شد.طعمه های تیره رنگ را در شرایط ضروری می توانید روشن سازید.برای این منظور می توانید از پولیش یا خمیر دندان استفاده نمائید یا با استفاده از اسپرهای براق کننده و نوارهای مات کننده شیشه، انعکاس بیشتری را در آن ایجاد نمائید.»

نکته فنی۱۵۴: « اگر خزه و یا گیاهان آبزی زیادی در منطقه وجود دارد و شما دسترسی به طعمه های ضد خزه ندارید، ترجیحا از لانسه به جای قاشقک استفاده نمائید.زیرا لانسه ها عمدتاً از وزن کمتری نسبت به قاشقکها برخوردار هستند و راحت تر می توانید در این آبها از آنها استفاده نمائید.

البته برخی ماهیگیران حرفه ای تمایل دارند در این شرایط هم از قاشقک استفاده کنند.»

نکته فنی۱۵۵: «اگر قاشقک شما از اندازه نسبتاً بزرگی برخوردار است ، هنگامی که قصد تعویض قلاب سه شاخه را دارید،نمونه ای هم اندازه و متناسب با قلاب قبلی پیدا نمائید.زیرا اگرچنین ننمائید ممکن است در اثر حمله و نوک زدنها ماهی ،صید به دام نیفتاده و قلاب در دهانش گیر نکند.»

نکته فنی۱۵۶: «انتخاب نوع قاشقک ، ارتباط تنگاتنگی با موفقیت شما در ماهیگیری دارد.از این رو قاشقک هایی را انتخاب نمائید که شباهت زیادی به جانداران منطقه داشته باشند.از طرفی نیز قاشقک انتخابی شما باید از وزن مناسب و هماهنگی بالا با عمق مورد نظرتان بر خوردار باشد. از این رو کسانی که نمی توانند صید مناسبی را با استفاده از قاشقک داشته باشند ،قطعا یکی از شاخصه های مطرح شده فوق را رعایت نکرده و به همین خاطر همواره دست خالی به منزل برمی گردند. ماهیگیری هنر بسیار ظریف و دقیقی است.اگر در انجام آن دقت لازم را به خرج ندهید نمی توانید نتایج دلخواه خود را به دست آورید.»

نکته فنی۱۵۷: «قاشقکهایی که کمتر از ۲۰ گرم وزن دارند را می توانید برای آبهای غیر خروشان و آرام و نمونه هایی که بیش از این مقدار هستند را در نقاطی با عمق بیشتر و جریان آب تند استفاده نمائید.قاشقکهای باریک به واسطه فرم خاص و وزن خود سریعتر از قاشقکهای پهن در آب فرو می روند. به همین خاطر بهتر آن است که در آبهای تند یا عمیق از این خاصیت قاشقکها استفاده شود.»

نکته فنی۱۵۸: « به علت صید بی رویه ماهی آزاد دریای خزر و تخریب محیط زیست تقریبا نسل ماهی آزاد دریای شمال از بین رفته است.اما با این حال اگر قصد صید آزادماهیان را داشته باشید توصیه می شود که از قاشقکهای ریز ۶گرمی استفاده کرده و نتایج خوبی هم به دست می آید.»

نکته فنی۱۵۹: «در مورد استفاده ازهمه طعمه های پیشرفته ،باید گفت که برای نفوذ بیشتر طعمه در آب می توانید قبل از آن یک عدد سرب وصل نموده سپس آنرا به داخل آب پرت نمائید.

البته شما می توانید با استفاده از سرب طعمه خود را به اندازه دلخواه سنگین کرده و به آب بیاندازید.مثلا اگر طعمه شما مخصوص سطوح بالاتری از آب است و دسترسی به طعمه های عمیق نداری،می توانید با اتصال سربی قبل از لانسه آنرا به اعماق بیشتر بفرستید.»

نکته فنی۱۶۰: اگر در مناطقی مانند انزلی قصد ماهیگیری با قاشقکهای ضد خزه را دارید حتماً مواظب نیلوفر های آبی باشید.زیرا این دسته از گیاهان ممکن است به قاشقک حفاظ دار نیز گیر کنند.قاشقکهای حفاظ دار نمی توانند در آبهای خروشان با پوشش سنگلاخی عملکرد خوبی را از خود نشان دهند.زیرا به کرات پیش آمده است که طعمه در میان سنگها گیر کرده و اگر هم ماهی‌ها به آنها نوک بزنند قلاب در دهانشان جای نمی گیرد.

نکته فنی۱۶۱: معمولاً قاشقکهای غیر استانداری که حالت بیضوی آنها بیشتر شبیه به گردی است و حرکات بسیار تندی را در زیر آب انجام می دهند به جای تحریک بیش از حد ماهیان موجب وحشت آنها می شوند.لذا حتماً هنگام خرید به خوبی قاشقک را بررسی کرده و اگر چنین مشکلی را در آن دیدید از خرید آن منصرف شوید.

نکته فنی۱۶۲: بهترین راه در آوردن قلاب از دهان اردک ماهی آن است که ماهی را از پشت سر گرفته و سپس با استفاده از انبر ک اقدام به خارج نمودن قلاب از دهان آن کنید . زیرا در غیر این

صورت یا به قاشقک صدمه می زنید یا به دستانتان آسیب می بینند.

نکته فنی۱۶۳: ماهیانی مانند اردک ماهی شدیدا به سمت قاشقک حمله ور می شوند و شما نمی توانید ضربه ماهی به قاشقک را با چیز دیگری اشتباه بگیرید.

نکته فنی۱۶۴: مهمترین مزیت قاشقکها در زیر آب این است که حرکات لرزشی ممتدی را ایجاد می کنند که با استفاده از این خاصیت بیشترین جلب توجه از سوی ماهیان به وجود می آید.لذا لازم است بدانید که چگونه می توان از این مزیت در ماهیگیری استفاده کرد.اگر چوب ماهیگیری را به سمت پائین بگیرید قاشقک به سمت اعماق آب پیش می رود و لرزشهای ممتدی در زیر آب به وجود می آید.اگر هم چوب را به سمت بالا بگیرید موجب بالا آمدن طعمه به سمت سطح شده و دامنه لرزشها در آن قسمت بیشتر می‌شود.

پلو گها یا ماهی نماها و اسپینرها

این دسته از طعمه های مصنوعی به گونه ای ساخته شده اند که موقع جمع کردن نخ قلاب به حالت شیرجه رونده،سطحی و یا حالت فرو رونده در آب بازی می کنند.جنس ماهی نماها عمدتاً به صورت ترکیبی و از پلاستیک،چوب و فلزات ضد آب و مقاوم است.

البته باید به این نکته مهم توجه داشت که بیشتر استفاده از این طعمه ها در جنوب کشور صورت می گیرد، اما بعضا کاربردهایی نیر در سایر نقاط از آنها دیده می‌شوند. شما می توانید برخی از

این طعمه‌ها را در روش ترولینگ استفاده کرده و نتایج بسیار خوبی را از آن بگیرید.معمولاً ماهی نماهایی که در سطح آب حرکت می کنند، دارای ضمائم پلاستیکی یا فلزی پروانه ای و رشته های هستند که در اثر جمع کردن نخ قلاب موجب ایجاد ارتعاش مضاعف در سطح آب می شوند.به همین خاطر ماهیان شکارچی که در سطح آب حرکت می کنند به راحتی توسط این طعمه ها شکار می شوند. ماهی نماهای شیرجه رونده بر خلاف انواع سطحی ، در اعماق بیشتری حرکت می کنند.عملکرد این ماهی نماها به گونه ای است که در زیر آب بسیار تیز نفوذ می کنند و با هر بار جمع کردن نخ حرکات بسیار طبیعی را در فضایی بیشتر انجام می دهند.معمولاً این دسته از طعمه ها به صورتی ساخته شده اند که توسط پره یا لبه های شیب داری که در قسمت سر دارند موجب فرو رفتن در اعماق می شوند.

جالب است بدانید که برخی از طعمه ها به خاطر نفوذ آب در قسمتی از آنها صداهایی مانند جغجغه کودکان در زیر آب ایجاد می کنند و برخی ماهیان را به نحو بسیار عجیبی به طرف خود جلب می‌کنند.این دسته از طعمه ها ،براساس نوع و مقدار چگالی (جرم در واحد حجم) که در آنها استفاده شده است قابلیت نفوذ پذیری در آب را خواهند داشت.

نکته فنی۱۶۵:« اگر در فضای پشت بازار عربهای جزیره کیش می خواهید ماهیگیری کنید، از طعمه های مصنوعی گران قیمت مانند ماهی نماها به هیچ عنوان استفاده ننمائید.چرا که به علت صخره ای بودن منطقه احتمال از دست دادن طعمه شما بسیار زیاد و گاهاً ممکن است در اثر سهل انگاری و یا از دست دادن تمرکزتان هنگام ماهیگیری چوب و چرخ نیز از دستتان رها شده و به آب بیافتد(این مشکل به کرات دیده شده).لذا بهتر آن است که در این مناطق مانند بومی های محلی عمل کرده و چوب خود را به یک ریسه متشکل از شناور ،سرب،هرزه گرد و طعمه هایی مانند خمیر،ماهی ها ریز و یا تکه های کوچک ماهی مرکب مجهز سازید.»

این طعمه ها برای صید ماهیان گوشتخوار مانند اردک ماهی و سوف و...(در مناطق جنوب کشور)

ماهی نما

Green Yellow Orange Skirt
Orange Yellow Blades

Green Yellow Orange Skirt
Double Silver Blades

Yellow Orange Skirt
Double Gold Blades

Black Red Green Skirt
Double Gold Blades

انواع اسپینر

اسپینر ها بیشتر در فصول گرم سال استفاده می شوند.

بخش دهم

سایر لوازم ماهیگیری

چاک (تور دستی)

چاک در حقیقت نوعی توردستی است که بعد از اینکه صید به دام افتاد ، دچار خستگی شد و به کنار ساحل آمد با استفاده از آن ماهی را از آب خارج می کنیم. اکثر کسانی که به تازگی ماهیگیری را آغاز نموده اند با خود اینگونه می اندیشند که این وسیله چندان مورد نیاز یک ماهیگیر نیست و استفاده از آن کارآیی خاصی ندارد.ولی این دیدگاه کاملاً غلط است.زیرا یکی از مهمترین وسایلی که در ماهیگیری کمک شایانی به شما می کند تا نتیجه همه ثمرات خود را به چشم ببیند این ابزار است. چاکهای ماهیگیری معمولاً در مدل ها و اندازه های مختلف کوتاه،بلند،تاشو و یک تکه تولید می شوند.

دقت داشته باشید که بر اساس اندازه و نوع محلی که قرار است آنجا ماهیگیری کنید وسیله مورد نظرتان را خریداری نمائید. زمانی که ماهی توسط ماهیگیر خسته شد و به کناره های

آب آمد ، ناخودآگاه ماهیگیر را دیده و متوجه حساسیت موضوع می شود.در این زمان تقلای صید برای نجات جان خود به بالاترین حد ممکن می رسد. به همین خاطر ممکن است به راحتی ماهی را از دست بدهید.اما با استفاده از چاک این مسئله تقریبا غیر ممکن می شود.

نکته فنی۱۶۶:« اگر وسیله نقلیه‌ای که معمولاً برای ماهیگیری استفاده می‌کنید کم جا است ، از چاکهایی که دسته تا شو دارند استفاده نمائید.زیرا در غیر این صورت ممکن است هنگام حمل و نقل دسته چاک شما بشکنند.»

نکته فنی۱۶۷:« برای اینکه بتوانید عملکرد بهتری با چاک داشته باشید، می بایست قلاب را به صورت عمودی در آورده و در حالی که سر ماهی به سمت بالا است چاک را از زیر ماهی داخل آب فرو کرده و سپس صید را درون آن به دام اندازید.اگر هنگام چاک زدن سرماهی به سمتی غیر از بالا باشد احتمال از دست دادن آن بسیار زیاد است.»

نکته فنی۱۶۸:« نحوه قرار گرفتن چوب هنگام چاک زدن خیلی مهم است.زیرا اگر چوب شما از حالت عمودی فاصله بگیرد ، ماهی در شرایط آزادتری قرار گرفته و ممکن است در اثر تقلاهای زیاد حتی فرار کند.»

سبـــد نگهداری

گاهی اوقات ماهیگیران مجبور هستند مدت زمان بیشتری را برای ماهیگیری در کنار آب سپری کنند و در طی این مدت امکان نگهداری ماهی های صید شده در خشکی را ندارند.لذا برای رفع این مشکل حتماً باید کاری کرد و به دنبال راه چاره

بود.زیرا گوشت ماهی بسیار فساد پذیر است و ممکن است زود فاسد شود.برای کنترل این وضعیت بهترین راه آن است که صید های به دست آمده را به صورت زنده نگه داری کنید.بدین صورت که همراه خود سبد مخصوص نگهداری ماهی که در انواع و اقسام مختلف تولید شده اند را بر اساس نیاز خود تهیه و به کنار آب ببرید.البته این همه راه حل نیست .بلکه شما می توانید بر اساس توانمندی ها و حتی امکانات موجود نیزماهی های صید شده را به منزل ببرید.مثلا اگر از ظروف یونولیتی که می توانند تا چند ساعت یخ را در خود نگهداری کنند استفاده کنید.برای این منظورباید بعد از صید ماهی محتوای داخل شکم ماهی را خارج کرده و به دقت آنرا بشورید.سپس ماهی ها را داخل ظرف قرار داده و روی آنرا از یخ بپوشانید.

نکته فنی۱۶۹:« در جنوب کشور،بعضی ماهیگیران محلی که برای ماهیگیری به سواحل می روند،هنگام گرفتن ماهی حفره ای کوچک در میان ماسه‌ها حفر کرده و ماهی را در آنجا قرار می هند.یا در نقاط دیگر سطل هایی برای اینکار در نظر می گیرند و ماهیان صید شده را درون آن قرار می دهند.البته حتماً به یاد داشته باشید در صورتی که از سطل های اینچنینی استفاده می‌کنید حتماً آب آنرا هر دو ساعت یکبار عوض کرده و از آب محلی که ماهیگیری می کنید در آن بریزید. »

نکته فنی۱۷۰:« اگر قصد دارید ماهی های صید شده را درون سبدها نگهداری قرار دهید، موقع خروج قلاب از بدن ماهی نهایت دقت را داشته

باشید تا دهان ماهی پاره نشود.زیرا ممکن است در اثر صدمه وارد شدن به دهان، بعد از مدتی به خاطر خونریزی فراوان ماهی بمیرد.البته این مسئله بیشتر برای ماهیگیران تازه کار و یا کسانی که هیجان زیادی برای ماهیگیری دارند پیش می آید و آنها باید دقت زیادی در این رابطه بکنند.»

نکته فنی۱۷۱: «به هیچ عنوان سبد نگهداری را بدون اتصال طناب به آب نیاندازید.زیرا به احتمال زیاد سبد شما در اثر جریانات آب به عمق خواهد رفت و زحمات شما به هدر.برای اینکه سبد در کنترل قرار بگیرد باید چند متر طناب را به آن متصل کرده سپس آن را داخل آب بیندازید. طناب

را به قطعه سنگ و یا درختی گره زده و مانع از آزاد بودن آن شوید.»

سبدهای های نگهداری ماهی در اشکال مختلفی ساخته می شوند و باید بر اساس محل و میزان ماهی های احتمالی که قصد صیدشان را دارید اقدام به تهیه سبد مخصوص نمائید.مثلا اگر محل ماهیگیری شما به گونه ای است که ماهی کمی را در خود جای داده ، بهتر آن است که از سبدهای کوچک استفاده کرده و به هیچ عنوان سبدهای بزرگ نگهداری را با خود به آنجا نبرید.

البته به برکت فاضلابها و تخریب محیط زیست اکثر مکان های ماهیگیری در ایران از ماهیان کمی بهره مند هستند و به طور کلی نیازی به تهیه سبدهای بسیار بزرگ ماهیگیری احساس نمی شود. با این حال اگر در محلی به سر می برید که ماهیان بیشتری در آنجا زندگی میکنند می توانید از سبدهای بزرگتری که به صورت افقی در آب قرار می گیرند، استفاده نمائید.

نکته فنی۱۷۲:« سبدهای ماهیگیری را در مکان هایی قرار دهید که کمترین فشار بر آنها وارد

شود.زیرا اکثر این سبدها به صورت تاشو در بازار وجود دارند و به همین خاطر حساس هستند. خصوصا اگر جنس سبد شما از الیاف غیر فلزی است این مسئله برجسته تر نیز می شود.»

خاطره:

«مهندس علی پورتعریف می کرد؛چند سال پیش برای ماهیگیری به رودخانه ارس رفته بودم.زمانی که قلابم را به آب انداختم زرد پر درشتی به آن نوک زد و سریع صید را از آب بیرون کشیدم.همینکه در حال جدا کردن قلاب از دهان ماهی بودم،زنگوله قلاب دوم نیز به صدا در آمد و آنرا نیز بیرون کشیدم. از شروع عالی ماهیگیری معلوم بود که روز خوبی در پیش است.به همین خاطر خیلی سریع ماهی های به دام افتاده را درون سبد نگهداری قرار داده و آنرا به آب انداختم.دقیقاً خاطرم نیست که آن روز چند ماهی صید کردم اما تعدادشان زیاد بود .شاید حدود پانزده عدد.غروب که شد مشغول جمع آوری وسایل شدیم تا به سمت منزل برویم.پسر دائیم که همراهم بود به طرف آب رفت تا سبد نگهداری را از آب خارج کند.من هم مشغول جمع آوری وسایل بودم که یک مرتبه متوجه شدم او در حال فریاد زدن است.هراسان به طرفش رفتم و دیدم تور خالی ماهی را در دست گرفته.با تعجب پرسیدم ماهی ها چه شد؟او به سوراخ بزرگی که در سبد ایجاد شده بود اشاره کرد.

نمی توانم بگویم آن موقع چه حسی داشتم اما واقعا ناراحت شده بودم.ولی خوب همینکه به ماهیگیری رفته بودیم کلی غنیمت برایمان بود.خدا را شکر کرده و به سمت صندوق عقب رفتم تا وسایل را در آن بگذارم .از تکه های پاره سبد ماهیگیری که به جک ماشین گیر کرده بود، متوجه شدم هنگام خروج سبد از صندوق دچار پارگی شده و ما هم متوجه این مسئله نشده بودیم.این قضیه تجربه ای تلخ برایم شد که هیچ وقت عجله در کارهایم نداشته باشم و با صبر و حوصله وسایل را جا به جا کنم.»

نکته فنی ۱۷۳:« شما می توانید در صورت عدم وجود قلاب با سبدهای ماهیگیری به صید مشغول شوید.برای این کار می‌توانید با قرار دادن کمی طعمه در داخل سبد و فرستادن آن به اعماق ،توجه ماهیان را جلب کرده و بعد از گذشت مدتی آنرا بیرون کشیده و داخلش را چک کنید. دقت کنید

که این روش بیشتر به وسیله سبدهای نگهداری طویل با چشمی های ریز انجام می گیرد.»

همانطور که در ابتدای کتاب نیز گفته شد،بهترین چیزی که انسان از ««ماهیگیری ورزشی»» انتظار دارد رفتن به طبیعت و استفاده از موهبتهای خدادادی است.به همین خاطر توصیه می‌شود که بعد از هر بار ماهیگیری،صید های خود را به آرامی به آب بازگردانید تا با دادن زندگی دوباره به این جانداران،امیدواری و روحیه گذشت را در خودتان تقویت نمائید.

پـوشـاک

برداشت نادرستی که عده ای در مورد پوشاک ماهیگیری دارند بسیار جالب است. ماهیگیری ورزشی مانند همه ورزش‌های دیگر نیازمند لباس‌های خاصی است که به فراخور موقعیت مکانی و زمانی متغیر است.بیشتر لباس‌های ماهیگیری باید به گونه ای باشد که اولاً ضد آب بوده و دوما از جیب های متعددی نیز برخوردار باشد.

نکته فنی۱۷۴:«اگر قصد دارید در محلی ماهیگیری کنید که ناچارا باید به داخل آب بروید، دقت کنید که حتماً از لباس های ضد آب برای اینکار استفاده کرده و لباس های اصلی خود را حتماً تعویض کنید.زیرا ممکن است در اثر خیس شدن آنها دچار مشکلات زیادی مانند سرماخوردگی شوید.»

نکته فنی۱۷۵: «در ماهیگیری ورزشی پوشیدن چکمه بسیار ضروری است.دقت کنید که چکمه هایی که برای این منظور انتخاب می کنید قدری بلند و مانع از نفوذ آب باشند .»

نکته فنی۱۷۶:« اگر در محلی به سر می برید که امکان استفاده از لباس های ضد آب وجود ندارد تا آنجا که امکان دارد از لباس های راحت با قدرت انعطاف بالا استفاده کنید.زیرا این پوشاک امکان مانور بیشتری را به شما

می دهد و می توانید راحت تر ماهیگیری کنید.از طرفی صرف نظر از ماهیگیری ممکن است شما مجبور شوید مسافتی را در طبیعت حرکت کند و هر چه قدر لباس های راحت تری پوشیده باشید بهتر است.»

خاطره:

« مهندس اصفهانی تعریف می کرد؛ برای ماهیگیری به سد لتیان رفته بودیم.جای شما خالی روز خیلی خوبی بود . یعنی منظورم آن است که از طبیعت استفاده فراوان کردیم اما از ماهی خبری نبود.ولی خیلی به ما خوش گذشت و تصمیم گرفتیم که به خانه برگردیم.همین که مشغول جمع آوری وسایلمان بودیم سگی از دور به سمت ما حمله کرد.دوستان که لباس راحت تری داشتند به سادگی از روی صخره ها رد شدند ولی من که شلوار لی به پا داشتم نتوانستم راحت فرار کنم و گیر افتادم.آن سگ هم تمام لباس های مرا پاره کرد و سپس پا به فرار گذاشت.از آن موقع تا حالا هر وقت به ماهیگیری میروم لباس راحتی به همراه خودم می برم. »

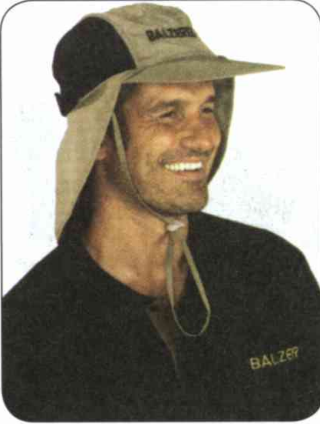

نکته فنی ۱۷۷: بهترین لباس ماهیگیری مدل های ضد آبی است که جیب‌های فراوان دارند. از این رو هنگام ماهیگیری از جلیقه‌هایی که دارای این خاصیت هستند استفاده کنید.»

کــلاه و عینــک

اگر نسبت به گرما حساس هستید ،برای جلوگیری از نور زیادی که ممکن است چشم و صورت شما را اذیت کند، از این وسایل استفاده کنید.انتخاب کلاه و عینک کاملاً سلیقه ای است اما توصیه می شود که هنگام خرید عینک دقت کنید که دارای استانداردهای معتبر باشد.زیرا در کنار آب، نور آفتاب مستقیم می‌تابد و انعکاس نور از سطح رودخانه یا دریا امری حتمی است.به همین خاطر استفاده از عینکهای غیر استاندارد در محیط های اینچنینی به شبکیه چشم شما آسیب وارد خواهد کرد.

نکته فنی۱۷۸:« اگر قصد دارید برای ماهیگیری به مکانهایی بروید که پشه فراوان در آنجا وجود دارد می‌توانید علاوه بر کلاه از کرم‌های ضد پشه نیز استفاده نمائید.»

دستکش

معمولاً بیشترین استفاده از دستکش در مواقع سرد زمستان یا هنگامی که صید شما دارای دندانهای بزرگ و یا برنده است،میسر می شود.شما اگر هنگام خروج قلاب دقت کافی نداشته باشید ممکن است صدمات جدی به دستانتان وارد شود.

نکته فنی۱۷۹:«اگر ماهی های منطقه دندان تیز دارند، و دسترسی به دستکش های مخصوص ماهیگیری را نداشتید برای حفاظت بیشتر از دستانتان از دستکش‌های برزنتی استفاده کنید.»

نکته فنی۱۸۰:« فقط زمانی ماهی را از آب بیرون آوردیدکه دستکش را دست کرده باشید.زیرا اگر از ابتدا این کار را انجام دهید ممکن است تحرک لازم از شما گرفته شود.»

نکته فنی۱۸۱:« دستکش های نیمه را می توانید در همه روش های ماهیگیری به دست داشته باشد زیرا این گونه از دستکش ها امکان مانور بالا دارند و تحرک شما را کم نمی کند.»

صنـــدلـــی

اگر قصد ماهیگیری در زمان های بسیار طولانی را دارید و مکان مناسبی برای نشستن پیدا نکرده اید، می توانید از صندلی های مناسب ماهیگیری استفاده نمائید.این صندلی ها معمولا در اشکال بسیار متنوع ساخته می شوند که هر کس بر اساس نوع سلیقه خود می تواند نمونه دلخواهی را انتخاب کند.انواع تاشو و کوچک این ابزار، کاربرد بسیار زیاد و فراگیرتری نسبت به سایر نمونه ها

انواع صندلی ماهیگیری

دارد.زیرا دارای وزن بسیار کم و مقاومت بالا بوده و در طرحهای متنوعی تولید می شوند.از این رو به فراخور سلیقه هر فرد ،امکان استفاده از انواع صندلی ها میسر خواهد شد.

نکته فنی۱۸۲:« صندلی مناسب است که پایه های آن به خوبی بر روی زمین مستقر شود و زمانی که ماهیگیر بر روی آن نشست،امکان کنترل چوب به نحو مناسبی مهیا شود.به هیچ عنوان از نمونه های فانتزی که فاقد استانداردهای لازم هستند استفاده نکنید و هنگام خرید صندلی حتما به این مسئله توجه کنید که مکان ماهیگیری ممکن است از پستی و بلندی های مختلفی برخوردار باشد. از این رو باید نمونه ای را خریداری کنید که مانع از لغزیدن روی سطح زمین شود.»

زنـگـولـه

زمانی که یک ماهی به دام می افتد،نوک چوب ماهیگیری تکان خورده و ماهیگیر را از این مسئله مطلع می سازد .اما گاهی اوقات ممکن است به دام افتادن ماهی، نیاز به زمان بیشتری داشته باشد و امکان نگاه کردن مداوم به نوک چوب میسر نباشد . در این حالت ممکن است ماهیگیر بعد از گذشت مدت زمانی دچار خستگی شده و نیاز به کمی استراحت داشته باشد.از طرفی نیز اگر قلاب

مدل گیره ای

خود را رها کند نمی داند که آیا ماهی به آن افتاده است یا خیر. لذا برای حل این مشکل باید به دنبال راه چاره ای باشید که انجام ماهیگیری شما را خسته نکرده و امکان استفاده از طبیعت و یا صحبت با دوستان نیز میسر گردد.زنگوله های ماهیگیری که در انواع و اقسام مختلفی ساخته شده اند، این امکان را برای شما فراهم می کنند که هنگام ماهیگیری انتظاری ،با نصب آن از به دام افتادن ماهی مطلع شده و به سمت قلاب حرکت کنید.این وسیله در شکل ها و رنگهای مختلفی تولید می گردند که بنابر سلیقه ویا مکان های ماهیگیری کاربردهای متفاوتی دارند.

نکته فنی۱۸۳: «زنگوله ماهیگیری باید کمی پائین تر از حلقه آخرچوب نصب شود.اگر هم در محیط ماهیگیری باد شدیدی می وزد و ممکن است این مسئله موجب به صدا در آمدن زنگوله شده و شما را دچار اشتباه سازد،به اندازه ۵ سانتیمتر از «سره» چوب، زنگوله را نصب کنید.ولی اگر شدت باد بسیار بالا است، باید از زنگوله های ضد باد استفاده نمائید.زمانی که این وسیله به صدا در آمد باید به سمت قلاب رفته و بر اساس نوع ماهی که برای صید آن اقدام کرده اید چوب را بکشید. اگر صید مورد نظر شما جزء گروه ماهیان مهاجم بود،به یکباره باید چوب را بکشید.زیرا قطعا طعمه و قلاب با هم در دهان ماهی جای گرفته است.اما اگر ماهی مورد نظر شما جز گروه ماهیان غیر مهاجم بود،با صدای ضعیف و اولیه زنگوله نباید گول بخورید و یکباره چوب را بکشید.زیرا در این حالت ماهی مشغول بازی کردن با طعمه و قلاب به طور کامل در دهانش جای نگرفته است.در این حالت باید کمی صبر کرده و با صدای شدیدتر زنگوله قلاب را بکشید.»

نکته فنی۱۸۴: «اگر هنگام ماهیگیری (خواه صید ماهیان مهاجم و یا غیر مهاجم) زنگوله با صدای ممتد و شدیدا به صدا در آمد،باید به سمت چوب رفته و قلاب را بکشید.زیرا در این حالت قطعا ماهی به قلاب افتاده است و نباید فرصت را از دست بدهید.»

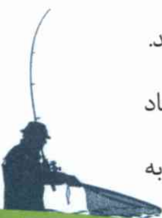
نکته فنی۱۸۵:«هیچگاه زنگوله خود را به نوک آخرین حلقه چوب متصل نسازید.زیرا ممکن است در اثر این کار زنگوله رها شده و به آب بیافتد.حتماً به یاد داشته باشید که در شرایط عادی باید چند سانتیمتر پائین تر از حلقه آخر این کار را انجام دهید.»

نکته فنی۱۸۶: « اگر هنگام شب قصد ماهیگیری دارید ،بهتر است زنگوله ماهیگیری، مخصوص استفاده در شب باشد.اینگونه از زنگوله ها دارای رنگهای فسفری و یا درخشانی هستند که از قیمت بیشتری نیز برخوردار می باشند.به همین خاطر باید در حفظ و حراست آن کوشا باشید.»

نکته فنی۱۸۷:« اکثر ماهیگیران با این مشکل روبرو شده اند که هنگام ماهیگیری ،در اثر بروز عواملی غیر از نوک زدنهای مداوم ماهی به قلاب،نوک چوب تکانهایی می خورد و ماهیگیررا گول می زند.شاید عده ای از ماهیگیران کم تجربه از خود بپرسند که چگونه ممکن است نوک چوب تکان بخورد اما هیچگونه ماهی به قلاب نیافتد؟

برای پاسخ به این پرسش باید بگوئیم که به طور کلی در چهار حالت ممکن است این حالت اتفاق بیافتد.

نخست آنکه ممکن است ریسه خود را در مناطقی پرتاب کنید که جریانهای ممتد و موجهای ایجاد شده ناشی از تلاطم جریان آب، به گونه ای نخ را تحت تاثیر قرار دهد که سره چوب شروع به

تکان خوردن کرده و شما را گول بزند.در این حالت نوک چوب دارای نوسانهای ممتد یکسان است و هیچگونه کشش ناگهانی در آن دیده نمی شود.این حالت بیشتر در سواحل دریاها و یا رودخانه هایی که قایقهای موتوری زیادی در آنجا تردد می کنند به کرات پیش می آید.

دوم آنکه گاهی اوقات ممکن است در اثر جریانهای تند باد و نحوه قرار گرفتن چوب شما در مقابل آن،به گونه ای نوک چوب تحت تاثیر قرار گیرد که دچار تکانهای گول زننده‌ای شود.این مسئله فقط ناشی از جریان باد است نه چیز دیگری.

سوم آنکه در برخی مناطقی که عمق آب بسیار زیاد است و ریسه شما به انتهای آن نرسیده نیز این مسئله احتمالا اتفاق خواهد افتاد.در این حالت ایجاد تکان های نوک چوب، تنها در اثر سنگینی وزنه قلاب می باشد که در میان سطح و عمق آب غوطه ور است.

چهارمین حالت نیز زمانی ایجاد می شود که ریسه شما در فواصل نسبتا نزدیکی به ساحل قرار بگیرد و دسته جات ماهیان ریز به شکل توده ای عظیم به سمت قلاب حمله ور می شوند.در این حالت توده بچه ماهیان،قلاب را در زیر آب به چرخش در می آورند و با ایجاد تکانهای نوک چوب،شما را گول می زنند.

حال اگر در چنین مواقعی از زنگوله استفاده کنید، بیش از ٪۸۵ درصد خطای شما کاهش پیدا می کند و صدای ناشی از زنگوله به احتمال بسیار قوی مربوط به ماهی است.

البته اگر در شرایطی هستید که امکان استفاده از زنگوله میسر نیست،باید به دقت به نوک چوب نگاه کنید. اگر نوک چوب در حالتی دارای تکانهای یکسان و یکنواخت ناشی از یکی از چهار عامل فوق شده

است، ولی یکباره شروع به لرزیدن نمود که هیچگونه شباهتی با حالت قبل نداشت، قطعا ماهی به قلاب افتاده باشد و شما باید نخ را جمع کنید.در برخی مواقع نیز که نوک چوب دچار تکان و خمش می شود نیز ممکن است ماهی به دام افتاده باشد.در این حالت سره چوب بیشتر از حالتهای قبلی خم شده و دارای تکانهای غیر مشابه و در جهتی خاص است.»

زنگوله ضد باد

نکته فنی۱۸۸: « زنگوله های ماهیگیری بسیار ظریف و حساس ساخته می شوند.به همین خاطر برای اینکه از چوب شما جدا نشده و به داخل آب نیافتند،هنگام پرتاب آنرا جدا کرده و بعد از اینکه ریسه در آب آرام گرفت ، نخهای اضافی جمع شد و چوب درون پایه قرار گرفت زنگوله را متصل سازید.متاسفانه هنگام ماهیگیری در محل هایی که چندین ماهیگیر اقدام به صید با استفاده از زنگوله می کنند ،زمان پرتاب قلاب به آب سرو صدای فراوانی محیط ماهیگیری را فرا می گیرد که موجب ترسیدن ماهی‌ها و نهایتاً فرار آنها می شود.»

زنگوله دوقلوی کلیپسی

زنگوله گیره‌ای

خاطره:

علی سبط از ماهیگیران حرفه ای می گوید: آن روز سد لار مملو از ماهیگیر بود. من هم که کلی از لانسه کشی خسته شده و موفق به صید نشده بودم، تصمیم گرفتم برای مدتی با طعمه رش به ماهیگیری بپردازم.ریسه انتظاری را آماده و آنرا به آب پرت کردم.در همین موقع چندین ماهیگیر کنار من آمدند و با سرو صدای فراوان زنگوله ها، قلابهای خود را به آب پرتاب می کردند.بعد از گذشت یک ساعت هیچ کدام از آنها موفق به صید نشدند.از شدت صدای زنگوله ها هم واقعا اعصابم به هم ریخته بود.آن ماهیگیران حتی زحمت جدا سازی زنگوله هنگام پرتاب را به خود نمی دادند.من هم که دیدم وضعیت به این صورت است وسایلم را جمع کرده و در بیست متری آنها قلاب انداختم.ماهی خوبی را بعد از چند دقیقه صید کردم و از اینکه از دست صدای زنگوله های آنها راحت شده خوشحال بودم .

زنگوله گیره‌ای

زنگوله الکترونیکی

ســـــاک

وقتی شما برای شنا به استخر می روید، اگر وسایلتان اعم از مایو،حوله،شامپو و..... را در دست بگیرید نه تنها منظره ناخوشایندی پدیدار می‌گردد، بلکه ممکن است هر لحظه حوله و یا لباس های شما به روی زمین افتاده و کیثف شود.به همین خاطر اکثر کسانی که برای شنا به استخر می‌روند ،حداقل وسایل خود را درون کیسه پلاستیک می گذارند.

شما نیز برای اینکه هنگام ماهیگیری دچار مشکلات متعدد نشوید ،باید کلیه لوازم ماهیگیری خود را در محفظه های مناسبی قرار داده و به ماهیگیری بروید.ساکهای مخصوص حمل چوب ماهیگیری در رنگها،اشکال و ظرفیتهای مختلفی ساخته می شوند و ماهیگیر می تواند به فراخور موقعیتی که قصد انجام ماهیگیری در آنجا را دارد وسایل خود را در آن قرار داده و حمل کند.

نکته فنی۱۸۹: « اگر .قصد دارید در محیطی ماهیگیری کنید که نیاز به طیف مختلفی از چوبها وجود دارد،معمولاً از ساکهایی با ظرفیت بالا استفاده کنید که چوبها و چرخهای مختلف شما در آن به راحتی جا شود.اگر هم نیاز ندارید که چندین چوب ماهیگیری را برای صید حمل کنید، اصلا لازم نیست که چند چوب و چرخ را به دنبال خود راه بیاندازید.زیرا تجربه نشان داده است برداشتن چوبهای

متعدد و غیر ضروری، جز دست و پا گیری برای ماهیگیر چیز دیگری را برای او به ارمغان ندارد.لذا برای ماهیگیری‌های سبک یک ساک کوچک می‌تواند نیازهای شما را تامین کند.»

نکته فنی ۱۹۰: « نکته بسیار مهمی که همه ماهیگیران از مبتدی تا حرفه‌ای باید به آن توجه کنند رنگ ساک انتخابی است.زیرا مواقع بسیار زیادی پیش می آید که ماهیگیران فراموش می‌کنند ساک مخصوص حمل چوب و چرخ خود را برداشته و به منزل بروند.لذا چون در برخی موارد مبلغ بسیار زیادی برای تهیه چوب و چرخ پرداخته می شود، دقت کافی در این زمینه باید صورت گیرد. برای اینکه ضریب فراموشی و خطاء شما در این زمینه کم شود بهتر است در انتخاب نوع رنگ این ساکها دقت داشته باشید.به گونه ای که حتماً ساک شما رنگی غیر از رنگ طبیعت(سبز،خاکی) باشد.از این رو بهترین رنگهای این ساکها قرمز ، نارنجی ،زرد و آبی تند است.در ثانی توجه داشته باشید که هنگام ماهیگیری حتماً نقطه ای را به عنوان محل استقرار در نظر گرفته و تمام وسایل خود اعم از ساک،لوازم غذا ،زیر انداز و... را در یکجا متمرکز کنید.اما این مکان نباید دقیقاً چسبیده به آب باشد.زیرا ممکن است در اثر جریان آب تمام وسایلتان خیس شود.»

نکته فنی۱۹۱: « جنس ساکهای مخصوص حمل چرخ و چوب باید ضد آب بوده و از عدم نفوذ رطوبت در آن اطمینان حاصل نمائید.به هیچ عنوان از ساکهای نخی یا کتانی برای این کار استفاده نکنید.»

نکته فنی۱۹۲: «هیچگاه سعی نکنید که چوب و چرخهای خود را به صورت فشرده و با اعمال فشار داخل ساک قرار دهید.زیرا ممکن است به راحتی وسایل شما آسیب دیده و دچار مشکل شود.به همین خاطر از ساکهایی استفاده کنید که هم اندازه چوبتان باشد و بدون اعمال فشار،تمام وسایلتان در آن جا بگیرد.»

نکته فنی۱۹۳: « اگر چندین نوع چوب مختلف دارید برای نگهداری بهتر آنها می توانید از یک ساک بزرگ و یا پایه های مخصوص نگهداری چوب استفاده کنید و هر وقت که تصمیم گرفتید به

خاطره:

آقای علیخانی می گفت: یکی از پسرانم برای ادامه تحصیل به فرانسه رفته بود و بعد از چند ماهی که از اقامت او در شهر پاریس می گذشت، چوب ۳/۶۰ میشل اصلی را برایم فرستاد.خیلی خوشحال شدم و برای اینکه همه چوبها در یک جا جمع شود تصمیم گرفتم آنرا کنار بقیه چوب‌ها بگذارم. به همین خاطر چوب جدید را به سختی در میان سایر چوب‌ها جا سازی کرده و ساک چوب‌ها را در انباری گذاشتم. چند ماه بعد که تصمیم گرفتم به ماهیگیری بروم به سراغ ساک چوب‌ها رفتم اما متاسفانه با صحنه بسیار بدی مواجه شدم.در اثر فشار بیش از حد حلقه‌های چوب میشل شکسته شده بود و کلی خسارت را ناخواسته به خودم زدم. هر چند که همان روز حلقه ها را تعمیر کرده و به ماهیگیری رفتم اما این کجا و آن کجا؟؟

ماهیگیری بروید ،چوب دلخواه را جدا کرده وآنرا با ساک کوچکتری حمل نمائید.»

نکته فنی۱۹۴: « تا آنجا که امکان پذیر است ساکهای حاوی چوبهای ماهیگیری در محیط های خنک نگه داری شود.»

انواع جلد چوب ماهیگیری

جلد چوب چرخ

جعبه لوازم

بدون شک یکی از مهمترین وسایلی که هر ماهیگیر شدیداً به آن نیازمند است جعبه لوازم ماهیگیری است..جعبه لوازم ماهیگیری بر خلاف سایر نمونه های مشابه در سایر حرفه ها باید از حجره های بسیار زیادی درست شده باشد تا ماهیگیر بتواند قسمت عمده لوازم را جاسازی کرده و مانع از مخلوط شدن آنها گردد.مثلا در مورد قلابهای ماهیگیری ،که بیش از ۱۶ شماره و در سایزهای مختلف وجود دارد باید گفت،اگر این قلابها با هم مخلوط شود ،هنگام انتخاب قلاب مورد نظر، ماهیگیر کلافه خواهد شد.در مورد سربها،هرزه گردها،لانسه ها ،قاشقکها و...نیز همین وضعیت وجود دارد .به همین خاطر باید جعبه ای را انتخاب نمائید که تمام لوازم ماهیگیری به تفکیک در آن جا بگیرد.

برای اینکه کلیه لوازم ماهیگیری شما ساماندهی پیدا کند باید سه جعبه ماهیگیری تهیه کنید.(هر چند که عده ای معتقداند انتخاب جعبه لوازم سلیقه ای است و هر کس براساس نیاز خود می تواند

این کار را انجام دهد.اما تجربه نشان داده است که انتخاب سه جعبه مجزا بسیار موثر است.)

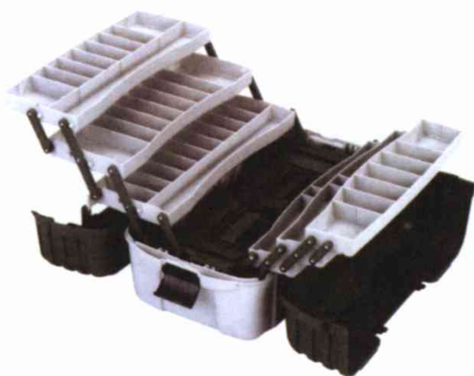
جعبه اول که اصطلاحاً به آن جعبه مادر نیز گفته می شود،بسیار بزرگ،جادار و پر از حجره های متعدد باید باشد که کلیه لوازم ماهیگیری در آن جا شود.اگر از طعمه های مصنوعی به صورت گسترده و زیاد استفاده می کنید می توانید با تهیه نمودن دو جعبه مادر،کلیه طعمه های مصنوعی را به دیگری منتقل نمائید.جعبه دوم شما کوچکتر از جعبه اولیه باید باشد.به گونه ای که هر وقت به ماهیگیری می روید لوازم مورد نیاز خود را در آن جای داده و به ماهیگیری بروید.گاهی اوقات ممکن است به مناطقی برای صید بروید که تنها نیاز به چند قلاب ریز و و زنه داشته باشید.در این مواقع کافی است جعبه بسیار کوچکی را برای این کار تهیه کرده و قلابها را در آن بگذارید.جعبه سوم باید بسیار جمع و جور وکم حجم باشد.

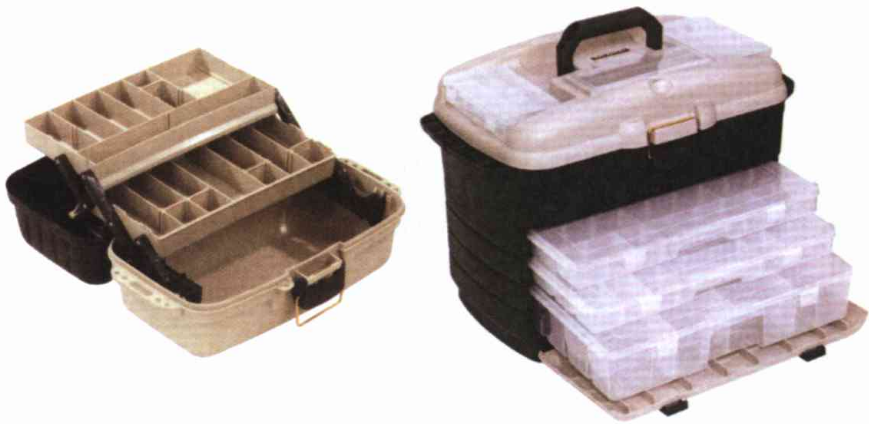
نکته فنی۱۹۵: « هنگام خرید جعبه های ماهیگیری دقت کنید که علاوه بر دارا بودن حجره های زیاد،امکان جا دادن نخ و پایه های کوچک ماهیگیری نیز در آن میسر باشد.زیرا ممکن است هنگام ماهیگیری مجبور به تعویض نخ خود شوید و اگر نخ کافی همراه نداشته باشید دچار مشکل خواهید شد.»

جعبه مخصوص پشه

جعبه اصلی و مادر

نکته فنی۱۹۶: « به هیچ عنوان از جعبه های فلزی که حجره های کمی هم دارند استفاده ننمائید. زیرا این جعبه ها نه تنها امکان جاسازی تمام وسایل را نمی دهد بلکه ممکن است در اثر تماس با رطوبت، تدریجاً زنگ زده شده و موجب آسیب رسیدن به سایر تجهیزات داخل جعبه نیز بشود. این مشکل به کرات در نواحی ساحلی شمال و جنوب برای ماهیگیران پیش می آید و باید حتماً در انتخاب جنس جعبه دقت داشته باشید.از طرفی وزن جعبه های فلزی بسیار زیاد است و ماهیگیر را خسته می کند.»

نکته فنی۱۹۷: «تا آنجا که امکان دارد سعی کنید طعمه های مصنوعی را از سایر لوازم جدا کرده و درحجره مخصوصی نگهداری نمائید.اهمیت این مسئله برای طعمه های پشه مصنوعی بیش از سایرین است.»

نکته فنی۱۹۸: «قبل از هر بار ماهیگیری دقت کنید که چفت جعبه لوازم ماهیگیری سالم باشد. زیرا اگر این قطعه خراب یا هرز شده باشد ممکن است جعبه شما یکمرتبه باز شده و تمام وسایلتان به زمین بریزد.در این موقع جمع کردن لوازم ماهیگیری ریخته شده در زمین بسیار دشوار و شاید غیر ممکن هم باشد.برای اطمینان بیشتر یک عدد آهنربا همراه خود داشته باشید تا اگر خدای نکرده لوازم جعبه به روی زمین ریخت به راحتی آنها را جمع کنید.»

خاطره:

« حمید حرمی از ماهیگیران جوان تعریف می کرد؛ آنروز خیلی پیاده روی کرده بودیم تا به کناره سد دز برسیم.هوا خیلی دل انگیز بود و پیاده روی در طبیعت بسیار لذت بخش.اما یکمرتبه چفت جعبه ماهیگیری باز شد و کلیه لوازم آن روی زمین ریخت. من که دستپاچه شده بودم وسایل را کناری گذاشته و با دقت فراوان شروع به جمع کردن ابزار ریخته شده کردم .بعد از مدتی که گذشت یکی از دوستانم گفت آیا تمام لوازمت را جمع کردی؟؟ گفتم بله .او گفت اشتباه می کنی .ببین سطح زمین پوشیده از شن و علفهای ریز است !! سپس از جعبه لوازم خود قطعه آهنربایی را خارج کرد و روی زمین کشید.شاید باور نکنید ولی به اندازه چندین قلاب،هرزه گرد و....به آهنربای او گیر کرد و به من گفت .دیدی اشتباه کردی! !»

نکته فنی۱۹۹: «جعبه های لوازم ماهیگیری که دربازار وجود دارد اساساً مخصوص اینکار ساخته شده اند و توصیه می شود که حتما از این جعبه ها که دارای حجره های مختلف و متنوعی است استفاده نمائید.گاهی اوقات قیمت برخی از آنها در حد یک چوب و چرخ ماهیگیری است . اما اگر از لحاظ داشتن عمر طولانی و منظم کردن وسایل ماهیگیری به آن نگاه کنید، متوجه خواهید شد که ارزش پرداختن این مبلغ را دارد.اما اگر از لحاظ مالی در شرایط مناسبی نبودید ،می توانید از نمونه های مشابه پلاستیکی که در بازار وجود دارد و قیمتی کمتری از نمونه های اصل دارند نیز استفاده کنید. زمانی که به ماهیگیری می روید، علیرغم بسته بودن چفت جعبه ،ممکن است در اثر تکان های به وجود آمده لوازم با یکدیگر مخلوط شود.برای اینکه این مشکل به وجود نیاید،می تواند به اندازه هر حجره کمی یونولیت،کارتن محکم و یا موادی اینچنین بریده روی آن قرار دهید تا مانع از مخلوط شدن لوازم با هم شوید .»

نکته فنی۲۰۰: «اگر قصد دارید که فقط از پشه های مصنوعی برای ماهیگیری استفاده کنید، حتماً جعبه مخصوص این طعمه ها را تهیه نمائید.زیرا پشه های مصنوعی کمی گران هستند و ممکن است در اثر سهل انگاری گم بشوند.اگر جعبه مخصوص پشه در اختیار نداشتید می توانید یک تکه یولونیت را برای این منظور انتخاب کرده و قلابهای پشه را درون آن به آرامی فرو کنید.هیچگاه از سطوحی مانند چوب برای اینکار استفاده ننمائید.زیرا قطعا باعث کند شدن نیش قلابهای پشه شما خواهند شد.»

نکته فنی۲۰۱: « هرگز جعبه لوازم ماهیگیری را در دسترس کودکان قرار ندهید.زیرا به علت رنگارنگ بودن لوازم درون آن ممکن است توجه کودکان جلب شده و آن وقت فاجعه بزرگی به وجود می آید.آیا از خود پرسیده اید که اگر کودک نوپایی به سراغ طعمه های ریز و جذابی مانند پشه رفته و آنرا در دهان گذشته و قورت بدهد ممکن است چه فاجعه ای رخ دهد؟»

نکته فنی۲۰۲: « مانند ساکهای ماهیگیری، جعبه لوازم را در زیر فشار قرار نداده و سعی کنید در مکانی به دور از فشار سایر وسایل قرار گیرد.همچنین از جعبه هایی استفاده کنید که دارای رنگ های قرمز، سفید وبه طور کلی بر خلاف رنگ طبیعت باشد.»

نکته فنی۲۰۳: حتماً زمانی که قصد تهیه جعبه لوازم ماهیگیری را دارید متناسب با نیازتان برای اینکار هزینه نمائید و از پرداخت مبالغ زیاد و تهیه جعبه ای بر خلاف نیاز شما خودداری کنید.زیرا در بازار جعبه های رنگین بسیار زیادی وجود دارد که ممکن است شما را تحت تاثیر زرق و برق خود قرار دهد اما در عمل هیچگونه فایده ای برای شما نداشته باشد. »

مهمترین مزایای ساک و جعبه ماهیگیری

۱- کلیه لوازم شما از عمر مفید بیشتری برخوردار می شوند.

۲- احتمال ضربه خوردن چوب و چرخ ماهیگیری شما به حداقل ممکن می رسد.

۳- قلابهای ماهیگیری که بسیار تیز هستند و ممکن است در اثر فرورفتگی مشکلاتی را به وجود آورند ساماندهی شده و در مکان مشخصی جمع می شوند.

۴- در صورتی که لوازم ماهیگیری خود را در محفظه های مخصوصی حمل می کنید،از جا گذاشتن لوازم در طبیعت تا حدود بسیار زیادی می توانید جلوگیری به عمل آورید.

۵- امکان حمل ابزار بیشتری برای شما مقدور خواهد بود و می توانید لوازم کاربردی تر بیشتری را با خود حمل کنید.حتی قادر خواهید بود که در ساکهای حمل چوب استاندارد آب و کمی غذای اضافی به انضمام وسایل مخصوص روشن کردن آتش در طبیعت اعم از فندک،الکل خشک و...را نیز جا سازی کنید

۶ –می توانید طیف وسیعی از قلابها،وزنه ها،هرزه گردها و حتی طعمه های مصنوعی را با خود ببرید. زیرا حتما در طی ماهیگیری نیاز به تغییر روش وجود دارد.

جعبه کرم

همه کاره ها

زمانی که به ماهیگیری می روید،ناخودآگاه پا در طبیعتی می گذارید که در کنار همه خصایص مفیدی که به همراه دارد می تواند آبستن خطرات بسیار زیادی نیز باشد.به همین خاطر باید تا آنجا که امکان دارد وسایلی که نیاز به آنها احساس می شود را همراه خود به ماهیگیری ببرید.بهترین وسیله ای که می تواند در فضای بسیار کم ، بیشترین کارآیی را به همراه داشته باشد همه کاره ها یا چند کاره ها هستند. این وسایل به گونه ای ساخته شده اند که هم زمان می توانید به جای چندین وسیله از آن استفاده نمائید.همه کاره ها حاوی قیچی،کنسرو باز کن،فلس کن،چاقو،قاشق،چنگال و...هستند.

نکته فنی۲۰۴: « سعی کنید همه کاره خود را به دور از رطوبت نگهداری کرده و آنرا در کاور یا پوشش پلاتسیکی قرار بدهید.در بازار انواع و اقسام همه کاره ها وجود دارد.اگر شما متناوبا به طبیعت می روید،بهتر است که از نمونه های مرغوب استفاده نمائید و لی اگر بسیار کم این کار را انجام می دهید می توانید از سایر نمونه ها استفاده کنید .»

خاطره:»

ماهیگیری می گفت؛ برای صید به سد کارون رفته بودم.آنروز خیلی هوا گرم بود و از شدت حرارت زیاد کلافه شده بودم.به دوستم گفتم که بهتر است از شاخ و برگهایی که در آن نزدکی وجود دارد سایه بانی تهیه نمائیم.او هم قبول کرد و به سمت آنجا رفتیم. اما به محض اینکه دوستم شاخه ای را جدا کرد تیغ درختی تا اعماق دستش فرو رفت و خونریزی شروع شد.مانند کودکی به خودش می پیچید و درد تمام وجودش را گرفته بود.وسایل کمکهای اولیه هم همراهم نبود .به همین خاطر تنها کاری که می توانستم بکنم آن بود که دستم را روی زخمش قرار داده و فشار دهم. مدتی که گذشت او را به سمت وسایل بردم و با خود فکر می کردم که چه کار باید کرد.لوازم را بررسی نمودم تا اینکه چشمم به «همه کاره» قدیمی که همیشه همراهم بود افتاد.پنس آنرا باز کردم و بعد از ضد عفونی کردن پنس به وسیله ی آتش، به آرامی تیغ را خارج کرده و دست دوستم را پانسمان نمودم.از آن روز به بعد همیشه همه کاره همراهم است و البته کمی لوازم پانسمان نیز در وسایلم پیدا می شود.»

پایه چوبهای ماهیگیری

یکی از ابزار بسیار مهمی که می تواند کار ماهیگیر را راحت وآسان نماید،پایه چوب های ماهیگیری هستند.این ابزار که در انواع و اقسام مختلف تولید می شوند، بیشتر در روش انتظاری کاربرد دارد و مورد توجه است.پایه ها معمولاً در دو نوع مختلف کوتاه و بلند تقسیم بندی می شوند.خوشبختانه با پیشرفته تر شدن علوم، هر روز نمونه های جدیدی به بازار آمده و مورد استفاده قرار می گیرد.

پایه های کوتاه

این دسته از پایه ها شامل دو قسمت بدنه ، میله فرورونده و حلقه نگهدارنده است .در یک تقسیم بندی آنها را می توان در دو دسته جدا شونده و یک تکه تقسیم بندی کرد.

پایه های یک تکه تمام اجزاء یک پایه را به صورت پیوسته و به هم متصل دارند و جنسشان عمدتاً از آهن و کمی پلاستیک است.این پایه ها بیشتر در داخل تولید می شوند و به راحتی می توانید آنرا در خاک فرو کرده و انتهای چوب ماهیگیری را در آن قرار دهید.نوع دیگری از این پایه ها وجود دارد که کاربرد بیشتری داشته و کمی پیشرفته تر هستند.بدین صورت که بعد از مستقر کردن آن در زمین و قرار دادن چوب در پایه ،به صورت اتوماتیک و خودکار حلقه نگهدارند چوب آنرا احاطه می کند و مانع از لغزش چوب می شود.این پایه ها به گونه ای طراحی شده اند که بعد از ثابت شدن چوب ،امکان چرخاندن چوب و دادن زاویه به آن نیز میسر است.

نکته فنی۲۰۵: « پایه های کوتاه را بعد از ماهیگیری تمیز و خشک نمائید.زیرا اگر آنها را به همان صورت گل آلود بردارید نه تنها موجب انتقال گل و لای خواهید شد بلکه به مرور زمان زنگ زنده و دچار پوسیدگی می شود. »

نکته فنی۲۰۶:« قبل از استفاده سعی کنید یک دست ضد زنگ به پایه بزنید.(خصوصا قسمت فرورونده در خاک)» .

نکته فنی۲۰۷: « اگر پایه ای که خریداری نموده اید مقاوم و از فلز مناسبی ساخته شده بود، با ضربات مختصر سنگ به خوبی آنرا در زمین مستقر سازید.»

پایه های جدا شونده آن دسته از پایه هایی هستند که می توان میله فرو رونده را از بدنه جدا کرد و معمولاً از جنس پلاستیک و آهن ساخته می شوند .نحوه استفاده این دسته از پایه ها به این صورت است که قسمت میله جدا از بدنه است و برای اتصال آن کافی است که میله را به بدنه متصل سازید.

نکته فنی۲۰۸:: « در ماهیگیری های سنگین ، استفاده از پایه های جدا شونده مناسب نیست.زیرا به علت جنس پلاستکی بدنه آنها ممکن است بشکنند یا چوب شما در آب بیافتد.»

مقایسه پایه های کوتاه جدا شونده و یک تکه

پایه های جدا شوند بر خلاف یک تکه ،پلاستیک بیشتری در آنها به کار رفته است و به همین خاطر در مقابل زنگ زدگی حساسیت کمتری دارند.اما پایه های یک تکه به علت اینکه فلزبیشتری در آنها به کار رفته است از مقاومت بسیار بالاتری برخوردار هستند.پایه های جدا شونده راحت تر

شسته شده و فضای کمتری را اشغال می کنند اما پایه های یک تکه فضای بیشتر و مشکلات شستشو را دارند.

نکته فنی۲۰۹: « هنگامی که قصد دارید پایه ها را در زمین فرو کنید ،زمینی را انتخاب کنید که نه شنی (شل) باشد و نه سفت (سنگلاخی). بلکه بهترین مکان برای نصب پایه ها است که اولاً امکان مدیریت بهتر شما در آنجا میسر باشد و ثانیا در فاصله مناسبی از لبه آب قرار گرفته باشد.»

نکته فنی۲۱۰: « اگر می خواهید از این دسته پایه ها استفاده نمائید،موقعیت استقرار چوب شما باید در زاویه ای بین ۴۵ تا ۸۵ درجه داشته باشد.»

نکته فنی۲۱۱: « اگر دسترسی به پایه نداشتید می توانید با استفاده از چوب درختان ، وسایل یا ابزاری که در اختیار دارید پایه های موقتی برای ماهیگیری تهیه نمائید.اما به یاد داشته باشید که حتماً پایه انتخابی شما به خوبی در زمین قرار گرفته و سفت شده باشد.اگر پایه ای که تهیه نموده اید از استقامت مناسبی در زمین برخوردار نباشد مسلماً دچار مشکلاتی

پایه خودکار قفل شونده

خاطره:

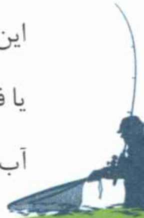
آقای حسنی می گوید؛آنروز چون دیر از خواب بیدار شده بودم فراموش کردم که پایه چوب ماهیگیری را همراه خودم به دریاچه آزادی ببرم.اما با این حال ریسه را آماده کرده و به آب انداختم.چند دقیقه ای که سپری شد متوجه شدم مثل بقیه روزها خبری از ماهی نیست و باید ساعتها کنار آب منتظر باشیم به همین خاطر باید پایه مناسبی برای این کار را پیدا می کردم.کمی آنطرف تر کنده درختی قرار داشت که میان آن شکافی به وجود آمده بود.من هم که خیلی عجله داشتم آن کنده را کنار آب آورده و بدون اینکه به لیز بودن ته آن فکر کنم، چوب را درون شکاف قرار دادم.مدتی که گذشت زنگوله قلاب به صدا در آمد و چون آن روز کوچکترین ضربه ای به قلاب نخورده بود هیجان زده به سمت چوب حرکت کردم که قلاب را بردارم .اما یکباره به علت اینکه کنده درخت به خوبی در زمین مستقر نشده بود سر خورد وچوب ماهیگیری ام را از کمر شکست.خیلی سریع کنده را کنار زده و نخ را با هزار و یک مشکل جمع کردم.قزل آلای کوچکی به قلاب افتاده بود ولی افسوس که در اثر بی دقتی چوب را از دست رفت.»

نکته فنی۲۱۲:«پایه های کوتاه موجب می شوند ریسه ماهیگیری به طور کامل در کف آب قرار نگیرد.به همین خاطر بیشتر برای صید ماهیان غیر کف زی کاربرد دارد.»

پایه های بلند

این دسته از پایه ها مرتفع تر از پایه های کوتاه می باشند و جنس آنها بیشتر از فلزات، پلاستیک و یا فایبر گلاس است. پایه های بلند بیشتر زمانی کاربرد دارند که شما قصد دارید ریسه خود را کف آب قرار دهید. به عبارت بهتر به علت نحوه قرار گرفتن چوب ماهیگیری به صورت افقی بر روی

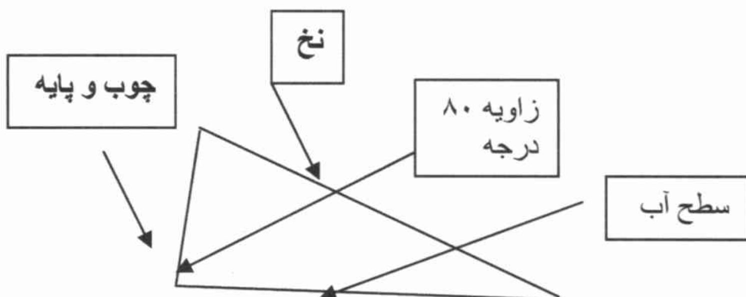

پایه ، تمایل ریسه به کف بیشتر است.این دسته از چوبها شباهت زیادی به حرف Y انگلیسی دارد. البته شما می توانید با قرار دادن زاویه دار چوب بر روی این دسته از پایه ها ،مانع از قرار گرفتن ریسه در کف آب نیز بشوید.

نکته فنی۲۱۳: « پایه های بلند بر خلاف مدل های کوتاه از قیمت بیشتری برخوردار هستند و باید با دقت زیادی نسبت به خرید آنها اقدام نمائید. بعد از هر بار ماهیگیری آنها را تمیز کرده و همراه خود به منزل بازگردانید.»

نکته فنی۲۱۴: « شما می توانید با خواباندن چوب ماهیگیری به روی این پایه ها به صید انواع

و اقسام ماهیان کپور بپردازید.برای این منظور دو عدد پایه بلند را به فراخور چوب ماهیگیری و در امتداد یکدیگر روی زمین قرار داده سپس چوب ماهیگیری را روی آن قرار دهید.در این حالت «کلاج» چرخ را کمی شل کرده و نخ را کمی آزاد بگذارید.اگر تمایل داشتید زنگوله را در فاصله ۱۰ سانتیمتری آن قرار دهید.»

نکته فنی۲۱۵: «اگر در محل زندگی شما این پایه ها وجود ندارد و دائما قصد دارید به ماهیگیری بروید می توانید خودتان اقدام به تهیه این ابزار بنمائید.برای این منظور روی یک کاغذ A۴ حرف بزرگ Y انگلیسی را نوشته سپس به سراغ آهنگربا تجربه ای بروید و به او بگوئید که با استفاده از میل گرد و یا ضایعات فلزی که صاف و محکم باشد به ارتفاع و تعداد دلخواهتان پایه بلند ماهیگیری را درست کند.بعد از اینکه پایه ها را از آهنگر تحویل گرفتید چند بار ضد زنگ به آن

زده سپس در صورت تمایل با رنگ مورد نظرتان مجدداً آنرا رنگ آمیزی کنید.»

نکته فنی۲۱۶: « اگر چند قلاب ماهیگیری دارید و یا اینکه با دوستانتان دائما به ماهیگیری می روید می توانید از کنار هم قرار دادن چند پایه و جوش دادن آنها به یکدیگر مجموعه ای را به وجود آورید که امکان صید همزمان با چند قلاب را به شما می دهد.اما استفاده از این روش موجب می شود که تنها در نقطه محدودی به ماهیگیری بپردازید وامکان ماهیگیری همزمان توسط چند قلاب در چند نقطه مختلف عملاً از شما گرفته می شود.»

نکته فنی۲۱۷: «پایه ها ی بلند بر خلاف پایه های کوتاه این امکان را به شما می دهد تا چند متر جلوتر از ساحل آنها را مستقر سازید و چوبها را بر روی پایه قرار دهید.این امکان برای مناطقی که پوشیده از گیاه و نیزار است مناسب تر است.»

نکته فنی۲۱۸: «هنگام خرید و یا ساخت پایه های بلند ،حتماً باید بر اساس منطقه ماهیگیری خود اقدام به تهیه انواع آنها بنمائید و از خرید پایه های بلند با ارتفاع زیاد که سنخیتی با محل ماهیگیری شما ندارند خودداری کنید.»

انبر کها

زمانی که برای صید ماهیان شکارچی مانند اردک ماهی،سوف هامور،جاش (ماهی در جنوب کشور)،نیزه ماهی و...می روید در نظر داشته باشید که برای بیرون آوردن قلاب از دهان ماهی به هیچ عنوان نباید با دست خالی انجام شود.زیرا ممکن است در اثر تقلای ممتد ماهی برای نجات جان خود دستانتان آسیب ببینند.برای این منظور حتماً دستکش مناسب در دست کرده و با استفاده از انبر قلاب را از دهان ماهی خارج نمائید.

نکته فنی۲۱۹: «برای اینکه بتوانید استفاده بیشتری از انبرها داشته باشید سعی کنید نمونه هایی را خریداری نمائید که علاوه بر خارج کردن قلاب از دهان ماهی کارهای دیگری نیز برای شما انجام

دهد.مثلا اگر در کمپ ماهیگیری به سر می برید که ناچارا چند روزی را کنار آب باید سپری کنید حتماً از انبرهایی که فلس کن هم هستند استفاده کنید تا دو کار را برای شما انجام دهد.»

دمبرایک

قلاب درآور پلاستیکی

انواع قیچی قلاب درآور

روستای پلنگان کردستان

بخش یازدهم

صید ماهیان متداول آبهای داخلی ایران

صید ماهیان متداول آبهای داخلی ایران

ایران دارای تعداد زیادی از آبزیان است.به گونه ای که در حاشیه دریای خزر و جنوب کشور، ماهی های بسیار زیادی زندگی می کنند که می توانند در صید ورزشی مورد توجه قرار گیرند. به همین خاطر در این فصل قصد داریم با معرفی بعضی از این گونه ها، بررسی دقیق نیازهای آنها و روشهای کاربردی صید موفقیت بیشتری را هنگام ماهیگیری نصیبتان نمائیم.

ماهیان آب شیرین

در تمام کشورهای خاورمیانه،ایران تنها کشوری است که از تنوع بسیار زیاد آب و هوایی برخوردار است.این مزیت بسیار مهم و منحصربه فرد آنچنان می باشد که تقریبا طیف وسیعی از ماهیانی که در صید ورزشی جای می گیرند را می توان در ایران صید کرد.به همین خاطر با مطالعه دقیق این فصل می توانید موفقیت بسیار زیادی را به دست آورید.

کپور ؛عروس ماهیان آبهای ایران

ماهی کپور بدون تردید،بیشترین،آشناترین و لذت بخش ترین ماهی در ایران است که مورد توجه ماهیگیران ورزشی قرار دارد. این جاندارکه خود شامل گونه های متعددی از ماهیان می شود، بیشتردر دریای خزر،دریاچه های سدها، رودخانه های دائمی با جریان نسبتاً کند، بعضی از تالابها، دریاچه های طبیعی، مصنوعی و مردابهای آب شیرین کشور یافت می شود. عمده ترین ماهیانی که جزء این خانواده بوده و در کشورمان زندگی می کنند عبارتند از کپور نقره ای یا فیتو فاک، کپور سرگنده،کولی، سیم، سرخ باله،کفال، کولومه، ماهی سفید،آمور یا کپور علفخوار،زرد پر، ماش ماهی و کپور معمولی. مجموعاً ۹۲ گونه از ماهیان این خانواده در ایران شناسایی شده اند. اما بیشترین ماهیانی که در صید ورزشی می توان به آنها اشاره کرد گونه های فوق هستند. با این حال ماهیان دیگری از خانواده کپورماهیان مانند،لای ماهی،مخروط لوله ای،ماهی خیاطه و... نیز وجود دارند که گاها به قلابها حمله ور می شوند. اما به علت صید بی رویه و تخریب محیط زیست طبیعی این جانداران، تعدادشان بسیار اندک است.

خصوصیات عمومی

ماهیانی که از آنها نام برده شد دارای خصوصیات تقریبا مشابهی هستند که با شناخت رفتارونیازهایشان، می توان با برنامه ریزی بهتری به صید آنها پرداخت.مهمترین شاخصه این دسته از ماهیان آن است که بیشترین فعالیت های حیاتی خود را در آبهای شیرین و با درجه حرارتی

معادل۱۸- ۲۵ درجه سانتیگراد انجام میدهند.زمانی که در جه حرارت آب از این مقدار بالاتر و یا حتی پائین تر می رود،عملکرد و جنب و جوش ماهیان خانواده کپورکمتر می شود.یکی از شاخصه های بارز این دسته از ماهیان این است که لارو و نوزادان آنها به صورت دسته جاتی متعدد و در نواحی کم عمق(حاشیه سواحل) حرکت می کنند.عادات حرکت دسته جمعی در بعضی از گونه های این خانواده تا پایان عمر ادامه پیدا می کند.

نکته فنی۲۲۰: « بهترین زمانی که شما می توانید به صید این دسته از ماهیان بروید، هنگام طلوع خورشید (۵ تا ۷ صبح)و غروب آفتاب است. فصل صید کپورماهیان در شش ماه اول سال است و در طی این مدت بر اثر تابش آفتاب، درجه حرارت آب تدریجاً افزایش می یابد . به همین خاطر قبل از غروب آفتاب و طلوع خورشید درجه حرارت آب به گونه ای است که اکثر کپور ماهیان برای خوردن غذا به تکاپو می پردازند. اگر برنامه ریزی های انجام شده به نحوی باشد که در این فاصله به ماهیگیری بروید نتایج بهتری را شاهد خواهید بود.»

نکته فنی۲۲۱: « تجربه نشان داده است که معمولاً در ساعات ۱۲ تا ۳ بعد از ظهر تمایل بسیار کمتری از سوی کپور ماهیان برای تغذیه احساس می شود .لذا اگر هنگام ظهر به ماهیگیری می روید انتظار زیادی از روزی خوب نداشته باشید . با این حال این مسئله یک قاعده کلی نیست و ممکن است بر اثر بروز برخی شرایط این مسئله عینیت نداشته باشد.اما با این حال اکثر ماهیگیران حرفه ای ،صید در هنگام ظهر را زیاد ایده آل نمی دانند.»

نکته فنی۲۲۲: « حس شنوایی کپورماهیان از سایر گونه های مشابه تکامل بیشتری دارد.به نحوی که امواج صوتی از طریق کیسه های هوایی به اندام شنوایی به خوبی متصل شده است.به همین خاطر دقت داشته باشید که در صید کپور، سکوت لازم از طرف شما و همراهانتان به طور کامل رعایت شود و از زنگوله به درستی استفاده نمائید.همانطور که در قسمت زنگوله ها اشاره شد برای موفقیت بیشتر و بهتر در ماهیگیری حتماً هنگام پرتاب قلاب، زنگوله را از نوک چوب

خارج کرده سپس اقدام به این کار نمائید.زیرا در صورت بر نداشتن زنگوله اصوات ممتدی در سطح آب پخش می شود که موجب وحشت و هراس ماهیان می شود.چون هنگام غروب و طلوع خورشید ماهی کپور برای تغذیه به کنار ساحل می آید،رعایت احتیاط را نیز بیشتر می کند. به همین خاطر ممکن است در اثر صدا های بی وقفه زنگوله پا به فرار گذاشته و شما ناخواسته موجب فرار دادن ماهی بشوید.به همین خاطر در استفاده از زنگوله دقت فراوانی به خرج دهید.»

ماهیان کوچکتر

این دسته از ماهیان بیشتر در حاشیه رودخانه ها ، سواحل دریاچه های سدها،حاشیه تالابها و سواحل دریای خزر زندگی کرده و غذای خود را در این مناطق جستجو می کنند.عمده ترین موادی که به صورت طبیعی مورد استفاده این جانداران قرار می گیرند عبارتند از: گیاهان،لارو سایر جانداران، کرمهای ریز و حلزونها.از مهمترین ماهیان این دسته که معمولاً دارای جثه های کوچکی هستند می توان به کولی، کولمه ،کلیکا (این ماهی جزء خانواده شگ ماهیان است اما معمولاً در شمال کشور ودر کنار دستجات کپور ماهیان دیده می شد)و کلیه بچه ماهیان این خانواده اشاره کرد.
طعمه ای که به صورت عمومی برای شکار ماهیان کوچک جثه خانواده کپور عمومیت دارد،خمیر است.این ماده را می توانید به فراخور موقعیت محلی که قرار است در آنجا ماهیگیری کنید تهیه نمائید.برای اینکه بتوانید صید مناسبی داشته باشید حتماً از قلابهای ریز شماره ۱۱ تا ۱۴ استفاده شود. استفاده از قلابهای ریز یک قاعده کلی است و برخی اوقات می توانید از قلابهای بزرگتر نیز استفاده نمائید. برای صید این ماهیان حتماً از نخهای ۱۸ تا ۲۵ استفاده شود و به هیچ عنوان ریسه خود را با نخهای ضخیمی مانند نخ شماره ۴۰ سازماندهی نکنید.بهترین سربهایی که می تواند کمک شایانی به شما کند، سربهای زیتونی کوچک است .این دسته از سربها موجب می شود که ریسه شما در آب به صورت کاملا ایستا و قائم قرار بگیرد.در نظر داشته باشید که برای صید ماهیان

ریز این خانواده حتماً از شناورهای ریز استفاده نمائید.زیرا در صورتی که ماهی های این خانواده به قلاب شما حمله ور شوند و آنرا به سمت پایین بکشند شناور به زیر آب رفته و به شما اطلاع می دهد که خیلی سریع باید چوب را بکشید.اما شناورهایی که قدری درشت هستند ،به علت اینکه وزن نسبتاً زیادی را در سطح آب به همراه دارند، نمی توانند موقع گاز گرفتن طعمه توسط ماهیان کوچک به خوبی به زیر آب رفته و ماهیگیر را متوجه عکس العمل نمایند.چوب و چرخهایی که برای صید این دسته از ماهیان استفاده می شود سبک بوده و نیازی به استفاده از چوبهای سنگین نیست.اما اگر در منطقه ای که ماهیگیری می کنید ماهیان درشتی وجود دارند و احتمال می دهید که طی ماهیگیری ،صید بزرگتری به قلاب شما گیر کند ، می توانید از چوبهای قوی تر هم استفاده نمائید.تقریبا بهترین چوب برای صید کپور ماهیان کوچک چوبهای کاسی و خصوصا کاسی لانس است. زیرا علاوه بر اینکه از طول نسبتاً زیادی نیزبرخور داراند می توانند لذت ماهیگیری را بیش از پیش برای ماهیگیر دلپذیر سازند . از طرفی نیز چوبهای کاسی و کاسی لانس،از قدرت پوشش دهی فراوانی نیز برخوردار هستند.

خاطره:

«دوستی تعریف می کرد:مدتی پیش برای ماهیگیری به مرداب انزلی رفته بودم.چندین ماهی کولی صید کردم . دور و بر قلاب پر بود ازماهیان ریز.همین که مشغول ماهیگیری بودم یکمرتبه چوبم تکان بسیار سختی خورد و به این ور و آن ور حرکت کرد.من هم به سرعت قلاب را کنترل کردم.دقایقی که گذشت، دل را به دریا زده و به صورت شلاقی ماهی که به قلاب افتاده بود را به بیرون آب پرت کردم.در کمال ناباوری یک اردک ماهی بزرگ با باله های طلائی به قلابم افتاد بود.من هم که شدیداً هیجان زده شده بودم، خواستم قلاب را از دهان ماهی خارج کنم که متاسفانه در اثر تکان های به

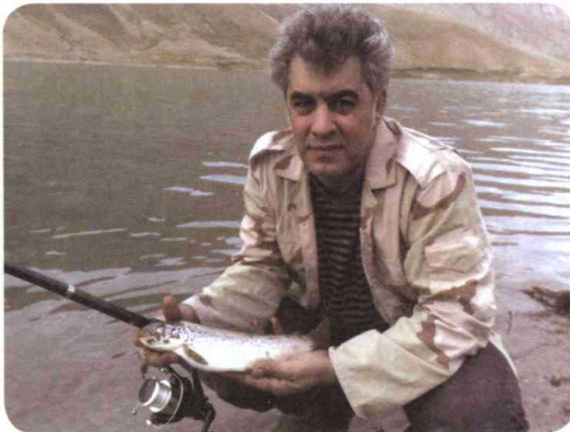

وجود آمده توسط ماهی دستم به دندانهای آن گیر کرد و کمی زخمی شد . چون انبرک همراهم نبود دوان دوان به سمت ماشین حرکت کردم تا با استفاده از دم باریک یا انبر دست قلاب را خارج کنم.مدتی که گذشت و تقلاهای ماهی کم شد به آرامی خواستم قلاب را خارج کنم که متوجه شدم قلاب در دهان ماهی کولی گیر کرده است و اردک ماهی بعد از حمله به کولی به دام افتاده خودش گرفتار شده است.دیدن این صحنه خیلی برایم جالب و درس بزرگی بود.آنروز فهمیدم رفتار این جانداران در برخی موارد خیلی شبیه رفتار ما انسانهاست.به گونه ای که اگر کسی در زندگی خود طمع کند ،بعید نیست که سرنوشتی مانند آن اردک ماهی داشته باشد.»

نکته فنی ۲۲۳: « ماهیان ریز خانواده کپور ماهیان،عمدتاً به صورت دسته ای به سمت طعمه قلاب حمله ور می شوند.به همین خاطر ممکن است با وجود اینکه طعمه در آب حرکت می کند ،شناور در آب فرو نرود. بلکه در این حالت شناور با زاویه ۳۵ تا ۴۵ درجه بر روی آب حرکت می کند. وقتی با این صحنه مواجه شدید به خاطر داشته باشید ماهی که قلاب و طعمه شما را در دهان دارد از ترس سایر ماهیان که مبادا طعمه را بربایند،به سرعت در حال فرار است تا در خلوتی طعمه را ببلعد.در این زمان شما باید با آگاهی از حرکت زاویه دار شناور خیلی سریع چوب را کشیده و موجب گیر کردن قلاب در دهان ماهی شوید و آنرا از آب خارج نمائید.»

خاطره:

آقای سهیل معظمی گودرزی تعریف می کرد؛چند سال پیش به بابلسر سفر کرده بودم.زمانی که در منزلمان مستقر شدیم وسایلم را جمع کرده تا به ماهیگیری بروم. مدتها بود که از روش شناور استفاده نکرده بودم و به طور کلی فراموش کرده بودم که ماهیگیری با شناور چگونه بوده است ؟در ابتدا سری به دهانه رودخانه بابلسر زدم و از اینکه زمانی خاطرات خوشی از ماهیگیری در آنجا داشتم و اکنون تبدیل به زباله دان بزرگی شده بود واقعاً غمگین شدم.هر چه قدر قلاب زدم چیزی نصیبم نشد.پائین تر از آنجا هم که آمدم همین وضعیت ادامه داشت .تا اینکه تصمیم گرفتم به طرف پل کوچک که از وسط هم شکسته شده بود بروم.از زمانی که بچه بودم این قسمت از رودخانه بابلسر مملو از بچه ماهی کفال بود.وقتی به آنجا رسیدم با کمال تعجب دیدم که هنوز بچه کفال در آن نقطه وجود دارد.تعداد آنها آنقدر زیاد بود که نمی شد آنها را شمرد.من هم خوشحال قلاب را به آب انداختم.اما افسوس که غیر از چند بار که شناور در آب اندکی فرو رفت موفق به صید نشدم.در حالی که پیرمرد کنار دستی ام ماهی

های فراوانی می گرفت.شاید هر ۱۰ دقیقه دو ماهی به قلابش می افتاد .یکبار هم در کمال ناباوری هر دو قلابش را هم زمان ماهی زد.کمی عصبی بود و هر چه قدر تلاش کردم با او صحبت کنم موفق نشدم.هوا هم کمی گرم شده بود .تصمیم گرفتم آبمیوه ای بخرم و سر صحبت را با او باز کنم.پیرمرد آبمیوه را گرفت و گفت؛ نیازی به این چیزها نیست . تمام اجزاء قلابت بزرگ است و باید همه را کوچک کنی.من گفتم که همه چیز کوچک است اما او در جواب گفت کوچکتر.

من هم سریع قلابهای شماره ۷ را با ۱۲ و شناور را با شناوری کوچکتر تعویض کردم. تنها چند دقیقه نگذشته بود که شناور با زاویه بر روی آب شروع به حرکت کرد.در این موقع پیرمرد گفت بکش.من هم کشیدم و ماهی به دام افتاد. چند دقیقه بعد دوباره این وضعیت تکرار شد و من هم به موقع قلاب را کشیدم تا دومین ماهی به دام افتاد. مدتی که گذشت شناور زیر آب رفت و من مجدداً چوب را کشیدم.ماهی سوم به دام افتاد.همینطور ادامه دادم ماهی چهارم،پنجم،هشتم،چهاردهم و..... را نیز به دام انداختم . آنروز یکی از بهترین روزهای ماهیگیری در تمام عمرم بود و یاد گرفتم که اگر دقت کافی درتهیه ریسه ماهیگیری نکنم هیچوقت نتایج خوبی را به دست نخواهم آورد.»

نکته فنی۲۲۴: « اگر محلی که قصد دارید برای ماهیگیری به آنجا بروید مملو از ماهیان کوچک خانواده کپور ماهیان است،تا آنجا که امکان دارد از روش پرتابی – انتظاری استفاده نکنید.زیرا این دسته از ماهیان در یک لحظه طعمه را گاز می زنند و شما فرصت کمی برای کشیدن قلاب دارید. بهترین حالت برای صید این ماهیان استفاده از شناور است .در این روش سعی کنید شناور به صورت کاملا عمودی بر روی آب قرار گیرد و اجازه ندهید که به صورت افقی باشد.»

نکته فنی۲۲۵: « تجربه نشان داده است که خمیر تهیه شده از نان لواش ، برای صید این ماهیان مطلوب تر از سایر خمیرهاست.برای تهیه خمیر نان لواش،مقداری از این نان را در ظرفی ریخته و اهسته آهسته به آن آب اضافه می کنید تا خمیر تهیه شود.برای اینکه از اسراف نان جلوگیری کنید می توانید از حاشیه های نان لواش که حالت خمیری بیشتری دارد و معمولا افراد بی توجه آنها را دور می ریزند استفاده کنید.»

نکته فنی۲۲۶: «اگر هنگام ماهیگیری نتوانستید نتایج مطلوب را به دست آورید از اسانس هایی مانند زرد چوبه ، دارچین،وانیل و اسانس مخصوص ماهی در ترکیب خمیر استفاده نمائید.»

نکته فنی۲۲۷:«برای صید این دسته از ماهیان نیازی به پرتابهای بسیار دور قلاب وجود ندارد. اما اگر احساس کردید که در نواحی نزدیک به ساحل ماهی کمتری تردد می کند می تواند کمی دورتر از ساحل نیز قلاب را پرت کنید.فراموش نکنید که در صورت استفاده از شناورهر چه قدر ریسمان شما در فواصل نزدیکتر قرار بگیرد راحت تر می توانید چوب را بکشید و ماهی را به دام بیاندازید.»

خاطره:

ماهیگیری می گفت: برای انجام کاری به شهرستان سنندج رفته بودم.مدتی که گذشت به اتفاق یکی از دوستان محلی به خارج از شهر رفتیم.دقیقاً نمی دانم که دوستم مرا به کدام نقطه برد اما چیزی که تا آخر عمرم فراموش نمی کنم نوع ماهیگیری و ماهیان آنجا بود. زمانی که کنار آب رفتیم دونفر از هم وطنان عزیز «کرد» با استفاده از تکه چوبی که ریسمان نازکی از آن آویزان شده بود به ماهیگیری می پرداختند.آنها به سر قلاب کرم می زدند و قلاب را به داخل آب پرتاب می کردند.چون بارندگی فراوانی طی چند روز گذشته انجام شده بود آب واقعاً گل آلود بود.اما با این حال بعد از هر بار پرتاب، شناور قلابی که طعمه کرم به همراه داشت ،سریع پائین می رفت و ماهی به دام می افتاد.هر ۵ ثانیه یک ماهی!!من که هاج و واج این صحنه را نگاه می کردم از ماهیگیری منصرف شده و مانند کودکانی که تازه به ماهیگیری رفته اند این صحنه را نگاه می کردم.حساب کنید در طی ۱ ساعتی که آنجا نشسته بودیم آنها چند ماهی صید کردند؟!بعد یکی دو ساعت از ماهیگیری دست کشیدند و تصمیم گرفتند به خانه برگردند.اما در کمال ناباوری تمام ماهیان صید شده خود را به من دادند.فراموش نکنید که مردم کرد یکی از بهترین و مهمان نواز ترین مردم در سراسر جهان هستند.آنها بدون اینکه مرا بشناسند به خاطر اینکه میهمان استانشان بودم و از ماهیگیری آنها لذت می بردم این محبت را انجام دادند. هیچ وقت خاطره آن روز ماهیگیری و محبت آن دو هم وطن را فراموش نمی کنم.

نکته فنی۲۲۸:«هنگام بستن ریسه مخصوص اینگونه از ماهیان سعی کنید که بیش از یک قلاب در ریسه قرار دهید.زیرا کپور ماهیان ریز جثه به صورت دسته جات چند تایی در زیر آب حرکت می کنند و در صورت قرار دادن چند قلاب در ریسه، احتمال به دام افتادن آنها را تا چند برابر افزایش می دهید.هنگامی که ماهی را از آب گرفتید به آرامی قلاب را از دهانش جدا کنید تا آسیبی به ماهی وارد نشود.قبل از انجام ماهیگیری به خوبی دقت کنید که اگر در محل مورد نظرتان ممنوعیت خاصی از بابت تعداد و نوع استفاده از قلابها وجود دارد حتماً به آنها توجه کرده و بر اساس مواضین در نظر گرفته شده به ماهیگیری بپردازید.»

نکته فنی۲۲۹:«گاهی اوقات پیش می آید که استفاده از خمیر نتایج دلخواه را به شما نمی دهد لذا برای رفع این مشکل باید از طعمه های دیگری مانند کرم،حلزون، رش ،دل مرغ و حتی روده مرغ و.....استفاده کنید. استفاده از طعمه های گوشتی زمانی بیشترین کارآیی خود را به همراه خواهد داشت که آب گل آلود باشد.»

صید کپور

شما می توانید با استفاده از روشهای متعدد به صید این ماهی بپردازید.اما معمولاً برای صید ماهی کپور درشت باید از روش انتظاری استفاده نمائید.برای این منظور ابتدا باید ریسه مناسبی را تهیه کرده و بر اساس منطقه مورد نظر به ماهیگیری بروید.اگر در دریاچه ها ، سواحل دریای خزر و یا دهانه رودخانه ها قصد صید دارید توصیه می شود که از قلابهای پایه کوتاه شماره ۴ تا ۶ برای این منظور استفاده نمائید.استفاده از سربهای شماره ۱ و ۲ برای رودخانه ها و سربهای شماره ۳ و ۴ برای دریاچه های مصنوعی ، رودخانه های پر تلاطم و سواحل دریای خزر بیشترین کاربرد را دارند.اگر در منطقه احتمال به دام افتادن کپور ماهیان سنگین وجود دارد توصیه می شود که از ریسمان شماره ۴۰ برای این کار استفاده شود اما اگر ماهیان موجود در منطقه زیاد سنگین نیستند می توانید از ریسمان شماره ۳۵ استفاده نمائید.دقت کنید که در ساخت ریسه حتماً از هرزه گرد نیز استفاده نمائید.زیرا این قطعه کوچک امکان تاب خوردگی نخ را واقعاً کاهش می دهد. اساساً ماهی کپور خجالتی است و هنگام به دام افتادن علاقه خاصی به پناه گرفتن در زیر موانع زیر آبی دارد. برای داشتن ریسه مناسب صید کپور باید به گونه ای عمل نمائید که بعد از نصب وزنه حدود

۱۵ سانتیمتر بالاتر از آن اولین انشعاب را بزنید.سپس به فاصله هر ۲۰ سانتیمتر انشعابهای بعدی را تعبیه نمائید.معمولاً در ریسه های کپوری حدود ۲ الی ۳ قلاب به کار برده می شود.اکثر طعمه هایی که برای کپور کاربردهای موثری دارند را می توان در جوشانده ها،انواع خمیر،کرم و حلزون خلاصه کرد.بهترین زمانی از سال که شما برای صید کپور می توانید در نظر بگیرید اردیبهشت و شهریور است.دلیل اینکه در اردیبهشت ماه بیشتر می توانید به صید این ماهی بپردازید آن است که اولاً میانگین دمای هوا به ۲ ۵ درجه سانتیگراد بسیار نزدیک است و بیشترین فعالیت حیاتی کپور در این حرارات صورت می گیرد.

دوما در اردیبهشت ماه کپور باید خود را برای یک دوره تولید مثلی آماده کند و به همین خاطر نیاز به مواد غذایی را بیشتر از هر زمان دیگری احساس می کند . همچنین به علت اینکه در فصول سرد سال تغذیه این ماهی کاهش پیدا می کند ، گرسنگی مضاعف آن در اردیبهشت ماه موجب می شود که به دنبال مواد غذایی گشته با اشتیاق بسیار زیاد به خوردن غذا مشغول شود. ماهی کپور در فصول سرد سال شدیدا از فعالیت خود می کاهد و با تغذیه بسیار کم و محدود به اعماق آب می رود.در شهریور ماه نیز به علت نزدیک بودن درجه حرارت آب به دمای ایده آل و همچنین ورود این ماهی به دوره سرد سال ،تمایل به مصرف غذا بیشتر از هر زمانی است و شدیداً غذا می خورد.لذا بر این اساس می توانید در طی این دوماه به صید ماهی کپور مشغول شوید.

کپور ها علاقه خاصی به زندگی در مناطق عمیق ، پر گیاه و نیزارهای حاشیه رودخانه از خود نشان می دهند.زیرا از لحاظ تامین امنیت و همچنین وفور مواد غذایی نسبت به سایر نقاط ارجحیت دارد. به همین خاطر بیشترین طعمه گذاری ها را در این دو نقطه انجام دهید.مهمترین مسئله ای که در مورد صید کپور باید در نظر داشته باشید آن است که عمده ترین محلی که کپور به تغذیه می پردازد در کف آب است.از این رو هنگام ماهیگیری باید ریسه شما در کف آب خوابیده باشد.

نکته فنی۲۳۰: «برای صید کپور بهترین چوبهایی که می توانید استفاده کنید نمونه های نیمه سنگین تلسکوپی (دسته عصایی)و چند تکه اند که از اکشن بسیار بالایی برخوردار هستند(دسته عصایی).این دسته از چوبها در اثر نوک زدنهای مداوم ماهی ،تکان های به وجود آمده را راحت تر منتقل و قابلیت کنترل ماهیان سنگین وزن را راحت تر میسر می سازند.»

نکته فنی۲۳۱:« بهترین مکانی که می توانید در آنجا صید بیشتری به دست آورید ،نقطه ای است که اولا آبی راکد و عمیق داشته و ثانیا در مکانی دنج و زیر گیاهان آبی یا حاشیه نیزارها باشد.حال اگر در مکانی ماهیگیری می کنید که در آنجا نقطه ای نیست که تمام عوامل فوق را داشته باشد، اولویت انتخاب محل را به ترتیب به پوشش گیاهی ،عمق و جریان آرام آب بدهید.»

نکته فنی۲۳۲: «برای اینکه اطمینان حاصل کنید که ریسه شما در کف آب خوابیده است باید چوب را به صورت افقی بر روی پایه قرار دهید . برای این منظور بهتر است که یک عدد سرب زیتونی را قبل از هرزه گرد نصب نمائید تا ریسه به اعماق بیشتری برود.»

نکته فنی۲۳۳: «معمولاً در مناطقی که با آزاد سازی ماهیان امکان ماهیگیری میسر می شود،چند گونه مختلف کنار یکدیگر قرار دارند که هر کدام از آنها عادات و رفتارهای مخصوص به خود را نشان می‌دهند. معمولاً چینش ماهیان این محل ها به نحوی است که شامل ماهیان بومی (ماهیانی که از قدیم در آنجا زندگی می کره اند) و ماهیان تازه وارد می باشد.به علت اینکه طی چند سال گذشته ماهی قزل‌آلای رنگین کمان همخوانی بسیار خوبی با آبهای ایران پیدا کرده است ،اکثر این مناطق این ماهی را در کنار سایر گونه های قدیمی که عمدتاً جز خانواده کپور ماهیان هستند در خود جای داده است.مثلا در مکان هایی مانند پارک ارم تهران،دریاچه شهرستان ملایر و دریاچه مجموعه ورزشی آزادی گونه های کپور و قزل آلا هایی وجود دارند که هر کدام از این گونه ها رفتارهایی کاملا متفاوت از یکدیگر نشان می دهند.مثلا کپور بسیار خجالتی و تنبل است در حالی که قزل آلا ماهی بسیار مهاجم و پرتحرکی است که به صورت میانگین تقریبا در تمام نقاط آب حرکت

می کند و به هیچ عنوان گوشه گیر نیست.شما برای اینکه بتوانید این دو ماهی را صید کنید می‌توانید به این دو روش عمل نمائید.اول آنکه چوب را در زاویه تقریبی ۴۵ درجه قرار داده و قلابهای ریسه را به گونه ای مجهز کنید که آنهایی که به سرب نزدیکتر هستند، طعمه مورد علاقه کپور و قلابهای بالاتر که از کف آب فاصله دارند طعمه های مخصوص قزل آلا داشته باشند. به این صورت که اگر ریسه شما دارای چهار قلاب است دو قلاب انتهائی را طعمه هایی مانند جوشانده،خمیر و دو قلاب بالاتر را بچه ماهی ،حشرات و طعمه های مصنوعی بزنید .البته می توانید در این گونه موارد دو وجب بالاتر از ریسه، طعمه های پشه ای که در زیر آب به خوبی قوطه ور هستند نیز متصل سازید.راه دومی که می تواند در ماهیگیری به شما کمک کند آن است که به صورت متناوب سیستم ریسه و قلاب خود را در زمان های مشخص تعویض نمائید.بدین صورت که مثلا به مدت دو ساعت ریسه و سیستم خود را مخصوی صید کپور تهیه کرده و ساعتی بعد ریسه خود را مخصوص قزل آلا.

اگر مشاهده کردید ماهیگیرانی که در کنار شما هستند کپور بیشتری صید می کنند ابتدا ریسه خود را بر آن اساس تنظیم نمائید و اگر قزل آلای بیشتری صید می کردند بالعکس البته می توانید در صورت تمایل دو قلاب مجزا را در آب پرت کنید که یکی از آنها مخصوص قزل آلا (نوع ریسه ،قرار گرفتن ریسه در آب ،نوع طعمه و...) باشد و دیگری را فقط برای ماهی کپور.البته برای این کار معمولاً باید از مسئولان دریاچه دو جواز مجزا تهیه کنید.

نکته فنی۲۳۴: «گاهی اوقات در برخی مناطق از طعمه هایی مانند جگر و یا روده مرغ نیز می توان استفاده کرد و نتایج خوبی را به دست آورد.اما توصیه می شود که اگر قصد استفاده از این دسته طعمه ها را دارید حتماً در ابتدا با افراد محلی مشورت کرده و اگر استفاده ازآنها مورد تائید قرار گرفت از آنها استفاده کنید.»

نکته فنی۲۳۵: «نخهای ماهیگیری به خاطر خاصیت به خصوصی که دارند ، ممکن است در اثر

پرتابهای بسیار بلند و قرار گرفتن ریسه در اعماق آب ، تکان هایی ناشی از به دام افتادن ماهی به قلاب را به خوبی انتقال ندهند.از طرفی نیز باید در نظر داشته باشید که اگر آب کمی متلاطم است این مشکل بیشتر و برجسته نیز می گردد. لذا برای انتقال مناسب تر لرزش های ناشی از نوک زدنهای ماهی و نیز به دام افتادن صید در قلاب، باید بعد از پرتاب حتماً «کلاج» را کمی شل کرده و نخ قلاب را در حالت نیم دایره قرار دهید.در نظر داشته باشد که نخ ماهیگیری نباید به صورت کاملا کشیده و یا شل قرار بگیرد .به همین خاطر باید حالت حد وسط آنرا انتخاب کرده و نخ را به حالت نیم دایره در آورید.انجام این عمل از ضروریات ماهیگیری به حساب می آید.»

نکته فنی۲۳۶:» اگر در محل ماهیگیری تردد بیش از حد و اندازه قایقهای موتوری وجود دارد ریسه خود را هرگز به وسط رودخانه پرت نکنید.زیرا ممکن است به راحتی چوب و چرخ خود را از دست بدهید.اگر محل ماهیگیری شما به گونه ای است که قایقهای پدالی زیادی وجود دارد ،مواظب حرکت آنها و رعایت فاصله کافی میان ریسه و قایقها نیز باشید در صورت عدم دقت کافی در این زمینه، به احتمال بسیار قوی چوب و چرخ شما در آب خواهد افتاد و ممکن است به طور کامل خراب شود.»

خاطره:

ماهیگیری تعریف می کرد:به دهانه رودخانه انزلی رفته بودم و قلابم را با تمام قوا به سمت جلو پرت کردم. غروب شده بود و من تنها چند ماهی کوچک صید کرده بودم. از بس که قایقهای موتوری در حال تردد بودند اعصابم به کلی بهم ریخته بود.اما خوب چاره ای نداشتم و مجبور بودم که این وضعیت را تحمل کنم.به همین خاطر به علت سر و صدای فراوان اصلا متوجه نشدم که «کلاج» چرخ به نحو عجیبی در حال آزاد کردن نخ است. وقتی که نگاهم به قلاب افتاد، متوجه تکان های سر چوب شدم.سریع به طرفش رفتم و تا خواستم «کلاج» را سفت کنم به نحو شگفت آوری چوب و چرخ ماهیگیری از دستانم پرید.هراسان به این طرف و آنطرف نگاه می کردم تا ببینم قضیه از چه قرار است اما چیزی دستگیرم نشد.هر چه قدر داد زدم قایقی که قلابم به پره هایش گیر کرده بود متوجه من نشد و به میسر خود ادامه داد.هیچ وقت فراموش نمی کنم که یک چوب و چرخ اصل مارک « دام » را به راحتی از دست دادم.یکی دو روزی از این قضیه گذشت تا اینکه برای ماهیگیری مجدداً به آن نقطه رفتم.مدتی که کنار آب سپری شد تصمیم گرفتم به اطراف سرک بشکم . در کمال نا باوری کمی آنطرف ترچوب ماهیگیری که توسط قایق وسط دریا رفته بود توجه را جلب کرد.تقریبا خورد شده و درمیان سنگها گیر کرده بود. شاید چندین کیلو ماهی با آن چوب صید کرده بودم و خاطرات خوبی نیز از آن داشتم اما افسوس که دیگر شسکته شده بود و به هیچ دردی نمی خورد.جلوتر رفتم تا ببینم دقیقاً چه وضعیتی دارد .چرخ قلاب به نحو عجیبی سالم بود.به همین خاطر دست به کار شدم و با هزار زحمت چرخ را از آن جدا و نخهای اضافی را جمع نمودم که یکمرتبه متوجه شدم نخ قلاب که در دل دریا قرار داد شدیداً در حال لرزیدن است.با عجله شروع

کردم به جمع کردن نخ.هر چه قدر نخ را بیشتر جمع می کردم تکان های بیشتری زیر آب به وجود می آمد.کار بسیار سختی بود اما هر طور که بود نخ را بدون چوب ماهیگیری به سرعت جمع می کردم و ماهی به دام افتاده در قلاب بیشتر تکان می خورد.نیم ساعت گذشته و تمام بدنم غرق در عرق و هیجان محض شده بود تا اینکه نخ به فاصله یک متری ام رسید.وارد آب شدم . با دنبال کردن نخ به انتهای آن رسیدم و ماهی را مانند طفلی بغل کرده و از آب خارج نمودم.حدود ۴ کلیو وزن داشت. کپوری بسیار عظیم الجثه که یک قلاب در دهانش گیر کرده بود و یکی دیگر در سطح شکمش .دهان ماهی آسیب دیده بود و از شکمش نیز خون می آمد.با دیدن این صحنه فقط یک سناریو را می توانستم تصور کنم. احتمالا ماهی بزرگی به قلاب افتاده است و چون متوجه آن نشده بودم،صید فرصت کافی داشته تا قلاب را به داخل آب ببرد . درست زمانی که نخ به وسط آب و در محل تردد قایق موتوری قرار گرفته ، به پره های آن گیر کرده و چوب و چرخ را پرانده بوده است.من تا آخر عمرم آن صحنه و آن روز را فراموش نمی کنم و همیشه از اینکه این اتفاق واقعا نادر در زندگی برایم افتاده است لذت می برم.

نکته فنی ۲۳۷: «در صورتی که قصد صید کپور در آبهای متلاطم را داشتید، توصیه می شود برای استحکام بیشتر طعمه در آب، مقدار کمی پنبه به آن اضافه کنید .این کار باعث می شود تا طعمه از استقامت بیشتری در آب برخوردار شود و در اثر امواج آب از قلاب جدا نگردد.دقت داشته باشید که الیاف پنبه نباید زیاد باشد. زیرا ممکن است ماهی طعمه را پس زده و از دهانش بیرون بیاندازد.البته می توانید به جای پنبه از یک عدد تخم مرغ نیز استفاده کنید.بدین صورت که بعد از تهیه خمیر یک عدد تخم مرغ نیز به آن اضافه کرده و خوب خمیر را ورز دهید.این کار هم موجب استحکام بیشتر خمیر و مانع از جدا شدن آن از قلاب می شود.»

خاطره:

«ماهیگیری می گفت: برای ماهیگیری به شهرستان ساری رفته بودم.اما از شانس بد چیزی گیرمان نیامد.با یکی از دوستانم تماس گرفتم و او نزدیک شهرک صنعتی ساری ، مکانی را برای ماهیگیری معرفی کرد که واقعاً برایم جالب بود.او گفت کنار شالیزارهای شهرک، کانالی وجود دارد که یا ماهی در آنجا به قلاب نوک نمی زند و یا اگر هم بزند حتماً بسیار درشت است.من هم وسایلم را جمع کردم و به آنجا رفتم.بعد از کلی پرس و جو نهایتا کانالی که دوستم گفته بود را پیداکردم.واقعا تجربه ای تازه بود. کانالی با عرض ۳ و عمق تقریبی ۱/۵ متر.آنجا بچه های محلی با قلابهای خود مشغول ماهیگیری و سرو صدای زیادی را به راه انداخته بودند.من هم وسایلم را جمع کرده و به سمت بالای کانال رفتم که کسی در آنجا نبود .شناور را به قلاب وصل و کرمی را به عنوان طعمه به قلاب وصل کردم. یک ساعتی قلاب در آب بود و غیر از چند نوک کوتاه چیز خاصی ندیدم.به همین خاطر وسایل را مجددا جمع کرده و کمی بالاتر رفتم. ده دقیقه نگذشته بود که شناور با زاویه ۴۵ درجه و کمی فرورفته در آب این طرف و آن طرف می رفت و یکمرتبه ثابت می ماند.با خود گفتم ماهی در حالی بازی کردن با طعمه است و باید به دنبال زمان مناسب باشم.(البته شاید آن موقع کمی اشتباه می کردم و با همان حرکت اول زاویه دار شناور باید ضربه را می زدم)به همین خاطر منتظر شدم . زمانی که شناور مجدداً به حرکت در آمد چوب را کشیدم و قلاب کاملا در دهان کپور گیر کرد.کش مکش شروع شد.«کلاج» را سفت کرده و با تلاش فراوان ماهی را از آب خارج نمودم.کپور خوبی بود.حدودا ۷۰۰ گرم وزن داشت و بسیار زیبا بود.من که خیلی از صید خوشحال شدم دوبار ه قلاب را به آب انداختم و چند ماهی دیگر صید نمودم.بچه های محلی که از دور شاهد این صحنه بودند کنارم آمدند و با حسرت به

ماهیان صید شده من نگاه می کردند.وقتی به چشمان آنها نگاه کردم یاد بچگی های خودم افتادم که با حسرت ماهیگیری افراد با تجربه را نظاره می کردم.به همین خاطر مانند زمان گذشته که ماهیگیران تعدادی از ماهیان صید شده را هدیه می دادند، من هم به آنها چند ماهی دادم .آنها باورشان نمی شد که صیدم را به آنها بدهم.به طوری که یکی از آنها گفت مگر شما این همه زحمت نکشیدید؟من هم گفتم چرا پسرم اما دوست دارم که این ماهی ها را شما به خانه ببرید.»

نکته فنی۲۳۸:« ماهی کپورترسو و خجالتی است.به همین خاطر وقتی کنار آب می روید تا آنجا که امکان دارد از ایجاد سرو صدا پرهیز کنید.خصوصا هنگام غروب آفتاب که ماهی به کناره ها می آید و از طرفی جمعیت بیشتری درحاشیه رودخانه وجود دارند.لذا بایستی دنبال مکانی برای ماهیگیری باشید که تردد مردم در آن نقطه کمتر باشد.»

نکته فنی۲۳۹: « بهترین راه صید کپور در رودخانه ها، تالابها ،مردابها و کانالهای کم عرض استفاده از شناور است .به خاطر این مسئله نیازی نیست که از پرتابهای بلند دامنه دار استفاده نمائید.»

نکته فنی۲۴۰:« شاید این سئوال برای شما پیش بیاید که چگونه ممکن است در کانال ماهی وجود داشته باشد؟ برای پاسخ به این پرسش باید گفت که کانالهای اینچنینی معمولاً در چند دسته تقسیم می شوند.نخست آنکه کانال مورد نظر،ناشی از پس آب مزرعه پروررزش ماهی بوده باشد و ماهیان کپوری که از مزرعه فرار کرده اند در آن به زندگی مشغول باشند.دوم آنکه کانال آب، از انشعاب آب رودخانه به مزارع به وجود آمده باشد که ناخود آگاه ماهیانی از رودخانه وارد آن شده اند. سوم آنکه کانال مورد نظر مخصوص انتقال آب از رودخانه به سد و یا در مسیرهای اینچنینی باشد.لذا در هر سه حالت می توانید به علت عرض کم آنها از روش شناور استفاده کرده و نتایج مناسبی را به دست آورید.»

نکته فنی۲۴۱: « اگر در دریاچه ها نتیجه مطلوبی را به دست نیاوردید حتماً نسبت به جابجایی مکان ماهیگیری خود اقدام کنید و به هیچ عنوان در یکجا تمرکز نداشته باشید.مگر آنکه شما دقیقاً از خصوصیات آن نقطه مطلع باشید.بهتر آن است در این مواقع با سایر ماهیگیران گپ و گفتگویی داشته باشید و نظر آنها را نیز در مورد موقعیت محل جویا شوید.»

خاطره:

«ماهیگیر بسیار حرفه ای تعریف می کرد:مدتی پیش برای ماهیگیری به سد ساوه رفته بودم.تقریبا از ساعات ۶ صبح تا ۵ عصر حتی یک ماهی هم به قلاب نیافتاد.اعصابم به طور کلی به هم ریخته بود و هر چه طعمه و ریسه را جا به جا می کردم هیچ فایده ای نداشت.در همین حین یکی از افراد محلی که از دور به من نگاه می کرد نزدیک آمد و گفت امروز در اینجا نمی توانی ماهی بگیری .همراه من بیا .من هم که واقعا ناراحت بودم همراه او به نقطه دیگری رفتم که ظاهرا برای ماهیگیری اصلا مناسب نبود.عمق بسیار کم وبا ساحلی نا مناسب .به من گفت باید شناور را به قلاب نصب کنی و با آن ماهی بگیری .راستی چاک یادت نرود . چون ماهیان این نقطه بسیار سنگین هستند. من با خود گفتم او دیوانه شده .آخر در این نقطه چگونه ماهی بزرگ می تواند وجود داشته باشد؟

خواستم برگردم اما با خود گفتم از قیافه اش پیداست که دروغگو نیست.هر چه باداباد .من که این همه صبر کردم این یکی هم عیبی ندارد.قلاب را به آب پرت کردم.کمتر از ۱۰ دقیقه شناور زیر آب رفت و ماهی زردپر بزرگی گرفتم.آنجا بود که فهمیدم تمام ساعاتی که در نقطه قبلی به ماهیگیری پرداختم بی فایده بوده است.»

نکته فنی ۲۴۲:« تقریبا اکثر ماهیان خانواده کپور هیچگاه قلاب را به یکباره داخل دهان نمی‌کنند. دقت کنید که هنگام صید ماهی کپور در ابتدا ماهی چند بار نوک های ریز به قلاب می زند سپس آنرا در دهان فرو می برد. اگر با شناور قصد ماهیگیری دارید ،با تکان های کوچک آن گول نخورید و قلاب را یکمرتبه نکشید.بلکه زمانی اقدام به این کار نمائید که یا شناور در زاویه ۴۵ درجه بر روی آب در حال حرکت باشد و یا اینکه حتماً در آب فرو رفته یا حالتی شبیه به آن داشته باشد. در مورد روش پرتابی یا انتظاری نیز چنین شرایطی حاکم است.بدین صورت که بعد از پرتاب و بر قرار نمودن حالت نیم دایره در نخ ،اجازه دهید که ریسه در بستر جا بگیرد.سپس منتظر مانده و به نوک چوب نگاه کنید.اگر ماهی به قلاب شما نوک بزند ابتدا چند تکان ریز به وجود می‌آید و بعد از آن باید منتظر تکان بزرگتر و شدیدتری باشید.در این حالت باید قلاب را کشیده و بدون عجله و دست پاچگی نخ را جمع کنید.در صورتی که از زنگوله استفاده می کنید به محض شنیدن صدای شدید آن باید قلاب را جمع نمائید.اما اگر صدای بسیار ضعیفی از زنگوله شنیدید و ریسه شما در فواصل زیادی از شما قرار نداشت باید منتظر صدای بیشتر باشید.البته در اینجا استثنایی وجود دارد که باید حتما به آن توجه کنید.اگر بعد از شنیدین صدای زنگوله ،سر چوب کمی خمش پیدا کرد باید با قدرت چوب را کشیده و نخ را جمع کنید.زیرا در این حالت به احتمال بسیار قوی ماهی به دام افتاده است.

این مسئله در مورد ماهیان مهاجمی مانند اردک ماهی و یا قزل آلا صدق نمی کند.این دسته از ماهیان بعد از حمله به طعمه آنچنان آنرا در دهان خود جای می دهند که در همان لحظه اول موجب فرو رفتن قلاب در دهان و نتیجتا صدای زنگوله بلند خواهد شد .در این موقع باید فورا چوب را بکشید.»

نکته فنی ۲۴۳:« برای جلب توجه هر چه بیشتر ماهی کپور، میتوانید از ترفندی قدیمی ولی بسیار موثر استفاده کنید.بدین صورت که ظرف پلاستکی را پر از جو کرده سپس آن را به مدت

چند روز در محیط نسبتاً خنکی قرار دهید.بعد از سپری شدن این مدت به سراغ آن بروید و محتوای داخل ظرف که بوی نسبتا بدی گرفته است را داخل جوراب زنانه و یا پارچه ای توری مانند بریزید سپس به محلی که قرار است در آنجا به ماهیگیری بپردازید رفته و آنرا داخل آب بیاندازید و به منزل بازگردید.بعد از گذشت حداقل ۶ ساعت وسایل ماهیگیری را جمع کرده و برای ماهیگیری به آن نقطه بروید.برای به دست آوردن نتایج بهتر در ماهیگیری،طوری برنامه ریزی کنید که کیسه جو حداقل ۶ تا ۱۲ ساعت در منطقه مورد نظر ماهیگیری قرار بگیرد.اگر در سواحل دریا قصد صید دارید و می خواهید که از این روش برای جلب توجه ماهیان استفاده نمائید،تنها زمانی می توانید این عمل را انجام دهید که دریا غیر مواج باشد .زیرا در این حالت کیسه از تمرکز بیشتری در آب برخوردار است و ماهیان را به طرف خود جلب می کند.برای اینکه اطمینان حاصل کنید که کیسه در زیر آب ثابت شده است حتماً قبل از ریختن جو،داخل آنرا چندین قلوه سنگ بیاندازید تا راحت تر در کف آب جای بگیرد.هر چه قدر کیسه جو در نقاط عمیق تری قرار گیرد، موجب جلب توجه بیشتر ماهیان کپور می شود.برای اینکه کپورهای دریایی را به سمت جو جلب کنید بهترین مناطقی که می توانید آنرا قراردهید خلیج ها و یا مناطقی که به صورت نیم دایره توسط سنگهای موج شکن احاطه شده است می باشد. برای حفظ محیط زیست،طنابی را به جوراب یا کیسه خود متصل سازید و بعد از انجام ماهیگیری آنرا از آب خارج نمائید.

شما می توانید در این موقع از کمی ذرت نیز به عنوان طعمه استفاده نمائید اما اگر احساس کردید که با انواع طعمه خمیر نتایج مناسب به دست می آید نیازی به استفاده از ذرت نیست ولی اگر قضیه بر عکس بود حتما استفاده از ذرت شیرین و یا نخود و لوبیایی که نیم پزشده است را امتحان کنید.

نکته فنی۲۴۴: « برای صید ماهی کپور،هر چقدر طعمه شما حالت ژله ای تری در آب به خود بگیرد بیشتر مورد توجه ماهی قرار گرفته و به آن حمله ور می شود. اگر قصد استفاده از جوشانده ها را دارید ،ازنمونه هایی بیشتر استفاده کنید که حالت ژله ای بیشتری در آب به وجود می آورند.»

نکته فنی۲۴۵: « شما می توانید از برخی پاستیل هایی که به تازگی وارد بازار شده است به عنوان طعمه موثری برای صید کپور استفاده نمائید.برای این منظور از پاستیل های شیرین که بدون اسانس نوشابه هستند می توانید استفاده نمائید. بدین صورت که پاستیل های توت فرنگی کم شیرینی را به مدت ۱۰ الی ۲۰ دقیقه در آب خیس کنید تا شیرنی آن گرفته شود.سپس به آرامی آنرا درون قلاب کرده و به آب بیاندازید.این طعمه می تواند نتایج عجیبی را برای یک ماهیگیر به همراه داشته باشد.البته استفاده از پاستیل تا کنون کمتر مورد توجه بوده است ولی می توانید با استفاده از طعم توت فرنگی آن و یا طرحهای شبیه به مار و یا کرم های کوچکی که به خوبی در آب خیس خورده اند ماهیگیری کنید. این طعمه ها به علت اینکه در اطراف خود هاله ای ژلاتینی را پدید می آورند بسیار مورد توجه کپور ماهیان قرار دارد.»

ماهیان علفخوار: فیتوفاک و آمور

فیتوفاک (کپور نقره ای) بسیار خجول تر از کپور وحشی است و نسبت به آن کمتر به قلاب می افتند.این ماهی علاوه بر اینکه در اکثر حوزه های آبریز دریای خزر یافت می شود و در سایر نقاط معتدل مانند دریاچه زریوار کردستان نیز زندگی می کند، در دریاچه های مصنوعی که قدمت بالایی دارند نیز وجود دارد. نکته قابل توجه در مورد ماهی فیتو فاک آن است که قسمت اعظم خوراک آن را گیاهان تشکیل می دهند. ماهی فیتوفاک از استخوانهای بسیار زیادی برخوردار است که موقع مصرف نمودن آن باید دقت کافی را داشته باشید.

برای صید فیتوفاک می توانید از قلابهای پایه کوتاه شماره ۴ تا ۸ استفاده کرده و حتماً به سراغ مناطقی بروید که گیاهان آبی را در خود جای داده باشد.زیرا در آنجا موفقیت بیشتری نصیب شما خواهد شد.روش صید مانند ماهی کپور است اما باید دقت کنید که نوع طعمه خود را به گونه ای انتخاب نمائید که حتماً ماهیت گیاهی آن حفظ شده باشد.بعضی ماهیگیران حرفه ای که علاقه خاصی به صید این ماهی دارند معمولاً از گیاهان آبی منطقه مقداری را انتخاب کرده و آنرا در خمیر نان باگت مخلوط می کنند و به ماهیگیری می روند.

نکته فنی۲۴۶: « یکی از موثر ترین طعمه هایی که می تواند این ماهی خجول را به سمت خود بکشاند استفاده از برخی سبزی های معطر است.شما می توانید با استفاده از نعنا و ریحان در خمیر بیش از پیش موجب تحریک ماهی شده و آنرا به سمت قلاب بکشید.تا آنجا که امکان دارد سعی کنید از سبزیجات معطر خشک شده استفاده نمائید.»

نکته فنی۲۴۷: « اگر در دریاچه ای آمور ، فیتوفاک و چند نمونه ماهی کوچک مثل کولی وجود داشته باشد، آمور هرگز به طعمه های جوشانده ، خمیر،گیاه ، کرم ویا هر چیزدیگری به سختی نوک خواهد زد. ولی در تالاب یا مردابی که حتی ماهیانی مهاجم یا نیمه مهاجمی مانند اسبله ، اردک ماهی و قزل آلا زندگی کنند، عکس این مسئله اتفاق می افتد و ماهی برای به دست آوردن غذا به هر چیزی حمله می کند. دلیل این عکس العمل های متفاوت را می توان تنها در تنوع غذایی جستجو کرد» **ماهی آمور** که به آن کپور علفخوار گفته می شود بدن دوکی شکلی دارد که بسیار شبیه به ماهی ارزشمند سفید است.به همین خاطر بعضی فروشندگان سود جو و بی انصاف در ماهی فروشی ها این ماهی را به افراد بی اطلاع ، به جای ماهی سفید می فروشند.هر چند که آمور بسیار خوشمزه است و خواص متعدد زیادی دارد اما ، جانب انصاف را همیشه باید در نظر داشت.

با این حال از پولکهای نسبتاً درشت و تیره تر ماهی آمور به همراه باله پشتی ، به راحتی میتوان آنرا از ماهی سفید تفکیک کرد.خصوصا اینکه ماهی سفید از درخشندگی منحصر به فردی برخوردار

است که خود وجه تمایز بسیار بارزی به حساب می آید.آمور بر خلاف اکثر گونه های ماهی کپور از استخوان کمتری برخوردار است و به همین خاطر می توانید صرف نظر از «ماهیگیری ورزشی» آن را به عنوان خوراک مناسبی در سبد غذایی خانواده نیز قرار دهید.از مزایای گسترده این ماهی آن است که علاوه بر رودخانه و دریاچه های حاشیه خزر در نقاط آبی مهم جنوب کشور مانندکارون،کرخه و حتی سد دز نیز یافت می شود.اوزانی که از ماهی آمور در ایران وجود دارد بسیار جالب است.به گونه ای که تنها در یک مورد آموری به وزن ۲۷ کیلو گرم در انزلی توسط ماهیگیران ورزشی صید شده است.معمولاً برای صید این ماهی از چوبهای ۳/۶۰ متری ،چرخهای نیمه سنگین که قابلیت ذخیره ۱۰۰ تا ۱۵۰ متر نخ را دارند استفاده می شود.

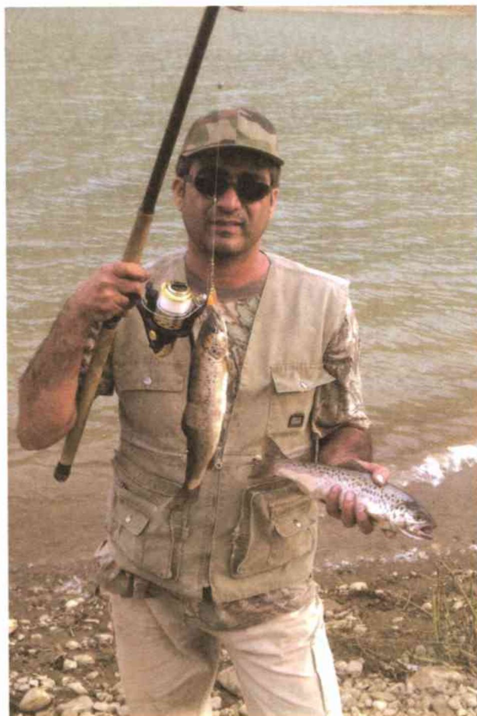
نخهای مورد استفاده در صید این ماهی معمولاً از شماره ۳۰ الی ۴۰ متغییر است و باید بر اساس شرایط منطقه و به دست آوردن اطلاعات از افراد محلی ضخامت نخ را انتخاب نمائید.اما به طور متوسط می توانید از نخ شماره ۳۵ استفاده کنید.قلابهای ۱ تا ۴ پایه کوتاه و ۳ تا ۶ پایه بلند می تواند کمک شایانی به شما بنماید.

نکته فنی۲۴۸: «ماهی آمور یکی از با هوشترین ماهیان خانواده کپور است.به همین خاطر رعایت اصول کامل استتاربرای صید آن بسیار ضروری و لازم است. از این رو تا آنجا که امکان دارد سعی کنید از نخهایی هم رنگ آب رودخانه یا دریاچه مورد نظرتان است برای ماهیگیری استفاده نمائید. فاصله شما برای صید ماهی آمور باید در حدود ۴ متر از سطح ساحل باشد. شناورهای انتخابی شما به هیچ عنوان دارای رنگهای قرمزو یا زرد نباید باشد.

زیرا ممکن است ماهی در اثر انعکاس نور خورشید به شناور مشکوک شده و از محل فرار کند.به همین خاطر تا آنجا که امکان دارد از شناورهای تیره رنگ قهوه ای ،سبز و حتی سیاه استفاده کنید.»

برای اینکه نتایج لازم از صید ماهی آمور را به دست آورید حتماً بایستی که طعمه شما از منشاء مشخص گیاهی برخوردار باشد.لذا برای این منظور باید گیاهان منطقه را به صورت مستقل و یا ترکیبی با موادی چون خمیر استفاده نمائید.بهترین طعمه ای که می تواند برای صید ماهی

آمور کمک شایانی به شما بنماید،استفاده از خمیری است که با سبزی های معطرخشک شده ای مانند بابونه،نعنا، شنبلیله و ریحان مخلوط شده باشد.در صید پرتابی یا انتظاری باید به گونه ای ریسه خود را ببندید که اولین انشعاب در حدود ۴۰ سانتیمتر بالاتر از سرب شما نصب شده باشد و هر کدام از قلابها را در فواصل مشخص و معین ۲۵ سانتیمتر نصب نمائید.معمولاً برای ماهی آمور ۳ قلاب در ریسه نصب می شود و کافی است.سعی کنید چوب را در زاویه ۴۵ در جه قرار داده و مانند سایر گونه های کپور نخ را به صورت نیم دایره در آورید.

اگر قصد صید ماهی آمور با شناور را دارید حتماً در نظر داشته باشید که بعد از نصب قلاب در حدود ۲۰ سانتیمتر بعد از آن سرب زیتونی و ۲۰سانتیمتر بعد از سرب هرزه گرد را نصب نمائید . در آخر هم شناور را به ریسه متصل سازید. حتماً در شش ماهه اول سال از سیستم شناور استفاده نمائید .زیرا در طی این مدت ماهی آمور تمایل بیشتری نسبت به سطح از خود نشان می دهد.

نکته فنی۲۴۹:« دریاچه هایی که به صورت مصنوعی امکان صید را پیدا کرده اند،ماهیان آمور بسیار بزرگی را در خود جای داده اند.لذا   در اینگونه دریاچه ها امکان صید ماهیان بسیار بزرگ وجود دارد. این موضوع آنجا حساس تر می شود که تقریبا در هیچ کدام از این دریاچه ها صید ماهیان با تور انجام نمی شود . ماهی آموردر چنین شرایطی فاقد دشمن طبیعی است و از همه مهمتر آنکه اکوسیستم زیر آب نیز با گذشت چند دهه از به وجود آمدنش حالت طبیعی نیز پیدا کرده است.»

خاطره:

دوستی که برای تمرین قایقرانی به دریاچه مجموعه ورزشی آزادی تهران می رفت می گوید:برای تمرین به دریاچه رفته بودم.۵۰ متر بیشتر از سکو فاصله نگرفته بودم که یکمرتبه قایق تکانی عجیبی خورد.خیلی سریع به اطراف نگاه کردم و در ابتدا ترس وجودم را فرا گرفته بود.ماهی بسیار بزرگ آموری از زیر آب به قایقم برخورد کرده بود و در حالی که دمش بیرون آب بود با یک شیرجه ناگهانی خود را در اعماق آب مخفی کرد.هر چند اول ترسیده بودم اما دیدن این صحنه خیلی برایم جالب بود.از آن موقع تا به امروز هر موقع که برای تمرین به دریاچه می رویم یاد آن روز می افتم که آن ماهی بسیار بزرگ چگونه قایقم را تکان داد.

نکته فنی۲۵۰: « بعضی ماهیگیران می گویند برای صید آمور می توان از تکه های کاهو نیز استفاده کرد.برای این منظور تکه های سبز و تازه کاهو را درون قلاب فرو کرده و آنرا به آب بیاندازید دقت داشته باشید که استفاده از کاهو هنگام طلوع آفتاب بهتر است.»

در ماهیگیری منعطف باشید

آیا تا به حال برای شما اتفاق افتاده است که برای صید کپور به یک دریاچه یا رودخانه رفته باشید و با وجود اینکه از طعمه و ریسه متعارف استفاده کرده اید و با علم به اینکه در این دریاچه کپورهای زیادی با سایزهای مناسب وجود دارد ،حتی یک ماهی هم صید نکرده اید! آیا تا به حال این تجربه را داشته اید که به عنوان مثال بارها در مرداب انزلی اردک ماهی های خوبی را با قاشقک طلایی گرفته ،اما با همین قاشقک در دریاچه اوان (البته در حال حاضر ممنوع است) هیچ نتیجه ای نگرفته اید .یا حتما دیده اید که گاهی تعدادی از ماهیگیران برخی ماهی ها را با طعمه هایی

بسیار متفاوت با طعمه مخصوص آن ماهی می گیرند (صید قزل آلای رنگین کمان با خمیر نان!) ما انسانها با توجه به مکان و موقعیت جغرافیایی از غذاها و رسوم متفاوتی استفاده می کنیم این موضوع تا حدودی در مورد ماهیها نیز صدق می کند.ماهی ها با توجه به آب و هوا و اکوسیستم گیاهی و حشراتی که در آن محیط زندگی می کنندتغذیه متفاوتی دارند. حتی از لحاظ شکل ظاهری و رنگ در یک نوع ماهی تفاوتهایی دیده می شود. اگر شما برای صید ماهی کپور به دریاچه سد ۱۵ خرداد بروید و برای صید کپور از طعمه کرم بجای ذرت ،خمیر و بویله مناسب استفاده کنید، مطمئنا دست خالی و یا با صید خیلی کم مواجه خواهید بود . در صورتی که در قسمتهایی از مرداب انزلی و یا بعضی رودخانه ها بهترین طعمه ،برای صید کپورهای آنجا مناسب می باشد.این درست است که ماهی کپور با توجه به شکل دهان و قدرت بویایی قوی خود از بستر آب تغذیه می کند . اما این یک موضوع کلی است واستثنا هایی نیز وجود دارد ، البته نه فقط این نوع ماهی، بلکه اکثر موجودات برای حفظ بقاء ، خود را با شرایط محیط زندگی شان تطبیق میدهند. توجه داشته باشید، ماهیگیران با تجربه، برای صید قزل آلای رودخانه و برای انتخاب پشه مناسب جهت طعمه ، ابتدا حشرات و پشه های اطراف آن رودخانه را بررسی می کنند ،البته نتیجه این بررسی همیشه صدق نمی کند چون با تغییر زمان یا فصل ،نوع حشرات تغییر می کند(در یک زمان لارو پشه زیاد است و درزمان دیگر خود پشه) و سپس طعمه ای را که بسیارشبیه به آن حشره باشد را انتخاب می کنند . پس دوستان عزیز ،اگر می خواهید نه فقط در ورزش ماهی گیری بلکه حتی دربسیاری از موقعیتهای زندگی خود ، موفق باشید . انعطاف پذیری را فراموش نکنید.

خاطره:

« آقای محمد علی پورمسئله گو از ماهیگیران جوان ولی بسیار با تجربه می گوید:
یکبار من همراه دوستان برای ماهیگیری به دریاچه ای در استان مازندران رفته بودیم و طبق پرس و جو از افراد محلی متوجه شدم ،که آنجا دارای ماهیهایی از انواع کپور آمور و زرد پر با سایزهای درشت است.وقتی کنار دریاچه رسیدیم ، مطابق معمول، با روش انتظاری و استفاده از ریسه کف خواب و طعمه های مخصوص صید این نوع ماهی ها از جمله خمیر ، ذرت، بویله با طعم وانیل و حتی کرم شروع به صید کردیم ، اما بعد از چند ساعت ، با کمال تعجب و با وجود دیدن کپورهای درشت در سطح آب و فصل مناسب صید، غیر از چند زرد پر کوچک چیزی نصیبمان نشد!،حتما یک جای کار ایراد داشت و باید در روش ماهیگیری خود بازنگری می کردیم.من بعد از کمی تامل و مشورت با دوستان ،از تپه کوچکی که در کنار آب قرا داشت بالا رفتم و به آرامی (حدود ۴۵ دقیقه) به تماشای سطح آب پرداختم .در این مدت من ۲ کپور و یک آمور رو دیدم که برای چند ثانیه به روی آب ظاهر شدند، اما نکته جالبتر این بود که این ماهیها برگهای روی آب و بعضا حشرات را با یک حرکت آرام، پخش و در عمق ۱۵ تا ۲۰ سانتیمتری و یا سطح آب می خوردند .دیگر موضوع برایم روشن شده بود ، سریع برگشتم و یک ریسه همراه با یک شناورسایز درشت برای یک پرتاب با مسافت زیاد آماده کردم ، که فاصله قلاب تا شناور در حدودا ۲۰سانتی متر و همراه با ۲ سرب زیتونی متوسط، بود ، یک تکه نان نرم را بصورت بقچه کردم(به این دلیل که نان ابتدا برای مدتی روی سطح آب در کنار شناور همراه قلاب معلق و پس از نفوذ آب سنگین میشود و تا عمق مورد نظر پایین میرود) و در لابلای برگهای روی آب در همان جایی

که ماهیها را دیده بودم پرتاب کردم.بعد از ۱۵ دقیقه یک سایه سیاه در زیر شناور ظاهر شد و طبق اخلاق کپور های درشت ،بعد از چند بار بو کردن وتحلیل آن ،شناور شروع کرد به حرکت ۴۵ درجه و باقی ماجرا.. در آن روز دوستان من هم با تغییر در روش صید و همراه با هم موفق به صید ، مجموعا ۴ کپور و ۱ آمور از ظهر تا عصر همان روز در سایزهای ۳ تا ۵ کیلو شدیم و با این تغییر، ما یک روز کسل کننده را تبدیل به یک روز هیجان انگیز و موفق کردیم .

ماهی سفید

شاید اغراقی در کار نباشد اگر بگوئیم ماهی سفید بهترین ماهی خانواده کپورماهیان به شمار می رود.ماهی سفید که یکی از خوشخوراکترین و پرگوشت ترین ماهیان شمال کشور است از قدیم الایام تا کنون مورد توجه عامه مردم قرار داشته و همواره در سبد غذایی ساکنین شمال کشور جایگاه ویژه ای دارد.برای صید این ماهی ، بیشتر در سواحلی از دریای خزر که دارای مناطق پوشیده از سنگریزه است باید قلاب بزنید.متاسفانه با توجه به صید غیر مجاز این جاندار ارزشمند و همچنین آلودگی فزاینده نواحی که ماهی سفید در آنجا زندگی می کند، به صورت تصاعدی از تعداد آن کاسته می شود.لذا به جهت اینکه در حفظ این گونه ارزشمند قدمهای موثری برداشته شود از کلیه خوانندگان عزیز درخواست می گردد که هنگام فصل بهار به هیچ عنوان برای صید این ماهی اقدام ننمایند.زیرا در بهار ماهی سفید برای تخم ریزی به رودخانه های فرعی آمده و هنگام شب با ایجاد سرو صدای قابل توجه بر روی بستر سنگی رودخانه به تخمریزی مشغول می شود .با وجود اینکه در هر دوره تخم ریزی در حدود ۸۶ هزار عدد تخم توسط ماهی ماده رها می شود ، تعداد بسیار کمی از این تخمها به نوزاد و ماهی بالغ تبدیل می شوند.ماهی سفید دریای خزر عمدتاً از نرم تنان،لارو حشرات،بقایای گیاهی و خصوصا سخت پوستان تغذیه می کند.در نظر داشته باشید که سازمان های مسئول ممکن است برای حفظ این گونه بسیار با ارزش در قسمتهایی از دریای خزرو حتی در فصولی غیر از بهار نیز ممنوعیت قانونی در نظر گرفته باشند .لذا قبل از انجام صید ماهی سفید نسبت به عدم منع قانونی صید ماهی سفید مطلع شوید.

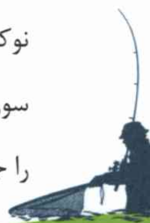

نخ شماره ۳۵ الی ۴۰ برای صید ماهی سفید مناسب است.قلابهای مورد استفاده برای صید ماهی سفید باید درشت باشد.لذا برای حصول نتیجه بهتر توصیه می شود که از قلابهای شماره ۱ الی ۳ برای این منظور استفاده نمائید (میانگین قلاب شماره ۲ مناسب است) . سرب انتخابی شما از شماره ۲ تا ۵ است که از میان این شماره ها به فراخور موقعیت مکانی و زمانی باید یکی را انتخاب نمائید. ولی برای اینکه پرتابهای مفید و موثری داشته باشید به صورت میانگین می توانید از سرب شماره ۴ استفاده کنید.چوب و چرخ نیمه سنگین و یا سنگین برای صید ماهی سفید مناسب است.به گونه ای که در کنار چوبهای عصایی ۳/۶۰ تا ۵/۵۰ ، چرخهای چند بلبرینگ ،اسپینیک و« سه کلاج» (بایت رانر) مفید است..تقریبا بهترین طعمه ای که می توانید برای صید ماهی سفید به کار ببرید صدفهای بسیار ریزی است که در حاشیه سواحل رشد می کنند.شما برای به دست آوردن طعمه مورد نیاز ماهی سفید، ظرف پر از آبی را در نظر گرفته ودر حاشیه سواحل به دنبال صدفها بگردید. صخره ها ،آهن آلات به جای مانده در سواحل،لاستکهایی که در اثر سهل انگاری کنار ساحل رها شده است و کلا هر چیزی که در تماس با آب دریا بوده و برای مدتی در کنارساحل قرار گرفته ،طعمه صدف را در خود جای داده است. معمولاً بیشتر این صدفها به کناره های صخره ها ی حاشیه ساحل می چسبند و باید با دقت آنها را جدا کنید.

نکته فنی۲۵۱: « ۵۰ سانتیمتر بالاتر از سرب اولین انشعاب قلاب را باید در نظر بگیرید و تمامی قلابها را در فواصل مشخص ۲۰ سانتیمتر به ۲۰ سانتیمتر به ریسه متصل ساخته و حتماً از هرزه گرد در انتهای ریسه استفاده نمائید.»

نکته فنی۲۵۲:« بعد از اینکه صدفها را انتخاب کردید، بر روی آنها سوراخی با استفاده از وسیله نوک تیزی مانند میخ ایجاد نمائید.سپس با حوصله و به آرامی تک تک صدفها را از ناحیه ای که سوراخ بر روی آنها به وجود آمده است را از قلاب رد کنید. به هیچ عنوان نباید پوسته سخت صدف را جدا نمائید.بلکه باید قلاب را با استفاده از پوسته سخت صدفها بپوشانید.»

نکته فنی۲۵۳: « حتماً ریسه باید در منطقه ای از آب قرار بگیرد که بستر سنگریزه ای داشته باشد.توجه داشته باشید که اگر ریسه برای صید ماهی سفید ساماندهی شده باشد و بر بستر شنی قرار بگیرد به هیچ عنوان نتیجه مثبتی به دست نخواهید آورد.زیرا قسمت اعظم تغذیه ماهی سفید بر روی بستر پوشیده از قلوه سنگ متمرکز است.اما با این حال در مواردی ماهی سفید ممکن است به قلاب گیر کند.»

نکته فنی۲۵۴:« معمولاً برای صید ماهی سفید از چوبهای دسته عصایی استفاده نمائید. برای به دست آوردن نتیجه بهتر ،بهتر است که چوب را در زاویه ۴۵ تا ۶۰ درجه قرار داده و بعد از ایجاد حالت نیم دایره در چوب زنگوله را برای روی آن نصب کنید.»

خاطره:

» احمد تفکری می گوید: چند سال پیش به اتفاق خانواده به مجتمع تفریحی که از طرف اداره برایمان در نظر گرفته بودند رفتیم.منطقه ای که قرار بود ما درآنجا ساکن شویم تقریبا مابین شهرستانهای محمود آباد و نور واقع شده بود.بعد از اینکه به آنجا رسیدم تصمیم گرفتم که به اتفاق خانواده به کنار ساحل دریا برویم.جای شما خالی . چون منطقه حفاظت شده بود خبری از برخی افراد اراذل و اوباش نبود و به راحتی و در آرامش می شد به تفریح و ماهیگیری پرداخت.قلابها را سوار کردم و با خمیر و طعمه رشی که از دریا تهیه کرده بودم ماهیگیری آغاز شد.نسیم دل انگیزی که از روی دریا به انسان می وزید روح تازه ای در رگهایم به جریان می انداخت .به خصوص اینکه همسرم چایی تازه دمی برایم ریخت و با هم مشغول نوشیدن آن شدیم.شاید برای شما جالب باشد که بدانید در سفرهایی که به شمال انجام می دهم یک پای ثابت ماهیگیری همسرم است.او قلابش را در آب انداخته بود و به شوخی می گفت:ببینیم چه کسی ماهی بهتری صید می کند. من تا خواستم جواب او را بدهم یکمرتبه به من گفت :احمد قلابت را نگاه کن!

من به سرعت به طرف قلاب رفتم و شروع به جمع کردن نخ نمودم.قلاب به چیز بسیار سنگینی گیر کرده بود .آرام آرام آنرا به سمت ساحل کشاندم.اول فکر کردم که به گونی یا پلاستیکی بزرگ گیر کرده است اما وقتی که قلاب به کنار آب آمد متوجه شدم که به برگ نخل بسیار بزرگی گیر کرده است. نخل را از آب بیرون آوردم.از پوسیدگی و رنگ سیاه آن متوجه شدم که مدت مدیدی در آب بوده است.قلاب را جدا کردم و چندین بار نخل را تکان دادم.شاید باور نکنید اما آنچه که جانور و سخت پوست در دریا وجود داشت از آن ریخت.خرچنگ،رش،ماهی کلیکا و موجود بسیار شفافی که شبیه میگو

بود (بعد ها که پرس و جو کردم فهمیدم که آن نوعی میگوی آب شیرین است که ندرتا دیده می شود) . من هم که از این صحنه واقعاً تعجب کرده بودم با خود گفتم هر چه باداباد . تا الان که هیچ چیزی گیرمان نیآمده است.خرچنگ های کوچک و میگوها را به قلاب بزنیم تا ببینیم چه می شود.سپس قلابم همسرم و خودم را به این طعمه ها مجهز کرده و بعد از اینکه چند متری در آب رفتم با تمام قوا قلابها را به نقاط بسیار دوری انداختم.تنها ده دقیقه گذشته بود که یکمرتبه قلاب همسرم شدیداً تکان خورد.همسرم به سختی قلاب را کنترل می کرد . سر چوب به نحو عجیبی کج و فشار زیادی به قلاب وارد می شد.من با آرامی همسرم را راهنمائی می کردم تا اینکه نخ به فاصله دومتری رسید.اینجا بود که همسرم با صدای بلند گفت که دیگر نمی تواند قلاب را کنترل کند و من به سرعت به سمت او رفتم و قلابم را از دستش گرفتم.ظرف چند ثانیه ماهی سفید بسیار بزرگی که به قلاب افتاده بود را به ساحل کشاندم.حدود ۳ کیلو گرم وزن داشت .وقتی که به سمتش رفتم متوجه شدم طعمه میگو را گاز گرفته است.ولی این همه ماجرا نبود.بلکه تنها چند ثانیه از این موفقیت،قلاب خودم هم تکان سختی خورد و بعد از بیرون کشیدن آن از آب متوجه شدم که ماهی سیم بسیار زیبایی نیز به قلاب من افتاده است .صید من نیز طعمه میگو ی کذایی را گاز گرفته بود .هیچ وقت خاطره آن سال را فراموش نمی کنم و هر وقت به آن منطقه می روم همه این خاطرات مثل فیلم از جلوی چشمانم می گذرد.»

نکته فنی۲۵۵: «معمولاً در کنار مناطقی که صخره های موج شکن قرار دارد بستر سنگریزه ای نیز وجود دارد.لذا می توانید با استفاده از بستر آن مناطق به ماهیگیری بپردازید.اما دقت کنید که اگر برای ماهیگیری به این مناطق می روید به هیچ عنوان از کفش ها و دمپایی هایی که کف آنها صاف است استفاده نکنید.زیرا احتمال سر خوردن و صدمه دیدن بسیار زیاد است.خصوصا اینکه سنگهایی که به عنوان موج شکن استفاده می شود بسیار سفت است و در صورتی که فردی بر روی آنها سر خورده و سرش به سنگ اصابت کند ممکن است حادثه تلخی به وجود آید.»

ماهی سونگ یا بچ

یکی از گونه های خانواده بزرگ کپور ماهیان ماهی سونگ یا بچ است. نامهایی که در ایران بر روی این ماهی نهاده اند عبارتند از: سونگ، بچ (در شمال خوزستان و لرستان)، عنزه یا عنزاه، ناربچ یا عنزه بچ، بل زرد و بیز. این گونه بواسطه داشتن دو جفت سبیلک، اندازه بزرگ و بدن کشیده، سر مخروطی شکل و فشرده شده، وجود یک خار دندانه دار در باله پشتی، تعداد زیاد پولک در خط آشکار طرفین ماهی ، لب های متعادل و فاقد خالهای بزرگ در جناحین ماهی مشخص می شود. این ماهی به دفعات با وزن بیش از ۱۳۰ کیلوگرم در کشورهای ایران، عراق و سوریه مشاهده و صید شده است. معمولاً سونگ های بالای ۱۰۰ کیلوگرم بیش از ۲ متر طول دارند. در ایران سونگ هایی تا ۸۰ کیلوگرم به کرات گزارش شده است ولی دریکی دو مورد تا اندازه ۱۵۰ کیلوگرم با طولی معادل ۲۱۰ سانتیمتر در رودخانه دز نیز گزارش شده است. اما به طور کلی این ماهی به طول ۲۵۰ سانتیمتر و

وزنی بیش از ۱۴۰ کیلوگرم نیز می رسد. در ایران در حوضه های آبریز شمال خلیج فارس، دشت خوزستان و استانهای کرمانشاه، لرستان و کردستان یافت می شود. از جمله رودخانه هایی که ماهی سونگ در آنها مشاهده شده است می توان به رودخانه سیمره، دز و گاماسیاب اشاره نمود.

آنها معمولاً همه چیز خوار هستند ولی پس از سن بلوغ بیشتر گوشتخوار می شوند و از ماهیان کوچکتر و جوجه پرندگان تغذیه می کنند. صیادان محلی برای صید این ماهی عظیم الجثه از جگر گوسفند نیز استفاده می نمایند. خمیر نان نیز یکی از طعمه های طبیعی این ماهی است. طعمه های مصنوعی از جمله قاشقکها نیز برای صید آنها مورد استفاده قرار می گیرد.

تجهیزات مورد نیاز مانند ماهی کپور است اما معمولا بهترین چوبهایی که می تواند نقش مهمی در صید ماهی سونگ داشته باشد،چوبهای دوتکه و یا تلسکوپی با اکشن بالا است.اگر محیط ماهیگیری شما دارای آب ساکن با جریانی کند بود می توانید از سربهای شماره ۳ استفاده کنید اما هر چه قدر که جریان و عمق آب افزایش پیدا کند باید از سربهای درشتر و سنگین تر استفاده کنید.

نخهای شماره ۵۰ به بالا بهترین و بیشترین نتیجه را می دهد اما برای اینکه اطمینان بالایی هنگام صید داشته باشید بهتر است از نخهای هیبرونی بافته شده استفاده کنید.قلابهای تیتانیوم و قلابهای بزرگ بیشترین کارایی را در صید این ماهی دارد.

جالب است بدانید که طعمه هایی که برای صید ماهی سونگ استفاده می شود شباهت بسیار زیادی به ماهی اسبله دارد.در حقیقت این ماهی انچه که در کف آب باشد را جمع اوری کرده و می بلعد.از این رو ،پرندگان کوچک:ماهی های کوچک طبیعی و مصنوعی،خمیرهای آغشته به اسانس های مناسب و حتی موش های کوچک می تواند نقش مهمی داشته باشد.اگر در منطقه ای که قصد انجام صید را دارید ،احتمل وجود سونگهای بسیار بزرگ وجود دارد حتما چنگک همراه خود ببرید تا در صورت به دام افتادن ماهی ،آنرا راحتر بالا بکشید.

راسته آزاد ماهیان

این دسته از ماهیان جزء بهترین گونه های صید ورزشی در جهان به شمار می روند و به صورت طبیعی نسبت به ماهیان خانواده کپور در ایران کمتر وجود دارند.دلیل این مسئله آن است که قسمت قابل ملاحظه ای از کشور در اقلیم آب و هوایی خشک و نیمه خشک قرار دارد.به همین خاطر راسته آزاد ماهیان نمی توانند در همه نقاط ایران زندگی کنند . اما علیرغم کمبود مکان های آبی طبیعی اینچننی در ایران ،با گسترش منابع آبی جدید مانند احداث برخی سدها در نقاط کوهستانی و سردسیر، همچنین ارتقاء ارتباطات و توسعه اطلاعات ،بعضی از گونه های این خانواده از خارج کشور وارد شده و به تولید و تکثیر آنها جهت مصارف ورزشی و همچنین به عنوان ماده خوراکی بسیار با ارزش پرداخته شده است.به همین خاطر تعداد این دسته از ماهیان تا حد قابل توجهی افزایش یافته است.مهمترین ماهیانی که در راسته آزاد ماهیان قرار داشته و در ایران زندگی می کنند عبارتند از :قزل آلای خال قرمز،قزل آلای رنگین کمان و ماهی آزاد دریای خزر. بهترین شرایط زندگی برای ماهیان این دسته آن است که میانگین درجه حرارت بسیار پائین بوده و همچنین آب از اکسیژن بسیار بالایی برخوردار باشد. لذا هر چه قدرشرایط حاکم بر منطقه به این حالت نزدیکتر باشد،عملکرد ماهی افزایش می یابد.

شرایط عمومی

خوراک این دسته از ماهیان بر خلاف کپور ماهیان، ماهی ،حشرات،بعضی از سخت پوستان و

جاندارن ریز آبزی است.هر چند که کپور ماهیانی مانند سفید از برخی سخت پوستان نیز تغذیه می کنند اما دستگاه گوارش آزاد ماهیان به گونه ای طراحی شده است که تمایل بیشتری برای به دست آوردن این طعمه ها دارند و بر خلاف کپور ماهیان که رفتار مهربانا نه ای با طعمه دارند،بسیار خشن بوده و با حرکت بسیار سریع طعمه را در میان دندانهای خود گرفته و خرد می کنند. در استخرهای پرورش ماهی از خوراکهایی استفاده می شود که شباهت زیادی به تکه های خمیر دارد. به همین خاطر زمانی که ماهیان پرورشی را برای مقاصد ورزشی به استخرها می آورند و ماهی با خمیر مواجه می شود آنرا به عنوان ماده غذایی که در استخربه عنوان خوراک در اختیار داشته تصور کرده و به آن حمله ور می شود.

نکته فنی۲۵۶:« تجربه نشان داده است که هنگام ماهیگیری در دریاچه هایی که به صورت مصنوعی ماهیگیری در آن نقاط پرداخته می شود خمیر جواب بسیار خوبی به ماهیگیران می دهد و طعمه قابل اطمینانی نیز به حساب می آید.»

نکته فنی۲۵۷:« هنگامی که قصد صید انواع قزل آلا را دارید بعد از اینکه ماهی به قلاب شما بیافتد، با انجام حرکات مارپیچ در زیر آب ممکن است نخ قلاب شما را به طرفین خود ببرد.این وضعیت زمانی که نخ در فاصله نسبتاً بیشتری با شما قرار دارد به مراتب بیشتر به چشم می خورد و هر چه قدر فاصله نخ با ساحل کم باشد قدرت مانور ماهی کمتر می شود. لذا ممکن است در این وضعیت ماهی نخ شما را با سایر نخها و قلابهای موجود در آب تداخل داده و موجب گره خوردن آنها به یکدیگر بشود.به همین خاطر توصیه می شود که هنگام ماهیگیری حتماً در حدود ۲ الی ۴ متر با ماهیگیر کنار دستی خود فاصله داشته باشید ومانع از این اتفاق شوید.اگر به این مسئله مهم توجه نکنید در پنج حالت مشکلات شما هنگام ماهیگیری زیاد خواهد شد.»

۱- هنگام پرتاب و قرار گرفتن ریسه در آب ،این استرس را دائما دارید که ریسه شما با ریسه های سایرین قاطی شده و نخ شما گره بخورد.در صورتی که این اتفاق پیش آید باید هم شما و

هم ماهیگیر ی که نخهایش با نختان درگیر شده است با یک سرعت نخها را جمع کنید.وقت که نخ به فاصله مورد نظرتان رسید ریسه ها را از یکدیگر جدا کنید. برای اینکه مجدداً ریسه ها گیر نکنند،خلاف جهت یکدیگر قلابهایتان را به آب بیندازید.بعضی اوقات ممکن است مکانی که در آنجا مشغول ماهیگیری هستید از موقعیت بسیار خوبی برخوردار باشد و ماهیگیران دیگری هم برای صید به آنجا بیایند.در اینگونه مواقع شما مانند یک ورزشکار با اخلاق با رویی خوش اجازه ماهیگیری به آنها را بدهید و برای اینکه امکان ماهیگیری خوبی برایتان مهیا شود بهتر آن است که منطقه ماهیگیری را میان هم تقسیم کنید.مثلا قرار بگذارید سمت چپ منطقه قلاب زنی شما و راست برای او باشد. اما با این حال برخی افراد بی اطلاع و یا بی

خاطره:

دوستی می گفت:چندی پیش برای ماهیگیری به یکی از سدها رفته بودم.روز خوبی بود و چندین ماهی نیز صید نموده بودم. مدتی که گذشت ،عده ای با چند قلاب به سمت من آمدند.از قیافه آنها پیدا بود که حتماً دردسری به همراه دارند.من هم که آن روز تنها بودم وسایل را جمع کرده و کمی پائین تر از موقعیت قبلی حرکت کردم.آنها وسایل خود را مستقر ساخته و قلاب اول را درست روی ریسه من انداختند.نخها به هم گیر کرد .هر چه قدر من به او می گفتم که آرام نخ را جمع کن متوجه نمی شد یا اینکه اصلا برایش مهم نبود.با هزار بدبختی ریسه را به ساحل کشاند و با پاره کردن قلاب من ریسه خودش را آزاد نمود.جلو رفتم و به او گفتم، این کار درستی نبود که کردی ! اگر حرف من را گوش می کردی نیازی به این کار نبود!برای چه ریسه را پاره نمودی؟؟

اما او با لحن بسیار بدی پاسخ مرا داد و گفت همین است که هست؟! برو جای دیگر ماهیگیری کن.به او گفتم که لطفا سمت من، قلاب نیانداز چون ریسه ها گیر می کند.

اما در چشمانم نگاه کرد و گفت هر جا که بخواهم ماهیگیری می کنم!سپس با بقیه دوستانش به من خندیدند.

من هم زیاد با او بحث نکردم و به سمت قلابم حرکت کردم.بعد از گذشت ۱۵ دقیقه ریسه را آماده کرده و به آب پرت کردم.اما آن فرد بی توجه دوباره قلاب را به همان نقطه پرت کرد و همان داستان تکرار شد.من که دیدم این افراد به هیچ چیزی پایبند نیستند، تصمیم گرفتم درس خوبی به آنها بدهم.در کیسه ام ماربسیار بزرگی را که روز قبل از صحرا گرفته بودم را بیرون آوردم و بدون آنکه صدمه ای به آن بزنم به نخ قلاب وصل کرده و به آب انداختم. سپس با صدای بلند گفتم اگر می خوای ماهی بزرگ بگیری قلاب را دوباره روی ریسه من بیانداز.او و دوستانش گفتند باشد مثل اینکه می خواهی ریسه هایت را از دست بدهی پس این را هم بگیر!!!

منتظر ماندم .چند دقیقه ای نگذشته بود که صدای هوار و جیغ و داد آنها به آسمان رفت و وسایلشان را برداشتند و از آنجا فرار کردند.اگر آنها به حرف من گوش می دادند هم ماهیگیری خوبی را پشت سر می گذاشتیم هم اینکه ممکن بود دوستان خوبی برای یکدیگر می شدیم اما چه می شود کرد؟! همه جا افراد خوب و بد وجود دارند.»

مسئولیت وجود دارند که این مسئله بسیار ساده ولی مهم را درک نمی کنند. و با ایجاد مشکل برای خود و سایر ماهیگیران موجب ناراحتی سایرین می شوند.

۲-هنگامی که ماهی به قلاب گیر کند ممکن است در اثر حرکتهای مداوم ،قلابی از ریسه کناری نیز در بدنش فرو رفته و مشکلاتی را به وجود آورد.

۳ – اگر فاصله را رعایت نکنید، هنگام پرتابهای ممتد قلاب با مشکلات بسیار زیادی نیز روبرو می شوید.بدین صورت که ممکن است ریسه شما به ماهیگیر کنار دستی گیر کرده و موجب آسیب

رسیدن به وی شود.

۴- اگر در نقطه بسیار متراکمی از ماهیگیران به صید مشغول هستید ، هنگام پرتاب تا حدود بسیار زیادی قدرت مانور شما کم خواهد شد و نمی توانید پرتابهای دلخواهتان را انجام دهید.پس بهتر آن است که یا از روش شناوراستفاده کنید یا اینکه اگر تسلط کافی بر قلاب خود را ندارید حتماً موقعیتتان را عوض نماید.

۵ – اگر ریسه ها در آب کنار یکدیگر باشند، احتمال اینکه ماهی در یک زمان دو قلاب را گاز بگیرد

خاطره:

«رحمان خادمی می گوید: آنروز دریاچه گهر شلوغ تر از هر زمانی بود.من هم برای اینکه بتوانم با رعایت فاصله مشخص به ماهیگیری بپردازم در نقطه ای مستقر شده بودم که بسیار مناسب بود.اما چندی نگذشت که عده ای کنار من آمدند و علیرغم اخطار بنده مبنی بر اینکه ممکن است قلابها به هم گیر کند ریسه خود را به آب پرت کردند.مدتی نگذشت که زنگوله قلاب به صدا در آمد و همزمان قلاب کنار دستی نیز تکان خورد . من به سمت قلاب حرکت و شروع به جمع نمودن نخ کردم. ماهیگیر بغلی نیز چنین می کرد.هر چقدر که قلاب به ساحل نزدیکتر می شد فشار مضاعفی را در بازوهایم احساس می کردم.اما این فشار در یک چشم بهم زدن قطع و احساس کردم ماهی از قلاب آزاد شد . آهی کشیدم و به آرامی قلاب را جمع کردم.وقتی قلاب به ساحل رسید با منظره بسیار عجیبی روربرو شدم که شاید برای کمتر ماهیگیری اتفاق بیافتد.فک پائین قزل آلای خال قرمزی به قلاب جا مانده بود.همینکه داشتم به این صحنه نگاه می کردم ماهیگیری که چسبیده به من مشغول صید بود جلو آمد و با دستان خونی ماهی صید شده خود را نشان داد.ماهی او بدون فک پائین بود و در وضع

فجیعی در حال جان دادن.

او به من گفت :عجیب جنایتی کردم.من که نمی دانم ولی فکر کنم اول به قلاب شما گیر کرد پس مال شماست. اما من به او گفتم فرقی نمی کند مال شما باشد.اما او نپذیرفت و ماهی را گذاشت وبه سمت پائین رفت.

باید به شما بگویم که مشابه این صحنه را زیاد دیده ام. مثلا در دریاچه آزادی قزل آلای رنگین کمانی طعمه دو قلاب را با هم بلعیده بود یا در لار و مناطق دیگرنیز این وضعیت تکرار شده است .اما دیدن این صحنه برای من کمی دور از انتظار و منحصر به فرد بود. »

نیز وجود دارد.شاید برای ماهیگیران تازه کار این موضوع کمی دور از ذهن باشد ولی به کرات دیده شده که این مسئله اتفاق افتاده است.

ماهیان این خانواده سرد آبی هستند و بیشترین فعالیت خود را در محدوده دمائی ۱۲ تا ۱۶ در جه انجام می دهند(خصوصا قزل آلای رنگین کمان).تجربه نشان داده است برای صید ورزشی هر چه قدر در جه حرارات به ۱۴ نزدیک باشد ،عملکرد و شادابی ماهیان در زیر آب بیشتر است و با اقبال راحت تری به طعمه حمله می کند.به همین خاطر برای صید ماهیان این خانواده بهتر آن است که با اندازه گیری درجه حرارات آب، مواقع و مکان هایی را برای ماهیگیری انتخاب کنید که دمای آب نزدیک به ۱۴ باشد.

نکته فنی۲۵۸:

« اگر در فصول گرم سال قصد صید ماهی قزل آلا را دارید،باید توجه کنید که بیشترین ماهیان خانواده آزاد ماهیان در نقطه ای زندگی می کنند که از درصد اکسیژن بالایی برخوردار است. به گونه ای که تنها چند متر پائین تر از مناطقی که رودخانه آبشار های کوچک و یا بزرگی را به وجود آورده است یا محل اتصال جویباری که از کوهستانهای خنک سرچشمه گرفته و به رودخانه

می‌ریزد ،بیشترین ماهیان را می توانید پیدا کنید.اما قبل از انجام ماهیگیری دقت کنید که در این مناطق منع قانونی وجود نداشته باشد و شما با وجدان و خیالی آسوده به ماهیگیری بپردازید.»

نکته فنی۲۵۹:« معمولاً در مسیر رودخانه صخره هایی وجود دارد که در برابر آب ایجاد مقاومت می کنند. زمانی که آب به این صخره ها برخورد می کنند،پر از اکسیژن شده سرعت آب نیز کند می شود به همین خاطر محلی مناسب برای استراحت ماهیان به وجود میاید که می تواند در آنجا قلاب بزنید.

نکته فنی۲۶۰: « اگر قصد ماهیگیری در رودخانه ها را دارید، توصیه می شود که بیشترین پرتابهای خود را در حاشیه رودخانه و به موازات مناطقی که خس و خاشاک بسیار زیادی را در خود جای داده است انجام دهید.زیرا ماهیان قزل آلا تمایل بسیار زیادی به قرار گرفتن در این نقاط از خود نشان می‌دهند و دوست دارند در محیط هایی که احساس امنیت بیشتری داشته باشند زندگی نمایند.»

نکته فنی۲۶۱:« گاهی اوقات برای حصول نتیجه مناسب در ماهیگیری باید به دنبال طعمه های طبیعی باشید و آنها را در کنار طعمه های مصنوعی به کار ببرید.مثلا اگر قصد دارید در منطقه گهرو یا کرج به ماهیگیری بپردازید،ابتدا بایستی که حشراتی مانند انواع پروانه،جیرجیرک ، خصوصا زنبور عسل و.... را که در محیط به صورت طبیعی وجود دارند انتخاب کرده و آنها را در ظرف در بسته ای نگهداری کنید.سپس هنگامی که قصد انجام ماهیگیری دارید، با استفاده از این طعمه ها به صید بپردازید .این روش بسیار موثر به شما این امکان را می دهد که ماهی را راحت تر گول زده و آنرا به دام بیاندازید.تجربه نشان داده است که استفاده از این روش می تواند کمک شایانی به شما نماید.»

نکته فنی۲۶۲:« در جویبارها و یا رودخانه های بسیار کم عرض ، حتماً از چوبهای کوتاه استفاده کنید.زیرا این دسته از چوبها امکان مدیریت و مانور بسیار بالایی را به شما می دهد.از طرفی دقت داشته باشید که هنگام پرتاب لانسه و یا فلوتر به نحوی ریسه یا لانسه را در آب قرار دهید که عرض منطقه مورد نظر را به خوبی پوشش دهد.برای به دست آوردن نتایج بهتر، منطقه پرتاب را به گونه ای انتخاب نمائید که به سایه درختان نزدیکتر باشد.»

نکته فنی ۲۶۳: « اگر مکانی که قصد ماهیگیری در آنجا را دارید از خرده چوب،سنگ و شاخ و برگ درختان پوشیده شده است و شما نمی توانید از چوب و چرخ خود به درستی استفاده نمائید باید از سیستمی غیر از روشهای معمول ماهیگیری استفاده کنید.در این حالت ترکه ای مستقیم و صاف را انتخاب کرده و با استفاده از حشرات،کرمها و جیرجیرکهایی که در منطقه وجود دارد به ماهیگیری بپردازید.برای این کار ریسمانی هم اندازه ترکه و یا نی مورد نظر انتخاب کرده و نخی صاف را به آن متصل سازید سپس با استفاده از قلابهای شماره ۸ تا ۱۲ و بدون درنظر گرفتن هرزه گرد و سرب به صورت مستقیم و با استفاده از طعمه های طبیعی قلاب را به آب بیاندازید.دقت داشته باشید که ماهی قزل آلا بسیار باهوش است و شما نمی توانید به راحتی به آن کلک بزنید.لذا باید با دقت فراوان و احتیاط کامل رفتار کرده و از نخهای ضخیم جدا استفاده نکنید.در نظر داشته باشید گره قلاب باید پوشیده و محفوظ باشد تا ماهی هنگام مشاهده و یا گاز زدن طعمه به آن شک نکند.در این حالت بهترین نخی که می تواند به شما کمک کند نخ شماره ۲۳ است.

روش ماهیگیری بدین صورت است که باید در امتداد مسیر رودخانه به سمت سرچشمه آن حرکت کنید.برای این منظور استفاده از چکمه های بلند بسیار مفید است. زیرا معمولاً آبهای این مناطق بسیار سرد است و ممکن است شما را دچار مشکل سازد . از طرفی نیز برای به دست آوردن نتایج بهتر مجبور هستید که در آب راه بروید و اگر کفش مناسبی به پا نداشته باشید ممکن است که پای شما در اثر برخورد با سنگهای تیز صدمه ببیند.به یاد داشته باشید که رودخانه های کم عرض و یا جویبارهایی که ماهیان قزل‌آلا در آن زندگی می کنند پوشیده از سنگلاخ هستند و اگر چکمه به پا نداشته باشید حتی ممکن است سر بخورید.از طرفی در اینگونه مناطق که عمق آب کم بوده و امکان استفاده از لانسه یا قاشقک میسر نیست تنها می توانید با دو روش قلاب بزنید.نخست آنکه به پائین تر از مناطقی که آب حالت آبشاری پیدا کرده است رفته و در جایی که آب جریان کندی پیدا می کند قلاب بزنید.دوم آنکه در مسیر رود حرکت کنید و در لابه لای شاخ و برگ درختان

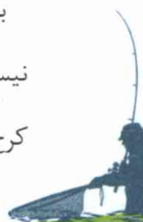
حاشیه رود یا نهر که معمولاً فضاهای خالی پیدا می شود قلاب بزنید.شما می توانید با قرار دادن قلاب به مدت تقریبی ۴۰تا ۵۰ «ثانیه»، شانس خود را امتحان کنید.اگر ماهی به قلاب نیافتد باید به دنبال فضای دیگری حرکت کنید.مهمترین خصوصیت این روش آن است که به هیچ عنوان نباید وقت زیادی برای قلاب زنی در نظر بگیرید.سعی کنید تا آنجا که امکان دارد بدن شما از میدان دید احتمالی ماهی در چاله فاصله داشته باشد. معمولاً اینگونه رودخانه ها در کنار مزارع و یا باغات سبز و خرم در جریان هستند.لذا توصیه می شود که از کرم خاکی و یا زنبور عسل استفاده کرده و اگر نتایج خوبی به دست نیامد از سایر طعمه های طبیعی موجود در منطقه استفاده کنید.اما در ۹۰ درصد مواقع نتیجه مطلوب حاصل می شود.»

قزل آلای رنگین کمان و خال قرمز

بر خلاف تصور بسیاری از مردم، قزل آلای رنگین کمان به هیچ عنوان بومی مناطق آبی ایران نیست و ماهیان مولد آن تنها چند دهه پیش وارد آبهای ایران شده است.به عنوان مثال سدهای کرج،لتیان،طالقان،دره رود نسین، سد زاینده رود،رودخانه گهر و دریاچه نئور از جمله مناطقی هستند که

ماهی قزل آلای رنگین کمان توانسته است خود را با شرایط آنجا تطبیق داده و ادامه حیات دهد.

شاید برای شما جالب باشد که بدانید محل اصلی زندگی قزل آلای رنگین کمان در آمریکای شمالی بوده و در سال ۱۸۸۰ از آنجا به سایر نقاط اروپا برده شده است.

دوره تخم ریزی این ماهی از زمستان تا اواخر بهار است و تنها تعداد ۱ تا ۵ هزار تخم در هر دوره تولید می کند. به علت تنوع غذایی زیاد این جاندار، شما می توانید با استفاده از روش های متنوع به صید این ماهی ارزشمند بروید .مهمترین روش های صیدی که برای این ماهی وجود دارد عبارتند از روش پرتابی،فلوتر ، لانسه و پشه.

در روش پرتابی بهتر آن است که از سربهای شماره ۲ و ۳ به همراه قلابهای ۴ تا ۹ استفاده شود. چون ماهی قزل آلا بعد از صید پیچشهای ممتدی را در زیر آب انجام می دهد حتماً از هرزه گرد نیز استفاده شود.معمولاً نخهای ۱۸ تا ۲۵ بیشترین کارآیی را در روش لانسه کشی دارند . نخهای شماره ۲۵ تا ۴۰ برای روش پرتابی استفاده می شود.استفاده از چوبهای ۱/۸۰ تا ۲/۴۰ متر برای لانسه کشی بسیار مناسب است و چو بهای ۲/۴۰ تا ۳/۶۰ متر برای روش پرتابی کاربرد دارد.برای اینکه فشار وارده به ماهی را تدریجاً افزایش دهید، می توانید از چرخهای چند بلبرینگ استفاده کنید .برای گرفتن نتیجه بهتر بایستی بعد از پرتاب «کلاچ» چرخ را کمی سفت تر از حالت کپوری قرارداده و از افقی کردن چوب ماهیگیری جدا خودداری کنید.زیرا این کار باعث می شود که ریسه شما کاملا در کف آب بخوابد .ماهی قزل آلا غیر از برخی مواقع تمایل کمتری به قرار گرفتن در کف از خود نشان می دهد . بهترین پایه برای صید انواع و اقسام قزل آلا مدلهایی هستند که امکان قرار گرفتن چوب در زاویه ۴۵ تا ۷۵ درجه را به راحتی میسر می سازند.

نکته فنی۲۶۴:« هنگامی که قصد اتصال قلابها را به ریسه دارید ، مطلقاً نباید نخ قلاب بلند باشد و تا آنجا که امکان پذیر است باید نخی که از قلاب به ریسه متصل گردد کوتاه در نظر گرفته شود. برخی افراد تازه کار به گمان اینکه بلند بودن نخ قلاب موجب شناور شدن هر چه بیشترطعمه

در آب می شود ،طول آنرا کمی بلند می گیرند.اما این کار غلط است.زیرا احتمال تاب خوردن نخ تا حدود بسیار زیادی بالا می رود.برای صید قزل آلای خال قرمز نیز تقریبا وسایلی که برای صید ماهی رنگین کمان وجود دارد لازم است.اما این ماهی برخلاف پسر عموی خود قزل آلای رنگین کمان، امکان تطابق کمتری با محیط را دارد و در برابر تغییرات محیطی مقاومت کمی از خود نشان می دهد.قزل آلای خال قرمز را نمی توان به سادگی رنگین کمان تولید و پرورش داد.به همین خاطر مشکل ادامه بقاء و از بین رفتن نسل این ماهی نیز دور از ذهن نیست.

نکته فنی۲۶۵:« در روش لاسنه کشی ، به هیچ عنوان از نخهای ضخیم استفاده نکنید.بهترین انتخاب

برای این روش نخ شماره ۱۸ تا ۲۵است.اگر قصد صید ماهی خال قرمز را در دریاچه ها دارید ،حتماً از چندین نوع طعمه برای این کار استفاده نمائید.زیرا احتمال اینکه ماهی به یک طعمه جواب مناسب بدهد خیلی ضعیف است.لانسه های خال قرمزً بیشترین کارایی را برای صید قزل آلای خال قرمز دارند. به صورت میانگین می توانید از شماره ۳ و ۴برای دریاچه و برای رودخانه ها ۱ تا ۲ استفاده کنید.»

نکته فنی۲۶۶:«برای ماهیگیری موفق با لانسه، حتماً نخ مورد استفاده را خوب بررسی کرده و از قدرت مناسب کششی آن مطلع شوید.زیرا اگر نخ ماهیگیری قدرت کششی خوبی نداشته باشد نمی تواند صید به دام افتاده را به ساحل بکشاند.از طرفی نیز استفاده از نخهای شماره ۱۸ تا ۲۵ بهترین نتیجه را به شما می دهد ولی این یک قاعده کلی نیست.چرا که دیده شده در برخی مواقع لانسه کشی با نخ ۴۰ نیز جواب داده است.»

خاطره:

«آقای مهندس محسن معظمی می گوید، چند ماهی از زمان صدور مجوز ماهیگیری در دریاچه مجموعه آزادی گذشته بود و به خاطر اینکه فکر می کردم تقریبا همه ماهیان قزل آلاها نیز صید شده است ، از شکار قزل قطع امید کرده ریسه کپوری را به آب انداخته بودم .آن روز غیر از نخ ۴۰ ریسمان دیگری نیز همراهم نبود نیم ساعتی گذشته بود که یادم آمد یکی از اقوام نزدیک لانسه خال قرمز جدیدی را از سوئد برایم آورده است.با خودم گفتم که امروز روز ماهیگیری نیست و بهتر است به جای وقت تلف کردن این لانسه را به نخ وصل کرده و قدرت حرکت آنرا در زیر آب آزمایش کنم.

لانسه را وصل و آنرا پرتاب کردم.انصافاً طعمه خیلی جالبی بود.بسیار زیبا در زیر آب حرکت می کرد و درخشش خیره کننده ای را منعکس می کرد.نیم ساعتی گذشت و تصمیم گرفتم که چرخش طعمه را در اعماق بیشتر آزمایش کنم.به همین خاطر با تمام قوا لانسه را به سمت جلو پرت کرده و مشغول جمع کردن بودم که نا گهان........ احساس کردم طعمه به جایی گیر کرد.آهی از ته دل کشیدم و تا خواستم تکان های بیشتر به آن بدهم تا آزاد شود .ماهی قزل آلای بسیار درشتی مانند موشک از زیر آب به سمت بالا پرید.دیدن این صحنه آنچنان برایم عجیب بود که نمی توانم برایتان بازگو کنم.نخ قلاب ۴۰،دریاچه تقریبا خالی از ماهی،عدم موفقیت سایر ماهیگیران ؟؟؟؟!!!چگونه ممکن بود قزلی به آن درشتی به قلاب بیافتد؟!

اما این اتفاق افتاده بود و ماهی را به ساحل کشاندم. ۷۵۰ گرم وزن داشت و بسیار زیبا بود.وقتی آنرا به منزل بودم و مادرم ماهی را پاک کرد اتفاق جالب تری هم افتاد. شکم ماهی پر از بچه ماهیان نگون بخت آمور بود که هنوز فرصت هضم آنها را پیدا نکرده بود.

نکته فنی۲۶۷: « هنگام صید کلیه ماهیان مهاجم اعم از قزل آلا،اردک ماهی و حتی اسبله به هیچ عنوان نباید چوب و چرخ خود را رها کرده و به سمتی بروید.زیرا ممکن است در اثر حمله ماهی به راحتی قلاب شما به آب افتاده و صدمه ببیند.اگر در طی روز بد شانسی به سراغ شما آمده است و هیچ ماهی صید نکرده اید و یا اینکه برای انجام کاری قصد دارید قلاب خود را ترک کرده و به سمتی بروید توصیه اکید می شود که اولاً حتماً چوب خود را در پایه محکم قرارداده و در ثانی اگر فرد آشنایی در آنجا حضور دارد از وی خواهش کنید که مواظب قلاب و وسایلتان باشد.»

خاطره: استاد صبوری تعریف می کرد: سال ۸۶ تور ماهیگیری خانواده ای را در سد لار برقرار کرده بودیم.به علت اینکه اینکار با استقبال مردم روبرو شده بود یکی از شبکه های تلویزیونی با تهیه گزارش و پخش آن انعکاس خبری خوبی را نیز انجام داد.من به اتفاق اعضاء گروهی که همراهم بودند مشغول مستقر شدن در کنار آب بودیم که یکمرتبه صدای برد ...برد.....یکی از ماهیگیران توجهم را جلب کرد.اول گمان کردم که کسی در آب افتاده است اما وقتی به محل صدا دویدم متوجه شدم که چوب و چرخی که در کنار ساحل کاشته شده بود به طرز عجیبی به وسط آب رفته و در حال حرکت است.امن با کمال ناباوری از دیدن این صحنه، حرکت قلاب را بر روی آب دنبال می کردم .به اطراف که نگاه کردم متوجه شدم کمی جلوتر دماغه ای از خشکی وجود دارد که کمی به قلاب در آب افتاده نزدیک است.به سرعت سرب سنگینی را به قلابی متصل ساختم و به روی دماغه رفتم.سپس با قدرت سرب را به سمت قلاب پرتاب کردم و بعد از اینکه آنرا به سمت ساحل کشاندم نخهای گره خورده را از هم جدا نموده و ماهی را به کناری آوردم.صید بسیار بزرگی بود.یک قزل آلای خال قرمز درشت و در حدود ۶۰ سانتیمتر طول!
بعد از کلی پر س و جو صاحب قلاب را پیدا کردم و ماهی و چوب و چرخ را به او تحویل دادم.
اما از آن روز تا کنون به همه ماهیگیران توصیه می نمایم که هرگز وسایل و چوب و چرخ را رهاننمایند.»

پرورش قزل آلا ی رنگین کمان

(به علت اینکه صید ورزشی قزل آلای رنگین کمان در کشور هر روز بیشتر می شود، دانستن اطلاعات کلی از شرایط پرورش آن برای ماهیگیران خالی از لطف نیست.به همین خاطر برای کسب نتیجه بهتر است این مطالب را با دقت مطالعه کنید.)

در کشور ما تنها یک گونه از خانواده آزاد ماهیان به نام قزل آلای رنگین کمان به نحو فراگیری پرورش داده می شود . این ماهی دارای بدنی دو کی شکل و نوار رنگین کمانی در دو طرف بدن می باشد و لکه های ستاره ای شکل در سر تا سر بدن به چشم می خورد از صفات بارز این ماهی وجود یک باله چربی بین باله های پشتی و دمی ماهی می باشد . طول دوره پرورش ماهی قزل آلا در شرایط کشورمان از زمانیکه بچه ماهی ۲ تا ۵ گرمی در استخر رها گردد تا زمانیکه ماهی به وزن بازاری ۲۵۰ تا ۳۰۰ گرم برسد حدود ۶ ماه طول می کشد . این ماهی به صورت دستی از غذای ترکیبی که حاوی پودر ماهی ، سبوس گندم ، کنجاله سویا ، آرد سویا ، آرد ذرت ، ویتامین و غیره می باشد تغذیه می کند . معمولاً جهت تولید یک کیلو گرم ماهی قزل آلا حدود یک تا یک و نیم کیلوگرم غذا مصرف می شود .

شرایط پرورش ماهی قزل آلا

آب مهمترین نقش را در تولید ماهی قزل آلا به عهده دارد . ماهی قزل آلا در آبهای سرد و شفاف زندگی کرده و از لحاظ کمی برای تولید حدود یک تن ماهی قزل آلا به ۷ تا ۱۰ لیتر در ثانیه آب نیاز می باشد .

درجه حرارت آب

ماهی قزل آلا در آبهای سرد و خنک در دمای ۴ تا ۱۸ درجه سانتی گراد زندگی می کند بهترین دما جهت رشد این ماهی ۱۴،۱۷ است و در درجه حرارتهای کمتر از ۱۰ و بیشتر از ۱۸ درجه سانتی گراد شرایط زیستی مطلوبی برای پرورش مهیا نخواهد بود.

سرعت جریان آب

ماهی قزل آلا در محیطهایی که آب جریان دارد بهتر پرورش می یابد. این جریان آب به منظور تأمین اکسیژن مصرفی ، شستشوی استخر و ایجاد رفتار شناگری ماهی تأثیری دارد . سرعت مناسب جریان آب جهت پرورش ماهی قزل آلا بین ۲ تا ۵ سانتیمتری متر در ثانیه می باشد . در استخرهای ذخیره آب کشاورزی سرعت جریان آب در عمل نقشی ندارد .

اثر نور ، کدورت و مواد جامد معلق

تابش نور شدید و مستقیم برای این ماهی مضر است و ماهی قزل آلا نیاز به آب شفاف و تمیز دارد به طوری که عمق استخر دیده شود . افزایش مواد جامد معلق مانند مواد دفعی ماهی و باقیمانده مواد غذایی موجود در آب ،ضمن کاهش وسعت دید ماهی و افزایش دور ریخت غذایی برای ماهی مضر بوده و باعث کاهش رشد خواهد شد .

ماهی آزاد دریای خزر

ماهی آزاد دریای خزر یکی از با ارزشترین گونه های موجود در آبهای داخلی ایران به شمار می رود.اما متاسفانه به علت اینکه اکثر آب رودخانه هایی که این ماهی برای تولید مثل به آنجا باز می گردد، رو به خشکسالی بوده و آلودگی بیش از حدی آنجا حاکم است، امکان استمرار تولید مثل موثر و پایداراز این گونه سلب شده است.از طرفی نیز آنچه که ادامه حیات این گونه طلایی را بسیار تهدید می کند ،رفتار غیر مسئولانه عده ای از افراد است که با انجام صید غیر قانونی در تمام فصول (حتی فصول تولید مثلی) موجب تخریب ذخائر ژنتیکی این ماهی می شوند.جالب است بدانید که به علت نا یاب بودن ماهی آزاد دریای خزر افراد متمولی که علاقه فراوانی به گوشت این ماهی دارند، حاضراند در قبال مبالغ هنگفتی که برای ماهی آزاد دریای خزر می پردازند ، انگیزه فراوانی در میان افراد سودجود ایجاد کرده و آنها با اشتیاق بیشتری نسبت به صید غیر قانونی آن اقدام می کنند .از این رو صیادان بی وجودانی که برای صید این ماهی می روند، از هر وسیله ای که امکان موفقیت آنها را میسر سازد استفاده می کنند.گاهی اوقات قیمت این ماهی به چندین برابر ماهیانی مانند ازون برون و سفید های بسیار درشت نیز می رسد .به همین خاطر با عرض پوزش از شما خوانندگان عزیز ،به جهت جلوگیری از اقدامات افراد فرصت طلب و سودجو از ذکر جزئیات

مربوط به شکار و صید ورزشی ماهی آزاد دریای خزر و کلیه ماهیان راسته تاس ماهیان (ازون برون،قره برون،فیل ماهی ،چالباش و...)که دقیقاً وضعیت مشابه ماهی آزاد را دارند،معذور هستیم و امیدواریم که مسئولان امر هر چه زودتر نسبت به افزایش تعداد این جانداران برنامه های خود را ارئه نموده و شدیداً با افراد متخلف برخوردهای قاطعی داشته باشند.

اردک ماهی

اردک ماهی بسیار بی رحم و با هوش و دارای حس بینایی قوی است .اردک ماهی به اعتقاد بسیاری از ماهیگیران ورزشی ، کوسه آب شیرین نیز خوانده می شود.این ماهی مهاجم بر خلاف نظر عده ای که گمان می کنند در خانواده آزاد ماهیان قرار دارد ، از تقسیم بندی گونه ای کاملا مجزا برخوردار است.بیشترین پراکنش این ماهی در برخی رودخانه های حوزه دریای خزر،تالاب انزلی نواحی پراکنده و محدود دیگری در ایران است.اردک ماهی به تمامی ماهیان حمله کرده و آنها را با دندآنهای بسیار تیز خود پاره می کند.این ماهی بسیار بی رحم گاهی اوقات در لابه لای درختان و یا گیاهان آبی مخفی شده و به یکباره به طعمه مورد نظر خود حمله ور می شود.دوره بلوغ ماده ها در این گونه دو سال تمام و نرها ۴ سال است.جالب است بدانید جنس نر در فصل بهار که هنگام تولید مثل اردک ماهی است نسبت به خطر و یا غذای موجود در محیط واکنش به خصوصی را نشان نمی دهد و کاملا بی تفاوت است .

اردک ماهی به صورت طبیعی به عنوان عامل بسیار مهم و تعیین کننده ای در حفظ تعادل طبیعی به حساب می آید و تا مادامی که تعداد مشخصی از آن در یک منطقه وجود داشته باشد، به صورت طبیعی امکان بر هم خوردن تعداد ماهیان بسیار اندک است.اما با ورود انسان به چرخه طبیعت و دخالتهای ممتد آن، دیگر برقرار نمودن تعادل در تعداد ماهیان توسط اردک ماهی مهم تلقی نمی گردد.یعنی انسان آنچنان منابع و ذخائر ماهیان را صید می کند که تمام گونه ها را در معرض نابودی قرار میدهد و دگیر نقش طبیعی اردک ماهی کم رنگ می گردد.

صید اردک ماهی در تمام کشورهایی که از این ذخیره ارزشمند برخوردااند، بسیار لذت بخش است.به گونه ای که در برخی از این کشورها سازو کار مشخصی را برای کنترل هر چه بیشتر آن در نظر می گیرند.مثلا در کشورهای اروپایی قاعده بر این است که اردک ماهیانی که از اندازه ۳۵ سانتیمتر کوچکتر باشند را نباید صید کرد و حتماً بعد از اینکه ماهی در این اندازه به قلاب افتاد باید به چرخه حیات بازگردانده شوند.

اردک ماهی اصولا ماهی است که به صورت انفرادی در زیر آب به زندگی مشغول است و اصلا جنبه گروهی زندگی کردن را ندارد. زیرا به احتمال قوی در صورت برخورد با یک اردک ماهی هم اندازه یا کوچکتر،به هم آسیب جدی خواهند رساند و یا اردک ماهی کوچکتر طعمه بزرگتر خواهد شد.

نکته فنی۲۶۸: « اردک ماهی در طی فصول سرد سال تغذیه خود را به نحو فزاینده ای کاهش می دهد و بیشتر به لاشه خوری مشغول می شود.لذا اگر قصد صید در فصول سرد سال را دارید توصیه می شود که از طعمه های طبیعی مرده مانند،ماهی یا قورباغه استفاده کنید.»

نکته فنی۲۶۹: « اردک ماهی، جهت صید به محلهایی می رود که در آنجا تجمع ماهی و موجودات قابل تغذیه فراوان باشد. لذا هر ماهی که به خاطر تغذیه و پناه گرفتن به زیر نی ها، صخره ها، خزه ها و گیاهان زیر آب می رود در حقیقت خود را وارد قتلگاهی کرده است که اردک ماهی عامل اصلی آن به شمار می رود.»

شاید شما تا کنون دیده باشید که بچه ماهی ها به صورت گروهی بر روی آب می پرند یا قورباغه

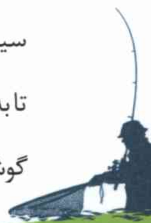

ها سراسیمه خود را به سمتی می کشانند.این حرکت نشان دهنده حمله یک ماهی شکارچی نظیر اردک ماهی است. این ماهی به کاهش اکسیژن حساس است اما به دلیل داشتن استتار مناسب می تواند به سطح آب نزدیکتر گردد. این ماهی بسیار محتاط بوده و به آرامی حرکت می کند و موقع شکار به صورت برق آسا حمله می کند.بار ها و بارها مشاهده شده که هنگام حمله فرصت فکر کردن از ماهیگیر سلب می شود و تنها تجربه و مهارت به کمک ماهیگیر می آید. حمله هایی که اردک ماهی انجام می دهد برخلاف قزل آلا ادامه مسیر ندارد و در یک جا ثابت می ماند لذا نیاز به یک شوک دارد تا قلاب را درون دهان ماهی فرو کرد. به همین خاطر هر گونه تکان های نا بهنگام می تواند اردک ماهی را بترساند. در فصل گرما به مناطق نسبتاً کم عمق و در دهانه رودها به دریاها می رود. وقتی که هوا سرد می شود به سمت مناطق عمیق مهاجرت می کند. در مناطق کم عمق و در فصل گرم میتوان اردک ماهی صید نمود اما اندازه آنها کوچک و یک اندازه اند و لی تعداد آنها بسیار اندک است. این ماهی در بین علفزارهای زیر آب که رنگ سبز روشن دارند مخفی میگردد که استفاده از طعمه شناور رو آبی در این مواقع بسیار مفید است و اگر این طعمه یک ماهی نما باشد نتیجه بهتر خواهد بود.مناطقی که کف آنها به رنگ سیاه دیده می شود دارای اردک ماهی های بزرگتری است اما کمتر از جاهای دیگر. اردک ماهی های بزرگ کمتر به طعمه های متحرک حمله می کنند و بیشتر به طعمه های مرده و بزرگ هجوم می برند.

ماهی اسبله

اسبله با نام های محلی سیبیلی، بوسا، گلیس، کلیس و ناقا شناخته می شود.این ماهی دارای سه جفت سیبیلک بوده و نسبت به گونه‌های دیگر دارای رشد خوبی است .به گونه ای که در برخی موارد ممکن است تا به چند ده کیلو وزن هم برسد. بدن این ماهی فاقد فلس است و به همین دلیل شیعیان آن را ماهی حرام گوشت می دانند. همچنین از نظر بیولوژیکی جزء جانوران شکارچی و گوشتخوار طبقه بندی می شود.

نکته فنی ۲۷۰ :«به علت اینکه این ماهی حرام گوشت است،خوردن گوشت آن مشکل شرعی دارد.حتی صرف نظر از این مسئله،به خاطر اینکه کلیه بقایای کف آب،خوراک این جاندار می شود (پرندگان مرده ،موش و...) احتمال وجود برخی مواد و یا انگل های مضر نیر در گوشت آن وجود دارد.به همین خاطر هوس خوردن آنرا نکنید.

ماهی اسبله در تمامی رودهای شمال ایران وجود دارد. بعلاوه رودهای منتهی به دریاچه ارومیه نیز زیستگاه این ماهی هستند.بخشهای شمالی کارون، نقاطی از کردستان و سرشاخه‌های قزل اوزن در زنجان ،رود اترک در استان گلستان، تجن در ساری ، رودخانه بهنمیر در حومه بابلسر ،رودخانه ولی آباد تنکابن، تالاب امیرکلایه و از همه مهمتر تالاب انزلی از عمده ترین نقاط زندگی اسبله در ایران به شمار می آِید. رودخانه فریدونکنار زمانی پر اهمیت ترین رودخانه از لحاظ زندگی اسبله بوده است که امروزه جز نامی از آن نمانده. اکثر ماهیگیران حرفه ای نظر ویژه ای به اسبله رود ارس دارند و آرزوی هر ماهیگیری است که روزی آن را صید کند.در آذربایجان، رودخانه‌های زرینه رود، سیمینه رود و تلخه رود(قبل از خشکسالی) از زیستگاههای اسبله بودند. ماهی اسبله به علت تخریب زیستگاه های طبیعی و صید بی رویه در ایران ،در شرف انقراض قرار دارد.

حس چشایی در اسبله ، جوانه‌های چشایی که برروی سبیلک ها و اطراف دهان نیز هستند. حس

چشایی بطور هماهنگ با سایر حواس، بویژه بویایی عمل می‌کند، یعنی ابتدا سیستم بویایی وجود غذا را تشخیص داده وسپس سیستم چشایی کیفیت آنرا معین می‌کند. وجودگیرنده‌های چشایی خارجی به اسبله قدرت می‌دهد که بدون نیاز به وارد کردن غذا به دهان آن را بچشد. این مساله برای اسبله که در محیطهای تاریک زندگی می‌کند بسیار مهم است.مثلا وقتی گیرنده‌های بویایی وجود غذا را در منطقه تشخیص می دهند، اما کیفیت غذا بد است اندامهای چشایی خارجی برای تشخیص کیفیت وارد عمل می‌شوند.

دوره تخم ریزی از اوایل فروردین تا اردیبهشت و درمناطق پوشیده از گیاهان آبزی و در دمای ۱۸ درجه سانتیگراد صورت می گیرد. جنس‌های نر وماده در کنار ساحل که پوشش گیاهی فراوانی دارد محل مناسبی را جهت لقاح و تخم ریزی انتخاب می کنند. اسبله ماده بیش از ۳۰،۰۰۰ تخم بر به ازاء کیلوگرم از وزن بدن، می ریزد. ماهی نر از آشیانه (محل تخم ریزی) محافظت می کند تا بچه ماهی ها سر از تخم در آورند که بسته به درجه حرارت آب می تواند از ۳ تا ۱۰ روز به طول انجامد.

نکته فنی ۲۷۱ :متاسفانه در برخی از رستورانهای شمال کشور، گوشت این ماهی را به جای اوزون برون به عرضه می کنند. به همین خاطر در رستورانهایی که خیلی معتبر نیستند اوزون برون سفارش ندهید.»

این ماهی بیشتر در نقاط آرام و نسبتا عمیق رودخانه و به صورت کاملا محتاط زندگی می کند. برای اینکه آن را صید کنید باید در ساعات تاریک شب وبا قرار دادن طعمه در عمق آب این کار را انجام دهید.

تجربه نشان داده بهترین طعمه برای صید ماهی،لاشه قورباغه است. برای اینکه نتیجه بهتر ی بگیرید ،باید قورباغه را کشته و آنرا در مجاورت هوای گرم قرار دهید تا کاملا لاشه متعفن شده و موجب تحریک هر چه بیشتر اسبله ماهی شود.»

ماهی کولی زنده،لاشه های متعفن گنجشگ و موش،امحاء و احشاء داخلی بدن جاندارن،ماهی سیم، طحال گوسفند و حتی لخته های خون از طعمه های محبوب اسبله به حساب می آیند.چوب ماهیگیری ۲/۴۰ تا ۳/۶۰ با اکشن بالا برای صید اسبله مناسب است.قلابهای درشت شماره ۴ به پائین تک شاخ و سه شاخه های نسبتا درشت بیشترین کارایی را در صید اسبله ماهی دارد.در کنار این تجهیزات نخ شماره ۴۰ تا ۶۰ را باید همراه خود داشته باشید.

با استفاده از قاشقک نیز می توانید به صید این ماهی بپردازید.بیشترین نمونه هایی که در ایران می تواند به شما کمک کند ،قاشقکهای نسبتا درشت و ماهی نماها برای صید اسبله مناسب است .

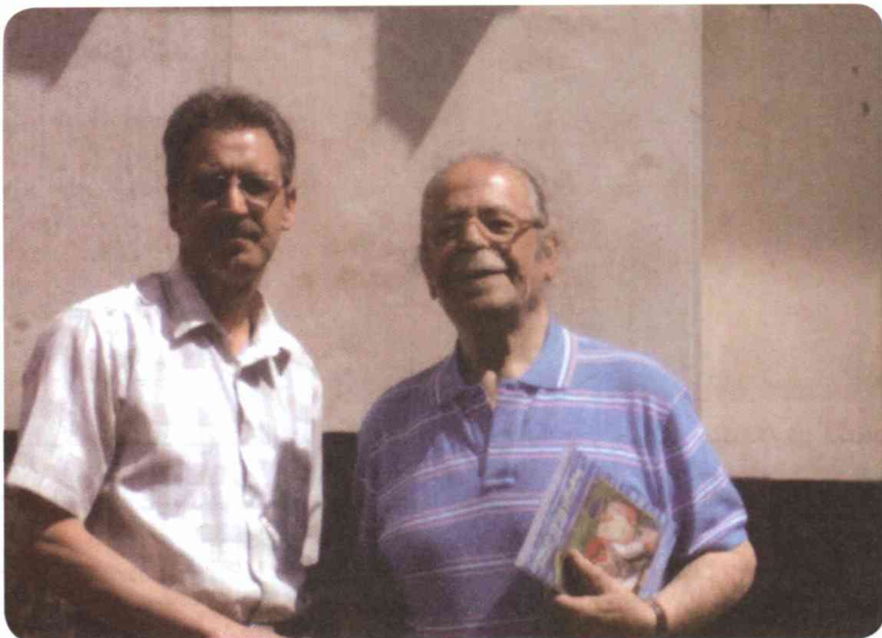
برخی افراد سودجو و بی ملاحظه نیز وجود دارند که با استفاده از قلابهای بزرگ و نخ کرکره یا نخ های نایلونی قطور به صید این ماهی می پردازند.این افراد با قرار دادن طعمه ای در سر قلاب و همچنین اتصال ته نخ به درخت و یا میله ای محکم،بعد از گذشت حداقل ۱۲ ساعت ،مجددا به ان سرکشی کرده و ماهی نگون بخت را از آب خارج می کنند.این مسئله از آن جهت اهمیت دارد که صید ماهی به این طریق اصلا جز ماهیگیری ورزشی به حساب نمی آید .از طرفی نیز اکثر این افراد ماهی صید شده را به صورت فیله در آورده و به جای ماهی های حلال گوشت عرضه می کنند.

به علت اینکه دندانهای اسبله و اردک ماهی متمایل به سمت عقب بوده و برنده می باشد، حتما هنگام خارج کردن قلاب از دهان این دو گونه جانب احتیاط را رعایت کرده و به هیچ عنوان دست خود را وارد دهانشان نکنید.زیرا نه تنها ممکن است به شما آسیب وارد شود،بلکه این احتمال نیز وجود دارد که تا زمان مرگ ماهی ،موفق به بازکردن دهانش نشوید.

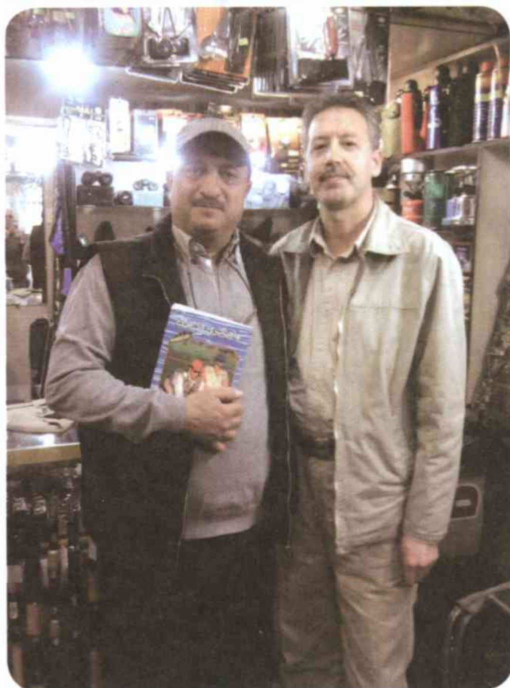

روش های صید

روش های استفاده از شناور،لانسه ، قاشقک و حتی پرتابی در صید اردک ماهی استفاده می شود که بر اساس شرایط ماهیگیر،منطقه و وضعیت اردک ماهی یکی را باید انتخاب کرد.

در روش پرتابی ،تجربه و مهارت آنچنانی مورد نیاز نیست و مانند صید کپور از باید ریسه را به صورت کف خواب در نظر بگیرید.برای کسب نتیجه بهتر ،استفاده از قلابهای سه شاخه نوک تیز بسیار مناسب است.چوب و چرخ صید اردک ماهی در روش کفخواب معمولا تلسکوپی و چرخهای اسپیلینگ پیشنهاد می شود.البته در صورت امکان می توانید از چوبهای چند تکه نیز استفاده کنید.بعضی ها بنا به دلائل نا معلومی استفاده از چوبهای تو پر را برای صید اردک ماهی پیشنهاد می کنند.در صورتی که تجربه نشان داده است در بیشتر موارد وزن زیاد این نوع چوبها مانع از انجام پرتابهای طولانی می شود.طول چوب انتخابی شما باید بین ۳ تا ۵ متر بوده که بر اساس شرایط موجود نمونه مورد نظر را انتخاب کنید.وزنه هایی که از استتار خوبی برخوردار هستند می تواند نقش مهمی در صید این ماهی داشته باشند.فقط به خاطر داشته باشید که استفاده از وزنه های شماره یک و دو نتایج بهتری را به همراه دارد.

نکته فنی۲۷۲:« برای حصول نتیجه بهتر باید از قلابهای سه شاخه بیشتر استفاده کنید.در روش شناور به این صورت باید عمل کنید که بعد از نصب یک عدد شناور به قلاب یک عدد هرزه گرد متصل نمائید.سپس ۳۰ سانتیمتر پایین تر از شناور هرزه گرد دومی را نصب کنید و از هرزه گرد دوم نخ مخصوص اتصال سرب را خارج کرده و در امتداد باقی مانده نخ ۲ الی ۳ قلاب سه شاخه را در امتداد هم قرار دهید.این سیستم بیشتر در زمان های سرد سال کاربرد بیشتری دارد.

نکته فنی۲۷۳:« اگر قصد دارید با استفاده از طعمه های مصنوعی مانند قاشقک ،لانسه و...به ماهیگیری بپردازید قبل از انجام ماهیگیری یک عدد سیم بکسل را به قبل از آن متصل نمائید .»

بخش دوازدهم

ماهیگیری با ولیچر

ماهیگیری با ویلچر

یکی از بهترین ورزش هایی که جانبازان و معلولان می توانند آنرا به نحو شایسته ای انجام داده و در ارتقاء سطح روحیه آنها موثر باشد «ماهیگیری ورزشی» است.شاید بعضی ازشما اینگونه فکر کنید فردی که بر روی ویلچرنشسته است ، چگونه می تواند به انجام «ماهیگیری ورزشی»بپردازد؟آیا انجام ماهیگیری برای این عزیزان زیانبار و خطر آفرین نیست؟

در پاسخ به این پرسش ها و سئوالات متعدد دیگری که ممکن است برای شما پیش آید باید بگوییم که «ماهیگیری ورزشی» از معدود رشته های ورزشی است که تقریبا همه افراد می توانند به آن مشغول شده و از مزایای آن بهره مند شوند.برای این منظور این عزیزان می توانند با استفاده از روش انتظاری و یا رفتن به مناطقی که دارای سطوح صاف و غیر سنگلاخی است به ماهیگیری بپردازند.بهترین مناطقی که برای این کار می توان نام برد عبارتند از:سواحل دریاها ، دریاچه های طبیعی،دریاچه های سدها(نقاط هم سطح با آب)،سکوهای حفاظدار،اسکله ها،حاشیه های بدون موانع سخت در رودخانه ها و تالابها .البته با پیشرفت علم ،برخی ویلچرها نیز تولید شده اند که امکان حرکت در مناطق صعب العبورتر را مهیا نموده و می توان با استفاده از آنها به ماهیگیری رفت.اما تا ورود این سیستم ها به کشورمان بهتر است از مناطق یاد شده برای ماهیگیری استفاده

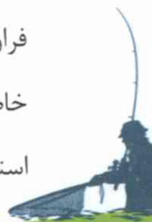
کرد.با گسترش فرهنگ «ماهیگیری ورزشی» در کشور هر روز به تعداد علاقه مندان ویلچر سوار به این ورزش افزوده می شود.خصوصا در مناطقی که با آزاد سازی ماهیان اقدام به برقراری محیط های مصنوعی ماهیگیری می کنند . زیرا دراین مناطق تردد و حمل و نقل راحت تر صورت می گیرد .

به علت اینکه این ورزش آرامش روحی شایانی را به فرد می دهد انجام آن برای کسانی که مدت زیادی را بر روی ویلچر سپری کرده اند و نا خود آگاه دچار کسلی شده اند مناسب است.شاید عده ای فکر کنند که اگر فردی قدرت حرکت را ازدست بدهد دیگر نمی تواند هیچ کاری انجام دهد.به همین خاطر انجام «ماهیگیری ورزشی» برای وی غیر ممکن است. درصورتی این فکر کاملا غلط است و نمی توان از دست دادن قدرت تحرک را ملاکی برای این منظور قلمداد کرد.اجازه دهید برای فهم بهتر مطلب به ذکر مثالی بپردازیم. اگر در بازی شطرنج فردی وزیر خود را از دست بدهد آیا به منزله باخت او در بازی شطرنج است؟ پاسخ این سئوال برای کسانی که اطلاع کمی از این بازی دارند و به صورت غیر حرفه ای به آن می پردازند مثبت است.در صورتی که اگر این پرسش را از فرد ماهری در این زمینه بپرسید ،صراحتا به شما می گوید:هدف از بازی شطرنج شکست دادن حریف است نه حفظ وزیر!هرچند در طی بازی این مهره کمک شایانی می کند اما آنچیزی که مهم است ،شسکت حریف و مات کردن اوست نه حفظ مهره.

شاید برای شما جالب باشد که بدانید بعضی افراد حرفه ای هستند که با قربانی کردن وزیر حریف مقابل را مات می کنند.زیرا آنها با درک توامندی های خود به هدف اصلی که از بازی شطرنج دارند فکرمی کنند نه حفظ یک مهره کارآمد!

به همین خاطر افرادی که بر روی ویچلر هستند باید دقت داشته باشند که در وجود آنها استعدادهای فراوانی نهفته است که افراد دیگر هیچگاه به آنها فکر نکرده و حتی دست پیدا نمی کنند.به همین خاطر نه تنها می توانند مانند سایرین فکر کرده واموارت را انجام دهند انجام دهید، بلکه با تقویت استعدادهای دیگر زمینه تحول و شکوفایی نیروهای نهفته را میسر سازید.

نکته فنی۲۷۴: «برای اینکه جانبازان و یا معلولان عزیز بتوانند راحت تر و با قدرت مانور بیشتری به ماهیگیری بپردازند، توصیه می شود که حتماً از پوشاکی استفاده نمایند که دارای جیب های فراوان باشد. اینگونه پوشاک عامل موثری خواهد بود که کلیه لوازم مورد نیاز ماهیگیری را در آن جا سازی کرده و به صید بروند.از طرفی استفاده از پوشاک پر جیب مانع از ریختن وسایل ماهیگیری شده وبه همین خاطر می توانید استفاده بهینه ای از تجهیزات نیز داشته باشید.»

نکته فنی۲۷۵: «اگر هنگام ماهیگیری از پایه های بلند استفاده می کنید می توانید به راحتی چوب خود را در آن قرار داده و منتظر بمانید.اما به نحوی قرار بگیرید که هنگام برداشتن چوب کمرتان بیش از حد خم نگردد .اگر که امکان استفاده از پایه های بلند برایتان میسر نیست می توانید با یک ابتکار ساده پایه مستقلی برای خود تهیه نمائید.در صورتی که راست دست هستید ،یک عدد پایه فلزی کوتاه را در کنار دسته سمت راست و اگر هم چپ دست می باشید پایه را در کنار دسته سمت چپ تعبیه نمائید.برای اتصال پایه به ویلچرمی توانید با استفاده از طناب این کاررا انجام دهید.اگر زیاد به ماهیگیری می روید می توانید با استفاده از روشی همواره پایه ماهیگیری را همراه داشته باشید.برای این منظور قسمت انتهایی پایه را بریده و حلقه آنرا به ویلچر جوش دهید. دقت داشته باشید بعضی افراد ، چوب ماهیگیری را در لابه لای پره های چرخ ویلچر قرار می دهند.این کار شاید ظاهرا مناسب باشد اما ممکن است در اثر لغزش های نا گهانی چرخ ویلچر به چوب ماهیگیری

آسیب رسیده یا موجب واژگونی ویلچر شود.به همین خاطر در نظر گرفتن فضایی مناسب برای چوب بسیار ضروری است.اگر بنا به هر دلیلی دسترسی به پایه وجود نداشت می توانید با استفاده از کیسه های کوچکی مثل لیف حمام واتصال آن به ویلچر،چوب را ثابت کرده و به ماهیگیری بپردازید.»

نکته فنی۲۷۶: «هنگام ماهیگیری سعی کنید تا آنجا که امکان دارد از تماس مستقیم با آفتاب به دور باشید.برای این منظور می توانید بعد از پرتاب کردن نخ، ویلچر را به محل سایه درختی هدایت کرده و سپس نخ های اضافی را جمع کنید.اگر هم از سایه بان برای ماهیگیری استفاده می کنید بهتر آن است طوری آنرا قرار دهید که موقع جابه جایی ویلچر ،سایبان به روی چوب شما واژگون نشود.زیرا به کرات دیده شده است که بعد از پرتاب نمودن قلاب، به علت عدم انتخاب صحیح جایگاه سایه بان ، چوب ماهیگیری با آن برخورد کرده و مشکلاتی را برای ماهیگیر به وجود آورده است.در صورتی که امکان تحقق این دو مورد میسر نشد حتماً از کلاه های مخصوص ماهیگیری که تمام نواحی سر را پوشش داده و کمی خنک است استفاده نمائید.»

نکته فنی۲۷۷: « شب قبل از ماهیگیری دو یا سه ریسه اضافی تهیه کنید تا در صورتی که ریسه شما گیر کرد یا پاره شد بتوانید سریعا و بدون مشکل خاصی آنرا تعویض کرده به ماهیگیری بپردازید.»

نکته فنی۲۷۸:«اگر قصد اتصال پایه به ویلچر را دارید بهتر آن است که از چوبهای دسته عصایی استفاده نمائید. زیرا دسته این چوبها در قسمت بالاتری نسبت به سایر چوبها قرار دارد و امکان مانور بیشتری را به شما می دهد.»

نکته فنی۲۷۹: «یکی از بهترین حالتهایی که ماهیگیری با ویلچر را خاطره انگیز می کند زمانی است که با استفاده از شناور به ماهیگیری مشغول می شوید.زیرا علاوه بر اینکه این روش هیجان زیادی به همراه دارد بلکه امکان کنترل چوب نیز راحت تر صورت می گیرد.»

نکته فنی۲۸۰:«انتخاب موقعیت ماهیگیری یکی از مهمترین شاخصه ها به حساب می آید. برای اینکه موقعیت مناسبی را در اختیار داشته باشید باید از چند بعد به آن توجه کنید.

۱- مناطقی که تدریجاً دارای عمیق می شوند معمولاً ماهیان بیشتری را در خود جای داده اند.

۲- بعد از چند بار پرتاب به صورت نا خودآگاه از وضعیت کف آب و موانع آن آگاه خواهید شد.لذا سعی کنید در منطقه ای قلاب بزنید که موانع کمتری را در خود جای داده باشد.

۳-سعی کنید تا آنجا که امکان پذیر است ویلچر را در نقاط لیز قرار ندهید.زیرا ممکن است در اثر تکانهای ایجاد شده ، ویلچر سر خورده و تعادل شما از دست برود.لذا به خاطر داشته باشید بعد از مستقر کردن ویلچر حتماً چرخهای آنرا با استفاده از ضامنهای تعبیه شده بر روی چرخ ثابت کرده و مانع از تکان های احتمالی آن شوید.

۴- ترجیحا سراغ مناطقی بروید که به راحتی بتوانید ولیچر را کنار آب برده و ماهیگیری کنید.اگر هنگام ماهیگیری موانعی مانندحفاظ ،درختچه های کوچک و یا چیزهایی از این دست وجود دارد باید با دقت بیشتری ماهیگیری کنید.زیرا اگر صیدی به قلاب شما بیافتد امکان کنترل آن کمتر است.»

خاطره:

ماهیگیر ویلچر سوار ما گفت:مدتی پیش برای ماهیگیری به دریاچه آزادی رفته بودم. اما محلی که برای ماهیگیری انتخاب کرده بودم کاملا باز نبود و نرده ای درست در مقابلم قرار داشت.به همین خاطر با دقت قلاب را پرت می کردم تا اینکه ماهی کپور کوچکی را صید کردم.اما از شناس بد چند بار قلابم به موانع زیر آب گیر کرد و پاره شد.ولی چون ریسه کمکی همراهم بود آنها را فوری عوض کرده و ماهیگیری را ادامه دادم.یکساعتی گذشته بود که یکباره سر چوب به نحو بسیار شدیدی خم شد.من هم چوب را در دستانم گرفتم و شروع به جمع نمودن نخ کردم.کپور واقعا بزرگی بود. آنرا کنار آب کشاندم اما نرده ای که در مقابلم بود امکان مانور را از من سلب کرده بود.هرچه تلاش کرم تا ماهی را از آب بیرون بشکم موفق نشدم.تا اینکه با تمام قدرت و یکباره ماهی را از آب بیرون انداختم.دخترم که در کنارم بود با خوشحالی به سمت من دوید و قلاب ماهی را از دهانش باز کرد.حدود یک کیلو وزن داشت و بسیار زیبا و طلائی بود.

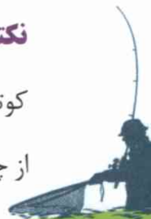
نکته فنی۲۸۱:« اگر امکان دسترسی مستقیم به آب میسر نبود تا سبد نگهداری را در آب بیندازید ،برای نگهداری ماهی می توانید از سطل های آب استفاده نمائید . ولی حتما آب این سطل ها را حتماً هر دو ساعت یکبار تعویض کنید.»

نکته فنی۲۸۲: « همواره سعی کنید که همراه با خانواده به ماهیگیری بروید و اگر قصد داشتید به تنهایی به ماهیگیری بپردازید،حتماً لوازم مورد نیاز را به همراه داشته و یکی از اعضاء خانواده را در جریان بگذارید.اگر در مناطقی قصد ماهیگیری دارید که حفاظ مناسبی در آنجا وجود ندارد و شما مجبور هستید که از لب آب قلاب بزنید توصیه می شود که حتماً جلیقه نجات را بپوشید تا اگر مشکلی پیش آمد به راحتی خود را به ساحل برسانید.در نظر داشته باشید که اگر ماهیگیری هیجان زیادی را برایتان به همراه دارد ویلچر را به گونه ای تنظیم کنید که خدای نکرده منجر به واژگون شدن آن نشود.البته این مسئله به ندرت پیش می آید ولی باید جوانب احتیاط را در نظر گرفت. (در حقیقت غیر از مشکل واژگون شدن احتمالی ویلچر سوار،هیچ مشکلی فرد را تهدید نمی کند و آنچه که در اینجا به عنوان نکته فنی بیان شده است ،ارائه راهکار به جهت جلوگیری از حادثه احتمالی است). »

نکته فنی۲۸۳: « برای راحتی کار ، بهتر است از چرخهای دو یا سه «کلاجه» یا بایت رانر استفاده کنید.زیرا به کار گیری این چرخها (خصوصا در صید ماهی کپور) موجب می شود که آزادی عمل ماهیگیربیشتر شده و کنترل نخ را راحت تر انجام دهد.بدین صورت که بعد از پرتاب قلاب و در نظر گرفتن حالت نیم دایره منتظر بمانید.سپس در اثر نوک زدن ماهی و یا درگیر شدن با قلاب ، به راحتی چوب را کشیده و شروع به جمع کردن نخ کنید.»

نکته فنی۲۸۴: « در ماهیگیری با ویلچر، تجربه نشان داده است که چوب ماهیگیری هر چه قدر کوتاهتر باشد عملکرد بهتری را می توان از آن دید.به همین خاطر توصیه می شود هنگام ماهیگیری از چوبهای ۳/۶۰ به پائین استفاده شود.بهترین چوبی که در این روش می توانید از آن استفاده کنید

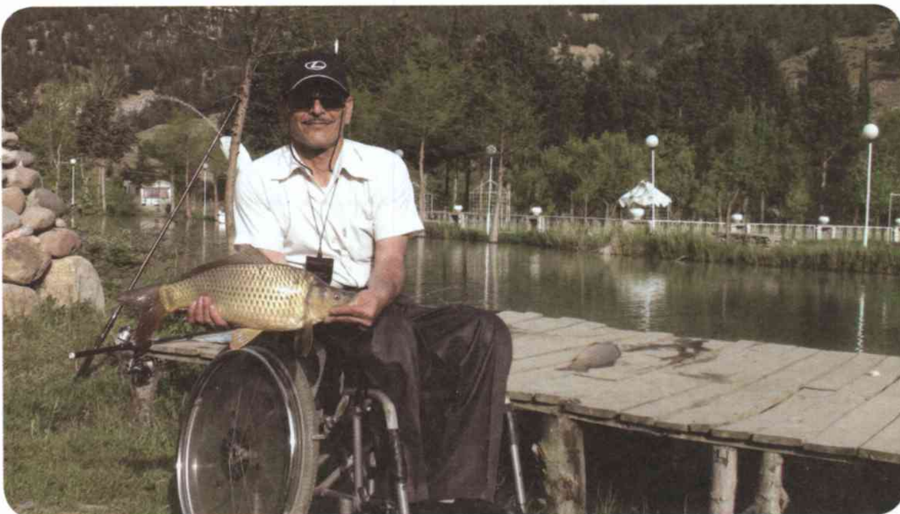

چوبهای ۲/۱۰ متری است.اما چوبهای ۱/۶۰ نیز عملکرد خوبی از خود نشان می دهند.»

نکته فنی۲۸۵: «اگر قصد دارید با لانسه به ماهیگیری بپردازید حتماً از چوبهای ۱/۶۰ استفاده کنید و سعی کنید مناطقی را با لانسه پوشش دهید که خزه و گیاهان آبی کمتری داشته باشد.»

نکته فنی۲۸۶: «جانبازان عزیزی که بروز هیجانات زیاد موجب ناراحتی آنها می شود،بهتر است قبل از انجام این ورزش با پزشک خود مشورت کرده و از روش های سبکتر «ماهیگیری ورزشی» مانند روش شناور استفاده نمایند. «

بخش سیزدهم

بانوان و ماهیگیری

بانوان و ماهیگیری

شاید بعضی از مردم تصور کنند که انجام ماهیگیری برای بانوان کاری بسیار سخت و مشکلی خواهد بود و انجام این ورزش اصلا در شان یک خانم نیست.اما همانطور که در ابتدای کتاب نیز اشاره شد، امروزه فرهنگ «ماهیگیری ورزشی» بسیار شناخته شده است و بیشتر مردم با فواید بی نظیر آن آشنایی فراوانی دارند.خصوصا بانوان جامعه امروز که دوشادوش مردان به کار در خارج از منزل می پردازند و به خاطر اینکه از روحیه بسیار لطیف و ملایمتری نسبت به آقایان برخوردارانd ،نیاز به محیطی پر از آرامش و سکوت برایشان بسیار مفید خواهد بود.

به همین خاطر آنها می توانند با استفاده از برخی روش ها ی نسبتاً سبک به انجام این ورزش مبادرت نمایند. «ماهیگیری ورزشی» در اکثر نقاط دنیا مورد توجه بانوان قرار دارد و آنان مانند مردان به انجام این ورزش می پردازند.بهترین و مناسبترین روشهایی که بانوان می توانند با استفاده از آن به ماهیگیری بپردازند روش پرتابی ، لانسه کشی و شناوراست و استفاده از روش هایی مانند ترولینگ ،ماهیگیری های ساحلی و یا روش های اینچنینی زیاد مورد توجه بانوان قرار ندارد. بانوان می توانند با استفاده از چوب و چرخ نیمه سنگین در کنار سایر اعضاء خانواده به صید مشغول شوند. شاید برای شما جالب باشد که بدانید برخی از بانوان در عین سادگی استفاده از ابزار و لوازم ماهیگیری نتایج بسیارجالبی را به دست می آورند که بهترین و با تجربه ترین مردان نیز نمی توانند آن نتایج را به دست آورند. البته باید دقت داشته باشید که استفاده از این ورزش برای بانوان باردار و یا کسانی که مشکلات قلبی داشته و بروز هیجانات ممکن است خطراتی را برایشان به همراه

خاطره

«ماهیگیری می گفت ؛ طی چند ساعتی که برای ماهیگیری به دریاچه ۱۵ خرداد رفته بودیم هیچ کس ماهی نگرفته بود و همه در انتظار نشسته بودیم.من هم که برای دومین بار به آنجا رفته بودم و تجربه کافی نداشتم با خود گفتم این هم از پا قدم ما بود .چرا هیچ کس چیزی نمی گیرد؟؟؟

چند دقیقه ای که از این فکر و خیالها گذشت متوجه شدم خانواده ای که در سمت راستم نشسته بودند در حال جنب جوش فراوان هستند.کمی که دقت کردم متوجه شدم که مادر خانواده به شدت در حال کشیدن چوب است و ماهی بسیار بزرگی به قلاب افتاده.همه ماهیگیران از دیدن این صحنه تعجب کردند و به آن سمت خیره شدند.مدتی که گذشت خانم ماهیگیر چاکی را به دست گرفت و ماهی سوف بزرگی را درون آن قرار داد و با صدای بلند گفت بچه ها زودتر کمی هیزم جمع کنید چون غذا کمی دیر شده است.متحیر از دیدن این صحنه با خود می گفتم که چه طور این خانم با این سن و سالش توانست ماهی صید کند ولی ما نتوانستم ؟؟؟

دو ساعتی از این قضیه گذشت که مجدداً زنگوله قلاب آن خانم به صدا در آمد و او ماهی سوف بزرگ دیگری را گرفت.دیگر نتوانستم جلوی خودم را بگیرم. به طرف آن خانواده رفته و از آنها پرسیدم که از چه طعمه ای استفاده می کنید.آن خانم به من گفت که از بچه ماهی . من گفتم که اکثر ماهیگیران هم از این طعمه استفاده می کنند.سپس او به من گفت که آنها طعمه خالی را به قلاب می زنند اما من کمی اسانس مخصوص همراه دارم که آن رابا استفاده از این سرنگ به بدن طعمه تزریق می کنم!

من که واقعا در حیرت و تعجب فرو رفته بودم گفتم موفق باشید.»

داشته باشد زیاد مناسب نیست و بهتر است که انجام این ورزش را در این مدت کنار بگذارید و بعد از بهبودی مجددا آن را انجام دهید.

نکته فنی۲۸۷: چون خانم ها قدری حساس هستد هنگام صید، حتما از کرم های آفتابی استفاده نمایید زیرا در اثر تابش آفتاب احتمال سوختگی پوست وجود دارد.

نکته فنی۲۸۸: خانم ها باید در هنگام ماهیگیری از لباس های راحت استفاده کنند و به هیچ عنوان از کفش های پاشنه دار استفاده نکنند زیرا در اثر هیجانات ماهیگیری ممکن زمین خورده و صدمه بیند.

نکته فنی۲۸۹: اگر به تازگی علاقمند به ماهیگیری شده اید باید بدون ترس از دست زدن به طعمه هایی مانند کرم و ملخ صید را ادامه دهید. زیرا بر خلاف تصور عامه، این جانداران نگون بخت هیچگونه خطری برای انسان ندارند و نباید از آنها واهمه داشت.

نکته فنی۲۹۰: اگر روشهایی مانند لانسه کشی برایتان سخت بوده و ممکن است موجب عصبی شدن شما بشود بهتر است از روش های دیگری استفاده کنید.

نکته فنی۲۹۱: براساس تجربه باید گفت خانم هایی که ورزش ماهیگیری را ادامه دهند از لحاظ اعتمادبه نفس، قدرت تصمیم گیری، مبارزه با مشکلات از سایر خانم‌ها برتر خواهند بود به همین خاطر تنوعه در استفاده از روش های متعدد ماهیگیری را در نظر بگیرید.

ماهی‌های شاخص یک رودخانه کوچک

رودخانه‌های کوچک سرشار از حیات‌ند، و به جای محل تجمع گونه‌های مختلف ماهی‌ها در واقع مثل خانه آن‌ها هستند. برخی از ماهی‌ها در چنین محیط‌های پرباری رشد زیادی دارند. تعداد شکارچیان زیاد است، و به خاطر وفور منابع غذایی چاق و فربه می‌شوند. در کنار ماهی‌های مقیم، گونه‌های مهاجری حضور دارند که به قصد تخم‌ریزی در بخش‌های علیا وارد رودخانه‌ها شده‌اند، ولی غالب مواقع تا حصول شرایط مناسب هفته‌ها یا ماه‌ها پشت یک پل یا حوضچه‌ای عمیق پناه می‌گیرند.

مارماهی
مارماهی مخفی‌شدن بین قلوه سنگ‌ها و آجرهای فرو افتاده را خیلی دوست دارد.

اردک‌ماهی
اردک‌ماهی را خارج جریان اصلی جست و جو کنید.

قزل‌آلا
قزل‌آلا عاشق آب‌های روان و سریع است.

آزادماهی
آزادماهی‌ها، طی مسیرشان به سوی بالای نهر، در انتهای حوضچه‌ها موضع می‌گیرند.

گریلینگ
گریلینگ را در آب‌های عمیق‌تر و آرام‌تر خواهید یافت.

کولمه‌های جوان
بچه ماهی‌ها آب‌های کم عمق‌تر، جایی که از پشه‌های ریز تغذیه می‌کنند را ترجیح می‌دهند.

زردپر
این ماهی‌های قوی به واقع از آب‌هایی با جریان مناسب لذت می‌برند

کولمه
کولمه‌ها را در جریان‌های آرام روی بسترهای تمیز جست و جو کنید

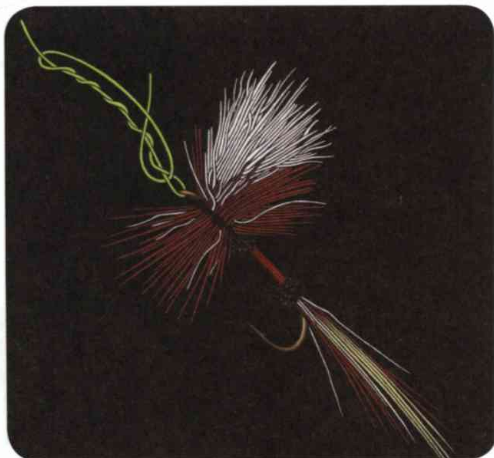

▶ ماهی‌های کوچک
لابه‌لای قلوه‌سنگ‌ها گروه بزرگی از ماهی‌های ریز سکنی گزیده‌اند. ماهی‌قنات، سه‌خار، سگ‌ماهی، و گاوماهی‌ها طی روشنایی روز آن جا پنهان شده و با اطمینان بیش‌تری تغذیه می‌نمایند. اگر آب پراکسیژن باشد، شاه‌میگوی آب شیرین نیز حضور خواهد داشت.

سوف حاجی‌طرخان
این شکارچی‌ها که همه جا یافت می‌شوند، به دسته‌های ماهیان کوچک یورش می‌برند

بخش چهاردهم

گــره

گــره و اتصالات نخ

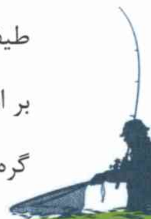

یکی از مهمترین اقداماتی که یک ماهیگیر باید انجام دهد ، گره زدن صحیح و تهیه اتصالات ناشی از نخ است.در حقیقت هنر یک ماهیگیر زمانی مشخص می شود که با استفاده از گره های مناسب و قابل اطمینان،ماهیگیری را آغاز می کند.

گره در ماهیگیری عبارتست از فرآیند اتصال مطمئن رشته ای از نخ به رشته یا قطعه ای دیگر.به گونه ای که در اثر بروز فشارهای مختلف و گوناگون، گره از هم باز نشده و ماهیگیر را دچار مشکل نسازد.

شاید برای شما جالب باشد که بدانید بعضی از ماهیگیران علاقه مند،تا مدتهای مدیدی ،نمی دانستند که در هر روش کدام گره از بقیه مطمئن تر است اما عدم آگاهی از این مسئله را به اشکال مختلف، از سایرین مخفی می کردند.به این حال اگر شما دقت کافی در این زمینه داشته باشید ،نه تنها در مدت زمان اندکی مکانیزم تهیه گره صحیح ماهیگیری را فرا می گیرید ، بلکه از ماهیگیری لذت زیادی را خواهید برد.

طیف زیادی از گره های ماهیگیری وجود دارند که کاربردهای متنوعی از خود نشان می دهند. اما بر اساس تجربه ، چند نمونه از این گره ها بیشترین استفاده را دارند. به عنوان نمونه می توان به گره های خونی، حلقه دوبل ، قرقره، شلاق سر پهن، پالمار ، یگانه ، آبی و مشکی اشاره کرد.

نکته فنی ۲۹۲: « ضعیفترین محل اتصال گره، مربوط به گره نخ به هرزه گرد یا قلاب است.به همین خاطر دقت داشته باشید که اتصال نخ در این نقاط باید مقاوم و سخت باشد.»

نکته فنی ۲۹۳ :« حتما باید در لحظه آخر تهیه گره ، نخ های درگیر راکمی مرطوب سازید. زیرا در اثر نیروی اصطکاک ایجاد شده ،نخ دچار شکستهای ریزی می شود که ممکن است در اثر درگیری با ماهی، به مرور شل شده و از هم جدا شود. شاید یکی از دلایلی که اکثر ماهیگیران حرفه ای هنگام صید،در اثر باز شدن نخها از هم ماهی به دام افتاده را از دست می دهند،عدم توجه به همین مسئله است.برای انجام این کار تنها کافی است با استفاده از دهان خود کمی رطوبت به نخ اضافه نمائید.»

کته فنی ۲۹۴:« تقریبا هر گره در هر نقطه ای ، فشارهای مختلفی را تحمل می کند.مثلا فشار ناشی از کشش ماهی بر سر قلاب با قسمتهای دیگری مانند محل اتصال سرب به نخ ریسه قطعا متفاوت است.از این رو مقاومت گره هر نقطه، بر اساس فشار وارده باید هم خوانی داشته باشد.اما با این حال بعضی از ماهیگیران به اشتباه تمام وسایل و ریسه های خود را با استفاده از یک نوع گره متصل می سازند. شاید این کار ظاهرا هیچ مشکلی به همراه نداشته باشد، اما زمانی که ماهی بزرگی به قلاب افتاد و موجب پاره شدن اتصالات شد ، آن موقع است که ماهیگر با افسوس فراوان به دنبال علت این مسئله می گردد و دائماً از خود می پرسد چه اتفاقی افتاده است؟؟!

به همین خاطر به هر قطعه ای از لوازم ماهیگیری گره مخصوص به خود را بزنید.»

نکته فنی ۲۹۵: « همانطور که هر ورزشی نیاز به تمرین دارد،برای انجام ماهیگیری ورزشی نیز باید تمرین هایی را انجام دهید.از این رو می توانید با استفاده از نخهای فرسوده ای که در اختیار دارید ، در مواقع بیکاری انواع گره های ماهیگیری را تمرین کنید.این کار موجب می شود که از نخهای فرسوده استفاده بهینه ای بشود و نیز دستانتان با چگونگی تهیه گره آشنا می ماند.»

نکته فنی ۲۹۶:« در حین زدن گره ممکن است ناگهان رشته ای نخ از روی قطعه و یا رشته نخ

دیگر خارج شود. در اینگونه مواقع به هیچ عنوان گره زدن را ادامه ندهید و با بریدن نخهای اضافی مجددا اقدام به تهیه گره نمائید.»

نکته فنی ۲۹۷: « وقتی که تهیه گره تمام شد ،باید نخهای اضافی را جدا کنید.اگر بعد از این کار نخها را نبرید،ممکن است ، هنگام نوک زدن های ماهی به قلاب،صید مشکوک شده و از خوردن طعمه صرف نظر کند.این مسئله در مورد خانواده آزاد ماهیان مهم است.زیرا اعضاء این خانواده با هوش هستند و خیلی زود از حمله به قلابی که دارای نخهای اضافی فراوان است ، منصرف می شوند.بهترین وسیله ای که می تواند نخهای اضافی را به خوبی ببرد،ناخن گیر های ریز است.زیرا بر خلاف ابزارهایی مانند چاقو و یا قیچی های نسبتا کند که ممکن است با ایجاد فشار نا خواسته استحکام گره را کم کنند،ناخن گیر این امکان را به شما می دهند که با دقت فراوان نخهای اضافی را ببرید.»

نکته فنی ۲۹۸:« به هیچ عنوان نخهای اضافی را از انتهاء کامل نبرید.زیرا اگر چنین کاری انجام دهید،در اثر فشارهای ایجاد شده ، رشته ای از نخ گره که کوتاه شده است ، در رفته و گره باز می شود.حداکثر تا نیم سانتیمتر از انتهای آزاد نخ را با استفاده از ناخن گیر ببرید.»

نکته فنی ۲۹۹:« بعضی از ماهیگیران که وسیله ای برای بریدن نخهای اضافی گره ندارند،از شعله آتش (فندک) استفاده می کنند.اینکار شاید ظاهرا مشکل خاصی ایجاد نکند، اما اگر ذره ای از شعله آتش به نخ ماهیگیری برسد موجب سست شدن آن شده و هنگام به دام افتادن ماهی،گره پاره خواهد شد.(نخ ماهیگیری در عین حال که می تواند ماهی های سنگین را حمل کند،در برابر شعله و حتی جرقه های کوچک آتش حساس است و به راحتی آسیب می بیند.)»

نکته فنی ۳۰۰: « هنگام زدن گره، باید با حوصله و دقت زیاد این کار را انجام دهید.زیرا اگر دقت کافی نداشته باشید قطعا گره خوب و مطمئنی را نخواهید داشت.ممکن است کنار آب، در اثر بروز هیجانات زیاد،دقت کافی را به جهت تهیه گره از دست بدهید .اما باید به اعصاب خود مسلط

باشید و با دقت این کار را انجام دهید. «

نکته فنی ۳۰۱: « هیچگاه سعی نکنید که دو نوع نخ متفاوت را به یکدیگر گره بزنید.زیرا این کار موجب کاهش قدرت تحمل نخ خواهد شد و ممکن است هنگام کشمکش با ماهی، دچار پارگی شود.به عنوان مثال اصلا نباید نخ شماره ۲۵ را به نخ شماره ۴۰ گره بزنید .زیرا نخ ۲۵ ضخامت کمتری نسبت به نخ ۴۰ دارد و هنگامی که ماهی به قلاب بیافتد،در اثر نیروی کششی ایجاد شده نخ دچار پارگی می شود.»

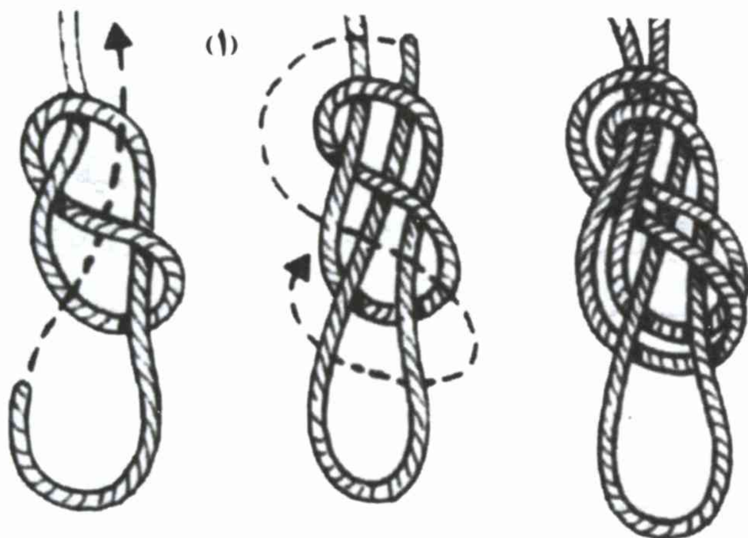
نکته فنی ۳۰۲: « میزان فشار وارده در یک قلاب ماهیگیری از قسمت پائین به بالا افزایش پیدا می کند.به عبارت بهتر فشار وارده از نوک قلاب،گره انتهای نخ به ریسه،گره اتصال هرزه گرد به نخ اصلی و نهایتا چوب و چرخ ماهیگیری تدریجا کم می شود. بر این اساس باید مقاوت گره را در نظر بگیرید.»

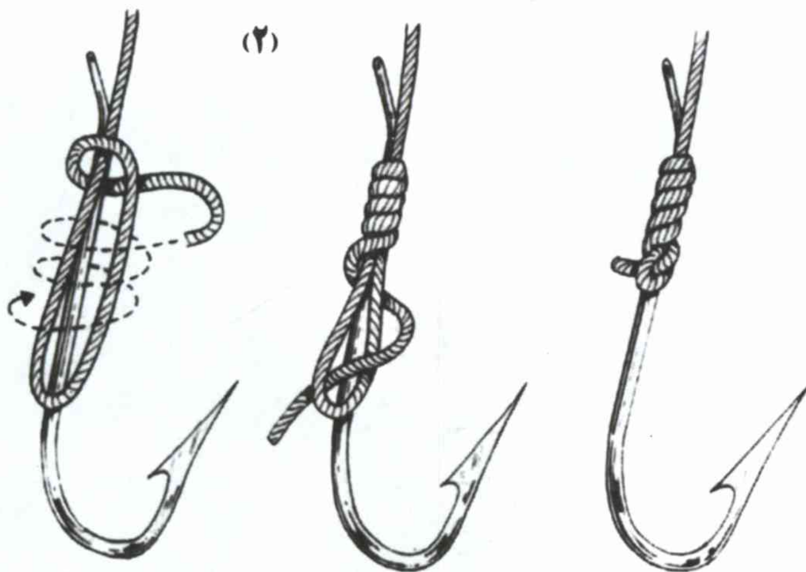

گره هشت دوبل

بستن نخ به قلاب ماهیگیری بدون سوراخ

گره برای اتصال ریسمان ها

گره آبی

(۲)

۱. انتهای دو ریسمان را در کنار هم بگذارید در حالیکه ۱۵ سانتیمتر روی هم قرار بگیرند.

۲. دو ریسمان را با هم بگیرید و یک حلقه بزرگ درست کنید.

۳. دو ریسمان را با هم نگه دارید چهار بار از داخل حلقه رد کنید.

۴. ریسمان ها را با هم و محکم بکشید و سر آن را محکم کنید.

(۴)

گره خونی

۱. انتهای دو ریسمان را روی هم بگذارید. یکی از ریسمان ها را چهار بار دور دیگری بپیچانید و آن را از بین دو ریسمان رد کنید.

۲. با سر آزاد ریسمان دیگر این عمل را تکرار کنید.

۳. سپس هر دو ریسمان را محکم و با احتیاط بکشید.

گره برای حلقه درست کردن

حلقه دوبل

(۱)

۱. انتهای ریسمان را دولا کنید.

۲. یک گره ساده بزنید.

۳. قسمت دولا را چند بار از داخل حلقه رد کنید.

۴. گره را محکم کنید.

(۳)

۱. انتهای ریسمان را دو لا کنید.

۲. انتهای دولا را چند بار دور خودش بپیچانید.

۳. آن را از داخل حلقه رد کنید.

۴. گره را محکم بکشید و سر آن را محکم کنید.

گره قرقره

این گره ساده، موثرترین روش بستن نخ به قرقره چرخ ماهی گیری است.

گره Palomar

۱. برای اتصال یک هرزه گرد (یا یک طعمه مصنوعی یا قلاب بزرگ) به نخ، انتهای نخ را دولا کرده و از چشم قلاب عبور دهید.

۲. یک گره بالا دست در نخ دولا ایجاد کنی

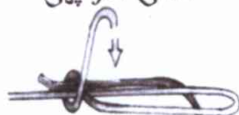
۳. انتهای حلقه شده را روی هرزه گرد یا قلاب بکشید.

۴. گره را سفت کنید و نخهای اضافی را ببرید.

شلاق سر پهن

۱. انتهای نخ را در امتداد بدنه قلاب، دولا کنید. انتهای آزاد را به دور نخ و قلاب بچرخانید.

۲. انتهای آزاد را شش بار بچرخانید وسپس آن را از حلقه نخ دولا رد کنید.

۳. گره را به دقت بکشید تا سفت شود و زواید را حذف کنید.

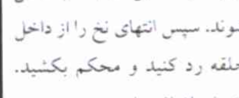
گره Domhof (گره یگانه

۱. نخ را از چشم قلاب رد کرده و حلقه بزرگی در امتداد بدنه قلاب شکل دهید.

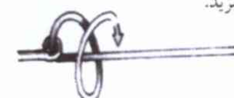
۲. انتهای آزاد نخ را چند بار به دور قلاب و قسمت فوقانی حلقه بچرخانید تا این دو به هم متصل شوند. سپس انتهای نخ را از داخل حلقه رد کنید و محکم بکشید. نخ های اضافی را ببرید.

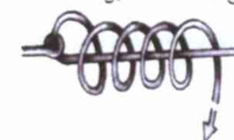
گره خونی

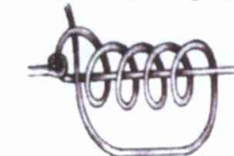
۱. انتهای آزاد نخ را از چشم قلاب رد کنید.

۲. انتهای آزاد را برگردانید و به زیر نخ ببرید.

۳. انتهای آزاد را بالا بیاورید تا روی نخ، یک حلقه تشکیل دهد.

۴. حلقه سازی به دور نخ را تا چهار چرخش ادامه دهید.

۵. انتهای نخ را برگردانید ی از حد فاصل چشم قلاب و حلقه اول عبور دهید.

۶. محکم بکشید و زواید نخ را حذف کنید.

بخش پانزدهم

ریسه

به رشته پیوسته ای که می تواند ترکیبی از شناور، هرزه گرد،نخ،قلاب و وزنه باشد و در اعماق مختلف از آب عملکردهای متفاوتی را برای صید ماهی از خود نشان دهد ریسه گفته می شود.

مهمترین مسئله ای که در ساخت ریسه باید مد نظر قرار گیرد به عادات و رفتار ماهیان منطقه و نحوه انشعابات ریسه مربوط می شود.(انشعابات ریسه به رشته هایی که از ریسه اصلی خارج گردد گفته می شود.)

ریسه های ماهیگیری معمولاً بر اساس عمق آب ، نوع ماهی،کیفیت قلاب ماهیگیری و مهارت ماهیگیر دارای تقسیمات مختلفی هستند.اما برای فهم بهتر مطلب،می توان تمام ریسه را به دو دسته ریسه های ماهیان گوشتخوار و غیر گوشت خوار تقسیم بندی کرد.

معمولاً ماهیگیران حرفه ای تمایل دارند از طعمه های مصنوعی مانندلانسه،قاشقک و پشه برای صید ماهیان گوشتخوار استفاده نمایند،اما با این حال در بعضی شرایط نیز می توان از ریسه های معمولی نیز استفاده کرد. برای اینکه بتوانید ریسه مناسبی تهیه نمائید،باید نحوه قرار گرفتن طعمه در عمق،محل زندگی ماهی مورد نظرتان و شرایط روزانه رودخانه یا برکه را مورد بررسی قرار داده و ریسه خود را تهیه کنید.اما بسیاری از ماهیگیران،بر حسب عادت خود و بدون بررسی های کافی ریسه های ماهیگیری را تهیه می کنند.از این رو می توان گفت یکی از دلائلی که موجب می شود در یک مکان یک

روز نتیجه خوب و روز دیگر نتیجه بدی از ماهیگیری به دست آید همین مسئله است.

نکته فنی ۳۰۳: « گاهی اوقات ممکن است در اثر بروز بارندگی ،افزایش دمای حرارت ،سر و صدای غیر طبیعی و تردد قایقها،ماهیان موجود در منطقه بر خلاف عادات همیشگی خود رفتار کنند. برای اینکه شما بتوانید ریسه مورد نظرتان را به درستی تهیه نمائید،قبل از انجام ماهیگیری باید منطقه را به خوبی بررسی کرده و بعد از به دست آوردن اطلاعات مناسب ،ریسه خود را تهیه کنید. رعایت این قاعده در مورد همه ماهیان اعم از گوشتخوار و غیر گوشتخوار الزامی است .

به عنوان نمونه اگر در محل ماهیگیری همیشه ،بیشتر ماهیان در سطوح بالایی آب تردد می کنند، ولی در اثر بروز بارندگی عمق آب بیشتر از حالت عادی شده و ماهیان ناچارا در اعماق به جنب و جوش مشغول هستند ،باید براساس این وضعیت که بر خلاف شرایط عادی است ، طول ریسه را بلندتر انتخاب کنید.یا مثلا گاهی اوقات ممکن است مواد غذایی مورد علاقه ماهیان منطقه ،برخلاف اکثر مواقع که در کف آب قرار دارد، نزدیک به سطح آب باشد که باید ریسه سطوح فوقانی آب را پوشش دهد.

توجه به شرایط روزانه هنگام ماهیگیری مهم و در موفقیت شما تعیین کننده است.»

نکته فنی ۳۰۴: « اگر قصد دارید که با استفاده از ریسه به صید ماهیان گوشتخوار بپردازید،حتما به نحوه اتصال انشعابات دقت کنید.زیرا در صورت تعبیه نمودن گره های بزرگ،نا منظم و برجسته ،موجب مشکوک شدن صید شده و ماهی با دقت بیشتری به قلاب می نگرد.به همین خاطر تا آنجا که امکان دارد باید گره های ریز و محکمی را در طول ریسه تهیه کنید.»

نکته فنی ۳۰۵: « برای تهیه ریسه مخصوص ماهیان گوشتخوار، تا آنجا که امکان دارد از سرب های سنگین شماره ۴ به بالا استفاده نکنید.هر چند که ممکن است در برخی مواقع استفاده از سربهای سنگین لازم باشد(دست یافتن به اعماق بیشتر) اما سعی کنید از سربهای شماره ۲ و ۳ برای این منظور استفاده کنید.»

نکته فنی ۳۰۶:« اگر در منطقه مورد نظرتان صید چندان درشتی پیدا نمی شود،برای تهیه ریسه های بلند ، بهتر است از نخهای نسبتا نازک و هم رنگ آب استفاده کنید.»

نکته فنی ۳۰۷:« در تهیه ریسه های مخصوص ماهیان گوشتخوار باید به ظرافتهای مختلفی توجه داشته باشید.در واقع جنبه های کیفی در اولویت قرار دارند. از این رو قلابهای مورد استفاده در ریسه باید برنزی بوده و طعمه شما از کیفیت نسبتا خوبی برخوردار باشد.زیرا اگر طعمه مناسبی در دید ماهیان گوشتخوار قرار گیرد،به سرعت به آن حمله می کنند.مثلا در مورد طعمه بچه ماهی باید دقت کنید که طعمه از تازگی و طراوات مناسبی برخوردار باشد تا در یک لحظه ماهی را به دام اندازد.»

ریسه های ماهی های غیر گوشتخوار نسبت به ماهیان گوشتخواراگر چه ازظرافتهای کمی کمتری برخوردارهستند، اما عدم دقت کافی در تهیه این دسته از ریسه ها نیز موجب می گردد که نتایج دلخواه در ماهیگیری نصیبتان نگردد.

قاعده کلی اینگونه است که چون طیف قابل ملاحظه ای از ماهیان غیر گوشتخوارایران کف زی هستند و بیشتر زندگی خود را در سطوح تحتانی آب انجام می دهند،کلیه ریسه های ساخته شده باید به گونه ای تهیه شوند که اعماق آب را به نحو شایسته ای پوشش دهند.البته گاهی اوقات ماهیان غیر گوشتخوار کفزی به سطوح بالایی آب بیایند و در آن نقاط به تغذیه مشغول شوند. برای تهیه ریسه های مخصوص صید این دسته از ماهیان ،باید به عادات روزانه ماهیان منطقه دقت کنید.

نکته فنی ۳۰۸:« در تهیه ریسه های مخصوص ماهیان غیر گوشتخوار،انتخاب فاصله میان انشعابات مهم است. در نظر گرفتن فاصله ۲۰ الی ۳۰ سانتیمتر به ازاء هر انشعاب مناسب است.هر چند که در مورد صید هر نوع ماهی رعایت فاصله انشعابی مورد نظر را باید رعایت کنید اما رعایت این اندازه می تواند نتایج مناسب را به همراه داشته باشد.»

نکته فنی ۳۰۹: « بر خلاف ریسه های ماهیان گوشتخوار که استفاده از سربهای سنگین محدودیتهایی را در شرایطی دارد ،می توانید با این ابزار نیز به صید بپردازید.

نکته فنی ۳۱۰ :«استفاده از چند راهی ها در تهیه ریسه ماهیان غیر گوشتخوار را فراموش نکنید.»

نکته فنی ۳۱۱:« در تهیه ریسه های شناوری،باید دقت کنید که شناور انتخابی شما حتما براساس منطقه ماهیگیری و شدت جریان آن در نظر گرفته شود.زیرا اگر دقت کافی در این زمینه نداشته باشید قطعا دست خالی بر خواهید گشت.»

ساماندهی لوازم ماهیگیری و مستقر شدن ماهیگیر کنار آب

برای اینکه روز خوبی را پشت سر بگذارید،باید به نحوه شایسته ای وسایل ماهیگیری خود را سازماندهی و سپس مستقر سازید. همه ماهیگیران با تجربه به خوبی می دانند برای انجام صحیح این عمل ، نباید هیچگونه عجله ای در کار باشد.اما با این حال بعضی افراد ، به علت اشتیاق فراوان برای ماهیگیری، کاملاً بی نظم در لب آب حاضر می شوند و به همین خاطر خسارت نسبتا زیادی را در دراز مدت به لوازم خود وارد می کنند. به همین خاطر،مشکل اصلی که ممکن است کنار آب برای شما پیش آید آن است که به علت هیجان زیاد ،نسبت به استقرار لوازم خود دقت کمی را به خرج دهید. برای اینکه انضباط بیشتری در کار شما وجود داشته باشد، ابتدا باید محل مناسبی را برای استقرار لوازمتان در نظر بگیرید.

نکته فنی۳۱۲:« اگر در فصول گرم سال به ماهیگیری می روید ،برای مستقر کردن لوازمی مانند؛ظروف غذا،جعبه ماهیگیری،زیر انداز ، پیک نیک و... حتماً از مکانهایی که دارای سایه درختان بوده و در فاصله مناسبی از سطح آب قرار دارد استفاده نمائید. برای سهولت اسکان ،حتماً از زمین های صاف و مسطح استفاده کنید.اگر همراه خود چادر ببرید، مشکل شما تا حدود بسیار زیادی حل خواهد شد و از آفتاب شدید،باد و طوفان و باران در امان خواهید بود.چون اراضی کنار

آب پست هستند،بیشتر در معرض تابش آفتاب مستقیم قرار می گیرند. در نظر داشته باشید که هنگام ماهیگیری ،اگر درختی در منطقه وجود نداشت که شما وسایلتان را در زیر آن مستقر سازید ،حتماً با استفاده از امکاناتی که در اختیار دارید سایه بانی را برای خودتان بسازید.زیرا همین اقدام ساده تا حدود زیادی به شما کمک می کند تا از ماهیگیری لذت فزاینده ای ببرید.بعد از این کار، کلیه لوازم خود را درمحل مورد نظر قرار داده و سایر لوازم را سر هم کنید.»

نکته فنی ۳۱۳:« اگر قصد دارید مدت زمان زیادی را کنار آب سپری کنید و منع قانونی برای روشن نمودن آتش در محل نیز وجود ندارد ،کمی هیزم جمع آوری کرده و با استفاده از سنگهای موجود در آنجا،مکان مناسبی برای تهیه آتش ایجاد کنید.زیرا اگر چنین نکنید،ممکن است آتش به وسایل و اطراف سرایت کرده و خطراتی را به وجود آورد.»

بعد از مستقر شدن، اولین کاری که باید انجام دهید آن است که طناب سبد نگهداری ماهی را به تکه سنگی متصل کرده و آنرا به آب بیاندازید.این کار باعث می شود که بعد از صید ،سریعتر ماهی را در آب قرار دهید.سپس پایه ها را بر اساس روش ماهیگیری خود نصب کرده و چوب را از ساک خارج کرده و آنرا از قسمت بالا باز می کنید.اگر چوب ماهیگیری شما از مدلهای تلسکوپی بود،ابتدا حلقه ها را در یک ردیف قرار داده آنرا باز می کنید.اگر هم از نوع چند تکه بود به ترتیب، تکه های چوب را که به صورت نری و مادگی است ،به آرامی در یکدیگر سفت کنید.به هیچ عنوان چوب را به صورت خشن،با فشار و سریع باز ننمائید.زیر این کار باعث آسیب دیدن چوب شما می شود.حال، چرخ ماهیگیری را بر روی چوب مستقر سازید.معمولاً بر اساس نوع اتصال چرخ به چوب ، آنها را به دو دسته پیچی و کشوئی قفل شونده تقسیم می کنند. البته برخی نمونه های دیگر مانند حلقه های کشویی ساده نیز در بازار هست که کاربرد مخصوص به خود را دارند.اما بیشتر پایه های اتصال در دو نوع فوق خلاصه می شوند.

پایه های پیچی و کشویی قفل شونده از سایر پایه های اتصال محکمتر اند. این پایه ها از یک طرف

ثابت و از سمت دیگر متحرک هستند.به همین خاطر ابتدا باید پایه را باز کرده و چرخ ماهیگیری را در جهت اسپول به طرف سر چوب قرار دهید.سپس پایه چرخ را در قسمت ثابت با چوب قرار داده و قسمت دیگر را درست سر جای خود به سمت دیگر پایه گذاشته و آن را کاملاً محکم نمایید .

نکته فنی ۳۱۴:« اگر راست دست هستید، محل دسته چرخ را در سمت چپ قرار داده و اگر چپ دست هستید به صورت برعکس اینکار را انجام دهید. هدف از انجام چنین عملی آن است که چوب ماهیگیری در کنترل دست موافق شما باشد و هنگام پرتاب،درگیر شدن با ماهی و کشش های گوناگون که نیاز به اعمال نیروی بیشتری است، با دست مواق این کار صورت گیرد.»

نکته فنی ۳۱۵:« اگر به هر دلیلی چرخ فاقد نخ بود ،باید بعد از نصب آن به روی چوب ماهیگیری، اقدام به پر نمودن اسپول نمائید و از پیچاندن نخ با دست به دور چرخ جدا خوداری کنید.زیرا این کار باعث می شود که نخ به صورت یکنواخت به دور اسپول قرار نگیرد و با آزاد شدن پیاپی ،مشکلات زیادی را برای شما به وجود آورد.برای این منظور باید نخ را براساس منطقه و ماهی که قصد صیدش را دارید انتخاب کرده وسر آزاد نخ را از سمت حلقه های چوب به سمت اسپول یا توپی چرخ ماهیگیری عبور دهید.سپس کمان چرخ ماهیگیری را بالا زده و سر آزاد نخ را به صورت حلقه ای در آورده و گره بزنید .

با چرخاندن دسته چرخ ماهیگیری،کمان آن را به سر جای خود برمی گردد و شروع به جمع نمودن نخ به دور اسپول (توپی) چرخ کنید.

نکته فنی ۳۱۶:«اسپول هر چرخ باید به اندازه کافی دارای نخ یکدست و منظم باشد. چون اگر حجم کمی از نخ به دور آن بپیچید،از طول پرتاب قطعاً کاسته می شود .از طرفی هم اگر حجم بیشتری از نخ به دور آن پیچیده شود ، دفعتاً مقدار زیادی نخ از اسپول جدا شده و به داخل حلقه ها رانده می شود،نخ به شدت پیچ می خورد و گره های ناخواسته در آن به وجود می آید که به ندرت می توان این گره ها را از هم باز کرد. اگر هم موفق به باز کردن این گره ها شوید ، نخ شدیدا فرسوده و از استحکام آن کاسته می شود.»

خاطره:

« ماهی بزرگی که به قلاب افتاد ،قسمت بیشتر نخ را با خود برده بود و در آخر هم باعث پاره شدن آن شد.به همین خاطر مجبور شدم کل نخ را عوض کنم.بعد از اینکه نخ به اسپول متصل شد، تصمیم گرفتم پرتابهای بلند را امتحان کنم.به همین خاطر به سمت عقب رفته وبا تمام قوا قلاب را پرت نمودم.اما چون نخ بیشتری نسبت به اسپول چرخ در نظر گرفته بودم ، یکمرتبه حجم زیادی از نخ اسپول خارج شد و آنچنان گره خورد که تا چندین ساعت مشغول باز کردن گره ها بودم .بعد از اینکه گره ها باز شد و پرتابی را انجام دادم ماهی بزرگی قلاب را گرفت.اما چون نخ قلاب در اثر گره خوردن دچارشکستگی های متعدد شده بود ،نهایتا پاره شد و ماهی نیز فرار کرد.آنروز تجربه بزرگی برای من بود تا بیشتر مواظب نخ ماهیگیری باشم و در مورد بستن آن به اسپول دقت بیشتری کنم.

نکته فنی۳۱۷:«اگر از چرخ های استاندارد استفاده می کنید، معمولا بر روی اسپول و یا بدنه هر چرخ مقدار نخ مورد نیاز با ضخامت های گوناگون درج شده است که به شما کمک می کند تا بتوانید به چه مقدار نخ مورد نظر خود را بر روی آن پر نمائید.اگر کمتر از حد مورد نظر اسپول را پر کنید پرتابهایتان کوتاهتر خواهد شد و همانطور که گفته شد اگر بیش از حد پر شود ،احتمالً گره خوردن نخ زیاد است. به همین خاطر تا آنجا که امکان دارد باید براساس نوع نیاز و استاندارد چرخ،به آن نخ متصل کنید.»

نکته فنی۳۱۸:« یکی از اشتباهات رایج در مورد پر کردن اسپول آن است که برخی ها نخ را خیلی شل روی چرخ می پیچند. شل پیچیدن نخ باعث ایجاد اختلال هنگام پرتاب خواهد شد. «

نکته فنی۳۱۹:« اگر هنگام اتصال نخ به اسپول، به نحوی این کار را انجام دهید که چند دور نخ

به صورت یکی درمیان یا چند دور درمیان و به صورت شل و سفت روی چرخ قرار گیرد، احتمالً فرو رفتن حلقه های شل تر وجود دارد و ممکن است نخ گره بخورد.»

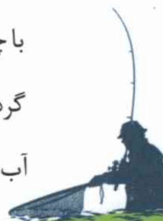
نکته فنی۳۲۰:« اگر حلقه های شلی در چرخ ماهیگیری دیده شد، پرتاب بعدی را به صورت یک پرتاب کوتاه و ساده انجام دهید .سپس نخ را با کششی یکنواخت جمع کنید. اگر حلقه های شل هنوز هم روی چرخ وجود دارد پرتاب بلندتری انجام دهید و نخ را سفت و یکنواخت جمع کنید.»

بعد از اینکه نخ کافی به دور اسپول پیچیده شد،به سر آزاد آن که از حلقه سر چوب بیرون آمده است ، بر اساس سیستم ماهیگیری مورد نظرتان، شناور ،هرزه گرد،لانسه،پشه و... را اضافه کرده و به ماهیگیری مشغول شوید .حالا قلاب آماده صید است و شما قادر هستید با توجه به نوع ماهی و ماهیگیری، از ریسه ها، قلابها، و طعمه ها طبیعی و مصنوعی مختلف استفاه کنید.

اما اجازه ندهید که شوق و ذوق زیاد ماهیگیری ورزشی،توجه شما را از درب جعبه لوازمی که باز مانده دور کند. اولین کاری که بعد از انداختن قلاب به آب باید انجام دهید،بستن درب جعبه ابزار و قرار دادن آن در مکان مناسب است.زیرا به دفعات مختلف دیده شده است که در اثر عدم توجه به این مسئله ساده،حجم قابل ملاحظه ای از لوازم ماهیگیری به آب ریخته شده و جز افسوس چیز دیگری نصیب ماهیگیر نگردیده است.

نکته فنی۳۲۱:«اگر از طعمه هایی مانند کرم استفاده می کنید و هنگام ماهیگیری مشغول صرف چای و یا مواد خوراکی هستید، دستانتان را کاملاً شسته، سپس خوراکی و یا نوشیدنی را میل کنید.زیرا دستان آغشته به کرم ، حجم زیادی از باکتری و یا انگل را به بدن شما منتقل می نمایند.صرف نظر از طعمه کرم،اگر از سایر طعمه ها مانند خمیر نیز استفاده می کنید ،مواظب باشید دست آغشته شده شما به طعمه با چوب ماهیگیری و سایر لوازم تماس پیدا نکند.زیرا این مسئله موجب کثیف شدن چوب و لوازمتان می گردد.برای رفع این مشکل بهتر آن است که ظرف تمیز پر از آبی را تهیه کرده و هر از گاهی با خالی کردن آب ،اقدام به شستشوی دستانتان بنمائید. به هیچ عنوان دستان آلوده را وارد آب سطل نکنید.»

خاطره:

« روز خوبی بود و چندین ماهی نیز از سد کارون صید کرده بودیم.مدتی که گذشت ریسه قلاب به سنگ بزرگی گیر کرد و پاره شد . درب جعبه را باز کردم تا از ریسه کمکی استفاده کنم .اما فراموش نمودم که آنرا ببندم.نیم ساعت گذشته بود که ماهی بزرگی قلاب را گرفت و کشمکش شروع شد.بعد از گذشت چند دقیقه که ماهی کنار آب آمد یکمرتبه پایم به جعبه برخورد کرد و تمام محتویات موجود در آن به داخل آب ریخت . هر چه تلاش کردم تا لوازم از دست رفته را برگردانم موفق نشدم.آنروز در حدود دهها هزار تومان ضرر کردم ولی درس خوبی شد تا دقت بیشتری در مورد جعبه لوازم داشته باشم و هرگز آنرا به صورت باز و کنار آب قرار ندهم.»

نکته فنی۳۲۲:« حتماً شب قبل از ماهیگیری، چندین ریسه مختلف به عنوان ریسه های ذخیره تهیه کرده و همراهتان ببرید.هر چند که ممکن است تهیه ریسه های کمکی وقت زیادی را از شما بگیرد، اما انجام این کار کمک بسیاری به شما خواهد کرد.زیرا احتمال از دست دادن ریسه ماهیگیری هنگام صید زیاد است و اگر بدون ریسه کمکی به ماهیگیری بروید ممکن است تهیه ریسه وقت زیادی از زمان طلائی ماهیگیری بگیرد.اگر در کلان شهرها و یا نقاط دور از دریا و رودخانه زندگی می کنید،ارزش هر دقیقه ای از دست زمان ماهیگیری را با هیچ چیزی نمی توانید عوض کنید.»

زمانی که ماهیگیری تمام شد،بدون کوچکترین عجله اقدام به جمع آوری وسایلتان بنمائید.اما چون اکثر ماهیگیران بعد از صید دچار خستگی می شوند ،معمولاً دقت کمی در این خصوص به خرج می دهند که مسلما ضرر و زیان این بی دقتی ،گریبان خودشان را خواهد گرفت.چنانچه نسبت به جمع آوری لوازمتان دقت کافی نکنید به احتمال زیاد مقداری را جا خواهید گذاشت و یا اینکه موجب آسیب رساندن به آنها می شوید.

ریسه پشه با حباب (فلوتر)

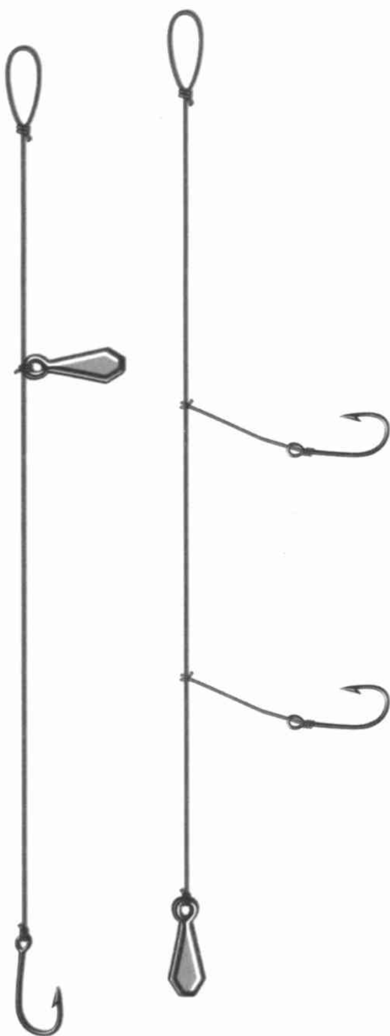

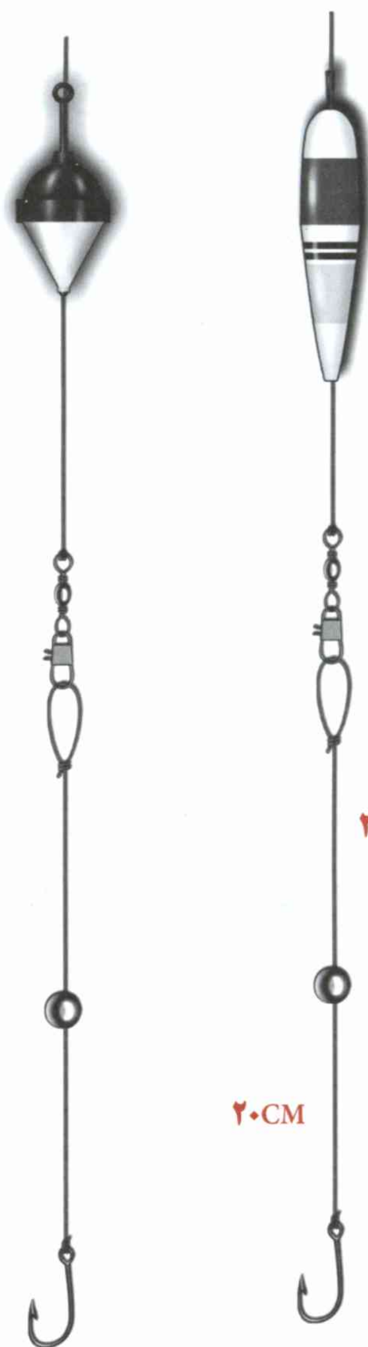

ریسه زیر آبی

ریسه رو آبی

بستن قاشقک به سیم بکسل
(پیشبند سیمی)

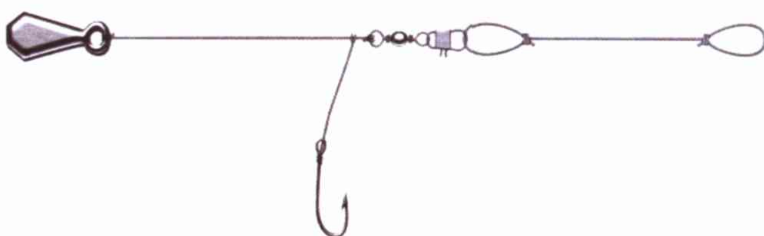
بستن لانسه به هرزه گرد

استفاده از وزنه زیتونی برای
بردن لانسه به عمق پایین تر

انواع ست زیر آبی مخصوص صید ماهی کپور(با قلاب پایه کوتاه)

ترکیب معجزه آسای گره ها

یکی از مشکلاتی که ماهیگیران غیر حرفه ای همواره با آن درگیر هستند عدم استفاده از گره های مناسب در تهیه انواع ریسه ها است. به همین دلیل در این قسمت به شما می آموزیم که چگونه ریسه مناسب تهیه کنید.

برای این کار ابتدا رشته نخی را انتخاب کنید. سپس در فواصل مشخص ۲۵ سانتی متر از یکدیگر و با استفاده از رشته نخ اصلی ریسه به تعداد دلخواه گره های هشت دوبل بزنید. پایین ترین گره‌ای که به این روش زده می شود مخصوص سرب و بالاترین گره مخصوص هرزه گرد است سایر رشته‌های خارج شده نیز جایگاه قلابها هستند.

بعد از اینکه سرب را به ریسه متصل کردید طبق شکل، گره هشت دوبل را از کمی مانده به انتها بریده و با استفاده از ادامه نخ قلاب را با کمک گره خونی به ریسه وصل کنید.

نکته فنی۳۲۳: مزیت این روش آن است که با استفاده از حداقل گره ریسه ای بسیار محکم و مطمئن به دست می آورید که در کشمکش- های مختلف استقامت لازم را خواهد داشت.

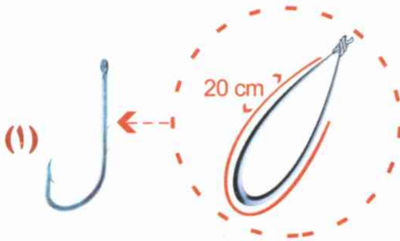
نکته فنی۳۲۴: چون در این روش دفعات بریدن به وسیله قیچی به حداقل می رسد امکان قطع شدن ریسه نیز کاهش می یابد.

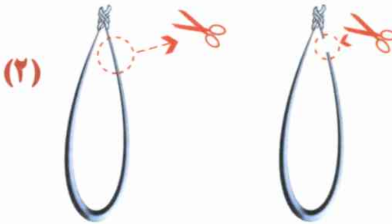
نکته فنی۳۲۵: حتما هنگام تهیه رشته خارج شده از ریسه برای قلاب، طول آن ۵ سانتی متر بیشتر نشود.

نکته فنی۳۲۶: برای اینکه رشته خارج شده از ریسه که به سرب متصل است در اثر تماس با زواید احتمالی سرب پاره نشود حتما روزنه داخل سرب را کمی سوهان بزنید.

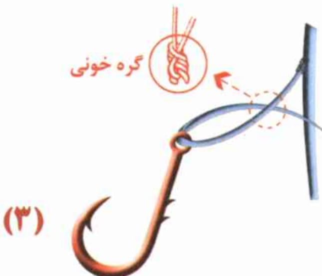

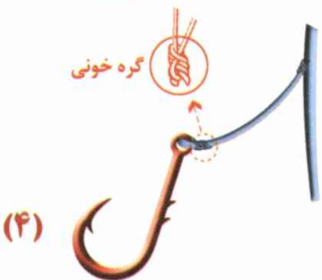

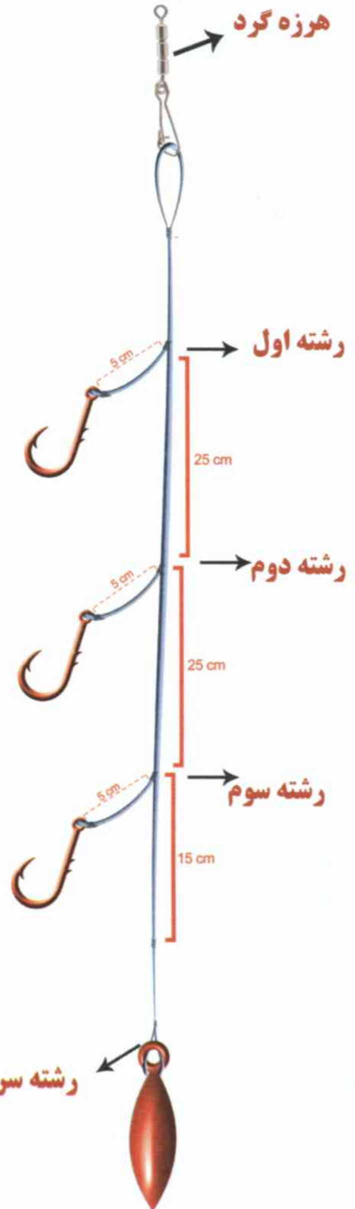

(۱)
20 cm

(۲)

گره خونی
(۳)

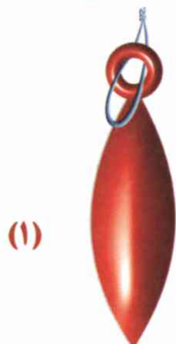

گره خونی
(۴)

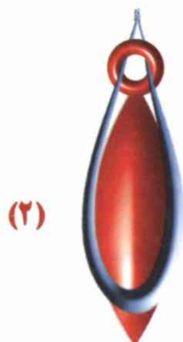

هرزه گرد
رشته اول
5 cm
25 cm
رشته دوم
5 cm
25 cm
رشته سوم
5 cm
15 cm
رشته سرب

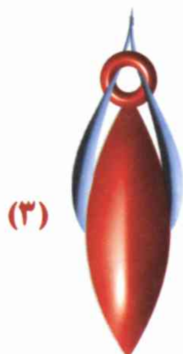

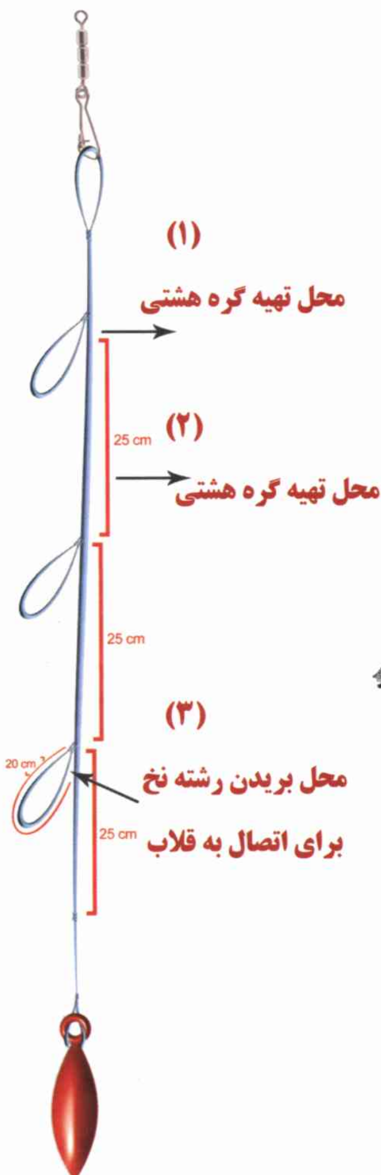

نحوه اتصال ریسه به سرب و تهیه رشته های قلاب

بخش شانزدهم

انوع پرتاب

پرتاب عبارت است از قرار دادن طعمه در عمق و فاصله مورد نظر شما از محل ماهیگیری.این عمل،در کلیه روش های ماهیگیری ، اعم از روش شناور،پرتابی (استفاده از سرب و ریسه)،لانسه کشی و حتی پشه دارای نقاط اشتراک مشخص و متعددی می باشد.در تمامی مراحل پرتاب ماهیگیری باید ابتدا نقطه مورد نظر در سطح آب را انتخاب کنید، سپس چوب را به سمت عقب برده و با تنظیم میزان قدرت ماهیچه ها و قرار دادن چوب در جهت مناسب،قلاب را به سمت جلو پرتاب کنید.این اقدامات ساده ،منجر به یک پرتاب خوب خواهد شد .بعضی ها معتقد اند که پرتاب در ماهیگیری مانند شلیک گلوله توپ است.به گونه ای که ابتدا هدف مورد نظر به خوبی دیده و بعد با تنظیم زاویه ،گلوله به سمت آن شلیک می شود.

بااین حال ممکن است این سئوال پیش آید که آیا همه پرتابها در تمام مراحل ماهیگیری یکسان هستند؟
در تمامی روش های ماهیگیری،اصول کلی مشترکی وجود دارد که ماهیگیر ملزم به رعایت آنها می باشد.اما عمل پرتاب در برخی روشها، دارای تفاوتهایی است که با رعایت درست و صحیح آنها باید ،ماهیگیری را انجام داد.

آیا اعمال نیرو در پرتاب،عامل اصلی موفقیت به شمار می رود؟!

بعضی ها گمان می کنند مهمترین عاملی که موجب پرتاب صحیح و درست می شود،اعمال نیروی مضاعف از سوی ماهیگیر است و هیچ عامل دیگری نمی تواند نقش کلیدی در این بین داشته باشد. اما علیرغم اهمیت نیرو این عامل به تنهایی نمی تواند موثر باشد . به گونه ای که فاکتور اصلی که موجب می گردد یک پرتاب صحیح صورت گیرد ، روش صحیح پرتاب است نه فقط اعمال نیرو.برای اینکه این مسئله برای شما به خوبی مشخص شود مثالی می زنیم. اگر در مسابقه ای قرار باشد که شرکت کنندگان تنها یک عدد پر مرغ را از روی دیواری پرتاب کنند و در این مسابقه نیرومند ترین فرد جهان در کنار سایر افراد عادی و حتی کودک ضعیفی قرار بگیرد، کدامیک پیروز خواهد شد. در نگاه اول خیلی از افراد اینگونه فکر می کنند که فرد نیرومند با استفاده از قدرت بازوی خود پرتاب بهتری نسبت به سایرین انجام خواهد داد و او برنده مسابقه است. ولی در عمل اینگونه نیست.زیرا وی با استفاده از نیروی زیاد بازو اقدام به انجام این کار می کند که به علت سبک بودن وزن پر هیچگاه از روی دیوار رد نخواهد شد . ولی کودک چون زوری در بازو ندارد با استفاده از فوت دهان و نیروی ضعیف باد، به راحتی می تواند پر را از نقطه ای به نقطه دیگر پرتاب کند و در این مسابقه برنده شود. به همین خاطر به راحتی می توان دریافت که نیرو عامل مهم و کامل نیست.

نکته فنی۳۲۷:«قبل از اینکه اقدام به پرتاب کنید،باید به یکسری از عوامل دقت داشته باشید. زیرا اگر چنین نکنید ممکن است دچار مشکلات متعددی شوید.به نحوی که در مکان هایی مانند رودخانه های کم عرض پر درخت ، باید مواظب گیر کردن احتمالی قلاب به درختان،نفرات کنار آب و موانع مختلف باشید. البته در ماهیگیری کنار دریاچه ها باید مراقب افرادی که در پشت سر شما قرار دارند باشید تا خدای نکرده قلاب به آنها گیر نکنند.»

اصول پایه پرتاب

برای اینکه بتوانید پرتاب خوبی را انجام دهید،باید با دقت فراوان اصول کلی آنرا به خاطر سپرده سپس با انجام تمرین های منظم و دامنه دار ،خود را برای ماهیگیری آماده کنید.(شکل صفحه بعد)

۱چوب ماهیگیری را در حالی بگیرید که انگشت دوم و سوم پایه چرخ را در میان خود قرار داده باشند و انگشت اشاره نخ را گرفته باشد.۲-چوب را طوری به عقب ببرید که در موقعیت ساعت ۱۰ قرار بگیرید.توجه داشته باشید که در حدود ۱۰ سانتیمتر پایین تر از نوک چوب قرار بگیرید. ۳-در حالی که هنوز انگشت اشاره نخ را گرفته است چوب را با سرعت در موقعیت بین ساعت ۱۲ و۱قرار دهید.۴-نیروی حرکت آنی چوب را به عقب خم می کند تا قدرت را برای به جلو راندن طعمه به سمت هدف افزایش دهد.۵- انداختن چوب ماهیگیری به جلو قدرت بیشتری نیاز دارد. قدرت را بعد از موقعیت ساعت ۱۱ افزایش ندهید.

۶- نخ را با صاف کردن انگشت آزاد کنید، حرکت آنی طعمه ،نخ را از ماسوره چرخ بیرون می کشد.

نکته فنی۳۲۸:« هنگام پرتاب، حتماً مقداری کلاج چرخ را شل کرده و از فشار آوردن به چوب خودداری کنید تا در مجموع پرتاب صحیحی داشته باشید. »

نکته فنی۳۲۹:« بدون شک مهمترین عاملی که به شما کمک می کند تا پرتاب خوبی را انجام دهید، به اکشن چوب و وزنی که نخ قلاب با خود به همراه دارد نیز مربوط می شود.به همین خاطر اگر در کنار ساحل دریا مشغول ماهیگیری هستید، حتماً باید از چوبهایی با اکشن بالا و سرب

شمای کلی اصول پایه پرتاب (۱)

(۱) (۲)

(۳) (۴)

(۵) (۶)

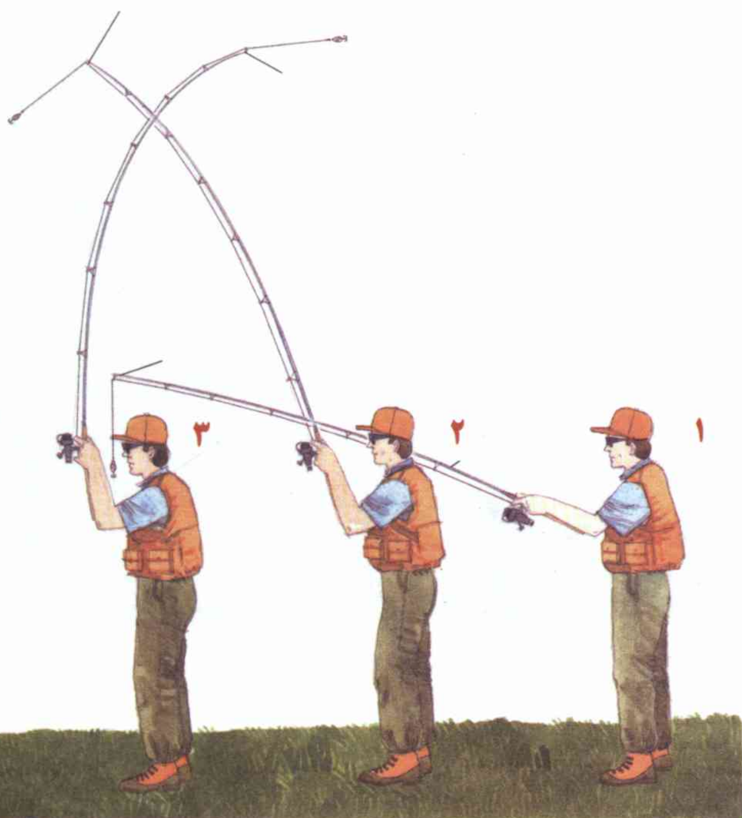

مخصوص ساحل استفاده نمائید. مجموعه اکشن چوب،سنگینی نخ و حجم نخ دور اسپول از عوامل مهم فیزیکی یک پرتاب به حساب می آیند.»

نکته فنی۳۳۰:«گاهی اوقات ممکن است در اثر پرتابهای انجام شده ،طعمه در فواصل بسیار دورتری نسبت به مکان مورد نظرتان فرود آید.به همین خاطر ، اگر در حین پرتاب احساس کردید که طعمه دچار چنین حالتی شد،می توانید هنگام خارج شدن نخ از اسپول، با تماسهای ممتد

شمای کلی اصول پایه پرتاپ (۲)

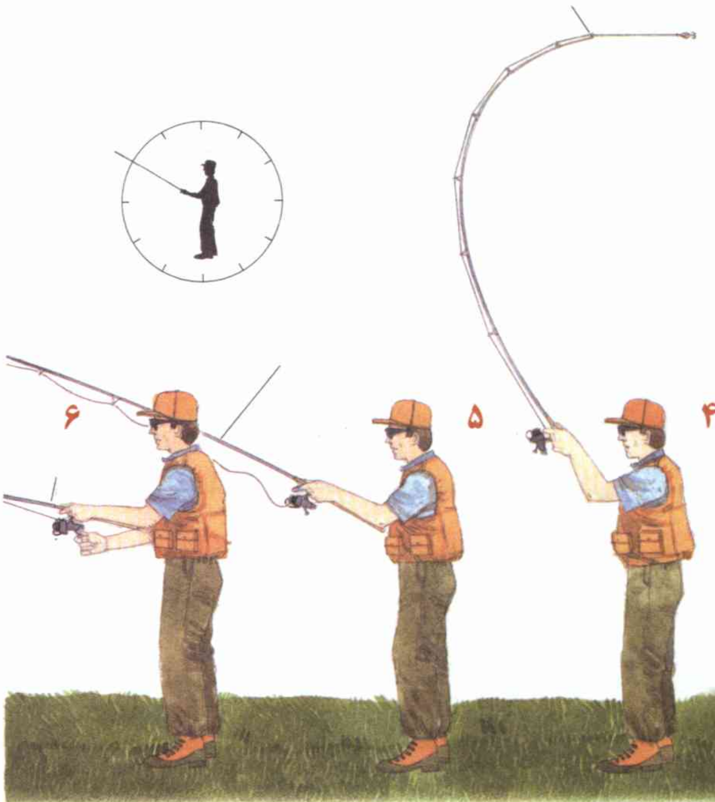
انگشت اشاره به نخ، از سرعت خروج نخ کاسته و طعمه را در مکان مورد نظرتان قرار دهید.در این حالت به هیچ عنوان نباید انگشت خود را یکباره به نخ گیر دهید.زیرا ممکن است که طعمه جدا شده و حتی اینکه نخ پاره شود.»

روش پرتاب در چوب و چرخ بیت کستینگ

چرخهای بیت کاستینگ بر خلاف چرخهای اسپینینگ در ماهیگیری های نسبتا سنگین مورد استفاده قرار می گیرد و نمی توان پرتاب های متداول را با آن انجام داد. با این حال هنگام ما

هیگیری با این قبیل چوب به این نکات توجه کنید.

برای این منظور ابتدا چوب را درمحل مناسبی قرار دهید سپس به آرامی ضامن چرخ بت کاستیگ در زاویه ۴۵ درجه را باز کرده و اجازه دهید نخ از چرخ خارج شود. در این روش محل استقرار چوب بسیار مهم است.

نکته فنی۳۳۱: اگر در قایق هستید از محکم بودن مکان چوب مطمئن شوید و اگر هم چوب را به دور کمربند مخصوص خود متصل ساخته اید از چگونگی اتصال صحیح آن اطمینان حاصل کنید.»

در سواحل جنوبی کشور بهترین نخ هایی که می تواند در این روش استفاده شود شماره های۵۰ به بالا و یا مدل های روکش دار است که مخصوص آبهای شور ساخته شده است.

در ماهیگیری های سنگین استفاده از هرزه گرد های درشت و سیم بکسل های قوی را فراموش نکنید، زیرا توان تحمل فشار زیاد را به خوبی دارند چرخهای بیت کاستینگ نسبت به سایر نمونه ها از قدرت بسیار بالایی برخوردار است و هنگامی که ماهی بسیار بزرگی به قلاب بیفتد نگرانی خاصی از بابت اعمال فشار وجود ندارد. به کارگیری کمربند هایی که چوب سنگین دریایی را در خود قرار می دهد نیز می تواندکمک شایانی به شما بنماید .

کمربند مخصوص چوب دریا

پرتاب بلند دریایی

ماهیگیری در سواحل ماسه ای، جزء بهترین شیوه های صید به شمار می آید. به خصوص زمانی که ریسه شما در میان امواج قرار می گیرد، این لذت دو چندان خواهد شد.

نکته فنی۳۳۲:« مزیت مهم ماهیگیری در ساحل با کمک پرتاب بلند دریایی در آن است که تحرک زیادی توسط ماهیگیر انجام می شود و به همین خاطر، هیجان قابل ملاحظه ای را تجربه می کنید. اگر قصد انجام این روش از ماهیگیری را دارید ،بهتر است قبل از شروع ، برخی حرکات کششی نرم و نرمش سبک را انجام داده تا در اثر تکاپوی زیاد،دچار گرفتگی عضله (خصوصا عضله کمر) نشوید.»

پرتاب در دریا

برای اینکه پرتاب مناسبی را در دریا انجام دهید ، باید به چند عامل مهم توجه داشته باشید.اولین موردی که باید به آن توجه کنید، عمق محل ماهیگیری است.هر چند که ماهیگیری در اعماق کم، خالی از لطف نیست اما تجربه نشان داده است که در اعماق بیشتر سواحل دریا می توان نتایج بهتری را به دست آورد.خصوصا در دریای خزر بهترین نقاطی که موفقیت شما را تضمین می کند استفاده از نقاط عمیق دریاست.

نکته فنی۳۳۳:« اگر در مناطق جنوبی کشورمان قصد ماهیگیری دارید،معمولاً استفاده از شناور هنگام روز که آب در حالت مد قرار دارد توصیه بیشتری می شود.زیرا معمولاً در بیشتر نقاط

ساحلی این مناطق،صخره ها و مرجانهایی وجود دارد که دائما به قلاب شما گیر کرده و مشکلاتی را به وجود می آورند.اما اگر محل ماهیگیری شما در نقاط عمیق و بدون موانعی مانند اسکله پشت بازار مرجان جزیره کیش ،نقاط عمیق بندر چابهار و بندر عباس است ، می توانید علاوه بر استفاده از ریسه ها و طعمه های مختلف ، بی شناور نیز به ماهیگیری بپردازید.»

نکته فنی۳۳۴:« اگر در دریای خزر مشغول ماهیگیری هستید، محل مورد نظر شما فاقد خس و خاشاک باشد و اگر بعد از هر بار پرتاب

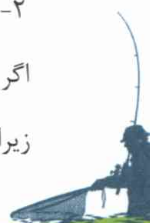

متوجه شدید که قلاب شما به موانعی برخورد کرده ویا گیر می کند ، زوایای دیگری را برای ماهیگیری استفاده کنید.»

نکته فنی۳۳۵:« صخره های موج شکنی که در امتداد برخی سواحل برای جلوگیری از طغیان آب مستقر می سازند ،مکان مناسبی برای ماهیگیری است.زیرا در این مناطق علاوه بر اینکه امکان دسترسی به اعماق بیشتری از آب مهیا می شود ،نسبت به سایر نقاط ساحلی که در تماس زیادتری با انسان قرار دارد از موانع و خس و خاشاک کمتری در اعماق برخوردار هستند.فقط به یاد داشته باشد که اگر قصد انجام ماهیگیری در این نقاط را دارید حتماً باید چند نکته را رعایت کنید.

۱- منع قانونی صید در آن نقاط وجود نداشته باشد»

۲- از کفش های عاج دار که امکان حرکت راحتر را در روی سنگها به شما می دهد استفاده کنید. اگر هم که از توانایی جسمی کمی برخوردارید، به هیچ عنوان بر روی این سنگها ماهیگیری نکنید. زیرا پائین و بالا آمدن در این مناطق کمی سخت و دشوار است .در حقیقت صید بر روی سنگهای

موج شکن به افرادی توصیه می شود که به راحتی می توانند بر روی آنها ماهیگیری کرده و از تجربه کافی نیز برخوردار هستند.

۳- چون اکثر این نقاط دارای شکافهای متعددی هستند، ممکن است برخی جانوران موذی مانند موش در آنجا لانه کنند. توصیه می شود محلی را انتخاب کنید که کمترین شکاف را داشته و مسطح باشد.

۴- معمولاً این مناطق امکان استفاده از پایه های متداول ماهیگیری را به شما نمی دهد.به همین خاطر چوبتان را در محل مناسبی قرار داده تا مانع از صدمه دیدن آن شوید.

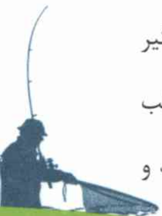
مسئله دیگری که باید هنگام پرتاب در ساحل در نظر بگیرید آن است که رعایت فاصله مناسب از آب و همچنین استفاده از پایه های بلند را حتماً مد نظر قرار دهید.زیرا اگر فاصله شما با آب کم باشد و پایه بلندی هم استفاده نکنید، قطعا چوب شما به آب و ماسه ها آغشته شده و خراب می شود.همچنین اگر آب دریا بیش از حد مواج و خروشان است و باد و طوفان شدیدی در محیط می وزد، بهتر است که به ماهیگیری نروید.اما اگر باد و طوفان زیاد شدید نبود بهترین موقع برای رفتن به ماهیگیری است.

نکته فنی۳۳۶:« محل پرتاب شما عاری از هرگونه مانع و پستی بلندی باشد.زیرا زمین های صاف و بدون بر آمدگی، امکان مانور بیشتری را به شما می دهد. «

پرتاب مناسب در دریا

برای انجام یک پرتاب خوب، نخست باید تسلط مناسبی به حرکات پایه پرتاب داشته باشید.زیرا این مسئله شما را خیلی سریع قادر می سازد تا پرتاب مناسبی را انجام دهید. برای اینکه چرخه پرتاب و حرکات وابسته به آن را خوب رعایت کنید ، باید زیاد تمرین کنید تا پرتابها مفید و صحیح انجام شود. گاهی اوقات پیش می آید که هنگام پرتاب، به دفعات دچار مشکلاتی مانند پیچ خوردن نخ،گیر کردن ریسه و...می شوید که همه این مسائل طبیعی بوده و نباید نا امید شوید. شاید برایتان جالب باشد که بدانید اشتباهات معمول در پرتاب مکرراً برای ماهیگیران حرفه ای نیز پیش می آید و

فقط مخصوص من و شما نیست .به همین خاطردر صورت بروز چنین مسائلی، با حوصله و کنترل اعصابتان ،قلاب را مجددا برای صید مهیا سازید.

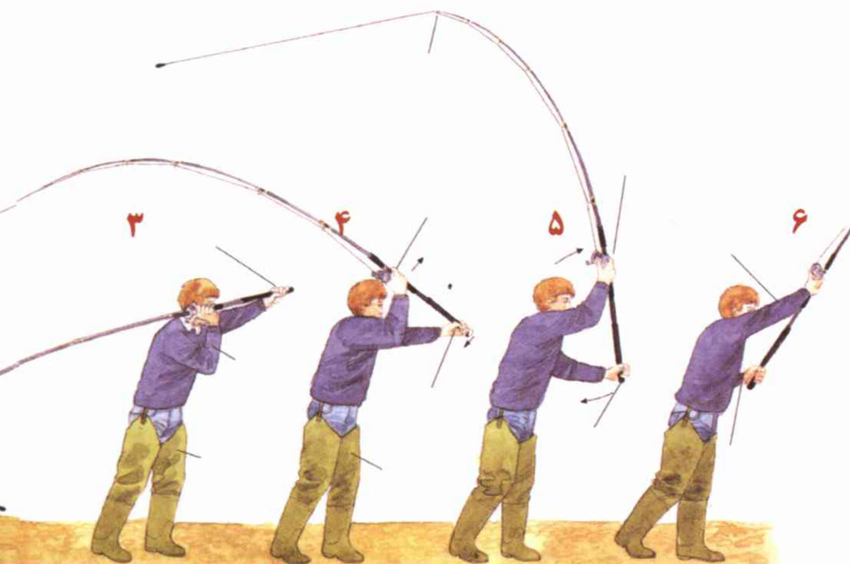
۱- پاها را تقریبا هم اندازه عرض شانه باز نمائید و به صورت کشیده نوک چوب را در حالت مماس بر روی زمین قرار دهید .به گونه ای که ریسه شما در روی زمین قرار بگیرد.

۲- انگشتتان را بر روی نخ قرار داده تا مانع از آزاد شدن آن بشود .سپس در یک لحظه با چرخش آنی ۱۸۰ درجه و با اعمال نیروی فراوان چوب را به سمت جلو حرکت داده و اجازه دهید نخ به فواصل دلخواه شما فرستاده شود.(شمای کلی آن در شکل زیر آمده است)

نکته فنی۳۳۷:« اگر امکان پرتاب بلند وجود ندارد، نگران نباشید.زیرا می توانید روی دیواره های اسکله، پله ها و تیرهای ساحلی که دسترسی به عمق آب راحت تر است رفته و بدون نیاز به پرتاب

شمای کلی پرتاب در دریا

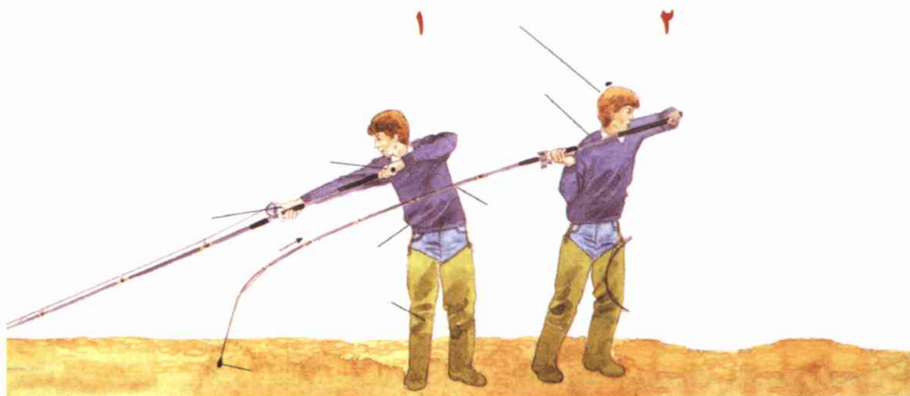

بلند ،به صید مشغول شوید.این حالت بیشتر در روش ماهیگیری با ویلچر ،عدم دسترسی به ساحل مناسب،وجود اسکله ها و بنادر مرتفع،ماهیگیری توسط کودکان و خانمها مشاهده می شود.»

نکته فنی۳۳۸:« از آنجایی که ماهی هنگام شب و با استفاده از تاریکی به ساحل نزدیک می شود، ماهیگیر دراین ساعات نیاز به پرتاب بلند ندارد. دقت داشته باشید که در شب،سکوت را کنار آب رعایت کرده و با استفاده از پرتابهای کوتاه ماهیگیری کنید.»

نکته فنی۳۳۹:« با وجود اینکه تعداد آبزیان دریا بسیار بیشتر از سایر نقاط است، اما هیچگاه نباید فراموش کنید که ماهیگیری در ساحل معمولاً مشکل تر از رودخانه می باشد. طبیعت زیبا و خشن ساحل، ماهیگیر را مجبور می سازد جهت رسیدن به هدف، فعالیت بیشتری به عمل آورد. انتخاب

محل، انتخاب طعمه، جابجائی های متعدد و به موقع ، انتخاب زمان مناسب، سرعت عمل و . . . . ازعوامل مهم در ماهیگیری به شمار می روند که باید به آنها توجه لازم نمود.»

نکته فنی۳۴۰:« اگر قصد ماهیگیری در ساحل را دارید، بهتر است وقتی که وزش بادهای تند شروع شد و باعث در هم کوبیدن ماسه ها و شنهای ساحلی گردید به ماهیگیری بروید. زیرا در این زمان انواع موجودات مغذی مانند پلانکتونها،رش و برخی مواد غذایی موجود در لایه های زیرین شن و ماسه بیرون ریخته می شوند. در این زمان،ماهی ها به ضیافتی بزرگ خود را دعوت می کنند و شما می توانید به صید مشغول شوید.البته توجه داشته باشید که حداقل از شروع باد و برخوردهای شدید موج به سواحل چند ساعتی گذشته باشد . اگر هم دریا بیش از حد متلاطم بود و باد با سرعت زیادی می وزید، ماهیگیری را به اولین فرصت بعد از نا آرامی دریا موکول کنید. زیرا بعد از آرام شدن امواج دریا، در حاشیه ساحل مواد غذایی فراوانی معلق اند که کامل ته نشین نشده اند.از این رو بهترین زمان ماهیگیری در سواحل دریا، چنین مواقعی است. در این موقع،هوا بسیار لطیف بوده و در اثر آرامش دریا،امکان مدیریت ماهیگیر نیز بیشتر است.تصور کنید در چنین حالتی چقدر ماهیگیری می تواند لذت بخش باشد.

نکته فنی۳۴۱:« در ماهیگیری کنار ساحل، شیب ساحل یکی از عوامل تعیین کننده در موفقیت شما به حساب می آید.به همین خاطر به دنبال مناطقی بروید که از شیب بیشتری برخوردار هستند. برای این منظور، منطقه ای که احتمال می دهید دارای شیب است را در نظر گرفته سپس شروع به انجام پرتابهای منظم و در فواصل مشخص کنید.اگر احساس کردید که ریسه با هر بار پرتاب به جلو به صورت متناوب در اعماق بیشتری از آب فرو می رود، آن قسمت از شیب مناسبی برخوردار است.»

نکته فنی۳۴۲: « هنگام ماهیگیری در ساحل، معمولاً ماهیگیران با تجربه طعمه را حتماً، حداقل پشت سومین موجی پرتاب میکنند که به ساحل برخورد می کند. زیرا در این منطقه عمق مناسب وجود دارد.»

برخی اشتباهات معمول در پرتاب

همیشه قبل از پرتاب باید پاهای خود را تنظیم کرده و بدنتان را در راستای جهت مورد نظر قرار دهید. اما برخی از ماهیگیران،بدون توجه به این مسئله مهم، پرتابهای خود را انجام می دهند و نتیجه مطلوب را نمی گیرند.چرخش عضلات کمر و جهت گردش دستان زمانی می تواند مفید باشد که پاهای شما به اندازه عرض شانه باز شود.

نکته فنی۳۴۳:«اگر راست دست هستید ،بعد از باز کردن پا ها به اندازه عرض شانه،پای سمت راست را به اندازه ۳۰ سانتیمتر جلوتر از پای چپ قرار داده و پرتاب را آغاز کنید.اگر هم چپ دست هستید پای سمت چپ را در این وضعیت قرار داده سپس پرتاب را انجام دهید.زیرا این کار موجب می شود که پرتاب شما با استفاده از اصل انتقال نیرو از بدن به چوب و نهایتا نخ،راحتر و درست تر صورت گیرد. اما با این حال عده ای بر خلاف این اصل عمل می کنند.اگر هر دو پا در یک راستا باشد،نه تنها امکان دارد پرتاب خوبی را انجام ندهید،بلکه هنگام ماهیگیری در اثر اعمال فشار نیروی زیاد و عدم انتقال صحیح آن به چوب و نخ،دچار گرفتگی عضله کمر نیز می شوید.به همین خاطر در این حالت باید دقت بسیار زیادی را انجام دهید.

نکته فنی۳۴۴:« هنگام پرتاب، چرخش سر مهم است.به گونه ای که حتماً باید مسیر حرکت نخ را با چشمانتان دنبال کنید.زیرا این عمل نه تنها موجب می شود که شما از دقت پرتاب زیادی برخوردار شوید،بلکه می توانید کنترل بهتری نیز بر روی نخ داشته باشید.اما علیرغم اهمیت این موضوع،عده ای از ماهیگیران تمایل دارند بدون حرکت سر ونگاه کردن به ریسه ،پرتابهای خود را انجام دهند. به خاطر اینکه گردش سر در راستای پرتاب قرار نمی گیرد،به جز برخی موارد محدود،پرتابهای دقیقی توسط این افراد انجام نمی شود.»

عدم استفاده از موقعیت مناسب نیز موجب می گردد تا پرتاب خوبی توسط شما انجام نشود. دقت کنید که مکان ماهیگیری حتماً صاف بوده و افراد کمتری در آنجا تردد نمایند.وقتی که قصد پرتاب

دارید، باید کاملاً مواظب انگشتی که نخ را گرفته است باشید.زیرا به کرات اتفاق افتاده است که هنگام پرتاب ،این انگشت از روی نخ جدا شده و نه تنها هیچگاه پرتابی صورت نمی گیرد،بلکه در اثر پیچ خوردن نخ و خارج شدن آن از اسپول، ساعتها وقت ماهیگیر گرفته می شود.یکی دیگر از مسائلی که هنگام پرتاب ممکن است شما را دچار مشکل سازد،عدم توازن میان وزن همراه نخ و محل مورد نظر شما در آب می باشد.بدین صورت که اگر هنگام پرتاب قصد دارید طعمه در محل دورتری قرار گیرد ، باید طعمه و سرب از وزن کافی برخوردار باشد.اگر هم قصد دارید طعمه در فاصله نزدیک قرار گیرد، نباید از سربهای سنگین استفاده کنید.تجربه نشان داده است عدم رعایت و توجه نکردن به این اصل ساده، مشکلات عدیده ای را هنگام ماهیگیری به وجود می آورد. زیرا هنگام صید،در اثر بروز هیجانات فراوان و لذت بخش ،ممکن است ماهیگیر به این نکات توجه کافی نکرده و خود را دچار مشکل سازد.به همین خاطر اگر از سربهای نسبتا سبک برای پرتابهای دور استفاده می کنید،احتمال پیچ خوردن نخ زیاد است و اگر از سرب های سنگین در پرتابهای نزدیک استفاده کنیداحتمال پاره شدن نخ زیاد می شود.

نکته فنی۳۴۵:«برای ماهیگیری در دریا معمولاً چرخهایی را باید انتخاب کنید که به وسیله آنها

خاطره:

« آقای محمد شمشیری تعریف می کرد؛ مدتی پیش برای ماهیگیری به رودخانه کارون رفته بودیم.چون چند روز پیش که برای ماهیگیری به آنجا رفته بودم ،به هیچ عنوان نزدیک ساحل ،صیدی به قلاب نیفتاده بود ،با در نظر گرفتن سرب شماره ۴ ،تصمیم گرفتم که پرتابهای بلندی را انجام داده و طعمه را در فواصل دورتری قرار دهم.به همین خاطر قلاب اول را در فاصله ۳۵ متری پرت کردم و تا خواستم قلاب دوم را در فاصله دورتری پرتاب کنم ،به علت اینکه محل پرتاب کمی ناهموار بود دستانم کمی پیچ خورد و قلاب در فاصله چهار متری افتاد.قلاب دوم را به همان

حالت رها کردم و به سراغ قلاب اول رفتم تا آنرا به نحو مناسبی در پایه مستقر سازم. بعد از تنظیم آن به سمت قلاب دوم که نزدیک ساحل افتاده بود رفتم تا آنرا از آب در آورده و به نقاط دورتری پرتاب کنم.اما ناگهان،متوجه شدم ماهی بزرگی آنرا را گرفته است.بعد از کلی کشمکش ماهی را از آب خارج کردم.حدود نیم کیلو وزن داشت!دوباره قلاب را به همان منطقه انداختم و ماهی دیگری در عرض چند دقیقه قلاب را گرفت.آنجا بود که فهمیدم سرم کلاه رفته است و امروز باید در فواصل نزدیک قلاب بزنم.به همین خاطر هر دو قلاب را در فاصله نزدیک می انداختم.بعد از کمی ماهیگیری،تصمیم گرفتم که قلاب ها را در فاصله دومتری پرتاب کنم.اما با کمال تاسف به علت سنگینی سرب فشار مضاعفی هنگام پرتاب به وجود آمد و نخ پاره شد.آنروز چون سرب سبکتری همراهم نبود در حدود چند ریسه را هنگام پرتاب از دست دادم.تا اینکه تصمیم گرفتم به کمک انبر دست سربهای سنگین را از وسط نصف کنم و با وزن کمتری ریسه را به آب اندازم.آنروز چند درس مهم گرفتم.اول اینکه هنگام ماهیگیری همیشه باید با لوازم کامل سر آب حاضر شوم.دوم اینکه هیچگاه در پرتابهای نزدیک از سربهای سنگین استفاده نشود.سوم هم اینکه قبل از انجام ماهیگیری ،باید بررسی های لازم را انجام داد و با دید کاملا باز به ماهیگیری پرداخت.»

پرتابهای بلندتری انجام داد.چرخهای چند کلاجه اسپینینگ و یا بایت رانر می تواند عملکرد مناسبی در ساحل داشته باشند.عدم انتخاب مناسب چرخ نیز باعث می گردد که پرتابهای خوبی را انجام ندهید.»

نکته فنی۳۴۶:« بهتر است چگونگی پرتاب مناسب توسط چوب و چرخ قبلاً در خشکی تمرین شود. زیرا در ساحل ماهیگیر بیشتر به ماهی و آب فکر می کند نه به پرتاب صحیح.»

نکته فنی۳۴۷: « پرتابها باید طوری باشند که موجب جدا شدن طعمه از قلاب نگردند.زیرا هنگام

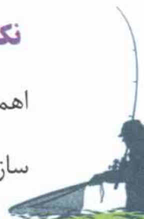

پرتاب ،ریسه قلاب از شتاب زیادی برخوردار بوده و ممکن است طعمه را، سست کند.به همین خاطر باید طعمه از اتصال یا چسبندگی مناسبی برخوردار باشد.بدین صورت که اگر از طعمه هایی مانند کرم استفاده می کنید، آنرا محکم به قلاب متصل سازید تا هنگام پرتاب و حتی زمانی که درون آب قرار می گیرد،در اثر تلاطم آب و یا نوک زدنهای ماهی از قلاب جدا نشود. اگر طعمه شما خمیر است،باید آنرا به صورت کاملا سفت تهیه نمائید.برای این منظور می توانید از تخم مرغ و یا پنبه در ساخت آن استفاده کرده و اگر دسترسی به این مواد چسبنده ندارید،سعی کنید خمیر از حداقل آب ممکن تهیه شود، تا از چسبندگی زیادتری برخوردار باشد. خمیرهایی که آب زیادی در خود جای داده اند بسیار شل بوده و به احتمالً قوی موقع پرتاب و قبل از ورود به آب از آن جدا می شود. در چنین حالتی اگر هنگام پرتاب ، طعمه از قلاب شما جدا نشود ،قطعا در آب وا رفته و به راحتی حل می شود.حال ممکن است که ریسه مدتها در آب باشد ، غافل از اینکه طعمه شما مدتها پیش در آب حل شده است.

نکته فنی۳۴۸:« به هیچ عنوان هنگام پاره شدن نخ اسپول،کمبود نخ را نباید با استفاده از گره نسبتا بزرگ جبران کرد.به کرات اتفاق افتاده است که هنگام ماهیگیری ،حجم زیادی از نخ اسپول چرخ پاره شده و نیاز به تامین کمبود نخ وجود دارد.در این مواقع اگر گره درشتی به نخ بزنید،یقین داشته باشید که هنگام پرتاب،نخ شما به آن گیر کرده و امکان مانور را کم می کند.بهترین و مطمئن ترین گره ای که می توانید در صورت پاره شدن نخ اسپول به شما کمک کند گره خونی است.هر چند که سایر گره های منظم دیگری وجود دارد که به شما کمک خواهد کرد اما این گره معمولا کاربرد بیشتری دارد. »

نکته فنی۳۴۹:« معمولاً پر تاب بلند در دریا مهم تر از رودخانه است و در رود خانه مکان پرتاب اهمیت بیشتری دارد. ولی در دریا علاوه بر توجه به مکان مناسبی که امکان پرتاب بلند را میسر سازد، باید به طور متوسط در حدود ۸۰ الی ۱۰۰ یارد(هر یارد برابر۹۱/۴۴ سانتی متر است) نخ به

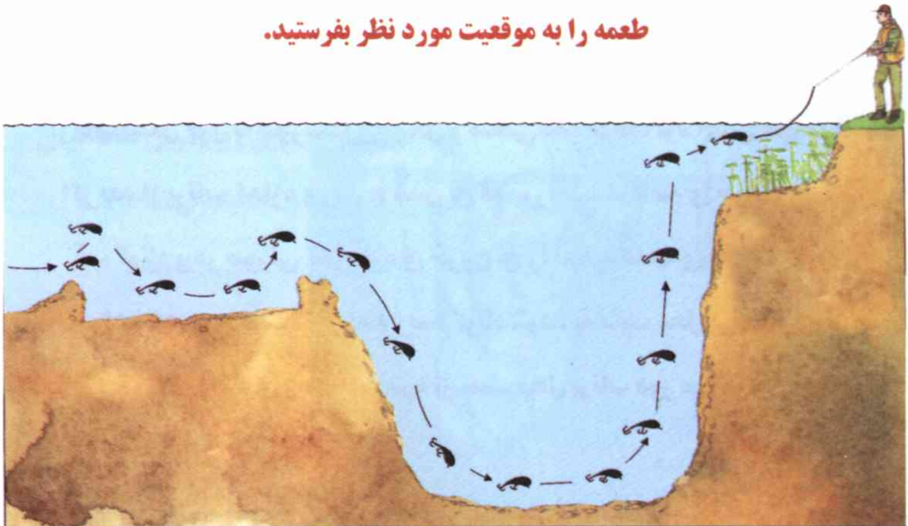

راحتی توسط ماهیگیر پرتاب شود.هدف از پرتابهای بلند در دریا،دوری از موانع موجود در ساحل و استفاده از مکانهای عمیقی است که ماهیان بیشتری در آنجا زندگی می کنند.به همین خاطر باید در سواحل دریا ،خطای پرتاب را به حداقل ممکن برسانید.»

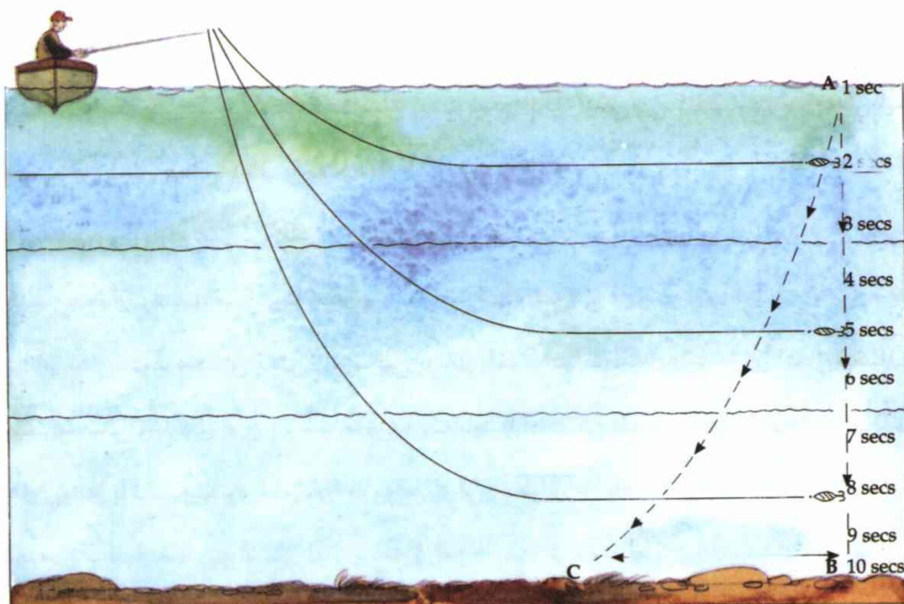
نکته فنی۳۵۰:« در پرتاب ریسه یا طعمه مصنوعی ،بیشتر به مهارت نیاز است تا قدرت. سعی کنید علاوه بر رعایت اصول پرتاب،هر پرتاب را به منزله تمرینی مهم در نظر گرفته و با توجه به توانایی های خود،به دنبال یافتن راه صحیح پرتاب باشید.»در منطقه ای که دارای اعماق مختلف است و پستی و بلندی های زیر آب متنوع است باید با آهستگی طعمه را جمع کنید و در پرتاب های بعدی با دقت بیشتری طعمه را به موقعیت مورد نظر بفرستید.

در منطقه‌ای که دارای اعماق مختلف است و پستی و بلندی‌های زیر آب متنوع است باید با آهستگی طعمه را جمع کنید و در پرتاب‌های بعدی با دقت بیشتری طعمه را به موقعیت مورد نظر بفرستید.

زمانی که از روی قایق مشغول صید هستید و یا اینکه در نقطه ای قرار دارید که آب از عمق زیاد و یکنواختی برخوردار است نحوه ی حرکت قلاب و ریسه در آب مانند شکل فوق به صورت موزی شکل و منحنی دار خواهد بود .بدین صورت که اگر بعد از پرتاب اجازه ی خارج شدن نخ قلاب را بدهید دامنه ی حرکت ریسه در آب کوتاه و در صورتی که اجازه ی خروج نخ را ندهید دامنه ی حرکت آن بلند خواهد شد.در حقیقت اگر دامنه زیسه کوتاه شود ، به سمت محل پرتاب نزدیک و اگر دامنه ی ریسه بلند شود از سمت محل پرتاب دور می شود .

هنگام پرتاب باید نواحی را قلاب بزنید که احتمال حضور ماهی در آن مناطق بیشتر است .در نقاط Aو B ماهی ها در حاشیه ی رودخانه و در زیر سنگ پناه گرفته اند . در نقطه ی C جریان آب اکسیژن دار وجود دارد و در نقطه ی D حاشیه ای مطمئن و پر از غذا ماهی ها را به خود جلب می نماید. از این رو بهترین نقاط برای ماهیگیری نقاط A تا C هستند.

به منطقه ای که
توسط ماهیگیر با
پرتاب های گوناگون
پوشش دهی می شود
توجه کنید.

شهرستانک تهران

بخش هفدهم

ماهیگیری با پشه

ماهیگیری با پشه (FLY FISHING)

به طور کلی برای صید ماهیان مهاجمی مانند قزل آلا با استفاده از طعمه حشرات(طبیعی و مصنوعی) که به پشه نیز معروف است ، چند روش وجود دارد. روش اول که در صورت نبود طعمه های مصنوعی استفاده می شود آن است که لاروها و حشرات موجود در منطقه را به عنوان طعمه استفاده کرده و به ماهیگیری بپردازید.این روش که یکی از موثرترین روشهای ماهیگیری ورزشی نیز به حساب می آید، نتایج مطلوبی را بر جای می گذارد.

روش دوم صید قزل آلا آن است که از حشرات مصنوعی و حباب یا فلوتر استفاده شود. .در این روش پشه ها را به وسیله فلوتر به نقطه مورد نظر پرتاب نموده و آن را در دسترس ماهی قرار دهید. با کم و زیاد کردن وزن فلوتر می توانید پرتاب های بلند ،متوسط و زیاد را انجام دهید.

روش سوم صید قزل آلا با پشه ،استفاده از لانسه هایی است که قسمت انتهایی آنها شباهت زیادی به حشرات دارند.این گونه از لانسه ها که بیشتر در مناطق گرم ترکاربرد دارند ،می توانند در صید قزل آلا موثر باشد.

اما روش کامل و اصلی که به وسیله آن با پشه به صید انواع و اقسام ماهیان خانواده آزاد ماهیان پرداخته می شود، در میان ماهیگیران تحت عنوان Fly fishing معروف است.

در این روش، پشه به وسیله وزن نخ به نقطه مورد نظر پرتاب می شود و حشره به حالت طبیعی در دسترس ماهی قرار می گیرد. هر چند استفاده از روش پشه لذت بخش است ،اما برای به دست آوردن مهارت در این روش باید تمرین زیادی انجام دهید.

نکته فنی۳۵۱:« اکثر ماهیگیران ورزشی قزل آلا در دنیا ،روش ماهیگیری با پشه را انتخاب می کنند. اگر صحبت از پشه در صید ورزشی ماهی می شود، لزوما منظور حشره پشه نیست .طعمه های این روش شامل کلیه حشرات مصنوعی از قبیل جیرجیرک،ملخ،سوسک آبی و... است که برای سهولت کار به همه آنها پشه گفته می شود. »

تا چندی پیش، آشنایی کمی با این روش در ایران وجود داشت. اما با افزایش سطح آگاهی مردم ، ماهیگیران علاقه زیادی به این روش از خود نشان می دهند. ماهیگیری با چوب و چرخ پشه متفاوت از سایر روش های ماهیگیری است.بدین صورت که پرتاب پشه مصنوعی با استفاده از وزن نخ همراه امکان پذیر می شود.به همین خاطر این سبک سازو کار ویژه و مخصوص به خود را دارد که در ادامه به آن اشاره خواهیم کرد.

لوازم مورد نیاز در ماهیگری با پشه (Fly Fishing)

برای این کار به چوب و چرخ مخصوص پشه، پشه مصنوعی، نخ پشه و مقداری نخ داکرون نیاز دارید. از آنجائی که نخ پشه ضخیم تر از چشم قلاب می باشد، برای اتصال پشه به نخ باید از یک لیدراستفاده کنید.

نکته فنی ۳۵۲:« در روش ماهیگیری با پشه ، نخ های ماهیگیری شماره های ۱۸ تا ۲۵ بیشترین کاربرد را دارند که بر اساس شرایط منطقه و وضعیت ماهیان موجود در آنجا می تواند مورد استفاده قرار گیرد .اما معمولا از نخهای شماره ۲۳ بیشتر استفاده می شود.

نکته فنی ۳۵۳:«در صورت تمایل ،می توانید از لیدرهای اصلی ماهیگیری با پشه نیز استفاده نمائید که به صورت آماده در بازار موجود است و شما فقط نیاز به یک گره زدن ساده دارید.بعضی از نخهای پشه درانتها، دارای یک حلقه (LOOP) می باشند که برای بستن لیدر(نخ های معمولی ماهیگیری)استفاده شده و کار شما را آسان می کند . از نخ های متداول ماهیگیری به عنوان لیدر هم برای اینکار استفاده نمایید .»

نکته فنی ۳۵۴:« در ماهیگیری با چوب و چرخ پشه ،مانند سایر روش های معمول،هنگام ماهیگیری گاهی لیدرها(نخ معمولی ماهیگیری) گره می خورند و شما همواره باید لیدر خود راصاف کنید.برای سهولت و افزایش طول عمر نخ می توانید از ابزارهای مخصوصی که برای اینکار در بازار وجود دارد نیز استفاده نمائید. علاوه بر لیدر، شما نیاز به یک پشتیبان دارید. چرا که نخ پشه دارای طول زیادی نمی باشد و شما برای پرتاب باید در زیر نخ پشه از اتصال نخ داکرون نیز استفاده نمائید.»

نکته فنی ۳۵۵:« ماهیگیری با پشه فقط مخصوص خانواده آزاد ماهیان نیست.در حقیقت تمامی ماهیان شکارچی آبهای شیرین را می توان با این روش صید کرد.فقط باید در نظر داشته باشید که برخی از تجهیزات مورد نیاز را حتماً باید بر اساس نوع ماهی انتخاب نمائید. در ماهیگیری پشه (FLY Fishing) برای قزل آلا و سوف از چوبی با عملکرد سبک و کوچک با چرخ مخصوص اتوماتیک استفاده کنید. برای اردک ماهی چوبی را انتخاب کنید که ظرفیت نخ های پشه سنگین تری را داشته و طعمه های حجیم تری را نیز پرتاب کند. برای ماهی آزاد از چوب پر قدرت حداقل ۲/۷۰ متری و چرخ بزرگ پر شده از نخ استفاده کنید تا فاصله مناسبی را که برای دست یابی به این ماهی ها نیاز است را به دست آورید.

دو حالت مختلف پرتاب پشه

۱- اولین و مشهورترین نحوه پرتاب، مدلی است که از بالای سرصورت گیرد. ابتدا نخ پشه را آزاد می کنید و با استفاده از خم چوب، نخ پشه خود را که مخصوص این کار ساخته شده است، به عقب هدایت نموده و سپس مانند شلاق آن را به طرف محل مورد نظر هدایت می کنید. این کار باید با مهارت خاصی صورت بگیرد. گاهی اوقات لازم است برای هدایت نخ خود، چند بار نخ را از روی سر به عقب برده و سپس به جلو هدایت کنید تا به محل مورد نظر برسد.

۲-پرتاب علتی:نوع دیگر پرتاب، پرتاب غلتی است. در این حالت جریان آب، نخ پشه شما را به

پایین می برد و پس از اینکه از شما گذشت و پایین تر رفت یک LOOP (حلقه) رو به جلو ایجاد می کنید تا نخ را پرتاب نمائید. این پرتاب مشکلتر از حالت قبلی می باشد و در جائی استفاده می شود که پرتاب از روی سر امکان پذیر نیست.

نکته فنی ۳۵۶:« روش غلتی در مناطق پر درختی که عملا به علت وجود درختان متراکم امکان پرتابهای بالای سر از ماهیگیر گرفته می شود بیشتر کاربرد دارد.»

پس از پرتاب باید پشه خود را خوب هدایت کنید. در ماهیگیری با پشه رو آبی ،بهترین حالت این است که پشه شما روی آب و همراه با جریان آب حرکت کند . البته می توان تکنیک های خاصی را نیز به کار برد ، مثلاً : زدن ضربه های کوچک یا ایجاد حالت ۸ توسط نخ پشه که پشه شما را از روی آب بلند کرده و مجدد آن برروی آب می نشاند.این حالت باعث تحریک بیشتر ماهی می شود.

در این بین حالت دیگری وجود دارد که شبیه روش غلتی است بدین صورت که در ابتدا باید اجازه دهید ، حدود ۱/۵ متر از نخ آزاد شود و سپس چوب را نگهدارید. سپس مقدار بیشتری نخ را بیرون بکشید و آنرا با دست چپ نگهدارید. چوب را به آرامی و تا زمانی که نخ جلوی شما از حالت شلی خارج شود بالا ببرید.در این مرحله چوب باید اندکی از سطح افق بالاتر باشد. حالا چوب را سریعاً به موقعیت عمودی ببرید و نگهدارید تا نخ در فضای پشت سر شما اوج بگیرد. این حالت می توانید تا از کنار شانه های خود به نخ نگاه کنید و وقتی که نخ تا حدودی صاف و خم نشده است ،چوب را با نیرویی مشابه آنچه که آن را به عقب برده بودید به جلو بیاندازید و قبل از آنکه چوب به سطح افق برسد قدرت خود را کاهش دهید. در حالی که شتاب چوب به سمت جلو است نخ نیز بیرون می آید و همچنان نخ با شتاب حرکت می کند. نخ اضافی که در دست چپ قرار دارد را به منظور افزایش فاصله به آرامی آزاد کنید.

نحوه پرتاب نخ در روشfly fishing روش انداختن به پشت را با قرار دادن چوب در موقعیت بین ساعت ۱ و ۲ شروع کنید.به آرامی چوب را بکشید تا شلی نخ برطرف شود . بعد سرعت چوب را

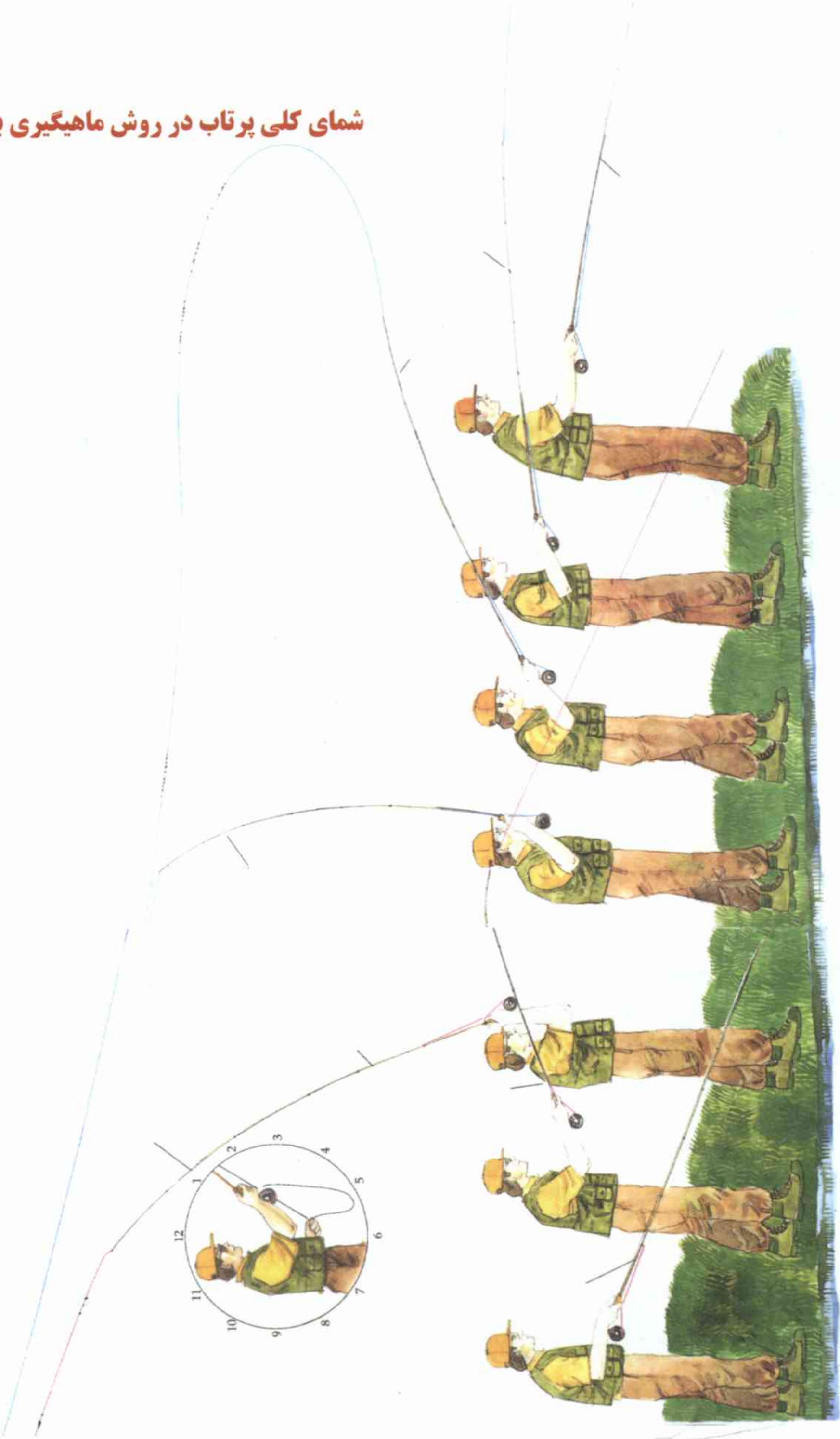
طوری تنظیم کنید که در موقعیت نزدیک به ساعت ۱۲ قرار گیرد . حدود ساعت ۱۲ چوب را متوقف کرده و صبر کنید تا نخ در فضای پشت سر ، مستقیم و صاف شود . وقتی که تقریباً از حالت صاف خارج شد، چوب را با قدرت به سمت جلو ببرید. قدرت را بین موقعیت ساعت ۱ و ۲ کاهش دهید و اجازه داده تا نخ به جلو برود. وقتی که نخ به بیشترین حد سرعت خود رسید، مقدار نخی که در دست چپ خود دارید را آزاد کنید تا به فاصله بیشتری دست یابید.

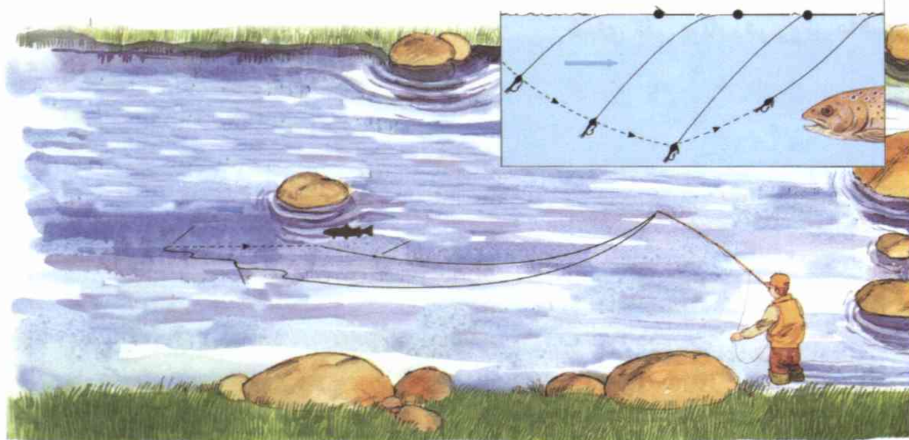

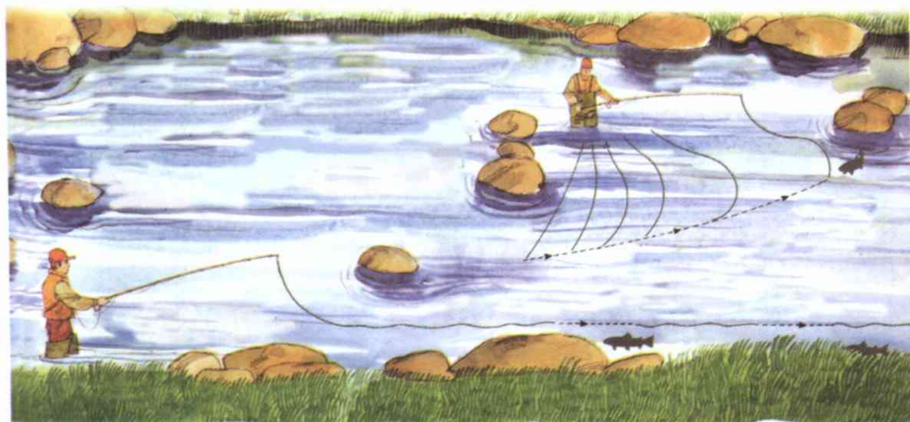
شمای کلی پرتاب در روش ماهیگیری با پشه

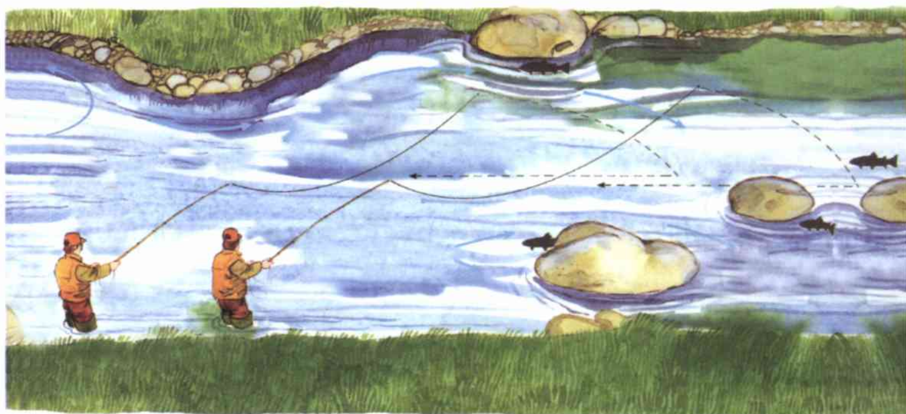

روش غلطی که اجازه می دهد طعمه در آب حرکت کند

به نحوه قراری طعمه در لا به لای سنگها توجه کنید.

در کنار سنگ‌های نسبتا بزرگ که جلوی جریان تند آب را می‌گیرد و منجر به تجمع حجم زیادی از اکسیژن و مواد غذایی می گردد بیشتر قلاب بزنید چون ماهی‌ها علاقه زیادی به چنین مناطقی دارند.

پشه رو آبی

HARE'S FACE MIDGE

GREY WULFF

GINGER QUILL

پشه زیر آبی

DOOBRY

OLIVE BUMBLE

ROYAL COACHMAN

معرفی انواع پشه های مصنوعی

پشه های ماهیگیری عموماً باید دارای شکل و شمایلی باشند که از نظر ماهی،جزء خوراکهای روزانه او معرفی شده و به آن حمله ور گردد.از این رو حتما پشه انتخابی شما،شباهت بسیار زیادی به حشرات متداول در منطقه داشته باشد.به همین خاطر از یک منظر کلیه پشه های مصنوعی را به لاروها، پشه های رو آبی و پشه های تو آبی تقسیم می کنند که هر کدام، یک مرحله از زندگی این پشه ها را در طبیعت نشان می دهد.

نکته فنی۳۵۷:« گاهی اوقات علیرغم پرداخت هزینه های سرسام آور جهت تهیه پشه مصنوعی ،نتایج مناسبی نیز حاصل نمی شود. اکثر ماهیگیرانی که دچار چنین وضعیتی می شوند،دقت کافی در خصوص تطبیق شکل و شمایل حشرات موجود در منطقه و همچنین دوره زمانی که در آن به ماهیگیری می پردازند را ندارند.از این رو هرچه قدر به فصول گرم سال نزدیک شویم ،زاد و ولد حشرات به اوج خود می رسد .به همین خاطر استفاده بیشتری از لارو مصنوعی حشرات صورت

می گیرد. هر چه قدر به سمت فصول سرد سال نزدیک شویم ،کاربرد پشه های بالغ بیشترو لارو ها کمتر می شود.البته باید توجه داشته باشید که این گفته یک قاعده کلی است و بر اساس زاد و ولد عمومی حشرات در نظر گرفته می شود. به همین خاطر همواره طیف زیاد و متنوعی از پشه ها را همراه خود داشته باشید تا موفقیت بیشتری عایدتان شود.»

چگونه پشه مناسبی انتخاب نمائیم؟!

برای این منظور باید بدانید که پشه ها در چه بخشی از چرخه زندگی خود هستند. زمانی که روی آب تحرک زیاد نبوده و پرش و پرواز پشه ها در سطح آب مشاهده نمی شود، باید از لاروها یا پشه های تو آبی استفاده کنید. معمولاً طیف زیادی از پشه های بالغی که توسط قزل آلا صید می شوند، بر روی سطوح فوقانی فعالیت تولید مثلی می کنند. این موقع زمانی است که باید از پشه های رو آبی استفاده نمائید .جالب است بدانید در این زمان یکی از لذت بخش ترین لحظات صید قزل آلا برای ماهیگیر به وجود می آید .زیرا ماهی با سرعت بسیار بالا پشه را می گیرد و بعد از به دام افتادن با حرکات مارپیچی خود گاها از آب خارج می شود ومجددا به داخل آب فرو می رود. درآبهای روشن و شفاف که ماهی به سادگی در آن دیده می شود و به راحتی می توان آن را به دام انداخت، باید از حشره ای استفاده شود که وزن بیشتری داشته باشد و به راحتی داخل آب شود(حشرات تو آبی). در این گونه مواقع می بایست به صورت مخفی در اطراف آب مستقر شد و لباسهای تیره به تن داشت.

نکته فنی۳۵۸:« اگر قصد دارید که از پشه های توآبی استفاده کنید، باید از نخ پشه (Floating) استفاده کنید.»

نکته فنی۳۵۹:« پشه های رو آبی باید تقلید کاملی از یک پشه بالغ باشند. این پشه ها را معمولاً با استفاده از مواد رو آبی کننده (FloatOut) بر روی آب نگه می دارند.

. مواد رو آبی کننده خود به دو صورت اسپری و ژل تقسیم می شوند که آنها را می توانید روی پشه خود یا لیدر استفاده کنید.

نکته فنی۳۶۰: « پس از اینکه پشه ها از تخم خارج می شوند، تبدیل به لارو می گردند. این قسمت از چرخه زندگی حشرات زمانی است که قزل آلا کمتر روی آب تغذیه می کند و تغذیه لاروها در عمق و کف آب صورت می گیرد.لارو حشرات درون آب زندگی خود را آغاز می کند و به تدریج و پس از رشد به طرف سطح آب حرکت می کند. هر چه لارو خود را به عمق بیشتر آب بفرستید، تقلید بهتری را انجام داده اید، فقط باید لاروهای مناسب برای هر منطقه را به همراه داشته باشید. شما می توانید از سربهای گندمی و ریز برای دادن عمق بیشتر روی لیدر خود استفاده نمائید . »

نکته فنی۳۶۱:« پس از اینکه حشرات از حالت لاروی خارج می شوند،به صورتEmerger در آمده و به طرف سطوح بالایی آب حرکت می کنند. در این حالت است که می توانید از پشه های تو آبی و رو آبی همزمان استفاده نمائید. »

گونه دیگر پشه های ماهیگیری که کارایی مناسبی در رودخانه ها دارند عبارتند از مورچه ها ، ملخ ها ، سوسک و . . . . که به آنها حشرات خشک زی گفته می شود . مورچه هایی که غلت خورده و درون آب می افتند و یا ملخ هایی که توسط باد در آب غرق می شوند، طعمه مناسبی برای قزل آلاهای حریص به شمار می روند .این پشه ها را همیشه در رودخانه ها به همراه داشته باشید. بعضی از اوقات که پشه های دیگر کارائی ندارند ، این طعمه ها برای شما مناسب خواهند بود.خصوصا در مناطقی مانند دریاچه تار ، که به علت شیب اراضی اطراف دریاچه مورچه،ملخ ،سوسک،و سایر حشرات بیشتر داخل آب می افتند تا طعمه ی این چنینی را با خود ببرند.

نکته فنی۳۶۲:« استیمرها ، پشه های عالی و مناسب کار در رودخانه ها هستند. کارائی آنها شبیه لانسه و به صورت کششی است. استیمرها تقلیدی از نوع خاص طبیعی می باشند و به همین خاطر اغلب جزء طعمه های جذب کننده به حساب می آیند. این پشه ها را با روش ماهیگیری پشه

می توان استفاده کرد. برای این کار از نخ پشه غوطه ور استفاده می شود . استیمر غوطه ور باید کاملاً به کف آب چسبیده باشد، به نحوی که سنگهای زیر آب را حس نمایید(در کلیه روش ها ، هنگام جمع کردن نخ متداول ماهیگیری می توانید از انتقال ارتعاشات یک شکل و ممتد مالشی ریسه یا طعمه در کف آب این مسئله را حس کنید). استیمرهای مناسب مانند مادلر، میکی فون و . . . . از انواع معروف هستند که در شرایط مناسب کارائی بالائی دارند. «

نکته فنی ۳۶۳:« پشه های تو آبی را هم مثل استیمرها می توان به صورت کششی نیز به استفاده کرد.

نکته فنی ۳۶۴:« پس از پرتاب و به دام انداختن ماهی، شما باید به خوبی با آن بازی کنید. به این صورت که با دست چپ نخ را گرفته و انگشت دست راست را روی نخ قرار دهید.سپس آن را سفت به چوب چسبانده و با دست چپ نخ را جمع کنید. انعطاف خوبی که چوب پشه دارد، به خوبی ماهی را بازی می دهد. البته باید کاملاً مراقب بود و اگر ماهی بزرگی به قلاب افتاد،بی توجهی موجب از دست دادن آن خواهد شد.

چگونه پشه مصنوعی درست کنیم؟!

اکثر ماهیگیرانی که به صوت حرفه ای از طعمه پشه استفاده می کنند، ترجیح می دهند که این طعمه ها را خودشان درست کنند .انجام این کار از چند جهت قابل اهمیت است.نخست آنکه اگر ماهیگیر طعمه مصنوعی پشه ای مانند حشرات موجود در منطقه پیدا نکند ،می تواند با استفاده از هوش و سلیقه خود پشه هایی مانند آنچه که در محل ماهیگیری وی وجود دارد را تهیه نماید.دوم اینکه در هزینه صرفه جویی می شود .سوما کسانیکه این پشه ها را خودشان تهیه می کنند، لذت صیدشان چند برابر می شود .چون هر صید نتیجه تلاش و زحمت ساخت خود آنهاست .

برای ساختن پشه ها ی مصنوعی، وسایل ، ابزار و مواد اولیه مختلف و خاصی مورد نیاز می باشد که به ترتیب زیر است:

۱- بوبین(جهت هدایت نخ از ماسوره یا قرقره نخ پشه بافی)

۲-پر گیر(جهت نگه داشتن پر)

۳- سوزن (جهت هدایت پر با دقت بیشتر)

۴- قیچی (مخصوص پشه بافی)

۵- دستگاه مرتب کردن پر(موی گوزن یا پرهای درشت)

۶- گره زن (پس از اتمام کار و گره زدن در سر پشه استفاده می شود)

۷-دستگاه تابیدن دو نخ یا کرک جهت بدنه پشه

۸-گیره قلاب با پایه رومیزی پشه بافی

نکته فنی۳۶۵:

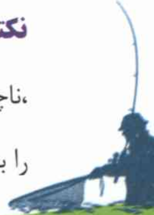
« پرهای رنگی، شاه پر و نخهای ابریشمی رنگی، پشم ،مو ، انواع پنبه های رنگی ، نخهای پرز دار، نخ ها و رشته های فلزی در کنار اقلام فلزی فوق در ساخت پشه ها کاربرد دارند.»

نکته فنی۳۶۶:« معمولاً پشه ها به دو صورت رو آبی (خشک) و زیر آبی بر روی قلابهای مخصوص پشه بافی که از شماره ۸ الی ۱۸ هستند، ساخته می شوند .»

برای بافتن و ساختن استیمر از قلاب های شماره ۲ الی ۱۰ استفاده می شود. تعدادی از این پشه ها را می توان در بیشتر نقاط مورد استفاده قرار داد و نتیجه مطلوبی از آنها گرفت . زمانیکه از پشه های رو آبی خشک استفاده می شود ، معمولاً بعد از چند پرتاب ، پرها خیس شده و کارائی خود را از دست می دهند . برای رفع این مشکل و افزایش کارائی بالا ، از اسپری های مخصوصی که به این منظور ساخته شده است، استفاده می شود.بدین صورت که قبل از پرتاب به آب ، با پاشیدن محتوای اسپری یک لایه چرب بر روی پرها ایجاد می شود.این کارموجب خواهد شد که خیس شدن پرها به تعویق بیافتد و مدت زمان بیشتری پشه بر روی آب شناور بماند.

نکته فنی۳۶۷:« برخی ماهیگیران به جهت اینکه دسترسی به اسپری های مخصوص ندارند ،ناچاراً از برخی مواد ضد آب دیگری مانند برخی روغن ها استفاده می کنند که تاثیرات نامطلوبی را به محیط زیست وارد می کند. مطلقا از انجام چنین اقداماتی پرهیز نمائید. البته امروزه انواع و

(۸)

(۱)
بوبین گیر

(۲)
پرگیر

(۳)
سوزن

گیره مخصوص
گرفتن قلاب

(۵)
مرتب کن

(۴)
قیچی

(۶)
گره زن

(۷)حالت دهنده پر

انواع پرها و الیاف مخصوص پشه پیچی

۱
۲
۳
۱۳
۸
۴
۷
۶
۱۰
۱۱
۱۲
۵
۹

اقسام پشه های مناسب در بازار وجود دارد که می توانید از آنها استفاده کنید.»

انواع پرها و الیاف مخصوص پشه پیچی

۱ - **پر قرقاول نژاد اروپائی** (قهوه ائی مربوط به دم قرقاول شهاب و پر روشن با پرده مشکی مربوط به پس کله قرقاول است.

نکته فنی۳۶۸:« قرقاول یکی از زیباترین جانداران روی کره زمین است . شما می توانید از میان سایر طیفهای رنگی پر این جاندار نیز استفاده نمائید.»

۲- **پرخروس** با رنگ مختلف که در ریشه بافی استفاده بسیار دارد و انعکاس سایه ونور بسیار عالی در پشه بافی بکار میرود.

۳- **پر مربوط به لکلک** که کمیاب است و در تنوع رنگهای بسیار در بازار جهت انواع مصرف پشه بافی به کارمی رود.

۴- **شاه پرهای انواع پرندگان،** جهت بال پشه استفاده می شود.

۵- **دم خشک شده** و تقریبا تاکسیدرمی دوباره و انواع دم سنجاب

۶- **قسمتهایی از پر دم طاووس** در پشه بافی بعلت رنگ طبیعی و انعکاس نور استفاده می شود.

۷- **پر زیر شکم مرغابی** که می توان به رنگهای مختلف استفاده نمود .

۸- **انواع نخ قرقره** در سایزهای مختلف (نازک برای پشه های ریز ونخ ضخیم جهت پشه های درشتر مثل استریمر) دررنگهای مختلف.

۹- **نوار های براق** در سایزهای مختلف و رنگهای متنوع .

۱۰- **انواع مخمل** بافته شده جهت بدنه یا دم پشه در رنگهای مختلف.

۱۱- **چسب مخصوص** که جهت سر پشه در اتمام کار به کار رفته و اصطلاحا چسب دو قلوی بی رنگ نیز می‌توان استفاده کرد .

۱۲- **نوارهای پلاستیکی** فرم و حالت قیرپی دارد صرفا جهت براقی بدنه وشناور نگه داشتن پشه استفاده می شود.

نکته فنی۳۶۹:« مشکل ترین تصمیم آن ست که از بین پرها ی موجود چگونه مورد مناسب را انتخاب نمائید. بهترین راه حل آن است که به الگوهای مطلوب خود نگاه کنید ، از تمام عوامل تشکیل دهنده یادداشت بردارید و به عنوان لیست خرید از آن استفاده کنید.سپس بر اساس حشرات متداول در منطقه ، مواد را به کار گیرید.»

نکته فنی۳۷۰:« دندانه های گیره برای انواع قلابها، با قطرهای مختلف نخ، قابل تنظیم و تغییر می‌باشد. انواع گوناگون گیره وجود دارد که باید بر اساس نوع طعمه، نمونه مناسب را انتخاب نمائید. برخی گیره ها دارای دندانه هایی هستند که به سادگی با پیچ محکم می شود و برخی دیگر نیز از دندانه ها دارای فنر درست شده اند. هر نوعی که به کارگرفته شود، باید قلاب را ساکن نگه دارد و مانع از هر حرکتی بشوید.»

برای اینکه طعمه پشه مناسبی را درست کنید،باید با دقت و حوصله فراوان این کار را انجام دهید. به نحوی که بعد از قرار دادن قلاب در گیره، رشته های مورد نظر را با آهستگی کامل دور قلاب بپیچید و با استفاده از ظرافت لازم،طعمه هایی را تهیه نمائید که شباهت بسیار زیادی به نمونه های طبیعی داشته باشند.

رسول ملک لو

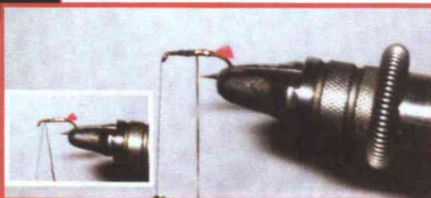
ساخت پشه مصنوعی قدم به قدم

پشه‌های روآبی ریز

با فلوتر هم کاربرد دارد

یک قلاب کوچک طلایی را انتخاب می‌کنیم چند لایه نخ ابریشمی قرمز را روی هم می‌گذاریم تا حدود یک تا ۱/۵ سانتیمتر طول داشته باشد بعد آن را می‌چینیم و با نخ مشکی روی ساق قلاب آن را ثابت می‌کنیم به طوری که یک قسمت آزاد آن از ابتدای قوس قلاب آزاد باشد. بعد اضافه نخ قرمز را از دو تا سه میلیمتری می‌چینیم تا دم پشه را تشکیل دهد.

حالا یک نخ طلایی یا مسی رنگ را روی ساق قلاب می‌گذاریم تا ابتدای دم روی آن را با نخ مشکی ثابت می‌کنیم و می‌پوشانیم. حالا نخ طلایی یا مسی رنگ براق را که در ابتدای دم رها کرده‌ایم روی ساق قلاب می‌پیچیم به نحوی که کاملاً روی نخ مشکی و ساق قلاب را بپوشاند و تا دو میلیمتری چشم قلاب جلو می‌بریم با نخ مشکی آن را ثابت می‌کنیم و اضافه آن را می‌چینیم.

یک پر نازک گردن خروس قهوه‌ای انتخاب می‌کنیم. البته چون قلاب ما خیلی ریز است سعی می‌کنیم نازک‌ترین و کوچک‌ترین پر را انتخاب کنیم کرک ته را می‌گیریم و آن را روی قسمت خالی قلاب در نزدیکی چشم رو به سمت قوس قلاب ثابت می‌کنیم.

حالا این پر را دو تا سه بار دور ساق قلاب به طرف چشم قلاب می‌پیچیم و آن را با نخ مشکی ثابت می‌کنیم اضافه آن را می‌چینیم می‌توانیم در همین جا نخ مشکی را گره زده و اضافه آن را بچینیم و کمی لاک می‌زنیم پشه ما حاضر است.

هم چنین در صورتی که نخ فسفری در دسترس داشته باشیم سه تا چهار نخ کوچک حدود دو سانتیمتر بریده آن‌ها را روی هم گذاشته و در قسمت گلوییِ چشم قلاب ثابت کنیم و با دست آن‌ها را حدود پرهای پیچیده شده بالای ساق قلاب فرم دهیم تا در امتداد پرهاً قرار گیرند نخ مشکی را گره کور زده اضافه را قطع می‌کنیم و با چسب یا لاک آن را ثابت می‌کنیم پشه ما حاضر است. شما می‌توانید دقیقاً همین پشه را با رنگ دیگر به خصوص ساق را با نخ قهوه‌ای براق پرزدار با دم رنگ طلایی بسازید اما پر قهوه‌ای باشد بهتر است.

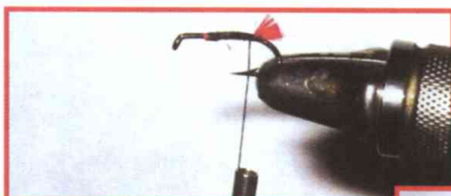

داریوش امینی

ساخت پشه مصنوعی قدم به قدم

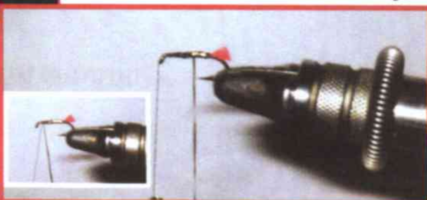
پشه‌های روآبی ریز

با فلوتر هم کاربرد دارد

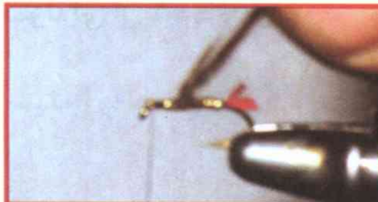

یک قلاب کوچک طلایی را انتخاب می‌کنیم چند لایه نخ ابریشمی قرمز را روی هم می‌گذاریم تا حدود یک تا ۱/۵ سانتیمتر طول داشته باشد بعد آن را می‌چینیم و با نخ مشکی روی ساق قلاب آن را ثابت می‌کنیم به طوری که یک قسمت آزاد آن از ابتدای قوس قلاب آزاد باشد. بعد اضافه نخ قرمز را از دو تا سه میلیمتری می‌چینیم تا دم پشه را تشکیل دهد.

حالا یک نخ طلایی یا مسی رنگ را روی ساق قلاب می‌گذاریم تا ابتدای دم روی آن را با نخ مشکی ثابت می‌کنیم و می‌پوشانیم. حالا نخ طلایی یا مسی رنگ براق را که در ابتدای دم رها کرده‌ایم روی ساق قلاب می‌پیچیم به نحوی که کاملاً روی نخ مشکی و ساق قلاب را بپوشاند و تا دو میلیمتری چشم قلاب جلو می‌بریم با نخ مشکی آن را ثابت می‌کنیم و اضافه آن را می‌چینیم.

یک پر نازک گردن خروس قهوه‌ای انتخاب می‌کنیم. البته چون قلاب ما خیلی ریز است سعی می‌کنیم نازک‌ترین و کوچک‌ترین پر را انتخاب کنیم کرک ته را می‌گیریم و آن را روی قسمت خالی قلاب در نزدیکی چشم رو به سمت قوس قلاب ثابت می‌کنیم.

حالا این پر را دو تا سه بار دور ساق قلاب به طرف چشم قلاب می‌پیچیم و آن را با نخ مشکی ثابت می‌کنیم اضافه آن را می‌چینیم می‌توانیم در همین جا نخ مشکی را گره زده و اضافه آن را بچینیم و کمی لاک می‌زنیم پشه ما حاضر است.

هم چنین در صورتی که نخ فسفری در دسترس داشته باشیم سه تا چهار نخ کوچک حدود دو سانتیمتر بریده آن‌ها را روی هم گذاشته و در قسمت گلوئی چشم قلاب ثابت کنیم و با دست آن‌ها را حدود پرهای پیچیده شده بالای ساق قلاب فرم دهیم تا در امتداد پرها قرار گیرند نخ مشکی را گره کور زده اضافه را قطع می‌کنیم و با چسب یا لاک آن را ثابت می‌کنیم پشه ما حاضر است. شما می‌توانید دقیقاً همین پشه را با رنگ دیگر به خصوص ساق را با نخ قهوه‌ای براق پرزدار با دم رنگ طلایی بسازید اما پر قهوه‌ای باشد بهتر است.

نمونه ای از پشه های روآبی

IRON BLUE *(right)*

GREY WULFF

LETORT HOPPER

DADDY LONGLEGS

TRAUN-WING CADDIS

نمونه ای از پشه های نیف

SUSPENDER BUZZER

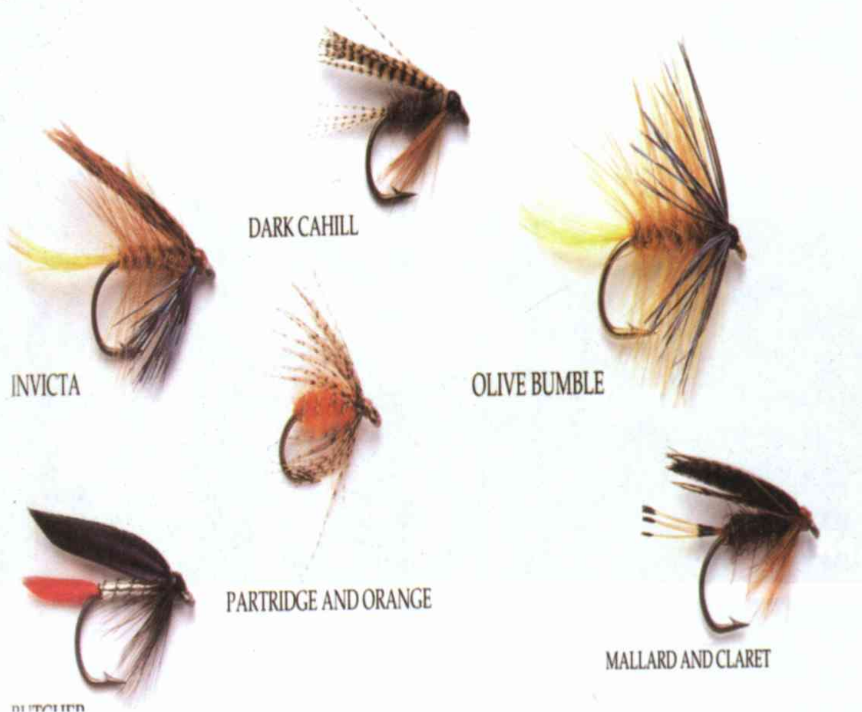
DISTRESSED DAMSEL

FOX-SQUIRREL NYMPH

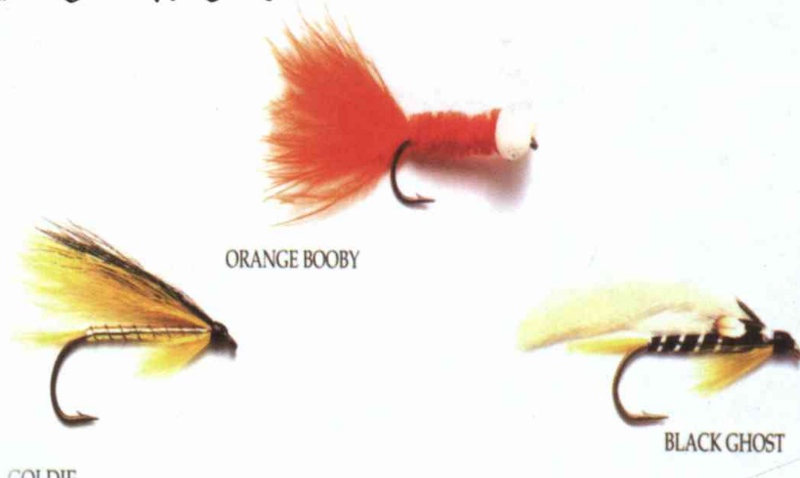

نمونه ای از پشه های زیرآبی

نمونه ای از پشه های استیمر

سد ایلام

سد شهید عباس پور

بخش هجدهم

مناطق جذاب ماهیگیری در ایران

مناطق جذاب ماهیگیری در ایران

دریای مازندارن

دریای خزر یا دریای مازندران که در زبان انگلیسی به کاسپین هم معروف است،در شمال کشور ما واقع شده و دو استان مازندران و گیلان در کناره های جنوبی آن قرار گرفته اند.بخش عمده ای از این دریا در محدوده خاک کشور روسیه (شوروی سابق) قرار دارد. وسعت آن نزدیک به ۲۴۰ هزار کیلومتر مربع است (این وسعت بنا بر علل و جهاتی که در این مقال جای بحث نیست در حال تغییر است.).سطح این دریا درحال حاضر حدود ۲۷ متر از سایر دریاها و اقیانوس های جهان پایین تر است. قسمتهای شمالی آن ، دارای عمق نسبتاً کمتری از قسمتهای جنوبی است و به همین مناسبت در ماههای سرد سال دچار یخبندان می شود.

نکته فنی۳۷۱:« به علت اینکه مرزهای نزدیک ایران از عمق بیشتری برخوردار است،بیشترین حجم ماهیان خاویاری در این ناحیه به زندگی مشغول هستند.به خاطر عمیق بودن آب این منطقه، غلظت

نمک در قسمت شمال بیشتر از بخش جنوبی است.» اگر هنگام صید، انواع مختلفی از گونه های ماهیان خاویاری اتفاقی به قلابتان افتاد برای حفظ ذخایر ژنتیکی خزر ،آنرا مجددا به آب برگردانید. این دریا دارای ۲ چاله عمیق است (چاله شمالی ۲۰۰ الی ۴۰۰ متر و چاله جنوبی ۷۹۰ الی ۹۵۰ متر عمق می باشد.) . عوامل فوق (نمک زیاد، یخبندان ماههای سرد و تفاوت عمق) سبب میشود که اکثر آبزیان در منطقه جنوبی دریا یعنی در مجاورت مرزهای ایران رشد و نمو کنند. حدود ۹۶۰ کیلومتر از کرانه های جنوبی دریای خزر در ایران قرار دارد که مرکز صید انواع ماهیهای با ارزش و غضروفی است که مورد بهره برداری شیلات و صید صیادان محلی با انواع وسایل ماهیگیری قرار می گیرد.به طور متوسط ایران از این دریا رقمی در حدود ۳۰ هزار تن(این رقم در حال تغییر است) انواع ماهیها را صید می کند که بیشترین حجم این تعداد ماهی توسط تور و وسایل صنعتی صید انجام می شود.متاسفانه در طی این چند سال اخیر ،صید بی رویه ماهیان دریای خزر ،خسارت زیادی را بر جامعه تحمیل کرده است.به همین خاطر از کلیه ماهیگیران ورزشی انتظار آن می رود که همکاری خود را با سازمان محیط زیست افزایش داده و در جهت حفظ ذخایر دریای خزر بیش از پیش کوشا باشند تا فرزندان آنها نیز بتوانند از نعمت ماهیگیری برخوردار شوند.در کناره ها ، تالابها و آبگیرهای حاشیه این دریا به استثنای ماههای سرد (آذر و دی و بهمن) در سایر اوقات سال می توانید به ماهیگیری بپردازید.البته به یاد داشته باشد که قبل از انجام ماهیگیری، در صورت نیاز نسبت به اخذ مجوزهای مربوط به ماهیگیری اقدام نمائید. اکنون در دریای خزر ۱۴۸ نوع ماهی یافت می شود که از این تعداد در حدود ۱۰۹ مورد ارزش غذائی فراوان دارد و ۲۲ نوع دیگراز ارزش اقتصادی بی نظیر بین المللی برخوردار هستند. جالب است بدانید که از این تعداد، در حدود ۵۰ مورد فلس دار هستند.دریای خزر به علت اتصال رودها ،دریاچه ها ، دریاهای شمال اروپا و عوامل گوناگون جغرافیایی دارای جانداران مهاجم نیز شده است.به گونه ای که برخی از این جانداران مهاجم، ضررو زیان فراوانی را به ذخائراین دریا وارد کرده اند.مثلاً گونه شانه دار مهاجم، با

حمله به لارو ماهی های این دریا، حجم قابل ملاحظه ای از ذخایر آن را از بین می برند .از طرفی نیز برخی کشورهای همسایه دریای خزر ،به علت عدم رعایت اصول کلی استخراج نفت ،همواره مقدار قابل ملاحظه ای نفت را به این دریا وارد می سازند.این مسئله از آن جهت برای ما وخیم است که به علت اینکه اعماق آب در حاشیه سواحل کشورمان بیشتر می گردد،آلاینده های نفتی در سواحل به گیلان و مازنداران رانده می شود. برای رفع این مشکلات سازمانهای ذیربط هر چه زودتر باید فکری اساسی کرده و در جهت حفظ گونه های با ارزش دریای خزر کاری کنند.

ذخایر بیولوژیکی دریای خزر

یکی از مهمترین مناطق ماهیگیری در ایران ، دریای خزر است که از لحاظ مطبوع بودن آب و هوا و همچنین گستردگی ذخائر دریایی در دنیا بی نظیر است.این دریا بزرگترین دریاچه آب شیرین جهان است . مساحت آن ۳۷۸۴۰۰ کیلومتر مربع با حجم آبی ۷۸۱۰۰ کیلومتر مکعب به طول ۱۰۳۰ کیلومتر ، به عرض ۴۳۵ کیلومتر حداکثر عمق ۱۰۲۵ متر می باشد . مساحت خزر در ناحیه شمالی ۹۱۹۴۲ کیلومتر مربع ، بخش خزر میانی ۱۳۷۸۱۲ کیلومتر مربع و مساحت خزر قسمت جنوبی ۱۱۸۶۴۰ کیلومتر مربع را تشکیل می دهد .سطح آبی دریاچه خزر متناوباً در حال تغییر و نوسان است و در مقایسه با آب اقیانوسها، آب آن به مراتب کمتر است . بخش عظیمی از تعادل آبی دریاچه خزر در حدود ۴/۵ آن از طریق رودخانه های تأمین می شود . آب هایی که به دریاچه خزر وارد می شود، فقط به صورت تبخیر از سطح آن خاج می گردد . در مواقعی که آب وارد شده به دریاچه، میزان تبخیر را افزایش دهد سطح آب بالا می آید. کم آبی و افزایش بیش از حد تبخیر در سالهای ۱۹۲۹-۱۹۷۶ باعث کاهش شدید در سطح آب خزر به طور متوسط ۲۱ سانتیمتریمتر در هر سال یا در مجموع ۳ متر در این دوره گرید. از سال ۱۹۷۷ افزایش سطح آب دریا شد و به

تدریج هرساله حدود ۸۰-۶۰ کیلومتر مکعب آب اضافی ذخیره در این دریا می شود. حجم کل این آبها از سال ۱۹۹۷ تا سال ۱۹۹۱ بیشتر از ۷۰۰ کیلومتر مکعب تخمین زده شد ولی سطح دریاچه از ۲۹- تا ۲۷/۲ متر افزایش یافته است. تا سال ۲۰۲۰ سطح آب خزر ممکن است تا ۲۲ متر بالاتر از سطح آبی سال ۱۹۹۷ و ۵ متر بیشتر از سطح فعلی باشد. این میزان، حتی از بیشترین ارقام آبی ۹ قرن پیش (در سال ۱۸۱۵ سطح آبی ۲۲/۵)، بالاتر است پیش بینی می شود که در سال ۲۰۲۰ حدود ۳۰ هزار کیلومتر مکعب سواحل غرقابی خزر اضافه خواهد شد.در سیستم اکوسیستم اولیه که در ناحیه خزر شمالی است ، در نتیجه ورود مواد بیوژن رودخانه های ولگا و اورال است و اکوسیستم خزر میانی و جنوبی بسته و محدودتر بوده و کمتر به جریانات آبی رودخانه بستگی دارد. مواد بیوژن این دو منطقه ازاهمیت زیادی برخوردار است.زیرا با بالا آمدن این مواد که در اثر جریانات عمودی آب است ، جابجایی لایه های آبی اتفاق می افتد . پس از افزایش سطح آبی خزر، کاهش ورود مواد بیوژن از رسوبات بستر به لایه های حاصلخیز سطحی رخ می دهد که منجر به کاهش تولیدات فیتوپلانکتونها در خزر میانی و جنوبی گردیده است.

مهمترین گونه های ماهیان دریای خزر

ماهی آزاد(در حال انقراض)، اردک ماهی، اورنج(سیس ماهی یا زردپر) ، اسلف – آمور، تیله خس، ماهی سفید، سوف، نخ سم (کت فیش، بوسی، اسبله) کپور (کفال –، مار ماهی، ماش و غیره)و کیلکا از مهمترین ماهیان موجود در دریا و حاشیه خزر می باشند.در رودهای کوهستانی، انواع قزل آلا و ماهی های غضروفی نظیر بلوکا، فیل ماهی، سوروکا ،تاس ماهی، دراکول (ازون برون) نیز دیده می شود.تقریباً تمام این ماهیها در وقت تخم ریزی به آبهای شیرین به ویژه رودخانه های حاشیه دریای خزر وارد می شوند.

نکته فنی۳۷۲:

« از شهر مرزی آستارا واقع در منتهی الیه غربی دریای خزر تا بندر ترکمن در استان گلستان جاده ای سراسری وجود دارد که به نام کناره مشهور است. این راه در مسیر خود کلیه رودها ی این دریا را قطع نموده و از کنار مردابها ، اسکله ها و حتی خلیج ها می گذرد. شما می توانید با استفاده از یک نقشه ساده ، به هر یک از مناطق مورد نظر جهت صید ماهی عزیمت کنید. را ه کناره نیز از طریق چند جاده کوهستانی به مرکز کشور دسترسی دارد که عبارتند از :

۱-آذربایجان، اردبیل از طریق گردنه حیران تا آستارا .

۲- گیلان ،از مسیر قزوین؛ - منجیل - رشت - بند انزلی.

۳-در مازندران راههای:

الف، جاده چالوس از مسیر کرج به چالوس.

ب، جاده هرازاز مسیر تهران آبعلی، آمل به محمود آباد.

پ، جاده فیروزکوهاز مسیر تهران، فیروزکوه – قائم شهربه بابلسر (ساری، فرح آباد)

ت، جاده شاهرود از مسیر شاهرود – گرگان به بندر ترکمن .»

مهمترین رودخانه های استان گیلان

مهمترین رودخانه هایی که در استان گیلان وجود دارند ،از سمت غرب به شرق عبارتند از:

*در منطقه طوالش : رودخانه لمر، رودخانه حویق، رود شیرآباد، رود خطبه سرا، رود هردشت، رودخانه گرگان رود، رودخانه گیلاسرا، رودیکاسرا، رودخانه دینا چال، شفا رود، چاف رود، رودخانه شاندر من (از مغرب مرداب انزلی وارد این مرداب می گردد)رودخانه ماسال (از قسمت جنوب مرداب وارد مرداب می شود)

* منطقه فومن و صومعه سرا:رودتنیان، سیاه رود خان، پلنگ رو، ماسوله قلعه رود، گشت رودخانه گازرود بار، شاخزر شفت، سیخان و سنگ.در منطقه لاهیجان.

* لنگرود و رودسر: رودهای سیاه کل – شلمان رود، شمرود رود، مرساد رود و رود سامان.

مهمترین رودخانه های استان مازندران

از سمت غرب به شرق: شیر رود، رود تنکابن (شهسوار سابق) سرد آبرود، نمک آبرود، رود چالوس (سه هزار) خیررود رودخانه کجورو گلند رود.

مازندران مرکزی:

رودخانه سولده، رودخانه نور، رودخانه ایزد ده (ایزد شهر)، رودخانه خشت سر، رودخانه تفنگا (بیشه کلا)، رودخانه هراز (سرخرود)، رودخانه فریدونکنار، رودخانه بابل، شازده رود و چیکرود.

مازندران شرقی:

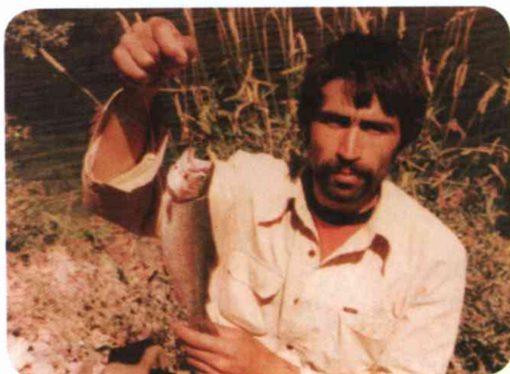
رود لاریم، رود تجن، زرداو، رود گوهر باران، رود نکا قره سو (سیاه آب وارد خلیج گرگان می شود) – رودخانه گرگان (گرگانرود) – رود اترک .

علاوه بر رودهای مذکور، مرداب انزلی، اسکله نوشهر ، خزر شهر، روک زاغمرز ، خلیج گرگان، منطقه صید گاه آشور کوچک رو به روی اسکله شیلات و در کنار اسکله های کوچک و موقتی کنار دریا امکان صید ماهی باقلاب تحت شرایطی وجود دارد.

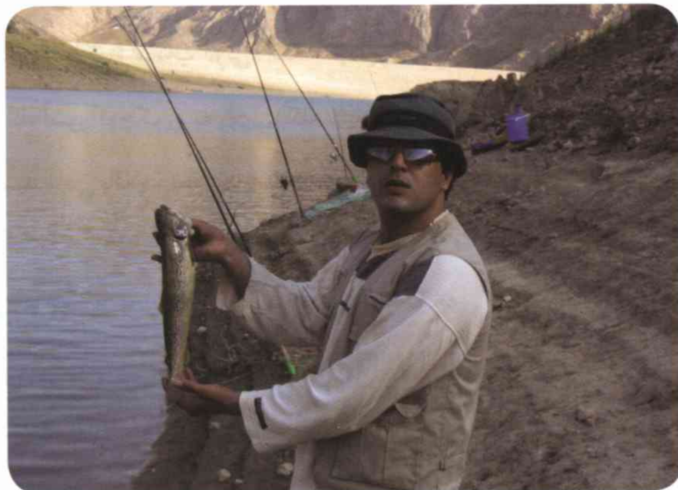
نکته فنی ۳۷۳:

« در ماه های خرداد ، تیر ،مرداد و هفته های اول و دوم شهریور ،آب اکثر رودهای مازندارن و گیلان آلوده به سموم نباتی است که از طریق پسابها و نهرهای کوچک و بزرگ وارد رودخانه ها می شوند.متاسفانه این سموم بعضی اوقات موجب تلف شدن دسته جمعی آبزیان در این رودها و آبگیرها می گردد.به همین خاطر اگر در سطح آب ماهیان مرده فراوانی دیدید و هنگام صید احساس کردید که ماهی های به دام افتاده از شادابی و سرحالی کمتری برخورداراند،سعی کنید که ماهی های صید شده را همراه خود نیاورید.زیرا احتمال انباشت سموم کشاورزی در بدن آنها بالاست.آن دسته از رودهایی که از مجاورت شهرهای بزرگ و کوچک و روستاها می گذرند، در تمام سال به علل و جهاتی که در اینجا مجال بحث نیست آلودگی زیادی را همراه خود دارند . به همین خاطر هنگام صید باید به دقت مواظب حالات ماهی های به دام افتاده باشید و اگر احساس کردید که از حالت طبیعی خارج هستند به هیچ عنوان آنها را مصرف نکنید.

دریاچه سد لار

جاده هراز– گردنه امام زاده هاشم – بخش پلور– جاده منظریه

دریاچه بزرگ لار در قلب منطقه کوهستانی البرز مرکزی با وسعتی زیاد ، همچون نگینی تابناک در کوهپایه های قله بزرگ دماوند می درخشد. راههای متعددی برای دسترسی به این دریاچه وجود دارد که رفتن از هر کدام از آنها لذت خاصی را به انسان می بخشد. دیدار از طبیعت و گذرادن یک یا دو روز در دامان پاک آن برای عموم علاقمندان به ورزش ماهیگیری ، دلپذیر خواهد بود.

کسانی که که به تازگی لار را یافته اند ،وقتی که مناظر و آب و هوای پاک دشت لار را از نزدیک حس می کنند،برایشان اعجاب آور خواهد بود که تنها درفاصله کمتر از ۱۰۰ کلیومتر دور تر از تهران چنین نقطه بهشت گونه ای وجود دارد؟

دسترسی به لار از طریق کوهپیمایی

طبیعت زیبای لار آنجا دل انگیز تر می شود که دسترسی به این نقطه ، از طریق کوهپیمایی نسبتا ساده ای نیز میسر است . برای رسیدن به لار ،ابتدا باید وارد جاده هراز بشوید.سپس اندکی قبل از

پلور، در محلی به نام منظریه از وسیله نقلیه خارج شده و از کنار قهوه خانه در امتداد کوچه باغی کوچک مسیری را به سمت تپه ای بزرگ در پیش بگیرید و کوهپیمایی خود را آغاز کنید. دیدار قله پوشیده از برف دماوند با دره ها و دامنه هایش منظره ای است که هیچ گاه از یاد نمی رود.

از فراز تپه اندکی پایین تر رفته و کمی به سمت راست متمایل بشوید.اینجا در میان چمنزارهایی قرار می گیرید که در کناره دریاچه زیبای منظریه درآغوش گلهای زرد بهاری و دورنمای قله سرافراز دماوند قرار دارد. در این نقطه بعد از کمی استراحت، باید به سوی شمال غرب بروید.

از راهی پاکوب و مشخص در ابتدا به زیر دهانه غار گل زرد رسیده سپس وارد رودخانه آن می شوید و پس از عبور از آب، در امتداد آن به سوی شمال راهی را در پیش می گیرید. در این مرحله، راه پیچ و خم های داردکه باید مواظب آن باشید. سرانجام پس از یک ساعت و نیم کوهپیمایی به گردنه پهنک خواهید رسید. از پاکوب باید به سمت پایین حرکت کنید. پس از نیم ساعت، به دشت سرسبز و با شکوه پهنک می رسید . مسیر را به سمت شمال ادامه داده و با عبور از چمنزارهایی که تا کمر انسان می رسد، به دریاچه زیبای لار می رسید.دریاچه لار مکان مناسبی برای ماهیگیری

(البته با مجوز) است. ماهی قزل آلای خال قرمز این دریاچه شهرت فراوانی دارد.

نکته فنی۳۷۴:« اگر از فنون ورزش کوهپیمایی اطلاعات کافی ندارند،هیچگاه و در هیچ مسیری تنهایی به انجام این ورزش نپردازید و همواره به اتفاق دوستان به کوهپیمایی بروید.از طرفی نیز برای تعیین موقعیت و مسیر حرکت،حتماً از قطب نما و یا در صورت امکان از GPS استفاده کنید.»

نکته فنی۳۷۵:« معمولاً بهترین زمان کوهپیمایی در این منطقه بسیار زیبا ،در خلال ماه های اردیبهشت و شهریور است .به خاطر اینکه در فصول سرد سال ،واقعا کوهپیمایی در این منطقه مشکل و طاقت فرسا است و اگر از کوهپیمایان تازه کار هستید بهتر است در فصول گرم سال در این منطقه به ورزش بپردازید.»

راه های ماشین رو

۱-جاده هراز- پلور- جاده آسفالته سد لار- کمر دشت

۲-جاده هراز- رودهن – جاده خاکی با عبور از روستاهای و سکاره- آردینه- جورد- ایراء و گردنه سیاه پلاس به دریاچه لار.

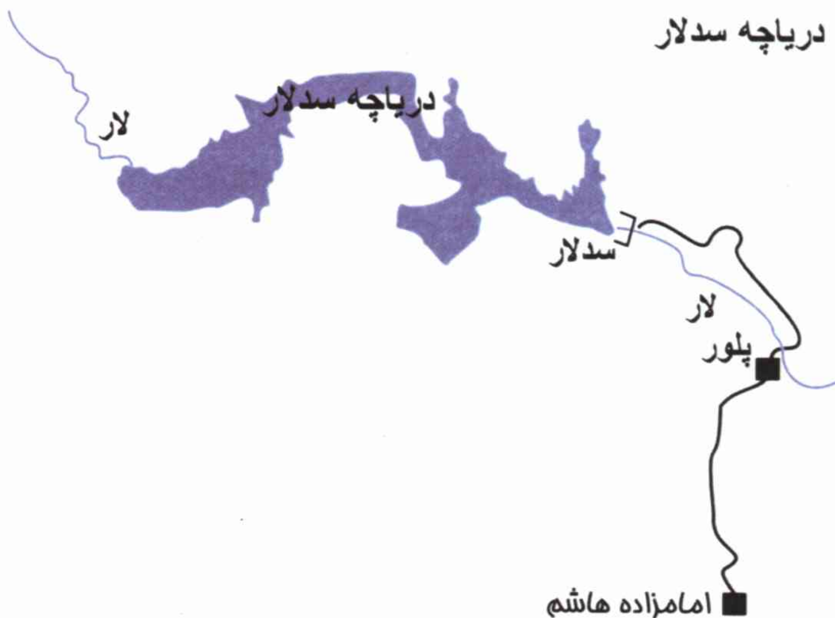
ماهیگیری در دریاچه سد لار

این دریاچه تقریبا یکی از زیباترین دریاچه های موجود در کشورمان است. به خاطر آب و هوا ،زیبایی های منحصر به فرد طبیعی و همچنین نوع ماهی این دریاچه ،لار به بهشت ماهیگیران معروف است.این دریاچه به علت اینکه فقط قزل آلای خال قرمز را در خود جای داده ،برای ماهیگیران بسیار جذاب است. به این علت، هر وقت برای ماهیگیری به لار رفتید ، طیف متنوعی از طعمه ها را همراه داشته باشید.

نکته فنی۳۷۶:« از نخهای شماره ۱۸ تا ۲۵بیشترین استفاده را کنید .و قبل از اینکه ریسه را تهیه کنید ،سعی نمایید نخ مورد استفاده ی شما هم رنگ آب باشد .زیرا به علت برخی شرایط آب ممکن است که نخهای ضخیم تر کاربرد کمتری نسبت به نخهای نازک تر و یا بر عکس داشته باشند.»

دریاچه سدلار

رودخانه لار

نکته فنی۳۷۷: «اگر تمایل دارید از روش انتظاری برای ماهیگیری استفاده نمائید،حتماً با خود زنگونه ضد باد همراه ببرید.»

نکته فنی۳۷۸:« ضخامت نخ انتخابی شما برای لانسه کشی در دریاچه سد لار از ۲۵ نباید بالاتر باشد.»

نکته فنی۳۷۹:« به هیچ عنوان برای انجام ماهیگیری نباید به داخل سد دریاچه بروید.زیرا این کار علاوه بر اینکه ممنوع است ممکن است خطرات فراوانی را برای شما داشته باشد. «

نکته فنی۳۸۰:«قلابهای ۴ الی ۹ بیشترین کاربرد را در دریاچه سد لار دارند.در صورت امکان و برای به دست آوردن نتیجه، بهتر است از قلابهای برنجی استفاده نمائید.»

نکته فنی۳۸۱:« طعمه روش،یکی از طعمه های بسیار خوب برای صید ماهی در دریاچه سد لار است. برای به دست آوردن آن می توانید به کناره های رودخانه پلور رفته و با جستجو نمودن در زیر سنگها و حاشیه رودخانه رش را به دست آورید.»

نکته فنی۳۸۲:« اگر قصد استفاده از بچه ماهیانی مانند کلیکا را دارید،حتماً از بابت مجاز بودن آن با محیط بانان هماهنگی های لازم را انجام دهید.زیرا ممکن است به خاطر برخی موارد،استفاده از این طعمه ها ممنوع شده باشد.اگر منع قانونی در این باره وجود نداشت می توانید از قلابهای شماره ۴ یا ۵ استفاده کنید.»

نکته فنی۳۸۳:« در سد لار ،رعایت سکوت و حفظ فاصله حداقل ۳ متری از ماهیگیران مجاور بسیار مهم است و برای اینکه روز خوبی را پشت سر بگذارید حتما اینکار را انجام دهید.زیرا در غیر این صورت،هنگام لانسه کشی و یا استقرار طعمه در نقاط مختلف ،ممکن است با مشکلات زیادی روبرو شوید.»

نکته فنی۳۸۴:« استفاده از لانسه خال قرمز را هرگز فراموش نکنید.زیرا قزل آلاهای خال قرمز آنچنان بی رحم هستند که در صورت احساس گرسنگی به سایر هم نوعان خود حمله می کنند.به خاطر شباهت لانسه خال قرمز به بچه ماهی این گونه ،بسیار مورد توجه قزل آلا ها قرار می گیرد. هم اکنون که در حال مطالعه این کتاب هستید ،خدا می داند که چند قزل خال قرمز کوچک در

دهان ماهیان بزرگتر قرار گرفته اند ویا در حال هضم می باشند! به همین خاطر لانسه های خال قرمز با درخشش خود زیر آفتاب و انعکاس خیره کننده ای که در زیر آب ایجاد می کنند موجب جلب توجه ماهیان شده و به همین خاطر کمک فراوانی هنگام ماهیگیری به شما می کنند.

نکته فنی۳۸۵:« در سد لار ،هیچگاه چوب را به صورت کاملا افقی در نیاورید.زیرا ریسه کاملا در کف آب می خوابد و احتمال موفقیت شما بسیار کم خواهد بود.حتی اگر روز بدی از نظر ماهیگیری بود و شدیدا خسته شده بودید نیز از انجام این بپرهیزید.»

نکته فنی۳۸۶:« با رعایت کلیه قوانین مصوب ماهیگیری ،به هیچ عنوان بیشتر از تعداد ماهیان مشخص شده در جواز صید نکنید.زیرا در این صورت نه تنها ذخائر ماهیان سد به شدت کاسته می شود،بلکه مانع از ادامه ماهیگیری در سالیان آتی نیز خواهید شد.اگر هنگام ماهیگیری افراد سودجویی را دیدید که با استفاده از روش های ناجوانمردانه تعداد بیشتری ماهی را صید می کنند ،ضمن معرفی آنها

خاطره:

ماهیگیری را می شناختم که از اوایل بهار برای خرید تجهیزات ماهیگیری دائماً به مغازه سر می زد.بعد از مدتی گپ و گفتگو متوجه شدم که این تجهیزات را برای سد لار می خواهد. مانند سایر مشتری ها قلاب و وزنه را به او می دادم.اما همیشه برای من این سئوال مطرح بود که این همه تجهیزات را برای چه می خواهد؟!تا اینکه یک روزاین سئوال را از او پرسیدم.

مشتری عجیب در پاسخ به من طفره رفت و با گفتن عبارت بی خیال! بحث را تمام کرد.مدتی گذشت تا اینکه برای ماهیگیری به سد لار رفتیم.روز خیلی خوبی بود و صید مناسبی نیز داشتیم.وقتی که برای گفتگو با سایر ماهیگیران در امتداد ساحل حرکت کردم، آن مشتری عجیب را دیدم.بدون آنکه متوجه من بشود از دور به تماشای او پرداختم.از دیدن آن صحنه و کاری که او با ماهیان دریاچه می کرد به شدت ناراحت

شدم و اگر شما هم جای من بودید همین حس را پیدا می کردید.او قلابهایی را که از من خریداری بود را (به علت احتمال سود جویی برخی افراد از ذکر جزئیات کار او پوزش می خواهم) به آب پرت می کرد و به مسیر خود ادامه می داد.من با خود گفتم که اگر او ۵۰ قلاب به این روش تهیه کرده باشد حداقل ۲۰ ماهی می تواند به دام اندازد.یعنی چند برابر مجوز اصلی صید!تازه معلوم نبود که تا چه مدت قصد داشت به ماهیگیری ادامه دهد.من که خیلی عصبانی شده بودم جلو رفتم و ضمن برخورد شدید با او، گفتم که دفعه دیگر حق ورود به مغازه ام را ندارد.

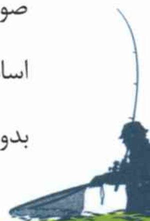
به ماموران محیط زیست،در حفظ و نگهداری از ذخائر محدود لار کوشا باشید.»

دره رودخانه لار

رودخانه لار یکی از بزرگترین سرچشمه های رودخانه بزرگ هراز می باشد. این رودخانه خروشان و مواج از رشته کوه های البرز مرکزی و قلل مهمی چون خرسنگ و سینه زا سرچشمه می گیرد و با عبوری خروشان از شمال به جنوب جریان دارد.رودخانه لار در قلب البرز مرکزی قرار دارد. این رودخانه دارای شعباتی است که از به هم پیوستن آنان به یکدیگر مانند رودخانه لار بزرگ و کوچک ،دریاچه سد لار تشکیل می گردد. بدون تردید تمام رودخانه های لار امکان ماهیگیری ورزشی را میسر می سازند.

نکته فنی۳۸۷:« ماهیگیری در رودخانه لار مستلزم اخذ مجوز از مراکز محیط زیست می باشد.در صورتی که بدون مجوز برای ماهیگیری به این نقاط بروید عمل غیر قانونی را مرتکب شده اید و بر اساس قانون با شما برخورد خواهد شد.ذکر این نکته از آن جهت اهمیت دارد که برخی ماهیگیران بدون مجوز ، از برخورد قانونی که با آنها صورت می گیرد گله مند هستند.از طرفی هم از سازمان

محیط زیست انتظار می رود که تسهیلات بهتر و مناسبتری را در جهت اعطای مجوز به ماهیگیران ورزشی در نظر بگیرد.زیرا در برخی مناطق پیدا کردن مراکز محیط زیست ممکن است سخت بوده و یا اینکه کیلومترها با محل ماهیگیری فاصله داشته باشد.مثلا اگر ماهیگیری قصد صید در قسمت بالا دست رودخانه کرج را داشته باشد،باید فاصله چندین و چند کلیومتری میان آنجا و ایستگاه پورکان را طی کند تا مجوز روزانه را اخذ نماید.انجام این کار عملا برای ماهیگیران بسیار سخت است.به همین خاطر سازمان محیط زیست می تواند با در اختیار قرار دادن برگه های مجوز روزانه به محیط بانان زحمت کشی که در حاشیه رود به گشت زنی مشغول هستند،امکان توزیع مجوز را راحتر به وجود آورند.حتی این سازمان می تواند مجوزهای لازم را به برخی فروشگاه های مجاز لوازم ماهیگیری ارائه نماید تا نسبت به توزیع راحتر مجوز صید اقدام مهمی انجام شود..»

مسیرهای دستیابی به رودخانه بزرگ لار

۱-مسیر جاده هراز به پلور؛ از این منطقه به کمپ سد لار می رسید و می توانید در کناره شرقی دریاچه لار اقامت کنید.

۲-مسیر جاده آسفالته جاجرود از فشم به گرمابدر و راه ماشین رو خاکی خاتون بارگاه به لار.

۳- مسیر جاده خاکی ده ایرا از توابع لواسان بزرگ به گردنه سیاه پلاس و دشت لار

سایر مکانهای دشت لار

۱- دره رودخانه دلیچایی واقع در قسمت غربی قله دماوند که از قلل دو خواهرون و سه سنگ سرچشمه می گیرد. این رودخانه نیز مانند سایر رودهای لار دارای منابع سرشاری از ماهی های قزل خال قرمز است.

۲- رودخانه سفید آب که از قلل آلرم سرچشمه می گیرد.

۳- رودخانه گزل دره در حد فاصل جناح شرقی قله اسبی کالک و کوزه رشکی

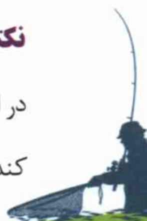
ماهیگیری در رودخانه سد کرج

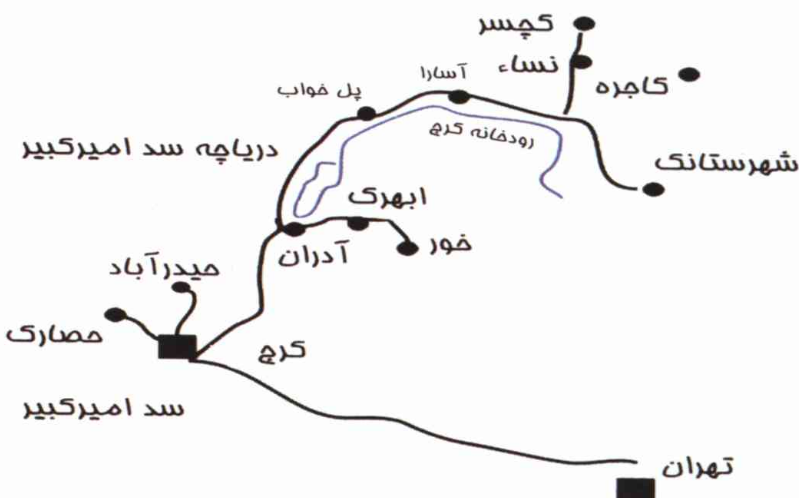
رودخانه وحشی و زیبای کرج با ۲۴۵ کیلومتر طول از ارتفاعات البرز در غرب تهران سرچشمه می گیرد. این رود پیر،از به هم پیوستن رودهای کوچکی چون شهرستانک ، وارنگه رود و ولایت رود تشکیل می شود .رودخانه کرج که بی شک یکی از قدیمی ترین و زیباترین رودخانه ها در کشورمان به حساب می آید ،ذاتاً زلال و پاک بوده که از گذشته های دورتا کنون،همواره در جریان بوده است.

سرچشمه رودخانه کرج در ارتفاعات ۴۰۰۰و ۴۵۰۰متری کلون بستک و خرسنگ و ارتفاعات کمان و سوتک و چندین قله بلند و کوچک برفگیر در منطقه البرز مرکزی می باشد . چشمه های تغذیه کننده ولایت رود عبارتند از : چشمه گل رو ، تل چشمه، چشمه کلون بستک و چشمه های تغذیه کننده وارنگه رود عبارتند از: خرسرچال ، پی کنار ، سوتک ، سی کنار، و سرخاب نهایتا آب زلال رودخانه شهرستانک از ارتفاعات امام زاده داود و دره لونیز تأمین می شود ، که با یکی شدن همه آنها رودخانه حیاتبخش و زلال کرج به وجود می آورد. رودخانه شهرستانک ، در محلی به نام دو آب به رودخانه کرج می ریزد. در این نقطه، پاسگاه محیط بانی مستقر شده است که حفاظت ازاین محدوده را به عهده دارد .زیرا در دو آب علاوه بر اینکه آب زلال و خیره کننده می شود درصد اکسیژن آن زیاد می گردد..یه همین خاطر تمایل ماهی «قزل آلا» در این نقطه بسیار زیادتر است. از این رو احتمال دارد سودجویان با گذاشتن دام(تور) در مسیر حرکت این جانداران، نسل قزل آلا را از میان بردارند.

نکته فنی۳۸۸:« درکلیه رودهای کوهستان های سردسیرزاگرس و البرز که آبشارهای کوچک و بزرگی در امتدادشان در جریان است و باعث افزایش حجم اکسیژن محلول در آب می شود، قزل آلا زیست می کند. حیات قزل آلا به سه نکته مهم بستگی دارد؛-۱ سردی و شفافیت آب .۲- غنای اکسیژن محلول درآب

۳- غذای مناسب و قابل دسترس . تقریبا اواخر بهار آغاز فصل مجاز صید این نوع ماهی می باشد ».

نکته فنی۳۸۹:« روش ماهیگیری در رودخانه کرج با سد کرج تفاوت دارد . اگر قصد صید در رودخانه را دارید ،باید به نحوی محل مورد نظرتان را انتخاب کنید که هنگام پرتاب ،با مشکل کمتری مواجه شوید.در صورتی که در اکثر نقاط سد کرج،امکان پرتاب راحت میسر است.پرتاب صحیح قلاب به سطح زلال آب لذت بخش است .روش ماهیگیری در رودخانه آداب خاصی دارد که تا حدود زیادی به تجربه و مهارت شما بستگی دارد. اما اگر تازه کار هستید، نگران نباشید.زیرا با رعایت برخی اصول که در قسمتهای قبلی گفته شد می توانید روز خوبی را پشت سر بگذارید.»

نکته فنی۳۹۰:« اگر به رودخانه کرج رفتید،برای کسب نتایج بهتر باید به دنبال حشرات موجود در منطقه رفته و آنها را در ظرف شیشه ای در بسته نگه دارید.سپس با استفاده از فلوتر ریسه را به آب بیاندازید.دقت کنید که اصل مهم شباهت جانداران اطراف رودخانه به طعمه های مصنوعی را هرگز فراموش نکنید.»

نکته فنی۳۹۱:« یکی از بهترین لانسه هایی که هنگام ماهیگیری در رودخانه کرج موفقیت شما

را تا حدود بسیار زیادی بالا می برد،نمونه های های پرچمی ،طلائی و خال قرمز است. همه‌ی این لانسه ها را با خود همراه داشته باشید.برای تهیه این لانسه ها کافی است به مغازه های فروش تجهیزات ماهیگیری بروید.»

نکته فنی۳۹۲:« اگر منع قانونی در مورد استفاده از بچه ماهی و سگ ماهی وجود نداشت می توانید از این طعمه ها خصوصا در نقاط پائین دست رودخانه استفاده کرده و نتایج خوبی را به دست آورید.اما اگر اجازه استفاده از این طعمه داده نشده بود،مطلقا اینکار را انجام ندهید.»

نکته فنی۳۹۳:« حتماً از چکمه و لباس های ضد آب استفاده نمائید.زیرا ممکن است در برخی مناطق رودخانه مجبور به رفتن داخل آن شوید.»

نکته فنی۳۹۴:« از لانسه کشی در نقاط بسیار کم عمق جدا خودداری نمائید.زیرا در اثر برخورد لانسه با بستر رودخانه ،طعمه شما آسیب خواهد دید.»

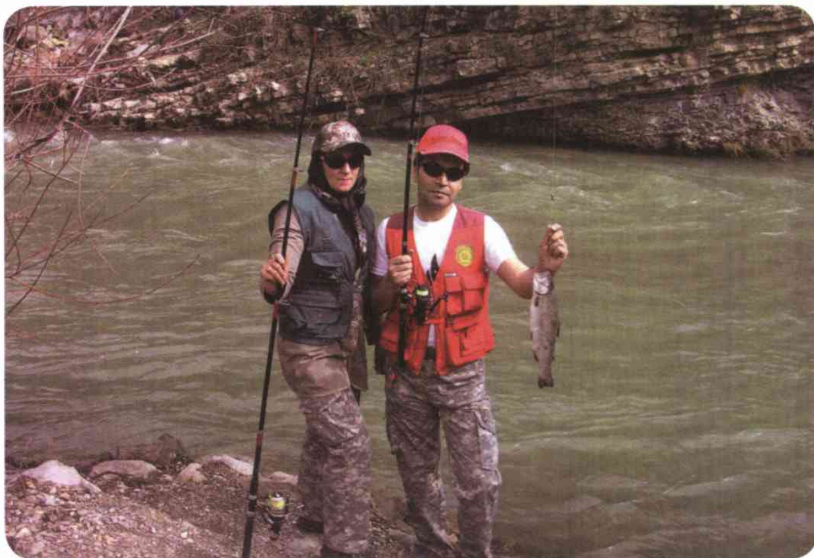
نکته فنی۳۹۵:« چون نقاط عمیق کمتری در رودخانه کرج وجود دارد،هنگام لانسه کشی سعی کنید با سرعت بیشتری نسبت به دریاچه لانسه را جمع کنید تا هم قدرت مانور زیادی در آب داشته باشد و هم اینکه از برخورد با موانع و سنگها جلوگیری به عمل آید.»

نکته فنی۳۹۶:« در امتداد نقاطی که چوب و درختان قطع شده جمع شده اند،لانسه کشی کنید. فقط مواظب باشید که لانسه شما به موانع گیر نکند.»

نکته فنی۳۹۷:« برای پرتاب لانسه به آب رودخانه به دنبال محل مناسب بگردید . مثلا اطراف سنگ های بزرگ، ریشه و کنده درختان تنومند که در آب نفوذ کرده اند و نقاطی که آب از شدت و خروش کمتری در جریان است . در رودخانه کرج ،لانسه های ۱ و ۲ طلایی و خال قرمز در فصل بهار مناسب اند . در این روش تجربه حرف اول را می زند اما اگر دقت بیشتری به خرج دهید ،قطعا نتایج خوبی را به دست خواهید آورد.»

نکته فنی۳۹۸:« لذت ماهیگیری برای ماهیگیران با تجربه در رودخانه کرج آنگونه است که هرگز

با طعمه طبیعی ماهیگیری نمی کنند .زیرا می دانند زیباترین و شیرین ترین لحظات ، زمانی است که قزل آلا از زیر صخره یا سنگ یا ریشه درختی بیرون جهیده و لانسه را گاز بگیرد.به همین خاطر استفاده از طعمه های مصنوعی مناسب لذت ماهیگیری را می تواند افزایش دهد.این مطلب مخصوص کسانی است که علاقه خاصی به افزایش هیجان در ماهیگیری دارند .»

نکته فنی۳۹۹:« برای پرتاب پشه به آب نیز به دنبال محل مناسب بگردید . البته این را بدانید که حشرات هم در آب زندگی می کنند و هم در جریان آب شناور می مانند.به همین جهت ، این موضوع را هنگام ماهیگیری با پشه مصنوعی حتماً به خاطر بسپارید. از طرفی نیز هرچه قدر به فصل گرما نزدیکتر باشیم و درجه حرارت آب بیشتر باشد،استفاده از طعمه پشه یا استیمر مفیدتر خواهد بود.»

نکته فنی۴۰۰:«۳ تا ۴ عدد پشه مصنوعی را که مناسب با فصل باشد انتخاب کنید . با استفاده از حباب یا فلوتر آن را بالای جریان آب پرتاب کنید و بگذارید بدون کوچکترین حرکتی در طول مسیر آب شناور بماند و خود ماهیگیر در امتداد رود و هماهنگ با حباب یا فلوتر در حرکت باشد. اگر پرتاب صحیح داشته باشید، می توانید نتایج دلخواهی را به دست آورید.این روش در رودخانه های کم عرض و یا زلال مانند کرج در نظر گرفته می شود.»

دریاچه سد کرج

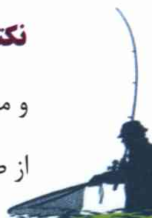
سد کرج بر روی رودخانه «کرج» با سطح حوزه آبریزی به مساحت ۷۶۴ کیلومتر مربع و با متوسط جریان آب سالانه به میزان ۴۷۲ میلیون مترمکعب و در فاصله ۶۳ کیلومتری شمال غربی تهران و در کیلومتر ۲۳ جاده کرج – چالوس، در شمال شهرستان کرج قرار دارد. کنترل سیلاب‌های بهاره و جلوگیری از خسارت‌های ناشی از سیل، تامین آب شرب تهران سالانه به میزان ۳۴۰ میلیون مترمکب، تنظیم آب برای مصارف آبیاری و کشاورزی اراضی حومه کرج به میزان ۱۳۰ میلیون مترمکعب در سال و تولید انرژی «برق – آبی» جهت کمک به شبکه سراسری برق به ویژه در ساعات اوج مصرف به میزان سالانه ۱۵۰۰۰۰ مگاوات ساعت از مزایای این سد می باشد.در کنار این فواید عطیم امکان انجام طیف وسیعی از ورزش های آبی نیز در این دریاچه میسر شده است. به گونه ای که صید ورزشی ماهیانی مانند قزل آلای خال قرمز، رنگین کمان، سیاه ماهی و عروس امکان پذیر است.

نکته فنی۴۰۱:« به علت اینکه طیف قابل ملاحظه و متنوعی از ماهیان در این سد وجود دارد باید انواع مختلفی از طعمه ها را همراه خود ببرید.در مورد لانسه و طعمه های پشه تقریبا همه مواردی که در رودخانه کرج کاربرد دارد، می تواند در دریاچه سد کرج هم استفاده شود.علاوه بر اینکه طعمه کرم و خمیر نان را نیز نباید فراموش کرد.»

نکته فنی۴۰۲:« استفاده از خمیرهای آغشته به اسانس های مختلف در سد کرج مفید است. از این رو زمانی که خمیر ماهیگیری خود را تهیه کردید به آن تخم مرغ،گلرنگ(قسمتی از گل زعفران) که ارزان است،وانیل و دارچین اضافه کنید.»

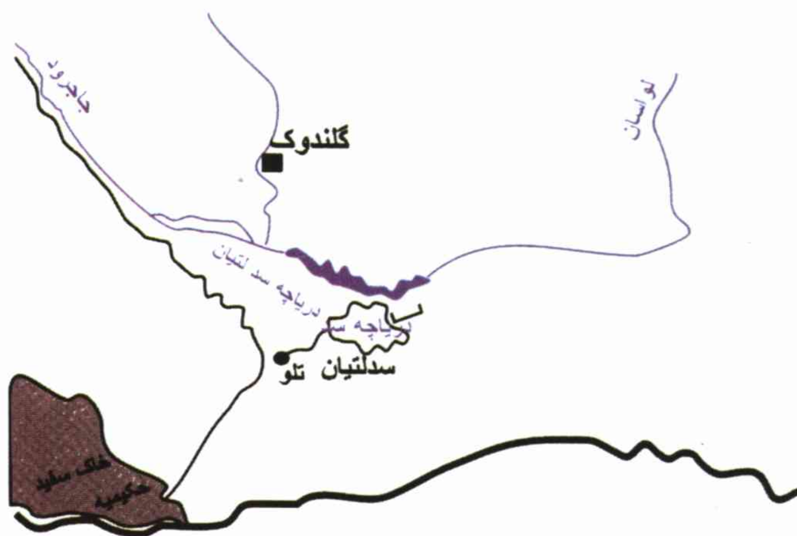
نکته فنی۴۰۳:« متاسفانه چون دسترسی به کناره های سد کمی دشوار است ،هنگام پائین رفتن و مستقر شدن در کناره های آن باید مواظب باشید.زیرا شیب موجود در اطراف سد زیاد است. از طرفی نیز باید خودروی خود را در محل مناسبی پارک کنید.»

ماهیگیری در رودخانه جاجرود و سد لتیان

رودخانه جاجرود از رودهای مهم و حیاتی استان تهران می باشد. این رود با طول تقریبی ۱۴۰ کیلومتر در شمال شرق تهران در جریان است و نظر به اهمیتی که در تأمین آب شرب بخشی از تهران بزرگ دارد، می توان آن را یکی از شاهرگ های مهم و حیاتی تهران ماشین زده دانست . این رود زیبا از ارتفاعات خرسنگ ، جانستون ، سرکچال ، دیزین ، آهار ، شکرآب گرمابدر و چندین ارتفاع دیگر سرچشمه می گیرد.اما با این حال رودهای فشم و اوشان دو رودخانه اصلی تشکیل دهنده جاجرود هستند. جاجرود پس از طی ۲۵ کیلومتر از حد فاصل حوزه آبخیز خود تا سد لتیان به دریاچه این سد ریخته و از زیر سد به بعد وارد پارک ملی خجیر شده و سپس به دشت ورامین می رسد.زردپر،قزل آلا (بسیار کم) ،عروس و کپور از مهمترین ماهی های این رودخانه هستند که به علت آلودگی و صید بی رویه از تعداد آنها به شدت کاسته شده است. دریاچه سد لتیان نیز دارای انواع ماهی می باشد و شاید بتوان گفت آکواریومی چند منظوره از ماهیان متنوعی است که عبارتند از : قزل آلا ، عروس، کپور و ماش ماهی.

نکته فنی۴۰۴:« ماهی ریا، عروس ماهی ، ماهی قرمز حوض و سیاه ماهی این دریاچه با نام علمی vanicominos از خانواده cypninrdea، دارای تخمی سمی است که مصرف آن ممکن است منجر به مرگ نیز بشود . قزل آلای جاجرود به این مساله واقف بوده و از تخم این ماهی تغذیه نمی کند . به این سبب در حال حاضر جمعیت این ماهی گونه غالب رودخانه و دریاچه شده است و خطری جدی برای نسل ماهی قزل آلا محسوب می شود . به همین خاطر جا دارد از کلیه خانواده های محترمی که برای گذراندن اوقات فراغت(خصوصا ایام عید) به این منطقه می روند خواهش کنیم که،با کنترل احساسات و عواطف پاک خود،از رها سازی ماهی های قرمز سفره هفت سین در کلیه مناطق آبی کشور و خصوصا سد لتیان جدا خودداری نمایند.زیرا در پشت ظاهر این ماهی سرخ رنگ زیبا،ضررو زیان بسیاری برای اکوسیستم طبیعی دریاچه ها نهفته است که جبران آن به سختی امکان پذیر می باشد. بهترین کار آن است که این جانداران را در خانه و یا درآکواریوم نگهداری کرده و از انتقال آن به دریاچه های سدها جدا خودداری نمایید.»

مسئله دیگری که حیات ماهیان را در این منطقه به خطر می اندازد وجود آلوده کننده های در مسیر این رودخانه است که عمدتا شامل کشتارگاه های غیر بهداشتی گوسفند، فاضلاب های حمام ها ، رستوران ها و ویلاهای کنار رود می باشد. این رودخانه شاید یکی از رودهای زاینده و نجیبی است که آرام و سر به راه می خروشد. رودخانه ای مظلوم و پر برکت. حیف است که بگذاریم ظلم ما تیشه به ریشه حیات این رود بزند و تیغ به دستان تبهکار، حیات آبزی این رود زیبا را نابود کنند . در چند دهه پیش اکوسیستم این منطقه بسیار جالب و زیبا بود.به طوری که مثلاً در سال ۱۳۵۸ یک قلاده سگ آبی در نقطه رودک مشاهده شده بود.ولی حالا هیچ نشانه ای از آن نیست. حتی بعضی از افراد سودجو ، چه شب و چه روز در این رود کوچک تور کشی می کنند و با کشتار وسیع ماهیان،حیات را در این دریاچه به خطر می اندازند.در بیشتر نقاط این رودخانه مکانهایی چون دره رودخانه آهار و اوشان و فشم همچنین در اطراف میگون و منطقه رودک و حاجی آباد

می توان ماهیگیری کرد.رودخانه بزرگ جاجرود پس از پیچ و خم های متعدد سرانجام در جنوب لشگرک به دریاچه بزرگ لتیان می پیوندد.اطراف دریاچه بزرگ سد لتیان مکانهای مناسبی برای ماهیگیری وجود دارد که از جمله آنها باید از لشگرک و جنوب ده سبوی بزرگ و حاشیه شرقی دریاچه در مسیر جاده آسفالته ده لواسان بزرگ نام برد.پس از جاجرود ، از جمله زیباترین و بهترین مکانهای مناسب برای ماهیگیری باید از سعید آباد جاجرود، ۲ کیلومتر پایین تر از منطقه جاجرود و همچنین منطقه نجاریان نام برد.

نکته فنی۴۰۵: «اگر قصد صید در سد لتیان را دارید،حتماً با خود روده ، جگر مرغ،خمیر نان و کرم خاکی همراه داشته باشید.زیرا معمولاً ماهیان سد لتیان به اینگونه طعمه ها حمله ور شده و آنها را می بلعند.از طرفی قلابهای شماره ۵ تا ۹ نیز کاربردهای متنوعی در سد لتیان دارند.»

نکته فنی۴۰۶: « هنگام ماهیگیری در حاشیه سد لتیان ،سعی کنید مناطقی را برای این منظور استفاده نمائید که کمتر گلی بوده و فاقد چسبندگی باشد.زیرا در اطراف سد،مناطق فرورونده زیادی است که ممکن است خطراتی را برای شما به وجود آورد.»

هراز و دریاچه اما م علی (ع)

هراز از دامنه شرقی کوه پالون گردن در ۸۳ کیلومتری جنوب غربی آمل و ۷۰ کیلومتری جنوب غربی نور سرچشمه گرفته و به نام رود لار و پس از عبور از مناطق و ارتفاعات البرز مرکزی و آمیختن با رودهای دیگر به سمت شمال جریان می یابد و به شاخه های فرعی دیگری می رسد . شاخه اصلی آن پس از عبور از شهر آمل به سمت شمال شرقی می رود و در نهایت در روستای ساحلی سرخ رود به دریای خزر می ریزد.ماهی های قزل خال قرمز و قزل رنگین کمان در این رود وجود دارد.

دریاچه امامزاده علی(ع) در نزدیکی آب اسک در جاده هرازو حدود ۸۰ کیلومتری تهران واقع شده . برای رسیدن به آن از مسیر جاجرود ، آبعلی ، پلور و آب اسک می بایستی عبور کرد سالها پیش محل فعلی دریاچه همانند سایر نقاط رودخانه هراز،تقریبا رودخانه ای کم عمق و کم عرض بود .

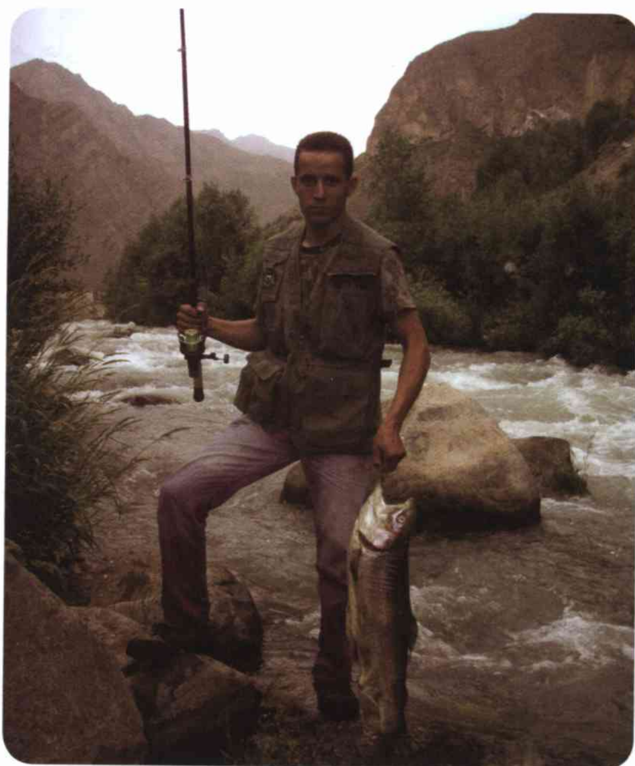

در بهار سال ۱۳۷۷ یکی از بزرگترین زمین لغزشهای جاده هراز به وقوع پیوست. خوشبختانه با تخلیه بموقع کلیه اماکن مسکونی-تجاری اطراف محل، این حادثه تلفات جانی در بر نداشت. اما ۶۰۰ متر از جاده هراز، یک روستای ییلاقی ۱۵ خانواری خالی از سکنه بنام پشتک، زائر سرا و بقعه سه امامزاده و ... تخریب شدند. این دریاچه محل زندگی ماهی قزل آلای خال قرمز و رنگین کمان است. کف دریاچه پر از درختان و گیاهان باقی مانده از آثار قبل ازرانش کوه می باشد .به همین خاطر هنگام ماهیگیری چندین ریسه همراه داشته باشید.

دریاچه تار و هویر

دریاچه تار در ارتفاع ۳۳۰۰ متری در عرض جغرافیایی ۳۵ درجه و ۴۳ دقیقه و طول جغرافیایی ۵۲ درجه و ۵۱ دقیقه در مابین خطالرأس زرین کوه و دو برار قرار دارد و بیشترین طولش ۱/۵ کیلومتر است. یعنی دو رشته کوهستانی مرتفع، یکی در سمت شمال به نام دو برار و دیگری در جنوب زرین کوه، دریاچه های تار و هویر را در کوهستان فیروز کوه ،چون نگینی در بر گرفته اند. اهالی بومی ،علت کوچ مردم به این منطقه را فرار از دست مغول‌ها می‌دانند و می گویند: در قدیم روستاها و آسیاب‌های فراوانی در منطقه بوده اما ریزش برف فراوان مردم را از منطقه فراری داده است. تار،دریاچه‌ای است کوچک و زیبا که آبی‌اش، آبی‌تر از هر آبی است که زلالی آب آن را جلوه‌ای دو چندان داده است.آب این دریاچه با ماهی‌های قزل آلا که حاصل جوشش چشمه‌های زیر آن و آب شدن برف‌های کوه‌های اطراف و رودخانه کوچک فصلی است، پر شده است. در اطراف دریاچه هیچ گونه پوشش جنگلی و درخت وجود ندارد و بادهای غربی سرد همیشه در تار می‌وزند.

نکته فنی۴۰۷:

«علاوه بر طعمه های طبیعی موجود در منطقه،استفاده از طعمه های متداول خانواده آزاد ماهیان اعم از لانسه و پشه موثر است.»

نکته فنی۴۰۸:«بدون چادر و وسایل گرمایشی مناسب،نمی توانید اقامت خوبی را در تار سپری نمائید.»

نکته فنی۴۰۹:«در ایامی نه چندان دور آویشن‌های فراوانی در منطقه وجود داشته که به خاطر فرسایش شدید دیگر اثری از آنها باقی نمانده است به همین خاطر زمانی که به تار عزیمت کردید فقط به ماهیگیری بپردازید.تا لحظه نگارش این کتاب،تنها تسهیلات گردشگری منطقه عبارتند از ، کانکس سازمان محیط‌زیست است که آب آشامیدنی سالم عرضه می‌کند و چند سرویس بهداشتی و پارکینگی که در نزدیک دریاچه قرار گرفته است.»

نکته فنی۴۱۰:« ماهیگیری در دریاچه تار،مستلزم اخذ مجوزهای لازم از سازمان محیط زیست

است. برای اینکه ماهیگیری مناسبی را انجام دهید،حتماً باید از صدور مجوزهای لازم اطلاع حاصل کرده سپس برای ماهیگیری به آنجا عزیمت کنید.

از «تار» که بگذرید با کمی پیاده‌روی به دریاچه «هویر» می‌رسید که در حدود نصف دریاچه تار است.اگر هم اهل پیاده‌روی نباشید، مسیر ماشین‌رویی که زمانی راه معدن بوده شما را به طرف هویر می برد. دره هویر سرسبز و پردرخت است و چشمه‌ها و برکه‌های فراوانی در آن دیده می شود.بهترین فصل برای رفتن به دریاچه‌های تار و هویر خرداد ماه و در اوج زیبایی طبیعت است. دریاچه تار را می‌توان یک روزه رفت و برگشت، گر چه بیتوته در کنار دریاچه می‌تواند شبی دلپذیر را با سکوتی سحرآمیز برای شما به ارمغان آورد.

برای رسیدن به دریاچه تار باید خود را به شهرستان دماوند برسانید(از تهران تا دماوند یک‌ساعت راه است و از دماوند تا دریاچه یک‌ساعت دیگر).سپس، در میدان امام خمینی شهرستان اما خمینی ، ابتدای بلوار فرامه ماشین‌های دربستی سواری یا وانت با کرایه‌ای نسبتا زیاد شما را به دریاچه که در هفده کیلومتری شرق دماوند است می‌برند. از روستای چنار به بعد، جاده خاکی ، و ناهموار با

گردنه‌های متعدددر پیش است که نمای تماشایی قله دماوند را در برابر دیدگان شما می گذارد.

ماهی های این دریاچه قزل آلا و زردک است.

نکته فنی۴۱۱:« برای صید ماهی قزل آلا دریاچه ی تار توصیه می شود که علاوه بر لانسه خال قرمز شماره ۳،از لانسه های طلائی و نقره ای نیز استفاده نمائید.»

راههای دیگر دستیابی به دریاچه توسط وسیله نقلیه:

۱- شهر دماوند، جاده فیروزکوه، آبادی آرو جاده آسفالته ، ادامه جاده خاکی پس از گردنه آروبه پل دلیچای و دهنار به دریاچه هویر.

۲- جاده فیروزکوه: دلیچای، جاده خاکی عبور از آبادیهای یهر لیپشت ، مومج دهنار و هویر.

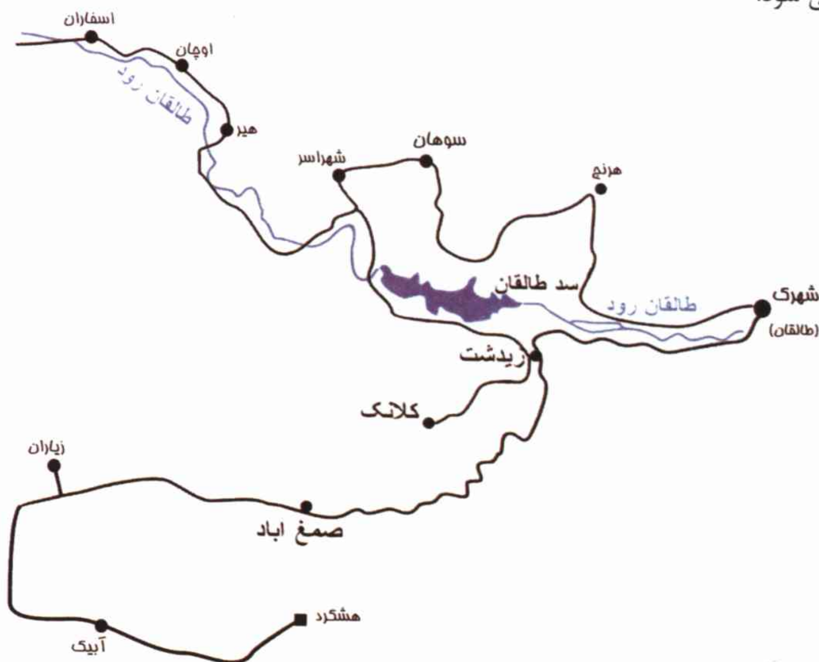

دریاچه سد طالقان

منطقه کوهستانی طالقان یکی از بی نظیر ترین دره ها و مناطق کوهستانی ایران واقع در منطقه البرز غربی است که سراسر آن را از شرق به غرب رودخانه خروشان طالقان رود یا به عبارتی شاهرود طی می کند و با عبور از دریاچه سد طالقان به رودخانه الموت و سپس به دریاچه سد سپیدرود می پیوندد.با طی کردن مسیر اتوبان کرج - قزوین از طریق خروجی روستای زیاران وطالقان،به فاصله ۲۸ کیلومتر از کناره اتوبان، بر فراز گردنه ابراهیم آباد با چشم اندازی وسیع از سراسر دره طالقان این دریاچه قرار گرفته است. به مرکز آن که بروید ،پس از رسیدن به پست نیروی انتظامی مستقر در مسیر لارو و جاده آسفالته ای فرعی شده روبه سوی غرب گسسته ارتفاع کم کرده با عبور از آبادیهای سنگ بن و کمپ سر به کماکان و سپس کناره زیبای دریاچه سد طالقان می رسید. پوشش گیاهی ، اطراف دریاچه را در احاطه دارد و باغات سیب ،گیلاس و...هم به وفر دیده می شود.

در کناره دریاچه سد مکان مناسبی برای ایجاد کمپ و ماهیگیری است. از ماهی های این دریاچه می توان به زرد پر، قزل و کپور اشاره کرد .(زردپر این دریاچه به مرتب بیشتر از دو گونه دیگر است) پل بزرگی بر روی رودخانه طالقان رود قرار دارد که با استفاده از آن می توان به سوی دیگر رهسپار گردید و امکان دست یابی به روستاهای سوهان و کش نیز فراهم می گردد.پوششی یک دست از چمن سبز ، گلزارها ، مزارع و باغات در حواشی دریاچه به چشم می خورد که به طراوت و شادآبی آن افزوده است.

نکته فنی۴۱۲:

«به علت اینکه اطراف سد توسط باغها احاطه شده است،مسلما هنگام بارندگی حجم زیادی از کرم خاکی وارد سد می شود. شما می توانید برای موفقیت بیشتر،بعد از بارندگی های پیاپی از طعمه کرم استفاده کنید. »

نکته فنی۴۱۳:

« برای موفقیت بیشتر در سد طالقان،توصیه می شود مکانهایی را برای ماهیگیری انتخاب نمائید که حالت خلیج داشته و آب در خشکی نفوذ کرده باشد.به عبارت بهتر ،هر چه قدر قلاب شما در آبهای ساکن تر قرار بگیرد،احتمالً بیشتر است.»

نکته فنی۴۱۴:

« در شرایط عادی جوی در سد طالقان،بهترین طعمه ای که نتایج عجیبی را هنگام ماهیگیری برای شما به ارمغان می آورد،مخلوط خمیر و دارچین است.به گونه ای که به ازاء هر ۱۰۰ گرم خمیر یک و نیم قاشق دارچین در نظر گرفته شود.این طعمه ساده،در فصول اردیبهشت و شهریور ماه معجزه می کند.»

خاطره:

چند سال پیش برای ماهیگیری به سد طالقان رفته بودیم.یکی از دوستانمان که بومی آن منطقه بود ما را با طعمه خمیر و دارچین آشنا کرد.شاید باورتان نشود که طی ساعات ماهیگیری ،آنچنان تعداد صید ما زیاد شد که هنگام غروب درب سبد نگهداری به سختی باز می شد.قلابهای من که همه کند شده بود و دوستانم نیز وضعیتی مشابه من داشتند.البته نا گفته نماند که ما ۸ نفر بودیم و هر کدام از ما دو قلاب و دو مجوز داشتیم.

نکته فنی۴۱۵:

« در سد طالقان ،لزوما پرتابهای بلند ضامن موفقیت شما نیست. برای حصول نتیجه بهتر،می توانید پرتابهای خود را در فواصل دور و نزدیک امتحان کرده سپس در نقطه ای که ماهی بیشتر نوک می زند قلاب بزنید.

دره رودخانه نسن

در جاده کرج – چالوس و پس از طی مسافتی در گردنه مرتفع بشم و لابشم ، با فرودی سریع به داخل دره رودخانه بلده به آبادی کوهستانی نسن در پای دیواره آزاد کوه و رودخانه خروشان آن می رسید.

رودخانه نسن که به سوی شمال جریان دارد از سرچشمه های برفگیر قلل کمانکوه و یخچال سرچشمه می گیرد. آب آن سرد و زلال می باشد. در جنوب ده سنن مکانهای مناسب و مسطحی در کناره رودخانه برای ماهیگیری وجود دارد که در دامنه تپه ماهورهای قلل لشتو قرار دارند.رودخانه نسن شفاف و زلال در کف دره جاری است و ماهیگیران با کسب مجوز از پاسگاه مستقر در این ناحیه

می توانند به ماهیگیری در این رودخانه مشغول شوند.ماهی قزل آلا از مهم ترین ماهی های این رودخانه محسوب می گردد و چند نوع دیگر از ماهی های سیاه نیز در رودخانه وجود دارند. ولی از همه مهمتر همان قزل آلای خال قرمز معروف می باشد که ماهیگیران را ا به این نقطه می کشاند. اما قبل از صید حتما از عدم منع قانونی صید در این نقطه مطلع شوید!

سد ۱۵ خرداد

سد از نوع خاکی غیرهمگن با هسته رسی با حداکثر ارتفاع از کف رودخانه ۵۴/۳۰ مترمی باشد. ارتفاع از روی پی ۹۶ متر ، طول تاج ۳۲۰ متر و عرض آن در تاج ۱۰ متر است. حجم آب مفید آن ۱۶۵ میلون متر مکعب میباشد. احداث این سد در سال ۱۳۷۳ به اتمام رسید. در حاشیه سد ۱۵ خرداد، گونه های جانوری متنوعی زندگی می کنند که باید حتماً به آنها توجه نمائید.پستاندارانی که در این منطقه شناسایی شده اند عبارتند از : روباه ، شغال ، کفتار ، گرگ ، موش صحرایی ، خرگوش و جوجه تیغی.به همین خاطر اگر قصد دارید به مدت چند روز برای ماهیگیری در حاشیه این سد چادر بزنید،حتماً با امکانات کامل و رعایت نکات امینی حفاظت از جانداران وحشی به این منطقه پای بگذارید.

نکته فنی۴۱۶: « سعی کنید که در هنگام شب حتماً آتش روشن باشد و چادر خود را در مناطقی علم کنید که جانداران وحشی کمتر به آنجا تردد نمایند.»

این منطقه مکان مناسبی برای زمستان گذرانی برخی از پرندگان مهاجر می باشد. که از آن جمله میتوان به

: اردک سبز ، اردک زیره ای ، چنگر ، حواصیل ، انواع مرغابی ، انواع غاز ، مرغ کرمخوار و غیره اشاره کرد. همچنین پرندگانی در حواشی سد زندگی می کنند که عبارتند از : کبک ، تیهو ، قرقی ، کبوتر ، انواع گنجشک ، زاغ ، کلاغ و شانه بسر. به همین خاطر شما می توانید با اخذ مجوزهای لازم و در زمان مقرر قانونی در فصل شکار، به منطقه رفته و این پرندگان را نیز شکار نمائید.عمده ترین ماهی های این دریاچه عبارتند از کپور،کاراس ،زردک و سوف.

نکته فنی۴۱۷:« برای اینکه نتایج مناسب را در این سد به دست آورید،باید همراه خود چند طعمه مختلف اعم از خمیر،کرم،روده مرغ،بچه ماهی ،قاشقک و... به همراه داشته باشید.»

نکته فنی۴۱۸:« بسیاری از ماهیگیران این سد معتقد اند که استفاده از لواش دولایه سر قلاب بسیار مفید است.»

در سد ۱۵ خرداد این خطر را دست کم نگیرید! شنا در سد ۱۵ خرداد خطر آفرین است . زیرا قسمت زیادی از کناره های آن باتلاقی است و احتمالً فرو رفتن در گل و لای بسیار زیاد است. علاوه بر اینکه غرق شدن افراد ، موجب داغدار شدن خانواده ها می شود ،موجب آلودگی آب آشامیدنی شهرستان قم نیز می گردد. به همین خاطر توصیه اکید می شود که از شنا کردن در حاشیه سد جدا خود داری نمائید.

نیم رود و حبله رود

این رودخانه از دامنه شمالی کوه قره داغ، در ۲۰ کیلومتری شمال شرقی دماوند به نام قزنچای سرچشمه گرفته و رو به شرق از دره میان کوه های پاشوره و رنگرج دکان (در شمال) و کوههای قره داغ و اسب گیرون و زرین کوه (در جنوب) عبور می کند و پس از سیراب ساختن روستاهای نجف در، بهان و آسورو مخلوط شدن با یک ریزابه به شمال شرقی چرخش و در ۲ کیلومتری شمال روستای و شتان با فرح رود مخلوط می گردد و پس از عبور از روستای سله بن جاده تهران فیروزکوه را قطع می کند و ضمن گذر از روستاهای هرانده وخمده در ۱۴ کیلومتری جنوب شرقی فیروزکوه با رودخانه فیروزکوه مخلوط و حبله رود را تشکیل می دهند.

نکته فنی۴۱۹:

« این رودخانه به علت اینکه از عرض نسبتا کمی برخوردار است می تواند مکان مناسبی برای ماهیگیری و خصوصا لانسه کشی باشد.در میان مسیر این رودخانه،مجتمع های متعدد پرورش

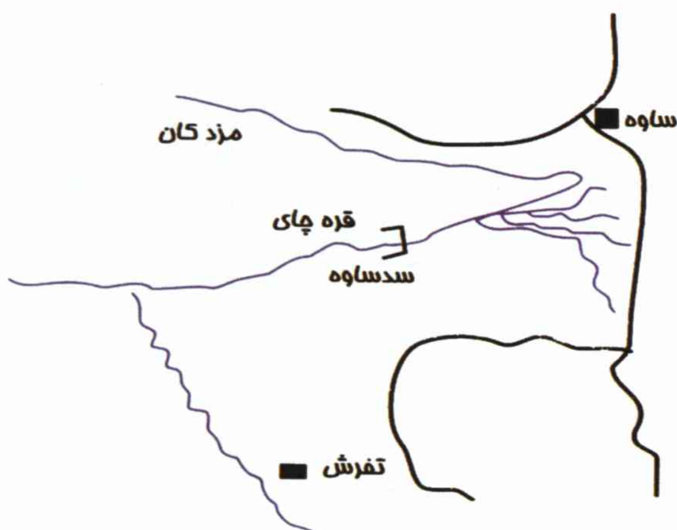

ماهی وجود دارد که نا خواسته تعداد قابل توجهی از ماهیان آنها وارد این رودخانه و حتی رودخانه حبله رود می شوند. بهتر است که استفاده از طعمه خمیر را بیشتر استفاده کرده و اگر قصد استفاده از لانسه را دارید،بهتر از لانسه های نقره ای رنگ بیشتر استفاده کنید.برای اینکه قلاب به خوبی در دهان ماهی قرار بگیرد،از لانسه های شماره ۱ و ۲ استفاده کنید.» علاوه بر قزل آلای رنگین کمان ، زردک را نیز می توان در این رودخانه یافت.

سـد سـاوه

سد ی است بتنی و دوقوسی، با طول تاج ۲۶۵ متر و عرض در پی ۲۰متر می باشد. عرض سد در تاج ۶ متر، ارتفاع از کف ۱۲۸ متر، حجم کل مخزن در ارتفاع ۱۷۱/۵ متر از سطح دریا ۲۹۰ میلیون متر مکعب می باشد. سد ساوه در سال ۷۲ با هدف تأمین برق و آب کشاورزی ۲۳ هزار هکتار از اراضی این شهرستان احداث شد.پروژه ساخت این سد در سال ۱۳۷۲ به پایان رسید. عروس ، زردک و کپور وحشی از جمله ماهیانی هستند که ماهیگیران را به سوی این منطقه می

کشانندوجود این سد برای ماهیگیران بسیار حائز اهمیت است.زیرا یکی از بهترین محل ها در مرکز ایران است که امکان صید ماهی های کپور درشت را به ماهیگیران می دهند.ماهیگیری در این سد بسیار رویایی و خاطره انگیز است.

نکته فنی۴۲۰:« برای اینکه نتیجه مناسبی از ماهیگیری در سد ساوه بگیرید می توانید از تکنیک های ویژه ای برای این کار استفاده کنید.مثلا هنگام استفاده از طعمه خمیر،حتماً کمی جوی خیس شده به آن اضافه نمائید.(جو را حتماً یکی دو روز قبل از ماهیگیری خیس کنید).اگر دسترسی به جو ندارید، تا آنجا که امکان دارد تلاش کنید خمیر شما دارای بوی ویژه ای باشد و حتماً از زرد چوبه یا دارچین استفاده کنید.»

نکته فنی۴۲۱:« در سد ساوه نخ شماره ۳۵ تا ۴۰ می تواند کمک زیادی هنگام صید به شما بکند.»

نکته فنی۴۲۲:« استفاده از قلابهای پایه کوتاه در سد ساوه تقریبا الزامی است و بهترین قلابهای مورد استفاده شما در اندازه های ۴ تا ۹ باید باشد.

نکته فنی۴۲۳: « در سد ساوه برای کسب نتیجه بهتر ،از چوبهای ۳/۶۰ متر به بالا استفاده کرده و حتماً همراه خود زنگوله ضد باد همراه داشته باشید.زیرا در منطقه ساوه بادهای بسیار تندی می وزد و ممکن است شما را هنگام ماهیگیری دچار مشکل سازد.البته استفاده از چوب کاسی لانس نیز می تواند نتایج بسیار خوبی را همراه داشته باشد.»

نکته فنی۴۲۴: « در حاشیه سد ساوه،برخی جانوران موذی ممکن است تردد کرده و شما را دچار مشکل سازند. برای اینکه از ماهیگیری لذت کامل را ببرید ،حتماً از چادرهایی استفاده نمائید که امکان ورود این جانداران به آنها وجود ندارد.برای اطمینان بیشتر بهتر است قبل از خواب داخل چادر را با اسپری سوسک کش سم پاشی کرده سپس در آن را به مدت یک ساعت ببندید.

وقتی هم که قصد ورود به چادر را داشتید بهتر است کفش ها را با خود به داخل چادر ببرید تا مانع از ورود جانوران احتمالًی به داخل آن شوید.در صورت امکان، روشن کردن آتش در کنار چادر را

نیز در نظر داشته باشید.اما حتماً بعد از اینکه قصد بازگشت از سد را داشتید،زباله ها و بقایای آتش را در محل مناسبی معدوم ساخته و مانع از آلوده شدن محیط بشوید.»

نکته فنی۴۲۵:« چونکه آب شهرستان ساوه کمی شور است ، حتماً هنگام ماهیگیری با خود به اندازه نیاز آب شیرین همراه داشته باشید.برای این کار لازم نیست که از محل حرکت خود آب زیادی بردارید و وزن ماشین را سنگین کند.بلکه می توانید در خود شهرستان ساوه،از مراکز آب شیرین کن،چند گالن آب شیرین تهیه کرده و به سمت سد حرکت کنید.»

نکته فنی۴۲۶:

« استفاده از دانه هایی مانند ذرت در سد ساوه نتیجه خوبی همراه دارد.در نظر داشته باشید که اگر از طعمه های موجود نتیجه خوبی به دست نیاوردید،می توانید از نخود و لوبیای نیم پز نیز استفاده کنید.»

سد و رودخانه زاینده رود

رودخانه زاینده رود که یکی از قدمی ترین رودخانه های نواحی مرکزی ایران به حساب می آید، در کتب تاریخ و جغرافیا به نام‌های زاینده‌رود، زنده‌رود، زندرود، زرین‌رود، زن رود و زندک‌رود آمده است. زیرا آب آن در طول مسیر زایش کرده، زیاد می شود و به همین مناسبت زاینده‌رود نامیده شده است. سرچشمه رودخانه زاینده رود ، دامنه‌های زردکوه می باشد یعنی در منطقه ای ما بین اصفهان و لرستان. سرچشمه زاینده‌رود به شکل حوضی مدور به چشمه جانان معروف است. چشمه مذکور در این ناحیه می‌جوشد و به طرف مشرق سرازیر می‌شود. پس از طی سه فرسنگ، به چشمه دیگری به نام چهل چشمه می‌رسد.

چادگان
دریاچه سد زاینده رود
سد زاینده رود
زاینده رود
بن
سامان
سامان
شهرکرد

همچنین از سمت شمال این منطقه، یعنی ناحیه فریدن، دو چشمه بزرگ دیگر به نام خرسنگ و کودنگ به جانانه‌رود ملحق می‌شود.سد زاینده رود در استان اصفهان و نزدیک شهر کرد قرار دارد و ار نوع بتنی قوسی است که دارای ۱۰۰ متر ارتفاع از پی و ۴۵۰ متر طول تاج و ۱۴۶ میلیون متر مکعب گنجایش دارد و بر روی زاینده رود ساخته شده است که ساخت آن در سال ۱۳۴۹ به پایان رسید. در سرتاسر رودخانه تراکم برخی از گونه ها متفاوت می باشد. از تونل کوهرنگ با قزل آلاهای معروفش تا مرداب یا تالاب گاوخونی که تقریباً فاقد ماهی است. ولی به طور معمول در دریاچه سد زاینده رود، ماهی گیران می توانند ماهیانی چون انواع قزل آلا، کپور و زردک را صید نمایند.

استفاده از لانسه،فوتر می تواند کمک بسیاری به شما نماید.

دریاچه گهر بزرگ و کوچک

مردم مهربان ،ساده دل و عاری از هر گونه نیرنگ لر میزبان شما در منطقه گهر خواهند بود.دریاچه گهر بزرگ در منطقه حفاظت شده اشترانکوه و در ارتفاع ۲۴۰۰ متری از سطح دریا قرار گرفته است. حداکثر عمق دریاچه به ۲۸ متر و مساحت سطح آبی آن به حدود ۱۰۰ هکتار می رسد. طول دریاچه اصلی گهر را۱۵۰۰ متر و عرض متوسط آن را بین ۵۰۰ تا ۸۰۰ متر برآورد کرده اند.دریاچه گهر کوچک (کره گهر) ارتفاع آن از سطح دریا ۲۴۵۰ متر می باشد و مساحت تقریبی آن حدود ۷ هکتار است. طول آن ۵۰۰ متر و عرض آن حدود ۱۵۰ متر است. حداکثر عمق آن نیز در حدود ۴ متر می باشد.راههای ارتباطی به دریاچه تماما مالرو و بعضا پیاده رو است. برای رسیدن به منطقه زیبای اشترانکوه از تهران می‌توان به دو طریق اقدام کرد. اول: با قطار دورود. دوم: از طریق اتوبوس‌های دورود. دسترسی به دریاچه نیز از دورود به چند طریق امکانپذیر می باشد . مسیر کوهنوردان عبارت است از دورود به طرف الیگودرز از کیلومتر ۲۰ به روستای دربند می‌رسیم که دارای درختان و بیشه‌های انبوهی است. ادامه راه ما را به طرف ایستگاه دربند می‌رساند که پس از گذشتن از روی ریل راه‌آهن و عبور از پل رودخانه در نهایت به روستای تیون می‌رسیم (جاده آسفالت است). پس از پر کردن قمقمه‌ها از آب چشمه، راه صعود از کنار روستا و از مسیری پاکوپ

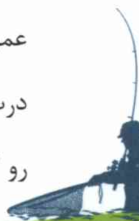

ادامه یافته، کم‌کم ارتفاع می‌گیریم و سپس مسیر ما به سمت جنوب ادامه پیدا می‌کند. بعد از دو و نیم ساعت پیاده‌روی به کنار جویباری می‌رسیم که ادامه راه ما را به پناهگاه اول می‌رساند.چشمه گل‌گل سیرابمان می‌کند، سپس با طی دو ساعت به چال کبود و پناهگاه دوم می‌رسیم که محل مناسبی برای شب ماندن است. در این محل رو به جنوب که می‌ایستیم (خلاف مسیر بالا آمده) سمت راست قله گل‌گل ۴۰۵۰ متر و سمت چپ قله سن‌بران ۴۱۵۰ متر و در بین آنها یک هفتی مشاهده می‌شود که یخچال آن تا کف میدان ادامه دارد و دیده می‌شود. سمت چپ آن قله لایو قرار دارد. قله سن‌بران از یخچال سمت چپ با طی زمان حدود سه ساعت و قله گل‌گل نیز با قدری زمان کمتر صعود است و بهترین مسیر رسیدن به دریاچه آن است که به صعود قله گل‌گل به سمت قله لایو سرازیر شده (شرق)، نیم ساعتی بعد به محلی V شکل می‌رسیم که سمت راست ما دریاچه قرار دارد.دهلیزی با شیبی تند و گاهاً یخ زده که با توجه به سنگی بودن اطراف آن کوچکترین اشتباه در انتخاب مسیر امکان بروز مشکل و یا حادثه را به دنبال دارد. بعد از این قسمت به مسیر شن اسکی می‌رسیم که باید کاملاً با احتیاط و حتماً نفرات پشت سر هم حرکت کنند (خطر ریزش سنگ). در بهار تا اواخر تابستان مسیر دارای یخچال با شیب تند است که همراه داشتن کلنگ و یخ شکن و طناب لازم است. زمان رسیدن به دریاچه از نقطه V شکل، چهار ساعت است. در نزدیکی دریاچه آبشاری زیبا پذیرای ماست که خستگی راه را از تن زدوده و از کنار آن می‌توان به درختان زیبای بیدکنار دریاچه رسید که نوید رسیدن به نگین زاگرس را می‌دهد. بهترین فصل صعود، اواخر خرداد به بعد است که البته بستگی به بارش نیز دارد. برای تماشای لاله‌های واژگون(گل اشک) که منحصرا در منطقه ی لرستان واقع می باشد. باید اواخر اردیبهشت به منطقه رفت.مسیر عمومی بدین صورت است که راه اصلی آن از شهرستان درود با خودرو به گردنه دوش دراز - قریه درب آستانه (امام زاده شاه پیروانی) و دو راهی سراوند وچشمه تلمه زار است. بعد از جاده ماشین رو گردشگران پیاده باید به چشم دره- چشمه تلمه زار- گردنه گله چیره- بنار نر میون -گردنه

پنبه کار دره نگار و سفید آب- بناره گهر به دریاچه دیدنی گهر میرسند. حرکت از محلی به نام سرچشمه (در حومه شهر دورود به فاصله حدود ۲۰ کیلومتر) با ارتفاع ۲۳۶۵ متر از سطح دریا آغاز می شود. در مسیر رفتن از سرچشمه به دریاچه گهر باید مسافتی ۱۸ کیلومتری را با فراز و نشیبی بسیار پیمود و از کنار دره نگار(نی گاه) و بالای گردنه پنبه کار بگذریم و جالب است که در نهایت به دریاچه می رسیم که ارتفاع آن از سطح دریا ۲۳۶۰ متر است یعنی تقریباً به اندازه ارتفاع مبدأ. مرتفع ترین نقطه مسیر، بالای گردنه پنبه کار با ارتفاع ۲۵۵۰ متر و پایین ترین نقطه چشمه پنبه کار در پایین گردنه با ارتفاع ۱۹۵۰ متر می باشد. دریاچه در دامنه جنوبی اشترانکوه و قله سن بران قرار دارد. دریاچه دیگری در بالادست این دریاچه قرار دارد که به دریاچه بالا یا دریاچه کوچک یا دریاچه دوم موسوم است که در حال از بین رفتن است و برای رسیدن به آن باید حدود ۲ ساعت پیاده روی کرد.

رودخانه گهر

این رودخانه از دامنه جنوبی اشترانکوه ، در ۳۱ کیلومتری جنوب غربی الیگودرز سرچشمه گرفته و ضمن عبور از دره میان اشترانکوه و کوه سرسبز به دریاچه گهر می ریزد و با سرریز نمودن دریاچه مزبور از انتهای شمالی آن مجدد جریان یافته و به سوی دره شمالی کوه تخت کاملاً منحرف می گردد. در دامنه غربی کوه مذکور با یک ریزابه شرقی مخلوط شده و رو به سوی شرق روان می شود و به دره میان کوههای پریز (در شمال) و رول (در جنوب) وارد می شود. دراین دره با دو ریزابه نسبتاً بزرگ در هم می آمیزد و از دره شرقی هفت کوه به سوی شمال غربی متوجه می گردد و ضمن عبور از دره غربی کوه پریز، روستاهای امارت و بر آفتاب را مشروب می کند و در یک کیلومتری شرق روستای امیر آباد و ۱۵کیلومتری جنوب غربی دورود به رودخانه سزار می ریزد.

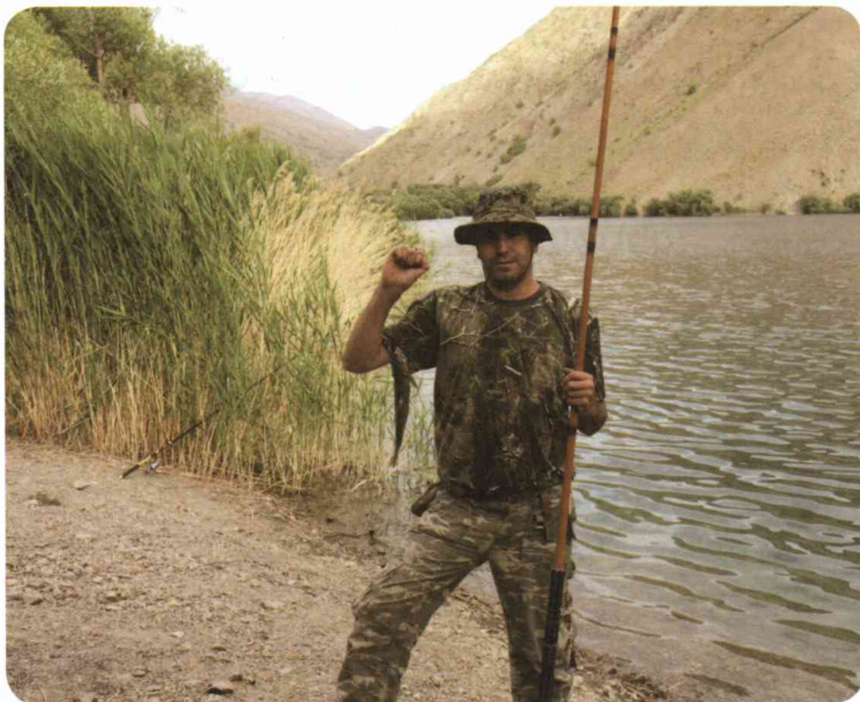
قزل خال قرمز ، رنگین کمان و زردک را می توان در این منطقه پیدا کرد.

نکته فنی۴۲۷:« هنگام عزیمت به این نقطه ، حتماً کلیه امکانات مورد نیاز را با خود همراه داشته باشید تا در مواقع اضطراری از آنها استفاده کنید.»

نکته فنی۴۲۸:« حتماً طعمه های مصنوعی طلایی رنگ را فراموش نکرده و اگر در فصول تابستان و یا اواخر بهار به آنجا عزیمت می کنید،طعمه هایی که شبیه زنبور عسل می باشد را همراه داشته باشید.»

نکته فنی۴۲۹:« تا آنجا که امکان دارد ،تنهایی به این منطقه نروید.زیرا لذت استفاده از طبیعت به صورت دسته جمعی ملموس تر است ضمن آنکه اگر خدای نکرده دچار مشکلی شدید،افراد قابل اطمینانی در کنارتان حضور داشته باشند .»

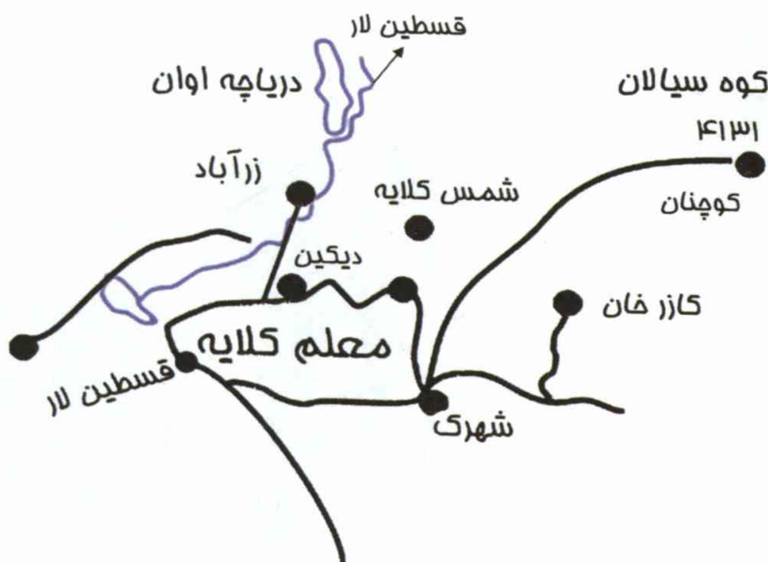

دریاچه اوان

دریاچه زیبای اوان در نیمه شمالی الموت و در دامنه کوه خشچال ، در فاصله ۷۵ کیلومتری شهر قزوین به گونه ای قرار گرفته است که از سوی چهار روستای اوان، وربن، زواردشت و زرآباد محصور گردیده است.این دریاچه که بیش از هفتاد هزار متر مربع مساحت دارد ، در ارتفاع هزار و هشتصد متری از سطح دریا واقع شده است. طول آن در طویل ترین قسمت ۳۲۵ متر و عرض آن ۲۷۵ متر می باشدوتنها از آب چشمه‌های زیرزمینی موجود در بستر دریاچه تغذیه می‌شود ، بخش ناچیزی ازآب آن هنگام بارنش تامین می شود. غلیان دایمی آن باعث صافی و زلالی آب دریاچه شده است. بیشترین عمق آن در حدود ۵,۷ متر تخمین زده می باشد که در جنوب شرقی دریاچه واقع شده است البته عده ای عمق دریاچه را بین یک تا بیست متر نیز برآورد کرده اند. از سرریز آب دریاچه نیز رود کوچکی تشکیل می شود که آب آن مورد استفاده کشاورزان روستاهای کوشک و آیین است . در تابستان این دریاچه محل ماهیگیری ، آب تنی و قایق سواری و در پاییز ، مأمن پرندگان

مهاجر مانند قو، غاز، مرغابی و در زمستان با توجه به برودت هوا و یخ زدن سطح آن قابل اسکی است. لازم بذکر است دریاچه اوان با حضور نماینده سازمان ملل و برافراشتن پرچم سازمان ملل و پرچم ایران رسماً به‌عنوان قطب گردشگری جهان اعلام شده است.

نکته فنی۴۳۰: به علت اینکه مساحت این دریاچه کوچک بوده و ذخائر ماهیان آن شدیدا رو به کاهش است ، ماهیگیری به طرق مختلف توسط سازمان محیط زیست شدیدا نظارت می شود.به همین خاطر قبل از عزیمت به این دریاچه، پیگیری های لازم را انجام دهیدو از عدم منع قانونی مطلع شوید. دریاچه اوان احتمالًا ۵۰۰ سال پیش بر اثر لغزش زمین به وجود آمده که این لغزش در حال حاظر غیر فعال است. عده دیگر معتقد اند که این دریاچه بازمانده دریاچه بزرگ «کاسپین» است.. اوان به معنی محل گردآمدن آب می باشد.از گونه‌های جانوری اطراف اوان می‌توان به کل و بز – که به علت شکار بی رویه و تخریب زیستگاه آنان کاهش چشمگیری یافته‌اند - پلنگ (تقریبا منقرض شده)، خرس قهوه‌ای، روباه، شغال، گرگ، گراز، شنگ، سیاه گوش (گربه وحشی) رو به انقراض. انواع عقاب‌ها، دال، دلیچه، شاهین، جغد، کبک، فاخته، دارکوب، سبزقبا، زاغی و انواع گنجشک سانان، قورباغه، لاک پشت و خرچنگ اشاره کرد.

انواع ماهی هایی که در این دریاچه زندگی می کنند عبارتند از :

قزل آلای رنگین کمان ،کپور ، اردک ماهی (pike) .

راه دیگر دستیابی به دریاچه که با اتومبیل تا کنار دریاچه طی می گردد عبارت است از :

شهرک الموت- روستای دکین – جاده آسفالته- جاده خاکی – آبادی زوار دشت

یاد آور می شود فاصله تهران تا قزوین ۱۳۰ km و از قزوین تا دریاچه حدود ۷۵ کیلومتر است.

سد طرق

این سد در ۲۵کیلومتری جنوب شرقی مشهد بر روی رودخانه طرق احداث و عملیات اجرایی آن درسال ۶۷ به اتمام رسیده است . سد از نوع بتنی دو قوسی متقارن مخزن و متشکل از ۲۲ بلوک ۱۴ متری می باشد . ارتفاع سد از پی ۸۱ متر و طول تاج آن ۲۲۲ متر است. هدف از احداث آن تامین قسمتی از نیازهای آبی شهر مشهد و تامین آب کشاورزی حدود ۱۷۰۰ هکتار اراضی پایاب سد می باشد.کپور و زردک را می توان در این سد یافت.

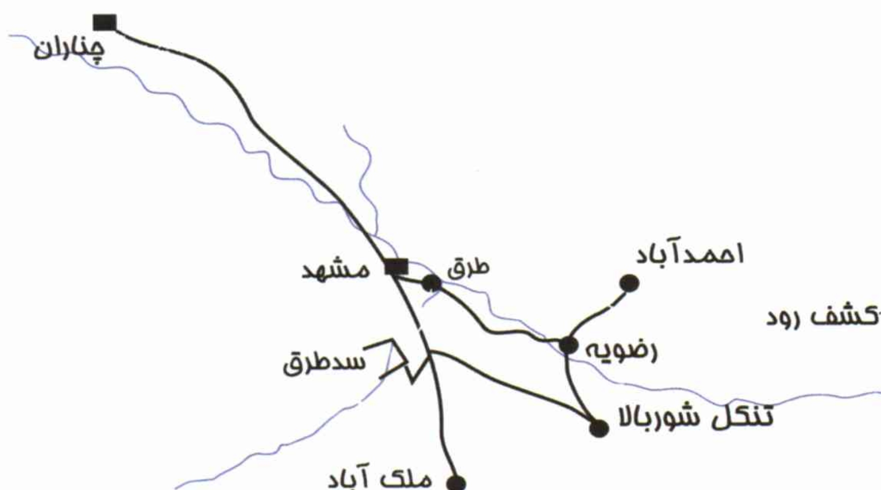
نکته فنی۴۳۱

» کپورهای این سد زبانزد خاص و عام است.برای اینکه بتوانید صید خوبی داشته باشید حتما به خمیر اسناس اضافه کنید و از قلابهای شماره ۲ تا ۷ نیز می توانید نتایج خوبی بگیرید.»

نکته فنی۴۳۲:

» استفاده از بویله ها (جوشانده ها)در سد طروق مناسب است.»

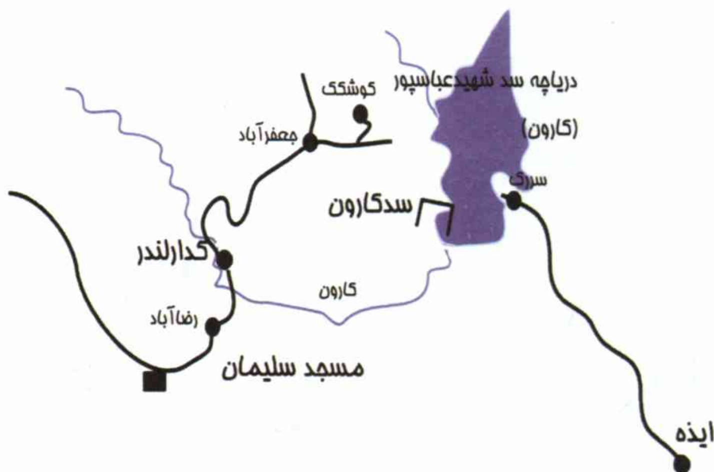
سد کارون و رودخانه کوهرنگ

در استان خوزستان ، نزدیک شهر مسجد سلیمان در سال ۱۳۵۶ سد بتونی قوسی ساخته شد که ریز آبه آب کارون است و ۲۰۰ متر ارتفاع از پی ، ۳۸۰ متر طول تاج و ۳۹ میلیون متر مکعب گنجایش مخزنی دارد.شیربت، ترنج، از ماهی های معروف این سد است.

از چشمه سارهای دامنه کوه های ونگ و زرد کوه واقع در دهستان شور آب ، در ۹۱ کیلومتری شمال غرب شهرکرد سرچشمه گرفته و بنام آب کوهرنگ از دره شرقی زرد کوه به سوی جنوب شرقی روان می شود و پس از عبور از استان های چهار محال بختیاری ، خوزستان با نام کارون به خلیج فارس و دریای عمان می ریزد .قزل و زردک از ماهیان این رودخانه است .

این منطقه همواره یاد آور دلاوری های مردانی است که با غیرت فراوان اجازه ورود دشمن را به خاک کشور ندادند . و اگر امروز ما در این مناطق به ماهیگیری و تفریح می پردازیم همه مرهون دلاوری های کسانی است که جسمشان در زیر خروارها خاک و روحشان در آسمانها است.

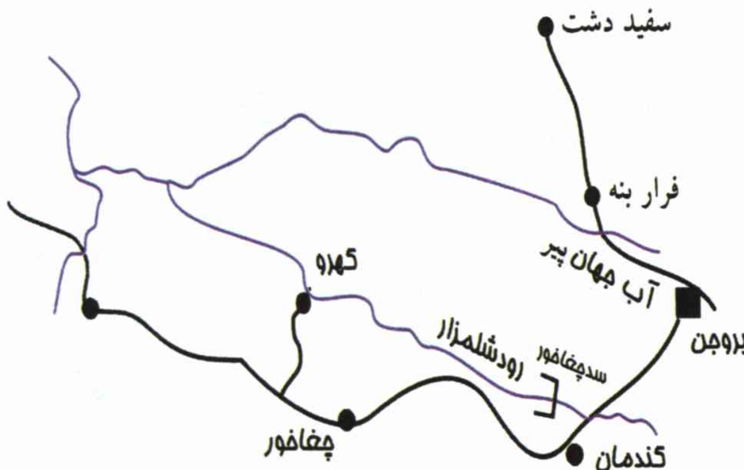

تالاب و سد چغاخور

سد خاکی چغاخور استان چهار محال بختیاری که در سال ۱۳۷۲ ساخته شد ، ۱۳ متر ارتفاع از پی ، ۲۰۰ متر طول تاج ، ۴۲ میلیون متر مکعب گنجایش دارد و نزدیک شهر بروجن است و رود چغاخور وارد آن می شود .تالاب بین المللی و زیبای چغاخور با مساحتی حدود ۲۳۰۰ هکتار در دامنه ارتفاعات برآفتاب در شمال و کلار در جنوب در نزدیکی شهر بلداجی واقع گردیده و یکی از زیباترین و بزرگترین تالابهای استان چهار محال و بختیاری است. این تالاب در مسیر جاده شهرکرد- خوزستان قرار گرفته و از شهرکرد ۶۵ کیلومتر فاصله دارد. در بهترین شرایط و موقعیت بارندگی، عمق آب تالاب به ۳ متر می‌رسدرشته کوه زیبای کلار نیز در سمت جنوب غربی مشرف بر تالاب است که قله آن ۳۸۳۰ متر از سطح دریا ارتفاع دارد. تالاب را مرغزاری وسیع در بر گرفته که مساحت آن حدود ۷۰۰ هکتار برآورد شده است. این مرغزار در ماه‌های اردیبهشت تا مهر که سطح آب رو به کاهش می‌گذارد، از این هم وسیع‌تر می‌شود. مساحت آبی تالاب از ۱۳۶۰ هکتار قبل از احداث سد بر روی آن تا ۲۳۰۰ هکتاری بعد از احداث سد و مساحت منطقه شکار ممنوع تالاب چغاخور ۲۵۰۰ هکتار بر آورد شده است.راه های دسترسی به تالاب از طریق جاده آسفالته

بروجن، ناغان و شهرکرد، ناغان در ضلع شرقی و شمال غربی و راه آسفالته سرد روستاهای حاشیه در ضلع غربی در جنوب شرقی تالاب امکان پذیر است ماهیهای تالاب عبارتند ازماهی گورخری، زرده پر، عروس و ماهیان تحمیل شده به تالاب مانند کپور، فیتوفاک، آمور اشاره کرد. لازم به ذکر

است وسعت زیستگاهی بسیار خوب و فقدان یا کم بودن منابع آلاینده، وجود گونه های ماهی در تالاب دارای ارزش ژنتیکی و کنترل بیولوژیکی، زیستی، مطالعاتی، صید، تجاری و غذایی، زیست گونه منحصر به فرد ماهی گورخری (از خانواده گامبوزیا) در این تالاب، نزدیکی به امامزاده های حمزه علی و دو تالاب شالو و سولقان و همچنین امکان دسترسی به جاده آسفالته درجه یک در کوتاه ترین زمان از جمله ویژگی های منحصر به فرد تالاب چغاخور است سد جغاخور یا تالاب چغاخور یکی از بهترین جاهای اصفهان است. ماهی های این منطقه عبارتند از:کپور . ماهی گورخری . عروس ماهی . فیتوفاک.این سد در نزدیکی روستای گهر و و بلداجی قرار دارد .

رودخانه سیمره (کرخه) و سد کرخه

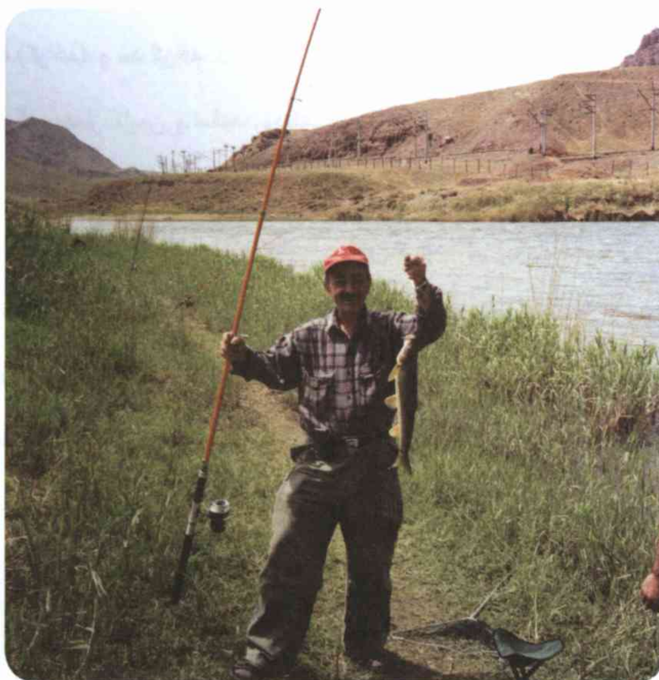
رودخانه کرخه که بعد از کارون و سفید رود از نظر طول سومین رود ایران محسوب می شود از آبخیزهای ۳۴ کیلومتری جنوب شرقی کرمانشاه واقع در دهستان فیروز آباد جریان پیدا می کندو پس از عبور از دهستان ها و دره میان کوه ها و آمیختن با رودهای دیگر با نام نخره به شهرستان خرم آباد وارد میشود در آنجا هم مانند مسیرهای طی شده در کرمانشاه پس از برخورد با رودهای محل دیگر وارد استان ایلام می شود . رودخانه کرخه از مناطق میانی و جنوب غربی رشته کوههای زاگرس در نواحی غرب و شمال غرب کشور سرچشمه گرفته و پس از طی مسافتی در حدود ۹۰۰ کیلومتر در امتداد شمال به جنوب ، سرانجام در مرز مشترک ایران و عراق به مرداب هورالعظیم

می رسد. حوزه آبریز رودخانه کرخه به وسعت حدود ۴۳ هزار کیلومتر مربع ، بین ۴۶ درجه و ۵۷ دقیقه تا ۴۹ درجه و ۱۰ دقیقه طول شرقی و ۳۱ درجه و ۴۸ دقیقه تا ۳۴ درجه و ۵۸ دقیقه عرض شمالی واقع شده است و شامل استانهای همدان ، کرمانشاه ، کردستان ، ایلام ، لرستان و خوزستان سرشاخه های اصلی تشکیل دهنده رودخانه کرخه ، رودخانه های سیمره، کشکان،

قره سو، گاماسیاب و چرداول هستند. یکی از مشخصه های طبیعی رودخانه کرخه احتمالً وقوع سیلاب و خطرات ناشی از آن است.

سد مخزنی و نیروگاه برق آبی کرخه در فاصله ۲۴ کیلومتری شمال غرب اندیمشک در استان خوزستان (در جنوب غربی ایران) احداث گردیده است. این پروژه عظیم در ۴۸ درجه و ۸/۷ دقیقه طول شرقی و نیز ۳۲ درجه و ۶/۲۹ دقیقه شمال در منطقه کرخه واقع شده است. رودخانه کرخه در بالادست محور سد ۹۰ درجه تغییر جهت داده و در نتیجه دریاچه سد در سمت راست محور سد واقع گردیده است.

شیر بت ، زرده پر ، ترنج در این محل صید می شود .

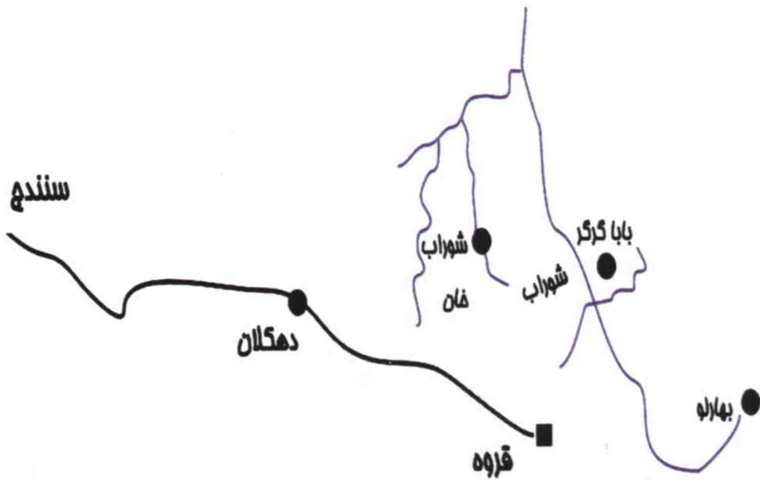

شور آب

رودخانه شور آب از ارتفاعات شمالی دهستان قراطوره ، در ۳۵ کیلومتری شمال خاوری دیوان دره سرچشمه می گیرد و به سوی شمال شرقی سرازیر می شود و در سر راه روستاهای نو بهار، پاپاله، غره گل، آب باریک، آق کند، گتمه گتیر، مراغلی را مشروب می سازد و در ۲ کیلومتری غرب روستای حسین آباد زرده کمر به قزل اوزن می ریزد. زرده پر، کپور، اسبله، کولی، شیر بت، ترنج نیز از ماهیان شورآب هستند .

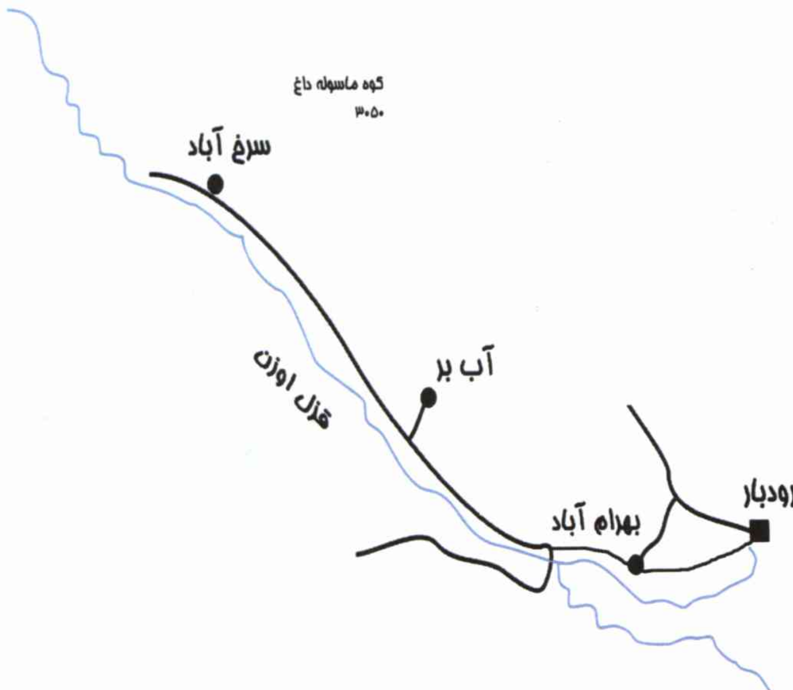

قزل اوزن (سفید رود)

سفید رود از شمال شرقی دهستان مارال سنندج (استان کردستان) سرچشمه می گیرد و مسیر کلی آن ابتدا شرقی ، سپس شمال غربی ، و در نهایت به سمت شمال شرقی جریان می یابد .

پس از عبور از روستاها و بخش های مسیر در استان کردستان و پیوستن با رودهای محل دیگر وارد استان زنجان می شود و از استانهای گیلان و آذربایجان شرقی عبور می کند و با نام سفید رود وارد دریای خزر می شود .سوف زرد پر ، سفید ، کپور ، اسبله و کولی از مهمترین ماهیان سفید رود است .

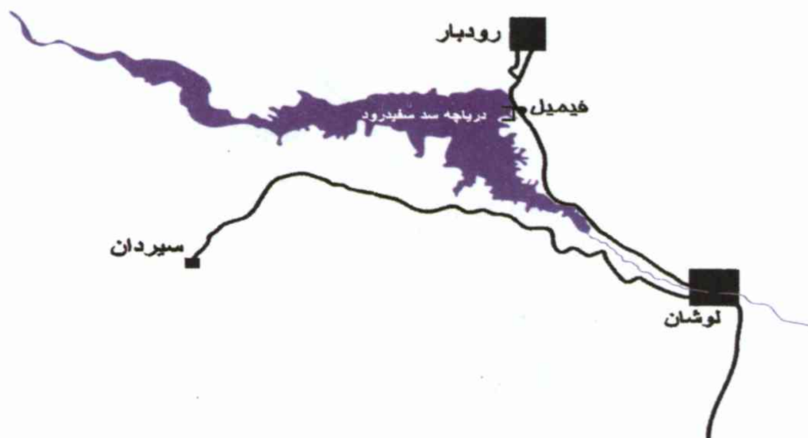

دریاچه سد سفید رود

محل برخورد دو رودخانه یکی از سمت شرق به غرب با عبور از دل کوهستانهای البرز غربی تحت عنوان شاهرود و دیگری از اعماق غربی زاگرس یعنی قزل اوزن در جنوب شهرستان رودبار به یکدیگر ملحق شده دریاچه بسیار بزرگ ، جذاب و دیدنی را در محل تقاطع دو رشته کوه البرز غربی و کوههای گیلان به وجود می اروند. دریاچه و سد سفید رود همچون بندی استوار آبهای البرز و زاگرس را در پشت سر خود نگاه می دارد و خروجی آب تنها رو به سوی شمال یعنی دریای مازندران رودخانه سفید رود را به جریان می اندازد. از جمله سایر رودخانه های کوچک و بزرگی که در این محل به دریاچه می ریزند باید از رودخانه های ملاعلی ، پاجی، ارگن چای، سنگان، کلنج، آق زوج جای و امیر آباد که عمدتاً از جنوب به دریا ملحق می گردند و رودخانه های:وقفان چای، آب لار و آب بر نام برد که از جناح شمالی به دریاچه سد سفیذ رود ملحق می گردند. دریاچه سد سفید رود به طول تقریبی ۲۵ کیلومتر در عرض حداکثر ۱۰ کیلومتر در قسمت مرکزی دریاچه یکی از بزرگترن دریاچه های مصنوعی ایران به شمار می رود که سالانه شاهد هجوم بسیاری از

علاقمندان به طبیعت و ماهیگیری و انواع ورزشهای آبی می باشد.دور تا دور دریاچه سد سفید رود را جاده های ارتباطی آسفالته در احاطه خود دارند که از جمیع جهات جغرافیایی می توان به کرانه های ان دست یافت و در وسط این دریاچه چند تپه کوتا از آب بیرو آمده نیز وجود دارند که بر زیبایی منطقه می افزایند. اطراف و اکناف دریاچه سد سفید رود یکی از نقاط بسیار زیبا برای ماهیگیری ورزشی محسوب می گردد.از انواع ماهی های موجود در آن می توان از کپور، زردپر، سوف و اسبله نام برد.

رودخانه سفید رود

این رودخانه در استان سرسبز گیلان واقع شده که مختصات جغرافیایی آن عبارت از ۴۹ درجه و ۲۲ ثانیه طول شرقی و ۳۶ درجه و ۴۵ ثانیه عرض شمالی و در مصب اصلی در کیاشهر به ترتیب، به طول عرض ۴۹ درجه و ۵۷ ثانیه و ۳۷ درجه و ۲۷ ثانیه می باشد. طول رودخانه از شروع آن یعنی در محل اصلی اتصال سرشاخه های قزل اوزن و شاهرود تا نصب حدود ۱۱۰ کیلومتر و به

عرض ۱۶۰-۱۲۰ متر و حتی بیشتر بوده، که مساحت حوضه آبریز آن ۵۷۸۸۰ کیلومتر مربع و آب سالیانه آن حدود ۴/۱ میلیارد متر مکعب یعنی بیشتر از ۳۰٪ حجم کل آب رودخانه های حوضه جنوبی دریای خزر را تشکیل می دهد. رودخانه سفید رود که عمری به در ازای فرهنگ و تمدن بشریت دارد همواره با خروش سرکش خود یاد و خاطره ساکنین منطقه گیلان را به شکوه و عظمت بستر روان خویش جلب نموده و حوادث و رویدادهای قبایل ساکن را همراه با امواج خود به طوفان سترگ دریا سپرده است.این رودخانه مهمترین و با ارزشترین رودخانه حوزه جنوبی دریای خزر بوده که از نظر شیلاتی به منظور تامین ذخایر دریای خزر به ویژه در ارتباط با ماهیان خاویاری و سایر ماهیان اقتصادی دیگر اهمیت خاصی داشته و دارد . به گونه ای که ماهیان خاویاری به رودخانه سفید رود برای تخم ریزی طبیعی حاکی از اهمیت این رودخانه در ارتباط با برخورداری از جاذبه های اکولوژیکی متناسب با ویژگی های بیولوژیک تاس ماهیان و جلب ماهیان مذبور می باشد. پس از احداث سد مخزنی سفید رود در سال ۱۳۴۰ و احداث سدهای انحرافی تاریک و سنگر

در سالهای پس از آن متاسفانه شرایط اکولوژیکی این رودخانه دچار تغییرات نامطلوبی همچون جلوگیری از کوچ تکثیر ماهیان به بالا دست رودخانه تغییر بستر رودخانه کاهش عمق متوسط رودخانه بر اثر رسوب گذاری و تغییرات شدید فیزیکی و شیمیایی آب در هنگام تخلیه رسوبات پشت سد گردیده و همچنین صید بی رویه در اثر افزایش جمعیت و نیز کاهش آب رودخانه در فصل تولید مثل به منظور استفاده های کشاورزی منجر به کاهش ورود ماهیان ارزشمند مهاجر اقتصادی به این رودخانه شده است.بررسی فاکتورهای فیزیکی - شیمیایی و بیولوژیکی رودخانه سفید رود در طی سالیان مختلف چندین بار صورت گرفته ولی بررسیهای ماهی شناسی آن به میزان کمتری انجام شده است به طوری که تاکنون هیچکدام به صورت جلدی مجزا یا موضوع تخصصی درنیامده است. ماهیان این منطقه عبارتند از ؛ زرد پر، سفید ، کپور، اردک ماهی، اسبله و انواع کولی .

مناطق مختلف مورد بررسی در رودخانه سفید رود عبارتند از:

منطقه مصب رودخانه سفید رود تا سد سنگر

منطقه سد سنگر تا سد تاریک

منطقه سد تاریک تا سد منجیل

منطقه سرشاخه قزل اوزن

منطقه سرشاخه شاهرود

به طور کلی در طی تحقیقات اخیر در تالاب انزلی تعداد ۲ رده - ۱۲ راسته - ۱۶ خانواده - ۴۲ جنس و ۴۹ گونه وزیر گونه و در رودخانه سفید رود ۲ رده - ۱۲ راسته - ۱۷ خانواده - ۴۱ جنس و ۵۳ گونه و زیر گونه ماهی شناسایی شده است.

دریاچه نئور

دریاچه کوهستانی و مرتفع نئور در حد فاصل دو استان اردبیل و گیلان قرار گرفته است.به گونه ای که این دریاچه ، در محیطی بسیار وسیع بین دو رشته کوه بغروداغ به ارتفاع ۳۱۹۷ متر از سمت شرق و کوهستان شبلی از سمت غرب واقع می باشد.از طرفی نیز دریاچه نئور در ۴۸ کیلومتری جنوب خاوری ، به سمت شهر خلخال و در ارتفاع ۲۵۰۰ متری و همچنین در طول جغرافیائی ۸۴/۳ ، عرض جغرافیایی ۳۸/۰ و وسعتی بیش از ۲۲۰ هکتار که مشتمل بر دو دریاچه کوچک (۴۰ هکتار) و بزرگ (۱۸۰ هکتار) است که در فصل پر آب (بهار)، به هم می پیوندند و دریاچه ای واحد را به وجود می آورند. بیش ترین عمق دریاچه ۵/۵ متر و میانگین عمق آن سه متر است.با ایجاد راههای ارتباطی در محیط پیرامون دریاچه هر ساله تعداد زیادی از مردم جهت ماهیگیری و استفاده از هوای خنک و مطبوع آن به دریاچه روی می آورند. اخیراً مسابقات ماهیگیری در دریاچه

نئور برگزار می شود و علاقه مندان زیادی را به خود جلب می نماید. دریاچه نئور اردبیل به‌عنوان یک منطقه حفاظت شده زیست محیطی تحت نظارت سازمان حفاظت محیط زیست قرار دارد و به همین خاطر برای ماهیگیری حتماً باید مجوزهای لازم را تهیه نمائید.دریاچه نئور، زیستگاه برخی از گونه های پرندگان مهاجر عبوری است که برای مدتی کوتاه از دریاچه استفاده می کنند. آنقوت از عمده ترین پرندگان این دریاچه و حاشیه آن است که در این منطقه زادآوری می کند.بهترین زمان برای دیدار از این دریاچه کوهستانی اردیبهشت ماه و یکی از بهترین مسیرهای آن جاده اردبیل به شهرستان هیر و از آنجا به آبادی شبلی در شمال دریاچه است.مهمترین ماهی موجود در این دریاچه قزل آلای رنگین کمان است.

راههای مواصلاتی به دریاچه به شرح ذیل است؛

۱- از منطقه هشت پر (طالش)، ریگ، کیش دیبی، شیله، مریان، قلعه جوق، حفظ آباد و عباس آباد.

۲- خلخال، گیوی، فاراب، قره قشلاق، کزور، خلفلو، هل آباد، حفظ آباد و عباس آباد.

۳- اردبیل، هیر، شبلو و عباس آباد.

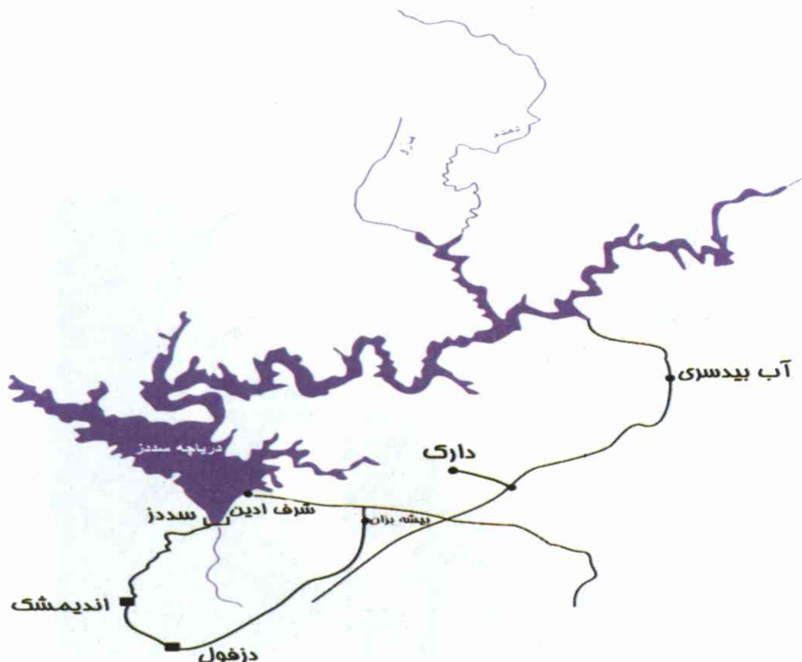

دریاچه سد دز

دریاچه عظیم سد دز بر روی رودخانه ای به همین نام حدفاصل دو استان لرستان از شمال و خوزستان جنوب قرار دارد.طول این دریاچه نزدیک به ۵۰ کیلومتر و به صورت نواری مارپیچ و کم عرض در حدود ۱۰ کیلومتر است. دریاچه بزرگ سد دز از به هم پیوستن به رودخانه های اصلی، این دریاچه عظیم را در منتهی الیه جنوب غربی زاگرس تشکیل می دهند.کرانه های رودخانه های دز مکانهای بسیار مناسبی برای ورزش ماهیگیری فراهم می آورد. شیربت، سونگ، برزم، کپور، شیز و بتک از ماهیانی هستند که علاقمندان را به این سو می کشاند. لیکن به دلیل عدم وجود مسیرهای ماشین رو در اطراف آن دسترسی به کناره ها می بایست غالباً پیاده انجام شود. به طوری که از هر دو طرف این دریاچه تا آب های اطراف حدود ۵ تا ۱۰ کیلومتر فاصله وجود دارد.خط آهن سراسری تهران به خوزستان از ناحیه لرستان تا دریاچه به صورتی مداوم با آن همراهی می کند .

سد کرخه

این سد که در استان خوزستان و نزدیک اندیمشک قرار دارد از نوع سد خاکی می باشد و دارای ۱۲۷ متر ارتفاع از پی است و طول تاج سد حدود ۳۰۰۰ متر و دارای گنجایش مخزن ۵۵۷۲ میلیون متر مکعب می باشد ساخت آن در سال ۱۳۷۶ به پایان رسید .

رودخانه شفآورد (میان رود)

این رودخانه از کوه صادره سر، در ۴۵ کیلومتری جنوب غربی هشتپر سرچشمه می گیرد. و به سوی شمال شرقی روان می شود .سپس از طی کردن ۱۵ کیلومتری به سوی شرق تغییر مسیر داده و ضمن مخلوط شدن با رودهای هفت خونی و خوشابر به نام شفآورد از روستای پونل می گذرد و س از عبور از رضوانشهر، مجددا به نام میان رود به سوی دریا می رود در ۵ کیلومتری شمال شرقی رضوانشهر به دریای خزر می ریزد.کولی،کپور،فیتوفاک و آمور از ماهیان این منطقه اند.

قمر رود

این رودخانه طی چند ریزابه که مهمترین آنها رودخانه دربند نام دارد از دامنه کوههای قلعه خلیل، سفید، مورستان، کلاه کس، میشه و سه طبله واقع در دهستان کرچمبواز شهرستان فریدن، در ۵۳ کیلومتری شمال غربی داران و ۴۰ کیلومتری غرب خوانسار سرچشمه گرفته و پس از آمیختن با یکدیگر (۳ کیلومتری غرب روستای هندی کش) رو به سوی شمال و از میان دره بین کوههای هنده (در غرب) دربندف صاف و روتو (در شرق) عبور کرده و به دهستان پشتکوه از شهرستان گلپایگان وارد می گردد.

در این دهستان ابتدا با دوریزابه کوچک غربی و یک ریزابه شرقی مخلوط شده و به دریاچه سد گلپایگان وارد می شود و رو به سوی شرق شمالی می رود و پس از عبور و امیختن با رودهای دره باغ و کوار در ۲۲ کیلومتری شمال شرقی قم واقع در دهستان قمرود به رودخانه قره سو می ریزد.

ماهی موجود کپور.

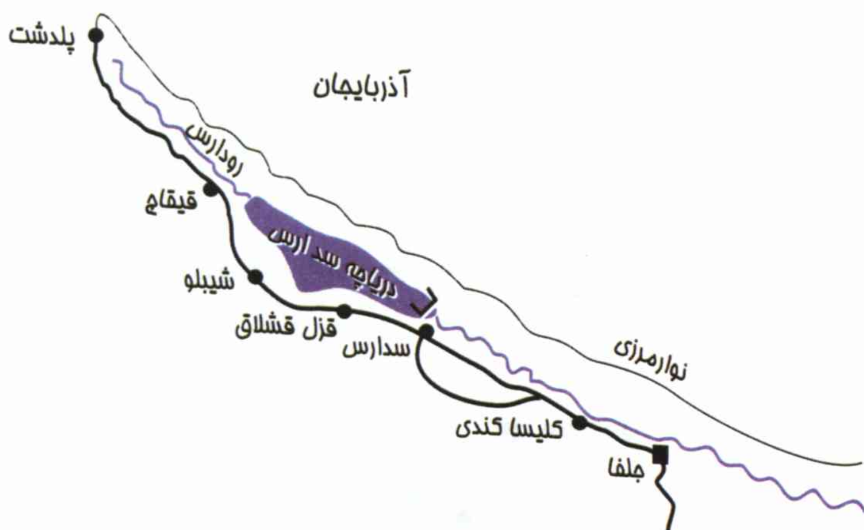

سد ارس

رود ارس وارد سد ارس می شود، سدی از نوع خاکی که در استان آذربایجان شرقی و نزدیک شهرهای ماکو و خوی قرار دارد. این سد که در سال ۱۳۵۵ ساخته شد، دارای ۴۳ متر ارتفاع از پی و انواع ماهیان کپور ، زردپر، ماش، سوف، سیاه ماهی و اسبله را می توان در آن یافت. ۹۴۵ متر طول تارج و ۱۳۶۶ میلیون متر مکعب گنجایش مخزنی است.

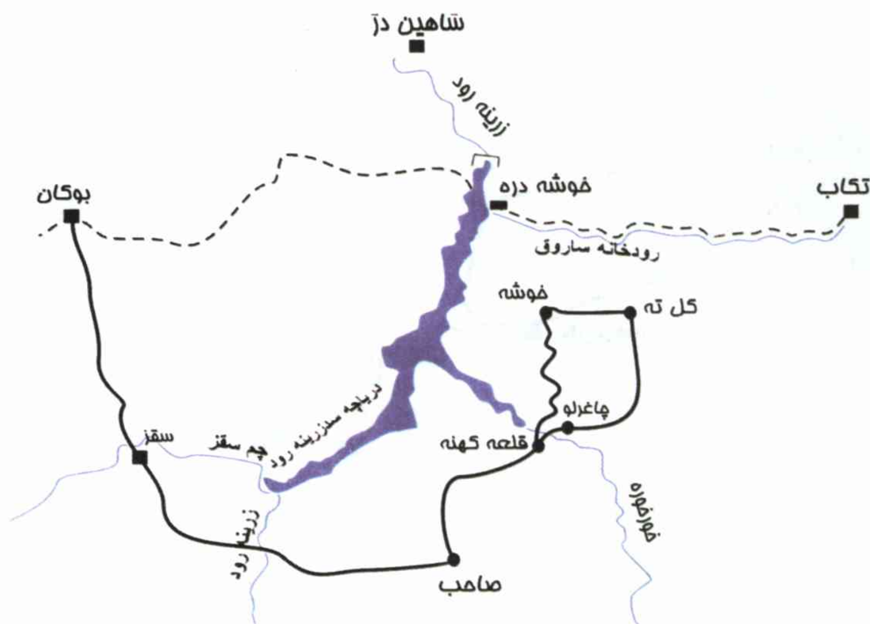

دریاچه سد زرینه رود

دریاچه سد زرینه رود به طول تقریبی ۲۵ کیلومتر در استان کردستان وشمال شرقی شهرستان سقز قرار دارد. این دریاچه دارای یک شاخه فرعی به طول ۵ کیلومتر در جناح شرقی آن بوده که به صورت باریکه ای در محل برخورد رودخانه های اطراف قرار می گیرد .

آب گیری سد از طریق رودخانه های ساروق چم خور خوره و چم سقز انجام می شود که با پیوستن رودخانه ساروق در قسمت نهایی آن به حد نهایی خود می رسد.در اطراف این دریاچه جاده ای خاکی ارتباطی فراوان وجود دارد که از هر سوی امکانات دسترسی به دریاچه و ماهیگیری در آن را فراهم می سازد.از جمله ابادی های مهم پیرامون این دریاچه باید از حسن آباد، گودرز، نمومینه، زلفیله خوش دره و غیره نام برد که در اطراف این دریاچه قرار گرفته اند.

دریاچه سد اکباتان

دره رودخانه های قره چای در استان همدان و دامنه های کوهستانی الوند زادگاه اصلی به وجود آورنده دریاچه کوچک اکباتان می گردد.آب مجموعه ای از رودخانه های تکمه داش، ابرو و نخین خاکو در محلی به نام علیخان جمع شده و دریاچه اصلی در این مکان قرار دارد، این دریاچه در قسمت جنوب شرقی شهر همدان قرار داشته و از جمیع جهات می توان به آن دست یافت.

از جمله ساده ترین مسیرهای دست یابی به دریاچه سد اکباتان باید از جاده همدان به ملایر در قسمت جنوبی شهر نام برد. این دریاچه در ۱۳ کیلومتری همدان قرار دارد. ماهی های کپور و شیربت از گونه های مهم این دریاچه هستند.

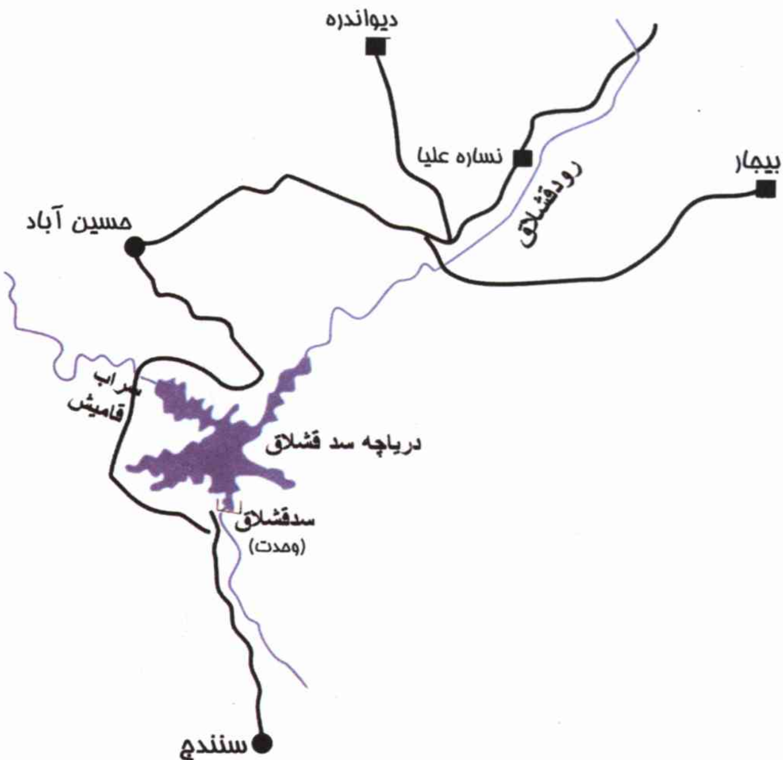

دریاچه سد قشلاق

این دریاچه مصنوعی نیز همچون سد زرینه رود در استان کردستان قرار دارد .اما به حجم و اندازه آن سد نیست.سد قشلاق واقع در ۱۰ کیلومتری شمال شهرستان سنندج قرار دارد و به صورت یک پنج انگشتی، بخش نسبتاً وسیعی از زمینهای گود حد فاصل مامق پایین تا ساتلیه را در خود پوشش داده است. جاده اصلی آسفالته سنندج به دیوان دره از کنار غربی این دریاچه عبور کرده و اطراف دریاچه یکی از بهترین مکانها برای استراحت و انجام ورزش جذاب ماهیگیری محسوب می گردد.

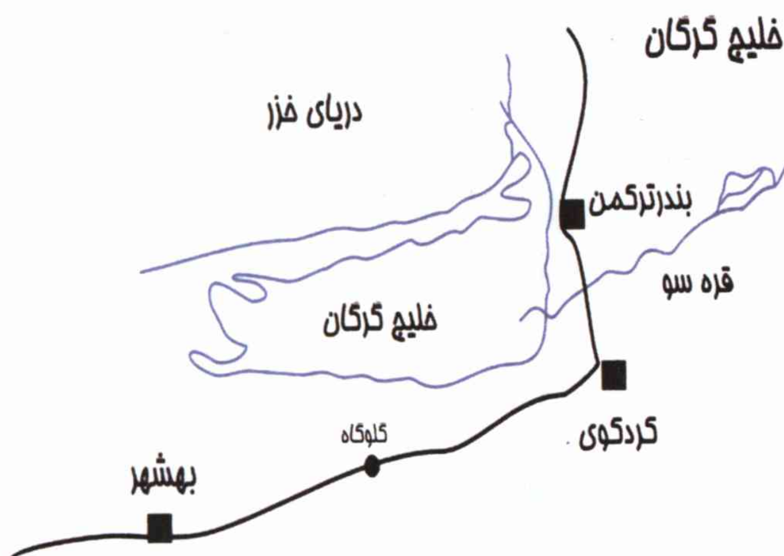

خلیج گرگان

در حاشیه جنوبی دریای مازندران جایی که شبه جزیره طولانی میانکاله، دریا را از خلیج کوچکی جدا می سازد، خلیج گرگان قرار دارد. طول جنوبی این خلیج از حد فاصل شمال شهرستان بهشهر در استان مازندران تا بندر ترکمن دراستان گلستان به پیش می رود و دارای چندین جزیره غیر مسکونی کوچک و بزرگ می باشد.اطراف خلیج گرگان مکانهای بسیار مناسبی برای ورزش جذاب ماهیگیری است و در امتداد شبه جزیره میانکال نیز ایستگاه های متعدد صید شیلات قرار دارد همچنین بندر ترکمن و آشوراده را می توان از جمله پایگاه های بزرگ صید ماهی در این منطقه به حساب آورد. از جاده اصلی بهشهر- بندر ترکمن راه های مواصلاتی خاکی چندی تا کناره لیج به پیش رفته و امکان دست یابی به صید انواع ماهی را به دست می دهد.در این منطقه اکثر ماهیان موجود در دریای خزر زندگی می کنند.اگر هنگام صید اتفاقی ماهی خاویاری به قلاب افتاد ،به خاطر احترام به حقوق سایر مردم و همچنین به خاطر حفظ ذخائر ژنتیکی این ماهی آنرا به آب برگردانید.

تالاب انزلی

آبهای اضافی فراهم آمده از رودخانه های واقع در حوزه آبریز سیاه کشیم از طریق تنگه نسبتاً باریکی که در شمال شرقی آن قرار دارد به بخش مرکزی تالاب انزلی وارد می شود با توجه به اینکه اکوسیستم مورد نظر از هیچ نقطه دیگری با مرداب انزلی ارتباط ندارد لذا می توان آن را به صورت اکوسیستم نسبتاً مجزایی در نظر گرفت . این پهنه آبی از شمال به خشکی ماه روزه محدود است که به صورت شبه جزیره ای میان سیاه کشم و مرداب انزلی استقرار یافته است. از مشرق به تالاب انزلی و رودخانه سیاه درویشان از جنوب به محدوده روستاهای لاکسار، نرگستان ، چومثقال، گاوکده،کلسر، اسفند و مزارع شمالی چکوور وبالآخره از مغرب به مزارع ضیا بر مارزان محله بهمبر و مزارع جنوبی و یشکا محدود است. از لحاظ تقسیمات کشوری محدوده مورد نظر در حوزه شهرستان های بندر انزل و صومعه سرا قرار دارد.به طوری که گفته می شود سالها پیش از

این یک عروس را از روستای اسفند (واقع در ساحل جنوبی این منطقه) به روستای آبکنار (که در کناره شمالی قرار دارد) با قایق می بردند که بر اثر وزش باد شدید قایق واژگون شده و عروس (که در زبان محلی گیشه خوانده می شود) در آب غرق می گردد.لذا این منطقه را اهالی به یاد واقعه مذکور سیاه گشه می خوانند. در سال ۱۳۴۶ که منطقه به منظور حفاظت توسط سازمان شکاربانی و نظارت بر صید سابق انتخاب گردید با توجه به مشابهت واژه گیشه با نام کشیم (یکی از پرندگان آبزی است که برای زمستان گذرانی به این سامان مهاجرت می نماید) عنوان سیاه کشیم جهت این منطقه برگزیده شد.

عناوین قانونی قابل انطباق بر منطقه

نظر به اهمیت زیست محیطی و ارزش های بالقوه ای که این منطقه به ویژه از جهت جلب انواع پرندگان مهاجر آبزی از نقطه نظرهای گوناگون به عنوان پناهگاه و تغذیه دارد شورای عالی شکاربانی و نظارت بر صید به موجب مصوبه مورخ ۱۳۴۶/۶/۷ این منطقه به مساحت تقریبی ۷۰۰۰ هکتار به عنوان منطقه حفاظت شده تعیین نمود.سپس طبق مصوبه شماره ۱۳ مورخ ۱۳۵۴/۵/۲۱ شورای عالی حفاظت محیط زیست ضمن تقلیل مساحت این منطقه به حدود ۶۵۰۰ هکتار عنوان آن نیز که

عمدتاً با توجه به ارزش های پناهگاهی برای پرندگان وحشی دارد برگزیده شده بود، به پناهگاه حیات وحش تغییر یافت.تالاب انزلی مهمترین و با ارزش ترین زیستگاه و چراگاه برای ماهیان اقتصادی کرانه های دریای خزر در ایران است. کپور، اردک، اسبله، سوف، ماهی سفید، کفال و ماش از جمله این ماهیان هستند. منطقه سیاه کشیم از این حیث از سالها پیش همواره به عنوان مناسب ترین محل در مرداب انزلی به ویژه جهت ماهی هایی که به منظور تخم ریزی از دریا مهاجرت می کنند به شمار می رفته است. صید ماهی در تالاب سیاه کشیم با هر وسیله ای که انجام پذیرد.در تمام مدت سال قانوناً ممنوع است. اما در سالهای اخیر ماهیگیری بی ضابطه و مفرط در این منطقه حفاظت شده انجام می گیرد.اینک افزایش فشار صید غیر قانونی ماهی در این تالاب به موازات تغییر سریع تخریب انجام شده در آن به کاهش شدید ذخیره ماهی انجامیده است. امروزه وضعیت تالاب سیاه کشیم بر اثر آلودگی شدید آب رشد بیش از حد گیاهان آبزی به ویژه نی مانند ها بالا آمدن کف تالاب و بالآخره کاهش اکسیژن محلول ناهنجار گردیده است.معدود ماهیانی که احتمالاً از تورهای صیادان جان به دربرده و امکان تخم ریزی یابند نیز برای ادامه نسل خود چندان توفیقی نخواهند داشت برخی از این ماهی تنها برای تخم ریزی در دریا به تالاب مهاجرت می کنند و دوباره به دریای خزر باز می گردند بعضی دیگر از آنها بومی هستند و تمام مدت سال در این منطقه باقی می مانند. ماهی کپور گونه ای است که هم امکان زیست آن به صورت یک ماهی بومی وجود دارد و هم اینکه ممکن است از دریا جهت تخم ریزی مهاجرت نماید و پس از آن بازگردد. علاوه بر انواع ماهی های مذکور از سال ۱۳۴۴ تا ۱۳۶۲ در ۶ نوبت جمعاً حدود ۳۰۰ هزار عدد بچه ماهی علف خور آمور سفید در مرداب انزلی رها گردید که بدون تردید تعدادی از آنها به سیاه کشیم راه یافت . لازم به توضیح است که این ماهی ریزی به منظور مبارزه با رویش بیش از حد گیاهان آبزی انجام شد اما نظر به اینکه با برنامه های حفاظتی و سایر اقدامات مربوط به کنترل گیاهان و فراهم کردن محیط مساعد برای زیست آنها همراه نبود با موفقیت مواجه نگردید.

دریاچه زریوار مریوان

این دریاچه در سه کیلومتری شمال غربی مریوان در ارتفاع ۱/۲۸۵ متری از سطح دریا قرار دارد. آب این دریاچه شیرین و رنگ آن اغلب سبز مایل به آبی است. حجم آب از ۲۲/۵ میلیون مترمکعب (حجم ثابت دریاچه) تا ۴۷/۵ میلیون متر مکعب متغیر است. طول دریاچه شش کیلومتر و عرض آن ۱/۷۰۰ تا ۳/۰۰۰ متر و حداکثر عمق آن ۵/۸۵ متر است.

تغییرات سطح آب دریاچه در حدود یک متر تخمین زده می شود . مساحت دریاچه در حدود

۷۲۰ هکتار و حوضه آبریز آن ۱۳۷ کیلومتر است. در کف دریاچه چشمه سارهای متعددی وجود دارد که در بعضی از زمستانها به علت سرمای شدید آب دریاچه یخ می بندد ، این چشمه ها در آن شرایط هم یخ نمی بندد.

به این دریاچه هیچ رودخانه ای وارد نمی شود ولی مازاد آب دریاچه زریوار به طور متوسط ۳۴/۲۵

میلیون متر مکعب بوده که از سمت جنوب دریاچه خارج و به صورت رودخانه مریوان وارد رودخانه گاران می شود. از ماهیان موجود در این دریاچه ، کپور ، بچ ، زردپر و مار ماهی را می توان برشمرد.

در مورد کلمه زریوار یا زریبار که هر دو در منطقه متداول است ، در زبان کردی به معنی دریاچه و پسوند «دار» یا « بار» پسوند تشبیهی و معنی دریاچه است ، پس زریبار یا زریوار یعنی دریاچه و دریاچه وار و کلمه «زری» در زبان کردی به معنی دریاچه است.

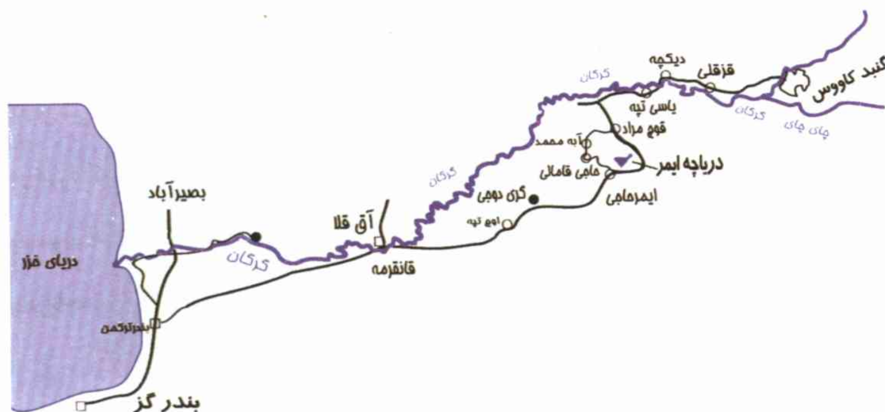

دریاچه ایمر :

ترکمن گنبد کاووس

مجموعه دریاچه های موسوم به امر یا بقولی ایمر در دشت های بسیار سرسبز و خرم منطقه ترکمن صحرا و گنبد کاوس قرار دارند این دریاچه ها که از مجموع ۳ دریاچه کوچک و بزرگ تشکیل گردیده اند در اصل یک مثلث بر کناره جنوبی رودخانه حاجی کوچکی وار فاصله ۲۵ کیلومتری جنوب شوره زارهای مرزی ایران با کشور ترکمنستان به نام آلا گل قرار دارند.دریاچه ایمر بزرگ حدفاصل رودخانه حاجی کوچی و قره سو قرار داشته و برای دست یابی به آن با عبور از شهرستان بزرگ گرگان رو به شرق و با طی مسیری ۶۰ کیلومتری با پشت سرگزاردن شهرستان علی آباد کتول رو به شمال به آبادی ایمر در میان دشت های بیشتر شبیه به استپ ترکمن صحرا می رود. دریاچه ایمر بزرگ با عمقی کم و به صورت آبگیری بسیار بزرگ در سطح دشت گسترده شده است و تا دور دست ها اثری از کوه به چشم نمی آید. در شمال این دریاچه آبادی کوچک قنبر علی و به فاصله نزدیکی در جنوب این دریاچه آبادی کوچکتر موسوم به ایمر یا به قولی الهیار قرار دارد. محیط های اطراف این دریاچه بسیار هموار و رنگ آب آن به رنگ آسمان بیشتر شیری رنگ ترکمن صحرا شبیه می باشد در این دریاچه ها می توان با استفاده از انواع طعمه های طبیعی و مصنوعی به صید ماهیان چون ماهی کپور – زردپر- اسبله- شاه کولی پرداخت.

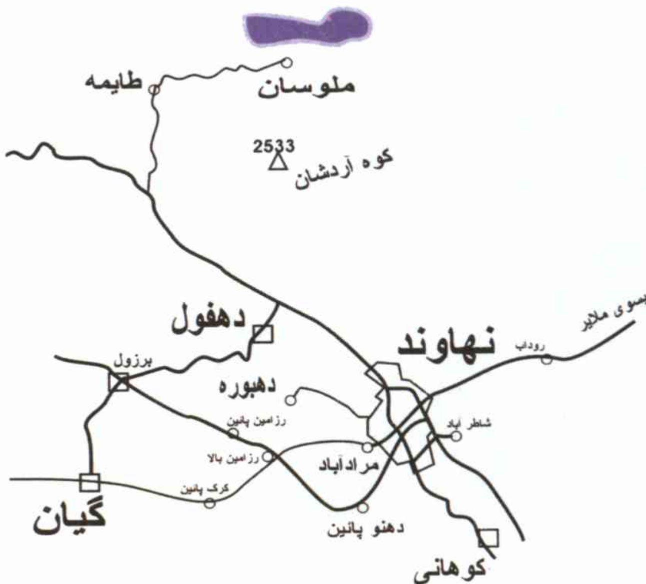
دریاچه سراب ملوسان نهاوند:

نهاوند - ملوسان

شهرستان نهاوند به عنوان بخشی از جنوبی ترین منطقه در استان همدان توسط رشته کوههای گرین از این استان جدا می گردند.

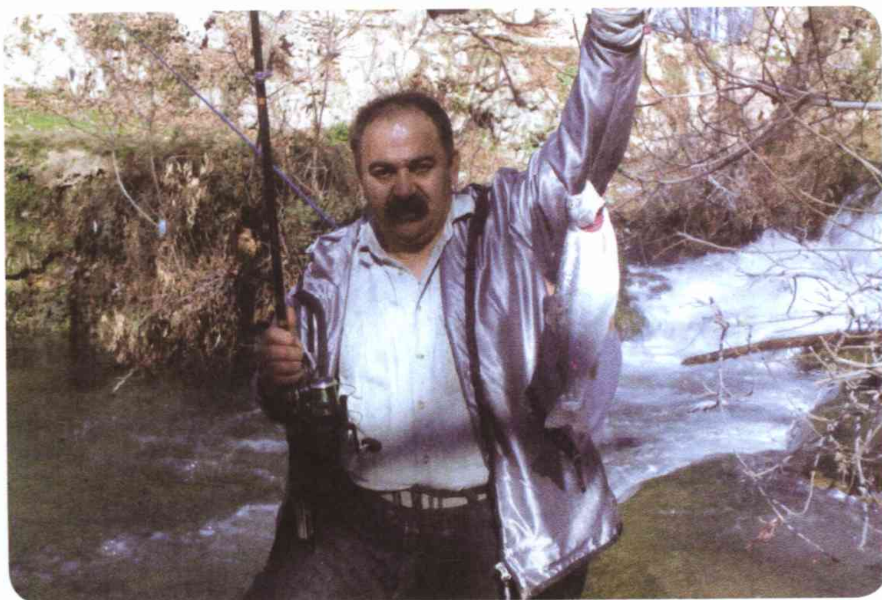
رشته کوههای شرقی، غربی گرین با ارتفاعاتی بالاتر از ۳۵۰۰ متر بین شهرستان نهاوند با استان لرستان را فاصله انداختند.در دامنه های شمالی رشته کوههای گرین سرچشمه ها و سراب های متعددی چون گیان ورازنه کبود فارسبان و از مهمترین آنها از سراب گاماسیاب می توان نام برد . دریاچه یا بقولی بند آبی ملوسان فراتر از تمامی رودهای یال های کوه گرین بر کناره رودخانه ملایر

و در شمال شهر نهاوند قرار گرفته است .سراب ملوسان در ۱۷ کیلومتری شهرستان نهاوند واقع گردیده و زمین های اطراف این بند آبی بسیار سرسبز و خرم در میان تپه ماهورهای کوهستانی آبادی های اطراف خود قرار دارد و مکان بسیار مناسبی جهت صید انواع ماهیان کپور قزل وزردپر و شیربت می باشد. برای دست یابی به این دریاچه از شهر نهاوند و به شمال غربی پس از طی حدود ۲۵ کیلومتر در جاده ای بسوی بخش فیروزان از جاده آسفالت خارج و از نزدیکی آبادی لیلی یادگار به جاده خاکی کوهستانی وارد شده پس از طی ۱۷ کیلومتر با عبور از آبادی های وسج و طلایمه و سپس به کناره دریاچه بند آبی ملوسان می رود. اطراف دریاچه پوشیده از نیزارو آب آن تقریبا شفاف و روشن است. این دریاچه در دامنه.

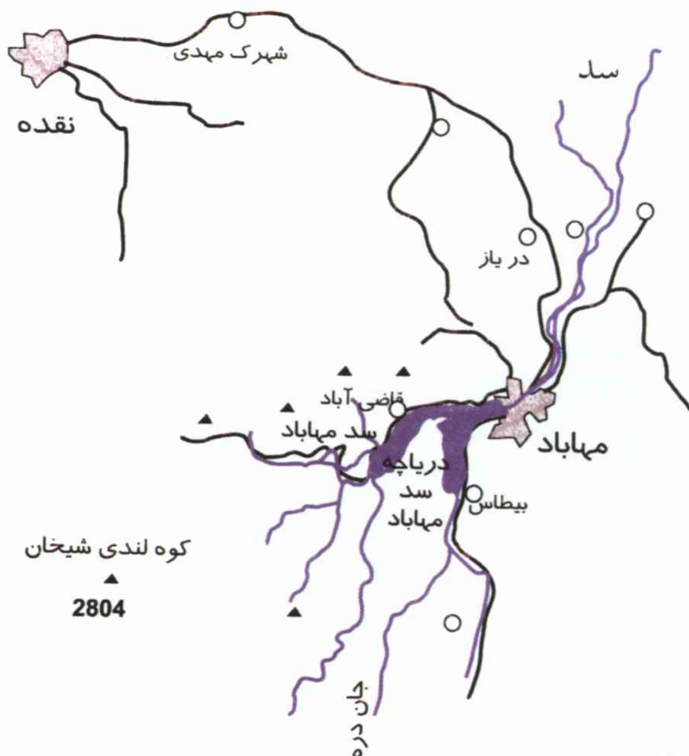

دریاچه سد مهاباد

دریاچه موسوم به بند آبی مهاباد چسبیده به حاشیه جنوب غربی شهرستان مهاباد قراردارد آب این دریاچه از ماحصل ذوب برف های ارتفاعات نسبتا کم ارتفاع جنوب این استان موسوم به قلل کوه هایی چون شاخ عزال به ارتفاع ۲۸۲۸ مترودو توپه به ارتفاع ۲۸۰۳ متر و سایر ارتفاعت چون کره گوزن –روته – کندی شیخان – خرس چای – هواربا و غیره سرچشمه گرفته و پس از طی مسیری طولانی از جنوب به شمال با گذر از آبادی های سر راه به اسامی گردان – نخنو و حاجی مامیان در منطقه سرگرگان به زبانه باریکی از جناح غربی تر این در یاچه سرریز می گردد و با اضافه شدن شاخه دیگری از این آبگیر در شاخه اصلی آن شکل گرفته تشکیل سد بزرگ آبی موسوم به مهاباد را می دهد.در این دریاچه انواع ماهیان از قبیل: اسبله – فیتو-کپور و آزاد وجود دارند که می توان با

استفاده از انواع قلاب ها و طعمه های طبیعی و مصنوعی به صید آن پرداخت. سد مهاباد در فاصله بسیار نزدیکی به شهر قرار دارد و همین امر زیبایی و جلوه خاصی را به شهر بخشیده است .

در فصلهای بهار و تابستان و همچنین در فصل پاییز اگر هوا مناسب باشد ماهیگیران به ماهیگیری می پردازند .هر سال در فصلهای بهار و تابستان مسافران زیادی برای دیدن این سد زیبا به شهرستان مهاباد سفر می کنند . با ریزش های مستقیم بر روی دریاچه و جریانات سطحی اطراف آن در حالت کلی مجموع حجم کل ورودی سالیانه دریاچه سد معادل ۳۳۹,۳۰۴ میلیون متر مکعب است که میزان آب داخل آندر فصول مختلف سال متفاوت است

نکته فنی۴۳۸:« اگر در شب ماهیگیری می کنید، می توانید از نور استفاده کنید تا ماهی ها را به سمت خود بکشید. این شیوه در اکثر موارد کار ساز است.ولی اگر در زمان مناسب (قبل از طلوع یا غروب) ماهیگیری می کنید، سعی کنید تا طعمه خود را به سمت نور به آب اندازید. توجه کنید که ماهی ها معمولا به سمت نور حرکت می کنند»

نکته فنی۴۳۹:« پیشنهاد می شود از طعمه های زنده استفاده کنید. هرچه طعمه شما بزرگتر و تازه تر باشد شانس موفقیتتان نیز بیشتر خواهد شد. برای جمع آوری طعمه سعی کنید مثلا نیم ساعت قبل از ماهیگیری اقدام کنید. این عمل باعث می شود تا طعمه تان تازه تر بماند.»

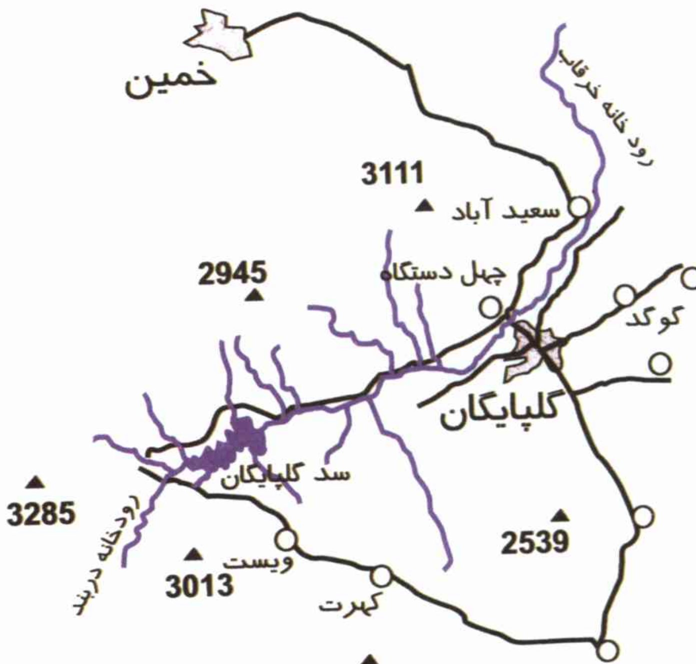

سد گلپایگان: غرب گلپایگان

دریاچه کوچک موسوم به سد گلپایگان در فاصله ۲۰ کیلومتری غرب شهرستان گلپایگان قرار دارد این دریاچه از ماحصل ذوب برف آب ها و رودخانه های جنوبی به اسامی دربند- دره سیر – نوغان – رودخانه رکنی آب و چندین شاخه فرعی دیگر تشکیل که در محل التقای رودخانه دربند به یکدیگر ملحق تشکیل دریاچه سد گلپایگان را می دهند.

رودخانه ها که از ارتفاعات هشتاد و قبله سرچشمه می گیرند با اضافه شدن آب های قله تمندر و مناطق اطراف الیگودرز به آن در یاچه سد گلپایگان سرازیر می گردند.این دریاچه دارای انواع ماهی از قبیل: کپور و زردپر بوده و می توان با انواع طعمه های طبیعی و مصنوعی به صید آنها پرداخت.

دریاچه ولشت

این دریاچه به ابعاد تقریبی ۴۰۰ در ۶۰۰ متر، در فاصله ۱۵ کیلومتری حسن کیف قرار دارد و به لحاظ موقعیت جغرافیایی اش که هر روزه هزاران نفر را به سوی خود جلب می کند از اهمیت زیادی برخوردار است. برای رفتن به این مکان می توان از دو مسیر استفاده کرد.

مسیر اول از جاده چالوس. مرزن آباد صورت می گیرد که پس از منشعب شدن از جاده اصلی با شیب بسیار تند به دریاچه ختم می گردد. این جاده خاکی، قبل از پمپ بنزین مرزن آباد و به فاصله ۲ کیلومتری است. عبور از این مسیر به گردشگران و مسافرانی توصیه می شود که از چالوس عازم منطقه کلاردشت هستند. ولی مسافرانی که در کلار دشت حضور دارند و قصد دیدار از دریاچه ولشت را دارند باید از مسیر دیگری استفاده کنند که ما آن را مسیر حسن کیف ولشت می نامیم.

مسیر حسن کیف ولشت، حرکت از شهر حسن کیف به طرف بخش شرقی آن است که به روستای لاهو می رسد و سپس از آنجا به روستای دیگری به نام کلنو پیوند می خورد که با خود دریاچه حدودا ۵ کیلومتر فاصله دارد. از روستای کلنو که جاده ای خاکی به طرف دریاچه دارد ، باید سرعت خودروهای شخصی را به گونه ای تنظیم کرد که به اتومبیل ها آسیب نرسد. پس از پیمودن جاده به ولشت می رسید. دریاچه ولشت مکانی برای انواع صیدهای ماهیگیری از جمله قزل آلا کپور، اردک ماهی و سفید می باشد.

این دریاچه با چشم اندازی زیبا و دلنشین ، مکان مناسبی جهت گردشگری موقت یک روزه است. آب شیرین و زلال آن جایگاه خوبی برای اردک ماهیان و برخی پرندگان مهاجر است. دیدار از این محل بدان جهت موقت نام گرفته است که در حال حاضر هیچگونه سر پناهی برای مسافران در حول و حوش آن در نظر گرفته نشده است. آب دریاچه به وسیله چشمه ای تامین می شود که از زیر خود آن در غلیان است. در کناره های دریاچه فقط چند در خت وجود دارد که ان هم صرفا برای بیتوته کردن چند مسافری بیش نیست ،بنابراین بقیه مسافران با نشستن بر روی اندک فضای کنار دریاچه، چه در مقابل آفتاب سوزان و چه زیر باران رعدآسا به تماشای زیبایی فراوان دریاچه پرداخته و از آن لذت می برند. به دلیل آب زلال

و شیرین در یاچه و دارا بودن عمق بیش از ۴۰ متر، و به علت تشابه نسبی اش با استخر بزرگ، موجب تحریک شناگران گشته و این تحریکات گاهی موجب وسوسه شنای غیر شناگران نیز می گردد و متعاقب آن باید برخی از خانواده ها تاوان سنگینی را با بت این ندانم کاریها بپردازند. استفاده از قایقهای موجود پدالو و . . . در صورتی که مسافری فاقد مهارت شنا کردن باشد بسیار خطرناک به نظر می رسد ، چون در صورت بروز خطر کسی قادر به نجات جان مسافر به علت عمق زیاد دریاچه نخواهد بود . کنار دریاچه با زیبایی های سحر آمیزش فاقد هر گونه امکانات بهداشتی است و گردشگران هم به دلیل اینکه از نظر تسهیلات بهداشتی و تغذیه ای و برخی مسائل حاشیه ای در تگنا قرار می گیرند، طبیعت سبز و دیدنی آنجا را آلوده ساخته و امکان بهره برداری از آن را برای دیگران مشکل می سازند و اگر وضع به همین منوال پیش رود امکان استفاده از این مواهب طبیعی برای نسلهای بعدی بعید به نظر می رسد. بنابراین ضمن آرزوی سعادت و سلامتی برای همه جهانگردان و همه افرادی که به نحوی با طبیعت و جنگل سرو کار دارند و شیفته بهره وری از ان به شیوه اصلی هستند موکدا می خواهیم که طبیعت زیبای آنجا و خود دریاچه را نیز پاکیزه نگه داشته و آن را از آلودگی مصون نمایند، چرا که احترام به طبیعت به مثابه احترام به خویشتن است.

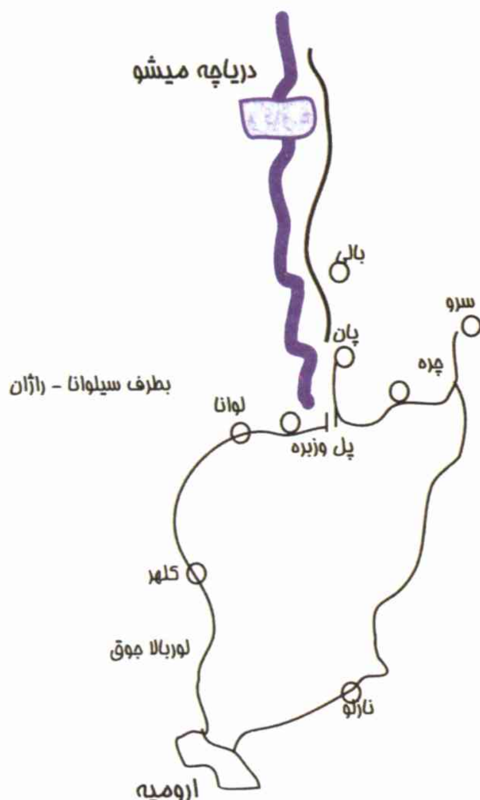

مارمیشو

مسیر اول : ارومیه - جاده

انهر موانا

از ارومیه تا سه راهی موانا را در مسیری آسفالته ادامه داده ضمن گذر از روستای موانا به سه راهی دو بره رسیده و بعد از پل دو بره از سمت چپ جاده را در کنار رودخانه (که روستای پسان آسفالت گردیده) ادامه می دهیم با ادامه جاده شوسه و گذر از کنار روستای بانی و طی باقیمانده ی مسیر، می توان به دریاچه رسید . برای این مسیر می توان مینی بوسهای موانا در ترمینال جنوب یا سواریهای مستقر در فلکه مدرس ارومیه استفاده نمود. باقیمانده مسیر ، را بعد از روستای موانا یا پسان می توان با لندرو یا نیسان وانت و . . . ادامه داد در طول جاده شوسه امکان رفت و آمد برای هر نوع وسیله ای نقلیه ممکن می باشد. این مسیر از ارومیه نزدیک به ۷۰ کیلومتر مسافت دارد و ماهیانی چون ماهی کپور – شیربت –زرد در آن زندگی می کنند.

مسیر دوم: ارومیه جاده سرو

از ارومیه این مسیر را نیز تا سه راهی چره در جاده سرو طی می نماییم از سه راهی چره تا سه راهی دو بره باز مسیر آسفالت است.بعد ار سه راهی دوبره همانند مسیر اول ادامه راه می دهیم. این مسیر از بعد مسافت طولانی تر از مسیر اول است برای رسیدن به این مسیر می توان از مینی بوس یا سواریهای منطقه سرومستقر در ترمینال غرب (دخانیات) استفاده کرد.

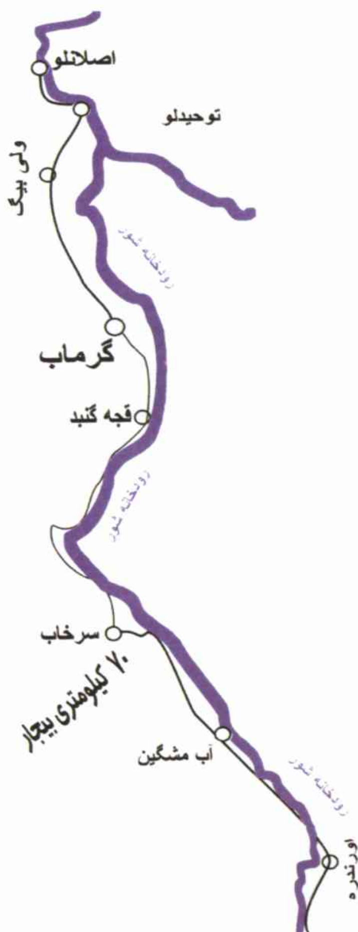

رودخانه شور :گرماب - ۷۰ بیجار

این رودخانه از کوه کمر زرد در نزدیکی آبادی وی نساروآق بلاغ سر چشمه می گیرد و پس از پیچ و خمهای فراوان و عبور از آبادی های زنگ آباد امامزاده حسین آجی چای مهدی خان و پیوستن چندین رودخانه دیگر به این رودخانه که می توان از رودخانه چم تلوار چم رود و تلوار به رودخانه اوزن دره در نزدیکی آبادی های کنار و سلامت آباد می پیوند از دیگر آبادهی هایی که این رودخانه از آن عبور می کنه می توان به مهدی خان، شادی آباد، چراغ آباد (شکر آباد) نام برد همچنین این رودخانه از کوه قلعه پریان در آبادی اوج بلاغ نیز سر چشمه می گیرد. در این رودخانه می توان با استفاده از انواع طعمه های طبیعی و مصنوعی به صید ماهیان کپور - شیربت - زرد پر - اسبله و کولی پرداخت.

رودخانه نکاء

این رودخانه از شمال از کوه اسپی بریان رشته کوه شاهوار و رودخانه باغ شاه و از جنوب از رودخانه چهار باغ انشعاب می گیرد و پس از پیمودن آبادی های چهار باغ آسیاب حسین خان همچنین پیوستن رود اردکان به این رودخانه و عبور از دیگر آبادی های بین راه مانند سفید چاه ، جنبه پل، کنت و امامزاده عبدالله و عبور از شهرستان نکاء و دیگر آبادی های بعد از شهرستان نکاء مسیر خود را به طرف دریای خزر می پیماید و در آخر به دریاچه می پیوندد این رودخانه با انواع قلاب های طبیعی و مصنوعی می توان ماهی کپور – اسبله – کولی – ماهی سفید را صید کرد.

رودخانه تجن: ساری

سلسله ارتفاعات البرز شرقی سرچشمه تمامی رودخانه هایی است که از جناح شمالی این کوه ها رو به سوی شمال به دریای خزر سرازیر می گردند در میان این رودخانه ها ی بزرگ و کوچک رودخانه تجن قرار دارد.این رودخانه که از سه رشته کوه به اسامی گچ چال و دارآب کوه و سفید کوه سر چشمه می گیرد. پس از عبور از کناره شهرستان کیاسر و طی مسیری بسیار طولانی و پر پیچ و خم با عبور از مرکز شهر ساری در نقطه ای به نام فرح آباد به دریای مازندران می ریزد. رودخانه تجن نیز همچون بسیاری از رودخانه ها ی کوچک و بزرگ چندی تشکیل می گردد که از مهمترین آنها می توان از الحاق رودخانه شیرین رود به ان در ناحیه تازه آباد الحاق رودخانه لاجیم در ناحیه و رودهای دیگری چون سالار رود – زارم رود که از جناح شمالی کوه گچ به داخل تجن می ریزد نام برد. از دیگر رودهای کوچک این ناحیه نیز باید از رودهای سر چشمه لنگر – بزدره سفید رود – روش آب – سرو و آلک نام برد در مسیر این رودخانه بزرگ که بسیاری از زمین های ناحیه مازندران را سیراب می سازد توسط طعمه های طبیعی و مصنوعی در انواع مختلف می توان ماهی های ماهی سفید – کپور – اسبله – ماهی کوهستانی – کولی را صید نمود.

دریای خزر
حسن آباد
دولمرز
بهشهر
آسیاب
چمان
نکاء
رستم کلا
گرجی محله
ساری
پهنه کلا
امری
تجن
کوه هفت خان
کیاسر

رودخانه نکاء – رودخانه تجن

شاه رود : منجیل - لوشان

این رود از رودخانه های زیادی در طول مسیر خود تغذیه می شود از جمله این رودخانه ها می توان به سنگرود رودخانه سارم رود میاوخ بو و دیگر رودها سیراب می شود همچنین از کوه های زرد کوه ، کوه درم خانی کوه انبوه، کوه تابارکش از کوه هایی هستند که چشمه های آبی آن به این رودخانه میریزند این رود پس از عبور از آبادی های زیادی که در مسیر آن قرار دارد می گذرد که می توان از این آبادی ها به بارزگاه گردلات دگاسر زردکش دره خشکه مرمرده قشلاق و یا چنار نام برد و در آخر از شهرستان لوشان می گذرد و به دریاچه سد سفید رود در شهرستان منجیل می ریزد در این مسیر می توان ماهیانی همچون ماهی سفید، کولی، کپور و اسبله را صید کرد.

سد تهم زنجان :

رودخانه تازه کند که از سلسله کوه های موسوم با قافلانکوه که در شمال شهرستان زنجان قرار دارد سرچشمه می گیرد پس از عبور از کوه های دی دره و انبار دره به روستای کوچک تهم و سپس با تشکیل رودخانه سارم سالقو به مراتع و دشت های غربی زنجان منتهی می گردد.دریاچه سد تهم در نزدیکی این روستا بر روی رودخانه سارسله قلد قرار دارد گرفته که کلیه آبادی

جاری فصلی را به سوی سد می سازد از جمله رودخانه های این ناحه که از کوه های قافلانکوه رو به سوی جنوب جریان دارند نیز می‌باید از رودهای چپقلو – چای – ینگجه – سهرین – قره چای و . . . . نام برد این دریاچه دارای ماهی های ماهی کپور، زردپر، شیربت می باشد.

دریاچه سد و شمگیر

شصت کیلومتری شمال شرقی شهرستان گرگان

دریاچه سد وشمگیر بر روی رودخانه گرگان واقع در شصت کیلومتری شمال شرقی شهرستان گرگان و در فاصله تقریبی ۴۰ کیلومتری غرب شهرستان گنبد کاووس قرار دارد. رودخانه گرگان رود از ماه حصل رودخانه های معروفی در استان گلستان تشکیل می گردد این رودخانه ها که از سمت جناح شمال غربی رشته های کوه های البرز غربی سرچشمه می گیرند از هر سوی به گرگان رود سرازیر گردیده در نواحی نزدیک به شهرستان گنبد به یکدیگر ملحق گردیده تا پشت وشمگیر به پیش می روند.

این رودخانه ها عبارتند از :

۱ – رودخانه اسماتیک، ۲ – رودخانه قره ناو، ۳ – رودخانه کنگر ،

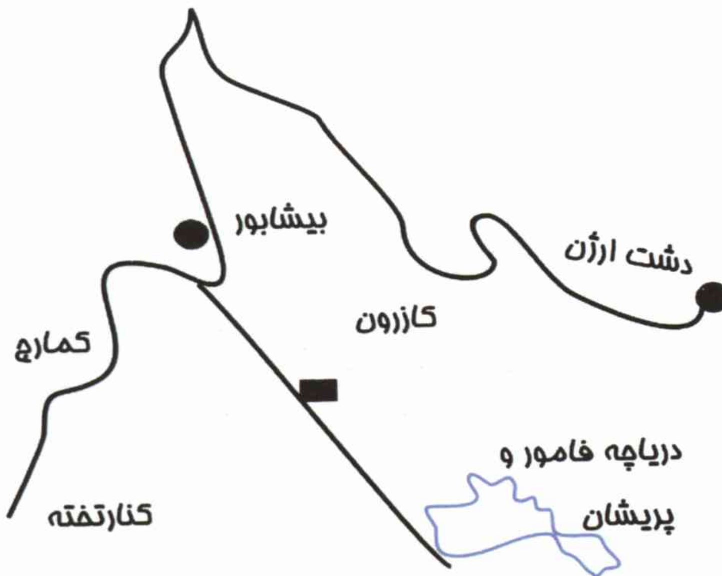
۴ – رودخانه کال آجی، ۵ – رودخانه مادر سو ، ۶ – رودخانه ترگلو ، ۷ - رودخانه چلی چای ، ۸ – رودخانه نیل آبرامیان، ۹ – امتداد رودخانه گرگان رود پس از سد وشمگیر با پیچ و خم های متعدد با گذر از مراتع بسیار وسیع و مسطح دشت های آق قلا در ناحیه خواجه نفس به دریای مازندران سرازیر می گردد این دریاچه مصنوعی دارای انواع ماهیان از قبیل ماهی کپور اسپله کولی سفید می باشد.

دریاچه فامور و پریشان

فاصله دریاچه نسبت به کوه از طرف شمال حدودا ۴ الی ۵ کیلومتر می باشد و از طرف جنوب حدودا ۵۰۰ متر است. فاصله دریا تا کوه (از طرف شمال) روستای مالکی(قلات نیلو دهپاگاه،هلک،پریشان)،روستای عرب فامور،روستای سیسخت و در قسمت شرق قلعه نارنجی ، جروق و در جنوب قلعه نرگس زار و در غرب دریاچه روستای پل آبگینه قرار دارند.فاصله شهرستان کازرون تا این دریاچه حدودا ۱۲ کیلومتر میباشد.دریاچه پریشان یا فامور، در ۱۵ کیلومتری جنوب شرقی شهرستان کازرون قرار داد و نام دریاچه از کوه فامور، در شمال شرقی آن گرفته شده است. آب دریاچه شیرین است و بخش بیشتر آن، از آبراهه‌هایی است که از کوه فامور سرچشمه می‌گیرند . بخشی نیز از منابع زیرزمینی تأمین می‌شود.جالب است بدانید عمق دریاچه بسیار کم است. دریاچه پریشان حدود ۴۳ کیلومترمربع وسعت دارد. کپور، زردک و شیربت کوهی از ماهیان اصلی آن به حساب می آید.ماهیان موجود در سد گتوند شربت برزم،ترنج و کپور.

دریاچه هامون(هیرمند)

با کمال تاسف،هنگانم بازنویسی مجدد این کتاب، دریاچه هامون که میراث پیشینیان ایرانیان بوده خشک شده است.ماهیان موجود دردریاچه هامون تا قبل از خشک شدن آن عبارت بودند از کپور،عروس و زرده پر.

آب اسک هراز

آب اسک روستایی نزدیک لاریجان در استان مازندران است. در این منطقه چشمه آب گرمی به همین نام وجود دارد که ناشی از به هم پیوستن چندین چشمه آب گرم است. شما می توانید بعد از ماهیگیری ،تنی به آن زده و خستگی مداو م را از بدن به در کنید. چشمه‌های یازده گانه تشکیل دهنده آب گرم، در ۹۶ کیلومتری شرق تهران، در دامنه جنوبی قله دماوند و در کف دره هراز در دو سوی رودخانه هراز، واقع شده‌اند. خواص درمانی این نوع آب‌ها به دلیل ترکیب مواد آن است و حاوی کلرور بی‌کربنات و هیدروژن سولفوره و گوگرد است. آبهای گوگردی اسک در درمان عفونت‌های مجاری تنفسی، بیماری جلدی و بیماری‌های مفصلی موثر است.اطراف این چشمه قشرهای آهکی پدید آمده که به مرور زمان به سنگ‌های مرمر تبدیل شده‌اند و منظره زیبایی را پدید آورده است.شما می توانید با استفاده از لانسه و خصوصا پشه به صید قزل آلای خال قرمز و رنگین کمان موجود در این منطقه بپردازید.

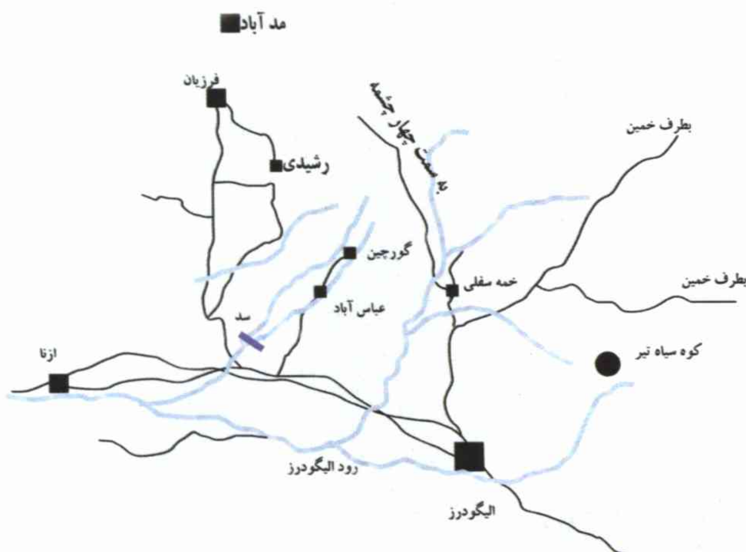

سد خاکی عباس آباد(استان لرستان)مابین الیگودرز و ازنا

سد عباس آباد: این سد واقع در استان لرستان و در ۱۵ کیلومتری شرق ازنا و مابین شهرستانهای الیگدرز و ازنا جاده فرعی بسمت روستای عباس آباد و گورچین حرکت می کنیم.در این سد ماهی کپور صید می گردد.

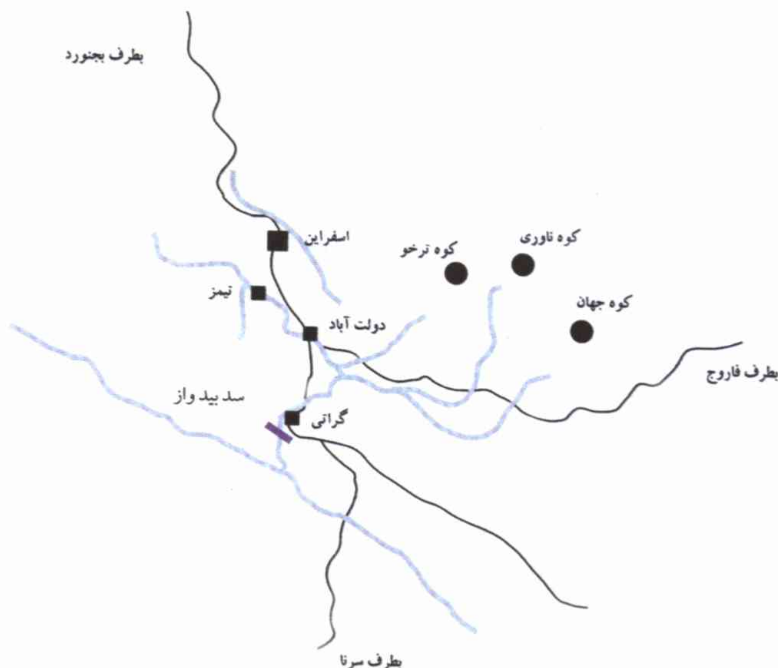

سد بید واز(استان خراسان شمالی)شمال اسفراین

سد بید واز:این سد واقع در ۱۵ کیلومتری شمال شرقی اسفراین نزدیک به روستای دولت اباد واقع گردیده است از ماهیان این منطقه میتوان به کپور و قزل و چهار سیبیل اشاره نمود.

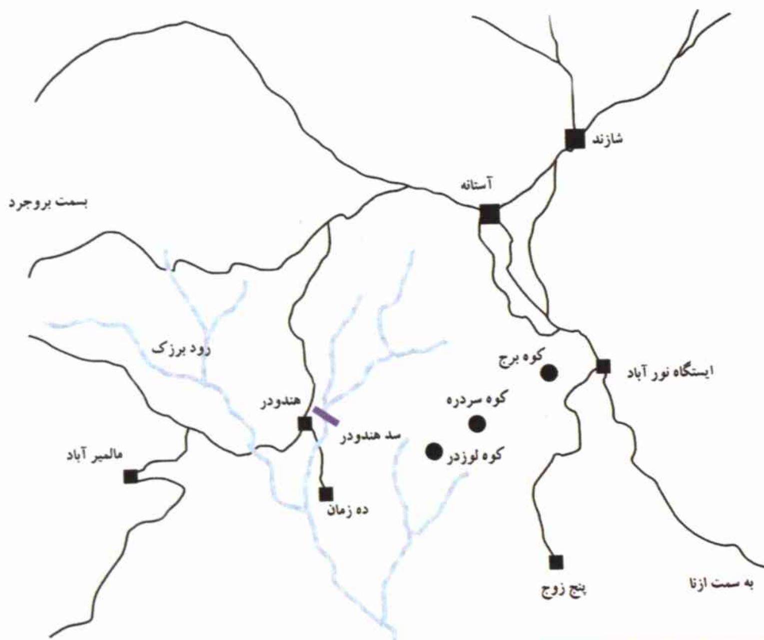

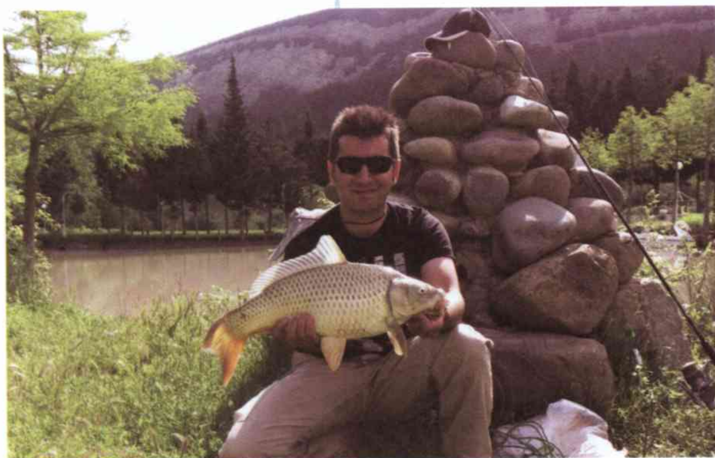

سد هندو در(استان مرکزی)جنوب غربی اراک

سد هندو در:این سد در استان مرکزی واقع در ۲۵ کیلومتری جنوب غربی اراک بعد از شهرستان شازند و استانه می باشد.در این سد می توانید ماهیان قزل الا،کپور و زردپر را صید نمایید.

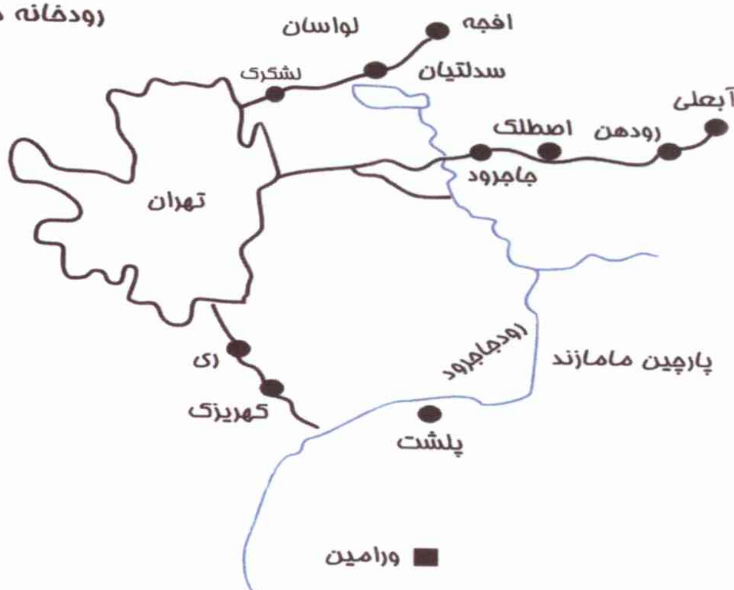
ماهیگیری در رودخانه جاجرود

با توجه به اهمیت صید ماهی قزل آلا برای ماهیگیران ورزشی اجمالا مناطق دسترس در اطراف تهران و سپس مناطق زیبا ودارای قزل آلادر اطراف شهرستانهای مختلف را معرفی خواهیم کرد. همراه به چاشنی از خاطرات و رویدادها.

رودخانه جاجرود از رودهای مهم و حیاتی استان تهران می باشدو نظر به اهمیتی که در تامین آب شرب بخشی از تهران بزرگ دارد می توان آن را یکی از شاهرگ های مهم حیاتی تهران ماشین‌زده دانست.

این رود زیبا از ارتفاعات خرسنگ،جانستون،سر کچال،دیزین،آهار،شکر اب گرمابدر و چندین ارتفاع دیگر و و چشمه های متعدد سر چشمه می گیرد و از به هم پیوستن دو رود فشم و اوشان تشکیل میشود.

جاجرود پس از طی ۲۵ کیلومتر از حد فاصل حوزه آبخیز تا سد لتیان به دریاچه این سد ریخته و از زیر سد به بعد وارد پارک ملی خجیر شده وسپس به دشت ورامین می رسد.دریاچه سد لتیان دارای انواع ماهی می باشد و شاید بتوان گفت آکواریومی است چند منظوره ماهیانی که در دریاچه این سد وجود دارند عبارتند از:قزل آلا،کرو گو نوس،کپور و ماش ماهی.

ماهی،عروس ماهی و ماهی قرمزحوض سیاه ماهی این دریاچه با نام علمی varicorninos از خانواده cyprinrdea ،دارای تخمی سمی است که مصرف آن ممکن است منجر به مرگ نیز بشود.قزل آلای جاجرود به این قضیه واقف بوده و از تخم این ماهی تغذیه نمی کند. به این سبب در حال حاضر جمعیت این ماهی گونه غالب رودخانه و دریاچه شده است و خطری جدی برای نسل ماهی قزل آلا محسوب می شود.

آلوده کننده های بسیاری هم در مسیر این رودخانه هستند.شامل کشتارگاه‌های غیر بهداشتی گوسفند فاضلاب‌های حمام ها و رستوران‌ها و ویلاهای کنار رود .این رودخانه شاید یکی از رودهای زاینده و نجیبی است که بسیار آرام و سر به راه می خروشد، رودخانه ای ملوم و پر برکت.حیف است که بگذاریم ظلم ما تیشه به ریشه حیات این رود بزند و تیغ به دستان تبهکار حیات آبزی این رود زیبا را نابود کنند .مثلا در سال ۱۳۵۸ یک قلاده سگ آبی در نقطه رودک مشاهده شده: ولی حالا هیچ نشانه ای از آن نیست.

حتی بعضی از افراد سودجو، چه شب و چه روز در این رود کوچک تورکشی می کنند و این کار جنایتی است مستوجب مکافات و برعهده متولیان.

دره رودخانه جاجرود

رود خانه بزرگ موسوم به جاجرود از سلسله ارتفاعات البرز مرکزی قلل کوه هایی چون کوهستان کلون بستک و خرسنگ و توچال سر چشمه می‌گیرد و پس از اتصال شعب متعدد آن شامل رودخانه‌هایی

چون:لالون،گرمابدر،آهار،میگون و امامه،رودخانه اصلی جاجرود در محل دو راهی اوشان شکل می گیرد. در بیشتر نقاط این رودخانه مکانهایی چون دره رودخانه آهار و اوشان و فشم همچنین در اطراف میگون و منطقه رودک و حاجی آباد می توان نسبت به ماهیگیری اقدام نمود

رودخانه بزرگ جاجرود پس از پیچ و خم های متعدد سر انجام در جنوب لشگرک به دریاچه بزرگ لتیان می پیوندد.

اطراف دریاچه بزرگ و مواج لتیان مکانهای بسیار مناسبی برای ماهیگیری می باشد که از جمله آنها باد از لشگرک و جنوب ده سبوی بزرگ و حاشیه شرقی دریاچه در مسیر جاده آسفالته ده لواسان بزرگ نام برد. همچنین رودخانه با گذر از بخش زیرین سد جاجرود راه خود را به سوی دشت‌های منطقه در پی می‌گیرد.پس از جاجرود از جمله زیباترین و بهترین مکانهای مناسب برای ماهیگیری باید از سعیدآباد جاجرود،۲ کیلومتر پایین‌تر از منطقه جاجرود و همچنین منطقه نجاریان نام برد.

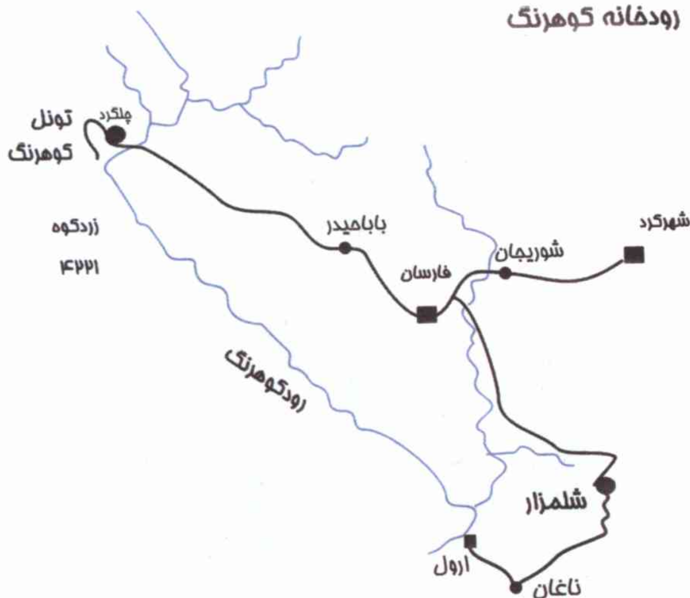
رودخانه کوهرنگ

از چشمه سارهی دامنه کوههای ونگ و زردکوه واقع در دهستان شورآب، در ۱۹ کیلومتری شمال غرب شهر کرد سر چشمه گرفته و به نام آب کوهرنگ از دره شرقی زرد کوه به سوی جنوب شرقی روان می شود و پس از عبور از استان‌های چهار محال بختیاری، خوزستان با نام کارون به خلیج فرس و دریای عمان می ریزد.

قزل و زردک از ماهیان این رودخانه است.

رودخانه کوهرنگ

سد شیرین دره(استان خراسان شمالی)شمال غربی بجنورد

سد شیرین دره: این رود از انشعاب رودخانه بزرگ اترک بوده ودر شمال غربی بجنورد(در فاصله ۵۰ کیلومتری)می باشد و برای رسیدن به این سد میتوان از طریق مسیر روستاهای سورک،قتلش،راز و قاضی به آن رسید این رودخانه دارای ماهی زرد پر می باشد.

سد شیرین دره شمال

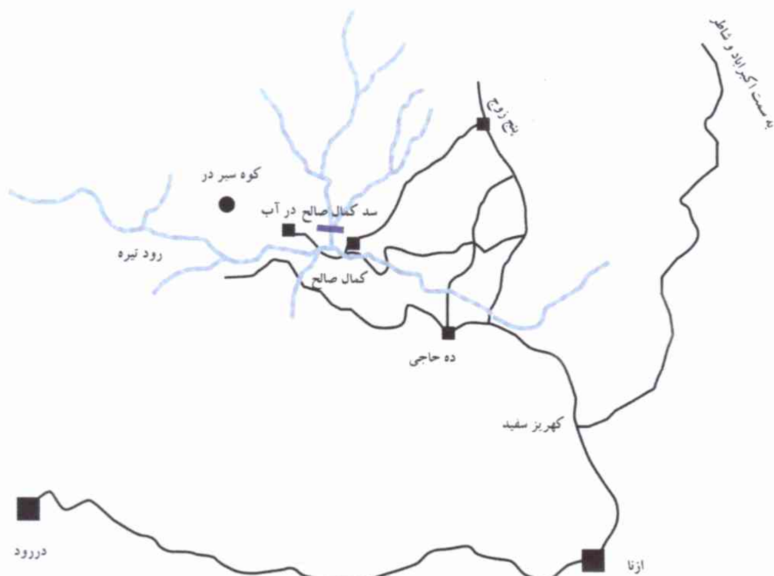

سد کمال صالح(استان مرکزی)شمال ازنا

سد کمال صالح: برای رسیدن به این سد بعد از گذشتن از روستاهای کهریزسفید و ده حاجی وارد جاده فرعی می شویم بعد از مدت زمان کوتاهی به روستای کمال صاله می رسیم فاصله این سد از شازند ۳۵ کیلومتر می باشد.این سد حاوی ماهیان کپور و زردپر می باشد.

سد کمال صالح-شمال ازنا

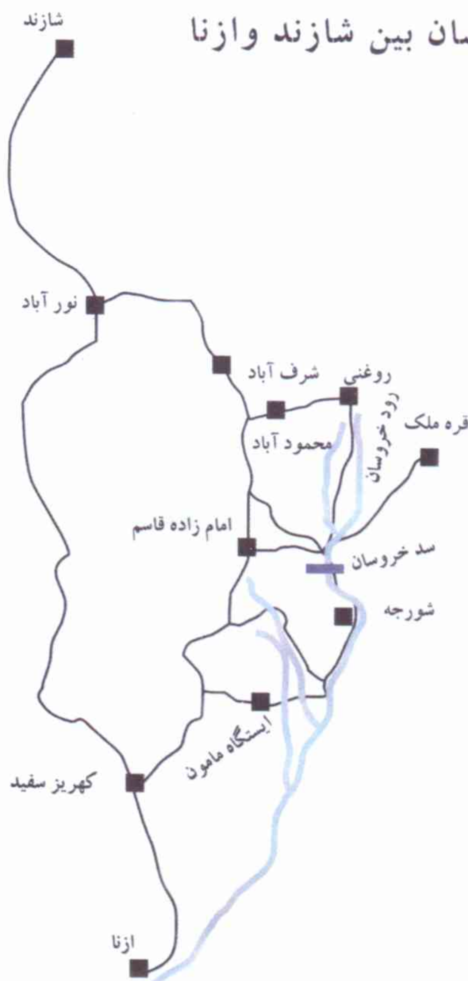

سد خروسان(استان مرکزی)مابین شازند وازنا

سد خروسان:بعد از گذشتن از شهرستان شازند در استان مرکزی در حد فاصل شازندو ازنا به روستای نورآباد می رسیم. در این منطقه به سمت جنوب شرقی حرکت کرده و به سمت روستای شورجه ادامه مسیر داده و از روستاهای شرف‌آباد،محمود آباد و امام زاده قاسم می گذریم. ماهیگیران در این سد و حوضه آبریزی می توانند از صید کپور ماهیان و شاه میگو لذت ببرند.

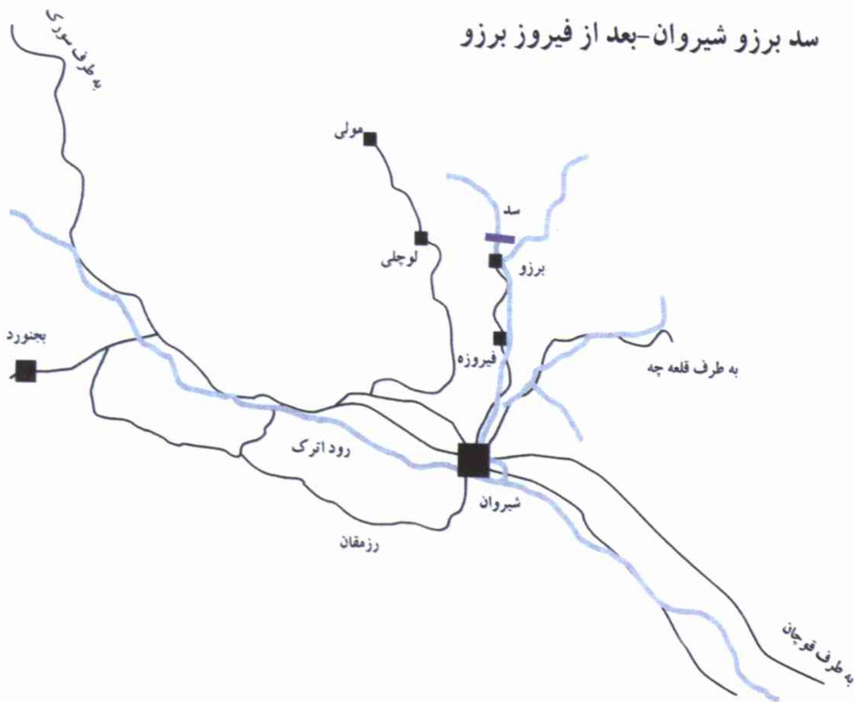

سد برزو(استان خراسان شمالی)شمال شیروان روستای برزو

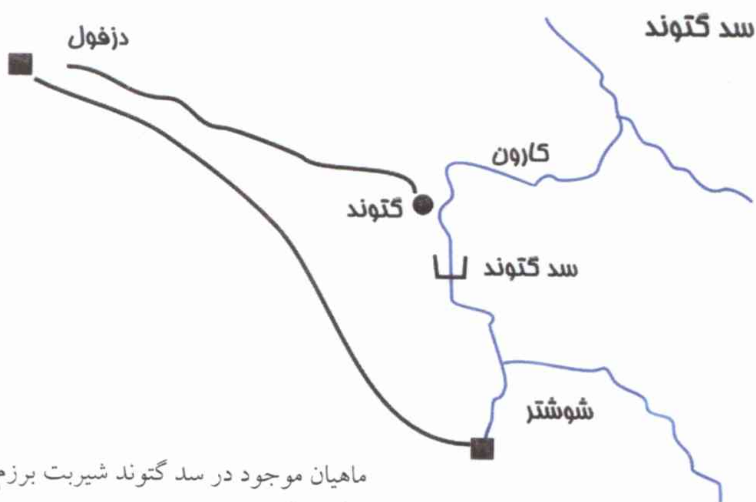
سد برزو:منطقه زیبا و جذاب شیروان هر ساله افراد زیادی را بطرف خود جذب میکند از جمله این مناطق سد برزو میباشد که در ۱۲ کیلومتری شمال شهرستان شیروان واقع گردیده است در این سد ماهی سفید رودخانه ای و زرد پر یافت می شود.

سد برزو شیروان-بعد از فیروز برزو

ماهیان موجود در سد گتوند شیربت برزم، ترنج و کپور.

ماهیگیری در شمال کشور :

برای اینکه بتوانید در این دریا به ماهیگیری بپردازید می توانید از انواع و اقسام چوبهای ماهیگیری و طعمه ها استفاده کنیدبه طور کلی صید در ناحیه شمالی کشور رامی توان بر اساس نوع گونه ماهی موردنظرتان تقسیم بندی کرد.

الف - ماهیان گوشتخوار

برای صید ماهیان گوشتخوار این منطقه که تنها در نواحی نسبتا محدودی از دریای خزر امکان صید آنها نیز وجود دارد ، شامل راسته آزاد ماهیان،اردک ماهیان و سوف ماهیان می شود.از این رو باید طیف متنوعی از طعمه های مصنوعی و طبیعی برای این منظور استفاده شود.انواع و اقسام لانسه ها ،قاشقک ها و استیمرها می تواند به شما کمک فراوانی بنمائد .اگر هم قصد صید با استفاده از طعمه های طبیعی را داشتید می توانید از ماهیان ریز و قورباغه به ماهیگیری مشغول شوید.استفاده از قلابهای برنزی و سیم بکسل به همراه چوبهای چند تکه مخصوص لانسه کشی مناسب است.

ب– ماهیان غیر گوشتوخوار

این دسته از ماهیان که عمدتا در دو دسته کپور ماهیان و گربه ماهیان قرار می گیرند بیشتر به وسیله طعمه های طبیعی شکار می شوند.هر چند که در برخی موارد گربه ماهی های بسیار بزرگ مانند اسبله به وسیله طعمه های مصنوعی شکار می شود(این دسته از ماهیان حرام گوشت بوده و بعد از صید یا به آب بازگردانده می شوند یا اینکه تاکسی درمی می گردند)،منتها طعمه قالب برای صید این دسته از ماهیان از نمونه ها طبیعی نشات می گیرد.

خمیر،کرم،رُش،برخی گیاهان آبزی در کنار انواع و اقسام اسانها می تواند کمک شایانی به شما بنماید. استفاده از طیف قابل توجه ای از چوبهای کاسی ،دسته عصایی و سایر چوبها با اکش بالا موفقیت شما را در ماهیگیری افزایش می دهد.به کارگیری انواع و اقسام قلابهای ریز و تهیه نمودن انواع و اقسام ریسه ها با کمک نخ های شماره ۲۵ تا ۴۰ نیز بسیار موثر است.

ماهیگیری در جنوب کشور : خلیج فارس بر خلاف شمال کشور که به چند گونه محدود از آبزیان خلاصه می شد، شامل گستره وسیعی از انواع و اقسام ماهیان است.همچنین به علت طبیعت خشن این منطقه و راهیابی آن به دریای آزاد تقریبا اکثر گونه های موجود در این منطقه به نوعی همه چیز خوار یا مهاجم هستند.به همین خاطر برای صید در این منطقه می تواند از اکثر طعمه های مصنوعی از لانسه و استمرها گرفته تا انواع و اقسام ماهی نماهای درشت استفاده نمائید.

صیادی در سواحل جنوبی کشورمان به علت پستی بلندی های متنوع ، تغییرات فیزیکی ،وجود سواحل مختلف و مسائل بسیار دیگری با شمال کشور تفاوت دارد.به همین خاطر هنگام صید باید با وسائل کامل کنار آب حاضر شوید تا دست خالی برنگردید.

در جنوب استفاده از قلابهای بسیار درشت مانند قلابهای شماره ۱،۲،۳ در کنار چوبهای بسیار قوی و طیف متنوعی از طعمه های مصنوعی ساده و پیشرفته می تواند به شما کمک شایانی بنماید.از طرفی خوشبختانه مدتی است که در برخی نقاط جنوب کشور مراکزی ایجاد شده است که با در اختیار قرار دادن انواع قایق امکان ماهیگیری ترولینگ را نیز به صیادان می دهد.شاید برای شما جالب باشد که بدانید در برخی موارد صیادان نه چندان حرفه ای با استفاده از این روش ماهی های بسیار بزرگی را صید کرده اند که بعد از فروش انها نه تنها کلیه هزینه های مربوط به اجاره قایق مهیا شده است بلکه مبغ اضافی نیز برای ان باقفی مانده است.به همین خاطر کلیه کسانی که از فنون شنا،واستفاده از ابزار ماهیگیری نسبتا سنگین ترولینگ آشنایی دارند می توانند با در اختیار داشتن شرایط ایده آل برای صید به این مناطق عزیمت کنند.

نخهای مخصوص آب شور و روکش داری که توسط چرخهای سنگین حمل می شود بسیار موثر است.زیرا این دسته از ریسمانها کمتر دچار پوسیدگی در آب می گردد.شناورهای درشت و به کارگیری از طعمه های طبیعی مانند میگو،ماهیان ریزنیز می تواند بسیار موثر باشد.معمولا در سواحل جنوبی کشور ماهیانی مانند جاش،هامور و نیزه ماهی بیشتر از سایرین دیده می شود و در نواحی عمیق تر سایر گونه ها مانند حوای سیاه ،زبیده،کدر و باراکودا نیز به چشم می خورد.

دریای خ

خلیج گرگان

گمیش تپه
خواجه نفس
بندر ترکمن
سیمین قلعه
کرد کوی
بندر گز
نوکنده
گلوگاه
بهشهر
خلیل شهر
رستمکلا
نکا
جویبار
ساری
قائم شهر
بابل
بابلسر
فریدونکنار
محمود آباد
نور
رویان
آمل
چمستان
بلده
کجور
سورک
جلبردی
پایین هولار
کیاسر
مرزی ملا
شیرگاه
فریم
پل سفید
آلاشت
سنگده
شارقلت
بیشه بنه
دیباج
کلاته رودبار
دامغان
صید آباد
خوش رودپی
گلوگاه
گتاب
کوهی خیل
زاغمرز
خواجه‌نفس
آشوراده
قزل شمالی
قزل محمدعلی
قزل مهدی
نوابطل

آستارا
نمین
لوندویل
حویق
هیر
لیسار
هشتپر
اسالم
خلخال
پره‌سر
رضوانشهر
بندرانزلی
ماسال
صومعه‌سرا
فومن
شفت
رشت
آستانه اشرفیه
لاهیجان
لنگرود
رودسر
کلاچای
چابکسر
رامسر
تنکابن
نشتارود
سیاهکل
املش
دیلمان
رودبار
آب بر
چورزق
منجیل
لوشان
سیردان
جیرنده
کوهین
سلطانیه
قیدار
خرمدره
ابهر
تاکستان
الوند
آبیک
طالقان
معلم کلایه
کلاردشت

دیل
سپیدار
حسین آباد
تل خسرو
منصورخانی
آسپاس
حسن آباد
آبدهگاه
چهارطاق
دوگنبدان
باشت
علی آباد لیشتر
درونک
سردشت
امامزاده جعفر
بوستان
کوین علیا
دهنومقیمی
مصیری
کمهر
اردکان
خانیمن
کامفیروز
بکان
خرم مکان
خرم
فهلیان علیا
آهنگری
مورکی
عامری
باباکلان
بابامنیر
نورآباد
ده پاگا
بانش
بندر
سیاه مکان بزرگ
گچگران
دولت آباد
بیضا
والفجر
میشان علیا
مشایخ
قائمیه
نودان
صادقیه
امام حسن
چاه شور
چاهک
کمارج
کازرون
خانه زنیان
محمدصالحی
چهارروستایی
بندرگناوه
خشت
مهرنجان
کلانی
شبانکاره
وحدتیه
کنارتخته
ریچی
مالکی
نظرآقا
کدنج
بندرریگ
جزیره
آب پخش
سعیدآباد
برازجان
دریاچه پریشان (فامور)
بالاده
زیارت
کره بند
جزیره خارک
تنگ ارم
سرکوه
جره
رمله
نوجین
دادجان
چغادک
بازوئی
کلمه
دهرودسفلی
بندر بوشهر
اهرم
آویز
بوشکان
فراشبند
شورکی
ریشهر
دلوار
خورموج
درازی
محمد عامری
بوحیری
بوالخیر
دهرم
کری
بادوله
شنبه
کاکی
بریکان
آبکش
زیارت
آبدان
بردخون
دولت آباد
تشان
ریز
اناربستان
دماغه خان
دوراهک
بنک
کوری جیاتی
بندردیر
جم
کمال احمدی
بندر کنگان
سیراف (بندر طاهری)

مقاومت
خروسی جنوبی
نهرجدید
بندرماهشهر
حفارشرقی
خرمشهر
بندرامام خمینی
آبادان
جزیره آبادان
سبحانی

فارس

فاریاب
پتکوئیه
فرغان
سرگز
پور
فاریاب
درز
قطب آباد
سیاهو
زیارتعلی
نورآباد
فین
راهدار
بجگان
نودژ
تخت
شمیل
دهبارز
رویدر
رودبار
قلعه قاضی
سرخون
فاریاب
خراجی
تازیان پایین
بیکاه
محله نوایسین
گوربند
کهورستان
بالاشهر
حکمی
میناب
تیاب
هشتبندی
گچین بالا
هرمز
بندزرک
درگهان
پل شرقی
خمیر
قشم
رمکان
کریان
سندرک
دژگان
جزیره لارک
سوزا
کوهستک
طبل
دولاب
جزیره هنگام
سیریک
گونمردی
تنب بزرگ
دریای عمان

سیف آباد
بلغان
ده فیش
بنارویه
گلکویه
دولت آباد
خنج
بیغرد
باغان
جم
شهرک امام خمینی
اسیر
محمله
اوز
دهکویه
گله دار
آرد
گراش
لار
لطیفی
اردوان علیا
علامرودشت
خور
فال
مهر
فداغ
خیرگو
باغ
نخل تقی
سیراف (بندر طاهری)
احشام
وراوی
بیرم
عمادده
عسلویه
خوزی
چاه ورز
بالاده
فتویه
چاه مبارک
ترمان
لامرد
سیگار
خلیج نای بند
پارسیان
کال
اشکنان
بستک
اهل
هرنگ
کوشکنار
دشتی
زیارت
به ده
کمشک
کوخرد
بوچیر
جناج
بندرمقام
جزیره لاوان
چارک
جزیره شیدور
جزیره کیش

خلیج فارس

سراوان
سوران
زابلی
ایرانشهر
بمپور
ده رئیس
ده قلعه
زهلنقان
کاروان‌در
شهرداز
محمدان
ابتر
چاهوک
پسکوه
گشت
کشکوک
جالق
گله کان
محمدی
اسفندک
هیدوچ
کنت
سیرکان
آشار
ایرافشان
نسکند
سرباز
مجکوز
رئیس آباد
مورتان
پارود
راسک
جکیگور
پیشین
هلونچکان
ساربوک
قصرقند
نیک شهر
مهبان
دشتیاری
پیرسهراب
پلان
باهوکلات
نوبندیان
سندمیرثوبان
نگور
کمبل سلیمان
گواتر
جهلیان
خلیج چابهار
کنارک
چابهار
دریای ع

دهنو فتح المبین
مردهک
دهنه عباس علی
مسجد ابوالفضل
فاریاب
رودبار
برج عباس آباد
کهنوج
نخلستان
نهضت آباد
فاریاب
چاه حاجی کردی گرمان
هودیان
زیارتعلی
سرخ قلعه علیا
زهکلوت
بارگاه
بجگان
نودژ
قلع گنج
گلمورتی
خراجی
منوجان
چاه داد خدا
بالاشهر
نورآباد
گشمیران
هشتبندی
کریان
راین قلعه
سندرک
رمشک
گنیج
فنوج
دربهن
گوهران
درنگ مدو
سردشت
کلورجگدان
توتان
گونمردی
دستگرد
بنت
جاسک کهنه
کنگان
بندرجاسک
یکدار
لیردف
سدیچ
پی بشک
لاش
زرآباد

منابع و ماخذ

فصلنامه شکار و ماهیگیری

اکولوژی دریای خزر

جاذبه‌های گردشگری کلاردشت

ماهیان آب شیرین

مجله کشاورزی و صنعت

عملیات صید در استخرهای پرورش قزل‌آلا

دریاچه‌های کوهستانی ایران

مجله شکار و دوستداران طبیعت

تهیه نقشه: شرکت سیمای کوچ

باتشکر از:

سازمان حفاظت محیط زیست

دمیتری مرسخالیس

مهندس محمدحسین مدرس صادقی

مهندس سهیل معظمی گودرزی

مهدی هروی

مهندس رضا فرجی

رسول ملک لو

داریوش امینی

سمیه محمدی

ناهید بصیری

ساحل بندر عباس

عکس: مینو حسنی اصفهانی